Republica Moldova

PARLAMENTUL

COD Nr. CF1163/1997
din 24.04.1997

COD FISCAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Publicat : 18.09.1997 în MONITORUL OFICIAL Nr. 62 art. 522 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

LP187 din 10.07.25, MO379-380/18.07.25 art.491; în vigoare 01.01.27

** ***Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova Ediţie Specială, 08 februarie 2007, pag.4***

* ***Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova Ediţie Specială, 25 martie 2005, pag.13***

---

*Republicat în temeiul Hotărîrii Parlamentului nr. 1546-XIII din 25.02.1998, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 26-27, art. 176

Modificat şi completat prin legile Republicii Moldova:

1) Nr. 1570-XIII din 26.02.98 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38-39, art. 272;

2) Nr. 112-XIV din 29.07.98 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 84, art.557;

3) Nr. 251-XIV din 24.12.98 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 10-11, art. 49;

4) Nr. 701-XIV din 02.12.99 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 145-148, art. 717;

5) Nr. 704-XIV din 02.12.99 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 145-148, art. 719;

6) Nr. 923-XIV din 13.04.2000 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 54-56, art. 361;

7) Nr. 1064-XIV din 16.06.2000 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 127-129, art. 888;

8) Nr. 1389-XIV din 30.11.2000 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 166-168, art. 1211;

9) Nr. 1428-XIV din 18.12.2000 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 8-10, art. 25;

10) Nr. 1440-XIV din 18.12.2000 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 169-176, art. 1252;

11) Nr. 288-XV din 21.06.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 78-80, art. 592;

12) Nr. 315-XV din 28.06.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 81-83, art. 616;

13) Nr. 415-XV din 26.07.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 112-113, art. 852;

14) Nr. 439-XV din 27.07.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 114-115, art. 856;

15) Nr. 494-XV din 04.10.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 130, art. 961;

16) Nr. 507-XV din 05.10.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 131-133, art. 971;

17) Nr. 646-XV din 16.11.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 161, art. 1299;

18) Nr. 697-XV din 30.11.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 161, art. 1305;

19) Nr. 732-XV din 13.12.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 161, art. 1309;

20) Nr. 757-XV din 21.12.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 17-19, art. 58;

21) Nr. 766-XV din 27.12.01 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 161, art. 1317;

22) Nr. 844-XV din 14.02.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 29-31, art. 162;

23) Nr. 965-XV din 05.04.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 53, art. 373;

24) Nr. 995-XV din 18.04.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 62, art. 457;

25) Nr. 1021-XV din 25.04.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 63-64, art. 495;

26) Nr. 1035-XV din 03.05.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 62, art. 461;

27) Nr. 1040-XV din 03.05.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 91-94, art. 666;

28) Nr. 1076-XV din 13.05.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 75, art. 633;

29) Nr. 1128-XV din 14.06.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 96-99, art. 703;

30) Nr. 1140-XV din 14.06.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 100-101, art. 745;

31) Nr. 1146-XV din 20.06.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 96-99, art. 707;

32) Nr. 1163-XV din 27.06.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 100-101, art. 747;

33) Nr. 1164-XV din 27.06.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 100-101, art. 749;

34) Nr. 1184-XV din 28.06.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 96-99, art. 719;

35) Nr. 1275-XV din 25.07.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 117-119, art. 956;

36) Nr. 1294-XV din 25.07.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 115-116, art. 928;

37) Nr. 1405-XV din 24.10.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 151-153, art. 1181;

38) Nr. 1440-XV din 08.11.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 178-181, art. 1354;

39) Nr. 1454-XV din 08.11.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 185-189, art. 1389;

40) Nr. 1527-XV din 12.12.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 190-197, art. 1441;

41) Nr. 1533-XV din 13.12.02 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 185-189, art. 1404;

42) Nr. 45-XV din 20.02.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 46-47, art. 174;

43) Nr. 173-XV din 10.04.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 87-90, art. 404;

44) Nr. 197-XV din 15.05.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 97-98, art. 436;

45) Nr. 206-XV din 29.05.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 149-152, art. 598;

46) Nr. 303-XV din 11.07.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 155-158, art. 637;

47) Nr. 357-XV din 31.07.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 170-171, art. 404;

48) Nr. 419-XV din 24.10.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 226-228, art. 898;

49) Nr. 430-XV din 24.10.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 239-242, art. 956;

50) Nr. 501-XV din 11.12.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 54;

51) Nr. 529-XV din 18.12.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 54;

52) Nr. 549-XV din 25.12.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 68;

53) Nr. 582-XV din 26.12.03 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 88;

54) Nr. 5-XV din 05.02.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 30-34, art. 171;

55) Nr. 6-XV din 05.02.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 30-34, art. 178;

56) Nr. 12-XV din 14.05.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 35-38, art. 190;

57) Nr. 146-XV din 14.05.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 119-122, art. 190;

58) Nr. 148-XV din 14.05.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 100-103, art. 518;

59) Nr. 174-XV din 03.06.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 104, art. 549;

60) Nr. 185-XV din 10.06.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 108-111, art. 574;

61) Nr. 186-XV din 10.06.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 119-122, art. 625;

62) Nr. 224-XV din 01.07.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 700;

63) Nr. 294-XV din 28.07.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 138-146, art. 747;

64) Nr. 342-XV din 14.10.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 186-188, art. 838;

65) Nr. 350-XV din 21.10.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 208-211, art. 930;

66) Nr. 432-XV din 24.10.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 1-4, art. 24;

67) Nr. 448-XV din 30.12.04 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 20-23, art. 71;

68) Nr. 5-XV din 17.02.05 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 39-41, art. 135;

69) Nr. 11-XV din 17.02.05 - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 46-50, art. 165.

C U P R I N S

TITLUL I

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Relaţiile reglementate de prezentul cod

Articolul 2. Sistemul fiscal al Republicii Moldova

Articolul 3. Legislaţia fiscală

Articolul 4. Tratatele internaţionale

Articolul 5. Noţiuni generale

Articolul 6. Impozite şi taxe şi tipurile lor

Articolul 7. Stabilirea, modificarea şi anularea impozitelor şi taxelor de stat şi locale

Articolul 8. Drepturile şi obligaţiile contribuabilului

Articolul 9. Administrarea fiscală

Articolul 10. Activitatea organelor cu atribuţii de administrare fiscală

Articolul 11. Apărarea drepturilor şi intereselor contribuabilului

TITLUL II

IMPOZITUL PE VENIT

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 12. Noţiuni

Articolul 12^{1}. Perioada fiscală privind impozitul pe venit

Articolul 13. Subiecţii impunerii

Articolul 14. Obiectul impunerii

Articolul 14^{1}. Norme speciale aplicabile rezidenţilor parcurilor pentru tehnologia informaţiei şi angajaţilor acestora

Articolul 15. Cotele de impozit

Articolul 15^{1}. Modul de determinare a obligaţiilor fiscale

Articolul 15^{2}. Desemnarea procentuală

Articolul 16. Trecerea în cont a impozitelor

Articolul 17. Impozitarea venitului proprietarului decedat

Capitolul 2

COMPOZIŢIA VENITULUI

Articolul 18. Sursele de venit impozabile

Articolul 19. Facilităţi acordate de angajator

Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile

Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit

Articolul 22. Nerecunoaşterea venitului în cazul pierderii forţate a proprietăţii

Capitolul 3

DEDUCERILE AFERENTE ACTIVITĂŢII

DE ÎNTREPRINZĂTOR

Articolul 23. Regula generală

Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activităţii de întreprinzător

Articolul 25. Deducerea dobînzilor aferente creditelor şi împrumuturilor

Articolul 26. - *abrogat.*

Articolul 26[1]. Deducerea amortizării mijloacelor fixe

Articolul 27. - *abrogat.*

Articolul 27[1]. Norme speciale aplicabile rezidenţilor parcurilor pentru tehnologia informaţiei pentru deducerea cheltuielilor privind amortizarea şi reparaţia mijloacelor fixe

Articolul 28. Deducerea amortizării imobilizărilor necorporale

Articolul 29. Deducerea cheltuielilor legate de extracţia resurselor naturale irecuperabile

Articolul 30. Restricţiile privind deducerea impozitelor şi amenzilor

Articolul 31. Limitarea altor deduceri

Articolul 32. Reportarea pierderilor în viitor

Capitolul 4

SCUTIRI ŞI ALTE DEDUCERI

Articolul 33. Scutiri personale

Articolul 34. Scutiri acordate soţiei (soţului)

Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreţinute

Articolul 35[1]. Restricţii privind aplicarea scutirilor

Articolul 36. Alte deduceri aferente activității de întreprinzător

Capitolul 5

CREŞTEREA ŞI PIERDEREA DE CAPITAL

Articolul 37. Subiecţii creşterii sau pierderii de capital

Articolul 38. Domeniul de aplicare

Articolul 39. Activele de capital

Articolul 40. Determinarea creşterii sau pierderii de capital

Articolul 41. Restricţiile privind deducerea pierderilor de capital

Articolul 42. Baza valorică a activelor de capital

Articolul 43. - *abrogat.*

Capitolul 6

REGULI DE EVIDENŢĂ

Articolul 44. Metodele de evidenţă şi aplicarea lor

Articolul 45. Metoda procentajului îndeplinit

Articolul 46. - *abrogat.*

Articolul 47. Evidenţa venitului rezultat din proprietatea comună

Articolul 48. Evidenţa deducerilor recuperate

Capitolul 7

IMPOZITAREA UNOR CATEGORII

DE CONTRIBUABILI

Articolul 49. Agenţii economici rezidenţi ai zonelor economice libere

Articolul 49^{1}. - *abrogat.*

Articolul 49^{2}. - *abrogat.*

Articolul 50. Activitatea de asigurare/reasigurare

Articolul 51. Autorităţile publice şi instituţiile publice scutite de impozit

Articolul 51^{1}. - *abrogat.*

Articolul 51^{2}. Administraţia zonei economice libere

Articolul 51^{3}. Instituţiile de învăţământ publice şi private

Articolul 52. Organizaţiile necomerciale

Articolul 53. - *abrogat.*

Articolul 53[1]. Întreprinderile create de societăţile orbilor, surzilor şi invalizilor

Articolul 53[2]. Asociaţiile de economii şi împrumut

Articolul 53[3]. Organizaţiile sindicale şi patronale

Articolul 54. Organizaţiile statelor străine, organizaţiile internaţionale şi personalul acestora

Capitolul 7[1]

REGIMUL FISCAL AL AGENŢILOR ECONOMICI

SUBIECŢI AI SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR

MICI ŞI MIJLOCII

Articolul 54[1]. Subiecţii impunerii

Articolul 54[1]/1. Perioada fiscală

Articolul 54[2]. Obiectul impunerii

Articolul 54[3]. Cota de impozit

Articolul 54[4]. Modul de calculare, achitare şi declarare

Capitolul 7[2]

REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL APLICĂRII

PERIOADEI FISCALE DE TRANZIŢIE PRIVIND

IMPOZITUL PE VENIT

Articolul 54[5]. Subiecţii impunerii

Articolul 54[6]. Perioada fiscală de tranziţie

Articolul 54[7]. Obiectul impunerii

Articolul 54[8]. Cota de impozit

Articolul 54[9]. Modul de calculare, achitare şi declarare

Capitolul 7[3]. - *abrogat.*

Capitolul 8

REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL ORGANIZĂRII,

LICHIDĂRII ŞI REORGANIZĂRII AGENŢILOR

ECONOMICI

Articolul 55. Contribuţiile la capital

Articolul 56. Plăţile efectuate de agenţii economici

Articolul 57. - *abrogat.*

Articolul 58. Reorganizarea agentului economic

Articolul 59. Regulile în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic

Capitolul 9

REGULI CU PRIVIRE LA ORGANISMELE DE

PLASAMENT COLECTIV ÎN VALORI MOBILIARE

Articolul 60. - *abrogat.*

Articolul 61. - *abrogat.*

Articolul 62. - *abrogat.*

Articolul 63. Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare

Capitolul 10

IMPOZITAREA FONDURILOR NESTATALE DE PENSII

Articolul 64. Fondurile nestatale de pensii

Articolul 65. - *abrogat.*

Articolul 66. Deducerea vărsămintelor

Articolul 67. Restricţiile privind deducerea vărsămintelor

Articolul 68. Impozitarea venitului fondului nestatal de pensii

Articolul 69. Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate

Capitolul 10[1]

IMPOZITAREA PERSOANELOR CARE DESFĂŞOARĂ

ACTIVITATE PROFESIONALĂ ÎN SECTORUL JUSTIŢIEI

ŞI ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂŢII

Articolul 69[1]. Subiecţii impunerii

Articolul 69[2]. Obiectul impunerii

Articolul 69[3]. Deducerile aferente activităţii profesionale în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii

Articolul 69[4]. - *abrogat.*

Articolul 69[5]. Modul de calculare, achitare şi declarare

Capitolul 10[2]

REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE

CE DESFĂŞOARĂ ACTIVITĂŢI INDEPENDENTE

Articolul 69[6]. Sfera aplicării

Articolul 69[7]. Subiecţii impunerii

Articolul 69[8]. Metode de evidenţă şi aplicarea acestora

Articolul 69[9]. Perioada fiscală

Articolul 69[10]. Obiectul impunerii

Articolul 69[11]. Cota de impozit

Articolul 69[12]. Modul de calculare, achitare şi declarare

Articolul 69[13]. Evidenţa persoanelor fizice ce desfăşoară activităţi independente

Capitolul 10[3]

REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE CARE

DESFĂŞOARĂ ACTIVITĂŢI ÎN DOMENIUL ACHIZIŢIILOR

DE PRODUSE DIN FITOTEHNIE ŞI/SAU HORTICULTURĂ

ŞI/SAU DE OBIECTE ALE REGNULUI VEGETAL

Articolul 69[14]. Sfera aplicării

Articolul 69[15]. Subiecţii impunerii

Articolul 69[16]. Metode de evidenţă şi aplicarea acestora

Articolul 69[17]. Obiectul impunerii

Articolul 69[18]. Cota de impozit

Articolul 69[19]. Evidenţa subiectului

Capitolul 10[4]

REGIMUL FISCAL AL ANTREPRENORILOR

INDEPENDENȚI

Articolul 69[20]. Sfera aplicării

Articolul 69[21]. Subiecții impunerii

Articolul 69[22]. Metodele de evidență și aplicarea acestora

Articolul 69[23]. Perioada fiscală

Articolul 69[24]. Obiectul impunerii

Articolul 69[25]. Cota și componența impozitului unic

Articolul 69[26]. Modul de calculare și achitare

Anexă. Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2)

Capitolul 11

IMPOZITAREA NEREZIDENŢILOR.

PREVEDERI SPECIALE PENTRU TRATATELE

INTERNAŢIONALE

Articolul 70. Dispoziţii generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenţilor

Articolul 71. Venitul nerezidenţilor obţinut în Republica Moldova

Articolul 72. - *abrogat.*

Articolul 73. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenţilor care nu desfăşoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanţă permanentă

Articolul 74. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenţilor obţinute de la alte persoane rezidente

Articolul 75. Reguli de impozitare a nerezidenţilor care desfăşoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanţă permanentă

Articolul 76. Reguli pentru nerezidenţi care desfăşoară activitate pe teritoriul

Republicii Moldova conform art.5 pct.15[1])

Articolul 77. Reguli pentru nerezidenţi care exercită activitate pe şantierul de construcţie

Articolul 78. Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi rezidentă sau care obţine statut de rezident

Articolul 79. Trecerea în cont a impozitelor

Articolul 79[1]. - *abrogat.*

Articolul 79[2]. - *abrogat.*

Articolul 79[3]. Prevederi speciale privind tratatele internaţionale

Capitolul 12

REGIMUL FISCAL PENTRU DIVIDENDE

Articolul 80. Impozitarea dividendelor

Articolul 80[1]. Achitarea prealabilă a impozitului în cazul repartizării dividendelor

Capitolul 13

TRECEREA ÎN CONT A IMPOZITELOR

Articolul 81. Trecerea în cont a impozitelor calculate şi reţinute

Articolul 82. Trecerea în cont a impozitului achitat în străinătate

Capitolul 14

PREZENTAREA DECLARAŢIEI CU PRIVIRE

LA IMPOZITUL PE VENIT. UTILIZAREA CODULUI FISCAL

Articolul 83. Prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit

Articolul 84. Achitarea impozitului în rate

Articolul 85. Semnarea declaraţiilor şi altor documente

Articolul 86. Utilizarea codului fiscal

Articolul 87. Termenele, modul, forma şi locul achitării impozitului

Capitolul 15

REŢINEREA IMPOZITULUI LA SURSA DE PLATĂ

Articolul 88. Reţinerea impozitului din salariu

Articolul 88[1]. - *abrogat.*

Articolul 89. Reţinerea impozitului din dobînzi

Articolul 90. Reţinerile în prealabil din alte plăţi efectuate în folosul rezidentului

Articolul 90[1]. Reţinerea finală a impozitului din unele tipuri de venit

Articolul 90[2]. - *abrogat.*

Articolul 91. Reţinerile din veniturile nerezidentului

Articolul 92. Achitarea impozitelor reţinute la sursa de plată şi prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat şi contribuabili a documentelor privind plăţile şi/sau impozitele, primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reţinute şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată

TITLUL III

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 93. Noţiuni generale

Capitolul 2

SUBIECŢI ŞI OBIECTE IMPOZABILE

Articolul 94. Subiecţii impozabili

Articolul 95. Obiectele impozabile

Capitolul 3

MODUL DE CALCULARE ŞI ACHITARE A T.V.A.

Articolul 96. Cotele T.V.A.

Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile

Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile

Articolul 99. Livrările efectuate la un preţ mai mic decît cel de piaţă, fără efectuarea plăţii, în contul retribuirii muncii

Articolul 100. Valoarea impozabilă a mărfurilor importate

Articolul 101. Modul de calculare şi achitare a T.V.A.

Articolul 101[1]. Restituirea T.V.A. la investiţii (cheltuieli) capitale

Articolul 101[2]. - *abrogat.*

Articolul 101[3]. Restituirea T.V.A. la investiţii (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepţia şoferului

Articolul 101[4]. - *abrogat.*

Articolul 101[5]. Restituirea TVA pentru procurările de mărfuri şi/sau servicii destinate folosinţei oficiale de către misiunile diplomatice, oficiile consulare şi reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova

Articolul 101[6]. Restituirea sumei TVA aferente procurărilor de mărfuri și servicii

Articolul 101[7]. Taxarea inversă aplicabilă livrărilor de anumite produse energetice

Articolul 102. Deducerea sumei T.V.A. pentru mărfurile, serviciile procurate

Capitolul 4

LIVRĂRILE SCUTITE DE T.V.A.

Articolul 103. Scutirea de T.V.A.

Capitolul 5

SCUTIREA DE T.V.A. CU DREPT DE DEDUCERE

Articolul 104. Livrările scutite de T.V.A. cu drept de deducere

Capitolul 6

LIVRĂRILE

Articolul 105. Livrările de mărfuri, servicii

Articolul 106. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de mandat

Articolul 107. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de comision şi contractului de administrare fiduciară

Capitolul 7

TERMENELE OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 108. Termenele obligaţiei fiscale

Articolul 109. Termenele obligaţiei fiscale în cazul importurilor

Articolul 109[1]. Data obligaţiei fiscale pentru serviciile prestate prin intermediul reţelelor electronice de către nerezidenţi pentru persoanele fizice rezidente

Capitolul 8

LOCUL LIVRĂRII

Articolul 110. Locul livrării mărfurilor

Articolul 111. Locul livrării serviciilor

Capitolul 9

ADMINISTRAREA T.V.A.

Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil

Articolul 112[1]. Înregistrarea în calitate de subiecţi impozabili a nerezidenţilor care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova

Articolul 113. Anularea înregistrării

Articolul 114. Perioada fiscală privind T.V.A.

Articolul 115. Declararea T.V.A. şi achitarea ei

Articolul 116. Ajustarea sumei T.V.A. în cazul datoriilor compromise

Articolul 117. Factura fiscală

Articolul 117[1]. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale

Articolul 118. Evidenţa mărfurilor, serviciilor

Articolul 118[1]. - *abrogat.*

Articolul 118[2]. Modul şi termenele de eliberare a formularelor de facturi fiscale, a seriei şi diapazonului de numere

TITLUL IV

ACCIZELE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 119. Noţiuni

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII, OBIECTELE

IMPUNERII ŞI BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 120. Subiecţii impunerii

Articolul 121. Obiectele impunerii şi baza impozabilă

Capitolul 3

COTELE ACCIZELOR, MODUL DE

CALCULARE ŞI TERMENELE DE ACHITARE

Articolul 122. Cotele accizelor şi momentul impunerii accizelor

Articolul 123. Modul de calculare a accizelor

Articolul 123[1]. Modul de calculare a accizelor la ţigarete

Articolul 123[2]. Cotele stabilite pentru tutunul prelucrat

Articolul 124. Înlesniri la plata accizelor

Articolul 125. Trecerea la cont, achitarea și restituirea accizelor achitate

Articolul 125[1]. Impozitarea stocului de mărfuri supuse accizelor

Capitolul 4

ÎNREGISTRAREA, ANULAREA ŞI SUSPENDAREA

ÎNREGISTRĂRII SUBIECŢILOR IMPUNERII. EVIDENŢA

MĂRFURILOR SUPUSE ACCIZELOR CE SE EXPEDIAZĂ

(SE TRANSPORTĂ). DECLARAREA

ACHITĂRII ACCIZELOR

Articolul 126. Înregistrarea subiecţilor impunerii

Articolul 126[1]. Anularea şi suspendarea înregistrării subiecţilor impunerii

Articolul 127. Evidenţa mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă). Declararea achitării accizelor

Capitolul 5 - *abrogat.*

Articolul 128. - *abrogat.*

Anexa nr.1 Mărfurile supuse accizelor

Anexa nr.2 Cota accizei pentru mijloacele de transport

TITLUL V

ADMINISTRAREA FISCALĂ

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 129. Noţiuni

Articolul 129[1]. Expedierea şi înmînarea actelor Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 130. Raporturile reglementate

Articolul 131. Organele cu atribuţii de administrare fiscală

Capitolul 2

SERVICIUL FISCAL DE STAT

Articolul 132. Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 132[1]. Principiile generale de organizare a Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 132[2]. Structura Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 132[3]. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 132[4]. Funcţiile de bază ale Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 133. Atribuţiile Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 134. Drepturile Serviciului Fiscal de Stat şi ale funcţionarilor fiscali

Articolul 135. - *abrogat.*

Articolul 136. Obligaţiile Serviciului Fiscal de Stat şi ale funcţionarilor fiscali

Articolul 136[1]. Soluţia fiscală individuală anticipată

Articolul 137. - *abrogat.*

Articolul 137[1]. Statutul juridic al funcţionarului fiscal cu statut special

Articolul 137[2]. Salarizarea

Articolul 137[3]. Gradele speciale ale funcţionarului fiscal cu statut special

Articolul 137[4]. Termenele de deţinere a gradelor speciale

Articolul 137[5]. Semnele specifice ale funcţionarului fiscal cu statut special

Articolul 137[6]. Garanţii sociale ale funcţionarului fiscal cu statut special

Articolul 138. - *abrogat.*

Articolul 139. - *abrogat.*

Articolul 140. - *abrogat.*

Articolul 141. - *abrogat.*

Articolul 142. - *abrogat.*

Articolul 143. - *abrogat.*

Articolul 144. - *abrogat.*

Articolul 144[1]. Eliberarea şi retragerea certificatului de înregistrare în calitate de centru de asistenţă tehnică pentru maşinile de casă şi de control /imprimantele fiscale

Articolul 145. Ridicarea documentelor şi/sau a echipamentelor de casă şi de control

Articolul 146. Postul fiscal

Articolul 147. Colaborarea Serviciului Fiscal de Stat cu autorităţile publice

Articolul 148. Selectarea, încadrarea şi concedierea funcţionarilor fiscali

Articolul 149. Gradele de calificare ale funcţionarilor fiscali

Articolul 150. - *abrogat.*

Articolul 151. Apărarea drepturilor şi intereselor funcţionarilor fiscali

Articolul 152. Asigurarea materială şi socială a funcţionarului fiscal

Articolul 153. Răspunderea funcţionarului fiscal. Dreptul de a contesta acţiunile lui

Capitolul 3

ALTE ORGANE CU ATRIBUŢII DE ADMINISTRARE FISCALĂ

Articolul 153[1]. - *abrogat.*

Articolul 154. Atribuţiile şi drepturile organelor vamale

Articolul 155. Obligaţiile organelor vamale

Articolul 156. Atribuţiile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

Articolul 157. Drepturile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

Articolul 158. Obligaţiile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

Articolul 159. Actele serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

Articolul 160. Organizarea şi funcţionarea serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

Capitolul 4

EVIDENŢA CONTRIBUABILILOR

Articolul 161. Dispoziţii generale

Articolul 162. Atribuirea codului fiscal

Articolul 163. Locul, termenele şi modul de atribuire a codului fiscal

Articolul 164. Registrul fiscal de stat

Articolul 165. Utilizarea codului fiscal

Articolul 166. Aportul autorităţilor publice la evidenţa contribuabililor

Articolul 166[1]. Aportul Băncii Naţionale a Moldovei în evidenţa prestatorilor de servicii de plată

Articolul 167. Obligaţiile în cazul deschiderii, modificării sau închiderii conturilor bancare

Articolul 168. Anularea codului fiscal

Capitolul 5

OBLIGAŢIA FISCALĂ

Articolul 169. Naşterea şi modificarea obligaţiei fiscale

Articolul 170. Modul de stingere a obligaţiei fiscale

Articolul 171. Stingerea obligaţiei fiscale prin achitare

Articolul 172. Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare

Articolul 173. Stingerea obligaţiei fiscale prin prescripţie

Articolul 174. Stingerea obligaţiei fiscale prin scădere

Articolul 174[1]. Stingerea simplificată a obligaţiei fiscale prin scădere

Articolul 175. Stingerea obligaţiei fiscale prin compensare

Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus şi a sumei care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită

Articolul 177. Stingerea obligaţiei fiscale prin executare silită

Articolul 178. Data stingerii obligaţiei fiscale

Articolul 179. Succesiunea stingerii obligaţiilor fiscale

Articolul 180. Modificarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale

Capitolul 6

RESPONSABILITATEA DE STINGEREA

OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 181. Responsabilitatea persoanei cu funcţie de răspundere de stingerea obligaţiei fiscale a contribuabilului

Articolul 182. Responsabilitatea persoanei cu funcţie de răspundere a contribuabilului obligat să reţină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întîrziere (penalităţile) şi/sau amenzile şi să le verse la buget

Articolul 183. Responsabilitatea persoanei care dobîndeşte o proprietate de a stinge restanţa persoanei care îi transmite proprietatea

Articolul 184. Responsabilitatea pentru obligaţiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare

Articolul 185. Responsabilitatea pentru obligaţiile fiscale ale persoanei în cazul reorganizării ei

Articolul 186. Stingerea obligaţiilor fiscale ale persoanelor fizice decedate, declarate decedate sau dispărute fără veste, ale persoanelor ocrotite

Capitolul 7

DAREA DE SEAMĂ FISCALĂ

Articolul 187. Prezentarea dării de seamă fiscale

Articolul 188. Darea de seamă fiscală corectată

Articolul 188[1]. Prezentarea dărilor de seamă fiscale şi termenul de plată a obligaţiilor fiscale în legătură cu lichidarea agentului economic

Articolul 189. Calcularea impozitelor şi taxelor de către Serviciul Fiscal de Stat

Capitolul 8

EVIDENŢA OBIECTELOR IMPOZABILE

ŞI A OBLIGAŢIILOR FISCALE

Articolul 190. Principiile generale de evidenţă a obiectelor impozabile şi a obligaţiilor fiscale

Articolul 191. Avizul de plată a obligaţiei fiscale

Articolul 192. Termenul de remitere a avizului de plată şi termenul de stingere a obligaţiei fiscale

Capitolul 9

EXECUTAREA SILITĂ A OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 193. Condiţiile declanşării executării silite a obligaţiei fiscale

Articolul 194. Modalităţile de executare silită a obligaţiei fiscale

Articolul 195. Organele abilitate cu executarea silită a obligaţiei fiscale

Articolul 196. Regulile generale de executare silită a obligaţiei fiscale

Articolul 197. Încasarea de mijloace băneşti de pe conturile bancare şi/sau de plăţi ale contribuabilului

Articolul 198. Ridicarea de la contribuabil a mijloacelor băneşti în numerar

Articolul 199. Reguli generale de sechestrare a bunurilor

Articolul 200. Sechestrarea bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligaţiei fiscale

Articolul 201. Sechestrarea bunurilor contribuabilului care se află la alte persoane

Articolul 201[1]. Executarea silită a producţiei agricole nerecoltate (viitoare)

Articolul 202. Ridicarea sechestrului

Articolul 203. Comercializarea bunurilor sechestrate

Articolul 204. - *abrogat.*

Articolul 205. Urmărirea datoriei debitoare

Articolul 206. Imposibilitatea executării silite a obligaţiei fiscale

Articolul 207. Evidenţa acţiunilor de executare silită a obligaţiei fiscale

Capitolul 10 - *abrogat.*

Articolul 208. - *abrogat.*

Articolul 209. - *abrogat.*

Articolul 210. - *abrogat.*

Articolul 211. - *abrogat.*

Articolul 212. - *abrogat.*

Articolul 213. - *abrogat.*

Capitolul 11

CONTROLUL FISCAL

Articolul 214. Principiile generale de efectuare a controlului fiscal

Articolul 215. Controlul fiscal la oficiul Serviciului Fiscal de Stat sau al altui organ cu atribuţii de administrare fiscală

Articolul 216. Controlul fiscal la faţa locului

Articolul 217. Verificarea faptică

Articolul 218. Verificarea documentară

Articolul 219. Verificarea totală

Articolul 220. Verificarea parţială

Articolul 221. Verificarea tematică

Articolul 222. Verificarea operativă

Articolul 223. Verificarea prin contrapunere

Articolul 224. Cumpărătura de control

Articolul 224^{1}. Controlul fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic

Articolul 225. Metodele şi sursele indirecte de estimare a sumei obligaţiei fiscale

Articolul 225^{1}. Particularităţile estimării obligaţiilor fiscale ca urmare a instituirii posturilor fiscale

Articolul 226. Citaţia la Serviciul Fiscal de Stat, inclusiv citaţia bancară, procedura de audiere

Capitolul 11^{1}

METODELE INDIRECTE DE ESTIMARE A VENITULUI

IMPOZABIL AL PERSOANELOR FIZICE

Articolul 226[1]. Noţiuni

Articolul 226[2]. Termenul de prescripţie pentru determinarea venitului impozabil estimat

Articolul 226[3]. Subiecţii estimării prin metode indirecte

Articolul 226[4]. Obiectele estimării prin metode indirecte

Articolul 226[5]. Modalitatea impozitării

Articolul 226[6]. Metodele indirecte de estimare

Articolul 226[7]. - *abrogat.*

Articolul 226[8]. Metoda cheltuielilor

Articolul 226[9]. Metoda fluxului mijloacelor băneşti

Articolul 226[10]. Metoda proprietăţii

Articolul 226[11]. Surse indirecte de informaţii

Articolul 226[12]. - *abrogat.*

Articolul 226[13]. Analiza şi selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării

Articolul 226[14]. - *abrogat.*

Articolul 226[15]. Controlul fiscal

Articolul 226[16]. - *abrogat.*

Capitolul 11[2]

REGULI SPECIALE PRIVIND DETERMINAREA

PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM

PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI

Articolul 226[17]. Noțiuni

Articolul 226[18]. Dispoziții generale

Articolul 226[19]. Întocmirea și prezentarea informației privind prețurile de transfer și a dosarului privind prețurile de transfer

Articolul 226[20]. Metodele de verificare a prețurilor de transfer

Articolul 226[21]. Procedura pentru eliminarea dublei impuneri între persoane rezidente afiliate

Articolul 226[22]. Procedura pentru eliminarea dublei impuneri între persoane afiliate rezidente și nerezidente

Articolul 226[23]. Ajustarea benevolă

Articolul 226[24]. Surse de informație utilizate la stabilirea respectării principiului lungimii brațului în cadrul tranzacțiilor controlate

Articolul 226[25]. Emiterea/extinderea/revizuirea acordului de preț în avans

Articolul 226[26]. Perioadele acoperite de acordul de preț în avans

Articolul 226[27]. Încetarea acordului de preț în avans

Articolul 226[28]. Taxele de emitere/modificare a acordului de preț în avans

Articolul 226[29]. Raportarea aplicării acordului de preț în avans

Articolul 226[30]. Verificarea aplicării acordului de preț în avans

Capitolul 12

ASIGURAREA STINGERII OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 227. Măsurile de asigurare a stingerii obligaţiei fiscale

Articolul 227[1]. Stingerea obligaţiilor fiscale în cazul lichidării agentului economic

Articolul 228. Majorarea de întîrziere (penalitatea)

Articolul 229. Suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi

Articolul 230. Sechestrarea bunurilor

Capitolul 13

DISPOZIŢII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA

PENTRU ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI

Articolul 231. Noţiunea şi temeiurile tragerii la răspundere pentru încălcare a legislației

Articolul 232. Persoanele pasibile de răspundere pentru încălcare a legislației

Articolul 233. Condiţii generale de tragere la răspundere pentru încălcare a legislației

Articolul 234. Absolvirea de răspundere pentru încălcare a legislației

Articolul 235. Scopul şi forma sancţiunilor fiscale

Articolul 236. Amenda

Articolul 237. - *abrogat.*

Articolul 238. Regulile generale de aplicare a sancţiunii fiscale

Capitolul 14

PROCEDURA DE EXAMINARE A CAZURILOR

DE ÎNCĂLCARE A LEGISLAȚIEI

Articolul 239. Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare a legislației

Articolul 240. Circumstanţele care exclud procedura de examinare a cazului de încălcare a legislației

Articolul 241. Autoritatea abilitată să examineze cauzele privind încălcările legislației

Articolul 242. Drepturile şi obligaţiile persoanei trase la răspundere pentru încălcare a legislației

Articolul 243. Participarea persoanei trase la răspundere pentru încălcare a legislației la examinarea cazului

Articolul 244. Reprezentantul şi confirmarea împuternicirilor lui

Articolul 245. Locul şi modul examinării cazului de încălcare a legislației

Articolul 246. Termenele de examinare a cazului de încălcare a legislației

Articolul 247. Clarificarea circumstanţelor cazului de încălcare a legislației

Articolul 248. Decizia asupra cazului de încălcare a legislației

Articolul 249. Tipurile de decizii

Articolul 250. Pronunţarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației şi înmînarea unui exemplar al deciziei

Articolul 251. Propunerile de lichidare a cauzelor şi condiţiilor săvîrşirii încălcării legislației

Articolul 252. Executarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației

Capitolul 15

TIPURILE DE ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI ŞI

RĂSPUNDEREA PENTRU ELE

Articolul 253. Împiedicarea activităţii Serviciului Fiscal de Stat

Articolul 254. Neutilizarea echipamentelor de casă şi de control

Articolul 254[1]. Nerespectarea reglementărilor din domeniul transporturilor auto de călători. Neeliberarea biletelor de călătorie

Articolul 255. Neprezentarea informaţiei despre sediu

Articolul 256. Nerespectarea regulilor de evidenţă a contribuabililor

Articolul 257. Încălcarea regulilor de ţinere a contabilităţii şi a evidenţei în scopuri fiscale

Articolul 257[1]. Neeliberarea facturii fiscale în cazul bunurilor gajate

Articolul 258. - *abrogat.*

Articolul 259. Încălcarea de către bănci (sucursale) şi/sau societăţi de plată şi alţi prestatori de servicii de plată a modului de decontare

Articolul 260. Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale şi a facturii fiscale

Articolul 260[1]. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabil a documentelor privind plăţile şi/sau impozitele reţinute

Articolul 260[2]. Încălcarea modului de prezentare de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei a datelor ce ţin de efectuarea plăţilor salariale

Articolul 261. Încălcarea regulilor de calculare şi de plată a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală

Articolul 262. Lipsa "Timbrelor de acciz"

Articolul 262[1]. Nerespectarea regulilor de comercializare a ţigaretelor

Articolul 263. Nerespectarea regulilor de executare silită a obligaţiei fiscale

Articolul 263[1]. Ruperea sau deteriorarea sigiliului

Articolul 263[2]. Încălcarea obligaţiei de transferare a plăţilor încasate de către executorii judecătoreşti

Capitolul 16

TERMENELE DE PRESCRIPŢIE

Articolul 264. Termenul de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale

Articolul 265. Termenul de prescripţie pentru stingerea obligaţiei fiscale

Articolul 266. Termenul de prescripţie pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite

Capitolul 17

CONTESTAŢIILE

Articolul 267. Dreptul de a contesta decizia Serviciului Fiscal de Stat sau acţiunea funcţionarului fiscal

Articolul 268. - *abrogat.*

Articolul 269. - *abrogat.*

Articolul 270. - *abrogat.*

Articolul 271. Decizia emisă pe marginea contestaţiei

Articolul 272. Executarea deciziei emise pe marginea contestaţiei

Articolul 273. Contestarea deciziilor şi acţiunilor privind executarea silită a obligaţiei fiscale

Articolul 274. - *abrogat.*

Articolul 274^1.Examinarea contestaţiilor în cadrul Consiliului de soluţionare a disputelor

Capitolul 18

ACTELE NORMATIVE

Articolul 275. Actele normative ale Serviciului Fiscal de Stat

TITLUL VI

IMPOZITUL PE BUNURILE IMOBILIARE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 276. Noţiuni

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ŞI

BAZA IMPOZABILĂ A BUNURILOR IMOBILIARE

Articolul 277. Subiecţii impunerii

Articolul 278. Obiectele impunerii şi baza impozabilă a bunurilor imobiliare

Capitolul 3

EVALUAREA ŞI REEVALUAREA BUNURILOR

IMOBILIARE ÎN SCOPUL IMPOZITĂRII

Articolul 279. Evaluarea şi reevaluarea bunurilor imobiliare

Capitolul 4

COTELE, MODUL DE CALCULARE ŞI TERMENELE

DE ACHITARE A IMPOZITULUI PE BUNURILE

IMOBILIARE

Articolul 280. Cotele impozitului

Articolul 280^{1}. Perioada fiscală

Articolul 281. Calcularea impozitului

Articolul 281^{1}. Termenele de prezentare a calculului impozitului

Articolul 282. Termenele achitării impozitului

Articolul 282^{1}. Norme speciale privind calcularea şi achitarea impozitului pe bunurile imobiliare de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei

Capitolul 5

ÎNLESNIRI LA PLATA IMPOZITULUI

PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 283. Scutirea de impozit

Articolul 284. Scutirea de impozit acordată de autorităţile administraţiei publice locale

Capitolul 6

ADMINISTRAREA IMPOZITULUI

PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 285. Furnizarea informaţiei

Articolul 286. Avizul de plată a impozitului

Articolul 287. Ţinerea cadastrului fiscal

Anexă. Valoarea (costul) bunurilor imobiliare cu destinaţie locativă (apartamente şi case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din municipii, inclusiv din localităţile aflate în componenţa acestora, din oraşe şi sate (comune), valoare (cost) în limitele căreia se acordă scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare conform art.283 alin.(2^1)

TITLUL VI[1]

IMPOZITUL PE AVERE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 287^1. Noţiuni

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII ŞI OBIECTUL IMPUNERII.

BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 287^2. Subiecţii impunerii

Articolul 287^3. Obiect al impunerii şi baza impozabilă

Articolul 287^4. Cota impunerii

Articolul 287^5. Perioada fiscală

Articolul 287^6. Calcularea impozitului pe avere şi avizele de plată

Articolul 287^7. Achitarea impozitului

TITLUL VII

TAXELE LOCALE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 288. Noţiuni

Articolul 289. Relaţiile reglementate de prezentul titlu

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII, OBIECTELE

IMPUNERII ŞI BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 290. Subiecţii impunerii

Articolul 291. Obiectele impunerii şi baza impozabilă

Capitolul 3

COTELE, MODUL DE CALCUL ŞI DE

PLATĂ A TAXELOR LOCALE

Articolul 292. Cotele şi termenele de plată a taxelor locale

Articolul 293. Modul de calculare

Articolul 294. Plata taxelor locale

Articolul 294^{1}. Norme speciale privind calcularea şi achitarea taxelor locale de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei

Capitolul 4

ÎNLESNIRI LA PLATA TAXELOR LOCALE

Articolul 295. Scutirea de taxe

Articolul 296. Scutirea de taxe locale şi înlesnirile acordate de autoritatea administraţiei publice locale

Capitolul 5

ADMINISTRAREA TAXELOR LOCALE

Articolul 297. Atribuţiile autorităţii administraţiei publice locale

Articolul 298. Responsabilitatea

Anexă. Taxele locale, termenele lor de plată şi de prezentare a dărilor de seamă fiscale

TITLUL VIII

TAXELE PENTRU RESURSELE NATURALE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 299. Noţiuni

Articolul 300. Relaţiile reglementate de prezentul titlu

Articolul 301. Termenele de achitare şi prezentare a dărilor de seamă

Capitolul 2

TAXA PENTRU APĂ

Articolul 302. Subiecţii impunerii

Articolul 303. Obiectul impunerii

Articolul 304. Cotele impunerii

Articolul 305. Modul de calculare a taxei

Articolul 306. Înlesniri fiscale

Capitolul 3

TAXA PENTRU EXTRAGEREA MINERALELOR UTILE

Articolul 307. Subiecţii impunerii

Articolul 308. Obiectul impunerii şi baza impozabilă

Articolul 309. Cotele impunerii

Articolul 310. Modul de calculare a taxei

Capitolul 4

TAXA PENTRU FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 311. Subiecţii impunerii

Articolul 312. Obiectul impunerii şi baza impozabilă

Articolul 313. Cota impunerii

Articolul 314. Modul de calculare şi achitare a taxei

Capitolul 5 - *abrogat.*

Capitolul 6 - *abrogat.*

Capitolul 7 - *abrogat.*

Capitolul 8 - *abrogat.*

Anexa nr.1 Cotele taxei pentru apă

Anexa nr.2 Cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile

Anexa nr.3 - *abrogată.*

TITLUL IX

TAXELE RUTIERE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 335. Sistemul taxelor rutiere

Articolul 336. Noţiuni generale

Capitolul 2

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE AUTOVEHICULELE ÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Articolul 337. Subiecţii impunerii

Articolul 338. Obiectul impunerii

Articolul 339. Cotele impunerii

Articolul 340. Perioada fiscală şi termenele de achitare a taxei

Articolul 341. Modul de calculare şi de achitare a taxei

Articolul 342. Darea de seamă privind achitarea taxei

Articolul 342[1]. Norme speciale privind calcularea şi achitarea taxei de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei

Articolul 343. Înlesniri

Capitolul 3

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA DE CĂTRE AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA (VINIETA)

Articolul 344. Subiecţii impunerii

Articolul 345. Obiectul impunerii

Articolul 346. Cotele impunerii

Articolul 347. Modul de calculare şi de achitare a taxei

Articolul 347[1]. Perioada şi termenele de valabilitate

Articolul 348. Înlesniri

Capitolul 3[1] - *abrogat.*

Capitolul 4

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE AUTOVEHICULE A CĂROR MASĂ TOTALĂ, SARCINĂ MASICĂ PE AXĂ SAU ALE CĂROR DIMENSIUNI DEPĂŞESC LIMITELE ADMISE

Articolul 349. Subiecţii impunerii

Articolul 350. Obiectul impunerii

Articolul 351. Cotele impunerii

Articolul 352. Modul de calculare şi de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

Capitolul 5

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ŞI/SAU ZONELE DE PROTECŢIE A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂŢILOR PENTRU EFECTUAREA LUCRĂRILOR DE CONSTRUCŢIE ŞI MONTAJ

Articolul 353. Subiecţii impunerii

Articolul 354. Obiectul impunerii

Articolul 355. Cotele impunerii

Articolul 356. Modul de calculare şi de achitare a taxei

Capitolul 6

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC

ŞI/SAU ZONELE DE PROTECŢIE A ACESTUIA DIN AFARA

PERIMETRULUI LOCALITĂŢILOR PENTRU AMPLASAREA

PUBLICITĂŢII EXTERIOARE

Articolul 357. Subiecţii impunerii

Articolul 358. Obiectul impunerii

Articolul 359. Cotele impunerii

Articolul 360. Perioada fiscală

Articolul 361. Modul de calculare şi de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

Capitolul 7

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC

ŞI/SAU ZONELE DE PROTECŢIE A ACESTUIA DIN AFARA

PERIMETRULUI LOCALITĂŢILOR PENTRU AMPLASAREA

OBIECTIVELOR DE PRESTARE A SERVICIILOR RUTIERE

Articolul 362. Subiecţii impunerii

Articolul 363. Obiectul impunerii

Articolul 364. Cotele impunerii

Articolul 365. Perioada fiscală

Articolul 366. Modul de calculare şi de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

Anexa nr.1 Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova

Anexa nr.2 Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta)

Anexa nr.2[1] - *abrogat.*

Anexa nr.3 Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate şi neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depăşesc limitele admise

Anexa nr.4 - *abrogată.*

Anexa nr.5 Taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru efectuarea lucrărilor de construcţie şi montaj

Anexa nr.6 Taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonelor de protecţie ale acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru amplasarea publicităţii exterioare şi taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonelor de protecţie ale acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere

TITLUL X

ALTE REGIMURI FISCALE

Capitolul 1

REGIMUL FISCAL AL REZIDENŢILOR PARCURILOR

PENTRU TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI

Articolul 367. Noţiuni

Articolul 368. Subiecţii impunerii

Articolul 369. Obiectul impunerii

Articolul 370. Cota impozitului

Articolul 371. Perioada fiscală

Articolul 372. Componenţa impozitului unic

Articolul 373. Calculul, raportarea şi achitarea impozitului unic

Articolul 374. Prezentarea altor informaţii aferente impozitului unic

Articolul 375. Tranziţia de la regimul standard de impozitare la cel special de impozitare

Articolul 376. Norme speciale privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător

Articolul 377. Norme speciale privind impozitul pe venit din salariu

Articolul 378. Consecinţele nerespectării regimului special de impozitare

Articolul 379. Organul abilitat cu atribuţii de administrare a impozitului unic

Parlamentul adoptă prezentul cod.

Prezentul cod transpune art. 38, 39, 44, art. 59 lit. (h), art. 143 alin. (1) lit. (b), art. 183, 195, art. 199a alin. (1) lit. (e), art. 207 și art. 226 alin. (11a) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, CELEX: 32006L0112, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 11 decembrie 2006, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2022/890 a Consiliului din 3 iunie 2022.

TITLUL I

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Relaţiile reglementate de prezentul cod

(1) Prin prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova, statutul juridic al contribuabililor, al Serviciului Fiscal de Stat şi al altor participanţi la relaţiile reglementate de legislaţia fiscală, principiile de determinare a obiectului impunerii, principiile evidenţei veniturilor şi cheltuielilor deduse, modul şi condiţiile de tragere la răspundere pentru încălcarea legislaţiei fiscale, precum şi modul de contestare a acţiunilor Serviciului Fiscal de Stat şi ale persoanelor cu funcţii de răspundere ale acestora.

(2) Prezentul cod reglementează relaţiile ce ţin de executarea obligaţiilor fiscale în ce priveşte impozitele şi taxele de stat, stabilind, de asemenea, principiile generale de determinare şi percepere a impozitelor şi taxelor locale.

(3) Noţiunile şi prevederile prezentului cod se aplică în exclusivitate în limitele relaţiilor fiscale şi ale altor relaţii legate de acestea.

Articolul 2. Sistemul fiscal al Republicii Moldova

Sistemul fiscal al Republicii Moldova reprezintă totalitatea impozitelor şi taxelor, a principiilor, formelor şi metodelor de stabilire, modificare şi anulare a acestora, prevăzute de prezentul cod, precum şi totalitatea măsurilor ce asigură achitarea lor.

Articolul 3. Legislaţia fiscală

(1) Legislaţia fiscală se compune din prezentul cod şi din alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Actele normative adoptate de către Guvern, Ministerul Finanţelor, Serviciul Fiscal de Stat şi Serviciul Vamal de pe lîngă Ministerul Finanţelor, de alte autorități ale administrației publice centrale și locale, în temeiul şi pentru executarea prezentului cod, nu trebuie să contravină prevederilor lui sau să depăşească limitele acestuia.

(3) În cazul apariţiei unor discrepanţe între actele normative indicate la alin.(2) şi prevederile prezentului cod, se aplică prevederile codului.

(3^1) La elaborarea proiectelor de acte legislative şi normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmeşte actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul iniţiativelor legislative înaintate de către deputaţi, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de

avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

(4) Impozitarea se efectuează în baza prezentului cod şi a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta, publicate în mod oficial, şi care sînt în vigoare pe perioada stabilită pentru achitarea impozitelor şi taxelor.

(4^1) Procedura fiscală se aplică în timpul şi la locul aplicării, dacă legea nu prevede altfel.

(5) Interpretarea (explicarea) prevederilor prezentului cod şi a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta este de competenţa autorităţii care le-a adoptat dacă actul respectiv nu prevede altfel. Orice interpretare (explicare) urmează a fi publicată în mod oficial.

Articolul 4. Tratatele internaţionale

(1) Dacă un tratat internaţional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli şi prevederi decît cele prevăzute de legislaţia fiscală, se aplică regulile şi prevederile tratatului internaţional.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică în cazurile cînd rezidentul statului cu care a fost încheiat tratatul internaţional este folosit pentru obţinerea facilităţilor fiscale de către o altă persoană care nu este rezidentă a statului cu care a fost încheiat tratatul internaţional şi care nu are dreptul la facilităţi fiscale.

(3) Normele şi procedurile potrivit cărora Republica Moldova oferă/recepţionează asistenţă administrativă reciprocă în materie fiscală conform tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte se aprobă de Guvern.

Articolul 5. Noţiuni generale

Următoarele noţiuni se aplică în scopul impozitării, fără modificarea statutului juridic al persoanelor juridice şi fizice prevăzut de legislaţia în vigoare:

1) *Persoană* – orice persoană fizică sau juridică.

2) *Contribuabil, subiect al impunerii* – persoană care, conform legislaţiei fiscale, este obligată să calculeze şi/sau să achite la buget orice impozite şi taxe, penalităţile şi amenzile respective; persoană care, conform legislaţiei fiscale, este obligată să reţină sau să perceapă de la altă persoană şi să achite la buget plăţile indicate.

3) *Persoană fizică:*

a) cetăţean al Republicii Moldova, cetăţean străin, apatrid;

b) forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislaţiei, inclusiv întreprinzătorul individual, gospodăria ţărănească (de fermier), dacă prezentul cod nu prevede altfel.

4) *Persoană juridică* – orice societate comercială, cooperativă, întreprindere, instituţie, fundaţie, asociaţie, inclusiv creată cu participarea unei persoane străine, şi alte organizaţii, cu excepţia subdiviziunilor organizaţiilor nominalizate ce nu dispun de patrimoniu autonom şi a formelor organizatorice cu statut de persoană fizică, potrivit legislaţiei.

5) *Rezident:*

a) orice persoană fizică care corespunde uneia din cerinţele de mai jos:

i) are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv:

- se află la tratament sau la odihnă, sau la învăţătură, sau în deplasare peste hotare;

- este persoană cu funcţii de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exerciţiul funcţiunii peste hotare;

ii) se află în Republica Moldova cel puţin 183 de zile pe parcursul anului fiscal;

b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică a cărei activitate este organizată sau gestionată în Republica Moldova ori al cărei loc de bază de desfăşurare a activităţii este Republica Moldova.

6) *Nerezident:*

a) orice persoană fizică care nu este rezident în conformitate cu pct.5) lit.a) ori, deşi corespunde cerinţelor pct.5) lit.a), se află în Republica Moldova:

- în calitate de persoană cu statut diplomatic sau consular ori în calitate de membru al familiei unei asemenea persoane;

- în calitate de colaborator al unei organizaţii internaţionale, create în baza tratatului internaţional la care Republica Moldova este parte, sau în calitate de membru al familiei unui asemenea colaborator;

- la tratament sau la odihnă, sau la învăţătură, dacă această persoană fizică s-a aflat în Republica Moldova exclusiv în aceste scopuri;

- exclusiv în scopul trecerii dintr-un stat străin în alt stat străin prin teritoriul Republicii Moldova (trecere tranzit);

b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică care nu corespunde cerinţelor pct.5) lit.b).

7) *Întreprinzător individual* – persoana fizică, înregistrată în modul stabilit, care desfăşoară activitate de întreprinzător fără a constitui o persoană juridică.

8) *Gospodărie ţărănească (de fermier)* – întreprindere agricolă, cu statut de persoană fizică, constituită în conformitate cu legislaţia.

10) *Acţionar* – orice persoană proprietar al unei sau mai multor acţiuni ale unei

societăţi pe acţiuni.

11) *Asociat* – orice persoană care posedă o cotă-parte în capitalul unei persoane juridice.

12) *Persoană interdependentă* – membru al familiei contribuabilului sau persoana care controlează contribuabilul, este controlat de contribuabil sau se află împreună cu acesta sub controlul unui terţ. În sensul prezentului punct:

a) *familia contribuabilului* include: soţia (soţul) contribuabilului; părinţii contribuabilului; copiii contribuabilului şi soţii (soţiile) lor; bunicii contribuabilului; nepoţii (nepoatele) contribuabilului şi soţiile (soţii) lor; fraţii şi surorile contribuabilului şi soţiile (soţii) lor; străbunicii contribuabilului; strănepoţii contribuabilului şi soţii (soţiile) lor; fraţii şi surorile părinţilor contribuabilului şi soţiile (soţii) lor; nepoţii (nepoatele) contribuabilului de pe frate (soră) şi soţiile (soţii) lor; fraţii şi surorile bunicilor contribuabilului şi soţiile (soţii) lor; copiii fraţilor şi surorilor părinţilor contribuabilului şi soţiile (soţii) lor; copiii nepoţilor (nepoatelor) contribuabilului de pe frate (soră) şi soţii (soţiile) lor; precum şi persoanele enumerate din partea soţiei (soţului) contribuabilului;

b) prin *control* se înţelege posesia (directă sau prin una ori mai multe persoane interdependente) a cel puţin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane. În acest caz, persoana fizică este considerată posesor al tuturor cotelor de participaţie în capital, cote ce aparţin, în mod direct sau indirect, membrilor familiei sale.

13) *Agent economic* – orice persoană ce desfăşoară activitate de întreprinzător.

14) *Organizaţie necomercială* – persoană juridică a cărei activitate nu are drept scop obţinerea venitului şi care nu foloseşte vreo parte din proprietate sau din venit în interesele vreunui membru al organizaţiei, ale unui fondator sau ale unei persoane particulare.

15) *Reprezentanţă permanentă* – loc fix de afaceri prin care nerezidentul desfăşoară, integral sau parţial, activitate de întreprinzător în Republica Moldova, fie direct, fie printr-un agent cu statut dependent, inclusiv:

a) un loc de conducere, o subdiviziune, un oficiu, o fabrică, o uzină, un atelier, precum şi o mină, o sondă petrolieră sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracţie a resurselor naturale sau de cultivare a culturilor agricole;

b) un şantier de construcţie, un proiect de construcţie, asamblare sau montaj ori activităţi de supraveghere tehnică, deservire şi exploatare a utilajului legate de acestea, numai dacă asemenea şantier, proiect sau activităţi continuă pentru o perioadă mai mare de 6 luni;

c) comercializarea mărfurilor din depozite amplasate pe teritoriul Republicii Moldova şi care aparţin nerezidentului sau sînt arendate de acesta;

d) prestarea altor servicii, desfăşurarea altor activităţi, în decursul unei perioade mai mari de 3 luni, cu excepţia celor tratate la pct.15^1), precum şi a muncii conform contractului (acordului) de muncă şi activităţii profesionale independente, dacă prezentul cod nu

prevede altfel;

e) desfăşurarea în Republica Moldova a oricărei activităţi, care corespunde uneia din condiţiile prevăzute la lit.a)-d), de către un agent cu statut dependent sau menţinerea de către acest agent în Republica Moldova a unui stoc de produse sau mărfuri din care livrează produse sau mărfuri în numele nerezidentului.

15[1]) Prin derogare de la prevederile pct.15), reprezentanţă permanentă nu presupune desfăşurarea de către nerezident în Republica Moldova a genurilor de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau de alt caracter, în lipsa criteriilor de reprezentanţă permanentă enumerate la pct.15). La genurile de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau alt caracter, în particular, se atribuie:

a) utilizarea de instalaţii exclusiv în scopul depozitării sau expunerii de produse ori mărfuri ce aparţin nerezidentului;

b) menţinerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparţin nerezidentului exclusiv în scopul depozitării sau expunerii;

c) menţinerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparţin nerezidentului exclusiv în scopul prelucrării de către o altă persoană;

d) menţinerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul achiziţionării mărfurilor de către nerezident;

e) menţinerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul colectării şi/sau distribuirii de informaţii, marketingului, publicităţii sau cercetării pieţei mărfurilor (serviciilor), realizate de către nerezident, dacă asemenea activitate nu reprezintă o activitate de bază (obişnuită) a nerezidentului;

f) menţinerea unui loc fix de afaceri în scopul semnării de către o persoană în numele nerezidentului a contractelor, dacă semnarea contractelor se efectuează în conformitate cu instrucţiunile detaliate scrise ale nerezidentului;

g) desfăşurarea activităţii prevăzute la pct.15 lit.b) care nu depăşeşte 6 luni.

16) *Activitate de întreprinzător, afacere (business)* – orice activitate conform legislaţiei, cu excepţia muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfăşurată de către o persoană, avînd drept scop obţinerea venitului, sau, în urma desfăşurării căreia, indiferent de scopul activităţii, se obţine venit.

17) *Servicii* – servicii materiale şi nemateriale, de consum şi de producţie, inclusiv darea proprietăţii în arendă, transmiterea drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri; lucrări de construcţii şi montaj, de reparaţie, de cercetări ştiinţifice, de construcţii experimentale şi alte lucrări.

18) *Contract de leasing financiar* – orice contract de leasing care îndeplineşte cel puţin una din următoarele condiţii:

a) riscurile şi beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului care face

obiectul leasingului să fie transferate locatarului la momentul încheierii contractului de leasing;

b) suma ratelor de leasing să reprezinte cel puţin 90% din costul de intrare al bunului dat în leasing;

c) contractul de leasing să prevadă expres transferul către locatar, la momentul expirării contractului, al dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului;

d) perioada de leasing să depăşească 75% din durata de funcţionare utilă a bunului care face obiectul leasingului.

Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al bunurilor primite în leasing.

19) *Contract de leasing operaţional* – orice contract de leasing care nu îndeplineşte nici una din condiţiile contractului de leasing financiar.

20) - *abrogat.*

21) *Piaţă* – sistem de relaţii economice ce se formează în procesul producţiei, circulaţiei şi distribuirii mărfurilor, prestării serviciilor, precum şi circulaţiei mijloacelor băneşti, care se caracterizează prin libertatea subiecţilor la alegerea cumpărătorilor şi vînzătorilor, determinarea preţurilor, formarea şi folosirea resurselor.

22) *Piaţa comerţului cu ridicata (angro)* – tip de piaţă în cadrul căreia mărfurile, serviciile, de regulă, se comercializează de către unele persoane altor persoane ce desfăşoară activitate de întreprinzător, care ulterior utilizează mărfurile, serviciile în procesul de producţie sau le comercializează pe piaţa comerţului cu amănuntul.

23) *Piaţa comerţului cu amănuntul* – tip de piaţă în cadrul căreia mărfurile, serviciile se comercializează populaţiei pentru consum final.

24) - *abrogat.*

25) - *abrogat.*

26) *Preţ de piaţă, valoare de piaţă* – preţul mărfii, serviciului, format prin interacţiunea cererii şi ofertei pe piaţa comerţului cu ridicata a mărfurilor, serviciilor identice, iar în cazul lipsei mărfurilor, serviciilor identice – în urma tranzacţiilor încheiate între persoanele ce nu sînt coproprietari sau persoane interdependente pe piaţa respectivă a comerţului cu ridicata. Tranzacţiile între coproprietari sau persoanele interdependente pot fi luate în considerare numai cu condiţia că interdependenţa acestor persoane nu a influenţat rezultatul tranzacţiei.

Drept surse de informaţie despre preţurile de piaţă, la momentul încheierii tranzacţiei, servesc:

a) informaţia organelor de stat de statistică şi a organelor care reglementează

formarea preţurilor; iar în cazul lipsei acesteia –

b) informaţia despre preţurile de piaţă, publicată în presă sau adusă la cunoştinţa opiniei publice prin intermediul mijloacelor de informare în masă; iar în cazul lipsei acesteia –

c) informaţia oficială şi/sau dată publicităţii despre cotările bursiere (tranzacţiile care au avut loc) la bursa cea mai apropiată de sediul (domiciliul) vînzătorului (cumpărătorului), iar în cazul lipsei tranzacţiilor la bursa menţionată ori comercializării (procurării) la o altă bursă – informaţia despre cotările bursiere ce au avut loc la această altă bursă, precum şi informaţia despre cotările valorilor mobiliare de stat şi ale obligaţiunilor de stat.

Contribuabilul are dreptul să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informaţia, din alte surse, despre preţurile de piaţă la momentul transmiterii mărfurilor, serviciilor, iar Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să folosească informaţia prezentată dacă există motive de a o considera veridică.

26[1]) *Valoare intrinsecă* – valoarea efectivă a mărfii introduse pe sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare şi nici costul încărcării, descărcării şi transbordării mărfii.

27) *Discont* – reducere din preţul mărfii, serviciului, valutei străine şi al altor active financiare.

28) *Cod fiscal* – număr personal de identificare al contribuabilului, atribuit în modul stabilit de prezentul cod. Se consideră cod fiscal şi nu necesită atribuire în modul prevăzut de prezentul cod:

a) numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat şi indicat în decizia de înregistrare a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali supuşi înregistrării de stat, conform prevederilor Legii nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali;

b) numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat şi indicat în certificatul de înregistrare a persoanelor juridice supuse înregistrării de stat, conform prevederilor Legii nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale;

c) codul personal (IDNP) atribuit persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova de către autoritatea competentă conform cadrului normativ. În cazul lipsei codului personal (IDNP), codul fiscal reprezintă seria și numărul (fără spații) al pașaportului, iar dacă nu dispune de pașaport – seria și numărul (fără spații) al certificatului de naștere sau al altui act de identitate;

d) seria şi numărul paşaportului persoanei fizice cetăţean al Republicii Moldova care nu dispune de buletin de identitate, iar dacă nu deţine nici paşaport, codul fiscal reprezintă seria şi numărul certificatului de naştere sau al altui act de identitate;

e) codul personal (IDNP) atribuit persoanei fizice cetăţean străin sau apatrid de către autoritatea competentă conform cadrului normativ, iar în cazul lipsei acestuia, codul fiscal reprezintă seria şi numărul (fără spaţii) al paşaportului persoanei respective din ţara de origine, valabil la momentul atribuirii codului fiscal de către Serviciul Fiscal de Stat. În cazul modificării datelor, Serviciul Fiscal de Stat ajustează datele din sistemul său informaţional.

29) *Subdiviziune* – unitate structurală a întreprinderii, instituţiei, organizaţiei (reprezentanţă, sucursală, secţie, magazin, depozit etc.), situată în afara locului ei de reşedinţă de bază, care exercită unele din atribuţiile acesteia. Excepție constituie dispozitivele electronice (de tip terminal de plată în numerar, terminal cash-in, aparat de schimb valutar, bancomat, precum și altele ce dispun de un program de aplicație dedicat și identificabil), inclusiv spațiul pentru amplasarea acestor dispozitive.

30) *Cod al subdiviziunii* – număr atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subdiviziunii contribuabilului în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. Procesul de atribuire a numărului de către Serviciul Fiscal de Stat va avea loc în baza analizei cererii şi a copiilor de pe documentele prin care se confirmă constituirea subdiviziunilor prezentate de contribuabili. Nu este necesară prezentarea altor documente de către contribuabili sau emiterea documentelor (certificatelor, autorizaţiilor, confirmărilor etc.) de către Serviciul Fiscal de Stat.

32) *Datorie compromisă* – creanţă care este nerambursabilă în cazurile în care:

a) agentul economic lichidat nu are succesor de drepturi;

b) persoana juridică sau fizică care desfăşoară activitate de întreprinzător, declarată insolvabilă, nu are bunuri;

c) persoana fizică care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi gospodăria ţărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariţiei datoriei, bunuri sau este în insuficienţă de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii;

d) persoana fizică a decedat şi nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligaţiile acesteia;

e) persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei ţărăneşti (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care şi-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripţie stabilit de legislaţia civilă;

f) există actul respectiv al instanţei de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislaţia în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă;

g) datoria în mărime de până la 2000 de lei are termenul de prescripţie expirat.

Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, cu excepţia lit.g), are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariţia

circumstanţei respective de implicare într-o formă juridică în condiţiile legii.

33) *Facilitate (înlesnire) fiscală* – suma impozitului sau taxei nevărsată la buget sub formele stabilite la art.6 alin.(9) lit.g).

34) *Agent cu statut dependent* – orice persoană care, în baza contractului cu un nerezident:

a) reprezintă interesele nerezidentului în Republica Moldova;

b) acţionează în Republica Moldova în numele acestui nerezident;

c) are şi, de regulă, utilizează în Republica Moldova împuternicirea de a încheia contracte sau de a coordona condiţiile lor esenţiale în numele nerezidentului, creînd în urma acestora consecinţe juridice pentru nerezidentul dat.

35) *Agent cu statut independent* – orice persoană care nu corespunde cerinţelor pct.34);

36) *Servicii profesionale* – activități independente în domeniul științific, literar, artistic, educativ, pedagogic, activități independente ale inginerilor, ale arhitecților, ale auditorilor, ale contabililor, precum și oricare altă activitate independentă desfășurată în conformitate cu legislația. Prevederile prezentului punct nu se extind asupra persoanelor menționate la pct. 362) și 363).

36[1]) *Activităţi independente* – activităţi de comerţ desfăşurate de către o persoană fizică rezidentă doar în mod individual, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfăşurării cărora se obţine venit.

36[2]) *Activitate profesională în sectorul justiţiei* – activitate permanentă desfăşurată în cadrul formelor de organizare a activităţii prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară.

36[3]) *Activitate profesională în domeniul sănătăţii* – exercitare independentă a profesiunii de medic în una dintre formele de organizare a activităţii profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătăţii nr.411/1995.

36[4]) *Antreprenor independent* – persoană fizică rezidentă care desfășoară, în mod individual, activitate economică independentă în domeniile de activitate stabilite conform anexei la cap. 10[4] al titlului II, fără a constitui o formă juridică de organizare.

37) - *abrogat;*

38) *Campanie promoțională* – modalitate de promovare a vânzărilor, cu sau fără organizarea de concursuri, anunțate public, cu acordarea de cadouri, premii, returnări (cashback), bonusuri sau alte câștiguri/stimulente ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil.

39) *Mare contribuabil* – contribuabilul identificat conform criteriilor de selectare a

marilor contribuabili, elaborate de către Serviciul Fiscal de Stat, şi inclus în Lista agenţilor economici – mari contribuabili.

40) *Echipamente de casă şi de control* – maşinile de casă şi de control cu memorie fiscală, alte sisteme informatice, ce includ dispozitive electronice (de tip terminal de plată în numerar, aparat de schimb valutar, precum şi altele ce dispun de un program de aplicaţie dedicat şi identificabil) cu funcţii de maşini de casă şi de control, destinate pentru înregistrarea operaţiunilor de casă (în numerar), păstrarea, imprimarea, criptarea şi transmiterea la serverul Serviciului Fiscal de Stat a informaţiei financiare gestionate, care asigură protecţia algoritmelor de lucru şi a datelor înregistrate de modificarea nesancţionată.

40^{1}) *Instrument de plată* – dispozitiv (dispozitive) personalizat (e) (card de plată, telefon mobil etc.) şi/sau orice serie de proceduri (tehnice – coduri PIN, TAN, alte tipuri de coduri, login/parolă etc. sau funcţionale – transfer de credit, debitare directă) convenite între utilizatorul serviciilor de plată şi prestatorul de servicii de plată şi folosite de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniţia un ordin de plată.

40^{2}) *terminal de plată în numerar* – dispozitiv automatizat care permite prestatorului de servicii de plată primirea și/sau eliberarea numerarului, care este destinat executării unui serviciu de plată de la/către utilizatorii serviciilor de plată și care funcționează în regim autonom, fără prezența fizică (participarea) a altei persoane decât utilizatorul serviciilor de plată ce depune și/sau primește numerarul;

41) *An fiscal* – an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie şi se termină cu 31 decembrie.

42) *Certificat de atribuire a codului fiscal* – document care confirmă luarea la evidenţa fiscală. Certificatul de atribuire a codului fiscal se eliberează în modul stabilit de prezentul cod, cu excepţia contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu pct.28) lit.a), b), c), d) şi e).

44) *Mostre de mărfuri* – orice articol care reprezintă un tip de marfă ale cărui mod de prezentare şi cantitate, pentru mărfuri de acelaşi tip, nu permit folosirea sa în alte scopuri decît pentru obţinerea de comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă.

45) *Soluţie fiscală individuală anticipată* – act administrativ emis de Serviciul Fiscal de Stat în vederea soluţionării cererii unei persoane fizice şi persoane juridice care desfăşoară activitate de întreprinzător referitoare la aplicarea legislaţiei fiscale asupra unei (unor) situaţii şi/sau tranzacţii viitoare specifice.

46) *Locuinţă de bază* – locuinţă care întruneşte cumulativ următoarele condiţii:

a) este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puţin 3 ani;

b) constituie domiciliul/reşedinţa contribuabilului în decursul ultimilor 3 ani pînă la momentul înstrăinării, inclusiv în cazul în care domiciliul/reședința a fost anulat/anulată cu cel mult 90 de zile înainte de data înstrăinării.

47) *Program de stimulare pe termen lung (stock option plan)* – program inițiat în cadrul unei persoane juridice sau în cadrul persoanelor juridice interdependente acesteia, aprobat de către adunarea generală a asociaților/acționarilor, prin care se acordă salariaților și/sau administratorilor acesteia, care au statut de rezident în sensul prezentului cod, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri (cote) de participare, emise de persoana juridică respectivă, dar nu mai mult de 25% din capitalul social, în raport cu toți participanții la program. Pentru calificarea unui program ca fiind *stock option plan,* programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de 3 ani între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării/primirii titlurilor (cotelor) de participare).

48) *Titlu (cotă) de participare* – orice acțiune sau altă parte socială într-o persoană juridică.

Articolul 6. Impozite şi taxe şi tipurile lor

(1) *Impozitul* este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ţine de efectuarea unor acţiuni determinate şi concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcţii de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.

(2) *Taxa* este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit.

(3) Alte plăţi efectuate în limitele relaţiilor reglementate de legislaţia nefiscală nu fac parte din categoria plăţilor obligatorii, denumite impozite şi taxe.

(4) În Republica Moldova se percep impozite şi taxe de stat şi locale.

(5) Sistemul impozitelor şi taxelor de stat include:

a) impozitul pe venit;

b) taxa pe valoarea adăugată;

c) accizele;

d) impozitul privat;

e) taxa vamală;

f) taxele rutiere;

g) impozitul pe avere;

h) impozitul unic de la rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei;

i) impozitul unic de la antreprenorii independenți.

(6) Sistemul impozitelor şi taxelor locale include:

a) impozitul pe bunurile imobiliare;

a[1]) impozitul privat;

b) taxele pentru resursele naturale;

c) taxa pentru amenajarea teritoriului;

d) taxa de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale;

e) taxa de plasare (amplasare) a publicităţii (reclamei);

f) taxa de aplicare a simbolicii locale;

g) taxa pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii;

h) taxa de piaţă;

i) taxa pentru cazare;

j) taxa balneară;

k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orăşeneşti şi săteşti (comunale);

l) taxa pentru parcare;

m) - *abrogată;*

n) - *abrogată;*

o) - *abrogată;*

p) taxa pentru parcaj;

q) - *abrogată;*

r) taxa pentru salubrizare;

s) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(7) Relaţiile ce ţin de toate impozitele şi taxele enumerate la alin.(5) şi (6) se reglementează de prezentul cod şi de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(8) Impozitele şi taxele enumerate la alin.(5) şi (6) se bazează pe următoarele principii:

a) neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislaţia fiscală a condiţiilor egale investitorilor, capitalului autohton şi străin;

b) certitudinea impunerii – existenţa de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate şi precizie a termenelor, modalităţilor şi sumelor de plată

pentru fiecare contribuabil, permiţînd acestuia o analiză uşoară a influenţei deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale;

c) echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice şi juridice, care activează în condiţii similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale;

d) stabilitatea fiscală – efectuare a oricăror modificări şi completări ale prevederilor legislaţiei fiscale nemijlocit prin modificarea şi completarea prezentului cod;

e) randamentul impozitelor – perceperea impozitelor şi taxelor cu minimum de cheltuieli, cît mai acceptabile pentru contribuabili.

(9) La stabilirea impozitelor şi taxelor se determină următoarele elemente:

a) obiectul impunerii – materia impozabilă;

b) subiectul impunerii (contribuabilul) – persoana specificată la art.5 pct.2);

c) sursa de plată a impozitului sau taxei – sursa din care se achită impozitul sau taxa;

d) unitatea de impunere – unitatea de măsură care exprimă dimensiunea obiectului impozabil;

e) cota (cotele) de impunere – cuantumul unitar al impozitului sau taxei în raport cu obiectul impozabil;

f) termenul de achitare a impozitelor sau taxelor – perioada în decursul căreia contribuabilul este obligat să achite impozitul sau taxa sub formă de interval de timp sau zi fixă a plăţii;

g) facilităţile (înlesnirile) fiscale – elemente de care se ţine seama la estimarea obiectului impozabil, la determinarea cuantumului impozitului sau taxei, precum şi la încasarea acestuia, sub formă de:

- scutire parţială sau totală de impozit sau taxă;

- scutire parţială sau totală de plata impozitelor sau taxelor;

- cote reduse ale impozitelor sau taxelor;

- reducerea obiectului impozabil;

- amînări ale termenului de achitare a impozitelor sau taxelor;

- eşalonări ale obligaţiei fiscale.

Scutirile specificate la art.33, 34 şi 35, cota redusă a T.V.A. şi scutirea de T.V.A. cu drept de deducere nu se consideră facilităţi (înlesniri) fiscale.

(10) Impozitele şi taxele percepute în conformitate cu prezentul cod şi cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de

stat şi ale bugetelor locale. Impozitul privat se virează la bugetul de stat sau la bugetul local, în funcţie de apartenenţa bunului. Impozitul pe venitul persoanelor fizice reprezintă sursa de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Pentru unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar sînt de asemenea impozitul pe venitul persoanelor juridice (colectat pe teritoriul unităţii teritoriale autonome), taxa pe valoarea adăugată (în partea ce ţine de taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse şi serviciile prestate de agenţii economici din unitatea autonomă) şi accizele la mărfurile (producţia) supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unităţii date.

(11) - *abrogat.*

Articolul 7. Stabilirea, modificarea şi anularea

impozitelor şi taxelor de stat şi locale

(1) Impozitele şi taxele de stat şi locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea şi completarea prezentului cod.

(2) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite şi taxe de stat şi locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor şi taxelor în vigoare privind determinarea subiecţilor impunerii şi a bazei impozabile, modificarea cotelor şi aplicarea facilităţilor fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat şi a bugetelor locale.

(3) - *abrogat.*

(4) Deciziile autorităţilor administraţiei publice – ale municipiilor, oraşelor, satelor (comunelor), precum şi ale altor unităţi administrativ-teritoriale instituite în condiţiile legislaţiei, – cu privire la punerea în aplicare, la modificarea, în limitele competenţei lor, a cotelor, a modului şi termenelor de achitare şi la aplicarea facilităţilor se adoptă pe parcursul anului fiscal concomitent cu modificările corespunzătoare ale bugetelor locale.

(5) Pentru executarea prevederilor art.6 alin.(10), contribuabilii care au subdiviziuni şi/sau obiecte impozabile calculează şi sting prin achitare obligaţiile fiscale aferente subdiviziunilor/obiectelor impozabile corespunzător locului amplasării acestora (cu excepţia taxei pe valoarea adăugată, a accizelor, a taxelor destinate transferării în fondul rutier, a impozitului pe venit stabilit conform cap.7^1 titlul II şi a impozitului unic de la rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei).

(6) Subdiviziunile amplasate în unităţile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public naţional, plătesc impozitele şi taxele la bugetul local unde se află reşedinţa de bază a întreprinderii, instituţiei, organizaţiei.

Articolul 8. Drepturile şi obligaţiile contribuabilului

(1) *Contribuabilul are dreptul:*

a) să obţină pe gratis de la Serviciul Fiscal de Stat şi serviciul de colectare a

impozitelor şi taxelor locale informaţii despre impozitele şi taxele în vigoare, precum şi despre actele normative care reglementează modul şi condiţiile de achitare a acestora;

b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuţii de administrare fiscală şi a persoanelor cu funcţii de răspundere ale acestora;

c) să-şi reprezinte interesele în organele cu atribuţii de administrare fiscală personal sau prin intermediul reprezentantului său;

d) să direcţioneze anual un cuantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale potrivit art.15^{2} dacă nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare;

e) să obţină amînarea, eşalonarea, trecerea în cont a impozitelor în modul şi în condiţiile prevăzute de prezentul cod;

e^{1}) să solicite şi să obţină de la Serviciul Fiscal de Stat soluţia fiscală individuală anticipată în modul şi în condiţiile prevăzute de prezentul cod;

f) să prezinte organelor cu atribuţii de administrare fiscală şi persoanelor cu funcţii de răspundere ale acestora explicaţii referitoare la calcularea şi achitarea impozitelor şi taxelor;

g) să conteste, în modul stabilit de legislaţie, deciziile, acţiunile sau inacţiunea organelor cu atribuţii de administrare fiscală şi ale persoanelor cu funcţii de răspundere ale acestora;

h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislaţia fiscală;

i) să beneficieze de facilităţile fiscale, la care are dreptul conform legislaţiei fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condiţiile stabilite.

(2) *Contribuabilul este obligat:*

a) să respecte modul stabilit de înregistrare (reînregistrare) de stat şi de desfăşurare a activităţii de întreprinzător;

b) să se pună la evidenţă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază îşi are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) şi să primească certificatul de atribuire a codului fiscal. Aceste prevederi nu se aplică persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, cu excepţia contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu art.5 pct.28) lit.a), b), c), d) şi e). Contribuabilii care sînt înregistraţi de către organele abilitate cu dreptul de înregistrare de stat se iau la evidenţa subdiviziunii respective a Serviciului Fiscal de Stat conform informaţiei prezentate de către aceste organe;

c) să ţină contabilitatea conform formelor şi modului stabilit de legislaţie, să întocmească şi să prezinte Serviciului Fiscal de Stat şi serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale dările de seamă fiscale și informațiile prevăzute de legislaţie, să asigure integritatea documentelor de evidenţă în conformitate cu cerinţele legislaţiei, să efectueze

încasările băneşti în numerar prin intermediul echipamentelor de casă şi de control, respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor băneşti în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă şi de control;

d) să prezinte informaţii veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum şi despre alte obiecte ale impunerii;

e) să achite la buget, la timp şi integral, ţinînd cont de prevederile art.7 alin.(5), sumele calculate ale impozitelor şi taxelor, asigurînd exactitatea şi veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate;

f) în caz de control al respectării legislaţiei fiscale, să prezinte, la prima cerere sau maximum în decursul unei zile lucrătoare din data finalizării controlului fiscal operativ, persoanelor cu funcţii de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală documentele de evidenţă, dările de seamă fiscale şi alte documente şi informaţii privind desfăşurarea activităţii de întreprinzător, calcularea şi achitarea la buget a impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii şi acordarea facilităţilor, să permită accesul, în cazul ţinerii evidenţei computerizate, la sistemul electronic de contabilitate;

f^1) în caz de solicitare a soluţiei fiscale individuale anticipate, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat, la prima cerere, informaţii veridice, documente, explicaţii şi/sau probe suplimentare privind activitatea desfăşurată, privind situaţiile şi/sau tranzacţiile viitoare;

g) în caz de control al respectării legislaţiei fiscale, să asigure persoanelor cu funcţii de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală accesul liber în spaţiile de producţie, în depozite, în localurile de comerţ, în alte încăperi şi locuri (cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv ca spaţiu locativ) pentru inspectarea lor în scopul verificării autenticităţii datelor din documentele contabile, din dările de seamă, din declaraţiile fiscale, din calcule, precum şi a verificării îndeplinirii obligaţiilor faţă de buget;

h) să asiste la efectuarea controlului privind respectarea legislaţiei fiscale, să semneze actele privind rezultatul controlului, să dea explicaţii în scris sau oral;

i) în caz de calculare greşită şi determinare incorectă de către Serviciul Fiscal de Stat a sumei impozitului, penalităţii, dobînzii sau amenzii, să dovedească acest lucru prin documente justificative;

j) să îndeplinească deciziile adoptate de organele cu atribuţii de administrare fiscală şi alte organe învestite cu funcţii de control pe marginea rezultatelor controalelor efectuate, respectînd cerinţele legislaţiei fiscale;

j^1) să întocmească și să prezinte dosarul prețurilor de transfer;

j^2) să respecte regulile prevăzute în capitolul 11^2 din titlul V;

k) să îndeplinească alte obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală.

(3) În caz de absenţă a conducătorului întreprinderii, obligaţiile prevăzute la alin.(2)

lit.f) şi g) sînt îndeplinite de alte persoane cu funcţii de răspundere, gestionare ale subiectului impunerii, în limitele competenţei lor.

Articolul 9. Administrarea fiscală

Administrarea fiscală reprezintă activitatea organelor de stat împuternicite şi responsabile de asigurarea colectării depline şi la termen a impozitelor şi taxelor, a penalităţilor şi amenzilor în bugetele de toate nivelurile, precum şi de efectuarea acţiunilor de urmărire penală în caz de existenţă a unor circumstanţe ce atestă comiterea infracţiunilor fiscale. În privinţa entităţilor specificate la art.162 alin.(1) lit.d), acţiunile de administrare fiscală se aplică doar în cazul în care sunt expres prevăzute de prezentul cod.

Articolul 10. Activitatea organelor cu atribuţii

de administrare fiscală

(1) Organizarea activităţii şi funcţionarea organelor cu atribuţii de administrare fiscală sînt reglementate de legislaţia Republicii Moldova şi tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

(2) Organele cu atribuţii de administrare fiscală şi persoanele cu funcţie de răspundere ale acestora care nu îşi îndeplinesc corespunzător obligaţiile poartă răspundere în conformitate cu legislaţia.

Articolul 11. Apărarea drepturilor şi intereselor

contribuabilului

(1) Apărarea drepturilor şi intereselor contribuabilului se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod şi de alte acte ale legislaţiei. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislaţiei fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

(2) Pagubele pricinuite contribuabilului ca urmare a îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către organul cu atribuţii de administrare fiscală şi persoanele cu funcţii de răspundere ale acestuia se recuperează în conformitate cu legislaţia.

(3) Serviciul Fiscal de Stat perfectează materialele pentru a restitui contribuabilului suma plătită în plus şi dobînda calculată la această sumă (inclusiv mijloacele decontate eronat de pe conturile contribuabilului conform dispoziţiilor Serviciului Fiscal de Stat), în modul stabilit.

TITLUL II

IMPOZITUL PE VENIT

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 12. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Royalty (redevenţă)* – plăţi de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a oricărui drept de autor şi/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau ştiinţifice, inclusiv filme de cinema şi filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenţie, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informaţiei referitoare la experienţa în domeniul industrial, comercial sau ştiinţific.

În sensul prezentei noţiuni, nu se consideră royalty:

a) - *abrogată;*

b) plăţile pentru achiziţiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;

c) plăţile pentru achiziţionarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vînzării acestuia în cadrul unui contract de distribuţie;

d) plăţile pentru obţinerea drepturilor de distribuţie a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;

e) plăţile pentru accesul la sateliţi prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situaţia în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau a unor tehnologii similare;

f) plăţile pentru utilizarea serviciilor de comunicaţii electronice din acordurile de roaming, a frecvenţelor radio, a comunicaţiilor electronice între operatori.

2) *Anuităţi* – plăţi regulate ale sumelor de asigurare, ale pensiilor sau indemnizaţiilor (prestaţiilor).

3) *Dividend* – venit obținut din repartizarea (distribuirea) profitului net între acționari (asociați) ca urmare a deținerii participațiunilor (acțiunilor, părților sociale) la capitalul social, realizată în condițiile stabilite de lege, de actul de constituire (statutul), hotărârea adunării generale a acționarilor (asociaților), decizia acționarului (asociatului) unic și/sau decizia consiliului societății, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic.

4) *Venit impozabil* – venitul brut, inclusiv facilităţile acordate de angajator, obţinut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepţia deducerilor şi scutirilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislaţiei fiscale.

4^1) *Venit estimat* – venit apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor şi surselor

indirecte în cadrul controalelor fiscale, inclusiv ca urmare a instituirii posturilor fiscale.

5) *Venit din investiţii* – venit obţinut din investiţiile de capital şi din investiţiile în activele financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activităţi nu este regulată, permanentă şi substanţială.

6) *Venit financiar* – venit obţinut sub formă de royalty (redevenţă), anuităţi, de la darea bunurilor în arendă, locaţiune, de la uzufruct, pe diferenţa de curs valutar, de la activele ce au intrat în mod gratuit, alte venituri obţinute ca rezultat al activităţii financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activităţi nu este regulată, permanentă şi substanţială.

7) *Dobândă, venit sub formă de dobândă* – orice venit obţinut din creanţe de orice fel (indiferent de modul întocmirii), inclusiv veniturile de pe depunerile bănești, veniturile obținute în baza unui contract de leasing financiar și, în special, veniturile obținute din valori mobiliare de stat, titluri de creanță sau obligațiuni, inclusiv sconturi, discounturi, primele și premiile legate de asemenea valori, titluri și obligațiuni.

8) *Opţion* – condiţie care prevede dreptul la alegere.

9) *Contract future* – tip de tranzacţie încheiată la bursa de valori sau la bursa de mărfuri.

10) *Distribuire* – plăţile efectuate de către un agent economic în folosul unuia sau mai multor proprietari care au dreptul la încasarea acestor plăţi.

11) *Deducere* – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform prevederilor legislaţiei fiscale.

12) *Scutire* – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform art.33, 34 şi 35.

13) *Trecere în cont* – sumă reţinută şi/sau achitată prealabil cu care contribuabilul are dreptul să micşoreze suma impozitului.

14) *Cîştiguri* – veniturile brute obţinute de la jocurile de noroc, loterii şi de la campaniile promoţionale atît în formă monetară, cît şi nemonetară. Câştigul obţinut prin intermediul reţelelor de comunicaţii electronice reprezintă valoarea totală a sumei retrase din contul de joc. În scopul aplicării prezentei noţiuni, cîştigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri, la automatele de joc, la pariuri pentru competiţiile/ evenimentele sportive reprezintă valoarea diferenţei pozitive dintre suma cîştigată şi suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, cîştigul reprezintă suma totală cîştigată.

15) *Desemnare procentuală* – proces în care contribuabilii direcţionează un cuantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale conform art.15^2.

16) *Plăţi la lichidare* – plăţi în formă monetară şi/sau nemonetară, transmise asociaţilor/acţionarilor/membrilor/fondatorilor la repartizarea activelor agentului economic

lichidat, după satisfacerea pretenţiilor creditorilor.

Articolul 12[1]. Perioada fiscală privind impozitul pe venit

(1) Prin perioadă fiscală privind impozitul pe venit se înţelege anul calendaristic la încheierea căruia se determină venitul impozabil şi se calculează suma impozitului care trebuie achitată.

(2) Pentru întreprinderile nou-create, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării întreprinderii pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agentul economic care a adoptat decizia de lichidare pe parcursul anului calendaristic, perioadă fiscală se consideră:

a) perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data întocmirii bilanţului provizoriu de lichidare;

b) perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data aprobării bilanţului definitiv de lichidare.

(3[1]) Pentru întreprinderile reorganizate, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data radierii întreprinderii din Registrul de stat.

(3[2]) Pentru agenţii economici care pe parcursul anului fiscal obţin titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informaţiei, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic şi pînă la finele lunii calendaristice în care este obţinut titlul de rezident al parcului.

(3[3]) Pentru agenţii economici cărora pe parcursul anului fiscal li se retrage titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informaţiei, perioadă fiscală se consideră perioada care începe cu prima zi a lunii următoare celei în care a fost retras titlul de rezident al parcului şi pînă la finele anului calendaristic.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), pentru agenţii economici care au dreptul, în conformitate cu prevederile Legii contabilităţii, să aplice o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic, perioada fiscală privind impozitul pe venit corespunde cu perioada de gestiune pentru întocmirea şi prezentarea situaţiilor financiare. În acest caz, perioada fiscală constituie o perioadă de oricare 12 luni consecutive.

(5) Perioada fiscală menţionată la alin.(4) se va modifica ulterior doar dacă perioada de gestiune pentru întocmirea şi prezentarea situaţiilor financiare este modificată în corespundere cu prevederile Legii contabilităţii.

(6) Înainte de aplicarea unei noi perioade fiscale în corespundere cu prevederile alin.(4) sau (5), agentul economic este obligat:

a) să informeze Serviciul Fiscal de Stat şi să prezinte acestuia documentele privind schimbarea perioadei fiscale, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat;

b) să aplice perioada fiscală de tranziţie şi regulile stabilite în cap. 7[2] din prezentul

titlu.

Articolul 13. Subiecţii impunerii

(1) *Subiecţi ai impunerii* sînt:

a) persoanele juridice şi fizice rezidente ale Republicii Moldova, care desfăşoară activitate de întreprinzător, persoanele care desfăşoară servicii profesionale, precum şi persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii, care, pe parcursul perioadei fiscale, obţin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

b) persoanele fizice rezidente cetăţeni ai Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi pe parcursul perioadei fiscale obţin venituri impozabile din orice surse aflate în Republica Moldova şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;

b^1) persoanele fizice rezidente care desfăşoară activităţi independente şi pe parcursul perioadei fiscale obţin venit din orice surse aflate în Republica Moldova şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;

c) persoanele fizice rezidente cetăţeni ai Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi obţin venit din investiţii şi financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

d) persoanele fizice rezidente cetăţeni străini şi apatrizi care desfăşoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova şi obţin venit din orice surse aflate în Republica Moldova şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova, cu excepţia venitului din investiţii şi financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

e) persoanele fizice nerezidente care nu desfăşoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova şi pe parcursul perioadei fiscale obţin venituri conform capitolului 11 din prezentul titlu.

(2) Subiecţii impunerii sînt obligaţi să declare venitul brut obţinut din toate sursele.

Articolul 14. Obiectul impunerii

(1) *Obiect al impunerii* îl constituie:

a) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, cu excepţia deducerilor şi scutirilor la care au dreptul, obţinut de persoanele juridice şi fizice rezidente ale Republicii Moldova care desfăşoară activitate de întreprinzător, de persoanele care desfăşoară servicii profesionale, precum şi de persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii;

b) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, inclusiv facilităţile acordate de angajator, precum şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepţia deducerilor şi scutirilor la care au dreptul, obţinut de

persoanele fizice rezidente cetăţeni ai Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător;

b[1]) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, obţinut de persoanele fizice rezidente care desfăşoară activităţi independente;

c) venitul din investiţii şi financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obţinut de persoanele fizice rezidente cetăţeni ai Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător;

d) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova şi din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepţia venitului din investiţii şi financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obţinut de persoanele fizice rezidente cetăţeni străini şi apatrizi care desfăşoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova;

e) venitul obţinut în Republica Moldova de persoanele fizice nerezidente care nu desfăşoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Sursele de venit sînt stabilite în cap.2 şi 11.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1) şi (2) ale prezentului articol, obiect al impunerii pentru cîştigurile şi veniturile specificate la cap10[1], 10[2] şi 10[3] şi la art.90[1] alin.(3), (3[1]), (3[3]), (3[4]), (3[5]) şi (3[6]), precum şi pentru veniturile specificate la art.14[1] alin.(2), este exclusiv acest cîştig şi/sau venit.

Articolul 14[1]. Norme speciale aplicabile rezidenţilor

parcurilor pentru tehnologia informaţiei

şi angajaţilor acestora

(1) Agenţii economici rezidenţi ai parcurilor pentru tehnologia informaţiei cărora li se aplică regimul de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X nu au obligaţii privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător (activitatea operaţională) conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componenţa impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(2) Plăţile salariale efectuate angajaţilor sau în folosul acestora de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei în baza legislaţiei muncii şi actelor normative ce conţin norme ale dreptului muncii nu generează obligaţii suplimentare privind impozitul pe venit aferent acestor plăţi conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componenţa impozitului unic reglementat de cap.1 titlul X.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal contribuabilul aplică atît regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cît şi regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, venitul impozabil se determină ca diferenţă dintre suma venitului brut realizat în perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu şi mărimea cheltuielilor permise spre deducere în conformitate cu prezentul titlu, suportate în perioada aplicării regimului de

impozitare stabilit în prezentul titlu, ţinînd cont de particularităţile specificate la art.27[1].

Articolul 15. Cotele de impozit

Suma totală a impozitului pe venit se determină:

a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali şi persoanele care desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii – în mărime de 12% din venitul anual impozabil;

a[1]) pentru persoanele care exercită activităţi necalificate cu caracter ocazional (zilieri) – în mărime de 12% din venitul impozabil, fără aplicarea scutirilor prevăzute la capitolul 4 din titlul II;

b) pentru persoanele juridice – în mărime de 12% din venitul impozabil;

c) pentru gospodăriile ţărăneşti (de fermier) – în mărime de 7% din venitul impozabil;

d) pentru agenţii economici al căror venit a fost estimat în conformitate cu art.225 şi 225[1] – în mărime de 15% din depăşirea venitului estimat faţă de venitul brut înregistrat în contabilitate de agentul economic.

Articolul 15[1]. Modul de determinare a obligaţiilor

fiscale

Determinarea obligaţiilor fiscale, în conformitate cu prevederile prezentului titlu, se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 15[2]. Desemnarea procentuală

(1) Contribuabilul persoană fizică rezidentă care nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare este în drept de a desemna un cuantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către unul dintre beneficiarii indicaţi la alin.(4).

(2) Desemnarea procentuală se efectuează începînd cu 1 ianuarie al anului următor anului fiscal pentru care se face desemnarea procentuală pînă la data-limită de prezentare a declaraţiei cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern.

(3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:

a) asociaţiile obşteşti, fundaţiile şi instituţiile private înregistrate în Republica Moldova care desfăşoară activităţi de utilitate publică în conformitate cu Legea nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale, cu condiţia că acestea îşi desfăşoară activitatea timp de cel puţin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menţionată la alin.(4) şi nu au datorii la bugetul public naţional pentru perioadele fiscale anterioare;

b) cultele religioase şi părţile componente ale acestora înregistrate în Republica Moldova care desfăşoară activităţi sociale, morale, culturale sau de caritate, cu condiţia că

acestea îşi desfăşoară activitatea timp de cel puţin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menţionată la alin.(4) şi nu au datorii la bugetul public naţional pentru perioadele fiscale anterioare.

(4) Lista beneficiarilor în drept să participe la desemnarea procentuală se stabileşte anual de Agenţia Servicii Publice şi se publică pe pagina web oficială a acesteia pînă la data de 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea, conform modului stabilit de Guvern.

(5) Mijloacele financiare obţinute în urma desemnării procentuale se vor utiliza în scopurile stabilite de legislaţia în vigoare.

(6) Mecanismul de desemnare procentuală şi de transfer al desemnărilor procentuale către beneficiari, precum şi de control al utilizării acestor sume, se stabileşte de Guvern.

(7) Beneficiarii desemnării procentuale poartă răspundere potrivit legii pentru neraportarea utilizării sumelor obţinute în urma desemnării procentuale şi pentru utilizarea contrar destinaţiei a acestor sume. Sumele neraportate şi utilizate contrar destinaţiei se restituie la buget.

Articolul 16. Trecerea în cont a impozitelor

Contribuabilul are dreptul să treacă în cont suma reţinută şi/sau achitată prealabil, conform prevederilor cap.12, 13, 14 şi 15 din prezentul titlu, cu excepţia art.90^{1} şi 91.

Articolul 17. Impozitarea venitului proprietarului decedat

Veniturile generate de proprietatea persoanei decedate se consideră venituri ale moştenitorului după acceptarea succesiunii.

Capitolul 2

COMPOZIŢIA VENITULUI

Articolul 18. Sursele de venit impozabile

În venitul brut se includ:

a) venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activităţi similare;

b) venitul de la activitatea societăţilor obţinut de către membrii societăţilor şi venitul obţinut de către acţionarii/deţinătorii de unităţi (titluri) emise de organismele de plasament colectiv;

c) plăţile pentru munca efectuată şi serviciile prestate (inclusiv salariile), facilităţile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele şi alte retribuţii similare;

d) venitul din chirie (arendă);

e) creşterea de capital definită la art.40 alin.(7);

f) venitul aferent provizioanelor neutilizate conform art.24 alin.(16);

f[1]) suma diminuărilor reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamente condiţionale în urma îmbunătăţirii calităţii acestora pe parcursul perioadei fiscale;

f[2]) suma diminuărilor provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce ţin de nerestituirea împrumuturilor, a ratelor de leasing şi a dobînzilor aferente în urma îmbunătăţirii calităţii şi/sau rambursării acestora pe parcursul perioadei fiscale;

g) venitul obţinut sub formă de dobîndă;

h) royalty (redevenţe);

i) anuităţile, inclusiv primite în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte; sumele şi despăgubirile de asigurare primite în baza contractelor de asigurare şi coasigurare şi neutilizate conform art.22. Excepţie fac cele prevăzute la art.20 lit.a);

j) venitul rezultat din neachitarea datoriei de către agentul economic, cu excepţia cazurilor cînd formarea acestei datorii este o urmare a insolvabilităţii contribuabilului;

k) dotaţiile de stat, primele şi premiile care nu sînt specificate ca neimpozabile în legile prin care se stabilesc aceste plăţi;

n) veniturile obţinute, conform legislaţiei, ca urmare a aplicării clauzei penale, în formă de despăgubire pentru venitul ratat, precum şi ca urmare a reţinerii arvunei sau restituirii arvunei;

o) alte venituri care nu au fost specificate la literele menţionate şi care nu sînt neimpozabile conform legislaţiei fiscale.

Articolul 19. Facilităţi acordate de angajator

Facilităţile impozabile acordate de angajator includ:

a) plăţile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum şi plăţile în favoarea salariatului, efectuate altor persoane, cu excepţia plăţilor în bugetul asigurărilor sociale de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (19) și (24) care nu depășesc plafonul stabilit de Guvern și a plăților menționate la art. 24 alin. (19[3]), (20) și (26) care nu depășesc plafonul prevăzut de art. 24;

a[1]) valoarea tichetelor de masă în partea în care aceasta depăşeşte valoarea nominală deductibilă stabilită la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;

a[2]) - *abrogată;*

a[3]) - *abrogată;*

a[4]) plățile aferente cheltuielilor suportate și determinate pentru transportul și hrana studenților stagiari și/sau elevilor, peste limită, conform modului stabilit de Guvern;

b) suma anulată a datoriei salariatului faţă de angajator;

c) suma plătită suplimentar de angajator la orice plată a salariatului pentru locuinţa acordată de către angajator;

d) suma dobânzii, determinată reieşind din diferenţa pozitivă dintre rata medie ponderată a dobânzilor aplicate la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depăşeşte 5 ani, stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, şi rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului. Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci şi organizații de creditare nebancară salariaților acestora în condițiile generale în care acestea acordă credite persoanelor fizice terțe. În sensul prezentului articol, prin *condiții generale* se înțeleg condițiile acceptate de către bănci și organizații de creditare nebancară privind oferirea creditelor cel puțin unei persoane fizice terțe pentru același produs financiar oferit salariaților;

e) cheltuielile angajatorului pentru darea proprietăţii în folosinţă salariatului în scopuri personale:

- în cazul în care bunurile sînt proprietate a angajatorului, cheltuielile acestuia fiind determinate în mărime de 0,0373% din valoarea neamortizată în scopuri fiscale, pentru fiecare bun dat în folosinţă, pentru fiecare zi de folosinţă, începând cu luna în care bunul a fost dat în folosință salariatului, valoare care rămâne neschimbată pe întreaga durată de folosință a bunului;

- în cazul în care bunurile nu sînt proprietate a angajatorului – cheltuielile acestuia pentru obţinerea dreptului de folosinţă asupra bunurilor, pentru fiecare zi de folosinţă.

Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile

În venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:

a) anuităţile sub formă de drepturi de asigurări sociale achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat şi drepturi de asistenţă socială achitate din bugetul de stat, specificate de legislaţia în vigoare, inclusiv primite în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte; sumele şi despăgubirile de asigurare, primite în baza contractelor de asigurare şi coasigurare, exclusiv primite în cazul înlocuirii forţate a proprietăţii conform art.22;

b) despăgubirile şi indemnizaţiile unice primite, conform legislaţiei, în urma unui accident de muncă sau în urma unei boli profesionale, de salariaţi ori de moştenitorii lor legali;

c) plăţile, precum şi alte forme de compensaţii acordate în caz de boală, de traumatisme, sau în alte cazuri de incapacitate temporară de muncă, conform contractelor de asigurare de sănătate;

c[1]) plățile suportate de angajator, în mărime ce nu depășește valoarea de 2500 de lei lunar pentru fiecare copil al salariatului, pentru organizarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor sau plățile efectuate, în folosul salariatului, în scopul compensării costurilor pentru serviciile alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani;

c[2]) cadourile în natură, inclusiv voucherele oferite salariaților, al căror cuantum anual în raport cu un salariat nu depășește cumulativ valoarea de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat;

d) compensarea cheltuielilor salariaţilor legate de îndeplinirea obligaţiilor de serviciu: pentru aparatul Preşedintelui Republicii Moldova, Parlament şi aparatul acestuia, aparatul Guvernului, în limitele şi în modul stabilite de Preşedintele Republicii Moldova, Parlament şi, respectiv, de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaţilor agenţilor economici legate de îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, în limitele stabilite de actele normative şi în modul stabilit de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaţilor legate de îndeplinirea obligaţiilor de serviciu în cazul depăşirii limitelor de cazare stabilite de Guvern;

d[1]) restituirea cheltuielilor şi plăţilor compensatorii ce ţin de executarea obligaţiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă şi corpului de comandă din organele apărării naţionale şi de ocrotire a normelor de drept, securităţii statului şi ordinii publice din contul bugetului de stat, şi anume:

- restituirea cheltuielilor la transportul militarilor, efectivului de trupă şi corpului de comandă din organele apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice şi membrilor familiilor lor, al bunurilor personale ale acestora în legătură cu încadrarea în serviciu, îndeplinirea serviciului şi trecerea în rezervă (retragerea), inclusiv a cheltuielilor de transport legate de deplasare la tratament balneosanatorial, locul petrecerii concediului obligatoriu, precum şi a cheltuielilor la transportul recruţilor şi rezerviştilor chemaţi la concentrare sau mobilizare;

- restituirea cheltuielilor de transport tur-retur funcţionarilor vamali care îşi exercită atribuţiile de serviciu într-o altă localitate decît cea în care îşi are domiciliul;

- indemnizaţia de transfer;

- indemnizaţia unică de instalare;

- indemnizaţia unică plătită absolvenţilor instituţiilor de învăţămînt militar şi instituţiei de învăţămînt superior cu statut de mare unitate specială;

- compensaţia bănească pentru închirierea spaţiului locativ;

- compensaţia bănească pentru procurarea sau construcţia spaţiului locativ;

– compensaţia bănească, echivalentă normelor de asigurare pentru raţia alimentară şi echipament, în mărimea stabilită de Guvern;

d[2]) sumele primite de către persoane fizice şi juridice ca despăgubire pentru prejudiciul cauzat sau/şi venitul ratat ca urmare a efectuării cercetărilor arheologice pe

terenurile aflate în proprietatea sau în posesia acestor persoane;

d[3]) sumele primite de către persoane fizice şi juridice ca despăgubire pentru prejudiciul ce le-a fost cauzat ca urmare a unei acţiuni ilegale (inacţiuni) ori ca urmare a unor calamităţi naturale sau tehnogene, cataclisme, epidemii, epizootii;

d[4]) sumele primite de proprietari sau deţinători pentru bunurile rechiziţionate în interes public, pe perioada rechiziţiei, conform legislaţiei;

d[5]) compensaţia bănească acordată de la bugetul de stat persoanelor beneficiare ale Programului de stat "Prima casă", în modul stabilit de Guvern;

d[6]) plățile menționate la art. 24 alin. (19), (19[1]), (19[3]), (19[4]), (20), (24) și (26) care nu depășesc plafonul stabilit de Guvern sau de prezentul cod;

d[7]) compensaţia bănească anuală acordată personalului didactic din instituţiile publice de învăţământ general, conform modului stabilit de Guvern;

d[8]) indemnizațiile acordate persoanelor fizice de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru promovarea angajării șomerilor conform art. 41 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, indemnizațiile lunare acordate tinerilor angajați pentru prima dată în câmpul muncii în industrii de importanță strategică pentru Republica Moldova, în mărimea, în modul și conform activităților din Clasificatorul activităților din economia Moldovei stabilite de Guvern;

d[9]) sumele primite de către persoanele fizice sau juridice ca despăgubire pentru bunurile expropriate pentru cauze de utilitate publică;

d[10]) alocația pentru sporirea accesului la educație de calitate, prevăzută de Codul educației, în mărimea și modul stabilite de Guvern;

d[11]) compensarea cheltuielilor funcționarilor publici, persoanelor cu funcții de demnitate publică, precum și lucrătorilor medico-sanitari și farmaceutici care activează în instituțiile medico-sanitare publice, care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își au domiciliu, pentru transportul tur-retur și/sau pentru închirierea spațiului locativ, în mărimea și modul stabilite de Guvern;

e) bursele elevilor, studenţilor şi persoanelor aflate la învăţământ postuniversitar sau la învăţământ postuniversitar specializat la instituţiile de învăţământ de stat şi particulare, în conformitate cu legislaţia cu privire la învăţământ, stabilite de aceste instituţii de învăţământ, precum şi bursele acordate de către organizaţiile filantropice, cu excepţia retribuţiei pentru activitatea didactică sau de cercetare, indemnizaţiile unice acordate tinerilor specialişti angajaţi la lucru, conform repartizării, în localităţile rurale;

f) pensiile alimentare şi indemnizaţiile pentru copii;

h) compensaţiile nominative plătite păturilor insuficient asigurate, social vulnerabile ale populaţiei, precum şi prestaţiile de asigurări sociale, care nu sînt achitate sub formă de

anuităţi;

i) patrimoniul primit de către persoanele fizice cetăţeni ai Republicii Moldova cu titlu de donaţie sau de moştenire, cu excepţia donaţiilor efectuate conform art.90^{1} alin.(3^{1});

i^{1}) patrimoniul primit de către casele de copii de tip familial cu titlu de donaţie;

j) veniturile de la primirea gratuită a proprietăţii, inclusiv a mijloacelor băneşti, conform deciziei Guvernului sau a autorităţilor competente ale administraţiei publice locale;

l) ajutoarele primite de la organizaţii filantropice – fundaţii şi asociaţii obşteşti – în conformitate cu prevederile statutului acestor organizaţii şi ale legislaţiei;

m) contribuţiile la capitalul unui agent economic şi contribuţiile vărsate în vederea acoperirii pierderilor financiare şi echilibrării activelor nete negative, prevăzute la art.55;

n) veniturile misiunilor diplomatice şi altor misiuni asimilate lor, organizaţiilor statelor străine, organizaţiilor internaţionale şi personalului acestora, prevăzute la art.54;

o) sumele pe care le primesc donatorii de sînge de la instituţiile medicale de stat;

p^{1}) cîştigurile de la loterii şi/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui cîştig nu depăşeşte 1% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), cu excepţia câştigurilor obţinute prin intermediul reţelelor de comunicaţii electronice;

p^{2}) cîştigurile de la campaniile promoţionale în partea în care valoarea fiecărui cîştig nu depăşeşte mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1);

q) mijloacele băneşti plătite, sub formă de ajutor material unic sau de reparare a prejudiciului, unor categorii de funcţionari publici sau familiilor acestora, în conformitate cu legislaţia;

r) ajutorul material obţinut de persoanele fizice din fondurile de rezervă ale Guvernului, ale autorităţilor administraţiei publice locale, din mijloacele Fondului de susţinere socială a populaţiei, precum şi din mijloacele sindicatelor, în conformitate cu regulamentele care prevăd acordarea unui astfel de ajutor. În cazul ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor, limita neimpozabilă constituie un salariu mediu lunar pe economie, prognozat şi aprobat anual de Guvern, per angajat anual, cu excepţia ajutorului acordat în caz de deces şi/sau boală a angajatului sau a rudelor şi/sau afinilor de gradul I ai acestuia;

s) ajutorul financiar obţinut de către sportivi şi antrenori de la Comitetul Internaţional Olimpic, premiile obţinute de către sportivi, antrenori şi tehnicieni la competiţiile sportive internaţionale, bursele sportive şi indemnizaţiile acordate loturilor naţionale în vederea pregătirii şi participării la competiţiile internaţionale oficiale;

t) ajutorul financiar obţinut de Comitetul Naţional Olimpic şi Sportiv şi de federaţiile sportive naţionale de profil de la Comitetul Internaţional Olimpic, federaţiile sportive europene şi internaţionale de profil şi de la alte organizaţii sportive internaţionale;

u) premiul naţional al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, ştiinţei şi tehnicii, precum şi premiile elevilor şi profesorilor animatori acordate, în mărimi stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanţele obţinute în cadrul olimpiadelor şi concursurilor raionale, orăşeneşti, municipale, zonale, republicane, regionale şi internaţionale;

u[1]) - *abrogată;*

w) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de organele de statistică;

x) veniturile persoanelor fizice obţinute din activitatea în baza patentei de întreprinzător;

y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și a deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic, sticlă (cioburi de sticlă), a acumulatoarelor electrice uzate, predate separat sau ca părți componente dintr-un deșeu de echipament electric sau electronic;

y[1]) veniturile obţinute de persoanele fizice, cu excepţia întreprinzătorilor individuali şi a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), de la comercializarea producţiei din fitotehnie şi horticultură în formă naturală şi a producţiei din zootehnie în formă naturală, în masă vie şi sacrificată, efectuată în adresa altei persoane fizice, cu excepţia întreprinzătorilor individuali şi a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier);

y[2]) veniturile obţinute de persoanele fizice, cu excepţia întreprinzătorilor individuali şi a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), de la livrarea laptelui natural;

y[3]) veniturile obţinute de persoanele fizice rezidente (cetăţeni ai Republicii Moldova şi apatrizi) de la înstrăinarea locuinţei de bază și de la înstrăinarea unui autoturism care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani până la data înstrăinării, cu excepția autovehiculelor de colecție de interes istoric sau etnografic;

z) veniturile obţinute în urma utilizării facilităţilor fiscale;

z[2]) mijloacele băneşti obţinute din fondurile speciale şi/sau mijloacele financiare obţinute sub formă de grant prin intermediul programelor aprobate de Guvern, utilizate conform destinaţiei acestora;

z[3]) compensaţiile pagubelor morale;

z[4]) venitul obţinut ca urmare a anulării restanţelor la bugetul public naţional;

z[5]) solda bănească a militarilor în termen, a elevilor şi cursanţilor (studenţilor) instituţiilor de învăţământ militar şi ai instituţiei de învăţământ superior cu statut de mare unitate specială;

z[6]) veniturile obţinute ca urmare a compensării daunei materiale cauzate, în partea în

care compensaţia acordată nu depăşeşte dauna materială cauzată;

z[7]) plata depozitelor garantate din Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, conform Legii nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci;

z[9]) venitul din reevaluarea mijloacelor fixe şi a altor active, precum şi din reluarea pierderilor din depreciere a mijloacelor fixe şi a altor active;

z[10]) dividendele aferente perioadelor fiscale de pînă la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;

z[11]) veniturile sub formă de royalty ale persoanelor fizice în vîrstă de 60 ani şi mai mult din domeniul literaturii, artei şi ştiinţei;

z[12]) veniturile persoanelor juridice obţinute în urma valorificării surselor financiare externe în cadrul proiectelor şi granturilor internaţionale ce ţin de dezvoltarea învăţămîntului şi cercetării;

z[13]) veniturile obţinute de către organizaţiile necomerciale, cultele religioase şi părţile componente ale acestora conform legii în urma desemnării procentuale;

z[14]) veniturile obținute sub formă de indemnizație pentru munca prestată în perioada electorală, inclusiv în ziua alegerilor, achitată funcționarilor electorali nedegrevați sau neconvocați care activează în cadrul consiliilor electorale de circumscripție, al birourilor electorale ale secțiilor de votare și al aparatelor consiliilor și birourilor respective;

z[15]) plăţile suportate de către beneficiarii de lucrări pentru hrana şi transportarea zilierilor, în mărimea stabilită de Guvern;

z[16]) compensaţia achitată din contul Fondului de compensare a investitorilor conform Legii nr.171/2012 privind piaţa de capital;

z[17]) venitul din anularea sau recuperarea cheltuielilor, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor, pentru care nu s-au acordat deduceri în scopuri fiscale, cu excepția provizioanelor create în perioada 2023–2026 în cazul în care contribuabilul a aplicat prevederile art. 87 alin. (1[1]);

z[18]) plăţile efectuate de angajator pentru testarea salariaţilor în vederea depistării prezenţei virusului SARS-CoV-2 și pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2;

z[19]) dividendele primite de persoanele juridice rezidente de la alte persoane juridice rezidente, cu excepţia dividendelor aferente profitului nerepartizat obţinut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

z[20]) veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente valorilor mobiliare de stat și/sau aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale;

z[21]) veniturile obținute din vânzarea energiei electrice de către persoanele fizice

rezidente care produc energie regenerabilă și cărora li se aplică mecanismul de contorizare netă/facturare netă conform Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;

z[22]) drepturile acordate în cadrul *stock option plan,* în momentul acordării, în conformitate cu condițiile stabilite de Guvern;

z[23]) venitul obținut de către operatorul de sistem și/sau unitatea termoenergetică în urma primirii cu titlu gratuit:

– a liniilor și a stațiilor electrice, conform Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică;

– a instalațiilor de gaze naturale, conform Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale;

– a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoenergetice, conform Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit

(1) Venitul obţinut sub formă nemonetară se evaluează de către fiecare subiect al impunerii şi constituie valoarea medie a preţului de livrare a mărfurilor şi/sau de prestare a serviciilor analoage pe luna precedentă lunii în care a fost obţinut venit sub formă nemonetară. În cazul în care, pe luna precedentă lunii în care a fost obţinut venit sub formă nemonetară, nu au fost efectuate livrări de mărfuri şi/sau prestări de servicii, venitul obţinut sub formă nemonetară nu poate fi mai mic decît preţul de cost al mărfurilor livrate şi/sau al serviciilor prestate în luna curentă.

(2) În cazul anuităţilor, partea oricărei anuităţi care este inclusă în venitul anual se deduce la calcularea venitului impozabil. Deducerea este egală cu suma vărsată de contribuabil în fondul de pensii facultative şi nededusă din venitul lui brut conform art.66 alin.(2), precum şi cu suma primelor de asigurare achitate de către contribuabil persoană fizică conform contractelor de asigurare şi coasigurare şi împărţită la numărul de ani presupuşi pentru efectuarea plăţilor (din momentul în care a început plata anuităţilor).

(3) În cazul efectuării operaţiunilor în valută străină:

1) La calcularea venitului impozabil, venitul brut şi alte încasări, precum şi cheltuielile suportate în valută străină se recalculează în monedă naţională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data tranzacţiei.

2) Orice datorie atît a contribuabilului, cît şi faţă de contribuabil, a cărei sumă este exprimată în valută străină, cu excepţia avansurilor acordate/primite pentru procurări/livrări de active şi servicii, se recalculează la cursul oficial al leului moldovenesc valabil pentru ultima zi a perioadei fiscale.

2[1]) Dacă operaţiunea se efectuează în valuta străină faţă de care Banca Naţională a Moldovei nu cotează leul moldovenesc, atunci conversiunea are loc în două etape. Iniţial,

valuta străină este recalculată în altă valută străină faţă de care Banca Naţională a Moldovei cotează leul moldovenesc. Pentru aceasta se foloseşte metoda directă de corelaţie între cursurile respectivelor valute străine. Suma obţinută astfel în altă valută străină este recalculată în monedă naţională la cursul oficial al leului moldovenesc.

3) Orice venit sau pierdere de pe urma recalculării datoriei conform pct.2) se consideră venit obţinut sau pierdere suportată în ultima zi a perioadei fiscale.

3^{1}) Data tranzacţiei este considerată data reflectată în extrasul de cont al băncii şi/sau al societăţii de plată, iar în alte cazuri – data menţionată în documentele primare, conform metodei de evidenţă financiară bazate pe prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate şi IFRS.

3^{2}) Dacă în perioada care s-a scurs de la data efectuării tranzacţiei şi pînă la data achitării pentru datoria creată cursul oficial al leului moldovenesc s-a modificat, atunci apare diferenţa de curs valutar. Dacă achitarea sumei are loc în aceeaşi perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacţia, atunci diferenţa de curs valutar dintre suma reflectată iniţial în contabilitate şi suma achitată efectiv reprezintă venitul sau pierderea anului fiscal curent.

3^{3}) În cazul în care achitarea pentru datoria creată nu are loc în aceeaşi perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacţia, aceasta este reevaluată de către contribuabil la cursul oficial al leului moldovenesc în ultima zi a anului fiscal pentru care se prezintă declaraţia fiscală, iar diferenţa de curs valutar apărută este considerată drept venit sau pierdere a aceluiaşi an fiscal. Indiferent de eventualele fluctuaţii ale cursului oficial al leului moldovenesc pe viitor, pentru reflectarea situaţiei financiare a contribuabilului la data întocmirii bilanţului, conturile în valută străină se reflectă în sume echivalente în monedă naţională la cursul oficial al leului moldovenesc faţă de valuta străină, valabil în ziua respectivă. Diferenţa dintre suma indicată în contabilitate şi suma în care a fost reflectată în contabilitate tranzacţia pe parcursul perioadei sau în anul precedent este considerată drept venit sau pierdere.

4) Operaţiunile în care intervin obligaţii de plată în valută străină se referă la:

a) cheltuielile care urmează să fie efectuate sau venitul care urmează să fie obţinut în urma calculelor;

b) contractele futures, opţioanele şi alte operaţiuni financiare similare.

(4) Persoana fizică care nu desfăşoară activitate de întreprinzător se consideră drept persoană care a obţinut venit în mărimea sumei mijloacelor băneşti donate, în partea în care suma totală depăşeşte venitul pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donaţia. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra persoanelor care fac donaţii persoanelor care au calitatea de rudă, afin de gradul I, precum şi calitatea de soţ/soţie.

(5) Agentul economic care face o donaţie sub formă de bunuri, cu excepția alimentelor donate conform Legii nr. 299/2022 privind prevenirea pierderii și risipei de alimente, se consideră că a vândut bunul donat la un preţ ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea neamortizată în scopuri fiscale şi valoarea de piaţă la momentul donării.

(6) Veniturile obținute de contribuabilii care desfășoară activitate de întreprinzător din tranzacțiile economice cu fondatorii persoane fizice sau alte persoane fizice interdependente care nu desfășoară activitate de întreprinzător, realizate la un preț mai mic decât prețul de piață se ajustează în scopuri fiscale la prețul de piață.

Prevederile prezentului alineat nu se aplică tranzacțiilor pentru care a fost aplicat principiul lungimii brațului la stabilirea prețului, precum și pentru care au fost aplicate prevederile art. 19.

Articolul 22. Nerecunoaşterea venitului în cazul pierderii

forţate a proprietăţii

(1) Nu se recunoaşte venitul la înlocuirea proprietăţii cu o proprietate de acelaşi tip în cazul pierderii ei forţate.

(2) În cazul nerecunoaşterii venitului în conformitate cu alin.(1), baza valorică a proprietăţii de înlocuire se consideră baza valorică a proprietăţii înlocuite, majorată cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea proprietăţii, care nu este acoperită din venitul obţinut în cazul pierderii forţate.

(3) Proprietatea se consideră pierdută în mod forţat, dacă ea este parţial sau total distrusă, furată, sechestrată sau destinată demolării ori dacă contribuabilul este forţat într-un oarecare alt mod să-şi abandoneze proprietatea din cauza pericolului sau iminenţei uneia din acţiunile sau evenimentele menţionate mai sus.

(4) Proprietatea de înlocuire se consideră de acelaşi tip atunci cînd ea are aceleaşi însuşiri sau este de aceeaşi natură ca şi proprietatea înlocuită (indiferent de faptul dacă este sau nu o proprietate de acelaşi nivel sau calitate).

(5) Perioada de înlocuire este perioada care expiră în perioada fiscală următoare celei în care s-a produs pierderea.

Capitolul 3

DEDUCERILE AFERENTE ACTIVITĂŢII

DE ÎNTREPRINZĂTOR

Articolul 23. Regula generală

Nu se permite deducerea cheltuielilor personale şi familiale, cu excepţia cazurilor pentru care prezentul titlu prevede un alt mod de reglementare.

Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activităţii

de întreprinzător

(1) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare şi necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activităţii de întreprinzător.

(2) În cazul în care cheltuielile suportate de contribuabil cuprind cheltuielile aferente activităţii de întreprinzător şi cheltuielile personale, deducerea se permite numai atunci cînd cheltuielile aferente activităţii de întreprinzător le depăşesc pe cele personale şi numai pentru acea parte a cheltuielilor care se referă nemijlocit la desfăşurarea activităţii de întreprinzător.

(3) Deducerea cheltuielilor de delegaţii, de reprezentanţă, de asigurare a agenţilor economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepţia celor reglementate de prezentul articol.

(4) Prin derogare de la art.30, se permite deducerea sumelor achitate ca impozite şi taxe de către subdiviziunile situate în unităţile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public naţional.

(4^1) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, ale art.26^1, deducerea amortizării şi cheltuielilor pentru întreţinerea, funcţionarea şi reparaţia autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 şi 121 din Clasificatorul ocupaţiilor din Republica Moldova, deductibile conform prezentului titlu, se permite doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 şi 121 din Clasificatorul ocupaţiilor din Republica Moldova şi doar în scopul activităţii de întreprinzător.

(6) Nu se permite deducerea sumelor plătite la procurarea proprietăţii pe care se calculează amortizarea şi faţă de care se aplică prevederile art.26^1, 28 şi 29.

(7) Nu se permite deducerea compensaţiilor, remuneraţiilor, dobînzilor, plăţii pentru închirieri de bunuri şi altor cheltuieli efectuate în interesul unui membru al familiei contribuabilului, al unei persoane cu funcţie de răspundere sau al unui conducător de agent economic, al unui membru al societăţii sau al altei persoane interdependente, dacă nu există justificarea plăţii unei astfel de sume.

(8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vînzării sau schimbului proprietăţii, îndeplinirii lucrărilor şi prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente, cu excepția tranzacțiilor pentru care a fost aplicat principiul lungimii brațului la stabilirea prețului. În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferenţa dintre suma anuală a costului vânzărilor şi suma anuală a venitului din vânzări, înregistrată în evidenţa contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relaţie cu o persoană interdependentă. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relaţiilor între membrii aceleiaşi cooperative sau aceluiaşi grup de producători agricoli, precum şi relaţiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli şi membrii săi.

(9) Nu se permite deducerea cheltuielilor legate de obţinerea venitului scutit de impozitare.

(10) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare şi necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.

(10^1) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de

contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar, pentru procurările care au fost achitate prin intermediul cardului de plată de afaceri (business).

(11) Nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător şi/sau în folosul persoanelor fizice ce desfăşoară activităţi independente conform cap. 10^2.

(11^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1), se permite deducerea cheltuielilor suportate în folosul antreprenorilor independenți care desfășoară activități independente conform cap. 10^4, în cazurile în care:

a) cheltuielile sunt suportate de către contribuabilii care în ultima zi a perioadei fiscale au cel mult 9 salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau dețin active totale de până la 18 milioane de lei și nu depășesc 10% din fondul anual de retribuire a muncii al contribuabilului respectiv, aferent perioadei fiscale de gestiune;

b) cheltuielile sunt suportate de către contribuabilii care desfășoară ca activitate principală (peste 70% din cifra de afaceri) una dintre următoarele activități, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2):

59.1 – Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune;

90.01 – Activități de interpretare artistică (spectacole);

90.02 – Activități suport pentru interpretarea artistică (spectacole);

93.11 – Activități ale bazelor sportive;

93.12 – Activități ale cluburilor sportive.

În sensul prezentului alineat, prin fond de retribuire a muncii se înțelege salariul, alte recompense pentru munca depusă, inclusiv ajutorul material.

(12) Nu se permite deducerea plăţilor pentru eliminările supranormative de substanţe poluante în mediul înconjurător şi folosirea supralimită a resurselor naturale.

(13) Deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor, dar fără a depăși limitele stabilite de către Ministerul Sănătății pentru produsele din tutun de la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403, 2404 și limitele stabilite de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pentru produsele din alcool etilic de la pozițiile tarifare 2207 și 2208, precum și limitele stabilite de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale pentru produsele petroliere.

(13^1) Deducerea cheltuielilor legate de transferul de alimente prin donație de către operatorii din domeniul alimentar conform Legii nr. 299/2022 privind prevenirea pierderii și risipei de alimente se permite în limitele aprobate anual de către aceștia, în conformitate cu art. 12 din respectiva lege. Cheltuielile legate de transferul de alimente prin donație se

deduc numai în cazul confirmării donației în modul stabilit de Guvern.

(14) Se permite deducerea cheltuielilor aferente transmiterii gratuite a proprietăţii conform deciziei Guvernului sau a autorităţilor competente ale administraţiei publice locale.

(14[1]) Se permite deducerea cheltuielilor aferente transmiterii gratuite în proprietatea operatorului de sistem de către utilizatorii de sistem a instalațiilor de racordare, a liniilor electrice, a stațiilor electrice, a punctelor de distribuție și/sau a posturilor de transformare prin care poate fi asigurată livrarea energiei electrice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

(15) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare şi cotizaţii de membru destinate activităţii patronatelor, fundaţiilor şi altor asociaţii de reprezentare a activităţii de întreprinzător. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii sau suma taxelor de aderare și a cotizațiilor de membru în mărime ce nu depășește două salarii medii lunare pe economie, prognozate și aprobate de Guvern pentru anul în care au fost suportate.

(15[1]) Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocaţii financiare destinate activităţii sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii sau suma taxelor de aderare și a cotizațiilor de membru în mărime ce nu depășește două salarii medii lunare pe economie, prognozate și aprobate de Guvern pentru anul în care au fost suportate.

(15[2]) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de contribuabili sub formă de taxe de aderare şi cotizații de membru destinate activității asociaţiilor utilizatorilor de apă pentru irigaţii.

(16) Societăţilor de audit şi auditorilor întreprinzători individuali li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de 15% din venitul vînzărilor în perioada fiscală de gestiune aferente auditului situaţiilor financiare anuale şi/sau situaţiilor financiare anuale consolidate, atît pentru formarea provizioanelor aferente riscului de audit, cît şi pentru primele de asigurare conform contractelor de asigurare de răspundere civilă profesională, încheiate potrivit legislaţiei în vigoare pentru asigurarea riscului de audit.

(17) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de întreprinderile agricole pentru întreţinerea obiectivelor de menire social-culturală aflate în gestiune, conform normelor (cheltuielilor medii) stabilite pentru întreţinerea instituţiilor similare finanţate de la bugetele locale.

(18) Nu se permite deducerea sumei din reevaluarea şi din deprecierea mijloacelor fixe şi a altor active.

(19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate şi determinate de angajator pentru transportul, hrana şi studiile profesionale ale angajatului, inclusiv a cheltuielilor legate de organizarea şi realizarea programelor de formare profesională tehnică prin învăţămînt dual,

conform modului stabilit de Guvern.

(19[1]) Se permite deducerea cheltuielilor suportate şi determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, precum şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii aferente tichetelor de masă.

(19[2]) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, al studentului stagiar și/sau al elevului în baza raporturilor reglementate de Codul educației și/sau de Legea nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat. Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului articol.

(19[3]) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator, în folosul salariatului, pentru:

a) cadouri în natură, inclusiv vouchere, oferite salariaților, al căror cuantum anual în raport cu un salariat nu depășește cumulativ valoarea de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat;

b) perfecționarea salariaților, alta decât cea prevăzută la alin. (19), precum și pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă, în modul stabilit de Guvern, în cuantum anual ce nu depășește 5% din valoarea calculată ca diferență între fondul de retribuire a muncii total pe întreprindere, determinat pentru anul precedent sau pentru anul curent, și fondul de retribuire a muncii persoanelor specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova din anul respectiv. În sensul prezentei litere, prin fond de retribuire a muncii se înțelege salariul, alte recompense pentru munca depusă, inclusiv ajutorul material;

c) abonamente pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, achiziționate de la furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 din Clasificatorul activităților din economia Moldovei, precum și de la intermediarii acestora, și/sau compensarea cheltuielilor suportate de salariați în structurile de primire turistică din zonele rurale ale Republicii Moldova, inclusiv a cheltuielilor aferente tichetelor de vacanță, în mărime anuală de până la 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat, în raport cu un salariat;

d) contractarea serviciilor medicale în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat, în raport cu un salariat.

Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor enumerate la lit. a)–d) dacă pentru cuantumul ce depășește plafonul menționat se aplică alin. (19[2]).

(19[4]) Se permite deducerea cheltuielilor suportate pentru transportul și hrana studenților stagiari și/sau elevilor în baza raporturilor reglementate de Codul educației și/sau Legea nr.110/2022 cu privire la învăţământul dual, conform modului stabilit de Guvern.

(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale salariatului în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat.

(21) Se permite deducerea cheltuielilor suportate pentru acordarea burselor private, în modul stabilit de Guvern.

(22) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de agentul economic în legătură cu lichidarea sa, cu excepţia cheltuielilor/pierderilor ce ţin de reevaluarea activelor, de casarea activelor care nu pot fi lichidate, precum şi de casarea creanţelor care nu pot fi recuperate.

(23) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către partenerul privat pentru obiectele construite şi transmise gratuit partenerului public conform contractului de parteneriat public privat.

(24) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către beneficiarii de lucrări pentru transportarea şi hrana salariaților zilieri, conform modului stabilit de Guvern.

(25) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de angajator pentru testarea salariaţilor în vederea depistării prezenţei virusului SARS-CoV-2 și pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2.

(26) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de angajator, în mărime ce nu depășește valoarea de 2500 de lei lunar pentru fiecare copil al salariatului, pentru organizarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor sau pentru plățile efectuate, în folosul salariatului, în scopul compensării costurilor pentru serviciile alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani.

(27) Nu se permite deducerea cheltuielilor suportate de persoana juridică în scopul răscumpărării/anulării opționului din *stock option plan*.

Articolul 25. Deducerea dobînzilor aferente creditelor

şi împrumuturilor

(1) Deducerea dobînzilor aferente creditelor şi împrumuturilor se permite în conformitate cu art.24.

(2) Deducerea cheltuielilor aferente dobînzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenţii economici debitori în folosul persoanelor fizice şi juridice (cu excepţia entităţilor din sectorul financiar) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobînzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni şi peste 12 luni în secţiunea pe lei moldoveneşti şi pe valută străină. Rata medie

ponderată a dobînzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni şi peste 12 luni în secţiunea pe lei moldoveneşti şi pe valută străină se determină de către Banca Naţională a Moldovei şi se publică pe pagina web oficială a acesteia.

(3) În cazul emisiunii unor titluri de creanţă după 1 ianuarie 1998, partea discontului iniţial, în raport cu titlul de creanţă care este permis emitentului ca deducere a dobînzii, va fi echivalentă cu partea acestui discont repartizat proporţional în perioada fiscală.

Articolul 26. - *abrogat.*

Articolul 26[1]. Deducerea amortizării mijloacelor fixe

(1) Mărimea deducerii amortizării calculate a mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prezentul articol şi cu art.24.

(2) Mijloacele fixe pe care se calculează amortizarea este proprietatea materială reflectată în bilanţul contribuabilului în conformitate cu legislaţia şi care este prevăzută a fi utilizată în activitatea de întreprinzător, a căror valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice şi morale şi a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depăşeşte suma de 12000 de lei.

(3) Sînt considerate, de asemenea, mijloace fixe supuse amortizării în scopuri fiscale investiţiile efectuate în mijloacele fixe care fac obiectul unui contract de leasing operaţional, locaţiune, concesiune, arendă, comodat, sublocaţiune. În sensul prezentului alineat, prin investiţie se înţelege excedentul cheltuielilor ce ţin de reparaţie, îmbunătăţire şi altele asemenea în privinţa mijloacelor fixe respective asupra cheltuielilor menţionate, permise spre deducere în perioada fiscală conform modului stabilit la alin.(11).

(4) Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al mijloacelor fixe primite în leasing, iar în cazul leasingului operaţional, calitatea de proprietar o are locatorul. Calcularea şi deducerea amortizării mijloacelor fixe care fac obiectul unui contract de leasing se efectuează de către locatar în cazul leasingului financiar şi de către locator în cazul leasingului operaţional. În cazul entităților care aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), calcularea și deducerea amortizării aferente dreptului de utilizare a mijloacelor fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional se efectuează de către locatar.

(5) Evidenţa mijloacelor fixe în scopuri fiscale se ţine pentru fiecare obiect separat.

(6) Amortizarea mijloacelor fixe se calculează începînd cu luna următoare celei în care mijlocul fix se pune în funcţiune prin utilizarea metodei liniare de amortizare. Mărimea amortizării mijloacelor fixe ce urmează a fi dedusă se determină prin înmulţirea valorii mijloacelor fixe la norma de amortizare respectivă prevăzută la alin.(7).

(6[1]) Prin derogare de la prevederile alin. (6), agenții economici, alții decât cei care desfășoară activități financiare, de asigurări/reasigurări prevăzute în secțiunea K din Clasificatorul activităților din economia Moldovei, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărimea amortizării mijlocului fix

ce urmează a fi dedusă se determină după cum urmează:

a) pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din costul de intrare al mijlocului fix;

b) pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă a acestuia.

(7) Norma amortizării pentru fiecare mijloc fix se determină ca raport dintre 100% şi durata de funcţionare utilă a acestuia stabilită de Guvern.

(8) - *abrogat.*

(9) - *abrogat.*

(10) Atribuirea cheltuielilor/costurilor ulterioare aferente reparaţiei sau dezvoltării la cheltuieli curente sau la cheltuieli care urmează a fi capitalizate se efectuează în conformitate cu Standardele Naţionale de Contabilitate sau ale IFRS. Cheltuielile aferente întreţinerii, asistenţei tehnice nu reprezintă cheltuieli de reparaţie şi se atribuie la cheltuieli curente.

(11) Cheltuielile aferente reparaţiei curente şi capitale a mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor alin.(2) se permit spre deducere în limita a 15% din suma calculată a locaţiunii, arendei, leasingului operaţional sau redevenţei (plăţii pentru concesiune), suportată pe parcursul perioadei fiscale, iar în cazul cheltuielilor de reparaţie a mijloacelor de transport aerian internaţional – în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operaţional, suportată pe parcursul perioadei fiscale. În sensul prezentului alineat, prin mijloacele fixe ce nu corespund prevederilor alin.(2) se înţeleg mijloacele fixe care sînt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic conform contractului de arendă, locaţiune, leasing operaţional, concesiune, ale căror cheltuieli aferente, potrivit contractului nominalizat, revin arendaşului, locatarului sau concesionarului.

(11^1) Este permisă deducerea în mărime de 100% a cheltuielilor aferente reparaţiei mijloacelor de transport proprii utilizate la prestarea serviciilor de transport rutier de persoane în regim de taxi.

(12) Nu se permite deducerea amortizării mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit, cu excepţia cazurilor în care valoarea acestora a fost inclusă în venitul impozabil al contribuabilului.

(13) În cazul finanţării parţiale a procurărilor mijloacelor fixe din surse ce constituie venituri neimpozabile, amortizarea se va calcula pentru partea suportată de către întreprindere.

(14) Prin derogare de la alin.(12) şi (13), suma subvenţiilor obţinute ca urmare a efectuării investiţiilor prin procurarea mijloacelor fixe din sursele proprii nu influenţează asupra mărimii costului de intrare a mijloacelor fixe.

(15) În scopuri fiscale, nu se recunosc diferenţele din reevaluarea și deprecierea

mijloacelor fixe.

(16) - *abrogat.*

(17) Evidenţa şi calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale, modalitatea de determinare a sumelor aferente cheltuielilor pentru reparaţie permise la deducere, precum şi modul de determinare a rezultatului fiscal în cazul ieşirii mijloacelor fixe de la entitate se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

(18) Costul de intrare a mijloacelor fixe se stabileşte în conformitate cu prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate sau ale IFRS, care nu contravin prevederilor prezentului cod.

Articolul 27. - *abrogat.*

Articolul 27[1]. Norme speciale aplicabile rezidenţilor parcurilor

pentru tehnologia informaţiei pentru deducerea

cheltuielilor privind amortizarea şi reparaţia

mijloacelor fixe

(1) Agenţii economici care, pe parcursul anului fiscal, în conformitate cu prevederile legislaţiei cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei, obţin sau li se retrage titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informaţiei au dreptul la deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor privind amortizarea şi reparaţia mijloacelor fixe conform art. 26[1] pentru perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu.

(2) Pentru agenţii economici cărora le-a fost retras titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informaţiei, valoarea amortizabilă a mijloacelor fixe este egală cu valoarea contabilă ajustată cu suma din reevaluarea şi deprecierea acestora, anterior recunoscute, la începutul lunii următoare celei în care a fost retras titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informaţiei.

Articolul 28. Deducerea amortizării imobilizărilor

necorporale

Se permite deducerea amortizării fiecărei unităţi de imobilizare necorporală amortizabilă (brevete de invenţie, drept de autor şi drepturi conexe, desene şi modele industriale, contracte, drepturi speciale etc.) cu termen de utilizare limitat, calculînd perioada ei de utilizare prin aplicarea metodei liniare.

Articolul 29. Deducerea cheltuielilor legate de extracţia

resurselor naturale irecuperabile

(1) Deducerea cheltuielilor legate de extracţia resurselor naturale irecuperabile se permite în conformitate cu art.24 alin.(1).

(2) Cheltuielile legate de explorarea şi exploatarea zăcămintelor de resurse naturale, suportate pînă la începutul exploatării, precum şi plăţile aferente ale dobînzii se reflectă la creşterea valorii resurselor naturale.

(3) Mărimea deducerii cheltuielilor legate de extracţia resurselor naturale se determină prin înmulţirea bazei valorice a resurselor naturale cu rezultatul obţinut de la împărţirea volumului extracţiei pe parcursul perioadei fiscale la volumul prognozat total al extracţiei pentru zăcămîntul dat (în expresie naturală).

(4) Deducerea cheltuielilor viitoare pentru recultivarea terenurilor se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al cheltuielilor necesare pentru recultivare la soldul rezervelor industriale ale substanţelor utile de la zăcămîntul respectiv, înmulţit la volumul substanţelor utile extrase pe perioada de gestiune.

(5) Deducerea cheltuielilor viitoare privind recuperarea pierderilor producţiei agricole în cazul atribuirii terenurilor prin hotărîre de Guvern sau prin decizie a autorităţii reprezentative şi deliberative a administraţiei publice locale se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al costului pierderilor la soldul rezervelor industriale din conturul terenului existent atribuit, înmulţit la volumul substanţelor utile extrase pe perioada de gestiune.

Articolul 30. Restricţiile privind deducerea impozitelor

şi amenzilor

(1) Nu se permite deducerea impozitului pe venit, instituit în prezentul titlu, a penalităţilor şi a amenzilor aferente lui, precum şi a amenzilor şi penalităţilor aferente altor impozite, taxe şi plăţi obligatorii la buget, a amenzilor şi penalităţilor aplicate pentru încălcarea actelor normative.

(2) Nu se permite deducerea impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decît contribuabilul.

Articolul 31. Limitarea altor deduceri

(1) Se permite deducerea oricărei datorii compromise, conform legislaţiei, dacă această datorie s-a format în cadrul desfăşurării activităţii de întreprinzător.

(2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepţia reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamente condiţionale, pentru băncile și organizațiile de creditare nebancară, efectuate conform alin.(3), şi pentru pierderi la împrumuturi şi dobînzile aferente (provizioane), pentru organizaţiile de creditare nebancară, efectuate conform alin.(4).

(3) Băncilor și organizațiilor de creditare nebancară li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamente condiţionale, calculate conform IFRS.

(4) Organizaţiilor de creditare nebancară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce ţin de nerestituirea creditelor nebancare şi

neachitarea dobânzilor aferente şi acoperirii creanţelor ce ţin de nerecuperarea ratelor şi a dobânzilor de leasing financiar în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor Băncii Naționale a Moldovei pentru cei care țin evidența conform Standardelor Naționale de Contabilitate.

(5) Băncilor admise şi obligate de Banca Naţională a Moldovei să participe la formarea mijloacelor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar li se permite de a efectua deduceri ale vărsămîntului obligatoriu anual, contribuțiilor în Fondul de acoperire a depozitelor bancare, stabilite prin Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci.

(5^1) Producătorilor de produse vitivinicole, obligaţi să contribuie la formarea mijloacelor Fondului Viei şi Vinului, li se permite să efectueze deduceri ale contribuţiilor în fondul menţionat, stabilite prin Legea viei şi vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006.

Articolul 32. Reportarea pierderilor în viitor

(1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activităţii de întreprinzător depăşesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eşalonat pe următoarele cinci perioade fiscale.

(2) Suma reportată pe una din perioadele fiscale următoare celei în care s-au înregistrat pierderile este egală cu suma totală a pierderilor, redusă cu suma totală permisă spre deducere în fiecare din următoarele patru perioade fiscale.

(3) Dacă contribuabilul a suportat pierderi pe parcursul a mai mult de o perioadă fiscală, prevederile prezentului articol se aplică faţă de aceste pierderi în ordinea în care au apărut.

Capitolul 4

SCUTIRI ŞI ALTE DEDUCERI

Articolul 33. Scutiri personale

(1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) care are un venit anual impozabil mai mic de 360000 de lei, cu excepţia veniturilor prevăzute la art.90^1, are dreptul la o scutire personală în sumă de 29700 lei pe an.

(1^1) La determinarea cuantumului venitului anual impozabil prevăzut la alin. (1), persoana fizică rezidentă va ține cont inclusiv de veniturile obținute din activitatea desfășurată conform regimurilor fiscale stipulate la cap. 10^2 și 10^3 din titlul II.

(2) Suma scutirii personale, stabilită la alin.(1), va constitui 34620 lei pe an pentru orice persoană care:

a) s-a îmbolnăvit şi a suferit de boala actinică provocată de consecinţele avariei de la C.A.E. Cernobîl;

b) este persoană cu dizabilităţi şi s-a stabilit că dizabilitatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobîl;

c) este părintele sau soţia (soţul) unui participant căzut sau dat dispărut în acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi a independenţei Republicii Moldova, cît şi în acţiunile de luptă din Republica Afghanistan;

d) este persoană cu dizabilităţi ca urmare a participării la acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi a independenţei Republicii Moldova, precum şi în acţiunile de luptă din Republica Afghanistan;

e) este persoană cu dizabilităţi de pe urma războiului, persoană cu dizabilităţi în urma unei afecţiuni congenitale sau din copilărie, persoană cu dizabilităţi severe şi accentuate;

f) este pensionar-victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.

Articolul 34. Scutiri acordate soţiei (soţului)

(1) - *abrogat.*

(2) Persoana fizică rezidentă aflată în relaţii de căsătorie cu orice persoană specificată la art.33 alin.(2) are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 21780 lei anual, cu condiţia că soţia (soţul) nu beneficiază de scutire personală.

(3) Prevederile alin.(2) se vor aplica din luna următoare lunii în care au apărut circumstanţele necesare pentru exercitarea dreptului specificat în acestea.

Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreţinute

(1) Contribuabilul (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire în sumă de 9900 de lei anual pentru fiecare persoană întreţinută, cu excepţia persoanelor cu dizabilităţi în urma unei afecţiuni congenitale sau din copilărie, persoanelor cu dizabilităţi severe şi accentuate, pentru care scutirea constituie 21780 de lei anual.

(2) În înţelesul prezentului titlu, *persoană întreţinută* este persoana care întruneşte toate cerinţele de mai jos:

a) este un ascendent sau descendent al contribuabilului sau al soţiei (soţului) contribuabilului (părinţii sau copiii, inclusiv înfietorii şi înfiaţii) ori persoană cu dizabilităţi în urma unei afecţiuni congenitale sau din copilărie rudă de gradul doi în linie colaterală;

b) are un venit ce nu depăşeşte suma de 12400 lei anual. La calcularea venitului nu se include suma alocaţiilor achitate din mijloacele bugetului de stat pentru persoanele cu dizabilităţi în urma unei afecţiuni congenitale sau din copilărie şi pentru persoanele cu dizabilităţi severe şi accentuate.

(3) Curatorul minorilor în vîrstă de la 14 pînă la 18 ani şi tutorele legal au dreptul la o scutire suplimentară în mărimea specificată la alin.(1), în funcţie de caz, pentru fiecare persoană aflată sub tutelă şi/sau curatelă, care întruneşte cerinţele specificate la alin.(2) lit.b).

(4) Scutirea pentru persoanele întreţinute se aplică din luna următoare lunii apariţiei acestui drept în condiţiile respectării cerinţelor prevăzute la alin.(2) şi (3).

Articolul 35[1]. Restricții privind aplicarea scutirilor

Persoanele fizice care, pe parcursul perioadei fiscale, au obținut venituri impozitate conform cap. 1 al titlului X sunt private de dreptul de a folosi scutirile conform art. 33, 34 și 35 pentru perioada în care încasează venituri impozitate conform regimului special de impozitare. Scutirile se aplică proporțional lunilor de activitate în regimul standard de impozitare.

Articolul 35[2]. Deducerea cheltuielilor persoanelor fizice

(1) Se permite deducerea, în cuantumurile stabilite de legislație, a sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de persoanele fizice conform legislației.

(2) Se permite deducerea contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în cuantumurile stabilite de legislație.

(3) Se permite deducerea cheltuielilor suportate pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală sau pentru contractarea serviciilor medicale de la un singur furnizor al acestor servicii, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat. Dreptul la deducere se acordă persoanelor asigurate conform Legii nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

(4) Se permite deducerea sumei achitate de către persoana fizică pentru procurarea primei de asigurare în baza contractului de asigurare încheiat în temeiul claselor de asigurări de viață, asigurări de sănătate, asigurări de incendiu și de alte calamități naturale, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat, pentru toate tipurile de contracte cumulativ.

(5) Se permite deducerea dobânzilor achitate de către persoana fizică, pe parcursul perioadei fiscale, în cazul procurării primei locuințe în baza contractului de credit, altul decât cel contractat prin programele de stat, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat. Pentru locuința proprietate comună în devălmășie/cote-părți, dreptul la deducere se acordă fiecărui beneficiar al creditului, proporțional cotei-părți deținute, aplicată conform limitei stabilite.

(6) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de către persoana fizică, pe parcursul perioadei fiscale, pentru învățământul și/sau perfecționarea profesională proprie, precum și pentru învățământul persoanelor întreținute copii oferit de instituțiile de învățământ prevăzute la art. 15 din Codul educației nr. 152/2014, în cuantum de 20000 de lei. Cuantumul deductibil se aplică cumulativ pentru toate tipurile de învățământ și/sau perfecționare profesională și pentru numărul total de beneficiari.

Articolul 36. Alte deduceri aferente activității

de întreprinzător

(1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donaţii făcute de el pe parcursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare, cu excepția donației de alimente făcute în conformitate cu Legea nr. 299/2022 privind prevenirea pierderii și risipei de alimente, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil.

(2) Pot fi deduse, conform alin.(1) din prezentul articol, numai donaţiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităţilor publice şi instituţiilor publice specificate la art.51, a organizaţiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1), a organizațiilor sindicale și patronale, precum şi în favoarea caselor de copii de tip familial.

(3) Donaţiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.

(5) Se permite deducerea defalcărilor obligatorii în Fondul de susţinere a populaţiei, efectuate pe parcursul perioadei fiscale în cuantumurile stabilite de legislaţie.

(6) - *abrogat.*

(7) - *abrogat.*

(8) Angajatorilor li se permite să deducă plăţile suportate efectiv, aferente indemnizaţiei pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obişnuite sau de accidente nelegate de muncă, conform art.4 al Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale.

Capitolul 5

CREŞTEREA ŞI PIERDEREA DE CAPITAL

Articolul 37. Subiecţii creşterii sau pierderii de capital

Prevederile prezentului capitol se aplică contribuabililor persoane fizice rezidenţi şi nerezidenţi ai Republicii Moldova care nu practică activitate de întreprinzător şi care vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă active de capital.

Articolul 38. Domeniul de aplicare

Prezentul capitol stabileşte modul de determinare, în scopul impozitării, a sumei creşterii de capital provenite din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital.

Articolul 39. Activele de capital

(1) Active de capital reprezintă:

a) titlurile (cotele) de participare, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;

b) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;

c) terenurile;

d) opţionul la procurarea sau vînzarea activelor de capital.

(2) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în cazul:

a) redistribuirii (transmiterii) proprietății între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț;

b) răscumpărării și/sau preschimbării titlurilor de creanță, obligațiunilor, efectuată de către emitenții acestora;

c) răscumpărării și/sau preschimbării valorilor mobiliare de stat, efectuată de către Ministerul Finanțelor sau dealeri primari în sensul Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;

d) exercitării dreptului, prevăzut în opțion, de a cumpăra ori a vinde active de capital și/sau de a converti opționul.

Articolul 40. Determinarea creşterii sau pierderii

de capital

(1) Mărimea creşterii sau pierderii de capital provenite din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital este egală cu diferenţa dintre suma încasată (venitul obţinut) şi baza valorică a acestor active.

(2) Suma încasată ca urmare a vînzării, schimbului sau a înstrăinării în alt mod a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor băneşti şi/sau valoarea evaluată la preţul de piaţă a activelor de capital obţinute sub formă nemonetară.

(3) Mărimea creşterii sau pierderii de capital provenite din tranzacţionarea la bursă a acţiunilor prin intermediul unui broker/unei societăţi de investiţii se determină în baza raportului brokerului/societăţii de investiţii, conform modului stabilit de Ministerul Finanţelor.

(4) Persoana care face o donaţie se consideră că a vîndut bunul donat la un preţ ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau preţul lui de piaţă la momentul donării.

(5) Creşterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul încheierii unui contract de donaţii între rude de gradul I, precum şi între soţi.

(5^{1}) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul înstrăinării unui autoturism care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani până la data înstrăinării, cu excepția autovehiculelor de colecție de interes istoric sau etnografic.

(6) Creşterea sau pierderea de capital provenită din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinţei de bază nu este recunoscută în scopuri fiscale.

(6[1]) Creșterea sau pierderea de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinței proprietate comună în devălmășie se determină ca diferența dintre suma încasată și baza valorică a acestor active de către unul dintre proprietari (coproprietari) în baza acordului comun scris.

(6[2]) Creșterea sau pierderea de capital în cazul tranzacțiilor cu titluri (cote) de participare dobândite la preț preferențial sau gratuit în cadrul *stock option plan* se determină ca diferența dintre prețul de vânzare (suma încasată/venitul obținut) a titlurilor (cotelor) de participare și baza valorică a acestora.

(7) Suma creşterii de capital în perioada fiscală este egală cu 50% din suma excedentară a creşterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.

Articolul 41. Restricţiile privind deducerea pierderilor

de capital

(1) Contribuabilului i se permite deducerea pierderilor de capital numai în limitele creşterii de capital.

(2) - *abrogat.*

Articolul 42. Baza valorică a activelor de capital

(1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanţelor şi constituie:

a) valoarea activelor de capital procurate;

b) valoarea activelor de capital create de contribuabil. În cazul lipsei documentelor de confirmare a valorii bunurilor imobiliare construite cu forţele proprii, baza valorică constituie valoarea de piaţă estimată de organele cadastrale teritoriale;

c) valoarea activelor (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obţinute ca urmare a redistribuirii (transmiterii) proprietăţii în devălmăşie între soţi sau între foştii soţi, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărţirii proprietăţii comune în caz de divorţ;

d) valoarea de piaţă a activelor de capital (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obţinute prin moştenire, titlu de donaţie sau prin contractul de întreţinere pe viaţă;

e) valoarea de piaţă a activelor de capital (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obţinute prin schimb;

f) valoarea activelor de capital privatizate;

g) zero în cazul lipsei documentelor de confirmare a activelor de capital;

h) valoarea activelor confirmate documentar – în alte cazuri;

i) valoarea activelor de capital obţinute fără plată, în cazul în care din valoarea respectivă a fost achitat impozitul pe venit;

j) valoarea titlurilor (cotelor) de participare tranzacționate în cadrul *stock option plan,* care reprezintă prețul de achiziție preferențial stabilit la data acordării dreptului. Pentru titlurile (cotele) de participare dobândite cu titlu gratuit, baza valorică a acestora este considerată egală cu zero;

k) valoarea contribuției, exprimată în mijloace bănești, conform documentelor de constituire a agentului economic, a activelor de capital sub formă de acțiuni sau alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător, obținută ca rezultat al contribuției la capitalul unui agent economic efectuate după 1 ianuarie 1998, inclusiv contribuțiile suplimentare ulterioare.

(2) Baza valorică a acţiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acţiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acţionarilor în capitalul agentului economic şi care au fost repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv.

(3) Baza valorică a acţiunilor dobîndite pînă la data de 1 ianuarie 1998 se determină reieşind din valoarea unei acţiuni la data de 31 decembrie 1997, care se calculează ca raportul dintre capitalul social şi numărul total al acţiunilor emise.

(4) Baza valorică ajustată a activelor de capital reprezintă baza valorică a activelor de capital:

a) - *abrogată;*

b) - *abrogată;*

c) redusă cu mărimea sumei retrase din capitalul social, proporţional cu cota de participaţie;

d) majorată cu suma creşterii capitalului social, proporţional cu cota de participaţie.

(5) Reducerile şi majorările bazei valorice a activelor de capital care au avut loc pînă la 1 ianuarie 1998 se efectuează conform actelor normative în vigoare pînă la acea dată.

(6) Baza valorică a activelor de capital se ajustează cu diferenţele pozitive rezultate din reevaluarea capitalului efectuată în conformitate cu cap. IV din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I şi II ale Codului fiscal."

Articolul 43. - *abrogat.*

Capitolul 6

REGULI DE EVIDENŢĂ

Articolul 44. Metodele de evidenţă şi aplicarea lor

(1) Cu excepţia cazurilor cînd este prevăzut altceva, se aplică următoarele metode de evidenţă:

a) pentru persoanele fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător – contabilitatea de casă;

b) pentru persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător – contabilitatea de casă sau contabilitatea de angajamente;

c) pentru persoanele juridice – contabilitatea de angajamente.

(2) Prin *contabilitate de casă* se înţelege metoda conform căreia:

a) venitul este raportat la anul fiscal în care acesta este obţinut în mijloace băneşti sau sub altă formă;

b) deducerea se permite în anul fiscal pe parcursul căruia au fost suportate cheltuielile, cu excepţia cazurilor cînd aceste cheltuieli trebuie raportate la un alt an fiscal, în scopul reflectării corecte a venitului.

(3) Prin *contabilitatea de angajamente* se înţelege metoda conform căreia:

a) venitul este raportat la perioada fiscală în care a fost cîştigat;

b) deducerea se permite în perioada fiscală în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăţi, cu condiţia că aceste cheltuieli şi plăţi nu trebuie raportate la o altă perioadă fiscală în scopul reflectării corecte a venitului;

c) pierderile aferente returnării activelor livrate în anii precedenţi, sumele reducerii de preţ, disconturilor şi rabaturilor acordate/primite în perioada de gestiune pentru livrările/achiziţiile efectuate în anii precedenţi se raportează şi se deduc respectiv în scopuri fiscale în perioada fiscală în care acestea au fost constatate şi/sau calculate, şi/sau acordate;

d) cheltuielile aferente sumei T.V.A. care se exclude din deducere conform art.102 alin.(6) se raportează şi se deduc respectiv în scopuri fiscale în perioada fiscală în care acestea au fost raportate la cheltuieli;

e) venitul aferent sumei T.V.A., atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli, care se deduce conform art.102 alin.(7) se raportează în scopuri fiscale în perioada fiscală în care aceasta a fost dedusă.

(4) - *abrogat.*

(5) Contribuabilul care foloseşte contabilitatea angajamentelor nu are dreptul să facă nici un fel de deduceri pînă la momentul efectuării plăţilor dacă el are obligaţii faţă de o persoană interdependentă care foloseşte contabilitatea de casă.

(6) În scopul reflectării corecte a venitului de pe urma activităţii de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să ceară persoanei care practică afaceri de proporţii folosirea contabilităţii de angajamente.

(7) În scopuri fiscale se pot folosi metode de evidenţă financiară bazate pe prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate şi IFRS care nu contravin prevederilor prezentului titlu.

(8) În cazul în care contribuabilul îşi schimbă metoda de evidenţă, corectările corespunzătoare în articolele care reflectă venitul, deducerile, trecerile în cont şi alte operaţiuni se fac astfel încît nici un articol să nu fie omis sau să se repete. Dacă schimbarea metodei de evidenţă duce la majorarea venitului impozabil al contribuabilului în chiar prima perioadă fiscală de aplicare a noii metode, atunci mărimea excedentului care rezultă exclusiv din schimbarea metodei de evidenţă se distribuie în părţi egale pe perioada fiscală curentă şi pe fiecare din următoarele două perioade fiscale.

(9) Veniturile şi cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naţionale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.

(10) Diferenţele rezultate din tranziţia la Standardele Naţionale de Contabilitate în vigoare din 1 ianuarie 2014 nu se recunosc în scopuri fiscale.

Articolul 45. Metoda procentajului îndeplinit

(1) În cazul contractelor (acordurilor) pe termen lung, persoanele care aplică metoda contabilităţii de angajamente ţin evidenţa venitului, deducerilor, trecerilor în cont şi a altor operaţiuni aferente acestor contracte după metoda procentajului îndeplinit.

(2) În sensul prezentului titlu, prin *contract (acord) pe termen lung* se înţelege orice contract cu privire la producere, construire, instalare sau montare încheiat pe un termen de cel puţin 24 de luni.

(3) Evidenţa tuturor veniturilor şi cheltuielilor se face, în modul stabilit de Guvern, în perioada fiscală cuprinsă în termenul de acţiune al contractului (acordului) pe termen lung, pe baza determinării procentajului de îndeplinire a lucrărilor prevăzute de contract (acord) pe parcursul perioadei fiscale respective. Declaraţiile cu privire la impozitul pe venit pentru anul respectiv, cu excepţia perioadei fiscale în care expiră contractul (acordul), se perfectează prin metoda procentajului îndeplinit.

(4) După încheierea executării contractului (acordului), în scopul determinării corectitudinii calculării plăţilor sub formă de dobîndă (penalităţilor, dobînzilor), repartizarea impozitului pe perioadele fiscale, conform metodei procentajului îndeplinit, se recalculează pe baza indicilor reali. Plăţile sub formă de dobîndă pentru orice plată incompletă sau supraplată a impozitului în orice perioadă fiscală, descoperite în urma unei astfel de recalculări, se determină în conformitate cu prevederile prezentului cod şi urmează a fi achitate la termenul prevăzut pentru prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală în care se încheie executarea contractului (acordului). Această prevedere se aplică tuturor contractelor (acordurilor) pe termen lung la prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală în care s-a încheiat

executarea contractului (acordului) şi nicidecum de la o dată anterioară.

Articolul 46. - *abrogat.*

Articolul 47. Evidenţa venitului rezultat din proprietatea

comună

Venitul rezultat din proprietatea comună se consideră drept un venit obţinut de către coproprietari proporţional cotelor-părţi deţinute de fiecare dintre ei.

Articolul 48. Evidenţa deducerilor recuperate

În cazul în care contribuabilului i se restituie pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise deduse anterior, suma restituită se ia în calcul şi se include în venitul brut al contribuabilului pe anul în care ea a fost încasată. Cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise care nu au fost deduse anterior, însă au fost restituite pe perioada fiscală, nu se includ în venitul brut al contribuabilului.

Capitolul 7

IMPOZITAREA UNOR CATEGORII

DE CONTRIBUABILI

Articolul 49. Agenții economici rezidenți ai zonelor

economice libere

(1) Impozitarea rezidenților zonelor economice libere reglementate de Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere are următoarele particularități:

a) impozitul pe venitul aferent exportului în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) obținute în zona economică liberă ca rezultat al activității prevăzute la art.6 alin.(10) lit. a) din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere sau aferent livrării mărfurilor (serviciilor) respective către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export se percepe în proporție de 50% din cota stabilită în Republica Moldova;

b) impozitul pe venitul de la activitatea în zona economică liberă, cu excepția celei stabilite la lit. a), se percepe în proporție de 75% din cota stabilită în Republica Moldova;

c) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA sunt scutiți, pe o perioadă de 3 ani, începând cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul aferent exportului în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) obținute în zona economică liberă ca rezultat al activității prevăzute la art.6 alin.(10) lit.a) din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere sau aferent livrării mărfurilor (serviciilor) respective către alţi rezidenţi ai zonelor economice libere

pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export;

d) rezidenţii care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor şi/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puţin 5 milioane de dolari SUA sunt scutiţi, pe o perioadă de 5 ani, începând cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiţii, de plata impozitului pe venitul aferent exportului în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) obținute în zona economică liberă ca rezultat al activității prevăzute la art. 6 alin. (10) lit. a) din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere sau aferent livrării mărfurilor (serviciilor) respective către alţi rezidenţi ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export;

e) rezidenţii care au beneficiat de scutirile prevăzute la lit.c) sau d) şi care investesc suplimentar în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor şi/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere au dreptul să beneficieze în mod repetat de scutiri de plata impozitului pe venitul aferent exportului în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) obținute în zona economică liberă ca rezultat al activității prevăzute la art. 6 alin. (10) lit. a) din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere sau aferent livrării mărfurilor (serviciilor) respective către alţi rezidenţi ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export începând cu trimestrul următor în care a fost atins volumul de investiţii suplimentare, cu condiţia că numărul mediu de angajaţi înregistrat în anul calendaristic următor anului atingerii volumului de investiţii suplimentare va depăşi cu 20% numărul mediu de angajaţi înregistrat în anul calendaristic precedent atingerii volumului de investiţii suplimentare;

f) facilitatea fiscală prevăzută la lit. e) se acordă în funcţie de mărimea capitalului investit, după cum urmează:

– pentru un capital echivalent cu cel puţin un milion de dolari SUA – scutire pe un termen de un an;

– pentru un capital echivalent cu cel puţin 3 milioane de dolari SUA – scutire pe un termen de 3 ani;

– pentru un capital echivalent cu cel puţin 5 milioane de dolari SUA – scutire pe un termen de 5 ani.

Modul de aplicare a facilităţilor fiscale respective se stabileşte de Guvern.

(2) Facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute la alin. (1) se acordă până la data de 1 iulie 2034, dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere, persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau persoanelor juridice înregistrate în calitate de rezident al zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023, în funcție de mărimea investițiilor realizate până la 1 iulie 2024. Modalitatea de acordare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, în conformitate cu actele normative adoptate de Consiliul Concurenței și cu respectarea următoarelor condiții:

a) întreprinderile au încheiat un contract cu administrația zonei economice libere

până la data de 31 decembrie 2023 și semnează un act adițional cu privire la cuantumul ajutorului de stat în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de stat;

b) sunt eligibile cheltuielile ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în zonele economice libere din Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii;

c) intensitatea maximă a ajutorului de stat acordat în baza schemei de ajutor de stat regional, calculată ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile, nu va depăși pragul de 50%.

Articolul 49[1]. - *abrogat.*

Articolul 49[2]. - *abrogat.*

Articolul 49[3]. Întreprinderile beneficiare ale schemei

de ajutor de stat regional pentru investiții

(1) Impozitul pe venitul obținut de întreprinderile din industria prelucrătoare beneficiare ale schemei de ajutor de stat regional pentru investiții se percepe în proporție de 50% din cota stabilită la art. 15 lit. b).

(2) Facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute la alin. (1) se acordă întreprinderilor din industria prelucrătoare până la data de 1 ianuarie 2034, în funcție de mărimea investițiilor realizate și în limitele valorii intensității aprobate de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru investiții, stabilite conform actelor normative adoptate de Consiliul Concurenței. Facilitățile fiscale respective se acordă doar cu respectarea următoarelor condiții de bază:

a) întreprinderile își desfășoară activitatea și realizează proiectele investiționale în sectoarele din industria prelucrătoare stabilite în schema de ajutor de stat;

b) sunt eligibile cheltuielile ce țin de investițiile în active corporale și necorporale, localizate în Republica Moldova și înregistrate în evidențele întreprinderii;

c) intensitatea maximă a ajutorului de stat acordat în baza schemei de ajutor de stat regional nu va depăși nivelul intensității maxime stabilite de actele normative adoptate de Consiliul Concurenței.

(3) Întreprinderile din industria prelucrătoare înregistrate în calitate de rezident al zonei economice libere nu pot cumula ajutorul de stat acordat prin schema de ajutor de stat regional pentru investiții cu ajutorul de stat acordat prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere prevăzută la art. 49 alin. (2).

Articolul 50. Activitatea de asigurare/reasigurare

(1) Prevederile prezentului articol se aplică contribuabililor care activează în domeniul asigurărilor/reasigurărilor.

(2) Se permite deducerea indemnizaţiilor de asigurare şi despăgubirilor de asigurare, precum şi a altor plăţi efectuate de către asigurător/reasigurator în favoarea asiguratului/persoanei terţe sau beneficiarului asigurării şi/sau reasiguratului, în conformitate cu contractul de asigurare şi/sau de reasigurare încheiat.

(3) Se permite deducerea cheltuielilor asigurătorului legate de formarea rezervelor tehnice şi rezervelor matematice, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 51. Autorităţile publice şi instituţiile publice

scutite de impozit

Sînt scutite de impozit autorităţile publice şi instituţiile publice.

Articolul 51[1]. - *abrogat.*

Articolul 51[2]. Administraţia zonei economice libere

Sînt scutite de impozit sursele financiare ale administraţiei zonei economice libere prevăzute la art.5 alin.(4) din Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

Articolul 51[3]. Instituţiile de învăţămînt publice

şi private

Instituţiile de învăţămînt publice, prin derogare de la art.51, şi instituţiile de învăţămînt private se scutesc de impozitul pe venitul obţinut din desfăşurarea nemijlocită a procesului de învăţămînt conform Codului educaţiei.

Articolul 51[4]. Administraţia parcurilor pentru tehnologia

informației

Sunt scutite de impozit pe venit sursele de venit ale administraţiei parcului pentru tehnologia informației prevăzute la art. 6 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei.

Articolul 52. Organizaţiile necomerciale

(1) La organizaţii necomerciale sînt atribuite organizaţiile înregistrate în conformitate cu legislaţia în vigoare, şi anume:

a) asociaţia obştească – conform Legii nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale;

a[1]) asociaţia de coproprietari în condominiu – conform Legii nr.187/2022 cu privire la condominiu;

b) fundaţia – conform Legii nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale;

b[1]) instituţia privată – conform Legii nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale;

c) - *abrogată;*

d) organizaţia religioasă – conform Legii nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind libertatea de conştiinţă, de gîndire şi de religie;

e) partidele politice şi organizaţiile social-politice – conform Legii nr.294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice;

f) publicaţiile periodice şi agenţiile de presă – conform Legii presei nr.243-XIII din 26 octombrie 1994 şi Legii nr.221 din 17 septembrie 2010 privind deetatizarea publicaţiilor periodice publice;

g) asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații – conform Legii nr. 171/2010 cu privire la asociaţiile utilizatorilor de apă pentru irigaţii;

h) organele de autoadministrare a profesiilor conexe justiției.

(2) Organizaţiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerinţe:

a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislaţia şi desfăşoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;

a[1]) activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor şi scopurilor prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire şi rezultă nemijlocit din acestea;

b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicţia privind distribuirea mijloacelor cu destinaţie specială, a altor mijloace şi venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietăţii între fondatori şi membri ai organizaţiei sau între angajaţii ei, inclusiv în procesul reorganizării şi lichidării organizaţiei necomerciale;

c) mijloacele cu destinaţie specială, alte mijloace şi venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizaţiei sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

d) nu folosesc mijloacele cu destinaţie specială, alte mijloace şi venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizaţiei ori în interesul unui angajat, cu excepţia plăţilor salariale sau a altor plăţi reglementate de legislaţia muncii, îndreptate în favoarea acestuia;

e) nu susţin partidele politice, blocurile electorale sau candidaţii la funcţii în cadrul autorităţilor publice şi nu folosesc mijloacele cu destinaţie specială, alte mijloace şi venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanţarea acestora.

(3) Restricţiile prevăzute la alin.(2) lit.e) nu se extind asupra partidelor şi altor organizaţii social-politice.

(4) Dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează din data înregistrării organizaţiei la organul înregistrării de stat.

(5) - *abrogat.*

(6) În cazul în care nu sînt respectate cerinţele prevăzute la alin.(2), organizaţia necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.

(7) Organizaţiile necomerciale care utilizează contrar destinaţiei mijloacele cu destinaţie specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace şi venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează şi achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinaţiei. Aplicarea prezentului alineat exclude aplicarea alin.(6) din prezentul articol

(8) Organizaţiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase şi părţile componente ale acestora care utilizează contrară destinaţiei mijloacele financiare obţinute în urma desemnării procentuale restituie în buget suma utilizată contrar destinaţiei.

Articolul 53. - *abrogat.*

Articolul 53[1]. Întreprinderile create de societăţile orbilor,

surzilor şi invalizilor

Se scutesc de plata impozitului întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale societăţilor orbilor, surzilor şi invalizilor.

Articolul 53[2]. Asociaţiile de economii şi împrumut

Se scutesc de plata impozitului asociaţiile de economii şi împrumut.

Articolul 53[3]. Organizaţiile sindicale şi patronale

Organizaţiile sindicale şi patronale se scutesc de impozit pe venit.

Articolul 54. Organizaţiile statelor străine, organizaţiile

internaţionale şi personalul acestora

(1) În conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, este scutit de impozit venitul obţinut de:

a) misiunile diplomatice şi oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestor misiuni diplomatice şi oficii consulare, inclusiv personalul administrativ, tehnic şi personalul de serviciu, precum şi membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetăţeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reşedinţă

permanentă în Republica Moldova);

b) reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestora, precum şi membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetăţeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reşedinţă permanentă în Republica Moldova).

(2) Orice scutire acordată în conformitate cu prezentul articol este condiţionată de acordarea unor drepturi reciproce de către statele respective.

(3) În conformitate cu tratatele internaţionale privind asistenţa tehnică şi investiţională, la care Republica Moldova este parte, nu se impozitează venitul organizaţiilor statelor străine, al organizaţiilor internaţionale, precum şi venitul obţinut de către personalul străin (consultanţii) care activează în cadrul tratatelor internaţionale menţionate. Venitul angajaţilor rezidenţi, precum şi cel al agenţilor economici rezidenţi care activează în cadrul tratatelor internaţionale menţionate se impozitează în modul general stabilit, dacă tratatul internaţional nu prevede altfel. Lista tratatelor internaţionale privind asistenţa tehnică şi investiţională, la care Republica Moldova este parte, şi proiectele de asistenţă tehnică şi investiţională se aprobă de Guvern.

Capitolul 7[1]

REGIMUL FISCAL AL AGENŢILOR ECONOMICI SUBIECŢI AI SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII

Articolul 54[1]. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sînt agenţii economici care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A., cu excepţia gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum şi agenţilor economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanţă pentru afaceri şi management (pct. 70.22 din Clasificatorul Activităţilor din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vînzări.

(2) - *abrogat.*

(3) Agenţii economici menţionaţi la alin.(1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol, ținând cont de prevederile alin. (3^2), sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit dacă aceştia:

a) conform situaţiei din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obţinut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere şi impozabile cu T.V.A. în sumă de până la 1,5 milioane de lei, cu condiţia că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depăşesc 50% din totalul livrărilor;

b) conform situaţiei din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, nu au obţinut venit;

c) s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare.

Alegerea regimului fiscal se realizează, prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic, pentru subiecţii menţionaţi la lit.a) şi b) pînă la data de 25 aprilie, iar pentru subiecţii menţionaţi la lit.c) pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.

(3[1]) Agenţii economici menţionaţi la alin.(1) care, conform situaţiei din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obţinut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere în mărime ce depăşeşte 1,5 milioane de lei, aplică regimul de impozitare în modul general stabilit.

(3[2]) În situația în care, pe parcursul perioadei fiscale, oricare dintre asociații/acționarii întreprinderilor reglementate de prezentul capitol deține peste 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la mai mult de 3 întreprinderi mici și mijlocii, aceștia trebuie să stabilească subiectul pentru care se aplică regimul de impozitare în modul general stabilit de titlul II.

Regimul de impozitare în modul general stabilit se aplică începând cu trimestrul în care se înregistrează situația respectivă, astfel încât condiția referitoare la numărul maxim de 3 întreprinderi mici și mijlocii la care oricare dintre asociați/acționari deține peste 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot să fie îndeplinită.

(4) Agenţii economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, devin plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare în modul general stabilit din momentul în care sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A.

(5) Agenţii economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, au încetat a fi plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol din momentul menţionat la art.113 alin.(4).

(6) Agenţii economici care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol utilizează regulile de evidenţă prevăzute la cap.6 din prezentul titlu.

Articolul 54[1]/1. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înţelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul.

(2) Pentru agenţii economici nou-creaţi, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării agentului economic şi pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agenţii economici lichidaţi sau reorganizaţi, perioadă fiscală se consideră perioada stabilită conform art.12[1] alin.(3) şi (3[1].

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenţii economici specificaţi la art.54[1] alin.(4), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la începutul anului calendaristic şi pînă la data înregistrării acestora ca plătitori de T.V.A.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenţii economici specificaţi la art.54[1] alin.(5), perioada fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la data la care aceştia au încetat a fi plătitori de T.V.A. şi pînă la sfîrşitul anului calendaristic.

Articolul 54[2]. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul determinat conform contabilităţii financiare, obţinut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discontului (reducerii) urmează să micşoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discontul), inclusiv în cazul în care vînzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

(3) În obiectul impunerii nu se includ veniturile prevăzute la art. 20 și veniturile rezultate din diferența de curs valutar și/sau diferența de sumă.

Articolul 54[3]. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit constituie 4% din obiectul impunerii.

Articolul 54[4]. Modul de calculare, achitare şi declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra obiectului impunerii.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(2[1]) - *abrogat.*

(3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(4) Formularul şi modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanţelor.

(5) Contribuabilii care au filiale şi/sau subdiviziuni în afara unităţii administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) achită impozitul calculat la buget corespunzător sediului central (adresa juridică) al contribuabilului.

(6) Persoana responsabilă a contribuabilului care a iniţiat procedurile de încetare a activităţii este obligată, în termen de 6 luni de la adoptarea unei astfel de decizii în conformitate cu legislaţia in vigoare, să prezinte darea de seamă privind impozitul pe venit.

Capitolul 7[2]

REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL APLICĂRII

PERIOADEI FISCALE DE TRANZIŢIE

PRIVIND IMPOZITUL PE VENIT

Articolul 54[5]. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt agenţii economici care aplică perioada fiscală de tranziţie conform art.12[1] alin.(6) lit.b).

Articolul 54[6]. Perioada fiscală de tranziţie

Perioada cuprinsă între sfîrşitul perioadei fiscale curente şi prima zi a noii perioade fiscale reprezintă perioada fiscală de tranziţie. Astfel, durata perioadei fiscale de tranziţie este cuprinsă între o lună şi 11 luni.

Articolul 54[7]. Obiectul impunerii

Obiectul impunerii este determinat conform regulilor prevăzute de prezentul titlu, cu excepţia sumei amortizării proprietăţii care este egală cu suma amortizării calculate în conformitate cu art.26[1], împărţită la 12 luni şi înmulţită cu numărul de luni ale perioadei fiscale de tranziţie.

Articolul 54[8]. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit este cota prevăzută la art.15 lit.b) şi d).

Articolul 54[9]. Modul de calculare, achitare şi declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra obiectului impunerii.

(2) Achitarea la buget a impozitului pe venit se efectuează în rate, pînă la data de 25 a fiecărei luni a perioadei fiscale de tranziţie, în sume egale cu 1/12 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului capitol, pentru perioada fiscală de tranziţie; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă.

Achitarea obligaţiilor finale privind impozitul pe venit se efectuează nu mai tîrziu de termenul stabilit pentru prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală de tranziţie.

(3) Agenţilor economici subiecţi ai impunerii potrivit prezentului capitol li se aplică prevederile cap. 12 şi 13 ale prezentului titlu.

(4) Declaraţia cu privire la impozitul pe venit se prezintă, împreună cu situaţiile financiare pentru perioada fiscală respectivă, nu mai tîrziu de 3 luni de la finele perioadei fiscale de tranziţie.

(5) Formularul şi modul de completare a declaraţiei cu privire la impozitul pe venit corespund cu formularul şi modalitatea stabilite la art.83 alin.(4).

Capitolul 7^3 - *abrogat.*

Capitolul 8

REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL ORGANIZĂRII, LICHIDĂRII ŞI REORGANIZĂRII AGENŢILOR ECONOMICI

Articolul 55. Contribuţiile la capital

(1) Contribuţiile cu active la capitalul agentului economic în schimbul cotei de participaţie în capitalul lui nu sînt supuse impozitării.

(2) - *abrogat.*

(3) Contribuţiile suplimentare ale fondatorilor, asociaţilor, acţionarilor sau membrilor entităţii, efectuate în calitate de aport pentru acoperirea pierderilor suportate în perioadele de gestiune precedente, nu sînt supuse impozitării.

Articolul 56. Plăţile efectuate de agenţii economici

Dacă agentul economic efectuează plăţi în natură acţionarilor (asociaţilor) săi conform cotei de participaţie a acestora (dividende, plăţi în cazul lichidării sau sub altă formă), atunci se consideră că această proprietate a fost vândută acţionarului (asociatului) de către agentul economic la preţul ei de piaţă. Baza valorică a proprietăţii obţinute de acţionari persoane fizice este preţul de piaţă respectiv.

Articolul 57. - *abrogat.*

Articolul 58. Reorganizarea agentului economic

(1) Se consideră *reorganizare* a agentului economic fuziunea (contopirea şi absorbţia), dezmembrarea (divizarea şi separarea) sau transformarea agentului economic.

(2) În înţelesul prezentului titlu, este echivalentă cu reorganizarea prevăzută la alin.(1):

a) obţinerea controlului asupra unui agent economic numai în schimbul cotelor-părţi care acordă dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat;

b) procurarea practic a tuturor activelor agentului economic numai în schimbul cotelor-părţi care asigură dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat.

(2^1) În sensul prezentului capitol, prin control se înţelege deţinerea în capitalul agentului economic a unei cote de participaţie, în care se includ:

a) cel puţin 80% din drepturile de vot decisiv ale tuturor formelor de participare cu drept de vot decisiv;

b) cel puţin 80% din numărul total de acţiuni în cazul oricărei alte forme de participare.

(3) În cazul reorganizării, agentul economic cumpărător preia metoda de evidenţă a agentului economic procurat împreună cu stocurile sale de mărfuri şi materiale, pierderile reportate în viitor, conturile dividendelor şi alte atribute legate de impozitare, astfel încît agentul economic cumpărător se substituie celui procurat în ce priveşte aceste atribute.

(3^1) În cazul în care, în urma reorganizării, mijloacele fixe se transmit de la agentul economic supus reorganizării către alt agent economic în reorganizare, valoarea de ieşire/intrare a acestora reprezintă valoarea neamortizată în scopuri fiscale a mijloacelor fixe transmise nemijlocit înainte de reorganizare.

Articolul 59. Regulile în cazul lichidării sau reorganizării

agentului economic

(1) În cazul lichidării sau reorganizării agentului economic:

a) un grup de operaţiuni conexe se consideră o singură operaţiune;

b) forma operaţiunilor nu are importanţă în cazurile cînd ea nu afectează esenţa acestor operaţiuni;

c) orice reorganizare a agentului economic se consideră vînzare a acestui agent economic şi a tuturor activelor sale;

d) dacă Serviciul Fiscal de Stat stabileşte că una sau mai multe părţi participante la operaţiune nu sînt rezidente, atunci mărirea capitalului, lichidarea sau reorganizarea agentului economic poate fi tratată drept operaţiune în care nu are loc recunoaşterea creşterii sau pierderilor de capital.

(2) În cazul reorganizării:

a) valoarea de ieşire a proprietăţii agentului economic reorganizat se consideră valoarea neamortizată în scopuri fiscale a acestei proprietăţi nemijlocit înainte de reorganizare;

b) redistribuirea (transmiterea) proprietăţii agentului economic între părţile implicate în reorganizare nu se impozitează; însă

c) orice compensaţie, primită de orice persoană (inclusiv de orice parte implicată în reorganizare), care nu constituie o cotă de participaţie în capitalul oricărei părţi se consideră plată în folosul beneficiarului.

(3) Parte implicată în reorganizare este:

a) agentul economic cumpărător – agentul care procură cote de participaţie (sau active) în alt agent economic;

b) agentul economic procurat – agentul ale cărui cote de participaţie (sau active) se procură;

c) orice agent economic care apare ca rezultat al reorganizării;

d) agentul economic cote de participaţie (sau active) în care au fost procurate de la alt agent economic în cadrul reorganizării.

(4) În cazul distribuirii cotelor de participaţie în capitalul părţii implicate în procesul de lichidare sau în reorganizarea unor acţionari (asociaţi) ai acestei părţi, plata respectivă nu se impozitează.

Capitolul 9

REGULI CU PRIVIRE LA ORGANISMELE DE PLASAMENT COLECTIV

Articolul 60. - *abrogat.*

Articolul 61. - *abrogat.*

Articolul 62. - *abrogat.*

Articolul 63. Organismele de plasament colectiv

(1) Prevederile prezentului articol se aplică asupra activităţii organismelor de plasament colectiv, activitate reglementată conform legislaţiei.

(2) Veniturile organismului de plasament colectiv, care urmează a fi distribuite şi plătite acţionarilor/deţinătorilor de unităţi (titluri) emise de organismele de plasament colectiv, se formează din dividende, creşterea de capital, dobînzi şi din alte venituri.

(3) Plăţile organismelor de plasament colectiv în folosul acţionarilor/deţinătorilor de unităţi (titluri) emise de acestea se efectuează conform legislaţiei privind piaţa de capital.

(4) Veniturile organismului de plasament colectiv se impozitează în modul general stabilit.

Capitolul 10

IMPOZITAREA FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE

Articolul 64. Fondurile de pensii facultative

Se consideră fonduri de pensii facultative fondurile care sunt create și care activează în baza Legii nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative.

Articolul 65. - *abrogat.*

Articolul 66. Deducerea vărsămintelor

(1) Suma vărsată de către angajator în numele unei persoane fizice pe parcursul perioadei fiscale în fondurile de pensii facultative în scopul acumulării se deduce din venitul brut.

(2) Persoanei fizice i se permite deducerea din venitul său brut a unei sume egale cu vărsămîntul făcut în fondurile de pensii facultative.

Articolul 67. Restricţiile privind deducerea vărsămintelor

(1) Pentru persoana fizică, suma dedusă, conform art.66 alin.(1), împreună cu suma dedusă, conform art.66 alin.(2), nu trebuie să depăşească 15% din venitul cîştigat de ea în anul fiscal.

(2) În sensul prezentului titlu, prin *venit cîştigat* al persoanei fizice se înţelege venitul brut calculat pentru munca în calitate de angajat, obţinut pentru munca în calitate de antreprenor independent sau obţinut în alt mod, conform legislaţiei. Noţiunea dată nu include venitul sub formă de pensii.

Articolul 68. Impozitarea venitului fondului

de pensii facultative

Venitul fondului de pensii facultative nu este supus impozitării, însă orice plăţi efectuate din acest fond se includ în venitul brut al beneficiarului.

Articolul 69. Fondul de pensii facultative instituit

în străinătate

(1) - *abrogat.*

(2) Vărsămintele făcute de angajator în numele salariatului sau de salariatul însuşi în fondul de pensii facultative instituit în străinătate se deduc din venitul lui brut, în limitele stabilite la art.67 alin.(1).

(3) Vărsămintele în fondul de pensii facultative instituit în străinătate făcute de un salariat cetăţean al Republicii Moldova sau de un salariat cetăţean al unui stat străin, a cărui durată a activităţii de muncă în Republica Moldova se presupune că nu va depăşi 5 ani, se deduc din venitul lui brut, în limita de 15% din venitul cîştigat de salariatul respectiv în anul fiscal.

(4) - *abrogat.*

Capitolul 10[1]

IMPOZITAREA PERSOANELOR CARE DESFĂŞOARĂ

ACTIVITATE PROFESIONALĂ ÎN SECTORUL JUSTIŢIEI

ŞI ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂŢII

Articolul 69[1]. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt persoanele care desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii.

Articolul 69[2]. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul impozabil obţinut de subiectul impunerii din desfăşurarea activităţii profesionale în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii în perioada fiscală de declarare.

(2) Contribuabilii persoane juridice aplică contabilitatea de angajamente în conformitate cu art.44 alin.(3), iar contribuabilii persoane fizice – contabilitatea de casă în conformitate cu art.44 alin.(2).

Articolul 69[3]. Deducerile aferente activităţii profesionale

în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii

(1) Se permite deducerea cheltuielilor aferente activităţii profesionale în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, conform prevederilor cap. 3 din prezentul titlu.

(2) Contribuabilii care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol beneficiază de dreptul la scutiri şi alte deduceri conform prevederilor cap. 4 din prezentul titlu.

Articolul 69[4]. - *abrogat.*

Articolul 69[5]. Modul de calculare, achitare şi declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului impozabil obţinut din desfăşurarea activităţii profesionale în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(3) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venitul obţinut din desfăşurarea activităţii profesionale în sectorul justiţiei şi în domeniul sănătăţii, achitat în orice stat străin, în condiţiile stipulate la art.82.

(4) Declaraţia cu privire la impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(5) Formularul şi modul de completare a declaraţiei cu privire la impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanţelor.

(6) Declaraţia cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2^1).

Capitolul 10^2

REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE

CE DESFĂŞOARĂ ACTIVITĂŢI INDEPENDENTE

Articolul 69^6. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică numai activităţilor independente desfăşurate în domeniul comerţului cu amănuntul (cu excepţia mărfurilor supuse accizelor).

Articolul 69^7. Subiecţii impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, desfășoară activități independente, conform specificului activității de comerț, prin unitatea comercială ce nu depășește suprafața comercială de până la 50 m^2 și obțin venit din activitățile independente menționate la art.69^6, cu excepția activităților menționate la art. 88, 90 şi 90^1, în sumă ce nu depășește 1200000 de lei într-o perioadă fiscală.

(2) Dreptul la aplicarea regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol se realizează prin cererea depusă de către contribuabil la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat. Perioada de aplicare începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea, dacă aceasta a fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Nu este necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.

(3) Contribuabilul care a încetat activitatea este obligat, în termen de 5 zile de la adoptarea unei astfel de decizii, să prezinte o informaţie la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Modelul cererii de solicitare a aplicării regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol şi modelul informaţiei cu privire la încetarea activităţii se aprobă de Ministerul Finanţelor.

Articolul 69^8. Metode de evidenţă şi aplicarea acestora

(1) Evidența procurărilor de la persoane fizice se efectuează în registru, conform modelului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. Registrul se prezintă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat până la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal.

(2) Contribuabilul este obligat să dețină documente de proveniență pentru bunurile comercializate, să țină registrul menționat la alin. (1) și să asigure păstrarea acestor documente în termen de 1 an din momentul procurării bunurilor.

(3) Contribuabilul este obligat să utilizeze echipamentul de casă și de control conectat la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor” pentru documentarea comercializării bunurilor.

Articolul 69[9]. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înţelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul din activitate.

(2) Pentru contribuabilii care iniţiază activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării contribuabilului în Registrul fiscal de stat, în conformitate cu art.69[13], şi pînă la încetarea activităţii în decursul anului sau pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic şi pînă la data radierii contribuabilului din Registrul fiscal de stat.

Articolul 69[10]. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul din activităţi independente obţinut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea de returnare/ restituire a mărfii sau valoarea discontului (reducerii) urmează să micşoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returnarea/restituirea mărfii ori s-a acordat discontul (reducerea), inclusiv în cazul în care vînzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

Articolul 69[11]. Cota de impozit

(1) Cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puţin de 3000 de lei.

(2) În prima perioadă fiscală, contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea echipamentului de casă și de control utilizat în activitate, cu excepția persoanelor care au beneficiat de compensarea sumei aferente procurării echipamentului de casă și de control.

(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puţin de 250 de lei pentru fiecare lună în care a desfăşurat activitate.

Articolul 69[12]. Modul de calculare, achitare şi declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activităţi independente, care nu poate constitui mai puţin de 3000 de lei anual.

(2) Calcularea impozitului pe venit se realizează trimestrial de către Serviciul Fiscal de Stat, prin remiterea avizelor de plată până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

Pentru trimestrele I–III se achită 1% din vânzările efectuate pentru fiecare trimestru,

dar nu mai puțin de 750 de lei.

În avizul de plată pentru trimestrul IV se recalculează suma impozitului pe venit aferent perioadei fiscale, cu stabilirea diferenței aferente impozitului pe venit corespunzător vânzărilor efectuate pe parcursul anului fiscal și suma impozitului pe venit calculată pentru trimestrele I–III.

Achitarea impozitului pe venit se efectuează până la data de 25 a lunii următoare termenului de prezentare a avizului de plată.

(2^{1}) Pentru contribuabilii care iniţiază sau încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activităţi independente, care nu poate constitui mai puţin de 250 de lei pentru fiecare lună pe parcursul căreia persoana a fost înregistrată ca subiect al impunerii potrivit art.69^{7}.

(3) Impozitul pe venit se achită integral la contul trezorerial de venituri al bugetului local conform adresei de domiciliu/reşedinţă a contribuabilului.

(4) - *abrogat.*

(5) - *abrogat.*

Articolul 69^{13}. Evidenţa persoanelor fizice ce desfăşoară

activităţi independente

(1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ţinerea evidenţei şi monitoringul informaţiei privind fiecare subiect al impunerii.

(2) Forma şi metodele de ţinere a evidenţei subiecţilor impunerii se stabilesc de către Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Pentru desfăşurarea activităţii independente subiectul se înregistrează la Serviciul Fiscal de Stat în baza cererii. Dovadă a înregistrării fiscale serveşte confirmarea luării în evidenţă fiscală.

Capitolul 10^{3}

REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE CARE DESFĂŞOARĂ ACTIVITĂŢI ÎN DOMENIUL ACHIZIŢIILOR DE PRODUSE DIN FITOTEHNIE ŞI/SAU HORTICULTURĂ ŞI/SAU DE OBIECTE ALE REGNULUI VEGETAL

Articolul 69^{14}. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică doar activităţilor de achiziţii şi vânzare a produselor din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal, recoltate pe teritoriul

Republicii Moldova.

Articolul 69[15]. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfăşurarea activităţii, achiziţionează produse din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenţii economici. Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic nu va depăşi suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic.

(2) Nomenclatorul de produse din fitotehnie, horticultură şi de obiecte ale regnului vegetal se stabileşte de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

(3) În cazul în care venitul din vânzarea produselor din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal către agenţi economici depăşeşte suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic, subiecţii impunerii sunt obligaţi să prezinte declaraţia cu privire la impozitul pe venit şi pentru suma care depăşeşte plafonul de 1,2 milioane de lei, să achite impozitul pe venit la cota stabilită la art.15 lit.a), fără a lua în calcul suma impozitului pe venit reţinut la sursa de plată.

Articolul 69[16]. Metode de evidenţă şi aplicarea acestora

(1) Asupra subiectului nu se extind cerinţele privind prezentarea dărilor de seamă financiare şi statistice, ţinerea evidenţei contabile şi financiare, efectuarea operaţiilor de casă şi a decontărilor, cu excepţia cerinţelor prevăzute la alin.(3).

(2) Documentarea tranzacţiei între agentul economic achiziţionar şi subiect se realizează conform modului stabilit de Ministerul Finanţelor.

(3) Documentarea cantităţii şi a locului achiziţionării de către subiect a produselor de la persoanele fizice se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanţelor.

(4) Agentul economic nu poartă răspundere pentru depăşirea de către subiectul impozabil a plafonului stabilit la art.69[15].

Articolul 69[17]. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este venitul din vânzarea produselor din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic.

Articolul 69[18]. Cota de impozit

(1) Cota impozitului pe venit constituie 6% din obiectul impunerii.

(2) Agentul economic care procură de la subiecţii menţionaţi la art.69[15] produse din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau obiecte ale regnului vegetal reţine final la sursa de plată impozitul stabilit de prezentul articol din plăţile efectuate în folosul subiectului.

(3) Responsabilitatea pentru corectitudinea reţinerii, raportării şi achitării impozitului prevăzut de prezentul articol se pune în sarcina agentului economic care a achiziţionat produsele de la subiect, fiind respectate prevederile art.92.

Articolul 69[19]. Evidenţa subiectului

(1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ţinerea evidenţei subiecţilor impunerii.

(2) Pentru desfășurarea activității prevăzute de prezentul capitol, subiectul se ia în evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Înregistrarea şi încetarea activităţii de către subiect se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Dovadă a înregistrării fiscale serveşte confirmarea luării în evidenţă fiscală.

Capitolul 10[4]

REGIMUL FISCAL AL ANTREPRENORILOR

INDEPENDENȚI

Articolul 69[20]. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică exclusiv activităților economice independente desfășurate în domeniul prestării serviciilor.

Articolul 69[21]. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii, conform prezentului capitol, sunt antreprenorii independenți, luați în evidență de Agenția Servicii Publice în condițiile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(2) Dreptul la aplicarea regimului fiscal și la exercitarea activității reglementate de prezentul capitol se acordă din momentul atribuirii numărului de identificare de stat, eliberat de către Agenția Servicii Publice, în termen de 24 de ore. În același termen, informația cu privire la atribuirea numărului de identificare de stat este furnizată autorităților publice pentru luarea la evidență fiscală, medicală și socială.

(3) Modificarea datelor aferente activității declarate inițial, precum și încetarea activității se efectuează în baza cererii depuse de către antreprenorul independent la Agenția Servicii Publice. Agenția informează solicitantul cu privire la operarea modificărilor în termen de 24 de ore de la recepționarea cererii.

(4) Antreprenorul independent care și-a încetat activitatea poartă răspundere față de creditorii săi conform legislației civile și fiscale.

Articolul 69[22]. Metodele de evidență și aplicarea acestora

(1) Subiecții impunerii, conform prezentului capitol, nu țin contabilitate și nu prezintă

rapoarte, dări de seamă fiscale și statistice.

(2) Evidența activității subiectului impunerii este ținută de Serviciul Fiscal de Stat în baza datelor:

a) furnizate prin intermediul echipamentului de casă și de control conectat la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor” în scopul documentării prestării serviciilor;

b) conținute în conturile curente ale contribuabilului, luate la evidență de Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit de acesta.

(3) Antreprenorul independent este obligat să utilizeze echipamentul de casă și de control pentru operațiunile în numerar și să emită bon de casă/bon fiscal în modul stabilit de Guvern.

(4) Contul curent de plăți dedicat activității antreprenorului independent poate fi deschis la orice prestator de servicii de plată specificat la art. 5 alin. (1) lit. a)–d) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. Antreprenorul independent poate utiliza simultan mai multe conturi curente dedicate în orice valută admisă spre circulație în Republica Moldova.

Articolul 69[23]. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul din activitate.

(2) Pentru antreprenorii independenți care inițiază activitatea pe parcursul perioadei fiscale, perioada fiscală se consideră perioada de la data înregistrării acestora în Registrul de stat și până la încetarea activității în decursul anului sau până la finele anului calendaristic.

(3) Pentru antreprenorii independenți care încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, perioada fiscală se consideră de la începutul anului calendaristic și până la data încetării activității în conformitate cu prezentul capitol.

Articolul 69[24]. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii cu impozitul unic îl constituie venitul din activități economice independente în domeniul prestării serviciilor, obținut pe parcursul perioadei fiscale, confirmat prin metodele de evidență prevăzute la art. 69[22].

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea de returnare/restituire a contravalorii serviciului prestat sau valoarea discountului (reducerii) urmează să diminueze mărimea venitului obținut pe parcursul lunii în care a avut loc returnarea/restituirea contravalorii serviciului prestat ori s-a acordat discountul (reducerea).

Articolul 69[25]. Cota și componența impozitului unic

(1) Cota impozitului unic constituie 15% din obiectul impunerii în cazul în care venitul anual al antreprenorului independent nu depășește 1200000 de lei.

(2) În cazul în care venitul anual depășește plafonul prevăzut la alin. (1), pentru partea excedentară a venitului se aplică o cotă a impozitului unic de 35%.

(3) În componența impozitului unic sunt incluse următoarele impozite, taxe și contribuții:

a) impozitul pe venitul antreprenorilor independenți care desfășoară activități în domeniul prestării serviciilor;

b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii;

c) primele de asigurare obligatorie de asistență medicală;

d) taxele locale.

(4) Impozitul unic se încasează într-un cont trezorerial de încasări, fiind ulterior repartizate:

a) la bugetul local: impozitul pe venitul antreprenorilor independenți care desfășoară activități economice independente în domeniul prestării serviciilor – 26,3% și taxele locale – 5,0%;

b) la bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de antreprenorii independenți care desfășoară activități economice independente în domeniul prestării serviciilor – 53,3%;

c) la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală: primele de asigurare obligatorie de asistență medicală sub formă de contribuție procentuală din venitul obținut de antreprenorii independenți care desfășoară activități economice independente în domeniul prestării serviciilor – 15,4%.

Articolul 69[26]. Modul de calculare și achitare

(1) Calcularea impozitului unic se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului obținut din activități economice independente în domeniul prestării serviciilor.

(2) Calcularea impozitului unic se efectuează lunar de către Serviciul Fiscal de Stat, prin remiterea avizelor de plată până la data de 10 a lunii următoare lunii de gestiune. Achitarea impozitului unic se efectuează lunar, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. Dacă suma anuală defalcată pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală nu acoperă valoarea sumei fixe stabilite ca facilitate pentru achitarea în termen prestabilit pentru categoria de plătitori prevăzută la pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, diferența se achită de către antreprenorul independent în baza unui aviz de plată emis suplimentar, remis până la data de 25 ianuarie a anului următor celui de gestiune. Achitarea diferenței primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se efectuează până la data de 25 februarie a anului de gestiune în care a

fost remis avizul.

(3) Pentru antreprenorii independenți care inițiază sau încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, calcularea impozitului unic se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului obținut din activități economice independente în domeniul prestării serviciilor.

Anexă

LISTA

domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2)

Nr. crt.	Cod CAEM	Denumirea activității
1	15.1	Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie și a articolelor de harnașament; prepararea și vopsirea blănurilor
2	23.13	Fabricarea articolelor din sticlă
3	23.41	Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodăresc și ornamental
4	23.44	Fabricarea altor produse tehnice din ceramică
5	23.49	Fabricarea altor produse ceramice n.c.a.
6	32.1	Fabricarea bijuteriilor, a imitațiilor de bijuterii și a articolelor similare
7	32.2	Fabricarea instrumentelor muzicale
8	32.3	Fabricarea articolelor pentru sport
9	32.4	Fabricarea jocurilor și jucăriilor
10	33.1	Repararea articolelor fabricate din metal, mașinilor și echipamentelor
11	43.22	Lucrări de instalații tehnico-sanitare, de alimentare cu gaze, de încălzire și de aer condiționat
12	58.1	Activități de editare a cărților, ziarelor, revistelor și alte activități de editare
13	58.2	Activități de editare a produselor software
14	59.1	Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune
15	59.2	Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală
16	62.01	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
17	62.02	Activități de consultanță în tehnologia informației
18	63.1	Activități ale portalurilor web, prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe
19	63.91	Activități ale agențiilor de știri
20	70.21	Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării

21	71.11	Activități de arhitectură
22	71.12	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea
23	73.20	Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice
24	74.1	Activități de design specializat
25	74.2	Activități fotografice
26	74.3	Activități de traducere scrisă și orală (interpreți)
27	79.9	Alte servicii de rezervare și asistență turistică
28	81.2	Activități de curățenie
29	81.3	Activități de întreținere peisagistică
30	82.19	Activități de fotocopiere, de pregătire a documentelor și alte activități specializate de secretariat
31	82.3	Activități de organizare a expozițiilor, târgurilor și congreselor
32	85.5	Alte forme de învățământ
33	88.9	Alte activități de asistență socială, fără cazare
34	90.01	Activități de interpretare artistică (spectacole)
35	90.02	Activități de suport pentru interpretarea artistică (spectacole)
36	90.03	Activități de creație artistică
37	93.11	Activități ale bazelor sportive
38	93.12	Activități ale cluburilor sportive
39	93.19	Alte activități sportive
40	96.09	Alte activități de servicii personale n.c.a., exclusiv serviciile de îngrijire a animalelor de companie și ale hamalilor

Capitolul 11

IMPOZITAREA NEREZIDENŢILOR. PREVEDERI SPECIALE PENTRU TRATATELE INTERNAŢIONALE

Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitarea nerezidenților

(1) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit determinat conform modului stabilit de prezentul capitol.

(2) Se permite deducerea numai a cheltuielilor care vizează direct veniturile menționate la alin. (1) supuse impunerii în Republica Moldova.

Articolul 71. Veniturile nerezidenților obținute din Republica Moldova

(1) Venituri ale nerezidenților obținute din Republica Moldova, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră:

a) veniturile din comercializarea mărfurilor;

b) veniturile din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, dacă aceste venituri sunt obținute de la un rezident sau dacă veniturile respective sunt cheltuieli ale unei reprezentanțe permanente în Republica Moldova, indiferent de locul prestării acestora;

b^1) alte venituri din servicii prestate pe teritoriul Republicii Moldova care nu sunt prevăzute în prezentul articol;

c) veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute de către persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova, determinate conform art. 40 alin. (7), aferente activelor de capital specificate la art. 39, aflate, înregistrate, emise pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția veniturilor sub formă de creștere de capital aferente valorilor mobiliare de stat și/sau aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale;

d) veniturile obținute de persoanele juridice nerezidente, sub formă de creștere de capital, determinate conform art. 40 alin. (1)–(4), din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital specificate la art. 39, aflate, înregistrate, emise pe teritoriul Republicii Moldova;

e) dividendele, inclusiv cele sub formă de acțiuni sau titluri de proprietate plătite de un rezident;

f) dobânzile plătite de un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea dobânzi sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente, cu excepția dobânzilor aferente valorilor mobiliare de stat și/sau aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale, obținute de către persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova;

g) veniturile din cesiunea drepturilor de creanță de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

h) veniturile din amenzi și penalități pentru neexecutarea sau executarea inadecvată a obligațiilor contractuale, inclusiv în baza contractelor de executare a lucrărilor (prestare a serviciilor) și/sau conform contractelor de comerț extern de livrare a mărfurilor plătite de un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

j) royalty (redevențele) obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă aceste royalty sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

k) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea, sublocațiunea, superficia sau din uzufructul proprietății aflate pe teritoriul Republicii Moldova;

k^1) veniturile din operațiunile de leasing, închirierea, locațiunea, sublocațiunea sau din uzufructul navelor maritime, al aeronavelor și/sau al mijloacelor de transport feroviar ori rutier, inclusiv al celor exploatate în trafic internațional, precum și al proprietăților mobiliare ce țin de exploatarea acestora;

l) veniturile din primele pe baza contractelor de asigurare și reasigurare colectate de la un rezident al Republicii Moldova sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

m) veniturile din prestarea serviciilor de transport, cu excepția cazurilor în care transportul se efectuează numai între puncte situate în afara teritoriului Republicii Moldova;

n) veniturile primite de persoanele fizice nerezidente sub formă de salarii și alte remunerații similare din activitatea desfășurată conform contractului (acordului) de muncă şi/sau orice altă plată diferită de cele stabilite la prezentul alineat, primită de administrator, fondator, membru al consiliului de administrație ori membru al organelor de conducere ale unui rezident al Republicii Moldova sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente, indiferent de locul exercitării efective a obligațiilor administrative încredințate acestor persoane;

o) veniturile sub formă de facilități, specificate la art. 19, acordate persoanelor fizice nerezidente de un angajator rezident al Republicii Moldova sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

p) plățile efectuate de fondurile de pensii facultative rezidente;

q) veniturile obținute de către oamenii de artă, cum ar fi artiștii de teatru, de circ, de cinema, de radio, de televiziune, muzicienii și artiștii plastici sau sportivii, indiferent de faptul în adresa cărei persoane se efectuează plățile aferente acestui venit, ca urmare a activității acestora desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova;

r) veniturile obținute din prestarea serviciilor profesionale, din activități sportive și de divertisment, precum și din alte servicii decât cele prevăzute la lit. q) prestate pe teritoriul Republicii Moldova;

s) veniturile din premiile acordate la concursuri desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova;

t) comisioanele din activitatea desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova, primite de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea comisioane sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

t[1]) câștigurile de la jocuri de noroc și de la campanii promoționale, obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă acestea sunt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

u) veniturile obținute din plățile la lichidarea unui rezident. Venitul realizat din lichidarea unui rezident reprezintă suma excedentului plăților la lichidare în formă monetară sau nemonetară care depășește aportul (cota de participație) la capitalul social al persoanei fizice/juridice beneficiare.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), veniturile nerezidenţilor, cu excepţia celor care dispun de o reprezentanţă permanentă în Republica Moldova, din transportul internaţional aerian obţinute din efectuarea curselor regulate nu sînt considerate venituri obţinute în Republica Moldova.

Articolul 72. - *abrogat.*

Articolul 73. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenţilor

care nu desfăşoară activitate în Republica Moldova

printr-o reprezentanţă permanentă

(1) Veniturile persoanelor juridice nerezidente, specificate la art.71, cu excepția celor de la alin.(1) lit.a), care nu ţin de o reprezentanţă permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91, fără dreptul la deduceri, cu excepţia veniturilor din prestarea de servicii ce ţin de deschiderea şi gestionarea conturilor corespondente ale băncilor corespondente şi de efectuarea decontărilor.

(2) Impozitarea veniturilor persoanelor juridice nerezidente la sursa de plată se efectuează, indiferent de distribuirea de către asemenea persoane a veniturilor lor, în folosul unor terţi şi/sau al subdiviziunilor lor în alte state.

(3) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71, cu excepția celor de la alin.(1) lit.a), care nu ţin de o reprezentanţă permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91, fără dreptul la deduceri, cu excepţia veniturilor menţionate la alin.(4).

(4) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71 lit.n) şi o), urmează a fi supuse impozitării la sursa de plată în modul prevăzut la art.88, fără dreptul la deduceri şi/sau scutiri aferente acestor venituri, cu excepţia primelor de asigurări obligatorii de asistenţă medicală achitate conform legislaţiei.

(5) Impozitul pe venit la sursa de plată se reţine de la nerezidenţi indiferent de forma şi locul achitării venitului.

Articolul 74. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenţilor

obţinute de la alte persoane rezidente

(1) Veniturile nerezidenţilor obţinute din Republica Moldova de la persoane altele

decît cele menţionate la art.90 urmează a fi supuse impozitului pe venit conform prezentului articol la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) şi o), fără dreptul la deduceri şi/sau scutiri aferente acestor venituri.

(1[1]) Prin derogare de la prevederile alin. (1), veniturile nerezidenților specificate la art. 71 alin. (1) lit. k) și k1) obținute de la alte persoane decât cele menționate la art. 90 urmează a fi supuse impozitului pe venit în mărime de 12% din valoarea lunară a contractului. Persoanele menționate sunt obligate să înregistreze contractul încheiat, în termen de 7 zile de la data încheierii acestuia, la Serviciul Fiscal de Stat. Impozitul se achită lunar, cel târziu la data de 25 a lunii în curs, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

În cazul în care contractul este încheiat după data de 25, termenul de plată în această lună va fi data de 25 a lunii următoare lunii transmiterii în posesie și/sau în folosință a bunului imobil.

În cazul neînregistrării contractului de locațiune, arendă, uzufruct, superficie privind proprietatea imobiliară și al neachitării impozitului din venitul obținut, Serviciul Fiscal de Stat estimează venitul persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător prin metode și surse indirecte, în conformitate cu prevederile art. 189 și 225.

(2) Nerezidenţii care corespund condiţiilor alin.(1) şi care obţin venituri specificate la art.71 lit.b)- k), n), o), q)-s) şi u), calculează şi achită impozitul pe venit de sine stătător conform alin.(4).

(3) - *abrogat.*

(4) Nerezidenţii menţionaţi în prezentul articol, în termen de 3 zile de la încheierea activităţii în Republica Moldova, sînt obligaţi să prezinte subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat, documentul cu privire la impozitul pe venit, conform formei aprobate de Ministerul Finanţelor, şi să achite impozitul pe venit la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) şi o), fără dreptul la deduceri şi/sau scutiri aferente acestor venituri. La documentul cu privire la impozitul pe venit se anexează copia contractului (acordului) de muncă sau a altui contract cu caracter civil, alte documente care confirmă suma venitului impozabil şi a impozitului pe venit reţinut la sursa de plată.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică veniturilor obţinute de către nerezidenţi, care nu cad sub incidenţa art.73 şi 75.

Articolul 75. Reguli de impozitare a nerezidenţilor care

desfăşoară activitate în Republica Moldova

printr-o reprezentanţă permanentă

(1) Venituri ale nerezidenţilor care desfăşoară activitate printr-o reprezentanţă permanentă, obţinute din Republica Moldova, se consideră veniturile specificate la art.71 lit.a)-m), r), t) şi u).

(2) În cazul nerezidenţilor care au reprezentanţă permanentă potrivit art.5 pct.15), aceasta se consideră, în scopuri fiscale, ca agent economic rezident, dar numai în raport cu venitul obţinut din Republica Moldova în conformitate cu alin.(1) şi cu:

a) - *abrogată;*

b) cheltuielile legate nemijlocit de acest venit, confirmate documentar, potrivit prevederilor titlului II.

(3) Evidenţa nerezidenţilor care au reprezentanţă permanentă, în calitate de contribuabil, se efectuează în conformitate cu capitolul 4 din titlul V.

(4) Reprezentanţa permanentă a nerezidentului, situată în Republica Moldova, nu are dreptul de a trece la deduceri sumele prezentate de către acest nerezident sub formă de:

a) royalty, onorarii şi alte plăţi similare pentru utilizarea sau concesionarea proprietăţii sau a rezultatelor activităţii sale intelectuale;

b) plăţi pentru serviciile prestate de acesta;

c) dobînzi şi alte remuneraţii pentru împrumuturile acordate de către acesta;

d) cheltuieli care nu ţin de obţinerea veniturilor din activitatea desfăşurată în Republica Moldova;

e) cheltuieli care nu sînt confirmate documentar.

(5) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, munca conform contractului (acordului) de muncă sau altui contract (acord) cu caracter civil, exercitată de persoanele fizice nerezidente, nu conduce la formarea reprezentanţei permanente a acestor persoane fizice.

Articolul 76. Reguli pentru nerezidenţi care desfăşoară

activitate pe teritoriul Republicii Moldova

conform art.5 pct.15[1])

(1) Faptul că nerezidenţii desfăşoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.15[1]), nu constituie temei pentru recunoaşterea acestor persoane în calitate de plătitori ai impozitului pe venit, cu toate consecinţele care rezultă din legislaţia fiscală, în afara celor prevăzute la alin.(2) din prezentul articol, la art.71 alin.(1) lit.c) şi d) şi cu excepţia obligaţiei de a reţine impozit pe venit la sursa de plată conform art.88, 90, 90[1] şi 91.

(2) Pentru desfăşurarea activităţii pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.15[1]), nerzidentului i se atribuie cod fiscal în conformitate cu prezentul cod.

(3) Pentru desfăşurarea activităţii pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.15[1]), nerezidentul urmează să ţină contabilitatea conform cerinţelor prevăzute de Legea

contabilităţii şi de Standardele Naţionale de Contabilitate sau de IFRS şi să prezinte anual subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat de la locul de reşedinţă pe teritoriul Republicii Moldova, nu mai tîrziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune, darea de seamă fiscală aferentă activităţii desfăşurate în Republica Moldova.

(4) După încheierea activităţii în Republica Moldova specificate la art.5 pct.15[1]), nerezidenţii sînt obligaţi să prezinte, în termen de 10 zile, documentul cu privire la activitatea exercitată, cu anexarea documentelor confirmative. Acest document se prezintă subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat, specificat la alin.(3), dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

(5) Forma şi modul de completare a documentelor specificate la alin.(3) şi (4) se aprobă de către Ministerul Finanţelor.

Articolul 77. Reguli pentru nerezidenţi care exercită

activitate pe şantierul de construcţie

(1) În sensul prezentului capitol, şantierul de construcţie al nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova înseamnă:

a) locul de construcţie a noilor obiecte, precum şi de reconstrucţie, lărgire, reutilare tehnică şi/sau reparare a obiectelor existente de proprietate imobiliară;

b) locul de construire şi/sau montare, reparare, reconstruire şi/sau reutilare tehnică a clădirilor, inclusiv a instalaţiilor plutitoare şi de foraj, precum şi a maşinilor şi utilajului a căror funcţionare normală necesită fixare dură pe fundament sau pe elementele de construcţie ale clădirilor, edificiilor sau ale obiectelor plutitoare.

(2) La stabilirea termenului de existenţă a şantierului de construcţie, în scopul determinării statutului nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova în sensul prezentului capitol, inclusiv la calcularea impozitului pe venit şi luarea la evidenţă a nerezidentului la Serviciul Fiscal de Stat, lucrările şi alte operaţiuni, a căror durată se include în acest termen, cuprind toate lucrările de pregătire, construire şi/sau montare exercitate de nerezident pe acest şantier de construcţie, inclusiv lucrările de creare a căilor de acces, comunicaţiilor, cablurilor electrice, drenajului şi altor obiecte de infrastructură, în afară de obiectele de infrastructură iniţial create în alte scopuri decît cele ce ţin de acest şantier de construcţie.

(3) În cazul în care nerezidentul, fiind antreprenor general, încredinţează exercitarea unei părţi a lucrărilor în antrepriză altor persoane (subantreprenori), perioada de timp consumată de subantreprenori pentru exercitarea lucrărilor se consideră perioadă de timp consumată de însuşi antreprenorul general. Această prevedere nu se aplică perioadei de lucrări exercitate de subantreprenor, conform contractelor directe cu beneficiarul, şi care nu se includ în volumul de lucrări încredinţat antreprenorului general, cu excepţia cazurilor în care aceste persoane şi antreprenorul general sînt persoane interdependente, potrivit art.5 pct.12).

(4) În cazul în care subantreprenorul, menţionat la alin.(3), este nerezident,

activitatea sa pe acest şantier de construcţie, de asemenea, se consideră că constituie reprezentanţă permanentă a acestui subantreprenor pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Începutul existenţei şantierului de construcţie în scopuri fiscale se consideră prima din următoarele date:

a) data semnării actului de transmitere a şantierului către antreprenorul general (a actului de admitere a personalului subantreprenorului pentru exercitarea părţii sale din volumul total de lucrări); sau

b) data începerii efective a lucrărilor.

(6) Expirarea termenului de existenţă a şantierului de construcţie se consideră data semnării de către beneficiar a actului de primire a obiectului sau a complexului de lucrări prevăzute de contract. Terminarea de către subantreprenor a lucrărilor se consideră data semnării de către antreprenorul general a actului de primire a lucrărilor. În cazul în care actul de primire nu a fost perfectat sau lucrările au fost finisate efectiv după data semnării unui astfel de act, se consideră că şantierul de construcţie şi-a încetat existenţa (lucrările subantreprenorului se consideră finisate) la data finisării efective a lucrărilor de pregătire, construire sau montare, care se includ în volumul lucrărilor persoanei respective pe acest şantier de construcţie.

(7) Nu se consideră că şantierul de construcţie şi-a încetat existenţa dacă lucrările pe acesta sînt temporar întrerupte, cu excepţia cazurilor de conservare a obiectului pe un termen ce depăşeşte 90 de zile conform deciziei organelor de administrare publică, adoptate în limitele competenţei lor sau în urma acţiunii unor circumstanţe de forţă majoră. Continuarea sau reluarea, după întrerupere, a lucrărilor pe şantierul de construcţie după semnarea actului specificat la alin.(5) conduce la anexarea termenului de exercitare a lucrărilor continuate sau reluate şi al întreruperii între lucrări la termenul total de existenţă a şantierului de construcţie numai în cazul în care:

a) teritoriul lucrărilor reluate este teritoriul lucrărilor anterior suspendate sau este strîns legat de acesta;

b) lucrările continuate sau reluate la obiect sînt încredinţate persoanei care anterior a exercitat lucrările pe acest şantier de construcţie sau noul şi anteriorul antreprenor sînt persoane interdependente.

(8) Dacă continuarea sau reluarea lucrărilor, conform alin.(7), este legată de construirea sau montarea unui obiect nou pe acelaşi şantier de construcţie sau de lărgirea obiectului anterior finisat, termenul exercitării unor astfel de lucrări continuate sau reluate şi al întreruperii între lucrări, de asemenea, se anexează la termenul total de existenţă a şantierului de construcţie. În celelalte cazuri, inclusiv exercitarea reparării, reconstruirii sau reutilării tehnice a obiectului anterior predat beneficiarului, termenul exercitării lucrărilor continuate sau reluate şi al întreruperii între lucrări nu se anexează la termenul total de existenţă a şantierului de construcţie, lucrărilor începute la obiectul anterior predat.

(9) Construirea sau montarea unor astfel de obiecte precum construirea drumurilor,

viaductelor, canalelor, construirea comunicaţiilor, în cadrul exercitării lucrărilor la care se schimbă amplasarea geografică de exercitare a lor, se consideră activitate exercitată pe un singur şantier de construcţie.

Articolul 78. Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi

rezidentă sau care obţine statut de rezident

(1) Persoana fizică care încetează a mai fi rezidentă este considerată persoana care ca şi cum ar fi vîndut toată proprietatea, exceptînd proprietatea imobiliară, la preţul ei de piaţă la momentul cînd a încetat a mai fi rezidentă.

(2) Orice persoană fizică nerezidentă care obţine statutul de rezident are dreptul la determinarea valorii de piaţă a proprietăţii sale la momentul obţinerii statutului de rezident. Valoarea determinată în acest mod constituie baza valorică a proprietăţii sale, care se ia în considerare la stabilirea venitului contribuabilului de pe urma vînzării acestei proprietăţi.

Articolul 79. Trecerea în cont a impozitelor

Persoana fizică nerezidentă care prezintă declaraţia cu privire la impozitul pe venit are dreptul la trecerea în cont a impozitelor reţinute din salariul său în conformitate cu art.88.

Articolul 79[1]. - *abrogat.*

Articolul 79[2]. - *abrogat.*

Articolul 79[3]. Prevederi speciale privind tratatele

internaţionale

(1) Aplicarea tratatelor internaţionale care reglementează impozitarea sau includ norme ce reglementează impozitarea se efectuează în modul stabilit de prevederile tratatelor internaţionale şi ale legislaţiei fiscale din Republica Moldova. Prevederile tratatelor internaţionale prevalează asupra legislaţiei fiscale din Republica Moldova, iar în cazul în care sînt cote diferite de impozitare în tratatele internaţionale şi în legislaţia fiscală din Republica Moldova, se aplică cotele de impozitare mai favorabile. Pentru interpretarea prevederilor tratatelor internaţionale încheiate de Republica Moldova cu alte state se utilizează Comentariile la Modelul Convenţiei pentru evitarea dublei impuneri al Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică.

(2) Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaţionale, persoana fizică nerezidentă are obligaţia de a prezenta plătitorului de venit, până la data achitării venitului, certificatul de rezidenţă pe suport de hârtie în original şi/sau în formă electronică, eliberat de autoritatea competentă din statul său de rezidenţă. Persoana juridică nerezidentă, pentru a-şi confirma rezidenţa, prezintă plătitorului de venit copia certificatului de rezidenţă sau a documentului ce atestă înregistrarea acesteia în ţara sa de rezidenţă, sau a extrasului de pe pagina web oficială a autorităţii din statul de rezidenţă ce atestă rezidenţa fiscală ori înregistrarea persoanei juridice. Documentul ce atestă rezidenţa emis într-o limbă străină se

prezintă plătitorului de venit cu traducere în limba de stat, cu excepţia celui emis în limba engleză sau în limba rusă. Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care a fost emis, cu excepția situației în care se schimbă condițiile de rezidență. Certificatul de rezidenţă emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil şi pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare, cu excepţia situaţiei în care se schimbă condiţiile de rezidenţă. În cazul în care certificatul de rezidenţă nu a fost prezentat, se vor aplica prevederile legislaţiei fiscale din Republica Moldova.

(2^1) În cazul în care, în decursul anului calendaristic, beneficiarul venitului prezintă certificatul de rezidenţă după data achitării venitului obţinut din sursele aflate în Republica Moldova, acesta este în drept să depună către plătitorul venitului o cerere, în formă liberă, pentru restituirea impozitului pe venit achitat în plus. Restituirea, prin recalcularea impozitului reţinut în plus din venitul obţinut din sursele aflate în Republica Moldova, se efectuează de către plătitorul venitului la cotele prevăzute de convenţie (acord). În scopul restituirii prin recalcularea sumelor impozitului pe venit calculate şi achitate la buget, potrivit cotelor prevăzute de prezentul cod, plătitorul venitului urmează să prezinte la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază se deserveşte contribuabilul o dare de seamă corectată, cu stabilirea impozitului pe venit la cotele prevăzute de convenţie (acord).

(3) În cazul în care impozitul a fost reţinut la sursă înainte de prezentarea documentului de atestare a rezidenţei prevăzut la alin.(2), suma impozitului reţinut în plus pe parcursul anului este restituită plătitorului de venit sau nerezidentului, la cererea nerezidentului, în termenul de prescripţie stabilit de legislaţia fiscală din Republica Moldova.

(4) Cererea de restituire a impozitului reţinut în plus urmează să fie perfectată şi depusă fie de către plătitorul de venit rezident, fie de către o altă persoană împuternicită de nerezident. În acest sens, solicitantul va acţiona în relaţiile cu Serviciul Fiscal de Stat în numele nerezidentului. Restituirea impozitului reţinut în plus se efectuează către solicitant în cazul în care acesta nu are restanţe la buget. Restituirea impozitului pe venit reţinut la achitarea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova nu se acceptă în cazul în care venitul (din care a fost reţinut un impozit) a fost obţinut prin intermediul reprezentanţei permanente a nerezidentului. Documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitant autorităţilor competente pentru restituirea impozitului achitat în plus sînt stabilite de Ministerul Finanţelor.

(5) Pentru impozitele reţinute la sursă în Republica Moldova, autoritatea competentă eliberează nerezidentului un certificat privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova. Forma certificatului şi lista documentelor în baza cărora se eliberează certificatul se stabilesc de Ministerul Finanţelor.

(6) În cazul în care certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova a fost eliberat anterior, cererea pentru restituirea impozitului pe venit reţinut din surse aflate în Republica Moldova este executată doar în situaţia notificării nerezidentului şi a autorităţii competente a statului străin despre anularea certificatului emis anterior privind atestarea impozitului pe venit.

(7) În cazul în care cererea pentru restituirea impozitului pe venit reţinut din surse aflate în Republica Moldova a fost executată anterior, certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova poate fi emis numai dacă:

a) suma impozitului pe venit reflectată în certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova reprezintă suma impozitului pe venit care nu a fost restituită;

b) nerezidentul a rambursat impozitul pe venit restituit anterior.

(8) În cazul în care tratatele internaţionale au fost aplicate incorect şi au condus la neachitarea sau achitarea parţială la buget a impozitului pe venit, plătitorul de venit rezident care este obligat să reţină la sursă şi să plătească impozitul poartă răspundere în conformitate cu prezentul cod.

(9) Modul de atestare şi confirmare a rezidenţei Republicii Moldova în scopul beneficierii de prevederile convenţiilor (acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri încheiate între Republica Moldova şi alte state se stabileşte de Ministerul Finanţelor.

Capitolul 12

REGIMUL FISCAL PENTRU DIVIDENDE

Articolul 80. Impozitarea dividendelor

(1) Agentul economic achită dividende acţionarilor (asociaţilor) săi din venitul rămas după impozitare.

(2) - *abrogat.*

Articolul 80[1]. Achitarea prealabilă a impozitului în

cazul repartizării dividendelor

(1) Persoanele specificate la art.90 care achită dividende acţionarilor (asociaţilor) săi pe parcursul perioadei fiscale achită ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din profitul perioadei fiscale în curs, din care se vor achita dividende.

(1[1]) Impozitul determinat conform alin.(1) se achită la buget pînă la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost efectuate plăţile în contul dividendelor.

(2) Suma impozitului achitată de agentul economic conform alin.(1) este trecută în cont ca impozit aplicat venitului impozabil al agentului economic respectiv pentru perioada fiscală în care a fost făcută achitarea.

(3) Dacă, în vreo perioadă fiscală, trecerile în cont, permise agentului economic în conformitate cu alin.(2), depăşesc suma impozitului pe venit în perioada fiscală respectivă, diferenţa va fi compensată conform modului stabilit în art.175 şi 176.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenţilor economici impozitaţi conform

regimului fiscal stabilit la cap.7[1] din prezentul titlu şi celui stabilit la cap.1 titlul X.

Capitolul 13

TRECEREA ÎN CONT A IMPOZITELOR

Articolul 81. Trecerea în cont a impozitelor calculate

şi reţinute

(1) În limitele perioadei fiscale, contribuabilii au dreptul de a trece în contul impozitului pe venit:

a) sumele reţinute de la ei pe parcursul perioadei fiscale respective în conformitate cu art.88, 89 şi 90;

b) - *abrogată;*

c) plăţile efectuate pe parcursul perioadei fiscale respective în conformitate cu art.84;

d) impozitele achitate în afara Republicii Moldova, a căror trecere în cont este permisă în conformitate cu art.82, pentru sumele plătite sau calculate pentru aceeaşi perioadă fiscală.

(2) Dacă trecerile în cont, la care contribuabilul are dreptul în conformitate cu alin.(1) lit.a) şi c), depăşesc suma totală a impozitului pe venit calculată conform art.15, Serviciul Fiscal de Stat efectuează stingerea obligaţiei fiscale prin compensare – conform art.175 şi, după caz, restituirea la cont – conform art.176.

Articolul 82. Trecerea în cont a impozitului achitat

în străinătate

(1) Contribuabilul are dreptul de a trece în cont impozitul pe venit, achitat în orice stat străin, dacă acest venit urmează a fi supus impozitării şi în Republica Moldova. Trecerea în cont a impozitului pe venit poate fi efectuată cu condiţia prezentării de către contribuabil a documentului, care confirmă achitarea (reţinerea) impozitului pe venit peste hotarele Republicii Moldova, certificat de organul competent al statului străin respectiv, cu traducere în limba de stat, cu excepţia celui emis în limba engleză sau în limba rusă.

(2) Mărimea trecerii în cont, specificată la alin.(1), pentru orice an fiscal nu poate depăşi suma care ar fi fost calculată la cotele aplicate în Republica Moldova faţă de acest venit.

(3) Trecerea în cont a impozitului achitat în alt stat se efectuează în perioada fiscală în care venitul respectiv este supus impozitării în Republica Moldova.

Capitolul 14

PREZENTAREA DECLARAŢIEI CU PRIVIRE LA IMPOZITUL

Articolul 83. Prezentarea declaraţiei cu privire la

impozitul pe venit

(1) Dreptul de a prezenta declaraţia cu privire la impozitul pe venit îl au toţi contribuabilii.

(2) Sînt obligaţi să prezinte declaraţia cu privire la impozitul pe venit:

a) persoanele fizice (cetăţenii Republicii Moldova, cetăţenii străini, apatrizii, inclusiv membrii societăţilor şi acţionarii fondurilor de investiţii) care au obligaţii privind achitarea impozitului;

a[1]) persoanele care practică activitate profesională, indiferent de prezenţa obligaţiei privind achitarea impozitului;

a[2]) persoanele fizice rezidente care au utilizat scutirea personală şi au obţinut venituri impozabile anuale mai mari de 360000 de lei pe parcursul perioadei fiscale de declarare, cu excepţia veniturilor prevăzute la art.90[1];

b) persoanele fizice rezidente (cetăţeni ai Republicii Moldova, cetăţeni străini şi apatrizi, inclusiv membri ai societăţilor şi acţionari ai fondurilor de investiţii) care direcţionează un cuantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget;

b[1]) persoanele fizice nerezidente care obţin venituri conform art.74;

c) persoanele juridice rezidente, inclusiv cele specificate la art.51[2] şi 51[4], cu excepţia autorităţilor publice şi instituţiilor publice, indiferent de prezenţa obligaţiei privind achitarea impozitului;

d) formele organizatorice rezidenţi cu statut de persoană fizică, potrivit legislaţiei, indiferent de prezenţa obligaţiei privind achitarea impozitului;

e) reprezentanţa permanentă a nerezidentului în Republica Moldova, indiferent de prezenţa obligaţiei privind achitarea impozitului.

(3) - *abrogat.*

(4) Declaraţia cu privire la impozitul pe venit se completează în modul şi forma stabilite de Ministerul Finanţelor. Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(5)–(10), declaraţia cu privire la impozitul pe venit se prezintă Serviciului Fiscal de Stat nu mai tîrziu de:

a) data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune – în cazul persoanelor juridice, formelor organizatorice rezidenţi cu statut de persoană fizică, potrivit legislaţiei, reprezentanţelor permanente ale nerezidentului în Republica Moldova;

b) data de 30 aprilie a anului următor anului fiscal de gestiune – în cazul persoanelor fizice (cetăţeni ai Republicii Moldova, cetăţeni străini şi apatrizi, inclusiv membri ai

societăţilor şi acţionari ai fondurilor de investiţii).

(5) Persoanele fizice care nu sînt obligate să prezinte declaraţia cu privire la impozitul pe venit, la depistarea faptului de plată în plus la impozit, au dreptul să prezinte o declaraţie în care vor indica suma plătită în plus la impozit, care urmează să fie restituită conform legislaţiei fiscale.

(6) - *abrogat.*

(7) Dacă contribuabilul intenţionează să-şi schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova în altă ţară, el este obligat să prezinte declaraţia cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Ministerul Finanţelor, pentru întreaga perioadă fiscală de gestiune cît a fost rezident.

(8) La cererea în scris, depusă pe suport de hârtie sau în formă electronică, a persoanei fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat poate prelungi (în limite rezonabile) termenul de prezentare a declaraţiei cu privire la impozitul pe venit. Prelungirea termenului se admite numai în cazul în care cererea a fost depusă înainte de expirarea termenului stabilit pentru prezentarea declaraţiei.

(9) Prin derogare de la prevederile alin.(2) lit.d), gospodăria ţărănească (de fermier) care pe parcursul perioadei fiscale nu a avut angajaţi şi nu a obţinut venit impozabil este scutită de obligaţia privind prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit.

(10) Nerezidentul care desfăşoară activitate conform art.5 pct.15[1]) şi care obţine statut de reprezentanţă permanentă conform art.5 pct.15) este obligat să prezinte în prima declaraţie cu privire la impozitul pe venit, depusă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, şi informaţia aferentă perioadei fiscale pe parcursul căreia a fost desfăşurată activitatea de întreprinzător, începînd cu ziua în care a lansat activitatea de întreprinzător şi pînă la momentul înregistrării în calitate de reprezentanţă permanentă în anul fiscal de raportare.

(11) Prin derogare de la prevederile alin.(2) lit.d), întreprinzătorul individual sau gospodăria ţărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi pe parcursul întregii perioade fiscale nu depășește 5 unități şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de TVA prezintă, nu mai tîrziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată (declaraţie) cu privire la impozitul pe venit.

(12) Darea de seamă fiscală cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2[1]).

Articolul 84. Achitarea impozitului în rate

(1) Agenţii economici sînt obligaţi să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie şi 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.

(2) Întreprinderile agricole, gospodăriile ţărăneşti (de fermier), obligate să achite impozitul în rate conform alin.(1), dispun de dreptul de a achita impozitul în două etape: 1/4 din suma indicată la alin.(1) lit.a) sau b) – pînă la 25 septembrie şi 3/4 din această sumă – pînă la 25 decembrie ale anului fiscal.

(3) Întreprinderile, instituţiile şi organizaţiile care au subdiviziuni în afara unităţii administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) transferă la buget de la sediul subdiviziunilor partea impozitului pe venit calculată proporţional numărului mediu scriptic de salariaţi ai subdiviziunii pentru anul precedent ori partea impozitului pe venit calculată proporţional venitului obţinut de subdiviziune conform datelor din evidenţa financiară a acesteia pe anul precedent.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenţilor economici impozitaţi conform regimului fiscal stabilit la cap.7^{1} din prezentul titlu şi celui stabilit la cap.1 titlul X.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) şi (2) ale prezentului articol, agenţii economici care aplică perioada fiscală prevăzută la art.12^{1} alin.(4) sînt obligaţi să achite, pînă la data de 25 a fiecăror trei luni ale perioadei fiscale curente, sume egale cu 1/4 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală respectivă; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă.

(6) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici menționați la art. 87 alin. (1^{1}) pentru perioadele fiscale 2023–2025.

Articolul 85. Semnarea declaraţiilor şi altor documente

(1) Declaraţia, darea de seamă sau alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate Serviciului Fiscal de Stat trebuie să fie perfectate şi semnate ograf sau prin aplicarea semnăturii electronice în conformitate cu regulile şi formele stabilite de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Numele persoanei fizice indicat în orice document semnat de aceasta serveşte drept dovadă că documentul a fost semnat anume de către persoana respectivă, dacă nu există probe contrare.

(3) Declaraţia cu privire la impozitul pe venit a unei persoane juridice trebuie să fie semnată de către persoana sau persoanele respective cu funcţii de răspundere.

(4) Declaraţiile şi alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate Serviciului Fiscal de Stat trebuie să conţină o notificare a contribuabilului că, în cazul în care va include în documentele respective informaţii false sau care induc în eroare, el va purta răspundere în conformitate cu legislaţia.

Articolul 86. Utilizarea codului fiscal

Fiecare persoană care obţine venit sau care efectuează plăţi impozabile, în conformitate cu prezentul titlu, utilizează codul fiscal atribuit (obţinut) în scopul evidenţei contribuabililor în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

Articolul 87. Termenele, modul, forma şi locul

achitării impozitului

(1) Contribuabilul care, conform art.83, este obligat să prezinte declaraţia cu privire la impozitul pe venit (fără cererea suplimentară din partea Serviciului Fiscal de Stat) achită impozitul pe venit nu mai tîrziu de termenul stabilit pentru prezentarea declaraţiei (fără a ţine cont de prelungirea termenului).

(1^1) Prin derogare de la prevederile alin. (1) din prezentul articol, întreprinderile care în ultima zi a perioadei fiscale au cel mult 249 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau au cel mult 249 de salariați și dețin active totale de până la 100 de milioane de lei, pot achita impozitul pe venit calculat, până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost plătite dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote părți, din profitul obținut în perioadele fiscale 2023–2026 inclusiv. Suma impozitului pe venit spre achitare din impozitul pe venit calculat pentru perioadele fiscale 2023–2026 inclusiv se determină prin aplicarea proratei față de suma impozitului pe venit calculat pentru perioada fiscală din venitul impozabil aferent perioadei fiscale respective. Prorata se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă și se determină prin aplicarea următorului raport:

a) la numărător se indică valoarea dividendelor achitate (înainte de reținerea impozitului pe venit conform art. 90^1 și 91);

b) la numitor se indică valoarea totală a profitului până la impozitare reflectat în situațiile financiare pentru perioada fiscală din care se achită dividende.

Opțiunea de aplicare a prezentului alineat se realizează prin prezentarea declarației în termenul stabilit la art. 83. Nu se iau în considerare declarațiile corectate depuse după termenul respectiv dacă unul dintre scopurile corectării vizează modificarea opțiunii de aplicare a prezentului alineat.

Prevederile prezentului alineat nu se aplică întreprinderilor individuale, gospodăriilor țărănești, rezidenților zonelor economice libere, rezidenților Portului Internațional Liber „Giurgiulești”, rezidenților Aeroportului Internațional Liber „Mărculești”, rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, agenților economici care aplică regimul fiscal stabilit în cap. 7^1, agenţilor economici care desfăşoară activităţi financiare şi de asigurări prevăzute în secţiunea K a Clasificatorului activităților din economia Moldovei, precum și agenților economici care desfășoară activități prevăzute în secțiunea G a Clasificatorului activităților din economia Moldovei, care în ultima zi a perioadei fiscale au mai mult de 49 de salariaţi și realizează o cifră anuală de afaceri mai mare de 50 de milioane de lei sau au mai mult de 49 de salariaţi și deţin active totale mai mult de 50 de milioane de lei

(2) Modul, forma şi locul achitării impozitului sînt reglementate de Ministerul Finanţelor.

(3) În cazul primirii unui aviz sau cereri din partea Serviciului Fiscal de Stat, suma impozitului, penalităţilor şi amenzilor aferente lui, indicată în aviz sau cerere, urmează a fi plătită de către contribuabil în termenul şi modul general stabilit de prezentul cod şi de actele normative adoptate pentru executarea prezentului cod.

(4) Avizul sau cererea Serviciului Fiscal de Stat se înmînează contribuabilului personal sau i se expediază prin poştă la ultima adresă a acestuia indicată în registrul Serviciului Fiscal de Stat.

Capitolul 15

REŢINEREA IMPOZITULUI LA SURSA DE PLATĂ

Articolul 88. Reţinerea impozitului din salariu

(1) Fiecare angajator care plăteşte salariatului salariu (inclusiv primele şi facilităţile acordate) este obligat să calculeze, ţinînd cont de scutirile solicitate de angajat şi de deduceri, şi să reţină din aceste plăţi un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern. Angajatorul nu are obligația să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale.

(1^1) - *abrogat.*

(1^2) În sensul prezentului articol, noțiunea de „angajator” urmează a fi aplicată prin analogie și aferent noțiunilor „beneficiar de lucrări” și „unitate în învățământ dual”.

(2) Pentru obţinerea scutirilor, salariatul, nu mai tîrziu de data stabilită pentru începerea muncii ca angajat, prezintă angajatorului o cerere semnată de el privind acordarea scutirilor la care are dreptul, anexând la ea copiile documentelor ce certifică acest drept. Salariatul care nu-şi schimbă locul de muncă nu este obligat să prezinte anual angajatorului cererea privind acordarea scutirilor şi documentele corespunzătoare, cu excepţia cazurilor în care angajatul obţine dreptul la scutiri suplimentare sau pierde dreptul la unele scutiri. La decizia salariatului, cererea poate fi depusă pe suport de hârtie sau în formă electronică.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal se schimbă suma scutirilor la care are drept salariatul, acesta este obligat să prezinte angajatorului, în termen de 10 zile de la data cînd a avut loc schimbarea, o nouă cerere semnată de el cu documentele corespunzătoare.

(4) Prezentarea cu bună ştiinţă în cerere şi în documentele care confirmă dreptul la scutiri a unor informaţii false sau care induc în eroare atrage după sine aplicarea amenzii şi răspunderea penală prevăzute de legislaţie.

(5) Veniturile persoanei fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, obţinute din prestarea serviciilor şi/sau lucrărilor, precum şi veniturile membrilor consiliului sau comisiei de cenzori a întreprinderilor sînt considerate drept salariu din care se reţine

impozitul conform cotei prevăzute la art.15 lit.a).

(6) Raporturile de mandat dintre persoana juridică și administrator se recunosc în scopuri fiscale drept raporturi de muncă și se impozitează similar salariului.

(7) - *abrogat.*

(8) Raporturile dintre antreprenorul independent și contribuabilii care nu se încadrează în condițiile art. 24 alin. (11^1) se califică, în scopuri fiscale, drept raporturi de muncă și se impozitează similar salariului.

Articolul 88^1. - *abrogat.*

Articolul 89. Reţinerea impozitului din dobînzi

Fiecare plătitor, menţionat la art.90, de dobînzi în folosul persoanelor fizice, cu excepţia celor efectuate în folosul întreprinzătorilor individuali şi al gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), este obligat să reţină din fiecare dobîndă şi să achite ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din plată.

Articolul 90. Reţinerile în prealabil din alte plăţi

efectuate în folosul rezidentului

(1) Impozitul pe venit la sursa de plată se reţine, în mod obligatoriu, de către orice:

a) persoană (contribuabil) care desfăşoară activitate de întreprinzător, cu excepţia deţinătorilor de patente de întreprinzător şi a persoanelor care desfăşoară activităţi independente conform cap. 10^2 şi activităţi în domeniul achiziţiilor de produse din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10^3, precum și a antreprenorilor independenți conform cap. 10^4;

b) nerezident care desfăşoară activitate conform art.5 pct.15^1);

c) reprezentanţă permanentă;

d) instituţie;

e) organizaţie, inclusiv orice autoritate publică şi instituţie publică.

(2) Impozitul pe venit ce se reţine în prealabil, ca parte a impozitului, constituie 12%.

(3) Impozitul conform alin.(2) se reţine din plăţile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepţia deţinătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali şi a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), a persoanelor menţionate la cap. 10^1, 10^2 şi 10^3, pe veniturile obţinute de către aceasta conform art.18.

(4) Nu se reţine impozitul conform alin.(2) din:

a) plăţile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obţinute de către aceasta,

conform art.20, 88, 89, 90[1] şi 91;

b) înstrăinarea mijloacelor de transport rutier;

c) înstrăinarea activelor de capital prevăzute la art. 39 alin. (1) lit. a);

d) suma arendei terenurilor agricole şi/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetăţeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă şi/sau în cazurile de înstrăinare forţată a activelor de capital;

e) plăţile la lichidare în formă nemonetară, în cazul lichidării agentului economic.

(5) Prin derogare de la alin.(3), în cazul plăţilor la lichidare, impozitul pe venit se reţine din diferenţa dintre suma îndreptată spre achitare şi valoarea de depunere a cotei de participare în capitalul social al agentului economic aflat în proces de lichidare.

Articolul 90[1]. Reţinerea finală a impozitului din unele

tipuri de venit

(1) - *abrogat.*

(2) - *abrogat.*

(3) Persoanele specificate la art.90 reţin un impozit în mărime de 12% din veniturile obţinute de către persoanele fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie şi/sau folosinţă (locaţiune, arendă, uzufruct, superficie) a proprietăţii mobiliare şi imobiliare, cu excepţia arendei terenurilor agricole.

(3[1]) Persoanele specificate la art.90 reţin şi achită la buget un impozit în mărime de:

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acţiuni sau cote-părţi, achitate în folosul persoanelor fizice rezidente, cu excepţia celor aferente profitului nerepartizat obţinut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acţiuni sau cote-părţi, aferente profitului nerepartizat obţinut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net şi/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acţionari (asociaţi) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participaţie depusă în capitalul social;

- 12% din royalty achitate în folosul persoanelor fizice, cu excepția antreprenorilor independenți conform cap. 10[4];

- 6% din mărimea sumei mijloacelor băneşti donate persoanelor fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător.

Prevederile de la liniuţele întîi şi a doua ale prezentului alineat se aplică şi în cazul

dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.

(3[2]) - *abrogat.*

(3[3]) Fiecare plătitor de cîştiguri menționat la art.90 urmează să reţină şi să verse la buget un impozit în mărime de:

– 18% din cîştigurile de la jocurile de noroc, cu excepţia cîştigurilor de la loterii şi/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui cîştig nu depăşeşte 1% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1);

– 12% din cîştigurile de la campaniile promoţionale în partea în care valoarea fiecărui cîştig depăşeşte mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1).

(3[4]) Subiecţii impunerii persoane fizice, care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi transmit persoanelor specificate la art.54, precum şi altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie şi/sau în folosinţă (locaţiune, arendă, uzufruct, superficie) proprietate imobiliară, achită impozit în mărime de 7% din valoarea lunară a contractului. Persoanele menţionate sunt obligate, în termen de 7 zile de la data încheierii contractului, să înregistreze contractul încheiat la Serviciul Fiscal de Stat. Acest impozit se achită lunar, cel târziu la data de 25 a lunii în curs, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Dacă proprietatea imobiliară a fost transmisă în posesie şi/sau în folosinţă (locaţiune, arendă, uzufruct, superficie) după data de 25, termenul de plată în această lună va fi data de 25 a lunii următoare lunii transmiterii în posesie şi/sau în folosinţă a bunului imobil.

În cazul neînregistrării contractului de locaţiune, arendă, uzufruct, superficie privind proprietatea imobiliară şi al neachitării impozitului din venitul obţinut, Serviciul Fiscal de Stat va estima venitul persoanei fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător prin metode şi surse indirecte, în conformitate cu prevederile art.189 şi 225.

(3[5]) Persoanele specificate la art.90 reţin un impozit în mărime de 6% din plăţile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepţia întreprinzătorilor individuali, a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) şi a persoanelor fizice care desfăşoară activităţi în domeniul achiziţiilor de produse din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10[3], pe veniturile obţinute de către acestea aferente livrării producţiei din fitotehnie şi horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor şi a produselor derivate din nuci, şi a producţiei din zootehnie în formă naturală, în masă vie şi sacrificată, cu excepţia laptelui natural.

(3[6]) Fiecare comisionar reţine un impozit în mărime de 12% din plăţile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepţia întreprinzătorilor individuali şi a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), pe veniturile obţinute de către acestea aferente desfacerii prin unităţile comerţului de consignaţie a mărfurilor.

(3[7]) Băncile, asociaţiile de economii şi împrumut, furnizorii de servicii de finanțare participativă, precum şi emitenţii de titluri de creanță și obligațiuni, altele decât cele prevăzute la art. 20 lit. z[20]), reţin un impozit în mărime de 6% din dobânzile achitate în

folosul persoanelor fizice rezidente.

(3^8) - *abrogat.*

(4) Reţinerea finală a impozitului stabilit prin prezentul articol scuteşte beneficiarul cîştigurilor şi veniturilor specificate la alin.(3), (3^1), (3^3), (3^4), (3^5), (3^6) şi (3^7) de la includerea lor în componenţa venitului brut, precum şi de la declararea acestora.

(5) Veniturile obţinute de persoanele fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, din care a fost reţinut şi achitat la buget impozitul în conformitate cu alin.(3^5) din prezentul articol, şi veniturile specificate la art.20 lit.y) şi y^2) sînt pasibile de verificare, în cadrul controalelor fiscale, în cazul în care depăşesc suma de 100 de mii de lei cumulativ pe parcursul unui an fiscal.

Articolul 90^2. - *abrogat.*

Articolul 91. Reţinerile din veniturile nerezidentului

(1) Persoanele menţionate la art.90 reţin şi achită un impozit în mărime de:

- 12% din plăţile direcţionate spre achitare nerezidentului aferente veniturilor de la art.71, cu excepţia celor specificate la art. 71 alin. (1) lit. a), precum și a celor specificate la liniuţele a doua, a treia şi a patra din prezentul alineat;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acţiuni sau cote-părţi, aferente profitului nerepartizat obţinut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din sumele specificate la art.90^1 alin.(3^1) liniuţa a treia;

- 6% din dividendele specificate la art. 71 alin. (1) lit. e).

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică:

a) veniturilor nerezidentului ce ţin de activitatea reprezentanţei permanente a acestora în Republica Moldova;

b) veniturilor specificate la art. 71 alin. (1) lit. n) și o) din care se efectuează reţineri conform art.88.

Articolul 92. Achitarea impozitelor reţinute la sursa de plată

şi prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat şi

contribuabili a documentelor privind plăţile şi/sau

impozitele, primele de asigurare obligatorie de

asistenţă medicală reţinute şi contribuţiile de

asigurări sociale de stat obligatorii calculate

la sursa de plată

(1) Impozitul reţinut conform art.69[18] şi art.88–91 se achită la buget de către persoana care a efectuat reţinerea pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plăţile.

(2) Dările de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reţinute şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plăţile, cu excepţia dării de seamă indicate la alin.(3), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.

(3) Persoanele care sînt obligate să reţină impozitul în conformitate cu art.69[18] şi art.88–91, cu excepţia impozitului reţinut pentru câştigurile de la loterii şi/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câştig nu depăşeşte scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele şi prenumele (denumirea), adresa şi codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în folosul căreia au fost efectuate plăţile, precum şi suma totală a plăţii şi a impozitului pe venit reţinut. Această dare de seamă va include şi datele despre persoanele şi/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art.90, precum şi sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să reţină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menţionată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanţului de lichidare/ repartiţie a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.

(4) Persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate, pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plăţile, să prezinte beneficiarului acestor plăţi (cu excepţia celor ce au obţinut venituri conform art.90[1] şi art.91 alin.(1)) informaţii privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art.33-35, suma deducerilor prevăzute la art. 35[2] alin. (1) și (2), precum şi suma impozitului reţinut, în cazul reţinerii.

(4[1]) În cazul efectuării corectărilor în informaţia prezentată conform alin.(3), persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate să informeze beneficiarul plăţilor în termen de 15 zile lucrătoare de la data efectuării modificării sau emiterii deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.

(5) Ministerul Finanţelor stabileşte lista şi forma documentelor solicitate conform prezentului articol, precum şi modul de completare a acestora.

(6) - *abrogat.*

(7) - *abrogat.*

(8) Prin derogare de la prevederile alin.(3), întreprinzătorul individual, gospodăria ţărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 5 unități şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai tîrziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, darea de seamă fiscală

unificată prevăzută la alin.(3).

(9) Instituția publică Cadastrul Bunurilor Imobile, deţinătorii registrelor de valori mobiliare, notarii publici prezintă Serviciului Fiscal de Stat, conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, informaţia privind determinarea obligaţiilor fiscale ce ţin de înstrăinarea activelor de către persoane fizice.

(10) Casa Naţională de Asigurări Sociale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, informaţia aferentă persoanelor fizice care au obţinut restituirea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, în modul şi în forma stabilită de comun acord cu Serviciul Fiscal de Stat.

(12) Ministerul Justiţiei, pînă la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, transmite Serviciului Fiscal de Stat lista organizaţiilor necomerciale în modul şi în forma stabilită de comun acord.

(13) Agenţii economici specializaţi (intermediari imobiliari), pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, prezintă Serviciului Fiscal de Stat informaţia privind contractele de dare în posesie şi/sau în folosinţă (locaţiune, arendă, uzufruct, superficie) a proprietăţii imobiliare încheiate de către persoanele fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, în modul şi în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(14) - *abrogat.*

TITLUL III

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 93. Noţiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Taxă pe valoarea adăugată* (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părţi a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum şi a unei părţi din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

1^1) *TVA colectată* – suma TVA aferentă livrărilor de mărfuri și/sau prestărilor de servicii impozabile efectuate sau ce urmează a fi efectuate de subiectul impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, precum și suma TVA aferentă operațiunilor pentru care subiectul impozabil este obligat la plata TVA.

1^2) *TVA deductibilă* – suma TVA datorată sau achitată de către subiectul impozabil înregistrat ca plătitor de TVA, pentru procurările efectuate sau ce urmează a fi efectuate.

2) *Marfă, valori materiale* – rezultat al muncii sub formă de articole, mărfuri de larg

consum şi produse cu destinaţie tehnico-economică, clădiri, construcţii şi alte bunuri imobiliare.

3) *Livrare de mărfuri* – transmitere a dreptului de proprietate asupra mărfurilor prin comercializarea lor, schimb, transmitere gratuită, transmitere cu plată parţială, împrumutul bunurilor fungibile, cu excepţia mijloacelor băneşti, achitarea salariului în expresie naturală, prin alte plăţi în expresie naturală, prin comercializarea mărfurilor gajate în numele debitorului gajist, prin transmiterea mărfurilor în baza contractului de leasing financiar; transmitere a mărfurilor de către comitent comisionarului, de către comisionar cumpărătorului, de către furnizor comisionarului şi de către comisionar comitentului în cadrul realizării contractului de comision.

4) *Livrare (prestare) de servicii* – activitate de prestare a serviciilor materiale şi nemateriale, de consum şi de producţie, inclusiv darea proprietăţii în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional, transmiterea cu plată sau gratuit a drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri, obiecte ale proprietăţii industriale şi obiecte ale dreptului de autor şi ale drepturilor conexe; activitate de executare cu plată sau gratuit a lucrărilor de construcţii şi montaj, de reparaţie, de cercetări ştiinţifice, de construcţii experimentale şi a altor lucrări; activitate de prestare a serviciilor de către administratorul fiduciar cumpărătorului şi de către administratorul fiduciar fondatorului administrării fiduciare în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară. Se consideră livrare efectuată de către fondatorul administrării fiduciare administratorului fiduciar serviciile prestate de către administratorul fiduciar cumpărătorului în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară.

5) *Plata parţială* – îndeplinirea incompletă de către cumpărător a obligaţiunilor sale faţă de furnizor.

6) *Livrare impozabilă* – livrare de mărfuri, livrare (prestare) de servicii, cu excepţia celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere, efectuate de către subiectul impozabil în procesul activităţii de întreprinzător.

7) *Mărfuri de uz sau consum personal* – obiecte destinate pentru satisfacerea necesităţilor proprietarului şi (sau) ale membrilor familiei sale.

8) *Import de mărfuri* – introducerea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislaţia vamală.

9) *Import de servicii* – prestare de servicii de către persoanele juridice şi fizice nerezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice şi fizice rezidente sau nerezidente ale Republicii Moldova, pentru care locul prestării se consideră a fi Republica Moldova.

10) *Export de mărfuri* – scoaterea mărfurilor de pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislaţia vamală.

11) *Export de servicii* – prestare de către persoane juridice şi fizice rezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice şi fizice nerezidente ale Republicii Moldova de servicii al căror loc de livrare nu este Republica Moldova.

12) *Relaţii specifice* – relaţii speciale, caracteristice şi aplicabile numai unui anumit subiect sau unei circumstanţe concrete, care se deosebesc de relaţiile caracteristice pentru subiecţi şi circumstanţe analogice.

13) - *abrogat.*

14) *Agent* – persoană care acţionează în numele altei persoane şi nu este angajatul acesteia.

15) *Locul livrării mărfurilor, serviciilor* – locul efectuării livrării, determinat conform regulilor stabilite în art.110 şi 111.

16) *Factură fiscală* – formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hîrtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.

17) *Cumpărător (beneficiar)* – persoană fizică sau juridică căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.

18) *Investiţii (cheltuieli) capitale* – costuri şi cheltuieli suportate de către agentul economic în legătură cu reparaţia capitală, crearea şi/sau procurarea mijloacelor fixe şi a imobilizărilor necorporale destinate utilizării în procesul de producţie (prestare servicii/executare lucrări), care nu se reflectă în rezultatele perioadei curente, dar urmează a fi atribuite la majorarea valorii mijloacelor fixe şi imobilizărilor necorporale.

19) - *abrogat.*

20) *Scutire de T.V.A. cu drept de deducere* – scutire de T.V.A. cu acordarea dreptului de deducere a sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată pentru procurările efectuate, conform art.104;

21) *Servicii conexe* – servicii care, cumulativ, asigură furnizarea unui cadru adecvat ce permite consumul alimentelor, servirea alimentelor, furnizarea/punerea la dispoziţie de personal de servire, de bucătari sau de personal pentru curăţenie, punerea la dispoziţie a veselei, a tacâmurilor, punerea la dispoziţie a unui mobilier adecvat consumului alimentelor, cum sunt mesele şi scaunele, curăţarea sau debarasarea meselor, consultanţă individuală privind alegerea alimentelor, consilierea clienţilor cu privire la compoziţia şi cantitatea bucatelor pentru anumite evenimente. Punerea la dispoziţie a unor elemente de mobilier într-o zonă a cărei destinaţie principală nu este facilitarea consumului de alimente nu constituie un element de natură a încadra operaţiunea drept prestare de servicii conexe.

Capitolul 2

SUBIECŢI ŞI OBIECTE IMPOZABILE

Articolul 94. Subiecţii impozabili

Subiecţii impozabili sînt:

a) persoanele juridice şi fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător,

nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanţei permanente conform art.5 pct.15), care sînt înregistraţi sau trebuie să fie înregistraţi în calitate de plătitori de T.V.A.;

b) persoanele juridice şi fizice, nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanţei permanente conform art.5 pct.15), care importă mărfuri, cu excepţia persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depăşeşte limita stabilită de legislaţia în vigoare;

c) persoanele juridice şi fizice, cu excepţia organizaţiilor social-politice, nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanţei permanente conform art.5 pct.15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistraţi în calitate de plătitori de T.V.A.

d) nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, care prestează servicii prin intermediul reţelelor electronice şi obţin venituri de la persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, precum şi nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, prin intermediul cărora are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător a serviciilor de care beneficiază prin intermediul reţelelor electronice de la alţi nerezidenţi, al căror loc de livrare se consideră a fi Republica Moldova;

e) persoanele juridice şi fizice care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfăşoară activitate profesională potrivit legislaţiei, şi procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea întreprinderilor înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A., declarate în proces de insolvabilitate, cu excepţia celor în procedură de restructurare şi realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr.149/2012*;*

f) persoanele juridice şi fizice care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfăşoară activitate profesională conform legislaţiei, şi procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea gajată, proprietatea ipotecată, proprietatea sechestrată de la întreprinderile înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A.

Articolul 95. Obiectele impozabile

(1) Obiecte impozabile constituie:

a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecţii impozabili, reprezentînd rezultatul activităţii lor de întreprinzător în Republica Moldova;

b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepţia mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depăşeşte limita stabilită de legislaţia în vigoare, importate de către persoanele fizice;

c) importul serviciilor în Republica Moldova;

d) livrarea serviciilor prin intermediul reţelelor electronice efectuată de către nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător;

e) procurarea proprietăţii subiecţilor impozabili declaraţi în proces de insolvabilitate, cu excepţia celor în procedură de restructurare şi realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr.149/2012.

f) procurarea proprietăţii gajate, proprietăţii ipotecate, proprietăţii sechestrate de la subiecţii impozabili.

(1^1) În sensul prezentului alineat, servicii prestate prin intermediul reţelelor electronice de către subiecţii impozabili specificaţi la art.94 lit.d) se consideră serviciile prestate prin reţelele informaţionale de telecomunicaţii, inclusiv prin reţeaua internet, în mod automatizat, cu utilizarea tehnologiilor informaţionale.

La astfel de servicii se atribuie:

a) acordarea dreptului de utilizare a programelor pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date prin reţeaua internet, inclusiv prin oferirea accesului la distanţă la acestea, de asemenea a dreptului de upgrade şi de extindere a posibilităţilor funcţionale ale acestora;

b) acordarea serviciilor de publicitate în reţeaua internet, inclusiv cu utilizarea programelor pentru calculatoare şi a bazelor de date ce funcţionează în reţeaua internet, precum şi acordarea spaţiilor de publicitate în reţeaua internet;

c) acordarea serviciilor de plasare a ofertelor privind procurarea (comercializarea) mărfurilor (serviciilor), a drepturilor patrimoniale în reţeaua internet;

d) prestarea prin reţeaua internet a serviciilor privind acordarea posibilităţilor tehnice, organizaţionale, informaţionale şi a altora, efectuate cu utilizarea tehnologiilor şi a sistemelor informaţionale, pentru stabilirea contactelor şi încheierea tranzacţiilor dintre vânzători şi cumpărători (inclusiv acordarea spaţiilor de comerţ ce funcţionează în reţeaua internet în regim on-line, în care cumpărătorii potenţiali propun preţul lor prin intermediul procedurii automatizate şi părţile sunt notificate referitor la comercializare prin mesajul remis ce se formează automatizat);

e) asigurarea şi/sau susţinerea existenţei comerciale sau personale în reţeaua internet, susţinerea resurselor informaţionale ale utilizatorilor (a site-urilor şi/sau a paginilor din reţeaua internet), asigurarea accesului la acestea al altor utilizatori ai reţelei, oferirea utilizatorilor a posibilităţilor de modificare a acestora;

f) stocarea şi prelucrarea informaţiei cu condiţia că persoana ce acordă această informaţie are acces la ea prin reţeaua internet;

g) acordarea în regim on-line a puterii computaţionale pentru plasarea informaţiei în sistemele informaţionale;

h) acordarea numelor de domeniu, prestarea serviciilor de hosting;

i) prestarea serviciilor de administrare a sistemelor informaţionale, a site-urilor în reţeaua internet;

j) prestarea serviciilor acordate în mod automatizat prin reţeaua internet la introducerea datelor de către cumpărătorul serviciilor, prestarea serviciilor de căutare, selectare şi sortare a datelor la cerere, acordarea acestor date utilizatorilor prin reţelele informaţionale şi de telecomunicaţii (în special, prezentarea în timp real a rapoartelor de la burse, traducerea automată în timp real);

k) acordarea prin reţeaua internet a drepturilor de utilizare a cărţilor (ediţiilor) electronice şi a altor publicaţii electronice, a materialelor informaţionale, pentru instruire, a prezentărilor grafice, a pieselor muzicale cu text sau fără text, a pieselor audiovizuale, inclusiv prin acordarea accesului la distanţă la acestea pentru vizualizare sau ascultare;

l) prestarea serviciilor de căutare pentru beneficiar şi/sau de acordare beneficiarului a informaţiei privind cumpărătorii potenţiali;

m) acordarea accesului la sistemele de căutare în reţeaua internet;

n) ţinerea statisticii pe site-urile din reţeaua internet;

o) transmisia digitală a programelor de radio sau de televiziune;

p) acordarea accesului la conţinutul audiovizual.

În sensul prezentului alineat, la serviciile prestate prin intermediul reţelelor electronice nu se atribuie următoarele operaţiuni:

a) realizarea mărfurilor (serviciilor, lucrărilor) dacă, la comandarea prin reţeaua internet, livrarea acestora se efectuează fără utilizarea reţelei internet;

b) realizarea (transmiterea dreptului de utilizare) a produselor informaţionale pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date pe suport material;

c) acordarea serviciilor de consultanţă prin poşta electronică.

(2) Nu constituie obiecte impozabile:

a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere, Portului Internaţional Liber "Giurgiuleşti", Aeroportului Internaţional Liber "Mărculeşti" sau în cadrul regimului de antrepozit vamal;

b) venitul sub formă de dobîndă obţinut de către locator în baza unui contract de leasing;

c) livrarea de mărfuri şi servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate şi/sau de promovare a vînzărilor în mărime anuală de 0,5% din venitul din vînzări obţinut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare, iar pentru

întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vînzări obţinut în luna precedentă, cu ajustarea la sfîrşit de an a sumei respective;

d) transmiterea proprietăţii în cadrul reorganizării agentului economic;

e) valoarea nominală a tichetelor de masă percepută de către operatori şi de către unităţile comerciale/de alimentaţie publică, cu excepţia valorii serviciilor prestate de către operatori unităţilor comerciale/de alimentaţie publică şi angajatorilor în condiţiile Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;

f) eliberarea și stocarea bunurilor materiale în procesul de împrospătare simultană, împrospătare cu decalaj în timp și împrumut al acestora în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat şi de mobilizare;

g) livrarea către persoanele juridice şi fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfăşoară activitate profesională potrivit legislaţiei, a proprietăţii întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate, cu excepţia celor în procedură de restructurare şi realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr.149/2012;

h) livrarea către persoanele juridice şi fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfăşoară activitate profesională conform legislaţiei, a proprietăţii gajate, proprietăţii ipotecate, proprietăţii sechestrate;

i) decontarea costurilor sau a veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, conform pct. 707 din Regulile pieței energiei electrice, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Capitolul 3

MODUL DE CALCULARE ŞI ACHITARE A T.V.A.

Articolul 96. Cotele T.V.A.

Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.:

a) cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor şi serviciilor importate şi a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;

b) cote reduse în mărime de:

- 8% – la pîinea şi produsele de panificaţie (190120000, 190540, 190590300, 190590700, 190590800), la laptele şi produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 şi 040610500 – cu un conţinut de grăsimi de maximum 40% din greutate), livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepţia produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art.103 alin.(1) pct.2);

– 8% – la mărfurile înregistrate în Nomenclatorul de stat al medicamentelor și/sau autorizate pentru import de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, la mărfurile înregistrate în Registrul de stat al dispozitivelor medicale, la alcoolul etilic nedenaturat de

la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de către Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate;

- 8% – la mărfurile, importate şi/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la poziţiile tarifare 300215000, 3005, 300610, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 3822, 4014, 401512000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000;

- 8% – la livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a gazelor naturale, la importul în recipiente și/sau la livrarea gazelor lichefiate de la poziția tarifară 2711, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;

- 8% – la producţia din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie şi horticultură în formă naturală, produsă, importată şi/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la poziţiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, exclusiv 0105 – pui vii de reproducţie, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070953000, 070952000, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, exclusiv 070999900 – mărar şi pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, exclusiv 121291800 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214;

- 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat şi/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;

- 8% – la biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice şi apei calde livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă şi silvică, reziduuri vegetale agricole şi forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria alimentară, reziduuri de lemn, precum şi la energia termică produsă din biocombustibil solid, livrată instituţiilor publice;

- 8% – la serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort, în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalou, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanţă sau tabără de vacanţă, care se atribuie la secţiunea I a Clasificatorului activităţilor din economia Moldovei;

- 8% – la produsele alimentare şi/sau băuturi, cu excepţia producţiei alcoolice, preparate sau nepreparate, pentru consumul uman, însoţite de servicii conexe care să permită consumul imediat al acestora, realizate în cadrul activităţilor care se atribuie la secţiunea I a Clasificatorului activităţilor din economia Moldovei;

– 8% – la mărfurile, importate şi/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la poziţiile tarifare ex. 9619 tampoane igienice, tampoane interne pentru femei și absorbante

(tampoane) pentru fiecare zi pentru femei, ex. 392490000 şi 401490000 – cupe menstruale.

Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile, reprezintă valoarea livrării achitate sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.). Valoarea impozabilă a livrării impozabile se diminuează cu valoarea reducerii de preț acordate clienților la momentul livrării sub formă de discount, rabat, bonus, puncte valorice (de loialitate) sau alte forme de reduceri de preț.

(2) Dacă plata pentru livrare este, în totalitate sau parţial, achitată în expresie naturală, valoarea impozabilă a livrării impozabile constituie valoarea ei de piaţă, care se determină în conformitate cu art.5 pct.26) şi art.99.

(3) Valoarea impozabilă a livrării impozabile include suma totală a tuturor impozitelor şi taxelor care urmează a fi achitate, cu excepţia T.V.A.

(3^1) În cazul aplicării metodelor şi surselor indirecte de estimare a sumei obligaţiei fiscale, valoarea impozabilă a livrării impozabile se consideră valoarea estimată în conformitate cu art.225.

(5) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a activelor care au fost sau sînt supuse amortizării de către furnizor reprezintă valoarea cea mai mare din valoarea lor contabilă şi valoarea de piaţă.

(6) Valoarea impozabilă a serviciilor prestate prin intermediul reţelelor electronice de către subiecţii impozabili specificaţi la art.94 lit.d) reprezintă valoarea achitată de către cumpărători (fără T.V.A.).

(7) Valoarea impozabilă la procurarea proprietăţii întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr.149/2012 reprezintă valoarea procurării proprietăţii achitată sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.) de către cumpărător.

(8) Valoarea impozabilă la procurarea proprietăţii gajate, proprietăţii ipotecate, proprietăţii sechestrate reprezintă valoarea procurării proprietăţii achitată sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.) de către cumpărător.

Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile

a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor, serviciilor, după livrarea sau achitarea lor, urmează a fi ajustată, cu condiţia prezentării documentelor de confirmare, dacă:

a) valoarea livrării impozabile, aprobată anticipat, s-a schimbat ca rezultat al schimbării preţurilor;

b) livrarea impozabilă a fost, în totalitate sau parţial, restituită subiectului impozabil care a efectuat livrarea;

c) valoarea impozabilă a livrării impozabile a fost redusă în urma acordării discontului.

(3) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a serviciului de distribuție a gazelor naturale, prestat de operatorii sistemului de distribuție furnizorului de gaze naturale conform tarifului uniform, se ajustează, în baza notei contabile, cu suma aferentă plății compensatorii de egalizare, determinată în cadrul mecanismului de compensare prevăzut de Legea nr. 108/2016 privind gazele naturale.

Articolul 99. Livrările efectuate la un preţ mai mic decît

cel de piaţă, fără efectuarea plăţii, în contul

retribuirii muncii

(1) Livrarea efectuată la un preţ mai mic decît cel de piaţă din cauza relaţiilor specifice stabilite între furnizor şi cumpărător (beneficiar) sau din cauză că cumpărătorul (beneficiarul) este un angajat al furnizorului constituie o livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piaţă. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relaţiilor între membrii aceleiaşi cooperative sau aceluiaşi grup de producători agricoli, precum şi relaţiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli şi membrii săi.

(2) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfăşurarea activităţii sale de întreprinzător, mărfurile de producţie proprie care ulterior sînt transmise fără plată angajaţilor subiectului impozabil, serviciile prestate fără plată angajaţilor subiectului impozabil, cu excepţia celor prevăzute la art. 24 alin. (19) și (19^3), se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piaţă.

(3) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfăşurarea activităţii sale de întreprinzător, mărfurile de producţie proprie, care ulterior sînt însuşite de subiect sau sînt transmise de el membrilor familiei sale se consideră livrare impozabilă a acestui subiect. Valoare impozabilă a livrării de mărfuri, servicii este valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfăşurării activităţii sale de întreprinzător, iar pentru mărfurile de producţie proprie – valoarea de piaţă.

(4) Mărfurile, serviciile, livrate subiectului impozabil pentru desfăşurarea activităţii sale de întreprinzător, care ulterior au fost transmise fără plată altor persoane se consideră livrare impozabilă efectuată de către acest subiect. Valoarea impozabilă a livrării menţionate constituie valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfăşurării activităţii sale de întreprinzător, iar pentru mărfurile, serviciile de producție proprie – costul de producție.

(5) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfăşurarea activităţii sale de întreprinzător, mărfurile de producţie proprie, serviciile livrate în contul retribuirii muncii angajatului se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării menţionate constituie valoarea ei de piaţă.

(6) Valoarea de piaţă a livrării impozabile nu trebuie să fie mai mică decît costul

vînzărilor ei.

Articolul 100. Valoarea impozabilă a mărfurilor

importate

(1) Valoarea impozabilă a mărfurilor importate constituie valoarea lor vamală, determinată în conformitate cu legislaţia vamală, precum şi impozitele şi taxele care urmează a fi achitate la importul acestor mărfuri, cu excepţia T.V.A.

(2) În cazul absenţei documentelor care confirmă valoarea mărfurilor importate sau în cazul diminuării de către importator a valorii mărfurilor, valoarea impozabilă a mărfurilor este determinată de către autorităţile vamale în modul stabilit la alin.(1) şi în conformitate cu drepturile acordate acestor autorităţi de legislaţie.

Articolul 101. Modul de calculare şi achitare a T.V.A.

(1) Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a), c), e) și f) sunt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma TVA, care se determină ca diferență dintre sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, inclusiv sumele TVA calculate pentru serviciile de import, și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv TVA la valorile materiale importate), precum și sumele TVA calculate pentru serviciile de import, folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de deducere conform art. 102.

Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art. 112 și importă servicii sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective conform art. 115.

(1^1) Subiecții impozabili care sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art. 112 și care procură gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale, energie electrică, energie termică ori energia utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire de la un vânzător care nu își are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova vor înscrie, la data primirii facturii/invoice-ului sau a unui alt document primar, suma TVA aferentă acestor mărfuri în declarația privind TVA prevăzută la art. 115 alin. (1), atât ca TVA colectată, cât și ca TVA deductibilă la cotele TVA, conform art. 96. În cazul în care mărfurile respective vor fi plasate ulterior în liberă circulație (import), subiecții impozabili nu vor mai înscrie importul respectiv în declarația privind TVA.

(1^2) Subiecții impozabili care sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art. 112 și care sunt beneficiari ai serviciilor de acces la rețelele de gaze naturale, la rețelele electrice ori termice sau la rețelele de răcire, de transport și de distribuție prin intermediul rețelelor respective, beneficiari ai altor servicii legate direct de acestea, precum și ai celor constând în rezervarea capacității de producere a energiei electrice atunci când prestatorul nu își are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, vor înscrie suma TVA aferentă acestor servicii în declarația privind TVA

prevăzută la art. 115 alin. (1), atât ca TVA colectată, cât și ca TVA deductibilă la cotele TVA, conform art. 96.

Subiecții impozabili care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai TVA în conformitate cu art. 112 și care sunt beneficiari ai serviciilor menționate în prezentul alineat sunt obligați să declare și să achite la buget TVA pentru serviciile respective, conform art. 115.

(2) Dacă suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor depăşeşte suma T.V.A. primită sau care urmează să fie primită de la cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate, diferenţa se reportează în următoarea perioadă fiscală şi devine o parte a sumei T.V.A. ce urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate în această perioadă cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), (5) şi (6).

(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale şi la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pîine şi produse de panificaţie, exploataţiile de producţie a laptelui şi întreprinderile ce prelucrează lapte şi produc produse lactate depăşeşte suma T.V.A. la livrările de pîine, produse de panificaţie, lapte şi produse lactate, diferenţa se restituie din buget în limitele diferenţei dintre cota-standard şi cea redusă, înmulţită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăşi 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăşi 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(4^1) Subiecţii impozabili stipulaţi la art.94 lit.e) şi f) calculează T.V.A. pentru procurările indicate la art.95 alin.(1) lit.e) şi f) prin aplicarea cotei corespunzătoare a impozitului, stabilită pentru proprietatea procurată, la valoarea procurării ei.

(5) Dacă depăşirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scuteşte de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depăşită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate şi/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) şi ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulţite cu valoarea livrării, ce se scuteşte de T.V.A. cu drept de deducere. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depăşeşte 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăşi 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulţirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

(5^1) Dacă depășirea sumei TVA pentru valorile materiale și pentru serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a aplicat măsurile de simplificare prevăzute la art. 101^7, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită TVA pentru valorile materiale, pentru serviciile procurate și/sau pentru stingerea sumelor din contul

restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, în limitele cotei-standard a TVA, stabilite la art. 96 lit. a), sau ale cotei reduse a TVA, stabilite la art. 96 lit. b), înmulțite cu valoarea livrării pentru care se aplică măsurile de simplificare prevăzute la art. 101^{7}. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacordul împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale şi/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfăşoară activitate de leasing depăşeşte suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar şi/sau operaţional, diferenţa se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulţite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăşi 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăşi 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(7) - *abrogat.*

(7^{1}) - *abrogat.*

(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor faţă de bugetul public naţional, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligaţii ale acestuia faţă de bugetul public naţional sau la contul bancar şi/sau contul de plăţi al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice şi fizice cesionari.

(9) Subiecţii impozabili stipulaţi la art.94 lit.d) sunt obligaţi să declare şi să achite la buget, pentru fiecare perioadă fiscală stabilită conform art.114 alin.(1^{1}), suma T.V.A. care se include în valoarea achitată de cumpărători.

Articolul 101^{1}. Restituirea T.V.A. la investiţii (cheltuieli)

capitale

(1) Acţiunea prezentului articol se extinde asupra subiecţilor impozabili care, începînd cu 1 ianuarie 2012, efectuează investiţii (cheltuieli) capitale, cu excepţia investiţiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri şi în mijloace de transport (de la poziţiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), şi sînt înregistraţi în calitate de plătitori de T.V.A..

(1^{1}) Prin derogare de la prevederile alin.(1), agenţii economici care sînt înregistraţi în calitate de plătitori de T.V.A. şi care, începînd cu 1 mai 2015, efectuează investiţii (cheltuieli) capitale în clădiri utilizate în procesul de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări au dreptul la restituirea sumei T.V.A. Restituirea TVA nu se efectuează

pentru clădiri cu destinație de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări care se află în curs de execuţie sau conservare, ci doar pentru clădirile cu destinație de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări care sînt date în exploatare şi utilizate conform destinaţiei lor finale.

(2) Subiecţii impozabili stipulaţi la alin.(1) şi (1^1) care au o depăşire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor faţă de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depăşirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decît suma T.V.A. achitată pentru valorile materiale, serviciile ce ţin de investiţiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1) şi (1^1). Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depăşeşte 45 de zile din data depunerii cererii, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăşi 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depăşirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor faţă de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declaraţia privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.

(2^1) - *abrogat.*

(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor faţă de bugetul public naţional, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligaţii ale acestuia faţă de bugetul public naţional sau la contul bancar şi/sau contul de plăţi al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice şi fizice cesionari.

Articolul 101^2. Achitarea T.V.A. pentru livrările producţiei de fabricaţie proprie din fitotehnie şi horticultură în formă naturală, producţiei de fabricaţie proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie şi sacrificată şi pentru livrările de zahăr din sfeclă de zahăr ca producţie de fabricaţie proprie, efectuate de agenţii economici

Articolul 101^3. Restituirea T.V.A. la investiţii (cheltuieli)

capitale în autovehicule pentru transportul

a minimum 22 de persoane, cu excepţia

şoferului

(1) Agenţii economici care nu sînt înregistraţi în calitate de contribuabili de T.V.A. şi care, începînd cu 1 ianuarie 2013, efectuează investiţii (cheltuieli) capitale în autovehicule de la poziţia tarifară 8702 pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepţia şoferului, au dreptul la restituirea sumei T.V.A. aferente acestor investiţii, achitată

furnizorului sau organului vamal prin intermediul contului bancar şi/sau contului de plăţi. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depăşeşte 45 de zile din data depunerii cererii.

(2) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor faţă de bugetul public naţional, iar în lipsa datoriilor, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligaţii ale acestuia faţă de bugetul public naţional sau la contul bancar şi/sau contul de plăţi al agentului economic respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice şi fizice cesionari.

Articolul 101[4]. – *abrogat.*

Articolul 101[5]. Restituirea TVA pentru procurările de mărfuri

şi/sau servicii destinate folosinţei oficiale de

către misiunile diplomatice, oficiile consulare

şi reprezentanţele organizaţiilor internaţionale

acreditate în Republica Moldova

(1) Sumele TVA aferente procurărilor de mărfuri şi/sau servicii destinate folosinţei oficiale de către misiunile diplomatice, oficiile consulare şi reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice, oficii consulare sau al reprezentanţelor organizaţiilor internaţionale, precum şi de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu aceştia, se restituie în modul stabilit de Guvern. În cazul consumului personal de către membrii personalului şi membrii familiilor acestora, suma lunară maximă a procurărilor, inclusiv TVA, pentru care se acordă restituirea nu va depăşi 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică cetăţenilor Republicii Moldova, precum şi cetăţenilor străini sau apatrizilor cu reşedinţa permanentă în Republica Moldova.

Articolul 101[6]. Restituirea sumei TVA aferente

procurărilor de mărfuri și servicii

(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori de TVA, ce documentează tranzacțiile prin Sistemul informațional automatizat „e-Factura” și/sau prin bonuri fiscale emise de echipamentele de casă și control conectate la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, prin care dispun de depășirea sumei TVA aferente procurărilor (inclusiv TVA aferentă importurilor), față de suma TVA aferentă livrărilor, pentru tranzacțiile înregistrate începând

cu 1 ianuarie 2023.

(2) Se acceptă spre restituire pentru fiecare perioadă fiscală, separat, suma TVA. determinată ca diferență între suma TVA aferentă procurărilor și suma TVA aferentă livrărilor efectuate, în limitele sumei și condițiilor stabilite de Guvern. Suma TVA destinată deducerii în perioada ulterioară se diminuează cu suma TVA solicitată spre restituire conform prezentului articol.

(3) Modul de restituire a TVA și consecutivitatea stingerii sumelor TVA aferente livrărilor din contul sumelor TVA deduse se aprobă de Guvern. Restituirea TVA se efectuează într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii de restituire, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu depășește 60 de zile de la data depunerii cererii.

(4) Restituirea TVA conform prezentului articol se efectuează subiectului impozabil în contul stingerii restanțelor față de bugetul public național, iar în lipsa restanțelor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.

Articolul 101[7]. Taxarea inversă aplicabilă livrărilor

de anumite produse energetice

(1) Prevederile prezentului articol se aplică livrărilor de energie electrică și de gaze naturale prevăzute pentru tranzacțiile desfășurate între subiecții înregistrați ca plătitori de TVA, atunci când cumpărătorul are statut de comerciant conform prevederilor alin. (3).

(2) În cazul taxării inverse nu se efectuează nicio plată de TVA între vânzător și comerciant pentru mărfurile menționate la alin. (3). Vânzătorul are obligația să înscrie pe factura fiscală mențiunea „Taxare inversă”, fără a înscrie suma TVA aferentă acestor livrări. Suma TVA aferentă acestor mărfuri este calculată de comerciant și înregistrată atât ca TVA colectată, cât și ca TVA deductibilă în declarația de TVA prevăzută la art. 115 alin. (1).

(3) Operațiunile pentru care se aplică mecanismul de taxare inversă sunt:

1) livrarea de energie electrică către un comerciant care își are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentului articol, comerciantul reprezintă operatorul pieței de energie electrică, precum și cumpărătorul de energie electrică, care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) deține o licență valabilă de comercializare sau de furnizare a energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică;

b) activitatea sa principală în ceea ce privește cumpărarea de energie electrică constă în revânzarea acesteia și al cărei consum propriu de energie electrică este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de energie electrică se înțelege un consum de maximum 1% din cantitatea procurată;

2) livrarea de gaze naturale către un comerciant care își are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova. În sensul prezentului articol, comerciantul reprezintă cumpărătorul de gaze naturale care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) deține o licență de furnizare a gazelor naturale sau de comercializare a gazelor naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, sau este operatorul platformei de tranzacționare, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și în conformitate cu Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale;

b) activitatea principală în ceea ce privește cumpărarea de gaze naturale constă în revânzarea acestora și al cărei consum propriu de gaze naturale este neglijabil. Prin consum propriu neglijabil de gaze naturale se înțelege un consum de maximum 1% din volumul procurat.

(4) Comercianții prevăzuți la alin. (3) depun la Serviciul Fiscal de Stat o declarație pe propria răspundere, din care să rezulte că aceștia îndeplinesc condiția prevăzută la alin. (3) pct. 1) lit. b) și, respectiv, pct. 2) lit. b), în perioada ianuarie-noiembrie a anului de gestiune având un consum propriu de maximum 1% din cantitatea/volumul mărfurilor procurate. Modalitatea și condițiile de depunere a declarației se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

(5) În cazul neaplicării taxării inverse și în situația în care vânzătorul emite o factură fiscală cu suma TVA pentru operațiunile prevăzute la alin. (3) și nu face mențiunea „Taxare inversă” în respectiva factură fiscală, iar comerciantul a dedus suma TVA înscrisă în factura fiscală, acesta își pierde dreptul de deducere pentru achiziția respectivă. Vânzătorul, la solicitarea cumpărătorului, va emite facturi fiscale corectate în vederea aplicării taxării inverse și a regularizării TVA, precum și în vederea restituirii acesteia către cumpărător pentru livrările efectuate.

(6) În cazul în care comerciantul nu îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (3), iar vânzătorul a emis factura fiscală pe care a făcut mențiunea „Taxare inversă”, acesta va anula factura fiscală respectivă și va emite o nouă factură fiscală pe care va înscrie TVA aferentă livrării efectuate.

Articolul 102. Deducerea sumei T.V.A. pentru mărfurile,

serviciile procurate

(1) În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecţilor impozabili, înregistraţi în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfăşurării activităţii de întreprinzător. Se permite deducerea sumei T.V.A. la mărfurile importate, procurate de către subiecţii impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfăşurării activităţii de întreprinzător numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menţionate în conformitate cu art.115. Pentru serviciile importate, procurate de către subiecţii impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfăşurării activităţii de întreprinzător, deducerea sumei T.V.A. se permite pentru sumele T.V.A. calculate aferente serviciilor de import.

(2) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere nu se deduce şi se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(3) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile şi scutite de T.V.A. fără drept de deducere se deduce dacă se referă la livrările impozabile.

(4) Mărimea deducerii sumei T.V.A. se determină lunar prin aplicarea proratei faţă de suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum şi celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Prorata lunară se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă şi se determină prin aplicarea următorului raport:

a) la numărător se indică valoarea livrărilor impozabile (fără T.V.A.), cu excepţia avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză;

b) la numitor se indică valoarea totală a livrărilor impozabile (fără T.V.A.) şi a livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere, cu excepţia avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză.

Prorata definitivă se determină în modul descris mai sus şi se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă la completarea declaraţiei privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală a anului şi se bazează pe indicatorii anuali ai livrărilor. Diferenţa dintre suma T.V.A. dedusă în perioadele fiscale precedente şi suma T.V.A. determinată drept urmare a aplicării proratei definitive se reflectă în declaraţia pentru ultima perioadă fiscală a anului.

Se permite spre deducere suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sunt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și a celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere dacă mărimea raportului lunar dintre livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere și totalul livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și al livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere este mai mică decât coeficientul de 0,05.

Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli în perioadele fiscale precedente pentru procurările utilizate la efectuarea livrărilor impozabile, precum și a celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere se deduc în ultima perioadă fiscală a anului în cazul în care raportul determinat în baza indicatorilor anuali ai livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și totalul livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și al livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere este mai mic decât coeficientul de 0,05.

(4^1) În cazul achizițiilor destinate construcției clădirilor care includ spații ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de T.V.A. fără drept de deducere, suma T.V.A, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sunt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de

deducere se deduce proporțional costului de deviz al spațiilor comerciale ce constituie livrări impozabile în raport cu costul de deviz total al construcției, conform documentației de proiect. Coeficientul privind raportul dintre costul de deviz al spațiilor ce constituie livrări impozabile și costul de deviz total (K) se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă.

Determinarea sumei T.V.A. spre deducere în conformitate cu prezentul alineat se efectuează distinct pentru fiecare obiect sau complex de obiecte în construcție.

(4^2) În cazul modificării costului de deviz al construcției, sumele T.V.A. deduse se ajustează prin aplicarea coeficientului (K) recalculat în baza devizului modificat la sumele respective ale T.V.A., deduse conform prevederilor alin. (4^1).

Ajustarea sumelor T.V.A. (deducerea sau raportarea la costuri ori la cheltuieli) în cazul modificării costului de deviz al construcției se efectuează trimestrial, în prima perioadă fiscală după trimestrul în care a avut loc modificarea costului de deviz al construcției.

(4^3) În cazul schimbării destinației mărfurilor utilizate la construcția clădirilor care includ spații ce constituie doar obiecte impozabile sau doar obiecte scutite fără drept de deducere în destinație pentru efectuarea livrărilor atât impozabile, cât și scutite de T.V.A. fără drept de deducere, ajustarea sumei T.V.A. deduse sau raportate la costuri ori la cheltuieli se efectuează prin aplicarea coeficientului (K) la sumele respective ale T.V.A., conform prevederilor alin. (4^1) din prezentul articol.

Ajustarea sumelor T.V.A. conform prezentului alineat se efectuează în perioada fiscală în care mărfurile sunt utilizate în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de deducere.

(5) Deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.c), d), f), g), h) și i) se efectuează similar livrărilor impozabile.

Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.a) şi b) nu se deduce şi se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(6) Sumele T.V.A. deduse de subiectul impozabil pe mărfurile, serviciile procurate se exclud din deducere şi se raportează la costuri sau la cheltuieli în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor în procesul desfăşurării activităţii de întreprinzător din impozabil în scutit de T.V.A. fără drept de deducere sau în cazul schimbării destinaţiei utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere în locul livrărilor impozabile.

Din deducere se exclud sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la deducere pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru mijloacele fixe şi imobilizările necorporale supuse amortizării – în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în

considerare valoarea reevaluată.

Sumele T.V.A. care se exclud din deducere în conformitate cu prezentul alineat se raportează la costuri sau la cheltuieli.

Raportarea sumelor T.V.A. la costuri sau la cheltuieli în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare impozabilă în livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere.

Raportarea sumelor T.V.A. la costuri sau la cheltuieli în cazul schimbării destinaţiei utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere în locul livrărilor impozabile.

(7) Sumele TVA raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor, imobilizărilor corporale și necorporale în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de TVA fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere.

Se deduc sumele TVA în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru imobilizările corporale (inclusiv în curs de execuție) și imobilizările necorporale – în mărimea sumei TVA aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.

Deducerea sumelor TVA în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de TVA fără drept de deducere în livrare impozabilă.

Deducerea sumelor TVA în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau imobilizări corporale și imobilizări necorporale pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere.

(8) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care nu sînt folosite pentru desfăşurarea activităţii de întreprinzător, pe mărfurile procurate care, în procesul activităţii de întreprinzător, au fost sustrase sau au constituit deşeuri şi perisabilităţi naturale peste limitele lunare stabilite de conducător, precum şi pe valoarea care nu a fost supusă amortizării mijloacelor fixe casate, nu se deduce şi se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei.Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403, 2404, care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Sănătății, şi pentru produsele din alcool etilic clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208, care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și pentru produsele petroliere care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nu se deduce și se

raportează la costurile sau cheltuielile perioadei.

(8[1]) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru mărfurile procurate, precum şi pentru mărfurile, serviciile procurate care au fost utilizate la fabricarea mărfurilor care în procesul activităţii de întreprinzător au fost distruse ca urmare a situațiilor excepționale, definite conform Regulamentului cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2010, se deduce în condiţiile în care aceste situaţii sunt demonstrate şi confirmate.

(8[2]) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru mărfurile procurate în cadrul desfășurării activității de întreprinzător de către operatorii din domeniul alimentar și, ulterior, transferate prin donație, în conformitate cu Legea nr. 299/2022 privind prevenirea pierderii și risipei de alimente, peste limitele lunare stabilite de către aceștia în conformitate cu art. 12 din respectiva lege, nu se deduce, raportându-se la costurile sau cheltuielile perioadei.

(9) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate de către subiectul impozabil în scopul organizării de activităţi distractive ce nu ţin de domeniul activităţii sale de întreprinzător nu se deduce şi se raportează la cheltuieli, cu excepția celor procurate în contextul art. 24 alin. (19) și (19[3]). Subiecţii impozabili a căror activitate de întreprinzător constă în organizarea distracţiilor şi timpului liber, iar valorile materiale, serviciile procurate sînt folosite nemijlocit pentru desfăşurarea acestei activităţi, au dreptul la deducerea sumei T.V.A. pe valorile materiale şi serviciile procurate.

(10) Subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:

a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.; sau

a[1]) de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietăţii întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr.149/2012;

a[2]) de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietăţii gajate, proprietăţii ipotecate, proprietăţii sechestrate;

b) de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate;

d) de bonuri fiscale, emise de echipamentele de casă și de control conectate la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, pentru procurările a căror valoare în fiecare bon nu depășește 2000 de lei, inclusiv TVA, dar nu mai mult de 10 mii de lei pentru o perioadă fiscală, cu condiția achitării acestora prin intermediul cardului de plată de afaceri (business).

(11) Subiecţii impozabili stipulaţi la art.94 lit.e) şi f), înregistraţi ca plătitori ai T.V.A.,

au dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată la buget, pentru mărfurile procurate.

(12) În cazul în care factura fiscală pentru servicii, precum şi pentru energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii publice de telefonie fixă şi mobilă, servicii comunale, produse petroliere, livrările de mărfuri menționate la art. 117^{1} alin. (13) și alin. (15), este eliberată de către furnizor până la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă, subiectul impozabil cumpărător (beneficiar) are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe serviciile, mărfurile menţionate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfăşurării activităţii de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.

(13) În cazul în care factura fiscală pentru livrarea mărfurilor, serviciilor este primită de către cumpărător (beneficiar) subiect impozabil ulterior perioadei fiscale în care aceasta a fost emisă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe mărfurile, serviciile utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfăşurării activităţii de întreprinzător în perioada fiscală în care factura fiscală respectivă a fost primită de către cumpărător (beneficiar). Deducerea sumei T.V.A. se efectuează prin înscrierea sumei respective în declaraţia privind T.V.A. pentru perioada fiscală în care a fost primită nemijlocit factura fiscală, fără corectarea declaraţiilor privind T.V.A. pentru perioadele fiscale anterioare.

(14) Livrarea în privinţa căreia se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe mărfurile, serviciile procurate trebuie să fie efectuată subiectului impozabil de către furnizorul care a eliberat factura fiscală (eliberată în modul stabilit de Ministerul Finanţelor sau imprimată cu aplicarea seriei şi numărului atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subiectului care îşi exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale).

(15) În scopul confirmării dreptului la restituirea sumei T.V.A. pe mărfurile şi serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declaraţiile privind T.V.A. şi registrele de evidenţă a livrărilor şi procurărilor în care sînt înregistrate operaţiunile de livrare sau procurare, trebuie să dispună de documente confirmative stabilite de Guvern.

(17) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreţinerea, funcţionarea şi reparaţia autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 şi 121 din Clasificatorul ocupaţiilor din Republica Moldova se deduce doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 şi 121 din Clasificatorul ocupaţiilor din Republica Moldova. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreţinerea, funcţionarea şi reparaţia a mai mult de un singur autoturism folosit de către persoanele specificate la grupele minore 112 şi 121 din Clasificatorul ocupaţiilor din Republica Moldova nu se deduce şi se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(18) - *abrogat.*

Capitolul 4

LIVRĂRILE SCUTITE DE T.V.A.

Articolul 103. Scutirea de T.V.A.

(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:

1) locuinţa, pământul, locaţiunea locuinţei şi arenda pământului, dreptul de livrare şi arendare a acestora, cu excepţia plăţilor de comision aferente tranzacţiilor respective;

2) mărfurile de la poziţiile tarifare 040229110, 190110000, precum şi produsele alimentare pentru copii de la poziţiile tarifare 160210001, 200510001, 200710101, 200710911, 200710991;

3) proprietatea de stat, răscumpărată în procesul privatizării;

4) instituţiile preşcolare, sanatoriile şi alte obiecte cu destinaţie social-culturală şi de locuit, precum şi drumurile, reţelele şi substaţiile electrice, reţelele de gaz, sistemele de alimentare cu apă şi de canalizare, sistemele centralizate de alimentare cu energie termică, instalaţiile pentru extragerea apelor subterane şi alte obiecte similare transferate gratuit autorităţilor publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate care folosesc şi exploatează obiectele respective conform destinaţiei), precum şi cele transmise întreprinderilor, organizaţiilor şi instituţiilor de către autorităţile publice; proprietatea de stat transferată gratuit, la decizia autorităţilor publice, de la bilanţul unei întreprinderi de stat la bilanţul altei întreprinderi de stat sau de la bilanţul unei întreprinderi municipale la bilanţul altei întreprinderi municipale; lucrările de expertiză tehnică, de prospecţiuni, de proiectare, de construcţie şi de restaurare, cu atragerea mijloacelor băneşti donate de către persoane fizice şi juridice, la obiectele incluse în lista aprobată de Parlament;

5) mărfurile, serviciile instituţiilor de învăţământ publice şi private, legate de desfăşurarea nemijlocită a procesului de învăţământ conform Codului educaţiei; serviciile de instruire a copiilor şi adolescenţilor în cercuri, secţii, studiouri; serviciile prestate copiilor şi adolescenţilor cu folosirea instalaţiilor sportive; serviciile legate de întreţinerea copiilor în instituţii preşcolare; serviciile de pregătire şi perfecţionare a cadrelor;

6) serviciile (acţiunile) întreprinse de către autorităţile abilitate, pentru care se aplică taxa de stat; toate tipurile de activităţi legate de taxele şi plăţile încasate de stat pentru acordare de licenţe, înregistrare şi eliberare de brevete, precum şi taxele şi plăţile încasate de autorităţile administraţiei publice centrale şi locale; serviciile în domeniul protecţiei obiectelor proprietăţii intelectuale, prestate de către Agenţia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală; activitatea profesională în sectorul justiţiei; serviciile de înregistrare în registrul bunurilor imobiliare şi de eliberare a extraselor din acest registru; serviciile de înregistrare de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali şi de furnizare a informaţiei din registrele de stat respective;

8) proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesiunea statului cu drept de succesiune, comorile;

9) serviciile legate de îngrijirea bolnavilor şi bătrînilor, precum şi mărfurile, din contul organizaţiilor de binefacere, destinate pregătirii pachetelor pentru bătrînii nevoiaşi şi distribuite lor gratuit;

10) serviciile medicale, cu excepţia celor cosmetice, serviciile de ambulanţă medicală aeriană; materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar şi secundar utilizate la prepararea şi producerea medicamentelor, autorizate de Agenția Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale, cu excepţia alcoolului etilic, mijloacelor cosmetice, conform listei aprobate de Guvern; scaunele cu rotile (poziţia tarifară 8713), articolele şi aparatele ortopedice şi de protezare (poziţia tarifară 9021); biletele de tratament (inclusiv cele fără cazare) şi de odihnă în staţiunile balneoclimaterice, pachetele de servicii turistice; mijloacele tehnice folosite exclusiv în scopuri legate de profilaxia dizabilităţii şi reabilitarea persoanelor cu dizabilităţi;

11) produsele de fabricație proprie ale cantinelor studențești, școlare și ale cantinelor altor instituții de învățământ, ale spitalelor și instituțiilor preșcolare, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrânilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere;

12) serviciile financiare:

a) acordarea sau transmiterea creditelor, garanţiilor de credit, alte garanţii ale operaţiilor în numerar şi de creditare, inclusiv gestionarea împrumuturilor, creditelor sau garanţiilor de credit din partea creditorilor (operaţiile de creditare, de virament, fiduciare, legate de creditare, de decontări de casă, căutarea sumelor care nu au intrat în cont, deschiderea, închiderea şi reîntocmirea conturilor);

b) operaţiile legate de evidenţa conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare şi bugetare, transferurile de credit (plăţi şi/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată, titlurile de creanţă, cecurile şi alte instrumente financiare, cu excepţia veniturilor de pe vînzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, din acordarea serviciilor informaţionale, de consultanţă şi de expertiză, din procurarea şi arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare şi livrare a banilor în numerar clienţilor, din serviciile de primire la păstrare şi transferare a valorilor de preţ, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare şi a documentelor, a veniturilor de la operaţiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienţilor, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment, din aprovizionarea contra plată a clienţilor cu documentaţia normativă;

c) importul de bancnote de la poziţia tarifară 490700300 şi monede metalice de la poziţia tarifară 7118 (inclusiv de bancnote şi monede jubiliare şi comemorative) în monedă naţională, de bancnote de la poziţia tarifară 490700300 şi monede metalice de la poziţia tarifară 7118 în valută străină (inclusiv în scopuri numismatice) şi alte operaţiuni legate de circulaţia monedei naţionale şi valutei străine (inclusiv operaţiunilor legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum şi importul de mărfuri de la poziţia tarifară 7108 de către Banca Naţională a Moldovei şi alte livrări către/de către Banca Naţională a Moldovei cu aceste mărfuri;

d) operaţiile legate de emiterea acţiunilor, obligaţiunilor, cambiilor şi altor valori mobiliare, inclusiv operaţiile comerciale şi de intermediere pe piaţa de capital, operaţiile entităţii care ţine evidenţa deţinătorilor de valori mobiliare;

e) operaţiile legate de instrumentele financiare derivate, de acordurile forward, de opţiuni şi de alte operaţii financiare;

f) serviciile legate de administrarea organismelor de plasament colectiv și a fondurilor de pensii facultative;

g) operaţiile de asigurare şi/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora;

h) serviciile de finanțare participativă prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă.

13) serviciile poştale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvenţiilor, indemnizaţiilor;

14) serviciile legate de jocurile de noroc prestate de către subiecţii care desfăşoară activitate de întreprinzător în sfera jocurilor de noroc (inclusiv cu folosirea jocurilor automate), cu excepţia serviciilor a căror valoare, în totalitate sau parţial, a fost inclusă în miză sau în plata pentru intrare şi a altor servicii prestate spectatorilor sau participanţilor; loteriile;

15) serviciile de înhumare şi incinerare a corpurilor umane sau animale şi activităţi conexe: pregătirea cadavrelor către înhumare sau incinerare, îmbălsămarea şi servicii oferite de întreprinderile de pompe funebre; închirierea încăperilor în saloanele pentru răposaţi; închirierea sau vînzarea locurilor de veci; întreţinerea mormintelor; amenajarea şi întreţinerea cimitirelor; transportarea cadavrelor; ritualurile şi ceremoniile efectuate de organizaţiile religioase; organizarea funeraliilor şi ceremoniilor de incinerare; confecţionarea şi/sau livrarea sicrielor, coroanelor;

16) cazarea în cămine; serviciile comunale acordate populaţiei: închirierea spaţiului locativ, deservirea tehnică a blocurilor de locuinţe, salubrizarea, folosirea ascensoarelor;

17) serviciile de transportare a pasagerilor pe teritoriul ţării, precum şi serviciile de comercializare a biletelor pentru transportul de pasageri pe teritoriul ţării;

18) - *abrogat;*

19) serviciile ce ţin de autentificarea drepturilor deţinătorilor de teren;

20) producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic) de la pozițiile tarifare 4901, 4902, 490300000, 490400000 și 4905, producția de carte electronică și/sau audio și publicațiile periodice electronice și/sau audio (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic), precum și serviciile de editare, serviciile privind dreptul de autor și drepturile conexe utilizate în acest scop, cu excepția celor cu caracterul menționat;

21) timbrele de acciz importate pentru marcarea mărfurilor supuse accizelor, precum şi hîrtiile speciale importate pentru marcarea mărfurilor supuse accizelor destinate exportului;

22) serviciile livrate de către cooperativele agricole de prestări servicii, înfiinţate în

conformitate cu art.87 din Legea nr.73-XV din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, membrilor acestei cooperative, cu condiţia că cel puţin 75% din valoarea totală a livrărilor cooperativei constituie valoarea mărfurilor şi serviciilor livrate membrilor cooperativei şi valoarea mărfurilor livrate cooperativei de către membrii acesteia;

23) - *abrogat;*

24) - *abrogat;*

24[1]) - *abrogat;*

26) utilajul, echipamentul şi atributele de gratificaţie primite ca donaţii de Comitetul Naţional Olimpic şi Sportiv şi de federaţiile sportive naţionale de profil de la Comitetul Internaţional Olimpic, de la federaţiile sportive europene şi internaţionale de profil pentru pregătirea sportivilor de performanţă şi promovarea mişcării olimpice, fără drept de comercializare a acestui utilaj, echipament şi atribute de gratificaţie;

27) - *abrogat;*

27[1]) tractoarele agricole de la poziţiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195101, 870195109 şi tehnica agricolă de la poziţiile tarifare 842449100, 842482100, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436, 8437 şi părţi ale acesteia de la poziţiile tarifare 8432, 8436 şi 8437;

27[2]) rachetele contra grindinei de la poziţia tarifară 3604;

27[3]) turbinele hidraulice cu puterea maximum 1000 kW de la poziţia tarifară 841011000, generatoarele electrice de o putere de peste 75 kW, dar de maximum 375 kW de la poziţia tarifară 850133000, și părți ale acestora de la poziţia tarifară 850300990, aparatura pentru comutarea circuitelor electrice

29) mijloacele fixe clasificate la cap. 84–90 din Nomenclatura combinată a mărfurilor (în continuare – *mijloace fixe*) utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul şi în termenele prevăzute de legislaţie. Modul de aplicare a facilităţilor fiscale respective se stabileşte de Guvern.

La mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau executarea lucrărilor se atribuie mijloacele fixe a căror amortizare se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate şi/sau lucrărilor executate.

Mijloacele fixe care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă nu pot fi înstrăinate, transmise în folosinţă sau posesie (exceptînd locaţiunea bunurilor imobile), atît integral, cît şi părţile componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declaraţiei vamale respective sau eliberării facturii fiscale, cu excepţia cazului în care aceste mijloace fixe sînt exportate, dacă anterior au fost importate şi nu au suferit modificări în afara amortizării normale. În cazul în care aceste mijloace fixe se înstrăinează, se transmit în folosinţă sau posesie, atît integral, cît şi părţile componente ale acestora, pînă la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează şi se achită de către persoana juridică în al cărei capital statutar

(social) a fost introdus mijlocul fix, pornind de la valoarea indicată în factura fiscală eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă, în cazul livrării de mijloace fixe, sau de la valoarea în vamă la momentul depunerii declaraţiei vamale, în cazul importului acestora. Persoana juridică în al cărei capital statutar (social) a fost introdus mijlocul fix nu are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată pentru mijlocul fix înstrăinat, şi este obligată să prezinte declaraţia privind TVA;

30) lucrările de construcţie şi montaj al centralelor ce produc energie electrică din surse regenerabile de energie;

31) utilajul şi tehnica de la următoarele poziţii tarifare: ex.3926 – containere din plastic pentru colectarea separată a deşeurilor; ex.841780700 – furnale şi cuptoare pentru incinerarea gunoiului; ex.8477 – maşini şi aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice; ex.8479 – utilaje pentru mărunţirea, presarea, balotarea deşeurilor menajere; ex.8704 – autovehicule pentru colectarea şi transportarea deşeurilor menajere.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă agenţii economici care deţin autorizaţie pentru desfăşurarea activităţii de colectare, prelucrare, reciclare a deşeurilor menajere şi utilizează utilajul şi tehnica nominalizată nemijlocit în domeniul de activitate al acestora;

32) - *abrogat;*

33) - *abrogat;*

34) serviciile de împădurire/reîmpădurire și reabilitare a pădurilor din cadrul Programului național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru anii 2023–2032.

(2) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:

a) mărfurile introduse pe teritoriul vamal şi plasate sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal şi sub destinaţiile vamale de distrugere şi abandon în folosul statului;

b) mărfurile autohtone anterior exportate şi reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeaşi stare, cu excepția celor prevăzute la litera b[1]). Dacă la realizarea exportului suma T.V.A. pentru marfa respectivă a fost restituită, scutirea de T.V.A. nu se acordă. Nerestituirea T.V.A. se confirmă printr-un certificat emis de Serviciul Fiscal de Stat;

b[1]) mărfurile autohtone anterior exportate cu utilizarea serviciilor poștale și reintroduse, în termen de 3 luni de la data exportului, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului suma TVA pentru marfa respectivă a fost restituită, contribuabilul este obligat să calculeze și să declare suma TVA pentru luna în care a avut loc reintroducerea mărfii;

c) mărfurile plasate sub regimul vamal de admitere temporară şi produselor compensatoare după perfecţionarea pasivă, conform reglementărilor vamale.

(3) Mărfurile plasate în regimul vamal de perfecţionare activă, exceptînd carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziţia tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziţia tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziţia tarifară

0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziţia tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, catîri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziţia tarifară 0206), carnea şi organele comestibile ale păsărilor de la poziţia tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziţia tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de porc şi de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată (poziţia tarifară 0209), laptele şi smîntîna din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alţi îndulcitori (edulcoranţi) (poziţia tarifară 0402), feculele de cartofi (poziţia tarifară 1108 13 000), grăsimile de animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decît cele de la poziţia tarifară 150300 (poziţia tarifară 1502) şi zahărul brut (poziţia tarifară ex.1701), se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere.

T.V.A. achitată pentru mărfurile plasate în regimul vamal de perfecţionare activă, la care se aplică T.V.A., se restituie, în conformitate cu modul stabilit de Serviciul Vamal, într-un termen ce nu va depăşi 30 de zile.

(4) - *abrogat.*

(5) Se scuteşte de T.V.A. fără drept de deducere importul mărfurilor, serviciilor, destinate acordării de asistenţă în caz de calamitate naturală, de conflict armat şi în alte situaţii excepţionale, precum şi importul şi livrarea de mărfuri, servicii definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern.

(6) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere plasarea şi comercializarea mărfurilor în magazinele duty-free. Mărfurile supuse accizelor plasate în destinaţia magazinul duty-free amplasat în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova, magazinul duty-free pentru deservirea corpului diplomatic, după comercializare, la încheierea destinaţiei vamale, sunt plasate sub regimul vamal de import cu perceperea drepturilor de import.

(7) - *abrogat.*

(8) - *abrogat.*

(9) - *abrogat.*

(9^1) - *abrogat.*

(9^2) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile şi serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizaţiile necomerciale care corespund cerinţelor art.52, în scop de construire a instituţiilor de asistenţă socială, precum şi mărfurile şi serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către aceste organizaţii necomerciale pentru necesităţile instituţiilor menţionate.

(9^3) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile, cu excepția celor prevăzute la art. 220 din Codul vamal nr. 95/2021, importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea intrinsecă a acestor mărfuri nu depăşeşte suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea intrinsecă a mărfurilor depăşeşte limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menţionată nu micşorează valoarea impozabilă a acestora.

(9[4]) Se scutesc de T.V.A fără drept de deducere deşeurile şi reziduurile de hîrtie şi de carton, de cauciuc, de plastic şi de sticlă (cioburi de sticlă) procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecţii impozabili şi utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova.

(9[5]) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile consumabile importate de forţa militară străină care desfăşoară aplicaţii militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forţei militare şi al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(9[6]) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mijloacele de transport importate şi livrate cu titlu gratuit (donaţie), indiferent de termenul de exploatare, destinate:

a) pentru scopuri medicale, clasificate la poziţiile tarifare 8702 şi 8703;

b) - *abrogată;*

c) pentru stingerea incendiilor, clasificate la poziţia tarifară 8705 30000;

d) pentru curăţarea străzilor, pentru împrăştiat materiale, pentru colectarea deşeurilor, clasificate la poziţia tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atît beneficiarii, cu condiţia utilizării mijloacelor de transport menţionate exclusiv în conformitate cu destinaţia lor finală, cît şi persoanele terţe care au importat şi au livrat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii şi persoanele terţe nu pot comercializa, transmite în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijloacele de transport menţionate la lit.a)-d).

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menţionate şi de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă este stabilit de Guvern.

(9[7]) Se scuteşte de T.V.A. fără drept de deducere importul mostrelor de mărfuri cu valoarea intrinsecă care nu depăşeşte 22 euro pentru un import. În cazul în care valoarea mostrelor de mărfuri depăşeşte limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menţionată nu micşorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele de mărfuri trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară şi permanentă sau prin alte procedee, cu condiţia ca această operaţiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de T.V.A. nu se aplică produselor alcoolice de la poziţiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor şi apelor de toaletă de la poziţia tarifară 330300, tutunului şi produselor pe bază de tutun de la poziţiile tarifare 2401, 2402 şi 2403.

(9[8]) - *abrogat.*

(9[9]) Se scuteşte de T.V.A. fără drept de deducere importul obiectelor de cult conform listei aprobate şi modului stabilit de Guvern.

(9[10]) Se scuteşte de T.V.A. fără drept de deducere importul mărfurilor de la poziţiile

tarifare 271012310, 271012700 şi 271019210, destinate aprovizionării aeronavelor implicate în transportul internaţional de mărfuri şi pasageri.

(9^{11}) Se scutesc de TVA fără drept de deducere mărfurile consumabile importate de echipele/modulele internaţionale de intervenţie care participă la exerciţiile internaţionale de management al consecinţelor situaţiilor excepţionale ce se desfăşoară pe teritoriul Republicii Moldova, destinate uzului sau consumului exclusiv al echipelor/modulelor internaţionale de intervenţie. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de Ministerul Afacerilor Interne şi se prezintă Serviciului Vamal.

(9^{12}) În baza principiului reciprocităţii, se scuteşte de TVA fără drept de deducere introducerea mărfurilor destinate folosinţei oficiale de către misiunile diplomatice şi oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de către reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice şi oficii consulare sau al reprezentanţelor organizaţiilor internaţionale, precum şi de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu aceştia, cu excepţia cetăţenilor Republicii Moldova, precum şi a cetăţenilor străini sau apatrizilor cu reşedinţa permanentă în Republica Moldova.

Capitolul 5

SCUTIREA DE T.V.A. CU DREPT DE DEDUCERE

Articolul 104. Livrările scutite de T.V.A.

cu drept de deducere

Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere:

a) mărfurile, serviciile pentru export şi toate tipurile de transporturi internaţionale de mărfuri (inclusiv de expediţie) şi pasageri, serviciile de transport internaţional al gazelor naturale, precum şi serviciile operatorului aerodrom (aeroport), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internaţional, de deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului şi a mărfurilor la bordul aeronavei, de securitate aeronautică, de căutare-salvare şi de navigaţie aeriană, aferente aeronavelor în trafic internaţional, combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internaţional Liber Giurgiuleşti a navelor maritime implicate în transportul internaţional de mărfuri şi pasageri, indiferent de naţionalitatea navei sau de pavilionul acesteia;

b) energia electrică, energia termică, apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea;

b^{1}) importul de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale ori importul de gaze naturale introduse de pe o navă care transportă gaze lichefiate într-o rețea de gaze naturale, importul de energie electrică, importul de energie termică ori de energie utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice sau de răcire;

c) - *abrogată;*

c[1]) importul şi/sau livrarea pe teritoriul ţării a mărfurilor, serviciilor destinate:

– proiectelor de asistenţă tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizaţiile internaţionale şi ţările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte și a contractelor de stat încheiate;

– proiectelor de asistenţă investiţională, finanţate din contul granturilor acordate Guvernului, precum şi din contul granturilor acordate instituţiilor finanţate de la buget.

Lista tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, lista contractelor de stat, lista proiectelor de asistenţă tehnică, lista granturilor acordate Guvernului şi instituţiilor finanţate de la buget, precum şi modul de aplicare a scutirii de T.V.A. cu drept de deducere la livrarea pe teritoriul ţării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor respective se stabilesc de Guvern;

d) – *abrogată;*

e) – *abrogată;*

f) mărfurile, serviciile livrate în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum şi cele livrate de către rezidenţii diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia, cu excepţia serviciilor de transport și a energiei electrice de echilibrare, livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum şi cele livrate de către rezidenţii diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia;

f[1]) mărfurile livrate de către rezidentul unei zone economice libere a Republicii Moldova unui nerezident al Republicii Moldova, dacă marfa este predată în scopul prelucrării unui rezident al altei zone economice libere a Republicii Moldova, indicat de cumpărătorul/beneficiarul nerezident;

g) serviciile prestate de întreprinderile industriei uşoare pe teritoriul Republicii Moldova agenţilor economici care plasează mărfurile sub regimul vamal de perfecţionare activă, în cadrul contractelor de prelucrare în regimul vamal de perfecţionare activă. Lista agenților economici, tipul serviciilor care cad sub incidența prezentului punct, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc conform condițiilor stabilite de Guvern;

h) - *abrogată;*

i) mărfurile şi serviciile livrate în Portul Internaţional Liber Giurgiuleşti şi Aeroportul Internaţional Liber Mărculeşti din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate din Portul Internaţional Liber Giurgiuleşti şi Aeroportul Internaţional Liber Mărculeşti în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate în Portul Internaţional Liber Giurgiuleşti şi Aeroportul Internaţional Liber Mărculeşti din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum şi cele livrate de către rezidenţii diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internaţional Liber Giurgiuleşti, Aeroportului Internaţional Liber Mărculeşti unul altuia, cu excepţia serviciilor de transport livrate în Portul

Internaţional Liber Giurgiuleşti şi Aeroportul Internaţional Liber Mărculeşti din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum şi a celor livrate de către rezidenţii diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internaţional Liber Giurgiuleşti, Aeroportului Internaţional Liber Mărculeşti unul altuia.

Capitolul 6

LIVRĂRILE

Articolul 105. Livrările de mărfuri, servicii

(1) Livrarea energiei electrice, a celei termice şi a gazului se consideră livrare de mărfuri.

(2) Livrarea serviciilor legată de livrarea mărfurilor se consideră parte a livrării de mărfuri.

(3) Livrarea serviciilor legată de exportul de mărfuri se consideră parte a exportului de mărfuri.

(4) Livrarea mărfurilor legată de livrarea serviciilor se consideră parte a livrării de servicii.

(5) Livrarea serviciilor legate de importul de mărfuri se consideră parte a importului de mărfuri.

Articolul 106. Livrările efectuate în cadrul realizării

contractului de mandat

(1) Livrarea de mărfuri, servicii efectuată de către mandatar în numele mandantului constituie livrare efectuată de mandant.

(2) Executarea de către mandatar a însărcinării mandantului privind procurarea mărfurilor, serviciilor constituie livrare efectuată de către furnizor mandantului.

Articolul 107. Livrările efectuate în cadrul realizării

contractului de comision şi contractului

de administrare fiduciară

(1) Transmiterea mărfurilor de către comitent comisionarului şi invers, precum şi transmiterea mărfurilor de către comisionar cumpărătorului şi de către furnizor comisionarului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrări de mărfuri.

(2) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea impozabilă a livrării acestor mărfuri efectuate de către comisionar cumpărătorului. Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului care nu este subiect al

impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea livrării acestor mărfuri cumpărătorului de către comisionar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(3) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfa, valoarea livrării de mărfuri efectuată de comisionar comitentului reprezintă valoarea livrării de mărfuri efectuată de către furnizor comisionarului.

(4) Executarea de către comisionar a însărcinării comitentului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrare de servicii.

(5) Dacă, în cadrul executării însărcinării comitentului, comisionarul importă mărfuri, acesta achită T.V.A. la import în conformitate cu art.101 alin.(7) şi beneficiază de dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condiţiile stabilite la art.102 alin.(10) lit.b).

(6) În cazul în care administratorul fiduciar acţionează în nume propriu, dar pe contul fiduciantului, în legătură cu o prestare de servicii, se consideră că el însuşi a procurat şi a prestat serviciile în cauză.

(7) Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării constituie valoarea impozabilă a serviciului prestat beneficiarului de către administratorul fiduciar. Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării reprezintă valoarea serviciului prestat cumpărătorului de administratorul fiduciar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(8) Prestarea serviciului de administrare fiduciară de către administratorul fiduciar fondatorului administrării constituie livrare de servicii.

(9) În cazul în care fondatorul administrării este un nerezident, administratorul fiduciar înregistrat ca plătitor de T.V.A. este obligat să calculeze T.V.A., iar în cazul lipsei statutului de contribuabil de T.V.A.- să achite T.V.A. la import de servicii în modul stabilit la art.109 alin.(2) şi dispune de dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condiţiile stabilite la art.102. Livrarea ulterioară a serviciului de către administratorul fiduciar beneficiarului se impozitează cu T.V.A.

Capitolul 7

TERMENELE OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 108. Termenele obligaţiei fiscale

(1) Data calculării obligaţiei fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepţia cazurilor stipulate la alin.(5)–(8).

(2) Pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se

consideră data la care începe transportarea, cu excepţia mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.

(2[1]) Pentru energia electrică de echilibrare, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale.

(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

(4) Pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parţial sau în întregime, în dependenţă de ce are loc mai înainte.

(5) Dacă factura fiscală. este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plăţii, în dependenţă de ce are loc mai înainte.

(6) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri şi servicii (energie electrică, termică, apă, gaz, arendă, locaţiune, uzufruct etc.) pe parcursul unei anumite perioade de timp stipulate în contract, data livrării se consideră data predării mărfurilor, a prestării serviciului sau data primirii fiecărei plăţi regulate, în funcţie de ce are loc mai înainte.

(7) În cazul livrării de mărfuri şi servicii în cadrul unui contract de leasing (financiar sau operaţional), data livrării se consideră data specificată în contract pentru efectuarea plăţii. În cazul încasării plăţii în avans, data livrării se consideră data încasării avansului.

(8) Serviciile prestate care determină plăţi succesive, precum servicii de construcţie-montaj, consultanţă, cercetare, expertiză şi alte servicii similare, sînt considerate efectuate la data la care sînt întocmite procesele-verbale de predare-primire a lucrărilor şi alte documente similare, pe baza cărora se stabileşte livrarea serviciilor, sau, în funcţie de prevederile contractuale, la data acceptării lucrărilor de către beneficiar.

(9) Data obligaţiei fiscale la procurarea proprietăţii întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate, cu excepția bunurilor imobiliare, se consideră data efectuării plăţii, inclusiv a plăţii prealabile pentru proprietatea procurată, sau data primirii proprietăţii de către cumpărător, în funcţie de ce are loc mai înainte. Pentru bunurile imobiliare, data obligației fiscale se stabilește conform alin. (3).

(10) Data obligaţiei fiscale la procurarea proprietăţii gajate, proprietăţii ipotecate, proprietăţii sechestrate se consideră data efectuării plăţii, inclusiv a plăţii prealabile pentru proprietatea procurată, sau data primirii proprietăţii de către cumpărător, în funcţie de ce are loc mai înainte.

Articolul 109. Termenele obligaţiei fiscale

în cazul importurilor

(1) Pentru mărfurile importate, termenul obligaţiei fiscale se consideră data declarării

mărfurilor la punctele vamale sau, în cazul prevăzut la art. 113 alin. (1) și (2) din Codul vamal nr. 95/2021, data prelungirii termenului de plată, iar data achitării – data depunerii de către importator (declarant) sau de către un terţ a mijloacelor băneşti la casieria organului vamal sau la contul unic trezorerial, confirmată printr-un extras din contul bancar şi/sau contul de plăţi.

(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale de calculare a TVA se consideră data importului sau achitării serviciului, inclusiv a plății în avans, în funcție de ce a avut loc mai înainte.

(3) Marfa se consideră importată dacă importatorul respectă toate cerinţele prevăzute de legislaţia vamală la importul de mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova şi dacă marfa a fost supusă drepturilor de import. În cazul în care drepturile de import pe marfa importată nu trebuie achitate, marfa se consideră importată ca şi cum ea ar fi fost supusă drepturilor de import, cu respectarea procedurilor corespunzătoare de import al mărfurilor, prevăzute în legislaţia vamală.

(4) În cazul în care, la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, mărfurile sînt plasate sub regimul vamal suspensiv cu scutirea totală de drepturi de import sau sub regimul vamal de tranzit, termenul obligaţiei fiscale şi data achitării T.V.A. se consideră data încheierii regimului vamal şi punerii mărfii în liberă circulaţie.

Articolul 109[1]. Data obligaţiei fiscale pentru serviciile

prestate prin intermediul reţelelor electronice

de către nerezidenţi pentru persoanele fizice

rezidente

Pentru serviciile prestate de către subiecţii impozabili stabiliţi la art.94 lit.d), termenul obligaţiei fiscale se consideră data efectuării plăţii, inclusiv a plăţii în prealabil.

Capitolul 8

LOCUL LIVRĂRII

Articolul 110. Locul livrării mărfurilor

(1) În cazul în care mărfurile nu sînt expediate sau transportate, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul la care este efectuată livrarea.

(2) Pentru mărfurile expediate sau transportate de cumpărător sau de o terţă persoană, locul livrării este considerat a fi locul aflării mărfurilor la momentul la care începe expedierea sau transportul mărfurilor către cumpărător, cu excepţia livrărilor pentru export.

(3) Pentru mărfurile expediate sau transportate de furnizor, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul predării (transmiterii) sau la momentul trecerii lor în posesia cumpărătorului (beneficiarului).

(4) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova sau prin orice rețea conectată la acestea, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau de energie utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice ori al rețelelor de răcire către un comerciant subiect impozabil, locul livrării se consideră a fi locul în care acel comerciant subiect impozabil își are sediul pentru care se livrează mărfurile ori, în absența unui astfel de sediu, locul în care acesta își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită. Comerciantul subiect impozabil este subiectul impozabil a cărui activitate principală, în ceea ce privește cumpărarea de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică sau de energie utilizată pentru răcire, o reprezintă revânzarea mărfurilor respective și al cărui consum propriu de astfel de mărfuri este neglijabil.

(5) În cazul livrării de gaze naturale prin intermediul rețelelor de gaze naturale situate pe teritoriul Republicii Moldova sau prin orice rețea conectată la acestea, al livrării de energie electrică ori al livrării de energie termică sau de energie utilizată pentru răcire prin intermediul rețelelor termice ori al rețelelor de răcire, în situația în care unei astfel de livrări nu se aplică alin. (4), locul livrării reprezintă locul în care cumpărătorul utilizează și consumă efectiv mărfurile. Atunci când cumpărătorul nu consumă efectiv gazele naturale, energia electrică, energia termică sau energia utilizată pentru răcire ori le consumă doar parțial, se consideră că mărfurile în cauză neconsumate au fost utilizate și consumate în locul în care cumpărătorul își are sediul pentru care se livrează mărfurile respective. În absența unui astfel de sediu, se consideră că acesta a utilizat și a consumat mărfurile respective în locul în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.

Articolul 111. Locul livrării serviciilor

(1) Locul livrării serviciilor se consideră:

a) locul aflării bunurilor imobiliare – pentru serviciile prestate de experţi şi agenţi imobiliari, lucrările de construcţie aferente bunurilor imobiliare, serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalou, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanţă sau tabără de vacanţă, serviciile de acordare a drepturilor de utilizare a bunurilor imobiliare şi serviciile de pregătire şi coordonare a lucrărilor de construcţie, care includ serviciile prestate de arhitecţi şi de societăţile care asigură supravegherea pe şantier;

b) calea pe care se efectuează transportul, luîndu-se în considerare distanţa parcursă – la prestarea serviciilor de transport;

c) locul prestării efective a serviciilor:

– legate de bunurile mobile tangibile;

– prestate în domeniul culturii, artei, ştiinţei, învăţămîntului, culturii fizice, divertismentului sau sportului ori într-un alt domeniu similar de activitate;

– legate de activităţi auxiliare de transport, aşa ca încărcarea, descărcarea, manipularea şi alte activităţi similare, strămutarea, asamblarea;

– legate de evaluarea bunurilor mobile tangibile şi de lucrările efectuate asupra acestora;

d) locul utilizării şi posedării serviciului – la darea în chirie a bunurilor mobile tangibile;

e) sediul sau, în cazul în care acesta lipseşte, domiciliul ori reşedinţa beneficiarului următoarelor servicii:

– servicii de transmitere a obiectelor de proprietate industrială, precum şi cele referitoare la obiectele dreptului de autor şi ale drepturilor conexe;

– servicii de publicitate;

– servicii ale consultanţilor, inginerilor, birourilor de consultanţă, avocaţilor, contabililor şi de marketing (studiere a pieţei), traduceri de texte, precum şi servicii de furnizare a informaţiei, inclusiv prin centrele de intermediere a serviciilor publice de telefonie fixă şi mobilă;

– servicii în tehnologia informaţiei, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicaţii electronice;

– servicii de angajare şi furnizare de personal (punere la dispoziţie de personal);

– servicii ale agenţilor care activează în numele şi din contul altor persoane – pentru serviciile enumerate la prezenta literă;

f) locul destinaţiei mărfurilor, expediate după prelucrare – la prelucrarea mărfurilor pe teritoriul vamal şi în afara teritoriului vamal;

g) locul în care beneficiarul este stabilit, în cazul serviciilor constând în acordarea accesului la rețelele de gaze naturale, la rețelele electrice ori termice sau la rețelele de răcire, în transportul și distribuția prin intermediul rețelelor respective, al altor servicii legate direct de acestea, precum și în cazul serviciilor constând în rezervarea capacității de producere a energiei electrice.

(2) Locul livrării serviciilor se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipseşte, domiciliul ori reşedinţa beneficiarului următoarelor servicii:

a) servicii de comunicaţii electronice;

b) servicii de radiodifuziune şi televiziune;

c) servicii furnizate prin mijloace radioelectronice.

(3) Serviciile furnizate prin mijloace radioelectronice în sensul alin.(2) lit.c) cuprind:

a) furnizare şi găzduire de site-uri pe internet, mentenanţă la distanţă a programelor şi echipamentelor;

b) furnizare de software şi actualizarea acestora;

c) furnizare de imagini, texte şi informaţii şi punerea la dispoziţie a unor baze de date;

d) furnizare de muzică, filme şi jocuri, inclusiv jocuri de noroc şi pariuri din cadrul emisiunilor, sau de manifestări politice, culturale, artistice, sportive, ştiinţifice şi de divertisment;

e) furnizare de servicii de învăţământ la distanţă.

(4) Locul livrării serviciilor care nu au fost enumerate la alin.(1)–(3) se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipseşte, domiciliul ori reşedinţa persoanei care prestează serviciile respective.

(5) Locul livrării serviciilor prevăzute la art.95 alin.(1^1), prestate de către nerezidenţii care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova pentru persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, se consideră Republica Moldova dacă este îndeplinită cel puţin una dintre următoarele condiţii:

a) reşedinţa persoanei fizice este în Republica Moldova;

b) sediul băncii în care este deschis contul utilizat pentru achitarea serviciilor sau sediul operatorului de mijloace financiare electronice, prin intermediul căruia are loc achitarea, este în Republica Moldova;

c) adresa în reţea (IP) a dispozitivului utilizat de către cumpărător pentru procurarea serviciilor este în Republica Moldova;

d) prefixul telefonic de ţară utilizat pentru procurarea sau achitarea serviciilor este atribuit Republicii Moldova.

Capitolul 9

ADMINISTRAREA T.V.A.

Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil

(1) Subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător, cu excepţia antreprenorilor independenți conform cap. 10^4 al titlului II, autorităţilor publice, instituţiilor publice, specificate la art. 51, exceptînd instituţiile de învăţământ publice, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depăşeşte 1,7 milioane de lei, cu excepţia livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere şi a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2). Subiectul este obligat să înştiinţeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completînd formularul respectiv, şi să se înregistreze nu mai tîrziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depăşirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depăşirea. În cazul în care subiectul anterior a fost înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A., perioada deținerii statutului de plătitor de T.V.A. nu se ia în calcul la aprecierea pragului de înregistrare.

(2) Subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător are dreptul să se înregistreze în calitate de contribuabil al T.V.A. dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la Serviciul Fiscal de Stat cererea de înregistrare, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(1).

(3) La înregistrarea subiectului impozabil, Serviciul Fiscal de Stat este obligat să-i elibereze certificatul de înregistrare, aprobat în modul stabilit, cu indicarea:

a) denumirii (numelui) şi adresei juridice ale subiectului impozabil;

b) datei înregistrării;

c) codului fiscal al subiectului impozabil.

(4) Subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător şi care beneficiază de import de servicii, cu excepţia celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricăror 12 luni consecutive, cu excepţia livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere şi a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2), depăşeşte 1,7 milioane de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin.(1) din prezentul articol.

(4^1) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova și este beneficiarul mărfurilor conform art. 110 alin. (4) este obligat să se înregistreze ca plătitor de TVA înainte de a efectua procurările respective.

(5) Subiectul căruia, în cadrul reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare, i-au fost transmise drepturi şi/sau obligaţii de către întreprinderea reorganizată deţinătoare a statutului de plătitor de T.V.A. se consideră înregistrat în calitate de subiect impozabil de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice, cu excepţia cazului de reorganizare prin absorbţie, pentru care data înregistrării în calitate de subiect al impunerii cu T.V.A. este data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.

Subiecţii sunt obligaţi să înştiinţeze oficial despre reorganizare Serviciul Fiscal de Stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice, cu excepţia reorganizării prin absorbţie, pentru care termenul de 5 zile lucrătoare începe să curgă de la data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.

Articolul 112^1. Înregistrarea în calitate de subiecţi impozabili

a nerezidenţilor care desfăşoară activitate

de întreprinzător fără deţinerea formei

organizatorico-juridice în Republica Moldova

(1) Nerezidentul care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei

organizatorico-juridice în Republica Moldova şi prestează servicii prin intermediul reţelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător sau prin intermediul căruia are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător a serviciilor de care beneficiază prin intermediul reţelelor electronice de la alţi nerezidenţi se consideră înregistrat în calitate de plătitor al T.V.A. din ziua în care i-a fost atribuit codul fiscal în conformitate cu art.163 alin.(7^1).

(2) - *abrogat.*

Articolul 113. Anularea înregistrării

(1) În cazul suspendării livrărilor supuse T.V.A., subiectul impozabil este obligat să informeze despre aceasta Serviciul Fiscal de Stat. Anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului T.V.A. în cazul în care:

a) - *abrogată;*

b) subiectul impunerii nu a prezentat declaraţie privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală;

c) informaţia prezentată despre sediul subiectului şi sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică;

d) subiectul impunerii aflat în proces de lichidare nu a depus cererea privind anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A în legătură cu lichidarea pînă la începerea controlului fiscal.

(3) În momentul anulării înregistrării contribuabilului T.V.A., el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri şi a mijloacelor fixe pentru care, la momentul procurării lor, T.V.A. a fost dedusă şi trebuie să achite datoria la T.V.A. pentru această livrare. Valoarea impozabilă a livrării respective se consideră valoarea ei de piaţă, iar pentru activele supuse amortizării – valoarea cea mai mare dintre valoarea contabilă şi valoarea de piaţă.

(4) Data anulării înregistrării ca contribuabil al TVA se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind anularea înregistrării.

(5) În cazul suspendării activităţii subiectului impozabil în conformitate cu legislaţia în vigoare, înregistrarea în calitate de contribuabil al T.V.A. nu se anulează. În cazul efectuării livrărilor în perioada de suspendare a activităţii, obligaţiile şi drepturile contribuabilului T.V.A. se restabilesc din prima zi a lunii în care au fost efectuate aceste livrări.

(6) În cazul lichidării, anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în

baza cererii depuse de contribuabil pînă la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic. Dacă contribuabilul nu depune cererea respectivă pînă la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic, anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în temeiul alin.(2) lit.d).

Articolul 114. Perioada fiscală privind T.V.A.

(1) Perioada fiscală privind T.V.A. constituie o lună calendaristică, începînd cu prima zi a lunii.

(1^1) Perioada fiscală privind T.V.A. pentru subiecţii impozabili stipulaţi la art.94 lit.d) constituie un trimestru calendaristic.

(2) În cazul anulării înregistrării, ultima perioadă fiscală începe în prima zi a lunii în care a avut loc anularea şi se termină în ultima zi a lunii cînd a intrat în vigoare actul cu privire la anularea înregistrării.

Articolul 115. Declararea T.V.A. şi achitarea ei

(1) Fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.a), c), e) şi/sau lit.f), este obligat să prezinte declaraţia privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală. Declaraţia se întocmeşte pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai tîrziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(1^1) Declaraţia privind T.V.A. se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2^1).

(1^2) Fiecare subiect impozabil specificat la art.94 lit.d) este obligat să prezinte declaraţia privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc livrări impozabile. Declaraţia se întocmeşte conform formularului aprobat de Serviciul Fiscal de Stat şi se prezintă în mod obligatoriu, prin metode automatizate de raportare electronică, prin intermediul cabinetului electronic personal al contribuabilului, în termen de până la data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(1^3) Fiecare subiect impozabil care nu este înregistrat ca plătitor de TVA și care procură mărfurile menționate la art. 101 alin. (1^1) este obligat să prezinte declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc procurările respective.

(2) Fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma T.V.A., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel tîrziu la data stabilită pentru prezentarea declaraţiei pe această perioadă, cu excepţia achitării T.V.A. în buget:

a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;

b) pentru serviciile importate de către subiecții ce nu sunt înregistrați ca contribuabili de T.V.A. în conformitate cu art. 112, a căror achitare se face până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat sau achitat serviciul, în funcție de ce a avut loc mai înainte;

c) pentru procurările specificate la art. 95 alin. (1) lit. e) și/sau lit. f), achitarea T.V.A. se efectuează până la data de 25 a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea, eliberarea facturii fiscale sau la data la care se efectuează plata, în funcție de ce are loc mai înainte.

(3) Pentru fiecare perioadă fiscală, subiecţii impozabili specificaţi la art.94 lit.d) trebuie să verse la buget suma T.V.A., în una dintre valutele MDL/USD/EUR, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declaraţiei pe această perioadă.

Articolul 116. Ajustarea sumei T.V.A. în cazul

datoriilor compromise

(1) Dacă, după includerea în declaraţia privind T.V.A. a sumei T.V.A. calculate pe livrarea efectuată, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislaţiei, drept datorie compromisă, subiectul impozabil are dreptul la ajustarea sumei T.V.A. calculate începînd cu perioada fiscală în care s-a constatat datoria compromisă. Suma T.V.A. care urmează a fi ajustată este egală cu suma T.V.A. calculată pe livrarea care corespunde sumei datoriei compromise nerambursate.

(2) Dacă suma datoriei compromise se restituie subiectului impozabil după ajustarea sumei T.V.A. calculate conform prevederilor alin.(1), această sumă se consideră ca plată pentru următoarea livrare impozabilă efectuată la momentul primirii sumei datoriei compromise.

(3) Dacă, după includerea în declaraţia privind T.V.A. a sumei T.V.A. în baza facturii fiscale primite, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislaţiei, drept datorie compromisă, subiectul impozabil va exclude din deducere suma T.V.A. care corespunde sumei datoriei compromise neachitate.

Articolul 117. Factura fiscală

(1) Subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul ţării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariţiei obligaţiei fiscale, stabilit prin art.108, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(1^1) Subiectul impozabil inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (*e*-factura), aprobată de Serviciul Fiscal de Stat, la efectuarea livrării impozabile pe teritoriul ţării, este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea în cauză factura fiscală electronică, eliberată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(1^2) La executarea contractelor atribuite conform Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, Legii nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale, Legii nr. 22/2025 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, legii privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității și conform Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.870/2022, agentul economic este obligat să prezinte

cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrare factura fiscală electronică (*e*-factura). Prevederile prezentului alineat nu se aplică pentru livrările de energie electrică, de energie termică, de gaze naturale, pentru serviciile de comunicații electronice și serviciile comunale, nici celor efectuate ca urmare a executării contractelor care intră în domeniul de aplicare al legii privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității dacă acestea sunt declarate secrete sau necesită măsuri speciale de securitate, conform legislației naționale.

(1^3) La efectuarea livrărilor impozabile cu TVA de produse petroliere principale (benzină, motorină) pe teritoriul țării, subiectul impozabil este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea respectivă factura fiscală electronică (e-factura).

(1^4) Subiectul impozabil la efectuarea livrărilor de mărfuri/servicii către agentul economic care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu are relații fiscale cu sistemul ei bugetar este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrări de mărfuri/servicii factura fiscală electronică (*e*-factura). Prevederile prezentului alineat nu se aplică pentru livrările de energie electrică, de energie termică, de gaz natural, pentru serviciile de comunicații electronice și serviciile comunale.

(1^5) Subiectul impozabil care efectuează livrări de mărfuri și servicii destinate realizării proiectelor prevăzute la art. 104 lit. c^1) este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrări de mărfuri/servicii factura fiscală electronică (*e*-factura). Prevederile prezentului alineat nu se aplică pentru livrările de energie electrică, de energie termică, de gaz natural, pentru serviciile de comunicații electronice și serviciile comunale.

(1^6) Informațiile cu privire la persoanele care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar se oferă de către Agenția de Guvernare Electronică sau, după caz, de către Agenția Servicii Publice.

(2) Factura fiscală trebuie să includă următoarele informaţii:

1) numărul curent al facturii/facturii fiscale;

2) denumirea (numele), adresa şi codul fiscal al furnizorului;

3) data eliberării facturii/facturii fiscale;

4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii/facturii fiscale;

5) denumirea (numele), adresa şi codul fiscal al cumpărătorului;

6) tipul livrării;

7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii:

a) cantitatea mărfii;

a^1) preţul de achiziţie/livrare şi mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante;

b) preţul unui articol de marfă fără T.V.A.;

c) cota T.V.A.;

d) - *abrogată;*

e) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată;

f) suma totală a T.V.A;

g) în cazul în care se aplică mecanismul de taxare inversă – mențiunea „Taxare inversă”.

(3) Pentru vînzarea cu amănuntul şi prestările de servicii în locurile special amenajate şi în cadrul comerţului electronic, cu plata în numerar şi/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepţia cazurilor cînd este solicitată de cumpărător, dar nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea), dacă sînt respectate următoarele condiţii:

a) subiectul impozabil ţine evidenţa sumei primite şi achitate în numerar şi/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial şi de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă şi de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poşta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin echipamentul de casă şi de control se efectuează în momentul primirii sumei în numerar şi/sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar, cu excepţia sumelor achitate cu instrument de plată fără numerar în cadrul comerţului electronic;

b) la sfîrşitul fiecărei zile de lucru, în documentaţia de evidenţă este înscrisă suma totală a T.V.A. pe livrările efectuate, iar în documentul de evidenţă a valorilor materiale procurate se introduc datele din facturile fiscale care au fost achitate în numerar şi/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar.

(4) În cazul produselor digitale exportate sub formă de servicii livrate pe cale electronică şi achitate prin intermediul cardurilor sistemelor internaţionale de plăţi, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(5) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei, gazului şi serviciilor către populaţie cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poşta Moldovei", ale altor prestatori de servicii de plată, eliberarea facturilor fiscale de către furnizorii mărfurilor, serviciilor nu se efectuează.

Articolul 117[1]. Cazuri speciale de eliberare a facturilor

fiscale

(1) La efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, data eliberării facturii fiscale este data la care începe transportul lor, cu excepţia cazurilor specificate la alin.(11) şi (13).

(2) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri, servicii (energie electrică, termică, apă, gaz etc.) pe parcursul unei perioade, furnizorii eliberează factură fiscală pentru perioada în care a fost efectuată livrarea, odată cu prezentarea către cumpărător a contului.

(2^2) La livrarea energiei termice şi apei calde către operatorii reţelelor de distribuţie a energiei termice şi apei calde, producătorul, în baza informaţiei prezentate de operatorii reţelelor de distribuţie a energiei termice şi apei calde, eliberează factura fiscală cu divizarea volumelor în funcţie de cota T.V.A. aplicată.

(2^3) - *abrogat.*

(3) - *abrogat.*

(4) La livrările de producţie agricolă şi de mărfuri, servicii către proprietarii de teren agricol în contul plăţii pentru arenda pământului, factura fiscală se eliberează de arendaş în ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea, la valoarea totală a livrării, cu anexarea informaţiei despre beneficiari, ce conţine indicatorii specificaţi în factura fiscală şi semnătura olografă a beneficiarilor, în cazul unui document emis pe suport de hârtie, sau semnătura electronică calificată, în cazul unui document electronic.

(5) La transmiterea dreptului de utilizare a produsului informaţional, factura fiscală se eliberează de către autor sau de titularul dreptului de autor la data stabilită pentru achitarea folosirii produsului informaţional, indiferent de faptul dacă transmiterea dreptului de autor are loc în baza contractului privind transmiterea dreptului de autor exclusiv sau neexclusiv.

(6) Eliberarea de către comitent a facturii fiscale se efectuează la transmiterea mărfurilor la comisionar. La livrarea mărfii către cumpărător (beneficiar), comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(7) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfă pentru ca, ulterior, să o predea acestuia, comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu la predarea mărfii către comitent. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(8) Factura fiscală eliberată de fondatorul administrării se prezintă administratorului fiduciar. La livrarea de mărfuri, servicii către cumpărătorul (beneficiarul) final, administratorul fiduciar eliberează factura fiscală în nume propriu. Pe măsura acordării serviciului de administrare a patrimoniului, administratorul fiduciar eliberează fondatorului administrării factura fiscală.

(9) La primirea plăţii înainte de efectuarea livrării, factura fiscală se eliberează, după caz, la primirea plăţii sau la efectuarea livrării în următoarele situaţii:

a) comercializarea de către întreprinderile de alimentaţie publică a produselor alimentare de fabricaţie proprie şi a mărfurilor către cumpărătorul (beneficiarul) care este subiect al activităţii de întreprinzător şi care plăteşte în prealabil deservirea la întreprinderea de alimentaţie publică pentru o anumită perioadă, factura fiscală eliberîndu-

se în momentul efectuării prealabile a plăţii;

b) abonarea la publicaţiile periodice impozabile cu T.V.A., factura fiscală eliberîndu-se la primirea plăţii în prealabil;

c) livrarea serviciilor de telefonie mobilă prin achitare în prealabil, eliberîndu-se factura fiscală în momentul, stabilit prin contract, al efectuării plăţii pentru serviciile acordate.

(10) Refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin înscrierea lor într-un rînd separat în factura fiscală eliberată pentru livrarea de mărfuri, servicii. În cazul în care livrarea de mărfuri, servicii lipseşte, refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin eliberarea facturii fiscale în care se vor înscrie doar aceste cheltuieli. În cazul refacturării cheltuielilor compensate în favoarea persoanelor fizice, emiterea facturii fiscale nu este obligatorie, aceasta fiind emisă doar la solicitarea persoanei fizice.

(11) În cazul în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calităţii, masei şi calităţilor de consum ale mărfurilor, la expedierea acestora se eliberează factura fiscală/avizul de însoţire a mărfurilor fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sînt indicaţi.

După stabilirea valorii impozabile a livrării respective, în baza facturii fiscale/avizului de însoţire a mărfurilor, furnizorul prezintă cumpărătorului factura fiscală, în care se reflectă numerele şi seriile avizelor de însoţire a mărfurilor, şi informaţia despre livrările efectuate. La efectuarea multiplă a unor astfel de livrări în decursul unei luni, furnizorul, în baza facturilor fiscale/avizelor de însoţire a mărfurilor, eliberează cel puţin o dată pe lună factura fiscală pe valoarea livrărilor efectuate.

(12) La ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile de mărfuri, de servicii după livrarea sau achitarea lor, furnizorul eliberează factura fiscală cu reflectarea în aceasta a denumirii mărfurilor, serviciilor la care a fost modificată valoarea impozabilă, a obligaţiei fiscale ajustate privind T.V.A. şi a mărimii ajustării valorii impozabile a mărfurilor, serviciilor care se indică cu semnul "minus" la micşorare şi cu semnul "plus" la majorare.

(13) La transportarea mărfurilor, furnizorul are dreptul să emită avize de însoţire a mărfurilor. În cazul în care furnizorul emite avize de însoţire a mărfurilor, acesta eliberează factura fiscală în baza avizelor emise, pînă la sfîrşitul perioadei fiscale în care au fost emise avizele respective. În cazul utilizării facturii fiscale electronice (e-factura), furnizorul eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice ale lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin avizele respective.

(14) La efectuarea livrărilor de servicii și de produse petroliere, în cazul utilizării e-facturii, furnizorul eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice ale lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă.

(15) La efectuarea livrărilor de mărfuri achitate prin intermediul cardului de plată de afaceri (business), în cazul utilizării e-facturii, furnizorul eliberează factura fiscală în

termenul ce nu poate depăși 10 zile calendaristice ale lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă.

Articolul 118. Evidenţa mărfurilor, serviciilor

(1) Fiecare subiect impozabil este obligat să ţină evidenţa întregului volum de mărfuri, servicii livrate şi a valorilor materiale, serviciilor procurate. În comerţul cu amănuntul, în sfera prestării serviciilor, subiecţii impozabili sînt obligaţi să ţină zilnic evidenţa tuturor mărfurilor livrate, serviciilor prestate achitate în numerar. Registrele de evidenţă a procurării şi livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmite nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale privind T.V.A.

(2) Registrul de evidenţă a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

a) seria şi numărul facturii fiscale şi/sau seria şi numărul declaraţiei de import şi/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii;

b) data primirii facturii fiscale şi/sau data din declaraţie în regim liber de vamă şi/sau data plăţii T.V.A. la servicii şi numărul documentului de plată;

c) denumirea (numele) furnizorului;

d) descrierea succintă a livrării;

e) valoarea totală a livrării fără T.V.A.;

f) suma totală a T.V.A..

(3) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate/ livrate se înregistrează în registrele respective în ordinea primirii/ eliberării lor. Facturile fiscale deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.

(4) Înscrierea în registrul de evidenţă a livrării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

a) seria şi numărul facturii fiscale;

b) data eliberării ei;

c) denumirea (numele) cumpărătorului (beneficiarului);

d) descrierea succintă a livrării;

e) valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără T.V.A.;

f) suma totală a T.V.A.;

g) suma rabatului, dacă acesta se oferă.

(5) Pentru fiecare perioadă fiscală privind T.V.A. se ţine o evidenţă generalizată, care include:

a) suma T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate;

b) suma T.V.A. pe mărfurile, serviciile livrate;

c) ajustările care influenţează suma T.V.A.;

d) suma netă a T.V.A. care trebuie achitată la buget sau suma excesivă netă a T.V.A. care urmează a fi trecută în cont;

e) suma T.V.A. vărsată la buget;

f) suma excesivă a T.V.A. raportată la perioada fiscală următoare;

g) suma T.V.A. supusă rambursării de la buget.

Articolul 118[1]. - *abrogat.*

Articolul 118[2]. Modul şi termenele de eliberare a formularelor

de facturi fiscale, a seriei şi diapazonului de

numere

(1) - *abrogat.*

(2) - *abrogat.*

(3) - *abrogat.*

(4) Pentru contribuabilii care îşi exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale, seria şi diapazonul de numere se eliberează conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

TITLUL IV

ACCIZELE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 119. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Acciză* – impozit de stat care se percepe, direct sau indirect, asupra următoarelor mărfuri de consum:

a) alcool etilic şi băuturi alcoolice;

b) tutun prelucrat;

c) petrolul şi derivatele lui;

d) caviar şi înlocuitori de caviar;

e) parfumuri şi apă de toaletă;

f) - *abrogată;*

g) mijloace de transport specificate în anexa nr.2 la prezentul titlu;

h) alte mărfuri specificate în anexa nr.1 la prezentul titlu.

2) *Certificat de acciză* – document eliberat de Serviciul Fiscal de Stat antrepozitarului autorizat, care atestă înregistrarea acestuia şi îi atribuie dreptul de a efectua tranzacţii cu mărfurile supuse accizelor.

3) *Antrepozit fiscal* – totalitatea locurilor, determinate în certificatul de acciză, în care mărfurile supuse accizelor sînt produse, transformate, deţinute sau expediate (transportate) de către antrepozitarul autorizat în activitatea sa, în cadrul cărora nu se calculează şi nu se achită accizele.

4) *Antrepozitar autorizat* – persoană fizică sau juridică autorizată de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul activităţii sale, să producă, să transforme, să deţină sau să expedieze (transporte) mărfuri supuse accizelor într-un antrepozit fiscal.

5) *Expediere (transportare)* – deplasare, transmitere a mărfurilor supuse accizelor din/în antrepozitul fiscal.

6) *Informaţie despre expediere (transportare)* – înscriere făcută în registrul de evidentă a mărfurilor expediate (transportate).

7) *Tutun prelucrat* – tutunul care reprezintă:

a) ţigarete cu filtru şi fără filtru;

a[1]) rezerve din tutun, rezerve din tutun reconstituit sau rezerve din înlocuitori de tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului;

b) trabucuri şi ţigări de foi;

c) tutun pentru fumat:

– tutun pentru fumat tăiat fin, destinat rulării în ţigarete;

– alte tipuri de tutun pentru fumat.

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ŞI BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 120. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt:

a) antrepozitarul autorizat care produce şi/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova;

b) persoanele juridice şi persoanele fizice care importă mărfuri supuse accizelor;

c) persoanele juridice sau fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și utilizează alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 în alte scopuri decât cele prevăzute la art. 124 alin. (15) sau (16).

Articolul 121. Obiectele impunerii şi baza impozabilă

(1) Obiecte ale impunerii sînt mărfurile supuse accizelor, specificate în anexele la prezentul titlu.

(2) Baza impozabilă o constituie:

a) volumul în expresie naturală, dacă cotele accizelor, inclusiv în cazul importului, sînt stabilite în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;

b) valoarea mărfurilor, fără a ţine cont de accize şi T.V.A., dacă pentru aceste mărfuri sînt stabilite cote *ad valorem* în procente ale accizelor, cu excepţia art.123[1];

c) valoarea în vamă a mărfurilor importate, determinată conform legislaţiei vamale, precum şi impozitele şi taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ţine cont de accize şi T.V.A., dacă pentru mărfurile în cauză sînt stabilite cote *ad valorem* în procente ale accizelor, cu excepţia art.123[1].

Capitolul 3

COTELE ACCIZELOR, MODUL DE CALCULARE

ŞI TERMENELE DE ACHITARE

Articolul 122. Cotele accizelor şi momentul impunerii

accizelor

(1) Cotele accizelor, conform anexelor la prezentul titlu, se stabilesc:

a) în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;

b) *ad valorem* în procente de la valoarea mărfurilor, fără a ţine cont de accize şi T.V.A., sau de la valoarea în vamă a mărfurilor importate, luînd în considerare impozitele şi taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ţine cont de accize şi T.V.A.

(2) - *abrogat.*

(3) Mărfurile sînt supuse accizelor la momentul:

a) expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal;

b) importului acestora în Republica Moldova.

Articolul 123. Modul de calculare a accizelor

(1) Subiecţii impunerii specificaţi la art.120 lit.a), care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din antrepozitul fiscal, calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în funcţie de cotă – în sumă absolută sau *ad valorem* în procente).

(2) În cazul transmiterii mărfurilor supuse accizelor cu plată sau cu titlu gratuit, inclusiv în contul salariului, angajaților antrepozitarului autorizat, altor persoane, în cazul atribuirii mărfurilor de către antrepozitarul autorizat sau de către membrii familiei acestuia, în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din antrepozitul fiscal, precum și în cazul pierderilor și perisabilităților naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Sănătății la produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403, 2404 și peste limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la produsele din alcool etilic clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208, achitarea accizelor se efectuează în modul specificat la alin. (1).

(3) Accizele la mărfurile importate se calculează şi se achită de către subiecţii impunerii specificaţi la art.120 lit.b) pînă la depunerea declaraţiei vamale sau pînă la data prelungirii termenului de plată. În cazul în care pentru importul de mărfuri nu se percep drepturile de import, mărfurile se consideră importate ca şi cum ar fi fost supuse drepturilor de import, cu respectarea reglementărilor stabilite de legislaţia vamală pentru regimul vamal de import.

(4) - *abrogat.*

(5) Mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca, lichiorurile şi alte băuturi alcoolice, vermuturile şi alte vinuri din struguri proaspeţi, alte băuturi fermentate de la poziţiile tarifare 2205 şi 220600, divinurile, comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum şi mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, procurate de la agenţii economici rezidenţi aflaţi pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relaţii fiscale cu sistemul ei bugetar, sînt pasibile marcării obligatorii cu "Timbru de acciz". Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor sau pînă la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – pînă la momentul expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal. Modul de procurare şi de utilizare a "Timbrelor de acciz" este stabilit de către Guvern.

(5^1) Cartușele pentru țigarete electronice care conțin lichid cu nicotină, inclusiv țigaretele electronice de unică folosință, flacoanele de reumplere care conțin nicotină destinate cartușelor şi țigaretelor electronice de la poziția tarifară 2404, produsele din tutun şi produsele din plante pentru fumat de la pozițiile tarifare 240399900 şi 2404,

comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova ori importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sunt pasibile de marcare obligatorie cu timbru de acciză. Marcarea se efectuează în procesul fabricării mărfurilor supuse accizelor, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – până la momentul expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal. Anul fabricării produselor din tutun și a celor conexe, indicat pe ambalajul unitar al produselor, trebuie să corespundă anului emiterii timbrului de acciză. Modul şi termenele de procurare, utilizare şi de circulație a timbrelor de acciză se stabilesc de Guvern.

(5[2]) Cartușele pentru țigarete electronice care conțin lichid cu nicotină, inclusiv țigaretele electronice de unică folosință, flacoanele de reumplere care conțin nicotină destinate cartușelor şi țigaretelor electronice de la poziția tarifară 2404, produsele din tutun şi produsele din plante pentru fumat de la pozițiile tarifare 240399900 şi 2404, marcate cu timbre de acciză, pot fi comercializate consumatorilor finali nu mai târziu de 30 de luni ulterioare anului producerii lor.

(5[3]) Stocul timbrelor de acciză destinate pentru aplicarea pe ambalajul exterior al cartușelor pentru țigarete electronice care conțin lichid cu sau fără nicotină, inclusiv al țigaretelor electronice de unică folosință, al flacoanelor de reumplere destinate cartușelor şi țigaretelor electronice de la poziția tarifară 2404, al produselor din tutun şi produselor din plante pentru fumat de la pozițiile tarifare 240399900 şi 2404, care nu au fost utilizate/aplicate pentru anul destinat, se restituie până la data de 30 aprilie a anului următor.

(6) Nu sînt marcate obligatoriu cu "Timbru de acciz":

a) vinurile spumoase şi spumante, divinurile în sticle de suvenire cu capacitatea de pînă la 0,25 litri, de 1,5 litri, de 3 litri şi de 6 litri;

b) producţia alcoolică cu conţinutul de alcool etilic de pînă la 7% în volum şi berea;

c) mărfurile supuse accizelor plasate în regimurile vamale tranzit, antrepozit vamal, admitere temporară;

d) mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul Republicii Moldova şi expediate de către producător pentru export;

d[1]) mărfurile pentru care nu se achită sau nu urmează a fi achitată acciza;

e) alcoolul etilic nedenaturat (poziţiile tarifare 2207 şi 2208) utilizat în scopuri medicale.

(7) - *abrogat.*

(8) În cazul în care mărfurile supuse accizelor se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităţilor de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, impozitarea (aplicarea timbrelor de acciz) se efectuează pe baza cotelor aprobate,

recalculîndu-se volumele în unitatea de măsură dată. În mod similar se efectuează recalcularea accizelor la spirt, în funcţie de conţinutul de alcool absolut.

(9) În cazul în care mărfurile supuse accizelor pasibile marcării cu timbru de acciz se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităţilor de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, acestor mărfuri li se aplică un singur timbru de acciz, a cărui valoare se determină la momentul expedierii (transportării), importării mărfurilor în cauză, pornindu-se de la cotele aprobate, recalculate în unitatea de măsură necesară.

(10) Pentru autoturismele de lux, accizele se calculează ca sumă a accizei determinate conform cotei accizei stabilite în funcţie de termenul de exploatare şi capacitatea cilindrică şi a accizei suplimentare aplicate la valoarea în vamă a autoturismului importat. Prin autoturism de lux se înţelege autoturismul a cărui valoare în vamă constituie 600 de mii de lei şi mai mult.

(11) La plasarea în regim vamal de import a mijloacelor de transport supuse accizelor, conform prevederilor art.20 alin.(4^2) din Codul vamal şi ale art.10 alin.(1^1) din Legea nr.1569/2002 cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, cuantumul accizei se calculează reieşind din cota aferentă termenului de exploatare a mijlocului de transport de 10 ani.

Articolul 123^1. Modul de calculare a accizelor la ţigarete

(1) Ţigaretele cu filtru şi fără filtru (poziţia tarifară 240220) fabricate în Republica Moldova şi cele importate fac obiectul unei accize *ad valorem* calculate la preţul maxim de vînzare cu amănuntul, precum şi al unei accize calculate pe unitatea de produs.

(2) La ţigaretele cu filtru şi fără filtru, accizele se calculează ca sumă a accizelor determinate prin aplicarea (înmulţirea) cotei stabilite în sumă absolută la volumul în expresie naturală (1000 bucăţi) la momentul expedierii din antrepozitul fiscal sau la momentul importării şi a accizelor determinate prin aplicarea (înmulţirea) cotei *ad valorem* în procente, stabilită la preţul maxim de vînzare cu amănuntul.

(3) Preţul maxim de vînzare cu amănuntul este preţul la care produsul a fost vîndut altor persoane pentru consum final şi care include toate impozitele şi taxele. Prețul maxim de vânzare cu amănuntul nu poate fi mai mic decât prețul de referință.

(4) Preţul maxim de vînzare cu amănuntul pentru orice marcă de ţigarete cu filtru şi fără filtru se stabileşte de persoanele care produc ţigarete în Republica Moldova (producătorul local) sau care importă ţigarete cu filtru şi fără filtru şi se înregistrează în modul stabilit de Guvern.

(5) Se interzice vînzarea de către orice persoană a ţigaretelor pentru care nu au fost stabilite şi declarate preţuri maxime de vînzare cu amănuntul.

(6) Se interzice vînzarea de către orice persoană a ţigaretelor la un preţ ce depăşeşte preţul maxim de vînzare cu amănuntul.

Articolul 123^2. Cotele stabilite pentru tutunul prelucrat

Pentru tutunul prelucrat, cu excepţia ţigaretelor cu filtru şi fără filtru, se aplică accizele conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu:

a) exprimate ca sumă pe kilogram;

b) exprimate ca sumă pentru un anumit număr de bucăţi;

c) *ad valorem* în procente de la valoarea mărfurilor.

Articolul 123[3]. Modul de calculare a prețului de

referință al țigaretelor și al țigărilor

de foi (cigarillos)

(1) Prețul de referință (per pachet) reprezintă valoarea rezultată prin aplicarea (înmulțirea) cotei accizei minime pentru anul de referință la volumul în expresie naturală (1000 bucăți) cu coeficientul de 1,46 înmulțit la numărul de țigarete în pachet și împărțit la 1000.

(2) Prețul de referință include toate impozitele și taxele.

(3) Se interzice vânzarea cu amănuntul de către orice persoană a țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la preț mai mic decât cel de referință.

Articolul 124. Înlesniri la plata accizelor

(1) - *abrogat.*

(1[1]) - *abrogat.*

(2) Accizele nu se achită la importul mărfurilor supuse accizelor definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern.

(2[1]) În baza principiului reciprocităţii, accizele nu se achită la introducerea şi/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinţei oficiale de către misiunile diplomatice şi oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice şi oficii consulare sau al reprezentanţelor organizaţiilor internaţionale, precum şi de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepţia cetăţenilor Republicii Moldova, precum şi a cetăţenilor străini şi apatrizi cu reşedinţa permanentă în Republica Moldova.

(2[2]) Accizele nu se achită pentru mărfurile consumabile importate de forţa militară străină care desfăşoară aplicaţii militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forţei militare şi al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(2[3]) Accizele nu se achită pentru mărfurile consumabile importate de

echipele/modulele internaţionale de intervenţie care participă la exerciţiile internaţionale de management al consecinţelor situaţiilor excepţionale ce se desfăşoară pe teritoriul Republicii Moldova, destinate uzului sau consumului exclusiv al echipelor/modulelor internaţionale de intervenţie. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de Ministerul Afacerilor Interne şi se prezintă Serviciului Vamal.

(3) Se scutesc de acciză mărfurile supuse accizelor:

a) destinate proiectelor de asistenţă tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizaţiile internaţionale şi ţările donatoare în limitele tratatelor la care aceasta este parte și a contractelor de stat încheiate;

b) finanţate din contul granturilor acordate Guvernului, destinate realizării proiectelor respective, precum şi din contul granturilor acordate instituţiilor finanţate de la buget.

Lista tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, lista contractelor de stat, lista proiectelor de asistenţă tehnică, lista granturilor acordate Guvernului şi instituţiilor finanţate de la buget, precum şi modul de aplicare a scutirii de accize se stabilesc de Guvern.

(4) Accizele nu se achită în cazul în care subiectul impunerii exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, în cazul existenţei documentelor justificative stabilite de Guvern.

(4^1) Accizele nu se achită pentru proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesia statului cu drept de succesiune şi pentru comori.

(5) - *abrogat;*

(6) - *abrogat.*

(7) Accizele nu se achită la plasarea mărfurilor supuse accizelor în regimul vamal admiterea temporară.

(8) Accizele nu se achită pentru mărfurile autohtone supuse accizelor, anterior exportate şi reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeaşi stare, conform reglementărilor vamale.

(9) Suma accizelor achitată la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor străine supuse accizelor în regim vamal de import se restituie la scoaterea acestora de pe teritoriul vamal, la plasarea lor sub destinaţie vamală zonă liberă, în modul stabilit de Guvern.

(10) Se scutesc de plata accizelor mărfurile supuse accizelor introduse în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum şi mărfurile originare din această zonă şi scoase în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

(10^1) Nu sînt supuse accizelor livrările de mărfuri supuse accizelor efectuate în interiorul zonei economice libere, Portului Internaţional Liber "Giurgiuleşti", Aeroportului

Internaţional Liber "Mărculeşti", precum şi livrările de mărfuri supuse accizelor efectuate de către agenţii economici dintr-o zonă economică liberă în altă zonă economică liberă şi cele efectuate între rezidenţii Portului Internaţional Liber "Giurgiuleşti", rezidenţii zonelor economice libere ale Republicii Moldova şi rezidenţii Aeroportului Internaţional Liber "Mărculeşti" unul altuia.

(11) Mărfurile supuse accizelor scoase din zona economică liberă pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova se supun accizelor.

(11^{1}) Accizele nu se achită pentru mărfurile supuse accizelor, cu excepția celor prevăzute la art. 220 din Codul vamal nr. 95/2021, importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea intrinsecă a acestor mărfuri nu depăşeşte suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea lor intrinsecă depăşeşte limita neimpozabilă indicată, accizele se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menţionată nu micşorează valoarea impozabilă a acestora.

(11^{2}) Se scuteşte de accize importul mostrelor de mărfuri cu valoarea intrinsecă care nu depăşeşte 22 euro pentru un import. În cazul în care valoarea mostrelor depăşeşte limita neimpozabilă indicată, accizul se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menţionată nu micşorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară şi permanentă sau prin alte procedee, cu condiţia ca această operaţiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de acciz nu se aplică produselor alcoolice de la poziţiile tarifare 220300, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor şi apelor de toaletă de la poziţia tarifară 330300, tutunului şi produselor pe bază de tutun de la poziţiile tarifare 2401, 2402, 2403.

(13) În cazul nerespectării prevederilor alin.(5)-(9) din prezentul articol şi a condiţiilor regimului vamal ales, stabilit de legislaţia vamală a Republicii Moldova, subiectul impunerii şi persoanele specificate la art.4 alin.(5) din Legea pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal achită accizele conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu şi o penalitate în mărimea determinată conform art.228.

(14) Se scutesc de accize mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare:

1) importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi (reutilate în mod corespunzător), clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^{3} inclusiv);

2) importate şi livrate cu titlu gratuit (donaţie), destinate pentru:

a) scopuri medicale, clasificate la poziţiile tarifare 8702 şi 8703;

b) stingerea incendiilor, clasificate la poziţia tarifară 870530000;

c) curăţarea străzilor, împrăştiat materiale, colectarea deşeurilor, clasificate la poziţia tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atît beneficiarii, cu condiţia utilizării mijloacelor de transport menţionate exclusiv în conformitate cu destinaţia lor finală, cît şi persoanele terţe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii şi persoanele terţe nu pot comercializa, dona, transmite prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosinţă, transmite în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijloacele de transport menţionate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terţă, în funcţie de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Prin derogare de la aceste prevederi, după expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă, beneficiarilor din rîndul persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor li se permite comercializarea mijloacelor de transport.

În cazul în care persoana cu dizabilități locomotorii care a beneficiat de facilitățile fiscale și vamale la importul mijlocului de transport a decedat, moștenitorul mijlocului de transport destinat transportării persoanei cu dizabilități ale aparatului locomotor se scutește de plata obligațiilor vamale.

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menţionate şi de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă se stabileşte de către Guvern.

(15) Se scuteşte de acciz alcoolul etilic nedenaturat de la poziţiile tarifare 220710000 şi 220890910, destinat producerii farmaceutice şi utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern.

(16) Alcoolul etilic nedenaturat de la poziţia tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie şi cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, este scutit de plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat şi Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie şi cosmetică pe anul respectiv.

Nu este scutit de acciz alcoolul etilic nedenaturat utilizat de subiecţii impunerii care desfăşoară în acelaşi timp activitate atît în industria de parfumerie şi cosmetică, cît şi în domeniul producerii şi comercializării produselor alcoolice.

(17) - *abrogat.*

(18) Cota accizului se micşorează cu 50% pentru vehiculele de la poziţiile tarifare 870360, 870370000. Cota accizei se micşorează cu 25% pentru autoturismele de la poziţiile tarifare 870340, 870350000. Scutirea în mărime de 25% din cota accizei nu se aplică vehiculelor de tip micro hybrid şi mild hybrid.

(19) Se scutesc de acciză berea, vinul de la poziţia tarifară 2205 şi băuturile fermentate produse de persoana fizică care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi consumate de către aceasta şi membrii familiei sale, cu condiţia să nu fie comercializate.

(19[1]) În cazul produselor de la poziţia tarifară 240311000, cota accizei se stabileşte în mărimea procentului de tutun din compoziţia produsului, stabilită de producător, dar nu mai puţin de 20% din cota accizei stabilită pentru anul de gestiune la poziţia tarifară 2403.

(20) Se scuteşte de acciză combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internaţional Liber Giurgiuleşti a navelor maritime implicate în transportul internaţional de mărfuri şi pasageri, indiferent de naţionalitatea navei sau de pavilionul acesteia.

(21) Se scuteşte de acciză importul mărfurilor de la poziţiile tarifare 271012310, 271012700 şi 271019210, destinate aprovizionării aeronavelor implicate în transportul internaţional de mărfuri şi pasageri.

Articolul 125. Trecerea la cont, achitarea și restituirea

accizelor achitate

(1) Antrepozitarului autorizat i se permite trecerea la cont a accizelor achitate la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare şi/sau de fabricare pentru obţinerea altor mărfuri supuse accizelor, la momentul expedierii (transportării) mărfurilor finite supuse accizelor din antrepozitul fiscal. Trecerea la cont a accizelor se permite numai în limita cantităţii de mărfuri supuse accizelor folosite la prelucrarea şi/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, la expedierea (transportarea) lor ulterioară şi în cazul prezenţei documentelor ce confirmă achitarea accizelor la mărfurile supuse accizelor utilizate. În cazul în care mărfurile supuse accizelor sînt depuse la maturare, antrepozitarului autorizat i se permite trecerea în cont a accizului în limitele cantităţii de mărfuri supuse accizelor, utilizate la fabricarea de mărfuri similare supuse accizelor, la momentul expedierii (transportării) acestor mărfuri similare supuse accizelor din antrepozitul fiscal şi în cazul prezenţei documentelor ce confirmă achitarea accizelor la mărfurile supuse accizelor.

(2) Dacă suma accizului achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare şi/sau de fabricare pentru obţinerea altor mărfuri supuse accizelor, depăşeşte suma accizului calculată la mărfurile supuse accizelor expediate din antrepozitul fiscal, diferenţa se reportează la costuri sau la cheltuieli în perioada fiscală în care a avut loc expedierea mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal.

(2[1]) Suma accizelor achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare şi/sau de fabricare pentru obţinerea altor mărfuri nesupuse accizelor se reportează la costuri sau la cheltuieli.

(2[2]) - *abrogat.*

(2[3]) În cazul mărfurilor supuse accizelor plasate în regim vamal de liberă circulație (import) care anterior au fost plasate sub regim vamal de perfecționare activă, acciza se calculează și se achită la momentul plasării mărfurilor în regim vamal de liberă circulație (import), antrepozitarul fiscal fiind exonerat de obligația de calculare a accizei la momentul expedierii (transportării) mărfurilor din antrepozitul fiscal.

(3) În cazul în care antrepozitarul autorizat exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, cu excepţia ţigărilor cu filtru de import,

şi/sau în zonele economice libere, suma accizului achitată anterior pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate şi/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate ulterior pentru prelucrarea şi/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative stabilite de Guvern. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea se efectuează într-un termen ce nu va depăşi 60 de zile de la depunerea cererii de restituire.

(3^1) La livrarea mărfurilor supuse accizelor la export prin intermediul poştei, subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător nu poate beneficia de dreptul la restituirea sumei accizului.

(3^2) În cazul în care subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător şi care nu este înregistrat în calitate de antrepozitar autorizat exportă în mod independent sau în baza contractului de comision mărfuri supuse accizelor, prelucrate şi/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, suma accizului achitată la procurarea acestor mărfuri, expediate (transportate) pentru export, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative stabilite de Guvern. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea se efectuează într-un termen ce nu va depăşi 60 de zile de la depunerea cererii de restituire.

(4) Pentru a obţine restituirea accizei achitate la mărfurile supuse accizelor prelucrate şi/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate pentru prelucrarea şi/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor destinate exportului, antrepozitarul autorizat prezintă Serviciului Fiscal de Stat documente justificative stabilite de Guvern.

(4^1) Pentru a obţine restituirea accizei achitate pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate şi/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, destinate exportului, subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător şi care nu este înregistrat în calitate de antrepozitar autorizat prezintă Serviciului Fiscal de Stat documente justificative stabilite de Guvern.

(5) Restituirea accizelor conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impunerii care dispune de decizie de restituire a accizelor în contul stingerii datoriilor faţă de bugetul public naţional, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impunerii, în contul viitoarelor obligaţii ale acestuia faţă de bugetul public naţional sau la contul bancar şi/sau contul de plăţi al subiectului impunerii respectiv.

Se interzice restituirea accizelor în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impunerii care dispune de decizie de restituire a accizelor, inclusiv persoanelor juridice şi fizice cesionari.

(6) Exportarea mărfurilor de către persoane fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi care nu sînt subiecţi ai impunerii se permite fără dreptul la restituirea sumelor accizelor la mărfurile supuse accizelor expediate (transportate) pentru export.

(7) Sumele accizelor achitate de agenţii economici la procurarea mărfurilor de la poziţiile tarifare 270710000, 270720000, 270730000, 270750000, 270900100,

271012110–271019290, 290110000, 290124000, 290129000, 290211000–290230000, 290244000, 290290000, 290511000–290513000, 290514, 290516, 290519000, 2909, 381400900, 381700800 se trec în cont dacă mărfurile în cauză sînt utilizate în procesul de producţie în altă calitate decît cea de carburanţi şi combustibili. Prin derogare de la prevederile prezentului articol, în cazul utilizării mărfurilor menţionate în calitate de materie primă pentru prelucrarea şi/sau fabricarea mărfurilor care nu sînt supuse accizelor, trecerea în cont a sumelor accizelor se efectuează în formă de stingere a restanţelor plătitorului faţă de buget la alte impozite şi taxe, iar în lipsa restanţelor sumele accizelor se transferă la contul bancar şi/sau contul de plăţi al agentului economic în modul stabilit de Guvern.

Articolul 125[1]. Impozitarea stocului de mărfuri

supuse accizelor

(1) Subiecţii care importă, produc sau comercializează cu ridicata mărfuri supuse accizelor efectuează inventarierea stocului de mărfuri supuse accizelor (poziţiile tarifare 220300, 2205, 220600, 2207, 2208, 240210000, 240220, 240290000, 2403 și 2404) în termen de 30 de zile de la data ultimei modificări de majorare a cotei accizelor.

(2) Stocul de mărfuri accizate enumerate la alin.(1) este impozitat cu accize la diferenţa de cote dintre cota modificată şi cota anterioară modificării.

(3) Achitarea accizului calculat la stocul de mărfuri accizate conform alin.(2) se efectuează pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea.

(4) Declararea accizului calculat la stocul de mărfuri conform alin.(2) se efectuează în termen de pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea conform formularului şi în modul stabilit de Ministerul Finanţelor.

(5) Suma accizului calculat la stocul de mărfuri supuse accizelor conform prezentului articol este deductibilă şi se raportează la cheltuielile perioadei, iar în cazul utilizării acestora în calitate de materie primă la fabricarea/prelucrarea altor mărfuri supuse accizelor se trece la cont în conformitate cu art. 125.

Capitolul 4

ÎNREGISTRAREA, ANULAREA ŞI SUSPENDAREA ÎNREGISTRĂRII SUBIECŢILOR IMPUNERII. EVIDENŢA MĂRFURILOR SUPUSE ACCIZELOR CE SE EXPEDIAZĂ (SE TRANSPORTĂ). DECLARAREA ACHITĂRII ACCIZELOR

Articolul 126. Înregistrarea subiecţilor impunerii

(1) Persoanele juridice şi persoanele fizice care preconizează să se ocupe sau care se ocupă cu prelucrarea şi/sau fabricarea mărfurilor supuse accizelor sînt obligate să primească certificatul de acciz de modelul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, pînă a începe

desfăşurarea activităţii în cauză.

(2) În cererea de solicitare a certificatului de acciz (cerere de modelul stabilit de Ministerul Finanţelor), adresată Serviciului Fiscal de Stat, agentul economic indică:

a) denumirea, numele şi prenumele, adresa juridică (adresele juridice) şi codul fiscal (codurile fiscale);

b) proprietarul clădirii, încăperii, teritoriului, terenului;

c) denumirea, numele şi prenumele, adresa juridică (adresele juridice) şi codul fiscal (codurile fiscale) ale arendatorului sau ale locatorului, în cazul în care proprietatea este folosită pentru desfăşurarea activităţii de întreprinzător, în baza contractului de arendă sau de închiriere;

d) formele şi metodele concrete de control, a căror aplicare asigură integritatea mărfurilor supuse accizelor, inclusiv la expedierea lor dintr-un antrepozit fiscal în altul ale unuia şi aceluiaşi agent economic, dacă aceste antrepozite se află pe teritorii diferite.

(3) La cerere se anexează schema (planul) amplasării blocului administrativ, a secţiei de producţie, a depozitului, a altor încăperi aflate pe teritoriul agentului economic, în limitele stabilite pentru realizarea activităţii de întreprinzător.

(4) În cazul în care cererea conţine informaţii verificabile, Serviciul Fiscal de Stat eliberează persoanei care a înaintat cererea, certificatul de acciz şi anexa la acesta care include schema (planul) specificată la alin.(3) din prezentul articol. Persoana menţionată devine antrepozitar autorizat.

(5) Serviciul Fiscal de Stat poate refuza eliberarea certificatului de acciz în cazul în care consideră că activitatea agentului economic sau antrepozitul fiscal nu pot fi controlate ori formele şi metodele de control prevăzute la alin.(2) lit.d) din prezentul articol nu asigură integritatea mărfurilor supuse accizelor.

(6) În cazul în care mai mulţi agenţi economici folosesc unul şi acelaşi antrepozit fiscal pentru prelucrarea şi/sau fabricarea mărfurilor supuse accizelor, Serviciul Fiscal de Stat este obligat să determine în mod independent antrepozitarul autorizat (antrepozitarii autorizaţi) responsabil (responsabili) de achitarea accizelor, în modul stabilit de acest serviciu.

(7) Antrepozitarul autorizat care preconizează să facă unele schimbări ce trebuie reflectate în certificatul de acciz sau în anexa la el este obligat să adreseze cererea corespunzătoare Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 126[1]. Anularea şi suspendarea înregistrării

subiecţilor impunerii

(1) În cazul încheierii activităţii de prelucrare şi/sau de fabricare a mărfurilor supuse accizelor (cu excepţia cazurilor dispunerii de mărfuri supuse accizelor aflate în stoc), persoanele juridice şi persoanele fizice înregistrate ca antrepozitari autorizaţi sînt obligate

să informeze despre aceasta Serviciul Fiscal de Stat. Anularea înregistrării ca contribuabil al accizelor se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(1^1) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să iniţieze de sine stătător procedura de anulare a înregistrării antrepozitarului autorizat (cu excepţia cazurilor dispunerii de mărfuri supuse accizelor aflate în stoc) în cazul în care antrepozitarul autorizat nu a prezentat în termenul stabilit declaraţia privind accizele pentru perioadele fiscale a două luni consecutive.

(2) Data anulării înregistrării ca antrepozitar autorizat se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind anularea înregistrării.

(3) În cazul suspendării activităţii antrepozitarului autorizat în conformitate cu legislaţia în vigoare, înregistrarea în calitate de antrepozitar autorizat nu se anulează. În cazul expedierii (transportării) mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal în perioada de suspendare a activităţii, obligaţiile şi drepturile antrepozitarului autorizat se restabilesc din momentul scoaterii mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal.

Articolul 127. Evidenţa mărfurilor supuse accizelor

ce se expediază (se transportă). Declararea

achitării accizelor

(1) Antrepozitarul autorizat este obligat să ţină registrul de evidenţă a mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă) pentru fiecare antrepozit fiscal. Forma registrului şi informaţia ce trebuie reflectată în acesta sînt stabilite de către Ministerul Finanţelor. Înscrierea în registru se face pînă la expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal.

(2) Registrul de evidenţă a mărfurilor expediate (transportate) trebuie să se afle într-un loc determinat, accesibil verificării de către persoanele cu funcţii de răspundere autorizate ale Serviciului Fiscal de Stat a înscrierilor, şi să fie prezentat acestor persoane la prima solicitare.

(3) Antrepozitarii autorizaţi prevăzuţi la art.120 lit.a) sînt obligaţi să prezinte declaraţia privind achitarea accizelor şi să achite accizele pînă la data de 25 a lunii care succedă luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Forma declaraţiei şi modul de completare a acesteia se stabilesc de către Ministerul Finanţelor.

(3^1) Subiectul care desfăşoară activitate de întreprinzător şi care nu este înregistrat în calitate de antrepozitar autorizat, dar care solicită restituirea accizelor în conformitate cu art.125 alin.(3^2), este obligat să prezinte declaraţia privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succedă luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor.

(3^2) Subiecții prevăzuți la art.120 lit. c) sunt obligați să prezinte declarația privind

achitarea accizelor și să achite accizele până la data de 25 a lunii care succedă lunii în care au utilizat alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910 în alte scopuri decât cele prevăzute la art.124 alin.(15) sau (16). Forma declarației și modul de completare a acesteia se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.

(4) Declaraţia menţionată la alin.(3) şi (3^1) se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2^1).

Capitolul 5

ADMINISTRAREA ACCIZELOR

Articolul 128. - *abrogat.*

Anexa nr. 1

Mărfurile supuse accizelor

Poziția tarifară	**Denumirea mărfii**	**Unitatea de măsură**	**Cota accizelor**		
			Anul 2024	**Anul 2025**	**Anul 2026**
160431000	Caviar	valoarea în lei	25%	25%	25%
160432000	Înlocuitori de caviar	valoarea în lei	25%	25%	25%
220300	Bere fabricată din malț	litru	3,05 lei	3,05 lei	3,05 lei
2205	Vermuturi şi alte vinuri din struguri proaspeţi, aromatizate cu plante sau cu substanţe aromatizante	litru	17,37 lei	17,37 lei	17,37 lei
220600	Alte băuturi fermentate; amestecuri de băuturi fermentate şi amestecuri de băuturi fermentate şi băuturi nealcoolice, nedenumite şi necuprinse în altă parte, cu excepţia cidrului de mere, cidrului de pere	litru	17,37 lei	17,37 lei	17,37 lei
220600310 220600510 220600810	Cidru de mere şi de pere	litru	1,80 lei	1,80 lei	2,00 lei
2207	Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic de minimum 80%; alcool etilic şi alte distilate denaturate, cu orice titru alcoolic volumic	litru alcool absolut	132,27 lei	132,27 lei	132,27 lei
2208	Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic sub 80%; distilate, rachiuri, lichioruri şi alte băuturi spirtoase	litru alcool absolut	132,27 lei	132,27 lei	132,27 lei
240210000	Ţigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) şi trabucuri, care conţin tutun	1000 bucăţi/ valoarea în lei	41%, dar nu mai puţin de 1318,62 lei	41%, dar nu mai puţin de 1450,48 lei	41%, dar nu mai puţin de 1595,53 lei

240220	Ţigarete care conţin tutun:				
	– cu filtru	1000 bucăţi/ valoarea în lei	983,12 lei +13%, dar nu mai puţin de 1318,62 lei	1081,43 lei +13%, dar nu mai puţin de 1450,48 lei	1189,57 lei +13%, dar nu mai puţin de 1595,53 lei
	– fără filtru:				
	ovale cu lungime de până la 70 mm	1000 bucăţi/ valoarea în lei	983,12 lei +13%, dar nu mai puţin de 1318,62 lei	1081,43 lei +13%, dar nu mai puţin de 1450,48 lei	1189,57 lei +13%, dar nu mai puţin de 1595,53 lei
	cu mușțiuc, altele	1000 bucăţi/ valoarea în lei	983,12 lei +13%, dar nu mai puţin de 1318,62 lei	1081,43 lei +13%, dar nu mai puţin de 1450,48 lei	1189,57 lei +13%, dar nu mai puţin de 1595,53 lei
240290000	Alte țigări de foi, trabucuri și țigarete conținând înlocuitori de tutun	1000 bucăţi/ valoarea în lei	41%, dar nu mai puţin de 1318,62 lei	41%, dar nu mai puţin de 1450,48 lei	41%, dar nu mai puţin de 1595,53 lei
2403	Tutun pentru fumat, alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri „omogenizate” sau „reconstituite”; extracte și esențe de tutun; tutun tăiat fin destinat exclusiv pentru fabricarea industrială a țigaretelor	kilogram	191,40 lei	210,54 lei	231,60 lei
ex. 240319	Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	kilogram	1527,90 lei	1680,70 lei	1848 lei
ex. 2404	Rezerve din tutun, rezerve din tutun reconstituit sau rezerve din înlocuitori de tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului	1000 bucăți	1318,62 lei	1384,55 lei	1453,78 lei
ex. 2404	Cartușe/rezervoare pentru țigarete electronice, inclusiv țigarete electronice de unică folosință	litru	2690,87 lei	3094,50 lei	3558,68 lei
240412000	Flacoane de reumplere care conțin nicotină destinate cartușelor și țigaretelor electronice	litru	2690,87 lei	3094,50 lei	3558,68 lei
ex. 270710000	Benzoli destinaţi utilizării drept carburanţi sau combustibili	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
ex. 270720000	Toluoli destinaţi utilizării drept carburanţi sau combustibili	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
ex. 270730000	Xiloli destinaţi utilizării drept carburanţi sau combustibili	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
270750000	Alte amestecuri de hidrocarburi aromatice care distilează minimum 65% din volum (inclusiv pierderile) la 250ºC după metoda ISO 3405 (echivalentă cu metoda ASTM D 86)	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
270900100	Condensate de gaz natural	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
271012110–271019290	Uleiuri (distilate) uşoare şi medii	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei

271019310–271019480	Motorină, inclusiv combustibil (carburant) diesel şi combustibil pentru cuptoare	tonă	3475,36 lei	3718,64 lei	3978,95 lei
271019510	Păcură destinată a fi supusă unui tratament specific	tonă	409 lei	409 lei	409 lei
271019620–271019670	Păcură destinată altor utilizări	tonă	409 lei	409 lei	409 lei
271020110–271020190	Motorină	tonă	3475,36 lei	3718,64 lei	3978,95 lei
271020320–271020380	Păcură	tonă	409 lei	409 lei	409 lei
271112	Propan	tonă	4144 lei	4144 lei	4144 lei
271113	Butan	tonă	4144 lei	4144 lei	4144 lei
271114000	Etilenă, propilenă, butilenă şi butadienă	tonă	4144 lei	4144 lei	4144 lei
271119000	Alte lichefiate	tonă	4144 lei	4144 lei	4144 lei
280430000	Azot	tonă	4311,03 lei	4612,81 lei	4937,71 lei
280440000	Oxigen	tonă	4139,43 lei	4429,19 lei	4739,24 lei
290110000	Hidrocarburi aciclice saturate	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
ex. 290124000	Buta-1, 3-dienă	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290129000	Alte hidrocarburi aciclice nesaturate	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290211000	Ciclohexan	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290219000	Alte hidrocarburi ciclanice, ciclenice şi cicloterpenice	tona	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
ex. 290220000	Benzen destinat a fi utilizat drept carburant sau combustibil	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290230000	Toluen	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290244000	Amestec de izomeri ai xilenului	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290290000	Alte hidrocarburi ciclice	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290511000–290513000	Alcooli monohidroxilici (metanol, propan-1-ol, propan-2-ol, butan-1-ol)	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290514	Alţi butanoli	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
290516	Octanol (alcool octilic) şi izomerii lui	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
ex. 290519000	Pentanol (alcool amelic)	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
2909	Eteri, eteri-alcooli, eteri-fenoli, eteri-alcool-fenoli, peroxizi ai alcoolilor, peroxizi ai eterilor, peroxizi ai cetonelor (cu compoziţie chimică definită sau nu) şi derivaţii lor halogenaţi, sulfonaţi, nitraţi sau nitrozaţi	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
330300	Parfumuri și ape de toaletă	valoarea în lei	10%	10%	10%
381400900	Alţi solvenţi şi diluanţi organici compuşi nedenumiţi şi necuprinşi în altă parte; preparate pentru îndepărtarea vopselelor sau lacurilor	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
381700500	Alchilbenzeni lineari	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei
381700800	Altele	tonă	8259,33 lei	8837,49 lei	9456,12 lei

Note: Pentru țigaretele cu filtru și fără filtru care conțin tutun de la poziția tarifară 240220, o bucată de țigaretă este considerată a reprezenta:

– o țigaretă dacă, exceptând filtrul sau mușțiucul, are o lungime nu mai mare de 8 cm;

– două țigarete dacă, exceptând filtrul sau mușțiucul, are o lungime mai mare de 8 cm, dar nu depășește 11 cm;

– trei țigarete dacă, exceptând filtrul sau mușțiucul, are o lungime mai mare de 11 cm, dar nu depășește 14 cm;

– și așa mai departe corespunzător pasului de 3 cm.

anexa nr. 2

TITLUL V

ADMINISTRAREA FISCALĂ

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 129. Noţiuni

În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noţiuni:

1) - *abrogat.*

1^{1}) - *abrogat.*

2) *Serviciul Fiscal de Stat* – autoritate publică, împuternicită să administreze impozitele, taxele şi alte plăţi în interesul statului.

3) *Conducerea Serviciului Fiscal de Stat* – director (director adjunct) al Serviciului Fiscal de Stat; şef (şef adjunct) al subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat.

4) *Funcţionar fiscal* – funcţionar public, conform prevederilor Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, care este persoană cu funcţie de răspundere remunerată în Serviciul Fiscal de Stat. Noţiunea "funcţionar fiscal" este identică cu noţiunile "funcţionar public", şi "persoană cu funcţie de răspundere a Serviciului Fiscal de Stat", prevăzute de prezentul cod şi de Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public.

5) *Reprezentant al contribuabilului (al persoanei)* – persoană care acţionează în baza unei procuri, eliberate în conformitate cu legislaţia; avocat învestit cu împuterniciri conform legislaţiei; părinte, înfietor, tutore sau curator în cazul persoanei fizice lipsite de capacitate de exerciţiu sau cu capacitate de exerciţiu restrînsă; alte persoane care, conform legislaţiei, pot avea calitatea de reprezentant.

5[1]) *Martor* – persoană cu capacitatea de exerciţiu deplină, care nu este interesată de săvîrşirea actelor de executare şi care nu se află cu participanţii la procedura de executare în legături de rudenie pînă la al patrulea grad sau în relaţii de subordonare şi nu este supus controlului din partea lor.

6) *Obligaţie fiscală* – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţii de asigurări sociale de stat, majorare de întîrziere (penalitate) şi/sau amendă.

6[1]) *Conformare fiscală voluntară* – calculare corectă, raportare şi achitare deplină şi la timp la buget a obligaţiei fiscale de către contribuabil în mod benevol.

7) *Perioadă fiscală* – timp, stabilit conform legislaţiei fiscale, pentru care se execută obligaţia fiscală.

8) *Termen de stingere a obligaţiei fiscale* – perioadă, stabilită conform legislaţiei fiscale, în care trebuie să fie executată obligaţia fiscală, incluzînd şi ultima sa zi în orele de program ale Serviciului Fiscal de Stat. Dacă ultima zi a perioadei este una de odihnă, se va considera o ultimă zi prima zi lucrătoare care urmează după ziua de odihnă. În cazul prezentării dărilor de seamă în format electronic, ultima zi se consideră ziua deplină. În mod analogic se determină şi termenele de executare a altor acţiuni prevăzute de legislaţia fiscală.

9) *Dare de seamă fiscală* – orice declaraţie, informaţie, calcul, notă informativă, alt document, care sînt prezentate sau trebuie să fie prezentate Serviciului Fiscal de Stat, privind calcularea, achitarea, reţinerea impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau amenzilor ori privind alte fapte ce ţin de naşterea, modificarea sau stingerea obligaţiei fiscale.

9[1]) *Dare de seamă fiscală unificată* – declaraţie, prezentată sau care trebuie să fie prezentată Serviciului Fiscal de Stat, privind calcularea impozitelor, taxelor, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau amenzilor de către întreprinzătorul individual, gospodăria ţărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 5 unități şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A.

10) *Documente de evidenţă* – documente privitoare la operaţiuni, la efectuarea plăţilor aferente acestor operaţiuni, inclusiv documente confirmative, orice alte documente prevăzute, conform actelor normative, pentru activitatea contribuabilului. În categoria documentelor de evidenţă intră documentele de contabilitate (prevăzute în legislaţia privind contabilitatea), situaţiile financiare, informaţiile, registrele contabile, titlurile de creanţă, datele contabile (sub orice formă, inclusiv computerizată) etc.

11) *Control fiscal* – verificare a corectitudinii cu care contribuabilul execută obligaţia fiscală şi alte obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală şi alte acte normative, inclusiv verificare a altor persoane sub aspectul legăturii lor cu activitatea contribuabilului prin metode, forme şi operaţiuni prevăzute de prezentul cod.

11[1]) *Vizită fiscală* – instrument de administrare fiscală cu scop de asigurare a

conformării voluntare prin acordarea consultaţiilor, analiza activităţii, acumularea unor date despre activitatea contribuabilului.

12) *Încălcare a legislației* – acţiune sau inacţiune, exprimată prin neîndeplinire sau îndeplinire neadecvată a prevederilor legislaţiei fiscale, prin încălcare a drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la raporturile fiscale.

13) *Restanţă* – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii. Obligaţia fiscală care reprezintă obiectul concilierii al contractului încheiat conform art.180 devine restanţă după expirarea termenului modificat în conformitate cu contractul respectiv. Suma neachitată a obligaţiilor fiscale în cuantum de pînă la 500 de lei inclusiv nu se consideră restanţă faţă de bugetul public naţional în scopul:

a) beneficierii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea legislației;

b) neprezentării şi/sau anulării dispoziţiei de suspendare a operaţiunilor la contul bancar şi/sau contul de plăţi al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanţelor;

c) atestării lipsei restanţelor faţă de bugetul public naţional ale contribuabililor;

d) asigurării executării art.13 pct.8) din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi;

e) asigurării executării art.131 alin.(7) din prezentul cod;

f) luării în evidență fiscală a conturilor bancare și/sau a conturilor de plăți în condițiile prevăzute la art. 167;

g) - *abrogată.*

Obligaţiile fiscale luate la evidenţă fiscală specială conform art.206 din prezentul cod nu se consideră restanţe pe perioada aflării la evidenţa fiscală specială, cu excepţia obligaţiilor fiscale aferente contribuabililor aflaţi în procedură de insolvabilitate, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului.

14) *Executare silită a obligaţiei fiscale* – acţiuni întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forţată a restanţei.

15) *Bunuri* – totalitate de valori materiale şi de active imateriale, inclusiv de bani şi de valori mobiliare, care se află în proprietatea persoanei, indiferent de faptul în a cărei folosinţă efectivă este, precum şi de alte drepturi patrimoniale.

16) *Sechestrare a bunurilor* – acţiuni întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru indisponibilizarea bunurilor persoanei.

17) *Cont bancar și/sau cont de plăți* – cont deschis în una din băncile (sucursala acesteia) din Republica Moldova sau din străinătate, în una din societățile de plată autorizate de Banca Națională a Moldovei participante la Sistemul Automatizat de Plăți

Interbancare, cont deschis în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și cont deschis la societățile emitente de monedă electronică și/sau la furnizorii de servicii poștale.

18) *Sumă plătită în plus* – sumă plătită ca impozit, taxă, majorare de întîrziere (penalitate) şi/sau amendă prin vărsare sau încasare, inclusiv prin executare silită, în cuantum mai mare decît cel prevăzut în conformitate cu legislaţia fiscală.

18[1]) *Diminuare a impozitelor, taxelor şi/sau altor plăţi* – totalitate a acţiunilor sau inacţiunilor în rezultatul cărora contribuabilul declară sumele impozitelor, taxelor şi/sau altor plăţi în cuantum mai mic decît cel prevăzut de legislaţie.

19) *Secret fiscal* – orice informaţie de care dispun organele cu atribuţii de administrare fiscală, inclusiv informaţia despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepţia informaţiei despre încălcarea legislaţiei fiscale.

20) *Conducere a organelor vamale* – directorul general al Serviciului Vamal (vicedirectorii acestuia), şefii birourilor vamale (şefii adjuncţi ai acestora).

21) *Sigiliu* – produs electronic sau obiect alcătuit dintr-o placă de cauciuc, metal, lemn, hîrtie sau alte materiale, fixată pe un suport, avînd gravată o emblemă, o inscripţie sau un alt semn distinctiv oficial, ca dovadă a autenticităţii.

22) *Sigilare* – aplicarea sigiliului pe uşile unor încăperi, mijloace de transport, pe recipiente, diferite produse, colete, corespondenţă, pe bunurile debitorului, alte bunuri în scopul conservării, identificării, indisponibilizării ori evitării desfacerii acestora de către persoane neautorizate.

Articolul 129[1]. Expedierea şi înmînarea actelor Serviciului

Fiscal de Stat

(1) Actele Serviciului Fiscal de Stat se trimit destinatarului prin poştă cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care să asigure confirmarea primirii lor (telegramă, fax, e-mail etc.) ori se înmînează personal destinatarului sau altor persoane indicate la alin.(2) de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) În cazul absenţei destinatarului persoană fizică, documentele menţionate la alin.(1) se înmînează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuieşte cu destinatarul, pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntîrziată destinatarului şi răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmînat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

(3) În cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică, cu excepția situațiilor de comunicare prevăzute la art. 131 alin. (11), şi se consideră recepţionate la data intrării lor în sediu sau la data înmînării lor unui angajat din administraţia, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia.

(4) În cazul în care înmînarea actului Serviciului Fiscal de Stat către persoanele indicate la alin.(2) şi (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicitate.

(4^1) Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afişarea concomitentă, la sediul organului fiscal emitent şi pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, a anunţului în care se menţionează că a fost emis actul Serviciului Fiscal de Stat pe numele destinatarului.

(4^2) Actul Serviciului Fiscal de Stat menţionat la alin.(4) şi (4^1) se consideră comunicat după expirarea a 15 zile de la data afişării anunţului.

(5) Destinatarul şi persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează şi restituie avizul de primire.

(6) Refuzul de a primi actele Serviciului Fiscal de Stat nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a acţiunilor ulterioare ce se impun conform cadrului legal.

Articolul 130. Raporturile reglementate

Prezentul titlu reglementează raporturile care apar în cadrul administrării fiscale.

Articolul 131. Organele cu atribuţii de administrare fiscală

(1) Organe care exercită atribuţii de administrare fiscală sînt: Serviciul Fiscal de Stat, organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale din cadrul primăriilor şi alte organe abilitate, conform legislaţiei.

(2) Organele cu atribuţii de administrare fiscală, în procesul exercitării atribuţiilor respective, conlucrează între ele şi colaborează cu alte autorităţi publice.

(3) Organele cu atribuţii de administrare fiscală, în cazul efectuării unor acţiuni în baza înţelegerilor reciproce, se informează despre măsurile întreprinse şi despre rezultatele lor, fac schimb de informaţii în scopul exercitării atribuţiilor.

(4) Organele cu atribuţii de administrare fiscală au dreptul să colaboreze cu organele competente din alte ţări şi să fie membre ale organizaţiilor internaţionale de specialitate. Modul de colaborare şi de activitate este stabilit în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

(5) Organele cu atribuţii de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informaţiile de care dispun referitor la un contribuabil concret:

a) funcţionarilor fiscali şi persoanelor cu funcţie de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală, în scopul îndeplinirii de către ei a atribuţiilor de serviciu;

b) autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuţiilor;

c) instanţelor de judecată, în scopul examinării cazurilor ce ţin de competenţa acestora;

d) organelor de drept – informaţia necesară în cadrul urmăririi penale şi/sau privind încălcările legislației;

e) Comisiei Electorale Centrale şi Curţii de Conturi, în scopul îndeplinirii funcţiilor acesteia;

f) organelor fiscale ale altor ţări, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte;

g) executorilor judecătoreşti, pentru executarea documentelor executorii;

h) coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat, pentru verificarea veniturilor solicitanţilor de asistenţă juridică garantată de stat;

i) organelor abilitate cu funcţii în domeniul migraţiei – informaţia despre obiectele impozabile ale imigranţilor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuţiilor;

j) organelor cu atribuţii de aprobare a preţurilor şi tarifelor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuţiilor;

k) contribuabilului și/sau asociatului/acționarului acestuia – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat, precum și actele administrative emise de Serviciul Fiscal de Stat în privința acestuia în rezultatul controalelor fiscale;

l) mijloacelor de informare în masă – informaţia despre sumele de plăţi achitate la bugetul public naţional şi/sau încălcările legislației dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept şi judiciare;

m) administratorilor autorizaţi, în conformitate cu prevederile legislaţiei insolvabilităţii şi administratorilor autorizaţi;

n) fondatorilor şi/sau acţionarilor întreprinderii – informaţia privind lipsa sau existenţa restanţelor (eliberarea certificatelor privind lipsa sau existenţa restanţelor), precum și actele administrative emise de Serviciul Fiscal de Stat în privința acestuia în rezultatul controalelor fiscale;

o) biroului istoriilor de credit – informaţia referitoare la veniturile obţinute din sursele de venit de către un contribuabil concret, în scopul evaluării contribuabilului la faza precontractuală şi al monitorizării angajamentelor de plată, în baza unui acord stabilit între părţi;

p) Consiliului Concurenţei, în scopul examinării cazurilor din domeniul concurenţei, al ajutorului de stat şi al publicităţii.

(5^{1}) Organele cu atribuţii de administrare fiscală prezintă Ministerului Finanţelor informaţiile necesare îndeplinirii de către acesta a atribuţiilor sale, inclusiv în scopul elaborării/reformulării politicii fiscale.

(5[2]) Serviciul Fiscal de Stat acordă biroului istoriilor de credit acces la informaţia referitoare la veniturile obţinute din sursele de venit de către un contribuabil concret într-o anumită perioadă fiscală, în scopul monitorizării angajamentelor de plată, în baza unui acord stabilit între părţi.

(5[3]) Organele cu atribuţii de administrare fiscală expun informaţia privind lipsa sau existenţa restanţelor față de buget pentru a fi accesată de către persoana fizică prin intermediul portalului guvernamental al cetățeanului și de către persoana juridică prin intermediul portalului guvernamental al unităților de drept. Documentele electronice descărcate de pe portalul guvernamental al cetățeanului și de pe portalul guvernamental al unităților de drept sunt semnate electronic de către posesorul acestor portaluri și au aceeași valoare juridică ca și documentele eliberate pe suport de hârtie de către organele cu atribuţii de administrare fiscală.

(6) Persoanele şi autorităţile publice indicate la alin.(5) poartă răspundere, conform legislaţiei în vigoare, pentru neasigurarea confidenţialităţii şi securităţii informaţiei primite, precum şi pentru utilizarea ei în alte scopuri decît cele stabilite.

(7) Serviciul Fiscal de Stat plasează pe pagina sa oficială date despre contribuabilii care au admis restanţe faţă de buget.

(8) Schimbul de date automatizat între organele cu atribuţii de administrare fiscală şi autorităţile publice indicate la alin.(5) se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.

(9) Serviciul Fiscal de Stat furnizează gratuit oricăror autorităţi/instituţii bugetare şi contribuabilului informaţia în limitele prevăzute de prezentul cod, în formatul disponibil Serviciului Fiscal de Stat. Informația se furnizează, în mod prioritar, prin mijloace electronice de comunicare în măsura în care aceste mijloace sunt disponibile solicitantului de informație.

(10) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să furnizeze doar informaţia primită de la contribuabil. În cazul în care informaţia a fost furnizată Serviciului Fiscal de Stat de alte instituţii sau persoane juridice care au colectat-o, Serviciul Fiscal de Stat nu este obligat să o furnizeze, aceasta urmînd să fie prezentată doar de furnizorul primar al informaţiei.

(11) Comunicarea de la Serviciul Fiscal de Stat către persoanele menționate la art. 187 alin. (2[1]), inclusiv aducerea la cunoștință a actelor administrative, a citațiilor, a altor acte sau răspunsuri la adresări, se face prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat sau prin intermediul portalului guvernamental al unităților de drept. Documentele menționate se consideră recepționate din momentul intrării în cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat sau din următoarea zi lucrătoare zilei în care au fost remise prin intermediul portalului guvernamental al unităților de drept.

[Art.131 al.(11) în redacția LP187 din 10.07.25, MO379-380/18.07.25 art.491; în vigoare 01.01.27]

Capitolul 2

SERVICIUL FISCAL DE STAT

Articolul 132. Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat

Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat constă în asigurarea administrării fiscale, prin crearea de condiţii contribuabililor pentru conformare la respectarea legislaţiei, aplicarea uniformă a politicii şi reglementărilor în domeniul fiscal.

Articolul 132[1]. Principiile generale de organizare a

Serviciului Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat este autoritatea administrativă care îşi desfăşoară activitatea în subordinea Ministerului Finanţelor, fiind o structură organizaţională separată în sistemul administrativ al acestui minister, constituită pentru prestarea serviciilor publice administrative contribuabililor, pentru supravegherea, controlul în domeniul fiscal, constatarea şi efectuarea urmăririi penale a infracţiunilor în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală, precum şi pentru efectuarea activităţii speciale de investigaţii în conformitate cu Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigaţii.

(2) Ministerul Finanţelor exercită dirijarea metodologică a Serviciului Fiscal de Stat prin acordarea asistenţei metodologice în activitatea acestuia şi prin exercitarea atribuţiilor prevăzute la alin.(4).

(3) În vederea realizării sarcinilor, Serviciul Fiscal de Stat dispune de autonomie administrativă şi decizională, cu respectarea prevederilor legislaţiei în vigoare. Nicio autoritate naţională sau internaţională nu admite ingerinţe în activitatea Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Ministerul Finanţelor are următoarele atribuţii:

a) aprobă structura Serviciului Fiscal de Stat;

b) stabileşte obiectivele Serviciului Fiscal de Stat şi indicatorii de performanţă;

c) evaluează performanţa directorului şi a directorilor adjuncţi;

d) aprobă bugetul Serviciului Fiscal de Stat;

e) solicită informaţia relevantă privind monitorizarea administrării fiscale, inclusiv rapoarte privind impozitarea şi administrarea fiscală, rapoarte trimestriale şi anuale privind suma obligaţiilor fiscale luate în evidenţă specială;

f) exercită alte acţiuni prevăzute de prezentul cod.

(5) În cazul recepţionării unor semnale de încălcare a legislaţiei fiscale de către angajaţii Serviciului Fiscal de Stat, Ministerul Finanţelor informează conducerea Serviciului Fiscal de Stat despre aceasta. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat ia măsuri faţă de

situaţia semnalată, fapt despre care informează Ministerul Finanţelor şi persoana (entitatea) care a înştiinţat despre încălcare.

(6) În cazul în care conducerea Serviciului Fiscal de Stat nu ia măsuri faţă de situaţia creată conform alin.(5), Ministerul Finanţelor examinează acţiunile/ inacţiunile conducerii Serviciului Fiscal de Stat prin prisma răspunderii disciplinare prevăzute în Legea nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public.

(7) Serviciul Fiscal de Stat este persoană juridică de drept public şi dispune de ştampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

(8) Subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat fără statut de persoană juridică utilizează ştampile cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

(9) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să dispună de simboluri corporative – stemă, drapel, insignă de apartenenţă, embleme vizuale sau auditive cu caracter de identificare a persoanei juridice – aprobate de Guvern, în baza deciziei Comisiei Naţionale de Heraldică.

(10) Modificarea denumirii Serviciului Fiscal de Stat nu se consideră reorganizare a acestuia.

Articolul 132^{2}. Structura Serviciului Fiscal de Stat

(1) Sistemul administrativ al Serviciului Fiscal de Stat se determină în raport cu importanţa majoră, volumul, complexitatea şi specificul funcţiilor pe care le realizează.

(2) Structura Serviciului Fiscal de Stat se aprobă de către Ministerul Finanţelor.

(3) Efectivul-limită pentru Serviciul Fiscal de Stat se aprobă de către Guvern.

(4) Raza de activitate şi atribuţiile subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat se aprobă prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat.

(5) Atribuţiile, sarcinile şi răspunderea individuală a personalului din Serviciul Fiscal de Stat se stabilesc prin fişa postului sau contractul individual de muncă, în baza regulamentelor de organizare şi funcţionare a subdiviziunilor.

(6) Pe lîngă Serviciul Fiscal de Stat activează un consiliu consultativ, format din angajaţii Serviciului Fiscal de Stat, specialişti calificaţi şi savanţi din domeniul fiscal, financiar-economic şi juridic. Funcţionarea consiliului consultativ se stabileşte printr-un regulament aprobat de către directorul Serviciului Fiscal de Stat. Sarcina de bază a consiliului consultativ constă în soluţionarea chestiunilor de ordin metodologic şi a disensiunilor apărute în aplicarea legislaţiei fiscale, prin aplicarea prevederilor stipulate la art.11 alin.(1).

(6^{1}) În cadrul Serviciului Fiscal de Stat este instituit Colegiul Serviciului Fiscal de Stat, în conformitate cu Legea nr.98/2012 privind administraţia publică centrală de specialitate.

(7) În scopul consultării acţiunilor privind conformarea contribuabililor şi al

monitorizării procesului de conformare, pe lîngă Serviciul Fiscal de Stat activează un consiliu de conformare, format din reprezentanţi ai Serviciului Fiscal de Stat, ai societăţii civile şi ai contribuabililor. Funcţionarea consiliului de conformare se stabileşte printr-un regulament aprobat de către directorul Serviciului Fiscal de Stat.

(8) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat pot fi înfiinţate consilii, comisii, grupuri de lucru sau echipe de proiect pentru realizarea unor activităţi în domeniile de competenţă ale Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 132[3]. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat este condus de un director, care este asistat de 4 directori adjuncţi.

(2) - *abrogat.*

(3) Directorul Serviciului Fiscal de Stat este persoană cu funcție de demnitate publică, fiind numit și eliberat din funcție de către Guvern, la propunerea ministrului finanțelor.

(4) Directorul Serviciului Fiscal de Stat poate fi eliberat din funcție de către Guvern în cazurile prevăzute la art. 22 și art. 23 alin. (3) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(4[1]) - *abrogat.*

(5) Candidat la funcţia de director al Serviciului Fiscal de Stat poate fi persoana care corespunde cerințelor stabilite în Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(6) Nu poate fi numit în funcţia de director al Serviciului Fiscal de Stat persoana care are antecedente penale pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave săvîrşite cu intenţie, precum şi persoana care are antecedente penale pentru săvîrşirea infracţiunilor contra bunei desfăşurări a activităţii în sfera publică, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale ori persoana a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de graţiere.

(7) - *abrogat.*

(8) Numirea în funcţie, modificarea, suspendarea şi încetarea raporturilor de serviciu ale directorilor adjuncţi ai Serviciului Fiscal de Stat se efectuează de către ministrul finanţelor în condiţiile legii, la propunerea directorului.

(9) Directorul raportează Prim-ministrului și ministrului finanțelor despre activitatea Serviciului Fiscal de Stat.

(10) În exercitarea atribuţiilor sale, directorul Serviciului Fiscal de Stat emite ordine, indicaţii, dispoziţii în condiţiile legii.

(11) Atribuţiile, responsabilităţile şi limitele de acţiune ale directorilor adjuncţi se

stabilesc prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat.

(12) Directorul reprezintă Serviciul Fiscal de Stat în relaţia cu terţii sau acordă împuterniciri altor angajaţi ai Serviciului de a reprezenta Serviciul Fiscal de Stat.

(13) Directorul Serviciului Fiscal de Stat:

a) asigură executarea actelor legislative, a decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, a ordonanţelor, hotărîrilor şi dispoziţiilor Guvernului;

b) asigură realizarea sarcinilor şi funcţiilor ce revin Serviciului Fiscal de Stat;

c) asigură coordonarea şi supravegherea activităţii Serviciului Fiscal de Stat;

d) organizează sistemul de control intern managerial, precum şi funcţia de audit intern;

e) aprobă repartizarea alocaţiilor bugetare conform clasificaţiei bugetare;

f) asumă angajamente bugetare şi efectuează cheltuieli în scopurile şi limitele alocaţiilor bugetare;

g) asigură gestionarea alocaţiilor bugetare şi administrarea patrimoniului public în corespundere cu principiile bunei guvernări;

h) aprobă statele de personal şi schema de încadrare ale Serviciului Fiscal de Stat în limitele efectivului-limită aprobat de către Guvern;

i) angajează, eliberează funcționarii publici de conducere din subordine, evaluează performanța profesională a acestora, aplică sancțiuni disciplinare, stimulează și soluționează problemele ce țin de mișcarea de personal în cadrul Serviciului Fiscal de Stat;

j) soluţionează problemele activităţii operative, organizatorice, economico-financiare şi asigurării materiale şi sociale;

k) semnează actele normative în limitele competenţei Serviciului Fiscal de Stat.

(14) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat, unele atribuţii pot fi delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat. Limitele şi condiţiile delegării se precizează prin actul de delegare.

(15) Directorul Serviciului Fiscal de Stat este independent în exercitarea mandatului. Pe durata mandatului, acesta îşi sistează orice activitate politică, inclusiv în cadrul partidelor politice sau al altor organizaţii social-politice.

(16) În cazul absenţei directorului Serviciului Fiscal de Stat, atribuţiile acestuia sînt exercitate de unul dintre directorii adjuncţi.

(17) Actele oficiale ale Serviciului Fiscal de Stat sînt semnate olograf sau, în conformitate cu legislaţia, prin aplicarea semnăturii electronice de către directorul Serviciului Fiscal de Stat sau de către persoanele cu funcţii de răspundere din cadrul

Serviciului Fiscal de Stat, abilitate cu acest drept prin ordin al directorului.

Articolul 132[4]. Funcţiile de bază ale Serviciului

Fiscal de Stat

Serviciul Fiscal de Stat îndeplineşte următoarele funcţii:

1) elaborarea strategiilor şi organizarea sistemului de management în domeniul administrării fiscale;

2) administrarea, conform legii, a impozitelor, taxelor şi altor venituri la bugetul public naţional date în competenţa sa, inclusiv expunerea poziţiei oficiale a Serviciului Fiscal de Stat referitoare la aplicarea legislaţiei fiscale;

3) acordarea de servicii pentru contribuabili;

4) prevenirea şi combaterea încălcărilor legislației, inclusiv a evaziunii fiscale;

5) controlul fiscal;

6) constatarea contravenţiilor;

7) constatarea infracţiunilor prevăzute la art.241–242, 244, 244[1], 250–253 şi 335[1] din Codul penal;

7[1]) efectuarea urmăririi penale în privinţa infracţiunilor prevăzute la art.241–242, 244, 244[1], 250–253 şi 335[1] din Codul penal;

7[2]) efectuarea activităţii speciale de investigaţii aferente infracţiunilor date în competenţa sa conform Codului de procedură penală;

8) executarea silită a restanţelor şi altor plăţi neachitate în termen la bugetul public naţional;

9) examinarea contestaţiilor;

10) emiterea actelor normative care reglementează aplicarea legislaţiei fiscale în limitele competenţei acordate prin actele legislative;

11) coordonarea, îndrumarea şi controlul aplicării reglementărilor legale în domeniul de activitate, precum şi funcţionarea subdiviziunilor sale;

12) managementul resurselor umane, financiare şi materiale, susţinerea activităţilor specifice prin intermediul tehnologiei informaţiilor şi comunicaţiilor, reprezentarea juridică, auditul intern, precum şi comunicarea internă şi externă;

13) cooperarea internaţională în domeniul administrării fiscale.

Articolul 133. Atribuţiile Serviciului Fiscal de Stat

(1) În realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuţii generale:

1) contribuie la implementarea, în domeniul său de activitate, a programului de guvernare şi a altor politici publice prin elaborarea şi aplicarea de strategii de dezvoltare pe termen mediu şi lung, generale sau sectoriale;

2) urmăreşte organizarea unui management eficient şi coerent al administrării fiscale;

3) îndrumează activitatea serviciilor de colectare a impozitelor şi taxelor locale și verifică exercitarea funcției de administrare fiscală;

4) implementează modelul de management al riscurilor interne şi externe ale instituţiei;

5) asigură managementul resurselor umane al instituţiei;

6) întocmeşte avize cu privire la proiectele de acte normative elaborate de către alte autorităţi publice, care cuprind măsuri referitoare la domeniul său de activitate;

7) participă la elaborarea modificărilor şi completărilor legislaţiei fiscale, la elaborarea proiectelor de norme metodologice şi a altor acte normative care conţin prevederi referitoare la administrarea fiscală;

8) elaborează proiecte de acte cu caracter normativ şi procedurile de aplicare a prevederilor referitoare la administrarea veniturilor bugetului public naţional date în competenţa sa, inclusiv exprimă poziţia oficială a Serviciului Fiscal de Stat. Poziţia oficială a Serviciului Fiscal de Stat se aprobă prin ordin al conducerii Serviciului Fiscal de Stat şi se publică pe pagina web oficială a Serviciului Fiscal de Stat;

9) iniţiază măsuri pentru dezvoltarea şi desfăşurarea în condiţii bune a relaţiilor internaţionale în domeniul său de activitate;

10) colaborează cu autorităţile şi instituţiile publice sau orice alte entităţi cu atribuţii în aplicarea legii ori interesate de realizarea prevederilor legislaţiei fiscale în partea ce ţine de administrarea fiscală;

11) gestionează informaţiile cu privire la colectarea veniturilor administrate;

12) examinează contestaţiile (cererile prealabile) formulate împotriva actelor emise în exercitarea atribuţiilor;

13) elaborează proceduri şi norme metodologice în domeniul său de activitate pentru structurile proprii şi pentru contribuabili;

14) elaborează studii, analize şi sondaje privind organizarea activităţii proprii;

15) culege, verifică, prelucrează şi arhivează date şi informaţii fiscale necesare pentru desfăşurarea activităţii sale, de asemenea constituie baze proprii de date relevante şi gestionează colaborarea cu autorităţile naţionale competente privind informaţiile deţinute,

în condiţiile legii;

16) emite şi implementează politici şi planuri de acţiuni privind asigurarea securităţii informaţiei;

17) administrează şi dezvoltă sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat;

18) reprezintă statul în instanţele de judecată şi în organele de urmărire penală ca subiect de drepturi şi obligaţii privind raporturile juridice fiscale, precum şi orice alte raporturi juridice rezultate din activitatea Serviciului Fiscal de Stat;

19) organizează programe de perfecţionare profesională a personalului din cadrul Serviciului Fiscal de Stat la nivel central şi la nivelul structurilor subordonate;

20) organizează şi asigură gestionarea patrimoniului, inclusiv alocarea, mişcarea, evidenţa şi controlul asupra lui;

20^{1}) efectuează controlul asupra respectării legislaţiei fiscale în cadrul procesului de emitere, acordare, acceptare şi rambursare a valorii tichetelor de masă;

20^{2}) efectuează controlul asupra respectării legislației privind efectuarea decontărilor în numerar;

21) emite şi prezintă, în modul stabilit, propuneri de buget fundamentate pe programe;

22) iniţiază şi derulează, în conformitate cu Legea privind achiziţiile publice, achiziţii de bunuri, lucrări şi servicii pentru activităţile proprii;

23) asigură cooperarea administrativă, inclusiv schimbul de informaţii, cu alte instituţii din ţară şi cu administraţii fiscale din alte state sau organizaţii internaţionale cu privire la obiectul său de activitate;

24) asigură aplicarea prevederilor cu caracter fiscal ale tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte;

25) încheie acorduri la nivel departamental şi convenţii cu administraţii fiscale din alte state, cu organizaţii internaţionale sau cu alte entităţi în domeniul său de activitate conform prevederilor legislaţiei în vigoare;

26) acordă sau primeşte asistenţă tehnică în domeniul său de activitate şi derulează proiecte şi activităţi de cooperare cu administraţii fiscale din alte state, cu organizaţii internaţionale sau cu alte entităţi;

27) participă, prin reprezentanţi, la evenimente organizate de către administraţii fiscale din alte state, de către organizaţii internaţionale sau alte entităţi ori în colaborare cu acestea în domeniul său de activitate;

28) participă la elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu şi a proiectelor legilor bugetare anuale prin prezentarea propunerilor la obiectivele politicii de administrare fiscală

şi a estimărilor pe termen mediu privind veniturile administrate;

29) negociază și încheie acorduri de preț în avans unilaterale, bilaterale/multilaterale.

(2) În realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuţii în domeniul administrării fiscale:

1) gestionează Registrul fiscal de stat şi dosarul contribuabilului, de asemenea efectuează înregistrarea unor categorii de contribuabili;

2) organizează şi administrează evidenţa impozitelor, taxelor şi a altor venituri la bugetul public naţional date în competenţa sa;

3) elaborează şi aplică procedurile privind evidenţa analitică pe contribuabili şi stingerea obligaţiilor fiscale prin conformare voluntară;

4) emite acte cu caracter normativ privind aplicarea prevederilor legislaţiei fiscale în cazurile prevăzute de lege şi expune poziţia oficială a Serviciului Fiscal de Stat privind aplicarea legislaţiei fiscale;

5) emite soluţii fiscale individuale anticipate la cererea persoanelor fizice şi juridice care practică activitate de întreprinzător;

6) asigură aplicarea unitară, corectă şi nediscriminatorie a reglementărilor privind impozitele, taxele şi alte venituri la bugetul public naţional date în competenţa sa;

7) aplică, de sine stătător sau prin entităţile abilitate, modalităţile de executare silită şi măsurile de asigurare a stingerii obligaţiei fiscale şi a altor plăţi la bugetul public naţional potrivit legii;

8) defineşte, dezvoltă, implementează, furnizează şi operează servicii specifice pentru contribuabili, de asemenea eliberează acte permisive persoanelor fizice şi juridice;

9) promovează conformarea fiscală voluntară, inclusiv prin modernizarea şi furnizarea serviciilor menite să faciliteze îndeplinirea obligaţiilor fiscale de către contribuabili;

10) emite decizii asupra cazurilor de încălcare a legislației stabilite în urma aplicării metodelor şi surselor indirecte de estimare a obligaţiilor fiscale;

11) gestionează riscurile de neconformare fiscală şi selectează contribuabilii cu risc sporit de neconformare fiscală;

12) examinează contestaţii şi emite decizii în rezultatul examinării acestora;

13) efectuează vizite fiscale şi instituie posturi fiscale;

14) efectuează controlul fiscal, examinează cazurile de încălcare a legislației, aplică sancţiuni fiscale şi emite acte administrative în scopul aplicării prezentului cod;

14[1]) efectuează controlul asupra calculării corecte şi a virării în termen a contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat şi a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi aplică sancţiuni pentru încălcarea prevederilor legale referitoare la calcularea acestora;

14[2]) efectuează alte tipuri de controale decît cele expuse la pct.14) şi 14[1]), stabilite în sarcina Serviciului Fiscal de Stat prin acte normative speciale;

15) organizează activitatea de valorificare a bunurilor sechestrate în cadrul procedurii de executare silită a obligaţiei fiscale, potrivit legii;

16) introduce şi promovează metode de înregistrare fiscală, declarare şi plată a impozitelor, taxelor şi altor venituri la buget, bazate pe utilizarea tehnologiei informaţiei;

17) este în drept să modifice termenul de stingere a obligaţiei fiscale prin încheierea cu contribuabilii restanţieri a contractelor de eşalonare/amînare a stingerii obligaţiei fiscale, conform legislaţiei;

18) deţine, administrează, analizează şi evaluează informaţii, de asemenea acţionează, în condiţiile legii, pentru obţinerea de informaţii relevante pentru Serviciul Fiscal de Stat din diverse surse;

19) stabileşte şi aplică metodologia de distribuire şi stingere a obligaţiei fiscale şi/sau de restituire a sumelor achitate în plus;

20) aplică mecanismul legal al insolvabilităţii faţă de contribuabilii care au ajuns în incapacitate de plată;

20[1]) - *abrogat;*

21) administrează procesul de utilizare a echipamentelor de casă şi de control;

22) efectuează restituirea sumelor plătite în plus şi a celor a căror restituire este prevăzută de legislaţie;

23) elaborează modelul şi conţinutul formularelor utilizate pentru administrarea fiscală, precum şi instrucţiunile de completare a acestora;

24) asigură, conform legislaţiei, tipărirea formularelor utilizate în domeniul său de activitate, precum şi tipărirea centralizată şi eliberarea seriei şi diapazonului de numere pentru formularele tipizate de documente primare cu regim special;

25) organizează asigurarea gratuită a contribuabililor cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, iar contra plată – cu formulare tipizate de documente primare cu regim special pe suport de hîrtie, conform listei stabilite de către Guvern;

26) popularizează legislaţia fiscală şi prezintă, la solicitarea contribuabililor sau altor persoane, poziţia oficială a Serviciului Fiscal de Stat referitoare la aplicarea normelor fiscale, conform legislaţiei;

27) asigură aplicarea unitară, corectă şi nediscriminatorie a reglementărilor privind impozitele, taxele şi alte venituri la bugetul public naţional date în competenţa sa, în vederea aplicării unui tratament echitabil tuturor contribuabililor;

28) elaborează norme metodologice şi proceduri de efectuare şi suspendare a controalelor fiscale;

29) asigură aplicarea legislaţiei fiscale în domeniul impozitelor, taxelor şi altor venituri la bugetul public naţional date în competenţa sa;

30) furnizează Ministerului Finanţelor şi autorităţilor administraţiei publice locale informaţiile necesare fundamentării bugetelor respective;

31) sigilează echipamentele de casă şi de control ale contribuabililor, ţine evidenţa lor, efectuează controale privind utilizarea echipamentelor de casă şi de control şi a terminalelor POS la decontările în numerar şi privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;

32) efectuează verificarea softurilor instalate în echipamentele de casă şi de control ridicate de la contribuabili, a sistemelor informaţionale de ţinere a evidenţei fiscale şi contabile;

32[1]) efectuează înregistrarea în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale;

33) organizează şi efectuează, după caz, executarea silită a obligaţiilor fiscale, de asemenea verifică corectitudinea acţiunilor şi procedurii de alăturare şi raportare, prevăzute la art.197 alin.(3[1]) şi la art.229 alin.(2[2]), realizate de către executorul judecătoresc;

34) organizează campanii promoţionale, inclusiv prin concursuri, extrageri şi loterii, cu stimularea din surse bugetare a contribuabililor care, direct sau indirect, au participat la îmbunătăţirea procesului de administrare fiscală, la majorarea încasărilor la bugetul public naţional şi/sau au utilizat modalităţi de achitare ce contribuie la majorarea nivelului de transparenţă a activităţii economice. Organizarea acestora se efectuează în modul stabilit de Guvern;

35) stabileşte criteriile de selectare a contribuabililor mari şi aprobă lista acestora;

36) confirmă contribuabililor rezidenţa fiscală în scopul beneficierii de prevederile convenţiilor (acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri, încheiate între Republica Moldova şi alte state în modul stabilit de legislaţie;

37) gestionează şi actualizează Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice și informația cu privire la beneficiarul efectiv al acestora;

38) gestionează și actualizează Registrul fiduciilor și informațiile cu privire la beneficiarul efectiv al acestora.

(3) În realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuţii în domeniul prevenirii şi constatării contravenţiilor:

1) elaborează şi întreprinde măsuri de prevenire şi constatare a contravenţiilor date în competenţa sa, conform legislaţiei;

2) asigură reacţionarea promptă la sesizările şi comunicările despre contravenţii, conform competenţei sale de examinare;

3) constată cauzele şi condiţiile ce pot genera sau contribui la săvîrşirea contravenţiilor date în competenţa Serviciului Fiscal de Stat, cu sesizarea, în condiţiile legii, a organului competent sau a persoanei cu funcţie de răspundere cu privire la necesitatea de întreprindere a măsurilor de înlăturare a acestor cauze şi condiţii;

4) constată şi sancţionează faptele ce constituie contravenţii potrivit reglementărilor în vigoare şi reţine, în vederea confiscării, mărfurile care fac obiectul contravenţiei.

(4) În realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuţii în domeniul constatării infracţiunilor:

1) reţine făptuitorul;

2) ridică corpurile delicte;

3) solicită informaţiile şi documentele necesare pentru constatarea infracţiunilor;

4) citează persoane şi obţine de la ele declaraţii;

5) procedează la evaluarea pagubei;

6) efectuează orice alte acţiuni care nu suferă amînare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se consemnează acţiunile efectuate şi circumstanţele elucidate în vederea constatării infracţiunilor, în limitele normelor de procedură penală;

7) cooperează cu instituţiile cu atribuţii similare din alte state, în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte sau pe bază de reciprocitate, precum şi cu organismele internaţionale, în scopul constatării infracţiunilor în limitele competenţei sale;

8) verifică legalitatea activităţilor desfăşurate, existenţa şi autenticitatea documentelor justificative în activităţile de producţie şi prestări de servicii ori pe durata transportului, depozitării şi comercializării bunurilor şi aplică sigilii pentru asigurarea integrităţii bunurilor;

9) constituie şi utilizează baze de date necesare pentru constatarea infracţiunilor economico-financiare şi altor fapte ilicite în domeniul fiscal;

10) primeşte şi înregistrează declaraţii, comunicări şi alte informaţii privind infracţiunile şi le verifică conform legislaţiei;

11) solicită, în condiţiile legii, date sau, după caz, documente de la orice entitate privată şi/sau publică în scopul instrumentării şi fundamentării constatărilor cu privire la săvîrşirea unor fapte care contravin legislaţiei;

12) stabileşte identitatea administratorilor unităţilor controlate, precum şi a oricăror persoane implicate în săvîrşirea infracţiunilor constatate, şi solicită acestora explicaţii scrise, după caz;

13) ridică documente, echipamente de casă şi de control, precum şi sisteme informaţionale/computerizate de evidenţă, în condiţiile prezentului cod şi ale Codului de procedură penală, solicită copii certificate de pe documentele originale, prelevează probe, eşantioane, mostre şi alte asemenea specimene, solicită efectuarea expertizelor tehnice necesare finalizării acţiunilor de administrare fiscală;

14) participă, cu personal propriu sau în colaborare cu organele de specialitate ale altor ministere şi instituţii specializate, la acţiuni de constatare a activităţilor ilicite care generează fenomene de evitare a plăţilor către bugetul public naţional.

(5) În realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat efectuează urmărirea penală în conformitate cu normele stabilite de Codul de procedură penală.

(6) În realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat efectuează activităţi speciale de investigaţii aferente infracţiunilor date în competenţa sa, conform Codului de procedură penală, în conformitate cu Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigaţii.

Articolul 134. Drepturile Serviciului Fiscal de Stat

şi ale funcţionarilor fiscali

(1) Serviciul Fiscal de Stat şi funcţionarii fiscali, în cadrul acţiunilor de exercitare a funcţiei, au următoarele drepturi:

1) să efectueze controale asupra modului în care contribuabilii, respectă legislaţia fiscală;

2) să ceară şi să primească gratuit de la orice persoană informaţii, date, documente necesare pentru exercitarea atribuţiilor în limitele funcţionale, cu excepţia informaţiilor care constituie secret de stat, precum şi copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control, de asemenea să ceară explicaţiile şi informaţiile de rigoare asupra problemelor identificate în procesul exercitării atribuţiilor;

3) să efectueze vizite fiscale conform prevederilor prezentului cod;

4) să deschidă şi să examineze, să sigileze, după caz, indiferent de locul aflării lor, încăperile de producţie, depozitele, spaţiile comerciale şi alte locuri, cu excepţia domiciliului şi reşedinţei, folosite pentru obţinerea de venituri sau pentru întreţinerea obiectelor impozabile, altor obiecte, documentelor;

5) să aibă acces la sistemul electronic/computerizat de evidenţă al contribuabilului şi să ridice mijloacele tehnice care conţin aceste sisteme pentru a obţine probe ale încălcărilor

şi infracţiunilor date în competenţa sa. Contribuabilul este în drept să obţină de la Serviciul Fiscal de Stat, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, o copie a sistemului electronic/computerizat de evidenţă al contribuabilului ridicat de Serviciul Fiscal de Stat;

6) să controleze autenticitatea datelor din documentele de evidenţă şi din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;

7) să ridice de la contribuabil documente în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod, de asemenea să ridice de la contribuabil echipamentele de casă şi de control utilizate la încasările în numerar, în scopul verificării softurilor instalate în acestea, întocmind un proces-verbal conform modului stabilit;

8) să constate încălcările legislaţiei fiscale şi să aplice măsurile de asigurare, de executare silită a stingerii obligaţiei fiscale şi de răspundere prevăzute de legislaţie;

9) să creeze consiliu consultativ prin parteneriat public-privat, consiliu de conformare, comisii specializate, grupuri de lucru cu antrenarea reprezentanţilor altor ministere, altor autorităţi administrative centrale şi autorităţi publice, a reprezentanţilor autorităţilor administraţiei publice locale, reprezentanţilor mediului academic, reprezentanţilor societăţii civile şi a specialiştilor în domeniu;

10) să pornească în instanţele judecătoreşti competente, în conformitate cu prezentul cod, acţiuni contra contribuabililor privind:

a) anularea unor tranzacţii şi încasarea la buget a mijloacelor obţinute din aceste tranzacţii;

b) anularea înregistrării întreprinderii, organizaţiei, în cazul încălcării modului stabilit de fondare a acestora sau al necorespunderii actelor de constituire cu prevederile legislaţiei, şi încasarea veniturilor obţinute de acestea;

c) lichidarea întreprinderii, organizaţiei în temeiurile stabilite de legislaţie şi încasarea veniturilor obţinute de acestea;

11) să ceară şi să verifice înlăturarea încălcării legislaţiei fiscale, să aplice, după caz, măsuri de constrîngere;

12) să utilizeze metode şi surse directe şi indirecte la estimarea obiectelor impozabile şi la calcularea impozitelor şi taxelor;

12[1]) să verifice corectitudinea și stabilirea prețului de transfer conform principiului lungimii brațului;

12[2]) să nu accepte sau să recalifice tranzacțiile cu recalcularea obligațiilor aferente bugetului public național;

12[3]) să negocieze și să încheie acorduri de preț în avans unilaterale, bilaterale/multilaterale;

13) să stingă, în modul stabilit de prezentul cod, obligaţiile fiscale ale contribuabililor

şi drepturile la restituirea sumelor plătite în plus;

14) să citeze la Serviciul Fiscal de Stat contribuabilul, persoana presupusă a fi subiectul impozitării, persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului, inclusiv responsabilul de evidenţa documentelor referitoare la persoana presupusă a fi subiectul impozitării, pentru a depune mărturii, a prezenta documente şi informaţii în problema de interes pentru Serviciul Fiscal de Stat, cu excepţia documentelor şi informaţiilor care, conform legislaţiei, constituie secret de stat. Neprezentarea persoanei citate la data şi ora stabilite în citaţie nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a actelor procedurale fiscale;

15) să oprească, în comun cu alte organe, şi să controleze în condiţiile prezentului cod mijloacele de transport încărcate sau care se presupune că sînt încărcate cu mărfuri supuse accizelor ori că efectuează transport ilicit de mărfuri şi pasageri în trafic naţional sau internaţional;

16) să solicite de la bănci (sucursale), societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică și/sau furnizori de servicii poștale prezentarea documentelor referitoare la clienţii acestora;

17) să solicite efectuarea şi să efectueze controale fiscale în alte state în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte;

18) să solicite organelor competente din alte state informaţii despre activitatea contribuabililor, fără acordul acestora din urmă;

19) să prezinte organelor competente din alte state informaţii despre relaţiile contribuabililor străini cu cei autohtoni, fără acordul sau înştiinţarea acestora din urmă;

20) să utilizeze dări de seamă fiscale, corespondenţa cu contribuabilii şi informaţii ale autorităţilor publice pe suport electronic şi de alt fel, perfectat şi protejat conform legislaţiei în domeniu;

20[1]) să stabilească criterii de determinare a contribuabililor care, la efectuarea livrărilor impozabile cu T.V.A. pe teritoriul ţării, sînt obligaţi să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală electronică şi să aprobe lista acestora;

21) să folosească mijloace de informare în masă pentru popularizarea şi respectarea legislaţiei fiscale;

22) să utilizeze mijloacele speciale sonore şi luminiscente instalate pe unităţile de transport conform normelor stabilite; să intre sau să pătrundă, în modul stabilit de lege, utilizînd, în caz de necesitate, mijloace speciale, în orice încăpere sau proprietate în scop de constatare şi/sau urmărire penală a infracţiunilor economico-financiare conform competenţei ori dacă, în baza unor date suficiente, se ştie că în aceste localuri a fost comisă sau se comite o infracţiune economico-financiară;

23) să limiteze sau să interzică temporar circulaţia transportului şi a pietonilor pe străzi şi pe drumuri, precum şi accesul persoanelor pe anumite porţiuni de teren sau spre

anumite locuri în scop de asigurare a efectuării unor acţiuni de constatare şi/sau urmărire penală a infracţiunilor;

24) să efectueze filmarea şi înregistrarea audio a persoanelor reţinute, să le fotografieze pentru cercetare comparativă sau identificare;

24^{1}) să întreprindă acţiuni pentru efectuarea urmăririi penale conform Codului de procedură penală;

24^{2}) să întreprindă acţiuni pentru exercitarea activităţii speciale de investigaţii aferente infracţiunilor date în competenţa sa, conform Codului de procedură penală, în conformitate cu Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigaţii;

25) să întreprindă alte acţiuni prevăzute de legislaţia fiscală.

(2) Funcţionarii fiscali îşi exercită atribuţiile privind controlul fiscal şi vizita fiscală la faţa locului sau privind executarea silită a stingerii obligaţiei fiscale în baza unor delegări/hotărîri emise în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să revoce, să modifice sau să suspende, în condiţiile legii, actele sale cu caracter normativ şi cele cu caracter individual dacă ele contravin legislaţiei.

(3^{1}) În procesul efectuării controlului fiscal, în caz de necesitate, Serviciul Fiscal de Stat poate contracta sau antrena specialişti, experţi, interpreţi calificaţi în domeniul solicitat pentru a acorda asistenţa respectivă şi a contribui la clarificarea unor constatări.

(4) Cerinţele şi dispoziţiile legale ale funcţionarului fiscal sînt executorii pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu funcţie de răspundere.

(5) Împiedicarea de a-şi exercita atribuţiile, ofensarea, ameninţarea, împotrivirea, violentarea, atentarea la viaţa, la sănătatea şi la averea funcţionarului fiscal, precum şi a rudelor lui apropiate, în timpul exercitării atribuţiilor sau în legătură cu aceasta atrag răspunderea prevăzută de lege.

(6) Funcţionarul fiscal îşi exercită atribuţiile privind controlul fiscal la faţa locului sau privind executarea silită a obligaţiei fiscale în baza unei decizii/hotărîri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 135. - *abrogat.*

Articolul 136. Obligaţiile Serviciului Fiscal de Stat

şi ale funcţionarilor fiscali

Serviciul Fiscal de Stat şi funcţionarii fiscali, în cadrul acţiunilor de exercitare a funcţiei, au următoarele obligaţii:

1) să acţioneze în strictă conformitate cu Constituţia Republicii Moldova, cu prezentul cod, cu alte acte normative, precum şi cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova

este parte;

2) să trateze cu respect şi corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alţi participanţi la raporturile fiscale;

3) să popularizeze legislaţia fiscală;

4) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislaţia fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile şi obligaţiile lui;

5) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele şi taxele în vigoare, despre modul şi termenele lor de achitare şi despre actele normative corespunzătoare;

6) să primească şi să examineze cererile persoanelor fizice şi ale persoanelor juridice care practică activitate de întreprinzător privind emiterea soluţiilor fiscale individuale anticipate, în modul stabilit de lege;

7) să asigure gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală;

8) să efectueze, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite;

9) la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinaţia certificatului, în cazurile reglementate de legislaţie sau la solicitarea organelor şi autorităţilor publice abilitate legal, să elibereze certificate privind lipsa sau existenţa restanţelor faţă de buget şi certificate care confirmă înregistrarea în calitate de plătitor de T.V.A. şi accize. Formularul-tip al certificatelor menţionate se aprobă de către Serviciul Fiscal de Stat;

10) la solicitarea nerezidentului sau a persoanei împuternicite de el (plătitorul venitului), să elibereze certificatul despre sumele veniturilor obţinute în Republica Moldova şi impozitele achitate (reţinute). Formularul-tip al certificatului menţionat se aprobă de către Ministerul Finanţelor;

11) să ţină evidenţa contribuabililor şi a obligaţiilor fiscale;

12) să examineze petiţiile, cererile şi reclamaţiile contribuabililor în modul stabilit de lege;

13) să primească şi să înregistreze cereri, comunicări şi alte informaţii despre încălcări a legislației şi să le verifice, după caz;

14) să acţioneze în scopul investigării, constatării şi urmăririi penale a infracţiunilor date în competenţa sa, conform Codului de procedură penală, a acţiunilor ilicite ale contribuabililor;

15) în cazul depistării unei încălcări a legislației şi neîndeplinirii cerinţelor legale ale funcţionarului fiscal, să emită o decizie privind aplicarea de sancţiuni;

16) să remită contribuabilului sau reprezentantului acestuia, în termenele prevăzute

de legislaţia fiscală, decizia emisă;

17) să nu folosească situaţia de serviciu în interese personale;

18) să păstreze secretul de stat, alte secrete apărate de lege şi să nu divulge informaţia aflată în exerciţiul funcţiunii, inclusiv informaţia referitoare la viaţa personală, la cinstea şi demnitatea persoanei;

19) să întreprindă şi alte acţiuni prevăzute de legislaţia fiscală.

Articolul 136[1]. Soluţia fiscală individuală anticipată

(1) Soluţia fiscală individuală anticipată se emite la cererea persoanelor fizice şi juridice care desfăşoară activitate de întreprinzător, în modul stabilit de către Guvern.

(2) Cererea pentru emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate trebuie să fie însoţită de documente relevante pentru emitere, precum şi de dovada plăţii taxei de emitere.

(3) În scopul soluţionării cererii, Serviciul Fiscal de Stat poate solicita informaţii, clarificări, explicaţii, documente şi alte probe suplimentare cu privire la cerere şi/sau la documentele depuse.

(4) Cererea pentru emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate poate fi respinsă de Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit de Guvern.

(5) Soluţia fiscală individuală anticipată se emite contra plată, după cum urmează:

a) pentru contribuabilii deserviţi de Direcţia generală administrarea marilor contribuabili – 60000 de lei;

b) pentru celelalte categorii de contribuabili – 30000 de lei.

(6) Persoanele fizice şi juridice solicitante au dreptul la restituirea taxei achitate în cazul în care Serviciul Fiscal de Stat respinge cererea lor de emitere a soluţiei fiscale individuale anticipate.

(7) Soluţia fiscală individuală anticipată se comunică doar persoanei fizice sau juridice căreia îi este destinată şi este obligatorie pentru Serviciul Fiscal de Stat şi alte organe cu atribuţii de administrare fiscale.

(8) Soluţia fiscală individuală anticipată este obligatorie numai dacă termenele şi condiţiile acesteia au fost respectate de persoana fizică sau juridică în privinţa căreia a fost emisă.

(9) Soluţia fiscală individuală anticipată nu mai este valabilă dacă prevederile legislaţiei fiscale în baza cărora a fost emisă se modifică. Serviciul Fiscal de Stat are obligaţia să comunice persoanei fizice sau juridice respective modificarea legislaţiei şi faptul că soluţia fiscală individuală anticipată emisă nu mai este aplicabilă pe viitor, stabilind şi termenul exact de încetare a efectelor acesteia.

(10) Odată cu anularea soluţiei fiscale individuale anticipate, ca urmare a modificărilor normelor materiale, conform alin.(9), persoanei fizice sau juridice respective i se acordă o perioadă de 60 de zile de la data efectuării comunicării prevăzute la alin.(9) pentru a lua toate măsurile necesare ajustării tratamentului fiscal la noua interpretare.

(11) Serviciul Fiscal de Stat are obligaţia să ţină registrul soluţiilor fiscale individuale anticipate.

(12) Termenul pentru emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate este de pînă la 90 de zile de la data recepţionării cererii respective din partea persoanelor fizice şi juridice care desfăşoară activitate de întreprinzător. În cazul necesităţii obţinerii unor documente, informaţii, explicaţii şi/sau probe suplimentare, curgerea termenului de 90 de zile se suspendă de la momentul solicitării acestor documente, informaţii, explicaţii şi/sau probe suplimentare. După încetarea condiţiilor care au generat suspendarea, curgerea termenului va fi reluată.

(13) Emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate se aprobă prin decizia Colegiului Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 137. - *abrogat.*

Articolul 137[1]. Statutul juridic al funcţionarului fiscal

cu statut special

(1) Funcţionarul fiscal cu statut special este funcţionarul fiscal care exercită atribuţiile Serviciului Fiscal de Stat în domeniul constatării infracţiunilor, urmăririi penale şi activităţii speciale de investigaţii.

(2) Statutul juridic al funcţionarului fiscal cu statut special este reglementat de prezentul cod şi este conferit în virtutea naturii atribuţiilor de serviciu. Acţiunea Legii nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcţionarului fiscal cu statut special în măsura în care acestea nu sînt reglementate prin prezentul cod. Gradele de calificare stabilite prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nu se conferă funcţionarilor fiscali cu statut special.

(3) Funcţionarului fiscal cu statut special i se conferă grad special. Funcţionarul fiscal cu statut special dispune de semne specifice de identificare.

Articolul 137[2]. Salarizarea

Salariul funcţionarului fiscal cu statut special se stabileşte în conformitate cu prevederile legislaţiei privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Articolul 137[3]. Gradele speciale ale funcţionarului fiscal

cu statut special

(1) Gradele speciale conferite funcţionarului fiscal cu statut special sînt următoarele:

a) locotenent al Serviciului Fiscal de Stat;

b) locotenent-major al Serviciului Fiscal de Stat;

c) căpitan al Serviciului Fiscal de Stat;

d) maior al Serviciului Fiscal de Stat;

e) locotenent-colonel al Serviciului Fiscal de Stat;

f) colonel al Serviciului Fiscal de Stat;

g) general-maior al Serviciului Fiscal de Stat;

h) general-locotenent al Serviciului Fiscal de Stat;

i) general-colonel al Serviciului Fiscal de Stat.

(2) Gradele speciale se conferă corespunzător cu funcţiile deţinute.

(3) Gradele speciale conferite funcţionarului fiscal cu statut special se clasifică în grade speciale iniţiale şi grade speciale ulterioare.

(4) Gradele speciale de pînă la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat inclusiv se conferă de către director.

(5) Gradele speciale de la gradul de general-maior al Serviciului Fiscal de Stat în sus se conferă de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea ministrului finanţelor.

(6) Gradele speciale ulterioare se conferă succesiv, în corespundere cu funcţia deţinută şi la expirarea termenului de deţinere a gradului precedent, cu condiţia obţinerii cel puţin a calificativului "foarte bine" la ultima evaluare anuală a performanţelor profesionale sau a calificativului "bine" la ultimele două evaluări anuale ale performanţelor profesionale.

(7) Prin derogare de la prevederile alin.(6), gradul special ulterior se poate conferi:

a) ca menţiune pentru atitudine conştiincioasă faţă de îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, pînă la expirarea termenului de deţinere a gradului precedent, însă nu poate fi mai înalt decît gradul special corespunzător funcţiei deţinute, cu condiţia că menţiunea este conferită la expirarea a cel puţin jumătate din termenul de deţinere a gradului precedent;

b) la expirarea termenului de deţinere a gradului special, pentru merite deosebite, cu o treaptă superioară faţă de gradul special corespunzător funcţiei deţinute.

(8) În cazul deţinerii unui grad special, a unui grad militar sau a unui grad ştiinţific, gradul ulterior se conferă cu o treaptă superioară faţă de gradul special corespunzător funcţiei deţinute, pînă la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat inclusiv.

(9) În cazul gradelor speciale de pînă la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat inclusiv, directorul poate lua decizia cu privire la conferirea acestora înainte de termen sau

conferirea unui grad cu o treaptă superioară faţă de gradul special corespunzător funcţiei deţinute.

(10) Gradul special ulterior poate fi conferit înainte de expirarea termenului de deţinere a gradului precedent sau cu o treaptă superioară faţă de gradul special corespunzător funcţiei deţinute o singură dată pe parcursul activităţii în Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Se interzice stabilirea unei alte modalităţi de conferire a gradelor speciale decît cea prevăzută de prezentul cod.

(12) Funcţionarul fiscal cu statut special care are sancţiuni disciplinare nestinse sau în privinţa căruia s-a intentat o acţiune penală ori o anchetă de serviciu privind încălcarea disciplinei de serviciu nu poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior. În cazul în care este achitat sau ancheta de serviciu se finalizează printr-un raport privind lipsa de încălcări, funcţionarul fiscal cu statut special poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior.

(13) Gradele de calificare ale funcţionarilor fiscali se echivalează cu gradele speciale în modul stabilit de către Guvern.

Articolul 137[4]. Termenele de deţinere a gradelor speciale

(1) Se stabilesc următoarele termene de deţinere a gradelor speciale:

a) locotenent al Serviciului Fiscal de Stat – 2 ani;

b) locotenent-major al Serviciului Fiscal de Stat – 2 ani;

c) căpitan al Serviciului Fiscal de Stat – 3 ani;

d) maior al Serviciului Fiscal de Stat – 4 ani;

e) locotenent-colonel al Serviciului Fiscal de Stat – 5 ani.

(2) Pentru gradele speciale de la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat în sus nu se stabilesc termene de deţinere.

(3) Pentru funcţionarii fiscali cu statut special care au studii superioare în domeniul fiscal şi activează în Serviciul Fiscal de Stat la o specialitate specifică activităţii fiscale, termenul de deţinere a gradului special de locotenent al Serviciului Fiscal de Stat este de 1 an.

(4) Gradul special ulterior, corespunzător funcţiei deţinute, este conferit funcţionarului fiscal cu statut special după expirarea termenului de deţinere a gradului precedent.

(5) La calcularea termenului de deţinere a gradului special nu se includ următoarele perioade:

a) perioada de aflare în concediul parţial plătit pentru îngrijirea copilului cu vîrsta de pînă la 3 ani;

b) perioada de aflare în concediul pentru îngrijirea copilului cu vîrsta de pînă la 4 ani;

c) perioada de retrogradare din gradul special;

d) perioada de suspendare a raporturilor de serviciu ce depăşeşte 60 de zile lucrătoare, cu excepţia concediilor prevăzute de lege.

Articolul 137[5]. Semnele specifice ale funcţionarului fiscal

cu statut special

(1) Semnele specifice ale funcţionarului fiscal cu statut special sînt uniforma, însemnele distinctive şi legitimaţia de serviciu.

(2) Funcţionarul fiscal cu statut special poartă uniformă, atribuită gratuit, precum şi însemnele distinctive ale Serviciului Fiscal de Stat. Modelul uniformei şi al însemnelor şi normele de asigurare cu uniformă se aprobă de către Guvern. Regulile de purtare a uniformei şi a însemnelor distinctive sînt stabilite prin ordin al directorului.

(3) La cerere, funcţionarul fiscal cu statut special îşi confirmă statutul special în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu prin prezentarea legitimaţiei de serviciu. Modelul şi modul de eliberare a legitimaţiei de serviciu sînt stabilite prin ordin al directorului.

(4) Se interzice ca uniforma, însemnele distinctive sau legitimaţia de serviciu a angajaţilor unor persoane juridice să fie identice ori similare cu cele ale funcţionarilor fiscali cu statut special.

(5) În perioada suspendării raporturilor de serviciu, precum şi la încetarea acestora, funcţionarului fiscal cu statut special i se retrage legitimaţia.

Articolul 137[6]. Garanţii sociale ale funcţionarului fiscal

cu statut special

(1) Viaţa, sănătatea şi capacitatea de muncă ale funcţionarului fiscal cu statut special sînt supuse asigurării de stat obligatorii.

(2) În caz de deces al funcţionarului fiscal cu statut special survenit în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu ori ca urmare a unei boli contractate sau traume suferite în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, se acordă o indemnizaţie unică în mărime de 120 de salarii lunare, conform ultimei funcţii deţinute, indemnizaţie ce se achită în părţi egale soţului/soţiei defunctului, copiilor minori, copiilor majori inapţi de muncă şi persoanelor aflate la întreţinerea defunctului.

(3) În caz de pierdere a capacităţii de muncă în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, funcţionarul fiscal cu statut special beneficiază de o indemnizaţie unică, a cărei mărime variază în funcţie de gravitatea mutilării, după cum urmează:

a) uşoară – 3 salarii lunare;

b) medie – 5 salarii lunare;

c) gravă – 7 salarii lunare.

(4) În caz de eliberare din serviciu pe motiv că a fost clasat ca fiind inapt pentru serviciu ca urmare a pierderii capacităţii de muncă în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, funcţionarul fiscal cu statut special beneficiază de o indemnizaţie unică în mărime de un salariu mediu lunar, conform ultimei funcţii deţinute pe parcursul a 6 luni pînă la survenirea evenimentului asigurat, pentru fiecare procent de pierdere a capacităţii de muncă.

(5) În caz de dizabilitate a funcţionarului fiscal cu statut special survenită în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu sau după încetarea raporturilor de serviciu în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, însă ca urmare a unei afecţiuni din perioada serviciului, survenită în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, în lipsă de temei pentru stabilirea pensiei şi pînă la restabilirea capacităţii de muncă, funcţionarul fiscal cu statut special beneficiază de o compensaţie lunară, raportată la salariul său lunar conform ultimei funcţii deţinute, avînd următoarele valori:

a) de 100% – pentru o dizabilitate severă;

b) de 80% – pentru o dizabilitate accentuată;

c) de 60% – pentru o dizabilitate medie.

(6) Plata despăgubirii de asigurare a funcţionarului fiscal cu statut special nu se efectuează dacă evenimentul asigurat a survenit din cauza săvîrşirii de către acesta:

a) a unei infracţiuni sau contravenţii;

b) a unei fapte ca urmare a consumului benevol de băuturi alcoolice, de substanţe narcotice, psihotrope sau de alte substanţe cu efecte similare;

c) a suicidului sau a tentativei de suicid, dacă aceste acţiuni nu au fost provocate de o stare patologică sau de acţiuni de determinare la sinucidere;

d) a altor fapte ce nu au legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu.

(7) Funcţionarul fiscal cu statut special care primeşte compensaţia prevăzută la alin.(5) nu beneficiază concomitent şi de pensia de dizabilitate.

(8) Funcţionarul fiscal cu statut special beneficiază de pensie în condiţiile Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii şi ale Legii 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public.

(9) Funcţionarii fiscali cu statut special au dreptul la asistenţă medicală şi tratament medical ambulatoriu şi staţionar în modul stabilit de lege.

(10) Prejudiciul cauzat bunurilor funcţionarului fiscal cu statut special în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu se repară integral de către Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Dreptul la transport gratuit se asigură pe seama bugetului Serviciului Fiscal de Stat în următoarele cazuri:

a) transportul funcţionarului fiscal cu statut special, al membrilor familiei sale şi al bunurilor lor personale, legat de transferul funcţionarului fiscal cu statut special într-o altă localitate;

b) transportul corpului neînsufleţit al funcţionarului fiscal cu statut special decedat în exerciţiul funcţiunii şi al persoanelor care îl însoţesc, transportul membrilor familiei sale şi al bunurilor lor personale în localitatea în care vor domicilia pe teritoriul Republicii Moldova;

c) funcţionarul fiscal cu statut special care îşi exercită atribuţiile de serviciu într-o altă localitate decît cea în care îşi are domiciliul are dreptul la restituirea cheltuielilor de transport tur-retur conform unui regulament aprobat de către ministrul finanţelor."

Articolul 138. - *abrogat.*

Articolul 139. - *abrogat.*

Articolul 140. - *abrogat.*

Articolul 141. - *abrogat.*

Articolul 142. - *abrogat.*

Articolul 143. - *abrogat.*

Articolul 144. - *abrogat.*

Articolul 144[1]. Înregistrarea în calitate de centru

de asistență tehnică pentru mașinile de casă

și de control/imprimantele fiscale

(1) Furnizorii de mașini de casă și de control/imprimante fiscale și centrele de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale (în continuare – *CAT MCC/IF)* sunt în drept să inițieze activitatea doar după înregistrarea la Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Modul de înregistrare în calitate de CAT MCC/IF se stabilește de prezenta lege și de actele interne ale Serviciului Fiscal de Stat.

(3) Înregistrarea în calitate de CAT MCC/IF se efectuează gratis, pe un termen de 5 ani.

(4) Solicitantul depune cererea și următoarele acte la Serviciul Fiscal de Stat:

a) copia ordinului de numire a persoanelor (numele, prenumele, IDNP-ul, numărul și data-limită de valabilitate ale legitimației) responsabile de domeniul pentru care se solicită înregistrarea (adresa pentru corespondență, inclusiv e-mail, telefon, fax);

b) copiile contractelor de colaborare cu furnizorul de mașini de casă și de control/imprimante fiscale în care, în mod expres, sunt enumerate modelele de mașini de casă și de control/imprimante fiscale care vor fi deservite (domeniul de certificare pentru solicitanții de certificat CAT MCC/IF);

c) preavizul furnizorului concret de mașini de casă și de control/imprimante fiscale despre acordul de a elibera sigiliile de protecție pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale (sigiliile furnizorului);

d) lista angajaților specialiști (numele, prenumele, IDNP-ul, numărul și data-limită de valabilitate ale legitimației) care efectuează instalarea, repararea și deservirea tehnică a mașinilor de casă și de control/imprimantelor fiscale.

(5) Serviciul Fiscal de Stat examinează documentele depuse și, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii acestora, efectuează înregistrarea solicitantului în calitate de CAT MCC/IF sau informează solicitantul despre refuzul de înregistrare.

(6) Despre refuzul înregistrării în calitate de CAT MCC/IF Serviciul Fiscal de Stat informează solicitantul în scris, în termen ce nu depășește 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, indicând temeiurile refuzului.

(7) După înlăturarea cauzelor ce au servit drept temei pentru refuzul înregistrării în calitate de CAT MCC/IF, solicitantul poate depune o nouă cerere, care se examinează în modul stabilit.

(8) Informația privind persoanele înregistrate în calitate de CAT MCC/IF se plasează pe portalul guvernamental al datelor deschise (www.date.gov.md) și pe site-ul web oficial al Serviciului Fiscal de Stat (www.sfs.md).

(9) În cazul în care se solicită operarea modificărilor la înregistrarea inițială sau în documentele prezentate ca parte a înregistrării inițiale, solicitantul depune o cerere de înregistrare specificând datele sau documentele ce urmează a fi modificate și indicând numărul și data cererii de înregistrare inițială. Modificările se operează în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către solicitant.

(10) Temeiuri pentru solicitarea înregistrării noi în calitate de CAT MCC/IF sunt schimbarea denumirii solicitantului, modificarea altor date reflectate în înregistrarea inițială, fără a căror actualizare nu poate fi identificată legătura dintre persoana înregistrată inițial și obiectul înregistrării.

(11) La apariția temeiurilor pentru solicitarea înregistrării noi în calitate de CAT MCC/IF, solicitantul este obligat ca, în termen de 10 zile lucrătoare, să depună la Serviciul Fiscal de Stat, conform procedurii stabilite, o nouă cerere de înregistrare în calitate de CAT MCC/IF, împreună cu copiile documentelor (cu prezentarea originalelor pentru verificare) ce confirmă modificările.

(12) Termenul de valabilitate al noii înregistrări în calitate de CAT MCC/IF nu poate depăși termenul maxim de valabilitate prevăzut pentru înregistrarea inițială.

(13) În perioada examinării noii cereri de înregistrare, solicitantul își poate continua activitatea în baza declarației pe propria răspundere, depusă la Serviciul Fiscal de Stat concomitent cu cererea de înregistrare nouă.

(14) Temei pentru respingerea cererii de înregistrare nouă este depistarea de către Serviciul Fiscal de Stat a unor date neveridice în informația prezentată sau declarată de solicitant.

(15) Depistarea, de către Serviciul Fiscal de Stat, a unor date neveridice în informația declarată de solicitant sau a lipsei documentelor necesare prevăzute de alin. (4) servește drept temei pentru sistarea termenului de înregistrare inițială sau a unei înregistrări noi a solicitantului în calitate de CAT MCC/IF. Solicitantului i se va comunica, prin notificare, asupra neajunsurilor și i se va acorda un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, ce nu va depăși 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării. În cazul în care solicitantul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, Serviciul Fiscal de Stat retrage înregistrarea inițială sau refuză înregistrarea nouă a solicitantului în calitate de CAT MCC/IF.

(16) Dacă solicitantul intenționează să desfășoare activitatea înregistrată în conformitate cu prevederile prezentei legi după expirarea termenului de valabilitate al înregistrării, acesta va repeta procedura prevăzută pentru înregistrarea inițială, depunând o cerere la Serviciul Fiscal de Stat cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate de 5 ani.

(17) După expirarea termenului stabilit la alin. (5) și în lipsa unui refuz în scris din partea Serviciului Fiscal de Stat, cererea de înregistrare se consideră aprobată tacit.

(18) Titularul nu este în drept să transmită unei alte persoane, pentru desfășurarea activității, calitatea sa de CAT MCC/IF înregistrată în conformitate cu prezenta lege.

(19) Serviciul Fiscal de Stat retrage înregistrarea în calitate de CAT MCC/IF în următoarele cazuri:

a) la solicitarea titularului;

b) dacă stabilește încălcări ale legislației ce țin de activitatea în domeniul instalării, reparației, deservirii tehnice a mașinilor de casă și de control/imprimantelor fiscale.

Articolul 145. Ridicarea documentelor şi/sau a

echipamentelor de casă şi de control, tehnicii

de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor

(1) Documentele şi/sau echipamentele de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor se ridică în cazurile:

a) necesităţii de a proba prin documente încălcarea legislației;

b) probabilităţii dispariţiei acestora;

c) în alte cazuri expres prevăzute de legislaţia fiscală.

(2) Funcţionarii fiscali ridică documentele şi/sau echipamentele de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor indiferent de apartenenţa şi de locul aflării lor, asigurînd păstrarea lor în Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Ridicarea documentelor şi/sau echipamentelor de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor se efectuează în prezenţa persoanei de la care acestea se ridică, iar dacă ea lipseşte sau refuză să participe la procedura de ridicare, în prezenţa a doi martori asistenţi.

(4) Asupra cazului de ridicare a documentelor şi/sau echipamentelor de casă şi de control, tehnicii de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor se întocmeşte un proces-verbal, în care se indică:

a) data şi locul întocmirii;

b) funcţia, numele şi prenumele funcţionarului fiscal şi ale persoanei de la care se ridică documentele şi/sau echipamentele de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor;

c) date despre proprietar sau posesor;

d) lista documentelor şi/sau echipamentele de casă şi de control, tehnicii de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor ridicate, numerele de înregistrare ale echipamentelor de casă şi de control, tehnicii de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor;

e) timpul şi motivul ridicării;

f) numele, prenumele, adresa martorilor asistenţi, după caz.

(5) Procesul-verbal este semnat de persoana care l-a întocmit şi de persoana de la care s-au ridicat documentele şi/sau echipamentele de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor ori de martorii asistenţi. Dacă persoana de la care se ridică documentele şi/sau echipamentele de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor refuză să semneze procesul-verbal, în el se va consemna refuzul.

(6) Documentele ridicate, după utilizare, sînt restituite persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuieşte.

(7) Echipamentele de casă şi de control, tehnica de calcul sau dispozitivele de stocare a datelor ridicate sînt restituite, după verificarea softului instalat în acestea, persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuieşte.

Articolul 146. Postul fiscal

(1) Postul fiscal se creează de Serviciul Fiscal de Stat în scopul prevenirii şi depistării

cazurilor de încălcare a legislației, inclusiv a cazurilor de eschivare de la stingerea obligaţiilor fiscale, precum şi în scopul exercitării altor atribuţii de administrare fiscală.

(2) Posturile fiscale pot fi staţionare, mobile şi electronice. Postul fiscal staţionar este amplasat într-un loc stabil şi special amenajat, unde îşi exercită atribuţiile. Postul fiscal mobil, asigurat cu mijloace tehnice, inclusiv de transport, se deplasează, după caz, în raza teritoriului controlat. Postul fiscal electronic reprezintă o soluţie tehnico-informaţională de transmitere şi stocare în mod electronic a informaţiei care poate fi utilizată în mod direct sau indirect la determinarea obligaţiei fiscale.

(3) Postul fiscal staţionar sau postul fiscal mobil este constituit din cel puţin un funcţionar fiscal şi, în funcţie de caz şi de modul de efectuare a controlului, din angajaţi ai organelor afacerilor interne sau ai altor organe. Postul fiscal electronic este constituit din soluţia tehnico-informaţională de transmitere a informaţiei în formă electronică, folosind reţelele de comunicaţii, de la contribuabil către sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Serviciul Fiscal de Stat hotărăşte asupra instituirii posturilor fiscale, stabileşte tipul şi locul de amplasare, iar în cazul postului fiscal electronic – şi tehnologia de comunicare electronică, aprobă Regulamentul privind funcţionarea posturilor fiscale. În cazul creării de posturi fiscale în locuri publice proprietate publică, decizia se aduce la cunoştinţă organului executiv al administraţiei publice locale. În cazul creării de posturi fiscale pe teritoriul unui agent economic, acesta este obligat să asigure personalului lor accesul şi condiţiile necesare exercitării atribuţiilor, precum şi condiţiile tehnice de instalare a echipamentelor electronice de comunicare (în cazul instalării postului fiscal electronic).

Articolul 147. Colaborarea Serviciului Fiscal de Stat

cu autorităţile publice

(1) Autorităţile publice prezintă Serviciului Fiscal de Stat datele şi materialele necesare îndeplinirii atribuţiilor sale, cu excepţia datelor a căror prezentare este expres interzisă prin lege.

(2) Autorităţile administraţiei publice centrale şi locale deleagă persoane cu funcţie de răspundere pentru a acorda asistenţă Serviciului Fiscal de Stat în îndeplinirea atribuţiilor sale. Decizia privind delegarea persoanei cu funcţie de răspundere se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat, cu excepţia cazurilor de urgenţă.

(3) La cererea organelor de drept, Serviciul Fiscal de Stat acordă asistenţă la determinarea obligaţiilor fiscale în cadrul proceselor penale, precum şi la judecarea cazurilor de încălcare a legislaţiei fiscale.

(4) Serviciul Fiscal de Stat colaborează cu alte autorităţi publice, în limita atribuţiilor prevăzute de legislaţia fiscală, şi elaborează indicaţii metodice în domeniul administrării impozitelor şi taxelor locale, conform legislaţiei în vigoare.

(5) Serviciul Fiscal de Stat decide în mod autonom asupra programului de activitate. Controalele şi alte acţiuni ale lui nu pot fi sistate decît de organele abilitate cu acest drept în temeiul legislaţiei.

Articolul 148. Selectarea, încadrarea şi concedierea

funcţionarilor fiscali

(1) Funcţionarii fiscali sînt selectaţi, indiferent de rasă, naţionalitate, origine etnică, sex, confesiune, din rîndurile cetăţenilor Republicii Moldova care domiciliază pe teritoriul ei, au studiile corespunzătoare, sînt apţi din punct de vedere medical pentru exercitarea funcţiei şi nu cad sub incidenţa restricţiilor prevăzute de Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public. Încadrarea în Serviciul Fiscal de Stat se face în conformitate cu legislaţia cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public şi legislaţia muncii.

(2) Persoanele încadrate în Serviciul Fiscal de Stat în calitate de funcţionar fiscal depun jurămîntul în conformitate cu Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public şi sînt supuse înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislaţia.

(3) Funcţionarii fiscali au dreptul să poarte în exerciţiul funcţiunii uniformă, eliberată gratuit, cu însemnele gradului de calificare respectiv, conform modelului şi normelor stabilite de Guvern.

(4) Funcţionarilor fiscali, ca o confirmare a împuternicirilor lor, li se eliberează legitimaţii, al căror model şi mod de eliberare sînt stabilite de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Funcţionarul fiscal în exerciţiul funcţiunii este reprezentant al puterii de stat şi se află sub ocrotirea statului.

(5^1) Funcţionarul fiscal ocupă funcţie publică de inspector, specialist, auditor intern, inspector superior, specialist superior, auditor intern superior, inspector principal, specialist principal sau auditor intern principal.

(6) Modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu şi aplicarea sancţiunilor disciplinare funcţionarului fiscal ţin de competenţa autorităţii care l-a încadrat şi se efectuează în conformitate cu legislaţia.

(6^1) Prin derogare de la prevederile art. 48 alin. (5) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, transferul funcționarului fiscal în interesul serviciului se face fără acordul scris al acestuia în funcție echivalentă și în aceeași localitate, prin modificarea raporturilor de serviciu.

(7) Funcţionarul fiscal nu este în drept să desfăşoare alte activităţi remunerate, cu excepţia celor prevăzute de art.25 din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public.

(8) În interes de serviciu, directorul Serviciului Fiscal de Stat este în drept să delege,

pentru o perioadă de cel mult 6 luni, o dată în an, funcţionarii fiscali, fără acordul acestora, în altă funcţie, în cadrul aceleiaşi subdiviziuni sau în altă subdiviziune, din aceeaşi localitate sau care se află într-o altă localitate, cu acoperirea tuturor cheltuielilor de transport şi cazare.

(9) Funcţionarul fiscal este în drept să refuze delegarea în interes de serviciu în altă localitate din următoarele motive:

a) graviditate;

b) are copil minor;

c) este singurul întreţinător al familiei;

d) starea sănătăţii, confirmată prin certificat medical, face contraindicată delegarea.

(10) În situaţiile menţionate la alin.(9), funcţionarul fiscal poate fi delegat cu acordul scris al acestuia.

(11) Cu acordul scris al funcţionarului fiscal, acesta poate fi delegat conform prevederilor alin.(8) pe un termen ce depăşeşte 6 luni.

Articolul 149. Gradele de calificare ale funcţionarilor

fiscali

(1) Pentru funcţionarii publici din Serviciul Fiscal de Stat se instituie gradele de calificare prevăzute de Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public.

(2) Gradele de calificare ale funcţionarilor fiscali încadraţi anterior în Serviciul Fiscal de Stat se egalează după cum urmează:

Gradele de calificare conferite funcţionarilor fiscali	**Gradele de calificare prevăzute de Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public**
Consilier principal de stat în serviciul fiscal	Consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I
Consilier de stat de gradul I, II sau III în serviciul fiscal	Consilier de stat de clasa I, a II-a sau a III-a
Inspector de gradul I, II sau III în serviciul fiscal	Consilier de clasa I, a II-a sau a III-a

Articolul 150. - *abrogat.*

Articolul 151. Apărarea drepturilor şi intereselor

funcţionarilor fiscali

(1) Drepturile şi interesele funcţionarilor fiscali sînt apărate conform Legii privind protecţia muncii, Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public şi prezentului cod.

(2) Pentru pierderile suportate în legătură cu îndeplinirea atribuţiilor în Serviciul

Fiscal de Stat, se acordă următoarele despăgubiri:

a) în caz de deces al funcţionarului fiscal, familiei acestuia sau persoanelor întreţinute de el li se plăteşte de la bugetul de stat un ajutor unic, echivalent cu 10 salarii anuale, calculat în funcţie de salariul din ultimul an calendaristic de activitate al decedatului;

b) în cazul unor leziuni corporale care exclud posibilitatea funcţionarului fiscal de a exercita în continuare profesia, se plăteşte de la bugetul de stat un ajutor unic, faţă de suma calculată conform lit.a) în proporţie de:

60% – persoanelor cu dizabilităţi severe;

40% – persoanelor cu dizabilităţi accentuate;

20% – persoanelor cu dizabilităţi medii.

(3) Persoanele ale căror acţiuni au cauzat funcţionarului fiscal decesul ori leziuni corporale sau au contribuit la ele restituie la bugetul de stat sumele plătite conform alin.(2).

(4) Prejudiciul cauzat bunurilor funcţionarului fiscal în legătură cu exercitarea atribuţiilor în Serviciul Fiscal de Stat se repară pe deplin de la bugetul de stat, suma reparatorie fiind încasată ulterior de la persoanele vinovate.

Articolul 152. Asigurarea materială şi socială a

funcţionarului fiscal

(1) Funcţionarul fiscal în exercitarea atribuţiilor este asigurat cu mijloace de transport, tehnice şi alte mijloace necesare îndeplinirii obligaţiilor de serviciu.

(2) Asistenţa socială şi asigurarea cu pensie a funcţionarului fiscal se efectuează în modul stabilit de legislaţie.

(3) Pot fi prevăzute, conform legislaţiei, şi alte măsuri de asigurare materială şi de acordare a asistenţei sociale personalului Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 153. Răspunderea funcţionarului fiscal.

Dreptul de a contesta acţiunile lui

(1) Pentru acţiuni ilegale, funcţionarul fiscal poartă răspunderea prevăzută de legislaţie.

(2) Prejudiciul cauzat de funcţionarul fiscal prin acţiune ilegală urmează să fie reparat în modul prevăzut de legislaţie.

(3) Decizia Serviciului Fiscal de Stat şi acţiunea funcţionarului fiscal pot fi contestate de contribuabil în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte acte normative.

Capitolul 3

ALTE ORGANE CU ATRIBUŢII DE

ADMINISTRARE FISCALĂ

Articolul 153[1]. - *abrogat.*

Articolul 154. Atribuţiile şi drepturile organelor vamale

(1) Organele vamale exercită atribuţii de administrare fiscală potrivit prezentului cod, Codului vamal şi altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

(2) Organele vamale exercită drepturi ce ţin de asigurarea stingerii obligaţiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale şi/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit Codului vamal, prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum şi altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

Articolul 155. Obligaţiile organelor vamale

(1) Organele vamale au obligaţii ce ţin de asigurarea stingerii obligaţiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale şi/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit Codului vamal, prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum şi altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea, inclusiv obligaţia:

a) de a trata cu respect şi corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alţi participanţi la raporturile fiscale;

b) de a informa contribuabilul, la cerere, despre impozitele şi taxele în vigoare, despre modul şi termenele lor de achitare şi despre actele normative respective;

c) de a informa contribuabilul despre drepturile şi obligaţiile lui;

d) de a elibera contribuabilului, la cerere, certificate privind stingerea obligaţiei fiscale;

e) de a nu divulga informaţiile care constituie secret fiscal;

f) de a prezenta Serviciului Fiscal de Stat documente şi informaţii privind respectarea legislaţiei fiscale, calcularea şi vărsarea la buget a impozitelor şi taxelor prevăzute de prezentul cod, aferente trecerii frontierei vamale şi/sau plasării mărfurilor în regim vamal, de a executa cerinţele legitime ale funcţionarului fiscal;

g) de a ţine evidenţa obligaţiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale şi/sau plasării mărfurilor în regimul vamal respectiv.

(2) Organele vamale trag la răspundere, în conformitate cu legislaţia vamală, persoanele care au încălcat legislaţia fiscală la trecerea frontierei vamale şi/sau la plasarea mărfurilor în regim vamal.

Articolul 156. Atribuţiile serviciului de colectare

a impozitelor şi taxelor locale

(1) În cadrul primăriilor funcţionează serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale cu atribuţii de administrare a impozitelor şi taxelor.

(2) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate, atribuţiile de popularizare a legislaţiei fiscale şi de examinare a petiţiilor, cererilor şi reclamaţiilor contribuabililor, de asigurare a evidenţei integrale şi conforme a contribuabililor ale căror obligaţii fiscale sînt calculate de serviciul respectiv şi a evidenţei acestor obligaţii, alte atribuţii prevăzute expres de legislaţia fiscală. Atribuţiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus, privind efectuarea controlului fiscal sînt exercitate, conform prezentului cod, în comun cu Serviciul Fiscal de Stat. Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale efectuează executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare.

Articolul 157. Drepturile serviciului de colectare

a impozitelor şi taxelor locale

(1) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător:

a) calcularea obligaţiilor fiscale în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi;

b) ţinerea evidenţei contribuabililor şi obligaţiilor fiscale administrate;

c) aplicarea majorărilor de întîrziere (penalităţilor);

d) încasarea în numerar a impozitelor, taxelor, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau amenzilor;

e) alte drepturi prevăzute expres de legislaţia fiscală.

(2) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale exercită împreună cu Serviciul Fiscal de Stat următoarele drepturi:

a) controlează autenticitatea datelor din documentele de evidenţă şi din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;

b) efectuează controale asupra modului în care contribuabilul respectă legislaţia fiscală, conform competenţei de administrare;

c) cere explicaţiile şi informaţiile de rigoare asupra problemei identificate în timpul controlului;

d) cere şi primeşte gratuit, în procesul controalelor fiscale, de la orice persoană informaţii, date, documente necesare în exercitarea atribuţiilor, cu excepţia informaţiilor care constituie secret de stat, precum şi copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control;

e) compensează şi/sau restituie sumele plătite în plus.

Articolul 158. Obligaţiile serviciului de colectare

a impozitelor şi taxelor locale

Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 şi referitor la obligaţiile fiscale a căror evidenţă este ţinută de el:

a) să acţioneze în strictă conformitate cu prezentul cod şi cu alte acte normative;

b) să trateze cu respect şi corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alţi participanţi la raporturile fiscale;

c) să popularizeze legislaţia fiscală;

d) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislaţia fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile şi obligaţiile lui;

e) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele şi taxele în vigoare, despre modul şi termenele lor de achitare şi despre actele normative privind impozitele şi taxele administrate;

f) să primească şi să înregistreze cereri, comunicări şi alte informaţii despre încălcările legislației şi să le verifice, după caz;

g) să prezinte lunar, nu mai tîrziu de data de 5 a fiecărei luni, Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă privind impozitele şi taxele administrate;

h) la cererea contribuabilului, depusă pe suport de hârtie sau în formă electronică, în care se indică destinaţia certificatului, să elibereze în forma solicitată – pe suport de hârtie sau în formă electronică, în cazurile reglementate de legislaţie sau la solicitarea organelor şi autorităţilor publice abilitate legal, certificate privind lipsa sau existenţa restanţelor faţă de buget referitoare la obligaţiile fiscale a căror evidenţă o ţine;

i) să ţină evidenţa contribuabililor ale căror obligaţii fiscale sînt calculate de serviciul respectiv şi evidenţa acestor obligaţii fiscale, inclusiv a restanţelor, să transfere la buget sumele încasate ca impozite, taxe, majorări de întîrziere (penalităţi), amenzi, conform legislaţiei fiscale şi în modul stabilit de Guvern;

j) să întocmească, cu concursul Serviciului Fiscal de Stat, avizele de plată a obligaţiilor fiscale, să distribuie gratuit contribuabililor formulare tipizate de dări de seamă fiscale;

k) să remită contribuabililor, conform legislaţiei fiscale, avizele de plată a obligaţiilor fiscale, precum şi deciziile emise;

k^1) să efectueze executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de

executare;

l) în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, să execute, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite, să efectueze controale fiscale şi să întocmească actele de rigoare;

m) să execute alte obligaţii prevăzute expres de legislaţia fiscală.

Articolul 159. Actele serviciului de colectare a

impozitelor şi taxelor locale

(1) Decizia ce ţine de exercitarea atribuţiilor serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale este emisă prin dispoziţia primarului (pretorului). Prin derogare de la prevederile prezentului titlu, dispoziţiile primarului (pretorului) şi acţiunile perceptorului pot fi contestate în modul stabilit de lege.

(2) În cazul atribuţiilor exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, decizia este emisă de conducerea Serviciului Fiscal de Stat după ce s-a coordonat cu primarul (pretorul). Dacă primarul (pretorul) refuză să semneze decizia, aceasta capătă putere juridică din momentul semnării de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat, care face înscrierea despre refuzul primarului (pretorului).

Articolul 160. Organizarea şi funcţionarea serviciului

de colectare a impozitelor şi taxelor locale

(1) Organizarea şi funcţionarea serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sînt reglementate printr-un regulament, aprobat de consiliul local. Regulamentul este elaborat în baza unui regulament-tip, aprobat de Guvern.

(2) - *abrogat.*

(3) În sate (comune), funcţiile perceptorului pot fi exercitate, ca excepţie, de secretarul primăriei sau de un alt funcţionar al ei care nu este învestit cu dreptul de a semna documente de casă. În condițiile legii, funcțiile perceptorului pot fi realizate prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din care face parte autoritatea respectivă sau pot fi delegate altor autorități ale administrației publice locale.

Capitolul 4

EVIDENŢA CONTRIBUABILILOR

Articolul 161. Dispoziţii generale

(1) Serviciul Fiscal de Stat ţine evidenţa contribuabililor, atribuindu-le coduri fiscale şi actualizînd registrul fiscal în modul stabilit de prezentul titlu şi de instrucţiunea aprobată de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Codul fiscal, conform prezentului capitol, se atribuie o singură dată, indiferent de dispoziţiile legislaţiei fiscale privind stabilirea şi stingerea obligaţiilor fiscale. Legislaţia fiscală poate să prevadă ca persoana căreia i s-a atribuit cod fiscal să se înregistreze suplimentar ca plătitor al diferitelor tipuri de impozite şi taxe, inclusiv în cazul practicării activităţii profesionale licenţiate ori autorizate sau activităţii de întreprinzător.

(3) Persoanelor cărora codul fiscal le este atribuit de către Serviciul Fiscal de Stat li se deschid dosare în care sînt îndosariate următoarele documente şi informaţii:

a) cererea de atribuire a codului fiscal;

b) fişa de înregistrare, eliberată de organul autorizat să înregistreze activităţile respective;

c) copia de pe documentul care confirmă înregistrarea de stat sau care permite practicarea activităţii respective;

d) copia de pe certificatul de atribuire a codului fiscal;

e) documentele care confirmă existenţa conturilor bancare şi/sau conturilor de plăţi;

f) datele fondatorului (fondatorilor) sau ale persoanelor care au obţinut dreptul de a practica activitatea respectivă, ale conducătorului şi ale contabilului-şef (numele, prenumele, data naşterii, adresa, informaţia de contact, datele actului de identitate).

(4) Persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat le deschide dosare în care se păstrează informaţiile acumulate şi transmise de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, conform unui regulament aprobat de aceasta şi de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Evidenţa subdiviziunilor fără statut de persoană juridică amplasate în altă parte decît sediul persoanei juridice din care fac parte este ţinută de Serviciul Fiscal de Stat care atribuie fiecărei subdiviziuni codul acesteia.

(6) În cazul în care contribuabilul îşi schimbă sediul (domiciliul), el va depune o cerere pentru transmiterea dosarului la noul sediu (domiciliu). În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii cererii, subdiviziunea responsabilă a Serviciului Fiscal de Stat va transmite dosarul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află noul sediu (domiciliu) pentru a lua contribuabilul la evidenţă fără a-i atribui un nou cod fiscal. Pentru contribuabilii al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat care îi administrează, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii informaţiei de la organele abilitate cu dreptul de înregistrare de stat privind schimbarea sediului, va transmite dosarul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află noul sediu al acestora.

(7) În cazul pierderii certificatului de atribuire a codului fiscal, după publicarea avizului respectiv în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Serviciul Fiscal de Stat eliberează, la cererea contribuabilului, în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, un duplicat al certificatului pierdut.

(8) La adoptarea deciziei despre schimbarea sediului şi/sau despre constituirea subdiviziunii, contribuabilul, în termen de 60 de zile de la data dobîndirii dreptului de proprietate (posesie, locaţiune), informează Serviciul Fiscal de Stat despre schimbarea sediului său şi/sau prezintă informaţiile iniţiale, iar ulterior informează despre modificările cu privire la sediul subdiviziunii sale, precum şi despre suspendarea/încetarea activităţii subdiviziunii.

Articolul 162. Atribuirea codului fiscal

(1) În conformitate cu prezentul cod, se atribuie cod fiscal:

a) oricărei persoane juridice, oricărui întreprinzător individual, oricărei gospodării ţărăneşti (de fermieri), precum şi oricărei persoane fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licenţiată ori autorizată, reglementată de legislaţia de specialitate;

b) oricărei persoane fizice – cetăţean al Republicii Moldova, cetăţean străin sau apatrid – care dispune de obiecte impozabile sau care are obligaţii fiscale, conform legislaţiei fiscale, sau care a obţinut dreptul de a exercita o anumită activitate în baza patentei de întreprinzător;

c) oricărei persoane juridice sau organizaţii cu statut de persoană fizică nerezidente care dispune de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligaţii fiscale în conformitate cu legislaţia fiscală;

d) nerezidentului care desfăşoară activitate de întreprinzător fără deţinerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova şi care prestează servicii prin intermediul reţelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfăşoară activitate de întreprinzător.

(2) Pentru a i se atribui cod fiscal, persoana este obligată să efectueze acţiunile prevăzute de prezentul capitol în termenele şi în modul stabilit de acesta.

Articolul 163. Locul, termenele şi modul de atribuire

a codului fiscal

(1) Persoanelor indicate la art. 162 alin. (1) lit. a) și c) li se atribuie cod fiscal de către subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat competentă.

(2) În cazurile prevăzute la art.162 alin.(1) lit.a), numărul de identificare de stat indicat în decizia de înregistrare, eliberată de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, sau în documentul ce permite practicarea activităţii reprezintă codul fiscal al contribuabilului.

(3) - *abrogat.*

(4) Numărul de identificare de stat, indicat în certificatul/decizia de înregistrare, este considerat codul fiscal al persoanelor înregistrate de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, iar certificatul/decizia de înregistrare este recunoscut/ recunoscută şi

ca certificat de atribuire a codului fiscal.

(5) Prin derogare de la alin.(2), persoanelor juridice, constituite în baza actelor normative, precum şi în baza tratatelor internaţionale ratificate de Republica Moldova, li se atribuie codul fiscal şi li se eliberează certificatul de atribuire a codului fiscal în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii corespunzătoare, la care se anexează actul ce constată acest fapt, iar în cazul persoanelor care activează în baza tratatelor internaţionale – şi certificatul de confirmare eliberat de autoritatea publică competentă. Persoanelor fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licenţiată ori autorizată, reglementată de legislaţia de specialitate, Serviciul Fiscal de Stat este în drept, la cererea contribuabilului, să atribuie cod fiscal diferit de codul fiscal personal, indicat în licenţă sau alt document care permite practicarea activităţii respective. Atribuirea codului fiscal, eliberarea certificatului de atribuire a codului fiscal, precum şi confirmarea luării în evidenţă fiscală se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Codul fiscal al persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.b) reprezintă codul personal (IDNP) atribuit conform cadrului normativ de către autoritatea competentă sau este identic cu numărul actului de identitate al cetăţeanului străin sau al apatridului.

(6^1) Codul fiscal al persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) reprezintă codul de identificare din ţara de reşedinţă a acestora.

(7) În termen de 3 zile lucrătoare din data apariţiei obiectului impozabil sau a obligaţiei fiscale, cetăţenii străini şi apatrizii nerezidenţi, persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.c) depun la Serviciul Fiscal de Stat o cerere de atribuire a codului fiscal, la care anexează copia de pe actul de identitate, respectiv copiile, traduse în limba de stat, autentificate notarial şi legalizate de către oficiile consulare ale Republicii Moldova, de pe documentele de identificare în cazul organizaţiilor, precum şi copiile de pe documentele ce confirmă existenţa obiectului impozabil.

(7^1) Persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d) depun cererea prin intermediul serviciului electronic pus la dispoziţie de către Serviciul Fiscal de Stat, pe parcursul primei perioade fiscale în care survine obligaţia de calculare şi achitare a T.V.A., până la prezentarea declaraţiei.

(8) Serviciul Fiscal de Stat refuză atribuirea codului fiscal numai dacă nu se prezintă toate documentele şi informaţiile prevăzute la art.161 alin.(3) sau dacă acestea conţin date vădit denaturate.

Articolul 164. Registrul fiscal de stat

(1) Registrul fiscal de stat este constituit şi administrat de Serviciul Fiscal de Stat, în care se înscriu codurile fiscale atribuite în conformitate cu prezentul capitol. Serviciul Fiscal de Stat este responsabil de actualizarea Registrului fiscal de stat. Actualizarea Registrului fiscal de stat se efectuează la cererea contribuabilului, precum şi în temeiul materialelor de control ale Serviciului Fiscal de Stat. Regulamentul privind conţinutul şi modul de administrare a sistemului informaţional al Serviciului Fiscal de Stat, precum şi procedura privind înregistrarea, modificarea şi radierea informaţiei din acesta se aprobă de către

Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art. 162 alin.(1) lit. c) sînt trecute în Registrul fiscal de stat la data eliberării către contribuabil a certificatului de atribuire a codului fiscal. Codurile fiscale care reprezintă numărul de identificare de stat sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale și din alte registre, după caz, deținute de către organele competente. Codurile fiscale ale persoanelor fizice rezidente, precum şi ale cetăţenilor Republicii Moldova nerezidenţi sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populaţiei. Codurile fiscale ale cetăţenilor străini şi ale apatrizilor nerezidenţi sînt înscrise în Registrul fiscal de stat în conformitate cu cadrul de reglementare în vigoare. Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) sunt trecute automat în Registrul fiscal de stat, la data depunerii cererii, prin intermediul serviciului electronic pus la dispoziţie de către Serviciul Fiscal de Stat. Trecerea codului fiscal în Registrul fiscal de stat confirmă actul luării persoanei la evidenţă fiscală.

(3) În Registrul fiscal de stat informaţia se expune clar, corect şi exhaustiv. Registrul fiscal de stat este ţinut în limba română, în mod electronic.

(4) În Registrul fiscal de stat sînt consemnate următoarele date privind persoanele cărora li se atribuie codurile fiscale de către Serviciul Fiscal de Stat, dacă datele respective sînt prevăzute în legislaţie:

a) numărul curent al înscrierii;

b) codul fiscal atribuit;

c) denumirea completă şi prescurtată a contribuabilului (numele, prenumele persoanei) şi sediul (domiciliul);

d) numărul şi data înregistrării de stat a persoanei juridice, a întreprinderii cu statut de persoană fizică, a notarului, a asociaţiei de notari, a cabinetului avocatului, a biroului asociat de avocaţi, a asociaţiei de avocaţi, a persoanei care practică activitate particulară de detectiv şi de pază, a executorului judecătoresc, a biroului asociat de executori judecătoreşti, a administratorilor autorizaţi, a biroului asociat de administratori autorizaţi, a biroului individual al mediatorului, a biroului asociat de mediatori, a expertului judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară, a traducătorului/interpretului autorizat, a cabinetului individual al medicului de familie, a centrului medicilor de familie sau numărul şi data eliberării documentului ce permite desfăşurarea activităţii, datele din buletinul de identitate (din paşaport, adeverinţa de naştere sau din alte acte de identitate) al persoanei fizice sau datele din documentele de identificare în cazul organizaţiilor nerezidente;

e) numărul, seria şi data eliberării certificatului de atribuire a codului fiscal persoanelor indicate la art.162 alin. (1) lit. c);

f) numele şi prenumele persoanei fizice care a primit certificat de atribuire a codului fiscal;

g) datele fondatorului (fondatorilor) sau ale persoanelor care au obţinut dreptul de a

practica un anumit gen de activitate, ale administratorului (numele, prenumele, data naşterii, adresa, informaţia de contact, datele actului de identitate), alte date relevante procesului de administrare;

h) data anulării codului fiscal.

(5) Prin derogare de la alin.(4), datele privind persoanele ale căror coduri fiscale reprezintă numere atribuite de alte organe, precum şi informaţia despre persoanele ce practică activitate profesională se introduc în Registrul fiscal de stat în baza unui acord încheiat de acestea şi de Serviciul Fiscal de Stat. Volumul şi conţinutul datelor incluse în acest caz în Registrul fiscal de stat se determină de acordul menţionat.

(6) - *abrogat.*

(7) Radierea din Registrul fiscal de stat se face în condițiile legii.

Articolul 165. Utilizarea codului fiscal

(1) Orice persoană obligată, conform legislaţiei fiscale, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dare de seamă fiscală sau alte documente trebuie să indice în ele codul său fiscal.

(2) Orice persoană obligată, conform legislaţiei fiscale şi altor acte normative, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dare de seamă fiscală sau alte documente referitoare la o altă persoană va cere acesteia codul fiscal şi îl va indica în documentul respectiv. Dacă această altă persoană nu comunică codul fiscal, prima persoană va menţiona acest fapt în documentele prezentate.

(3) La încheierea tranzacţiilor şi efectuarea operaţiunilor economice, părţile sînt obligate să indice în documentele respective codurile lor fiscale.

(4) Serviciul Fiscal de Stat trebuie să indice codul fiscal al contribuabilului în toate avizele expediate lui.

(5) Subdiviziunile unei persoane juridice care nu au statut de persoană juridică utilizează codul fiscal al acesteia.

(6) Evidenţa obligaţiilor fiscale ale persoanelor fizice se ţine pe baza codurilor fiscale trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populaţiei.

Articolul 166. Aportul autorităţilor publice la evidenţa

contribuabililor

(1) Entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat prezintă Serviciului Fiscal de Stat informația privind atribuirea numerelor de identificare de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate.

(2) Autoritatea publică abilitată cu înregistrarea persoanelor prevăzute la art.162 alin. (1) lit. a), b) și c) este obligată să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informaţii despre lichidarea sau reorganizarea persoanei, despre modificările operate în documentele ei de

constituire.

(3) Autoritatea publică abilitată cu dreptul de documentare a populaţiei prezintă Serviciului Fiscal de Stat informaţii despre eliberarea sau anularea actelor de identitate.

(4) - *abrogat.*

Articolul 166[1]. Aportul Băncii Naţionale a Moldovei

în evidenţa prestatorilor de servicii de

plată

Banca Naţională a Moldovei prezintă Serviciului Fiscal de Stat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data eliberării licenţei, a modificării sau retragerii acesteia, informaţia iniţială şi, ulterior, informaţia actualizată referitor la prestatorii de servicii de plată participanți la sistemul automatizat de plăți interne.

Articolul 167. Obligaţiile în cazul deschiderii, modificării

sau închiderii conturilor bancare și/sau

conturilor de plăți

(1) Banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale deschide conturi bancare şi/sau conturi de plăţi persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit. a) şi c), iar Banca Naţională deschide conturi bancare şi/sau conturi de plăţi în conformitate cu Legea cu privire la Banca Naţională a Moldovei numai dacă acestea prezintă certificatul de atribuire a codului fiscal sau documentul recunoscut ca atare. Despre deschiderea conturilor bancare şi/sau conturilor de plăţi (cu excepţia conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit şi împrumut, de depozite la termen şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)) Banca Națională a Moldovei, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale sunt obligați să informeze în aceeaşi zi Serviciul Fiscal de Stat prin sistemul informaţional automatizat de creare şi circulaţie a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat şi instituţiile financiare şi/sau societăţile de plată.

(2) Operaţiunile pe un cont bancar şi/sau cont de plăţi deschis (cu excepţia conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit şi împrumut, de depozite la termen şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum şi a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecţi ai activităţii de întreprinzător) pot demara numai după recepţionarea de către Banca Națională a Moldovei, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale a documentului electronic, emis şi remis de către Serviciul Fiscal de Stat, care confirmă luarea la evidenţă fiscală a contului. Contul bancar şi/sau contul de plăţi este luat la evidenţă de către Serviciul Fiscal de Stat în baza documentului electronic, emis şi remis de către Banca Națională a Moldovei, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul

de servicii poștale, care confirmă deschiderea contului. În cazul în care contribuabilul are restanţe, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să nu elibereze documentul electronic care confirmă luarea la evidenţă fiscală. Documentul electronic care confirmă deschiderea contului şi documentul electronic care confirmă luarea la evidenţă fiscală a contului urmează a fi expediate şi recepţionate prin sistemul informaţional automatizat de creare şi circulaţie a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat, instituţiile financiare şi/sau societăţile de plată şi Banca Naţională a Moldovei.

(3) Banca (sucursala) are dreptul să deschidă conturi bancare și/sau conturi de plăți persoanei fizice rezidente (cetăţean străin sau apatrid) sau cetăţeanului Republicii Moldova numai dacă aceştia prezintă buletin de identitate sau un alt document, prevăzut la art.163 alin.(4), care serveşte la stabilirea codului fiscal şi să utilizeze acest cod la ţinerea evidenţei şi în relaţiile cu clientul sau cu alte persoane, în modul stabilit de legislaţie. Persoanele fizice nerezidente (cetăţeni străini şi apatrizi), persoanele juridice nerezidente care nu dispun de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova şi nu au obligaţii fiscale sînt în drept să deschidă conturi bancare și/sau conturi de plăți în bănci (sucursalele) în baza documentelor confirmative privind identitatea lor sau a documentului recunoscut ca certificat de atribuire a codului fiscal/decizie de înregistrare din ţara de origine. Despre deschiderea/ modificarea/închiderea conturilor bancare și/sau conturilor de plăți ale persoanelor menţionate, banca (sucursala) este obligată să informeze Serviciul Fiscal de Stat prin sistemul informaţional automatizat de creare şi circulaţie a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat şi instituţiile financiare, în corespundere cu prezentul articol.

(4) Banca Națională a Moldovei, băncile (sucursalele), societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică și/sau furnizorii de servicii poștale vor informa în aceeaşi zi Serviciul Fiscal de Stat prin sistemul informaţional automatizat de creare şi circulaţie a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat şi instituţiile financiare şi/sau societăţile de plată despre modificarea sau închiderea contului bancar şi/sau contului de plăţi (cu excepţia conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit şi împrumut, de depozite la termen şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)).

(4^1) Trezoreria de Stat informează Serviciul Fiscal de Stat despre deschiderea, modificarea sau închiderea conturilor deschise instituţiei publice în sistemul trezorerial al Ministerului Finanţelor.

(5) În cazul deschiderii contului bancar în străinătate, în termen de 15 zile de la data deschiderii acestuia, persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.a) comunică Serviciului Fiscal de Stat faptul şi datele corespunzătoare. Drept confirmare a înregistrării contului, Serviciul Fiscal de Stat eliberează contribuabilului, în termen de 3 zile, un certificat de confirmare.

Articolul 168. Anularea codului fiscal

(1) Codul fiscal se anulează în cazul:

a) atribuirii lui cu încălcarea legislaţiei fiscale;

b) lichidării, reorganizării sau încetării activității persoanei juridice, întreprinderii cu statut de persoană fizică, persoanelor fizice care practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de specialitate;

c) decesului persoanei fizice, declarării morţii ei, declarării, în modul stabilit, dispărute fără veste sau emigrării ei;

d) dispariţiei obiectului impozabil şi obligaţiei fiscale pentru persoanele fizice (cetăţeni străini şi apatrizi), persoanele juridice sau organizaţiile cu statut de persoană fizică nerezidente;

e) radierii din oficiu a persoanelor juridice inactive şi a întreprinzătorilor individuali inactivi care întrunesc condiţiile stabilite la art.2 din Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali;

f) lichidării persoanelor juridice ale căror coduri fiscale se atribuie de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) La reorganizarea persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a):

a) prin contopire, codurile fiscale ale persoanelor ce se contopesc se anulează, iar persoanei astfel constituite i se atribuie un alt cod fiscal;

b) prin absorbţie, codul fiscal al persoanei absorbite se anulează;

c) prin divizare, codul fiscal al persoanei divizate se anulează, iar persoanelor astfel constituite li se atribuie alte coduri fiscale;

d) prin separare, codul fiscal al persoanei reorganizate rămîne acelaşi, iar persoanelor astfel constituite li se atribuie alte coduri fiscale;

e) prin transformare în persoană cu o altă formă juridică de organizare, codul fiscal al persoanei reorganizate trece la persoana astfel constituită.

(3) În cazurile enumerate la alin.(2) lit.a), c) şi d), la cererea de atribuire a codului fiscal se anexează documentul ce confirmă cuantumul datoriilor asumate în urma reorganizării.

(4) Codul fiscal se anulează în baza:

a) cererii persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) şi/sau informaţiei prezentate în conformitate cu art.166 alin.(2), sau actului legislativ ori actului emis în baza lui, sau certificatului de confirmare a lichidării sau reorganizării persoanei, eliberat de autoritatea publică competentă. La cerere se anexează certificatul de atribuire a codului fiscal în forma în care a fost emis de Serviciul Fiscal de Stat – pe suport de hârtie sau în formă de document electronic;

b) hotărîrii instanţei judecătoreşti – în cazul lichidării persoanei juridice şi a întreprinderii cu statut de persoană fizică sau în cazul declarării morţii sau declarării persoanei fizice dispărute fără veste;

c) deciziei conducerii Serviciului Fiscal de Stat – în cazul atribuirii de cod fiscal cu încălcarea legislaţiei fiscale;

d) informaţiei organelor de stare civilă – în cazul decesului persoanei fizice;

e) informaţiei autorităţii publice abilitate să permită ieşirea din Republica Moldova pentru domiciliere în altă ţară – în cazul ieşirii persoanei fizice;

f) documentelor care atestă că persoanele fizice (cetăţeni străini şi apatrizi), persoanele juridice sau organizaţiile cu statut de persoană fizică nerezidente nu au obiecte impozabile şi nici obligaţii fiscale.

(5) Prin derogare de la alin.(4), codul fiscal care reprezintă numărul de identificare de stat se anulează în baza informaţiei prezentate de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat.

(6) Codul fiscal se anulează prin radierea lui din Registrul fiscal de stat şi prin consemnarea acestui fapt în dosarul contribuabilului.

(7) Avizul despre anularea codului fiscal, în legătură cu atribuirea lui cu încălcarea legislaţiei fiscale, Serviciul Fiscal de Stat îl va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi, în termen de 3 zile, va informa despre aceasta organele vamale, organele înregistrării de stat şi organele de statistică. Folosirea unui cod fiscal anulat se pedepseşte în conformitate cu legea.

(8) Codul fiscal anulat se păstrează în Registrul fiscal de stat timp de 10 ani din momentul anulării.

(9) Codul fiscal anulat nu se atribuie unei alte persoane.

Capitolul 5

OBLIGAŢIA FISCALĂ

Articolul 169. Naşterea şi modificarea obligaţiei fiscale

(1) Obligaţia fiscală naşte în momentul apariţiei circumstanţelor, stabilite de legislaţia fiscală, ce prevăd stingerea ei.

(2) Obligaţia fiscală a contribuabilului ce urmează să fie stinsă de către un alt contribuabil care, conform legislaţiei fiscale, este obligat să reţină sau să perceapă de la primul sumele ce constituie obligaţia fiscală şi să o stingă încetează a fi obligaţia fiscală a primului şi devine obligaţia fiscală a celui de-al doilea din momentul reţinerii sau perceperii.

(3) Banca (sucursala) care primeşte de la contribuabil sau de la Serviciul Fiscal de Stat ordine de plată şi, respectiv, ordine incaso pentru transfer de mijloace băneşti în contul stingerii obligaţiei fiscale este considerată, din momentul primirii ordinului, responsabilă de obligaţia fiscală în limita mijloacelor disponibile în contul bancar şi/sau contul de plăţi al contribuabilului. Totodată, contribuabilul este considerat responsabil de obligaţia fiscală în limita mijloacelor care nu sînt disponibile în contul bancar şi/sau contul de plăţi pentru

stingerea integrală a obligaţiei fiscale.

(4) Modificarea obligaţiei fiscale reprezintă schimbarea cuantumului ei generată de modificarea circumstanţelor, stabilite de legislaţia fiscală, în funcţie de care a fost calculată obligaţia.

Articolul 170. Modul de stingere a obligaţiei fiscale

Stingerea obligaţiei fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripţie, scădere, compensare sau executare silită.

Articolul 171. Stingerea obligaţiei fiscale prin achitare

(1) Stingerea obligaţiei fiscale prin achitare se efectuează în monedă naţională, dacă prezentul cod sau alte acte legislative ce ţin de domeniul fiscal nu prevăd altfel. Achitarea poate avea loc prin plată directă sau prin reţinere la sursă. Plata directă se face prin intermediul cardului de plată, prin folosirea altor instrumente de plată sau în numerar.

(2) Plata cu utilizarea instrumentelor de plată fără numerar se efectuează prin intermediul băncilor (sucursalelor) sau al altor prestatori de servicii de plată, care sînt obligaţi să recepţioneze mijloacele băneşti aferente bugetului public naţional de la contribuabili persoane fizice în numerar şi să le transfere la buget în termenul prevăzut la alin.(6).

(3) Plata în numerar poate fi efectuată prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, autorităţilor administraţiei publice locale, al operatorilor de poştă, băncilor (sucursalelor) sau al altor prestatori de servicii de plată. Autorităţile administraţiei publice locale pot stabili încasarea impozitelor şi taxelor locale şi prin intermediul altor persoane.

(4) Autorităţile şi instituţiile enumerate la alin.(3), cu excepţia celor financiare şi a operatorilor de poştă, care au încasat bani în numerar de la contribuabil sînt obligate să verse la buget, în numele acestuia, în aceeaşi sau în următoarea zi lucrătoare, sumele încasate. Autorităţile administraţiei publice locale din satele şi comunele în care nu există bănci sau subdiviziuni ale acestora pot stabili pentru serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale şi pentru operatorii de poştă o altă periodicitate de vărsare la buget a sumelor încasate, dar nu mai rar de o dată pe săptămînă.

(5) În cazul în care contribuabilul deţine la contul său de plăţi mijloace băneşti, banca (sucursala) este obligată să execute, în limita acestor mijloace, ordinul de plată a contribuabilului în decursul zilei lucrătoare în care a fost primită.

(6) Sumele trecute la scăderi din contul bancar şi/sau contul de plăţi al contribuabilului pentru stingerea obligaţiilor fiscale se transferă de bancă (sucursala) la buget în ziua lucrătoare în care au fost trecute la scăderi. Sumele încasate în numerar de la contribuabili pentru stingerea obligaţiilor fiscale se transferă de bancă (sucursala) la buget nu mai tîrziu de ziua lucrătoare următoare zilei în care au fost încasate, iar de către operatorii de poştă – nu mai tîrziu de a treia zi lucrătoare de la data în care au fost încasate.

(7) Stingerea obligaţiei fiscale de către persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d) se

efectuează în monedă naţională sau în valută străină EUR/USD, conform procedurii stabilite de Ministerul Finanţelor.

Articolul 172. Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a

a restanţelor, prin anulare

(1) Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare se efectuează prin acte cu caracter general sau individual, adoptate conform legislaţiei.

(2) Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare se efectuează prin actele organelor de drept şi judiciare privind radierea din Registrul fiscal de stat, în mod obligatoriu definitive şi irevocabile, adoptate conform legislaţiei.

(2^1) Obligațiile fiscale rămase neachitate ca urmare a reținerii onorariului de succes conform Legii insolvabilității nr. 149/2012 se sting prin anulare în mărimea onorariului de succes reținut.

(3) Se supun anulării, conform situaţiei din data de 31 decembrie a fiecărui an fiscal de gestiune, restanţele unui contribuabil (persoană fizică sau juridică), în cuantum de pînă la 10 lei în total, înregistrate în sistemul informaţional. Determinarea şi stingerea prin anulare a cuantumului respectiv al restanţelor în sistemul informaţional se efectuează individual de către organele abilitate cu atribuţii de administrare fiscală, menţionate la art.131 alin.(1) din prezentul cod.

Articolul 173. Stingerea obligaţiei fiscale prin prescripţie

Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligaţia fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripţie în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge şi obligaţia fiscală a contribuabilului. Stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

Articolul 174. Stingerea obligaţiei fiscale prin scădere

(1) Stingerea obligaţiei fiscale prin scădere are loc în situaţiile în care contribuabilul persoană fizică:

a) a decedat;

b) este declarat mort;

c) este declarat dispărut fără veste;

d) este declarat lipsit de capacitate de exerciţiu sau cu capacitate de exerciţiu restrînsă.

(2) În cazurile enumerate la alin.(1), stingerea prin scădere se face în mărimea

întregii obligaţii fiscale – dacă persoana nu a lăsat (nu dispune de) bunuri – sau în mărimea părţii nestinse din obligaţia fiscală – dacă averea lăsată de ea (averea existentă) este insuficientă.

(3) Stingerea prin scădere a obligaţiei fiscale a contribuabilului are loc în urma încetării activităţii lui prin lichidare, inclusiv pe cale judiciară, prin reorganizare, precum şi în cazul în care stingerea ei prin executare silită în conformitate cu prezentul cod este imposibilă.

(4) Stingerea obligaţiei fiscale prin scădere are loc în temeiul unei decizii a conducerii organului cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă. În cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale, decizia se adoptă de către consiliul local.

(5) Suma obligaţiilor fiscale stinse prin scădere conform prezentului articol este luată în evidenţă specială, care este parte componentă a evidenţei generale, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. În cazurile prevăzute la art.186 alin.(5), sumele luate în evidenţă specială se restabilesc.

(6) Serviciul Fiscal de Stat prezintă Ministerului Finanţelor rapoarte trimestriale şi anuale privind suma obligaţiilor fiscale luate în evidenţă specială.

(7) Din data expirării valabilităţii actului de suspendare, obligaţiile fiscale, luate în evidenţă specială conform art.206 alin.(1) lit.c) şi lit.e) se restabilesc în conturile contribuabilului cu data iniţială a actului de suspendare. Aceeași acțiune se întreprinde și pentru prevederile art. 206 alin. (1) lit. d) în cazul în care au apărut bunuri pasibile urmăririi silite sau necesitatea sesizării repetate a executorului judecătoresc în conformitate cu Codul de executare ori contribuabilul a manifestat voința de a stinge obligația fiscală.

Articolul 174[1]. Stingerea simplificată a obligaţiei fiscale

prin scădere

(1) În lipsa elementelor constitutive ale infracţiunii de evaziune fiscală sau de pseudoactivitate de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat stinge simplificat obligaţia fiscală prin scădere contribuabililor persoane juridice şi persoane fizice care practică activitate de întreprinzător, în condiţiile prezentului articol.

(2) Serviciul Fiscal de Stat stinge simplificat prin scădere obligaţia fiscală, conform art.174 alin.(4), în cazul în care stabileşte în cumul că:

a) persoana juridică are datorii la bugetul de stat, la bugetul local şi/sau la fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală;

b) persoana juridică nu este fondator al unei persoane juridice;

c) persoana juridică, în decursul ultimelor 24 de luni consecutive, nu a depus dările de seamă fiscale prevăzute de legislaţie şi nu a efectuat operaţii pe nici un cont bancar şi/sau cont de plăţi;

d) faţă de persoana juridică au fost aplicate toate măsurile de executare silită a obligaţiei fiscale prevăzute de lege;

e) persoana juridică nu dispune de bunuri care pot fi urmărite în scopul executării obligaţiei fiscale.

(3) Lista contribuabililor ale căror obligaţii fiscale au fost stinse simplificat prin scădere se prezintă entităţii abilitate cu dreptul de înregistrare de stat de către Serviciul Fiscal de Stat pentru a iniţia din oficiu procedura de radiere din Registrul de stat.

Articolul 175. Stingerea obligaţiei fiscale prin compensare

(1) Stingerea obligaţiei fiscale prin compensare se efectuează prin trecerea în contul restanţei a sumei plătite în plus sau a sumei care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită.

(2) Compensarea se efectuează la iniţiativa Serviciului Fiscal de Stat sau la cererea contribuabilului dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

(3) În termen de pînă la 30 de zile de la apariţia circumstanţelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat întocmeşte documentul de plată şi îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanţelor. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, Serviciul Fiscal de Stat întocmeşte documentul de plată şi îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare în termen de până la 45 de zile de la apariţia circumstanţelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului.

(4) În termen de 7 zile de la data primirii documentului de plată, Trezoreria de Stat trece, după caz, dintr-un cont al bugetului în alt cont al aceluiaşi buget sau în contul unui alt buget sumele consemnate în documentul de plată. După executarea documentului de plată, Trezoreria de Stat remite, după caz, Serviciului Fiscal de Stat sau Serviciului Vamal extrasul din conturile trezoreriale de venituri.

(5) După ce a primit extrasul din conturile trezoreriale de venituri, Serviciul Fiscal de Stat face înscrierile de rigoare în contul personal al contribuabilului, iar Serviciul Vamal remite extrasul cel tîrziu a doua zi unităţilor sale.

(6) Excedentul sumei compensate, la cerere, poate fi restituit contribuabilului sau lăsat în contul stingerii unei viitoare obligaţii fiscale de alt tip. În caz de nedepunere a cererii, excedentul se lasă în contul stingerii obligaţiei fiscale de acelaşi tip.

(7) Excedentul sumei compensate se restituie contribuabilului sau se utilizează, conform prevederilor art.101 alin.(8), art.101^{1} alin.(4) sau art.125 alin.(5), în cazul stingerii restanţelor faţă de bugetul public naţional. În acest scop, suma neachitată a obligaţiilor fiscale în cuantum de pînă la 500 de lei inclusiv nu se consideră restanţă faţă de bugetul public naţional.

(8) În scopul atestării lipsei restanţelor faţă de buget, în scopul beneficierii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea legislației, în scopul anulării dispoziţiei de

suspendare a operaţiunilor la contul bancar şi/sau contul de plăţi al contribuabilului emise pentru asigurarea încasării restanţelor, precum şi în cazurile admiterii de erori la perfectarea documentelor de plată, se vor considera stinse sumele de impozite, taxe, alte plăţi, majorări de întîrziere (penalităţi) şi/sau amenzi pentru care, la data examinării contului personal generalizat al contribuabilului, documentele trezoreriale de plată privind stingerea obligaţiilor fiscale prin compensare au fost perfectate şi remise organului corespunzător spre executare.

(9) Stingerea obligaţiei fiscale prin compensare se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus şi a sumei

care, conform legislaţiei fiscale, urmează

a fi restituită

(1) Cu excepţia cazurilor cînd legislaţia fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus şi a sumei care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se face în modul şi în termenele stabilite la art.175 numai dacă acesta nu are restanţe. Termenul specificat la art.175 se suspendă în cazul în care contribuabilul care solicită restituirea sumei plătite în plus şi a sumei care, conform legislaţiei, urmează a fi restituită este învinuit de săvîrşirea unei infracţiuni prin intermediul tranzacţiilor economice care a condus la apariţia dreptului la restituirea sumelor impozitelor şi/sau taxelor şi faţă de el a fost pornită urmărirea penală pînă la încetarea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală, pronunţarea unei sentinţe de achitare definitive sau a unei sentinţe definitive de încetare a procesului penal faţă de contribuabilul respectiv.

(1^1) Dacă prin prezentarea unei declaraţii cu privire la impozitul pe venit corectate după termenul stabilit de legislaţie se stabileşte o sumă a impozitului pe venit plătită în plus, suma pasibilă restituirii conform alin.(1) se micşorează cu suma desemnată procentual pentru perioada fiscală corespunzătoare.

(2) Cu excepţia cazurilor în care legislaţia fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus şi a sumei care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului persoană juridică se efectuează de Trezoreria de Stat la conturile lui bancare şi/sau de plăţi, iar contribuabilului persoană fizică – la conturile lui bancare şi/sau de plăţi sau în numerar.

(2^1) Persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător vor depune cererea privind restituirea impozitului pe venit plătit în plus începând cu ziua următoare termenului stabilit la art. 83 alin. (4) lit. b), cu excepția cazului în care persoana fizică intenționează să își schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova. Cererea depusă anterior termenului stabilit se examinează începând cu ziua următoare termenului stabilit la art. 83 alin. (4) lit. b).

(3) Dacă suma plătită în plus şi suma care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat sau în alt termen prevăzut de legislaţia fiscală, contribuabilului i se

plăteşte o dobîndă, calculată în funcţie de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operaţiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărţită la numărul de zile ale anului şi aproximată conform regulilor matematice până la 4 semne după virgulă. Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobîndă nu se calculează.

(4) Calculul dobînzii, efectuat şi prezentat de către contribuabil organului cu atribuţii de administrare fiscală respectiv, se verifică şi se aprobă de conducerea acestui organ şi se anexează la ordinul de plată care prevede plata dobînzii. În cazul impozitelor şi taxelor locale administrate de serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale, ordinul de plată va fi întocmit de Serviciul Fiscal de Stat în baza documentelor prezentate de acest serviciu. Plata dobînzii se va efectua din bugetul în care au fost vărsate impozitele şi taxele respective.

Articolul 177. Stingerea obligaţiei fiscale prin executare silită

Stingerea obligaţiei fiscale prin executare silită are loc prin acţiunile întreprinse, în limitele competenței, de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forţată a restanţelor în conformitate cu legislaţia fiscală.

Articolul 178. Data stingerii obligaţiei fiscale

(1) Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin achitare se consideră:

a) în cazul achitării prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, altele decît cardurile de plată (prin virament) – data la care a fost debitat contul de plăţi al contribuabilului în contul obligaţiei fiscale respective. Debitarea contului de plăţi se confirmă prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de plăţi;

b) în cazul achitării în numerar – data primirii numerarului prin intermediul băncilor (sucursalelor) sau al altor prestatori de servicii de plată în contul obligaţiei fiscale respective. Primirea numerarului se confirmă prin ordin de încasare a numerarului şi prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data primirii numerarului;

c) în cazul achitării prin intermediul cardurilor de plată – data la care a fost debitat contul de plăţi la care este ataşat cardul de plată al contribuabilului pentru înscrierea sumei la buget în contul obligaţiei fiscale respective. Debitarea contului de plăţi la care este ataşat cardul de plată se confirmă prin bonul (chitanţa) de plată cu card de plată perfectat la terminal POS sau la alt dispozitiv de utilizare a cardurilor de plată, bon (chitanţă) ce se eliberează deţinătorului de card, şi prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de card;

d) în cazul achitării prin intermediul Serviciului guvernamental de plăţi electronice (MPay) – data efectuării plăţii de către contribuabil, confirmată de către Serviciul MPay printr-o notificare către organul de stat competent privind efectuarea completă a plăţii şi prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data

efectuării plăţii.

(2) Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin anulare este considerată data indicată în actul de anulare.

(3) Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin prescripţie este considerată prima zi după data în care a expirat termenul de prescripţie.

(4) Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin scădere este considerată data:

a) întocmirii actului comun al autorităţii administraţiei publice locale şi al Serviciului Fiscal de Stat prin care ele constată că persoana decedată, declarată moartă, dispărută fără veste, lipsită de capacitate de exerciţiu sau cu capacitate de exerciţiu restrînsă nu deţinea (nu deţine) bunuri;

b) rămînerii definitive a deciziei de încetare a activităţii persoanei juridice;

c) emiterii deciziei privind derularea procesului de lichidare (dizolvare) sau hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate.

(5) Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin compensare este considerată data la care Trezoreria de Stat a executat documentele de plată.

(6) Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin executare silită este considerată data la care sumele obţinute în urma acţiunilor de executare silită au fost înscrise în contul bugetului respectiv.

Articolul 179. Succesiunea stingerii obligaţiilor fiscale

(1) Stingerea obligaţiilor fiscale, conform legislaţiei fiscale, are loc după criteriul cronologic de naştere a fiecărui tip de obligaţie fiscală indicat în documentul privitor la stingerea ei.

(2) În caz de nerespectare de către contribuabil a prevederilor alin. (1), Serviciul Fiscal de Stat este în drept să stingă obligaţia fiscală a acestuia conform succesiunii stabilite la alin.(1).

Articolul 180. Modificarea termenului de stingere

a obligaţiei fiscale

(1) În cazul admiterii restanţelor la bugetul public naţional, cu excepţia bugetului asigurărilor sociale de stat, termenul de stingere a obligaţiei fiscale poate fi modificat, în conformitate cu prezentul articol, pe o perioadă de pînă la 12 luni consecutive, cu calcularea unei majorări de întîrziere, în conformitate cu prevederile art.228, şi cu aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligaţiei fiscale sub formă de gaj și/sau fidejusiune.

(2) Modificarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale se efectuează prin:

a) amînarea stingerii obligaţiei fiscale (stingerea se va efectua printr-o plată unică);

b) eşalonarea stingerii obligaţiei fiscale (stingerea se va efectua în rate).

(3) Amînarea sau eşalonarea stingerii obligaţiei fiscale se acordă contribuabilului în următoarele cazuri:

a) calamităţi naturale şi tehnogene;

b) distrugere accidentală a clădirilor de producţie;

c) împrejurare imprevizibilă şi de neînlăturat, care împiedică în mod efectiv capacitatea de producţie pe o perioadă lungă de timp şi executarea obligaţiei contractuale a contribuabilului;

d) datorii ale autorităţilor sau instituţiilor publice (finanţate de la bugetul public naţional) faţă de contribuabil, doar în limitele sumelor datorate, precum şi impozitelor şi taxelor aferente acestora;

e) alte circumstanţe, stabilite de Ministerul Finanţelor, ce îndreptăţesc contribuabilul de a beneficia de modificarea termenului de stingere a obligaţiilor fiscale.

Cazurile amînării sau eşalonării stingerii obligaţiei fiscale expuse la lit.a)–c) urmează a fi confirmate prin acte emise de autorităţile sau instituţiile competente.

(4) Amînarea sau eşalonarea stingerii obligaţiei fiscale se acordă cu condiţia stingerii obligaţiei fiscale curente în perioada termenului de amînare sau eşalonare.

(5) Amînarea sau eşalonarea stingerii obligaţiei fiscale se acordă în baza unui contract-tip, care se încheie între Serviciul Fiscal de Stat şi contribuabil.

(6) Procedura de modificare a termenului de stingere a obligaţiei fiscale, modelul contractului-tip privind modificarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale, inclusiv modul de intrare în vigoare, de suspendare, de modificare şi de rezoluțiune a acestuia, sînt stabilite de Ministerul Finanţelor.

(7) În cazul nerespectării de către contribuabil a clauzelor contractului de amînare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale, acesta este rezolvit din momentul în care Serviciul Fiscal de Stat a depistat încălcările.

(8) Nu se admite încheierea unui nou contract de amînare sau eşalonare a uneia şi aceleiaşi obligaţii fiscale cu contribuabilul care nu a îndeplinit condiţiile contractului precedent.

(9) Pînă la expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale, modificat prin amînare sau eşalonare, nu se vor întreprinde acţiuni de executare silită asupra obligaţiei fiscale care este obiect al contractului.

Capitolul 6

RESPONSABILITATEA DE STINGEREA

OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 181. Responsabilitatea persoanei cu funcţie

de răspundere de stingerea obligaţiei

fiscale a contribuabilului

(1) Persoana cu funcţie de răspundere responsabilă de stingerea obligaţiei fiscale a contribuabilului este conducătorul lui sau o altă persoană a acestuia care, în virtutea obligaţiilor de serviciu, era/este obligată să stingă obligaţia fiscală în modul şi în termenele stabilite. În cazul în care contribuabilul nu are persoană cu funcţie de răspundere, responsabil de stingerea obligaţiei fiscale este el însuşi.

(2) Persoana cu funcţie de răspundere este responsabilă de toate obligaţiile fiscale ale contribuabilului, indiferent de data apariţiei lor.

(3) Obligaţiile fiscale ale contribuabilului de care persoana cu funcţie de răspundere este responsabilă în conformitate cu prezentul articol rămîn obligaţii ale acestuia pînă la stingerea lor deplină.

(4) Pentru neîndeplinirea obligaţiilor prevăzute de prezentul articol şi a altor obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală, persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului poartă răspundere în conformitate cu legislaţia.

Articolul 182. Responsabilitatea persoanei cu funcţie

de răspundere a contribuabilului obligat

să reţină sau să perceapă de la o altă persoană

impozitele, taxele, majorările de întîrziere

(penalităţile) şi/sau amenzile şi să le verse

la buget

(1) Persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului obligat, conform legislaţiei fiscale, să reţină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întîrziere (penalităţile) şi/sau amenzile şi să le verse la buget este responsabilă de plata impozitelor şi taxelor, majorărilor de întîrziere şi/sau amenzilor nereţinute, nepercepute şi netransferate în modul stabilit la buget dacă:

a) reţinerea, perceperea sau transferul intră în atribuţiile ei;

b) ea a ştiut sau trebuia să ştie că impozitele, taxele, majorările de întîrziere (penalităţile) şi/sau amenzile nu au fost reţinute, percepute sau transferate de contribuabil.

(2) Obligaţia de a reţine sau percepe impozite, taxe, majorări de întîrziere (penalităţi) şi/sau amenzi rămîne a fi a contribuabilului a cărui persoană cu funcţie de răspundere este

obligată să le reţină sau să le perceapă de la o altă persoană şi să le transfere pînă cînd impozitele, taxele, majorările de întîrziere (penalităţile) şi/sau amenzile vor fi declarate sau trebuiau să fie declarate de persoana de la care trebuia să fie reţinute sau percepute ori pînă la stingerea lor totală în celelalte cazuri.

(3) Obligaţiile fiscale ale contribuabilului pentru care persoana lui cu funcţie de răspundere este responsabilă în conformitate cu prezentul articol rămîn obligaţii ale contribuabilului pînă la stingerea lor deplină în cazul reţinerii sau perceperii impozitelor, taxelor, majorărilor de întîrziere şi/sau amenzilor de la alte persoane.

(4) Pentru neîndeplinire a obligaţiilor prevăzute de prezentul articol şi a altor obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală, persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului poartă răspundere în conformitate cu legislaţia.

Articolul 183. Responsabilitatea persoanei care dobîndeşte

o proprietate de a stinge restanţa persoanei

care îi transmite proprietatea

Dacă o persoană care are restanţă transmite o proprietate unei alte persoane, iar acestea sînt interdependente, persoana care primeşte proprietatea este responsabilă de stingerea restanţei în mărimea diferenţei dintre valoarea de piaţă a proprietăţii dobîndite şi suma plătită efectiv pentru ea.

Articolul 184. Responsabilitatea pentru obligaţiile fiscale

ale persoanei în curs de lichidare

(1) Obligaţiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare le stinge, din contul mijloacelor ei băneşti inclusiv din veniturile obţinute din comercializarea activelor ei, organul, organizaţia, persoana, responsabili, conform legislaţiei, de lichidarea acesteia.

(2) În cazul aplicării modalităţilor de depăşire a insolvabilităţii, obligaţiile fiscale se sting în conformitate cu legislaţia respectivă.

Articolul 185. Responsabilitatea pentru obligaţiile fiscale

ale persoanei în cazul reorganizării ei

(1) Obligaţiile fiscale ale persoanei reorganizate le stinge succesorul ei.

(2) Stingerea obligaţiei fiscale a persoanei reorganizate este impusă succesorului ei indiferent de faptul că acesta a ştiut ori nu, înainte de finalizarea reorganizării, că persoana reorganizată nu a stins sau a stins parţial obligaţia fiscală.

(3) Reorganizarea persoanei nu schimbă pentru succesorul acesteia termenele de stingere a obligaţiei ei fiscale. În cazul reorganizării persoanei, drepturile şi obligaţiile ei trec la întreprinderea nou-creată. Înainte de a se reorganiza, întreprinderea va înştiinţa despre aceasta Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea unui control fiscal şi

determinarea volumului de drepturi şi obligaţii succesoare ale persoanei nou-create.

(4) În cazul existenţei mai multor succesori, fiecare dintre ei poartă răspundere, în limita drepturilor şi obligaţiilor preluate în urma reorganizării, pentru stingerea obligaţiei fiscale a persoanei reorganizate.

(5) Responsabilitatea asumată de succesorul persoanei reorganizate devine obligaţia lui fiscală care, în cazul reorganizării acestuia, trece la succesorii lui.

(6) În cazul reorganizării prin contopirea mai multor persoane, persoana astfel creată este considerată succesor al fiecărei persoane contopite în stingerea obligaţiilor ei fiscale.

(7) În cazul reorganizării persoanei prin absorbţie, persoana absorbantă este considerată succesorul acesteia în stingerea obligaţiei ei fiscale.

(8) În cazul reorganizării persoanei prin divizare, persoanele astfel create sînt considerate succesorii primei în stingerea obligaţiilor ei fiscale proporţional cotei ce le aparţine.

(9) În cazul reorganizării persoanei prin separare, persoana reorganizată şi persoana care s-a constituit în urma separării sînt responsabile de stingerea obligaţiei fiscale a persoanei reorganizate proporţional cotei ce le aparţine.

(10) În cazul reorganizării persoanei prin transformare, persoana astfel creată este considerată succesorul celei dintîi în stingerea obligaţiei ei fiscale.

Articolul 186. Stingerea obligaţiilor fiscale ale persoanelor

fizice decedate, declarate decedate sau

dispărute fără veste, ale persoanelor ocrotite

(1) Obligaţia fiscală a persoanei fizice decedate sau declarate moartă, în modul stabilit, o stinge fiecare moştenitor al ei în limitele valorii bunurilor moştenite şi proporţional părţii sale de moştenire.

(2) Obligaţia fiscală a persoanei fizice declarate, în modul stabilit, dispărută fără veste se stinge de către tutorele numit să administreze bunurile dispărutului din contul acestora.

(3) Obligaţia fiscală a persoanei fizice minore sau a persoanei fizice adulte în privinţa căreia a fost instituită măsura de ocrotire judiciară o sting părinţii, ocrotitorul provizoriu, curatorul sau tutorele din contul bunurilor acesteia. În cazul în care persoana ocrotită conform legii sau hotărîrii judecătoreşti are capacitatea să stingă de sine stătător obligaţiile, obligaţia fiscală a acesteia se stinge de către ea însăşi.

(4) Obligaţia fiscală care nu a putut fi stinsă, în conformitate cu prezentul articol, din cauza insuficienţei de bunuri se stinge prin scădere, efectuată de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul cod.

(5) În cazul în care instanţa judecătorească emite o decizie de anulare a declarării persoanei fizice moartă sau dispărută fără veste ori o decizie de recunoaştere a capacităţii depline de exerciţiu, acţiunea obligaţiilor fiscale stinse anterior prin scădere se restabileşte, fără a se aplica majorările de întîrziere şi amenzile pentru perioada cuprinsă între momentul declarării persoanei fizice moartă sau dispărută fără veste, sau lipsită de capacitate de exerciţiu, sau cu capacitate de exerciţiu restrînsă şi data emiterii deciziei respective.

Capitolul 7

DAREA DE SEAMĂ FISCALĂ

Articolul 187. Prezentarea dării de seamă fiscale

(1) În cazurile prevăzute de legislaţia fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte în termenul stabilit dări de seamă pentru fiecare tip de impozit sau de taxă, pentru primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

(2) Cu excepţia cazurilor expres prevăzute de legislaţia fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dări de seamă privind impozitele, taxele, primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

(2^1) Darea de seamă fiscală se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în forma şi în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat, după cum urmează:

a) - *abrogată;*

b) începînd cu 1 ianuarie 2013 – de către subiecţii înregistraţi în calitate de plătitori ai T.V.A.;

c) începînd cu 1 iulie 2016 – de către subiecţii care au, conform numărului scriptic de salariaţi înregistrat în anul precedent, mai mult de 10 persoane angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte;

d) începînd cu 1 ianuarie 2017 – de către contribuabilii care la situaţia din 1 ianuarie 2016 aveau angajaţi mai mult de 5 salariaţi;

e) începînd cu 1 ianuarie 2017, pentru perioadele fiscale începînd cu anul 2017 – de către subiecţii care desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei;

f) începînd cu 1 ianuarie 2017 – de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei;

g) începînd cu 1 ianuarie 2019 – de către contribuabilii care au 5 şi mai mulţi angajaţi;

h) de la data luării în evidenţă fiscală (atribuirii codului fiscal) – de către persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d), indiferent de numărul de angajaţi;

i) începând cu 1 ianuarie 2023 – de către toți contribuabilii subiecți ai impunerii conform art. 5 pct. 2), cu excepția persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător pentru care prezentarea dărilor de seamă utilizând metodele automatizate de raportare electronică nu este obligatorie.

Persoanele menționate la art. 83 alin. (2) lit. b) prezintă darea de seamă fiscală pe suport de hârtie sau utilizând metodele automatizate de raportare electronică.

(2^2) Forma şi modul de prezentare a dărilor de seamă cu utilizarea metodelor automatizate de raportare electronică pentru contribuabilii care le utilizează benevol sînt similare celor expuse la alin.(2^1).

(3) Darea de seamă fiscală, de regulă, trebuie să conţină:

a) denumirea (numele şi prenumele) contribuabilului;

b) codul fiscal al contribuabilului, iar după caz şi codul subdiviziunii acestuia;

c) perioada fiscală pentru care se prezintă;

d) tipul impozitului, al taxei, al primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, al contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

e) obiectul impozabil (baza impozabilă);

f) cota impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

g) facilităţile fiscale;

h) suma impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

i) alte date şi informaţii;

j) pentru darea de seamă pe suport de hîrtie – semnătura persoanelor responsabile (conducătorul şi contabilul-şef) ale contribuabilului sau semnătura contribuabilului (a reprezentantului acestuia);

k) pentru darea de seamă în format electronic – semnătura electronică, aplicată în modul stabilit de Guvern, sau semnătura electronică de autentificare, aplicată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, a persoanelor menţionate la lit.j).

(3^1) Dacă contribuabilul (cu excepţia contribuabililor înregistraţi de către entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat) îşi încetează activitatea pe parcursul anului fiscal, persoana responsabilă a acestuia este obligată să prezinte, în termen de 60 de zile de la luarea deciziei de încetare a activităţii, Serviciului Fiscal de Stat informaţia despre încetarea activităţii, în forma aprobată de Serviciul Fiscal de Stat. La informaţie se anexează copia de pe decizia de încetare a activităţii, adoptată de fondatori, precum şi copia de pe avizul privind iniţierea procedurii de încetare a activităţii, publicat în Monitorul Oficial al

Republicii Moldova.

(4) Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere semnează darea de seamă fiscală, asumîndu-şi răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date şi informaţii false sau eronate.

(5) Darea de seamă fiscală se consideră prezentată la data la care Serviciul Fiscal de Stat o primeşte, dacă este întocmită în modul stabilit de legislaţia fiscală şi dacă este perfectată în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Darea de seamă fiscală se consideră recepţionată de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu alin.(5) în cazul în care contribuabilul prezintă dovezi în acest sens: un exemplar de dare de seamă fiscală cu menţiunea Serviciului Fiscal de Stat că a primit-o, o recipisă, eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, avizul poştal, o recipisă electronică de confirmare a acceptării acesteia în sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat etc.

(7) Instrucţiunile privind modul de întocmire şi de prezentare a dărilor de seamă fiscale, inclusiv a celor unificate, se emit de Serviciul Fiscal de Stat dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

(8) Darea de seamă fiscală prezentată tardiv nu va fi luată în considerare după emiterea unei decizii scrise cu privire la inițierea efectuării unui control fiscal al cărui obiect este și darea de seamă prezentată.

Articolul 188. Darea de seamă fiscală corectată

(1) Darea de seamă fiscală corectată este versiunea dării de seamă fiscale precedente.

(2) Contribuabilul care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine o greşeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului şi modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă fiscală care se corectează. Cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, contribuabilul este în drept să prezinte darea de seamă fiscală corectată nu mai târziu de 6 ani de la termenul-limită de prezentare a dării de seamă fiscale care se corectează.

(3) Darea de seamă fiscală corectată, depusă înainte sau în termenul stabilit pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale pe o anumită perioadă fiscală se consideră dare de seamă fiscală pentru perioada respectivă.

(4) Darea de seamă fiscală corectată nu va fi luată în considerare şi, prin urmare, nu va fi modificată darea de seamă precedentă dacă cea corectată a fost prezentată:

a) - *abrogată;*

b) după emiterea de către conducerea organului care exercită controlul a unei decizii scrise cu privire la iniţierea efectuării unui control fiscal, al cărui obiect va fi şi darea de seamă prezentată greşit sau cu omisiuni;

c) pe o perioadă supusă unei verificări documentare sau după ea;

d) mai târziu de 6 ani de la termenul-limită de prezentare a dării de seamă fiscale care se corectează, cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

(4[1]) Prin derogare de la prevederile alin.(4) din prezentul articol, darea de seamă fiscală corectată și prezentată în baza art.92 alin.(2) și (3) va fi luată în considerare după efectuarea controlului fiscal, iar darea de seamă precedentă va fi modificată doar dacă corectările au fost efectuate la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 188[1]. Prezentarea dărilor de seamă fiscale

şi termenul de plată a obligaţiilor fiscale

în legătură cu lichidarea agentului economic

(1) Agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte în prealabil Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală stabilită la art.12[1] alin.(3) lit.a) în termen de cel mult 5 luni de la data înregistrării dizolvării.

(2) Agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală stabilită la art.12[1] alin.(3) lit.b) în termen de cel mult 30 de zile de la data aprobării bilanţului definitiv de lichidare.

(3) Agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat toate dările de seamă fiscale cel tîrziu la data prezentării conform alin.(2) din prezentul articol a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

(4) Dacă procesul de lichidare durează peste perioada anului fiscal în care a fost iniţiată procedura de lichidare, agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte darea de seamă cu privire la impozitul pe venit conform art.83.

(5) Dacă în procesul de lichidare, pe parcursul anului fiscal, apare necesitatea de prezentare a unei dări de seamă fiscale corectate, aceasta va substitui darea de seamă anterioară pentru perioada fiscală respectivă.

(6) Termenul de plată a obligaţiilor fiscale, calculate în baza dării de seamă cu privire la impozitul pe venit, prezentată conform alin.(1) sau (2) din prezentul articol, se consideră data prezentării dării de seamă respective.

(7) Dacă în urma controlului fiscal se constată lipsa datoriilor faţă de creditori şi bugetul public naţional, precum şi lipsa activelor pasibile repartizării, darea de seamă privind impozitul pe venit prezentată în prealabil se consideră a fi finală şi se prezintă bilanţul de lichidare.

Articolul 188[2]. Prezentarea dărilor de seamă fiscale

şi termenul de plată a obligaţiilor

fiscale pe perioada de suspendare

a activităţii agentului economic

(1) Pe întreaga perioadă de suspendare a activităţii, agentul economic este scutit de prezentarea dărilor de seamă fiscale, precum şi de plata taxelor şi a impozitelor, cu excepţia impozitului pe bunurile imobiliare.

(2) Pentru perioada de suspendare a activităţii, agenții economici sunt obligați să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru fiecare perioadă fiscală de suspendare a activității și să achite suma integrală a impozitului calculat pentru perioadele de suspendare a activității în termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de suspendare a activității.

Articolul 189. Calcularea impozitelor şi taxelor de către

Serviciul Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele şi taxele contribuabililor în urma controalelor fiscale, dacă au fost stabilite cazuri de nerespectare a legislaţiei fiscale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţia fiscală.

(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte.

Serviciul Fiscal de Stat recalculează obligațiile fiscale calculate prin metode și din surse indirecte după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective. Recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte se efectuează doar în cazul în care contribuabilul a restabilit evidența și a prezentat actele Serviciului Fiscal de Stat, nu mai târziu de un an din data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) pot fi aplicate persoanelor fizice rezidente care nu desfăşoară activitate de întreprinzător în cadrul utilizării metodelor indirecte de estimare în conformitate cu prevederile cap.11^1 din prezentul titlu.

Articolul 189^1. Regula generală antiabuz

(1) În scopul determinării obligațiilor fiscale ale contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare sau va recalifica o tranzacție/acțiune sau o serie de tranzacții/acțiuni care, având în vedere toate faptele și circumstanțele relevante, reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil, fiind întreprinse cu scopul obținerii unui avantaj fiscal.

(2) În sensul alin. (1), avantaj fiscal include oricare dintre următoarele circumstanțe:

a) restituirea impozitului, taxei, contribuției sociale și/sau altor plăți la bugetul public național;

b) diminuarea sau eschivarea de la declarare a impozitului, taxei, contribuției sociale și/sau altor plăți la bugetul public național;

c) aplicarea unei cote reduse de impozitare sau scutirea de la impozitare.

(3) Regula generală antiabuz se utilizează de către Serviciul Fiscal de Stat în cadrul controlului fiscal.

(4) Procedura de aplicare a prezentului articol este stabilită de Ministerul Finanțelor.

(5) Prezentul articol se aplică pentru o tranzacție/acțiune sau o serie de tranzacții/acțiuni care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) depășesc 15% din cifra de afaceri aferente perioadei fiscale în care au avut loc;

b) valoarea totală a tuturor tranzacțiilor/acțiunilor, fără TVA, pe parcursul perioadei fiscale în care au avut loc, este egală sau mai mare de 5 000 000 de lei.

Capitolul 8

EVIDENŢA OBIECTELOR IMPOZABILE

ŞI A OBLIGAŢIILOR FISCALE

Articolul 190. Principiile generale de evidenţă a obiectelor

impozabile şi a obligaţiilor fiscale

(1) Evidenţa obiectelor impozabile şi a obligaţiilor fiscale se ţine de către contribuabil de sine stătător, dacă legislaţia nu prevede altfel, pentru a se estima baza impozabilă, cuantumul obligaţiilor fiscale calculate, modificate, stinse şi restante.

(2) Contabilitatea şi/sau o altă evidenţă pe care se întemeiază evidenţa obiectelor impozabile şi a obligaţiilor fiscale trebuie să reflecte oportun, integral şi veridic operaţiunile contribuabilului şi situaţia lui financiară.

(3) Pentru a controla stingerea obligaţiilor fiscale, Serviciul Fiscal de Stat, alte autorităţi cu atribuţii de administrare fiscală, în cazurile prevăzute expres de legislaţia fiscală, ţin evidenţa acestora, înscriind în conturile personale ale contribuabilului, deschise pentru fiecare impozit şi taxă, cuantumul, data apariţiei, modificării sau stingerii lor.

(4) Înscrierile în conturile personale ale contribuabilului se efectuează conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Evidenţa impozitelor şi taxelor locale pe obiectele impozabile care nu se află în raza de activitate a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei evidenţă este

contribuabilul o ţine subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază se află obiectul impozabil. Evidenţa impozitelor şi taxelor calculate de serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale se ţine de aceste servicii.

Articolul 191. Avizul de plată a obligaţiei fiscale

(1) Avizul de plată a obligaţiei fiscale reprezintă o notificare scrisă prin care Serviciul Fiscal de Stat sau o altă autoritate cu atribuţii de administrare fiscală cere contribuabilului să stingă obligaţiile fiscale indicate în el. Avizul de plată a obligației fiscale se înmânează sau se transmite prin poștă, fiind de asemenea disponibil în cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat.

(2) Avizul de plată se întocmeşte şi se remite contribuabilului în cazul în care obligaţia fiscală este calculată de Serviciul Fiscal de Stat sau de o altă autoritate publică cu atribuţii de administrare fiscală, excepţie făcînd cazurile în care calculul este efectuat în funcţie de rezultatele controalelor fiscale.

(3) Dacă în calculul obligaţiei fiscale, pentru care a fost remis aviz de plată, au fost făcute rectificări, Serviciul Fiscal de Stat sau o altă autoritate cu atribuţii de administrare fiscală întocmeşte şi expediază contribuabilului un aviz de plată rectificat.

(4) Formularul tipizat al avizului de plată a obligaţiei fiscale se aprobă de Ministerul Finanţelor.

(5) Avizul de plată a obligaţiei fiscale trebuie să conţină următoarele elemente obligatorii:

a) denumirea (numele şi prenumele) contribuabilului;

b) codul fiscal al contribuabilului;

c) data emiterii sale;

d) tipul, termenele de stingere şi suma obligaţiei fiscale;

e) adresa şi codul fiscal al Serviciului Fiscal de Stat sau al unei alte autorităţi care a întocmit avizul de plată.

(6) Avizul de plată a obligaţiei fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit şi este valabil pînă la stingerea obligaţiei fiscale sau pînă la anularea lui.

Articolul 192. Termenul de remitere a avizului de plată

şi termenul de stingere a obligaţiei fiscale

(1) Avizul de plată a obligaţiei fiscale se remite contribuabilului pînă la expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale indicat în el, dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

(2) Obligaţiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele

indicate în aviz.

(3) Dacă avizul de plată a fost remis contribuabilului după expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale, majorarea de întîrziere (penalitatea) şi/sau amenda pentru nestingerea ei în termen se aplică după expirarea a 10 zile calendaristice de la data la care contribuabilul a primit avizul de plată.

Capitolul 9

EXECUTAREA SILITĂ A OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 193. Condiţiile declanşării executării silite

a obligaţiei fiscale

Condiţiile declanşării executării silite a obligaţiei fiscale sînt:

a) existenţa restanţei, ţinîndu-se cont de prevederile art.252;

b) neexpirarea termenelor de prescripţie stabilite în prezentul cod;

c) - *abrogată;*

d) contribuabilul nu se află în proces de insolvabilitate conform prevederilor legislaţiei în vigoare, cu excepţia obligaţiei fiscale calculate după intentarea procedurii de insolvabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr.149/2012.

Articolul 194. Modalităţile de executare silită a

obligaţiei fiscale

(1) Executarea silită a obligaţiei fiscale se efectuează prin:

a) încasare a mijloacelor băneşti, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului, cu excepţia celor de pe conturile de credit şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social);

b) ridicare de la contribuabil a mijloacelor băneşti în numerar, inclusiv în valută străină;

c) urmărire a bunurilor contribuabilului, cu excepţia celor consemnate la lit.a) şi b);

d) urmărire a datoriilor debitoare ale contribuabililor prin modalităţile prevăzute la lit.a), b) şi c).

(2) Urmărirea bunurilor se face prin sechestrare, comercializare şi ridicare.

(3) În cazul în care, după ce s-au aplicat modalităţile de executare silită, obligaţia fiscală a contribuabilului care desfăşoară activitate de întreprinzător nu a fost stinsă în totalitate, iar aplicarea ulterioară a executării silite este imposibilă, Serviciul Fiscal de Stat

are dreptul să iniţieze aplicarea modalităţilor de depăşire a insolvabilităţii în conformitate cu legislaţia. Obligaţia fiscală a persoanei fizice neînregistrate ca subiect al activităţii de întreprinzător se stinge în modul prevăzut de prezentul cod.

Articolul 195. Organele abilitate cu executarea silită

a obligaţiei fiscale

(1) Executarea silită a obligaţiei fiscale se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat, în limitele competenței, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare.

(2) - *abrogat.*

Articolul 196. Regulile generale de executare silită

a obligaţiei fiscale

(1) Executarea silită a obligaţiei fiscale se face în zile lucrătoare, între orele 6.00 şi 22.00. Executarea silită în alt timp se admite în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui se eschivează de la ea.

(2) Dacă contribuabilul nu poate fi găsit pe adresele cunoscute, Serviciul Fiscal de Stat va solicita intervenţia autorităţilor publice competente.

(3) În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii cererii prevăzute la art.161 alin.(6), dosarul contribuabilului privind acţiunile de executare silită întreprinse faţă de acesta se va transmite subdiviziunii responsabile a Serviciului Fiscal de Stat în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) - *abrogat.*

(5) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să aplice una sau mai multe modalităţi de executare silită a obligaţiei fiscale. Executarea silită a obligaţiei fiscale în modul prevăzut la art.194 alin.(1) lit.b), c) şi d) se face în temeiul unei hotărîri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, care are valoare de document executoriu din data emiterii hotărârii privind executarea silită a obligației fiscale.

(6) Cheltuielile aferente executării silite a obligaţiei fiscale se efectuează de la bugetul de stat, urmînd să fie recuperate din contul contribuabilului, cu excepţia comisioanelor percepute de bancă la predarea mijloacelor în numerar de către funcţionarii fiscali conform art.198.

Articolul 197. Încasarea de mijloace băneşti de pe conturile

bancare şi/sau de plăţi ale contribuabilului

(1) Începînd cu ziua următoare celei în care a apărut restanţa sau în care s-a aflat despre apariţia ei, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să înainteze ordine incaso, care au valoare de documente executorii, la conturile bancare şi/sau de plăţi (cu excepţia contului de împrumut, a conturilor bancare şi/sau de plăţi deschise conform prevederilor acordurilor

de împrumut încheiate între Republica Moldova şi donatorii externi a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum şi a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecţi ai activităţii de întreprinzător (în cazul executorilor judecătoreşti – numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislaţiei insolvabilităţii) ale contribuabilului dacă acesta dispune de ele şi dacă Serviciul Fiscal de Stat le cunoaşte. Pentru toate categoriile de conturi bancare şi/sau de plăţi înscrise în Registrul fiscal de stat, ordinele incaso se emit în monedă naţională. La executarea ordinului incaso emis în moneda naţională înaintat la contul în valută străină al contribuabilului, banca efectuează operaţiunea de cumpărare a valutei străine contra monedei naţionale aplicînd cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea leilor moldoveneşti la bugetul public naţional în aceeaşi zi.

(1^1) Încasarea de mijloace băneşti de pe conturile bancare şi/sau de plăţi deţinute de către notari, avocaţi, administratori autorizaţi şi mediatori se efectuează conform prevederilor prezentului articol.

(2) În cazul în care contribuabilul deţine la contul său bancar şi/sau contul de plăţi mijloace băneşti, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale sunt obligați să execute, în limita acestor mijloace, ordinul incaso a Serviciului Fiscal de Stat în decursul a 24 de ore din momentul în care a fost primit.

(2^1) În cazul în care în ziua sau anterior recepţionării ordinului incaso privind încasarea mijloacelor băneşti de pe conturile bancare şi/sau de plăţi ale contribuabilului au fost înaintate alte documente executorii şi/sau în aceeaşi zi au fost înaintate alte ordine incaso pentru acelaşi cont/conturi bancare şi/sau de plăţi, emise de organele legal abilitate, şi mijloacele băneşti disponibile în aceste conturi nu sînt suficiente pentru executarea integrală a ordinelor incaso şi a documentelor executorii indicate, acestea (ordinul incaso şi documentul executoriu) se remit de către bancă (sucursală), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale în aceeaşi zi primului executor judecătoresc emitent, pentru încasarea şi distribuirea mijloacelor băneşti în ordinea satisfacerii creanţelor şi conform procedurii stabilite de Codul de executare. În aceeaşi zi, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale informează în scris şi/sau prin alte metode legale Serviciul Fiscal de Stat despre existenţa altor ordine incaso şi/sau documente executorii şi despre remiterea acestora executorului judecătoresc corespunzător.

(3) În cazul în care contribuabilul nu deţine la contul său bancar şi/sau de plăţi mijloace băneşti pentru a stinge, total sau parţial, obligaţia fiscală şi nu există situaţiile prevăzute la alin.(2^1), banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale remit Serviciului Fiscal de Stat, în termen de 3 ore după termenul reglementat de alin.(2) al prezentului articol, informaţia privind executarea ordinului incaso. În cazul suspendării operaţiunilor la contul bancar şi/sau de plăţi pentru nestingerea obligaţiei fiscale, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale informează imediat Serviciul Fiscal de Stat despre înscrierea în contul contribuabilului a mijloacelor băneşti. Procedura încasării incontestabile a mijloacelor de la conturile bancare şi/sau de plăţi se

stabileşte de Banca Naţională a Moldovei în comun cu Ministerul Finanţelor.

(3^1) Pentru situaţiile reglementate la alin.(2^1) al prezentului articol se vor aplica prin analogie dispoziţiile art.92 din Codul de executare.

(3^2) În urma alăturării realizate conform procedurii stabilite la alin.(3^1) al prezentului articol şi după expirarea termenului de alăturare stabilit la art.92 din Codul de executare, executorul judecătoresc va comunica, în termen de 3 zile, Serviciului Fiscal de Stat despre toate acţiunile şi actele care trebuie sau au fost realizate cu această ocazie, în special cele care vizează gradul de prioritate a creanţelor care concurează pentru mijloacele băneşti aflate pe conturile debitorului ce sînt implicate în procedura de executare respectivă şi va solicita avizul Serviciului Fiscal de Stat în acest sens.

(3^3) Repartizarea sumelor încasate de pe conturile debitorului, precum şi a sumelor băneşti rezultate din alte acţiuni de executare silită (în speţele care vizează şi creanţele statului) se va realiza conform prevederilor legale în vigoare şi doar în baza avizului pozitiv al Serviciului Fiscal de Stat.

În cazul primirii refuzului privind ordinea de repartizare a sumelor, actele ulterioare în acest sens ale executorului judecătoresc sînt lovite de nulitate, executorul judecătoresc fiind obligat să se conformeze prescripţiilor privind modul de repartizare a sumelor indicate de către Serviciul Fiscal de Stat, ţinînd cont de prevederile legislaţiei în vigoare.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul în care în contul bancar şi/sau de plăţi al contribuabilului sînt înscrise mijloace băneşti încasate de la comercializarea bunurilor gajate, în limita sumelor direcţionate spre plata cheltuielilor aferente vînzării bunului gajat şi în limita creanţelor care se plătesc din produsul vînzării bunului gajat.

Articolul 198. Ridicarea de la contribuabil a mijloacelor

băneşti în numerar

(1) Executarea silită a obligaţiei fiscale prin ridicarea de mijloace băneşti în numerar este aplicată contribuabilului care corespunde noţiunii de la art.5 pct.2).

(2) Pentru ridicarea de la contribuabil a mijloacelor băneşti în numerar, inclusiv în valută străină, funcţionarul fiscal controlează locurile şi localurile în care contribuabilul păstrează numerarul, precum şi reţeaua lui comercială.

(3) Prin derogare de la art.129 pct.4), în calitate de reprezentant al contribuabilului, la ridicarea mijloacelor băneşti în numerar participă casierul (gestionarul) sau un alt angajat care îl înlocuieşte. Aceştia sînt obligaţi să prezinte documentele necesare şi să asigure accesul liber la seiful casei contribuabilului, în încăperea izolată a casei, precum şi în reţeaua lui comercială.

(3^1) Contribuabilul este obligat, la solicitarea funcționarului fiscal, să predea pentru ridicare mijloacele bănești în numerar, inclusiv în valută străină, încasate zilnic în locurile și localurile în care contribuabilul păstrează numerarul, precum și în rețeaua lui comercială.

(4) Deschiderea fără consimţământul reprezentantului contribuabilului sau în lipsa acestuia a locurilor şi localurilor în care se păstrează numerarul se efectuează în prezenţa a 2 martori asistenţi. Pînă la sosirea acestora din urmă, funcţionarul fiscal sigilează locurile şi localurile.

(5) Faptul ridicării numerarului şi al deschiderii locurilor şi localurilor fără consimţământul reprezentantului contribuabilului este consemnat în acte semnate de cei prezenţi. Actele se întocmesc în două exemplare. Exemplarul al doilea se remite contribuabilului sau reprezentantului acestuia contra semnătură pe primul exemplar sau se comunică contribuabilului conform modalităților prevăzute de prezentul cod în aceeaşi zi sau în următoarea zi lucrătoare.

(6) Funcţionarul fiscal predă mijloacele băneşti ridicate băncii (sucursalei) proxime, care este obligată să le primească şi să le transfere la bugetele respective pentru stingerea restanţelor. Valuta străină se predă băncii (sucursalei) contra lei moldoveneşti la cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea ulterioară a leilor moldoveneşti la bugetele respective. Valuta străină care nu poate fi comercializată (de exemplu, valuta străină care nu este solicitată pe piaţa valutară internă) se păstrează la banca (sucursala) pînă la posibila comercializare.

(7) Dacă depunerea mijloacelor băneşti în numerar la banca (sucursala) în ziua ridicării lor este imposibilă, ele vor fi predate casieriei Serviciului Fiscal de Stat pentru ca aceasta să le transmită băncii (sucursalei) în următoarea zi lucrătoare.

Articolul 199. Reguli generale de sechestrare a bunurilor

(1) Îndeplinirea hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat de sechestrare a bunurilor contribuabilului se efectuează, dacă legislaţia nu prevede altfel, în prezenţa contribuabilului (a reprezentantului acestuia), a persoanei lui cu funcţie de răspundere, iar în cazul în care contribuabilul este persoană fizică neînregistrată ca subiect al activităţii de întreprinzător – a unui membru major al familiei lui.

(2) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere se eschivează de a fi prezenţi la sechestrarea bunurilor, aceasta se efectuează fără consimţământul sau în absenţa lor. Deschiderea fără consimţământul contribuabilului (reprezentantului acestuia), al persoanei lui cu funcţie de răspundere ori în lipsa acestora a încăperilor şi a altor locuri în care se află bunurile, precum şi sechestrarea lor, se efectuează în prezenţa a doi martori asistenţi.

(3) Dacă bunurile contribuabilului se află la domiciliul sau la reşedinţa lui sau a unor alte persoane, sechestrarea bunurilor se va face numai cu consimţământul contribuabilului sau al persoanei căreia îi aparţine domiciliul sau reşedinţa.

(4) Dacă persoana fizică nu permite accesul în domiciliul sau în reşedinţa sa pentru a i se sechestra bunurile, funcţionarul fiscal consemnează faptul într-un act. În astfel de cazuri, Serviciul Fiscal de Stat va intenta o acţiune în justiţie. După ce instanţa judecătorească emite o hotărîre de executare silită a obligaţiei fiscale, aceasta este îndeplinită în conformitate cu legislaţia de procedură civilă.

(5) Dacă contribuabilul nu şi-a stins obligaţia fiscală şi dacă acţiunile de sechestrare a bunurilor nu au fost atacate în decursul a 30 zile lucrătoare din data sechestrării, bunurile se comercializează în modul prevăzut la art.203.

(6) În cazul în care, în urma examinării contestaţiei sau a cererii de chemare în judecată, de pe unele bunuri a fost ridicat sechestrul, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să sechestreze alte bunuri ale contribuabilului.

(7) Bunurile sechestrate de Serviciul Fiscal de Stat se urmăresc în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Articolul 200. Sechestrarea bunurilor ca modalitate

de asigurare a executării silite a

obligaţiei fiscale

(1) În temeiul hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat privind executarea silită a obligaţiei fiscale, sînt pasibile de sechestrare toate bunurile proprietate a contribuabilului, indiferent de locul aflării lor, cu excepţia celor care, în conformitate cu alin.(6), nu sînt sechestrabile.

(2) Sechestrarea bunurilor în temeiul hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat este efectuată de funcţionarul fiscal.

(3) Înainte de a se proceda la sechestrare, contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcţie de răspundere li se remite o copie de pe hotărîrea privind executarea silită a obligaţiei fiscale şi li se aduce la cunoştinţă, în scris sau oral, ce drepturi şi obligaţii au în timpul sechestrării, ce răspundere prevede legea pentru neîndeplinirea obligaţiilor.

(4) Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere sînt obligaţi să prezinte spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor alte persoane la păstrare sau în folosinţă, precum şi documentele confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor, şi, pe suport de hârtie sau în formă de document electronic:

a) informaţii despre bunurile care nu aparţin contribuabilului şi despre proprietarii acestora;

b) informaţii despre bunurile care aparţin contribuabilului şi care au fost date unor alte persoane la păstrare sau în folosinţă;

c) informaţii despre bunurile gajate;

d) informaţii despre bunurile sechestrate de alte autorităţi publice.

(5) Pentru depistarea bunurilor contribuabilului, funcţionarul fiscal este în drept să cerceteze locurile în care se presupune că se află acestea, iar în cazul domiciliului şi reşedinţei – cu acordul persoanei căreia îi aparţine sau în baza hotărîrii instanţei judecătoreşti.

(6) Nu sînt sechestrabile următoarele bunuri:

a) produsele agricole perisabile, conform unei liste aprobate de Guvern;

b) bunurile gajate pînă la momentul sechestrării;

c) bunurile personale ale persoanei fizice care, conform Codului de executare, nu sînt urmăribile;

d) bunurile sechestrate de alte autorităţi publice;

e) alte bunuri care, conform legislaţiei, sînt neurmăribile.

(7) Vor fi sechestrate bunuri numai în valoarea necesară şi suficientă pentru stingerea obligaţiei fiscale, pentru achitarea impozitelor şi taxelor aferente comercializării bunurilor sechestrate, al căror termen de plată este stabilit pînă la sau la data comercializării, şi pentru recuperarea cheltuielilor de executare silită.

(8) Pentru determinarea cantităţii suficiente de bunuri ce urmează a fi sechestrate, în momentul sechestrării se stabileşte preţul de sechestru al bunurilor după valoarea lor contabilă, în conformitate cu datele contabilităţii contribuabilului. În cazul cînd persoanele care, conform legislaţiei, nu ţin contabilitatea şi cînd contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere se eschivează de a fi prezenţi la sechestru sau lipsesc, preţul de sechestru al bunurilor îl stabileşte funcţionarul fiscal, luînd în considerare starea lor tehnică şi alte caracteristici. Pentru constatarea stării tehnice pot fi invitaţi, după caz, specialişti în domeniu. Valorile mobiliare sînt sechestrate la preţul lor nominal. Cota-parte într-o societate se determină conform documentelor ei de constituire.

(9) În cazul sechestrării bunurilor, funcţionarul fiscal întocmeşte, în două exemplare, după un model aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, lista bunurilor sechestrate. Fiecare foaie este semnată de participanţii la sechestru.

(10) În lista bunurilor sechestrate se indică denumirea, cantitatea, semnele individuale şi valoarea bunurilor. La valorile mobiliare se indică numărul, emitentul, preţul nominal şi alte date cunoscute la momentul sechestrării.

(11) După trecerea în listă a bunurilor sechestrate, se întocmeşte, în două exemplare, actul de sechestru după un model aprobat de Serviciul Fiscal de Stat şi se semnează de participanţii la sechestru. Exemplarul al doilea se remite contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcţie de răspundere contra semnătură.

(12) Bunurile sechestrate se lasă spre păstrare în locul aflării lor la momentul sechestrării: la contribuabil sau la o altă persoană. În cel de al doilea caz, se admite remiterea bunurilor spre păstrare nemijlocit contribuabilului, care este obligat să le primească. La decizia funcţionarului fiscal, bunurile pot fi remise spre păstrare unor alte persoane în bază de contract. Bijuteriile şi alte obiecte de aur, argint, platină şi de metale din grupa platinei, pietrele preţioase şi perlele, precum şi reziduurile din astfel de materiale, sînt depuse spre păstrare la banca (sucursala) de către funcţionarul fiscal. Responsabili de păstrarea bunurilor sechestrate sînt contribuabilul (reprezentantul

acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere sau persoana care o suplineşte, cărora li s-a adus la cunoştinţă faptul sechestrării, sau persoana căreia i-au fost încredinţate sub semnătură bunurile sechestrate.

(13) Actul de sechestru conţine somaţia că dacă, în termen de 30 zile lucrătoare din data aplicării sechestrului, contribuabilul nu va plăti restanţele, bunurile sechestrate se vor comercializa.

(14) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere refuză să semneze actul de sechestru, funcţionarul fiscal notează în dreptul numelui acestuia: "A refuzat să semneze". Nota refuzului se confirmă de regulă prin semnătura martorilor asistenţi. În cazul absenţei acestora, actul de sechestru este semnat de funcţionarul fiscal, exemplarul al doilea fiind comunicat contribuabilului conform modalităților prevăzute de prezentul cod.

(15) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere nu sînt prezenţi la sechestru, faptul se va consemna în actul de sechestru în prezenţa a 2 martori asistenţi, exemplarul al doilea fiind comunicat contribuabilului conform modalităților prevăzute de prezentul cod în 24 de ore.

(15^1) În cazul sechestrării bunurilor supuse înregistrării în registrele de publicitate cu caracter constitutiv, în absenţa contribuabilului, actul de sechestru este semnat de funcţionarul fiscal, exemplarul al doilea fiind comunicat contribuabilului conform modalităților prevăzute de prezentul cod.

(16) În cazul sechestrării valorilor mobiliare, Serviciul Fiscal de Stat va remite copia de pe actul de sechestru entităţii care ţine evidenţa deţinătorilor de valori mobiliare. Aceasta va consemna în registrul respectiv, imediat după primirea copiei, sechestrarea valorilor mobiliare. Din acest moment, nu se va mai face, fără acordul Serviciului Fiscal de Stat, nici o operaţiune cu valorile mobiliare sechestrate.

(16^1) În cazul sechestrării bunurilor imobiliare, Serviciul Fiscal de Stat va remite, în aceeaşi zi sau în ziua următoare, copia de pe actul de sechestru şi hotărîrea de executare silită a obligaţiei fiscale organelor cadastrale teritoriale pentru notarea aplicării sechestrului.

(17) Dacă contribuabilul nu dispune de bunuri care, conform legislaţiei, sînt sechestrabile, funcţionarul fiscal întocmeşte un act de carenţă.

Articolul 201. Sechestrarea bunurilor contribuabilului

care se află la alte persoane

(1) Bunurile contribuabilului care se află la alte persoane în baza unor contracte de împrumut, de arendă, de închiriere, de păstrare etc. se includ în lista bunurilor sechestrate în baza documentelor de care dispune contribuabilul referitor la aceste bunuri. După semnarea actului de sechestru, persoanei la care se află bunurile i se remite o somaţie despre sechestrarea bunurilor contribuabilului, despre obligaţia ei de a asigura integritatea lor şi despre interdicţia de a le transmite contribuabilului sau unor terţi fără acordul

Serviciului Fiscal de Stat. Bunurile sînt examinate, după caz, la locul aflării lor.

(2) Dacă, în cadrul unor controale, se descoperă că bunurile contribuabilului sînt deţinute de o altă persoană şi că ele nu au fost sechestrate anterior, acesteia i se remite o somaţie despre sechestrarea bunurilor contribuabilului, despre obligaţia ce-i revine de a asigura integritatea lor şi despre interdicţia de a le transmite contribuabilului sau unor terţi fără acordul Serviciului Fiscal de Stat. Concomitent, se va întocmi o listă a acelor bunuri, fiecare pagină fiind semnată de funcţionarul fiscal şi de deţinătorul bunurilor (reprezentantul lui).

(3) După semnarea listei bunurilor deţinute de o altă persoană, funcţionarul fiscal o va verifica după documentele de contabilitate ale contribuabilului. După identificarea bunurilor, se va întocmi un act de sechestru.

Articolul 201[1]. Executarea silită a producţiei agricole

nerecoltate (viitoare)

(1) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să sechestreze producţia agricolă nerecoltată, cu excepţia celei prevăzute la art.200 alin.(6) lit.a).

(2) Aplicarea sechestrului nu absolvă contribuabilul de cultivare, recoltare şi/sau păstrare a producţiei.

(3) În cazul sechestrării producţiei agricole nerecoltate, Serviciul Fiscal de Stat va remite, în aceeaşi zi sau în ziua următoare, copia actului de sechestru şi hotărîrea de executare silită a obligaţiei fiscale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul al doilea pentru notarea aplicării sechestrului în Registrul producţiei agricole sechestrate, conform modului şi formularului aprobat de Ministerul Finanţelor şi Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Din acest moment, contribuabilului îi este interzis să efectueze fără acordul Serviciului Fiscal de Stat tranzacţii de înstrăinare a producţiei agricole nerecoltate sechestrate.

Articolul 202. Ridicarea sechestrului

(1) Sechestrul de pe bunuri se ridică în cazul:

a) stingerii, totale sau parţiale, a obligaţiei fiscale şi al recuperării de către contribuabil a cheltuielilor de executare silită;

b) stingerii, totale sau parţiale, a obligaţiei fiscale şi al recuperării cheltuielilor de executare silită prin alte modalităţi de executare silită;

c) necesităţii sechestrării unor alte bunuri, solicitate pe piaţă, în vederea urgentării plăţii restanţelor;

d) înstrăinării sau dispariţiei bunurilor;

e) imposibilităţii comercializării bunurilor;

f) emiterii unei decizii în acest sens de către autoritatea care examinează plîngerea dacă se încalcă procedura de sechestrare;

g) încheierii cu Serviciul Fiscal de Stat şi/sau Casa Naţională de Asigurări Sociale a contractului privind modificarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale cu recuperarea pînă la semnarea contractului a cheltuielilor legate de executarea silită suportate anterior semnării contractului;

h) emiterii unei încheieri/hotărîri a instanţei de judecată;

i) intentării procedurii de insolvabilitate;

j) constatării încălcării procedurii de aplicare a sechestrului.

(2) După ridicarea sechestrului de pe bunuri, Serviciul Fiscal de Stat le restituie contribuabilului dacă le-a pus la păstrare în alt loc. În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunurilor a trecut la persoana care le-a cumpărat în modul stabilit de prezentul cod, acestea nu se restituie.

(3) În cazul stingerii parţiale a obligaţiei fiscale, Serviciul Fiscal de Stat va dispune ridicarea sechestrului de pe bunuri şi imediat va aplica sechestru pe bunurile contribuabilului în măsură suficientă pentru a asigura stingerea restanţelor existente şi compensarea cheltuielilor de executare silită suportate sau eventuale, precum şi a impozitelor şi taxelor aferente comercializării bunurilor.

Articolul 203. Comercializarea bunurilor sechestrate

(1) Comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului, după evaluarea acestora, se efectuează de către contribuabil doar după coordonarea cu Serviciul Fiscal de Stat şi cu acceptul acestuia. Comercializarea bunurilor sechestrate ale persoanei fizice se efectuează de către executorul judecătoresc în conformitate cu prevederile Codului de executare.

(2) Evaluarea bunurilor sechestrate pentru comercializarea acestora se efectuează de către persoane fizice sau juridice competente din lista aprobată anual de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Preţul de comercializare trebuie să fie egal sau mai mare decît valoarea de piaţă evaluată şi valoarea contabilă la data comercializării bunurilor sechestrate.

(4) Dacă contribuabilul, cu excepția persoanei fizice, nu și-a stins obligația fiscală în decursul a 30 de zile lucrătoare din data sechestrării bunurilor, acesta este obligat să comercializeze bunurile sechestrate în termen de 6 luni din data sechestrării. La expirarea acestui termen, în cazul în care nu a fost achitată suma restanței, bunurile sunt transmise de Serviciul Fiscal de Stat, în termen de 15 zile lucrătoare, executorului judecătoresc pentru comercializare conform Codului de executare.

Articolul 204. - *abrogat.*

Articolul 205. Urmărirea datoriei debitoare

(1) Urmărirea datoriei debitoare de la persoane care au sediu în Republica Moldova se face în baza listei debitorilor, prezentate de contribuabil, sau a altor informaţii de care dispune Serviciul Fiscal de Stat. În conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, pot fi urmărite datoriile debitoare de la persoane din străinătate, precum şi de la debitorii autohtoni în beneficiul contribuabililor străini.

(2) Urmărirea datoriei debitoare se efectuează şi atunci cînd însuşi debitorul are restanţe.

(3) Pentru urmărirea datoriei debitoare, contribuabilul este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat lista debitorilor, semnată, olograf sau prin aplicarea semnăturii electronice calificate, de el (de reprezentantul său), de persoana sa cu funcţie de răspundere. La cererea Serviciului Fiscal de Stat, datele din listă sînt confirmate documentar. Lista debitorilor trebuie să conţină, după caz:

a) denumirea (numele, prenumele) debitorului, sediul (adresa), codul fiscal, informaţia de contact;

b) conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale debitorului, denumirea, sediul şi codul băncilor (sucursalelor) în care sînt deschise conturile;

c) data apariţiei datoriilor debitoare, suma totală şi scadenţa lor;

d) măsurile întreprinse de contribuabil pentru a i se plăti datoria debitoare;

e) data ultimei verificări reciproce.

(4) În baza datelor furnizate de contribuabil, Serviciul Fiscal de Stat verifică dacă datoriile debitoare au devenit scadente şi dacă contribuabilul are dreptul să ceară plata lor. În cazul în care dreptul de a cere plata este confirmat, Serviciul Fiscal de Stat remite debitorului somaţia că, la data primirii ei, asupra sumelor pe care el le datorează contribuabilului s-a aplicat sechestru în cuantumul obligaţiei fiscale a acestuia şi că debitorul este obligat să stingă obligaţia fiscală.

(5) Persoana care a primit somaţia este obligată ca, în termen de 10 zile lucrătoare, să confirme sau să infirme, parţial ori total, datoria debitoare a contribuabilului indicată în somaţie. Dacă datoria este infirmată, la scrisoarea transmisă pe suport de hârtie sau în formă de document electronic se anexează copiile de pe documentele de rigoare.

(6) Dacă suma datoriei debitoare a contribuabilului a fost confirmată sau dacă ea a fost infirmată fără anexarea documentelor de rigoare, precum şi dacă, la expirarea a 10 zile lucrătoare de la primirea somaţiei, nu i s-a răspuns Serviciului Fiscal de Stat, aceasta are dreptul să aplice debitorului, în modul corespunzător, modalităţile de executare silită a obligaţiei fiscale enumerate la art.194 alin.(1) lit.a), b) şi c).

Articolul 206. Imposibilitatea executării silite a

obligaţiei fiscale

(1) Executarea silită a obligaţiei fiscale se consideră imposibilă dacă:

a) persoana lichidată nu are succesor şi nu posedă bunuri pasibile urmăririi;

b) persoana se află în procedură de insolvabilitate, cu excepţia obligaţiei fiscale calculate după intentarea procedur;

c) există act judecătoresc ce suspendă executarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației sau de executare silită – pe perioada valabilităţii actului de suspendare;

d) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc potrivit căruia perceperea restanței este imposibilă;

e) există decizia Serviciului Fiscal de Stat privind suspendarea executării deciziei contestate şi efectuarea unui control repetat (art.271 alin.(1) lit.d)) – pe perioada valabilităţii actului emis.

(2) Perioada aflării obligaţiilor fiscale la evidenţă fiscală specială constituie:

a) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.a) – perioada termenului de prescripţie prevăzut la art.265;

b) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.b) – din data emiterii deciziei instanţei de judecată şi pînă la definitivarea procesului;

c) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit. c), d) şi e) – din data emiterii actului şi pînă la expirarea valabilităţii acestuia.

Articolul 207. Evidenţa acţiunilor de executare silită

a obligaţiei fiscale

(1) Evidenţa acţiunilor de executare silită a obligaţiei fiscale o ţine Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit.

(2) În ziua semnării sau cel tîrziu în ziua lucrătoare imediat următoare acesteia, actele ce confirmă acţiunile de executare silită a obligaţiei fiscale se înscriu la Serviciul Fiscal de Stat în registre speciale de evidenţă, ţinute manual sau computerizat, de un model stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) În dosarul contribuabilului căruia i s-a aplicat executarea silită a obligaţiei fiscale, se păstrează hotărîrea Serviciului Fiscal de Stat despre executarea silită, actul de sechestru, procesul-verbal privind rezultatele licitaţiei, contractul de vînzare-cumpărare, corespondenţa cu contribuabilul şi cu alte persoane, alte documente referitoare la caz.

Capitolul 10

ORGANIZAREA LICITAŢIEI

DE BUNURI SECHESTRATE - *abrogat.*

Capitolul 11

CONTROLUL FISCAL

Articolul 214. Principiile generale de efectuare

a controlului fiscal

(1) Controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislaţia fiscală într-o anumită perioadă sau în cîteva perioade fiscale.

(2) Controlul fiscal este exercitat de Serviciul Fiscal de Stat şi/sau de un alt organ cu atribuţii de administrare fiscală, în limitele competenţei acestora, la faţa locului şi/sau la oficiul acestora.

(3) Procedura controlului fiscal constă într-un ansamblu de metode şi operaţiuni de organizare şi desfăşurare a controlului, precum şi de valorificare a rezultatelor lui. Controlul fiscal la faţa locului şi/sau la oficiul organului, prevăzut la alin.(2), poate fi organizat şi efectuat prin următoarele metode şi operaţiuni: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parţială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere. Metodele şi operaţiunile concrete utilizate la organizarea şi exercitarea controlului fiscal sînt determinate, în baza prezentului cod, în instrucţiunile cu caracter intern ale Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Activitatea contribuabilului poate fi supusă controlului fiscal pentru o perioadă ce nu depăşeşte termenele de prescripţie, stabilite la art.264, pentru determinarea obligaţiei fiscale.

(5) În cadrul controlului fiscal la faţa locului şi/sau la oficiu, organele specificate la alin.(2) sînt în drept să solicite de la alte persoane orice informaţii şi documente privind relaţiile lor cu contribuabilul respectiv.

(6) Organele cu atribuţii de administrare fiscală pot efectua controlul fiscal repetat în cazul în care rezultatele controlului fiscal exercitat anterior sînt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare ori dacă ulterior au fost depistate circumstanţe ce atestă existenţa unor semne de încălcare a legislației şi, prin urmare, se impune un nou control.

(7) Controlul fiscal repetat poate fi efectuat în cadrul examinării contestaţiilor împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acţiunii funcţionarului fiscal şi, în alte cazuri, la decizia conducerii organelor menţionate la alin.(6).

(8) Se interzice efectuarea repetată a controalelor fiscale la faţa locului asupra unora şi aceloraşi impozite şi taxe pentru o perioadă fiscală care anterior a fost supusă controlului, cu excepţia cazurilor cînd efectuarea controlului fiscal repetat se impune de reorganizarea sau lichidarea contribuabilului, ţine de auditul activităţii Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior, de activitatea posturilor fiscale sau de depistarea, după efectuarea controlului, a unor semne de încălcări ale legislației, cînd aceasta este o verificare prin contrapunere, cînd necesitatea a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislaţiei fiscale sau în urma examinării contestaţiei. Drept temei pentru

efectuarea controlului fiscal repetat la faţa locului, în legătură cu auditul activităţii Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerinţelor prezentului articol.

(9) Controlul fiscal se efectuează în orele de program ale organului care exercită controlul fiscal şi/sau cele ale contribuabilului.

Articolul 215. Controlul fiscal la oficiul Serviciului Fiscal

de Stat sau al altui organ cu atribuţii de

administrare fiscală

(1) Controlul fiscal la oficiul Serviciului Fiscal de Stat sau la oficiul organului cu atribuţii de administrare fiscală (denumit în continuare controlul fiscal cameral) constă în verificarea corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept temei pentru calcularea şi achitarea impozitelor şi taxelor, a altor documente de care dispune Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ cu atribuţii de administrare fiscală, precum şi în verificarea altor circumstanţe ce ţin de respectarea legislaţiei fiscale.

(2) Controlul fiscal cameral se efectuează de către funcţionarii fiscali sau persoanele cu funcţie de răspundere ale altor organe cu atribuţii de administrare fiscală conform obligaţiilor de serviciu, fără adoptarea unei decizii scrise asupra obiectivului vizat.

(3) La relevarea unor erori şi/sau contradicţii între indicii dărilor de seamă şi documentelor prezentate, organul care a efectuat controlul este obligat să comunice despre aceasta contribuabilului, cerîndu-i, totodată, să modifice documentele respective în termenul stabilit.

(4) Prin derogare de la prevederile alineatelor (2) şi (3), în cazul în care depistarea încălcării legislației este posibilă în cadrul controlului fiscal cameral, nefiind necesar controlul la faţa locului, funcţionarii fiscali sau persoanele cu funcţie de răspundere ale altor organe cu atribuţii de administrare fiscală întocmesc decizia de iniţiere a controlului şi actul de control fiscal, cu respectarea prevederilor art.216 alin.(6) şi (8).

Articolul 215[1]. Controlul fiscal simplificat la oficiul

Serviciului Fiscal de Stat

(1) Dacă în cadrul controlului fiscal cameral se constată nerespectarea termenului de prezentare a dării de seamă fiscale de către contribuabilii specificați la art.232 lit.b), prin derogare de la prevederile art. 216 alin. (5), (6) și (8), se adoptă decizia asupra cazului de încălcare a legislației, fără întocmirea actului de control doar în cazul în care se întrunesc concomitent următoarele condiții:

a) suma impozitului indicat în darea de seamă fiscală coincide cu datele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat;

b) contribuabilul nu a avut înstrăinări cu active de capital în perioada supusă

verificării.

Descrierea încălcării legislației se efectuează în partea constatatoare a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.

(2) Controlul fiscal menționat la alin. (1) se efectuează fără emiterea deciziei privind inițierea controlului.

Articolul 216. Controlul fiscal la faţa locului

(1) Controlul fiscal la faţa locului are drept scop verificarea respectării legislaţiei fiscale de contribuabil sau de o altă persoană supusă controlului, care se efectuează la locurile aflării acestora de către funcţionarii fiscali sau de persoane cu funcţie de răspundere ale altor organe cu atribuţii de administrare fiscală. În cazul în care contribuabilul sau o altă persoană supusă controlului nu dispune de sediu sau de oficiu ori sediul lui se află la domiciliu, în alte cazuri cînd nu există condiţii adecvate de lucru, controlul fiscal menţionat se efectuează la oficiul organului care exercită controlul fiscal, cu respectarea tuturor prevederilor art.145 alin.(2)-(6), inclusiv cu întocmirea obligatorie a unui act de ridicare de la contribuabil a documentelor necesare.

(2) Controlul fiscal la faţa locului poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul. Necesitatea efectuării verificării prin contrapunere la unele persoane cu care contribuabilul supus controlului are sau a avut raporturi economice şi financiare, pentru a se constata autenticitatea acestora, se determină, de sine stătător, de către funcţionarul fiscal sau altă persoană cu funcţie de răspundere care efectuează controlul.

(3) Controlul fiscal la faţa locului referitor la un contribuabil poate cuprinde atît unul, cît şi mai multe tipuri de impozite şi taxe. În cursul unui an calendaristic se admite efectuarea unui singur control fiscal la faţa locului pe unele şi aceleaşi tipuri de impozite şi taxe pentru una şi aceeaşi perioadă fiscală. Această restricţie nu se extinde asupra cazurilor cînd controlul fiscal la faţa locului se efectuează în legătură cu reorganizarea sau lichidarea contribuabilului; cînd după efectuarea controlului se depistează semne de încălcări a legislației; cînd acesta este o verificare prin contrapunere; cînd controlul ţine de activitatea posturilor fiscale; cînd controlul se efectuează în legătură cu auditul activităţii Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior; cînd necesitatea controlului a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislației sau în urma examinării contestaţiei.

(4) Durata unui control fiscal la faţa locului nu trebuie să depăşească două luni calendaristice. În cazuri excepţionale, conducerea organului care exercită controlul fiscal poate să decidă prelungirea duratei în cauză cu cel mult 3 luni calendaristice sau să suspende controlul. Perioada suspendării controlului şi prezentării documentelor nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua începerii lui pînă la ziua semnării actului respectiv, inclusiv.

(4^1) Prin derogare de la alin. (4), dacă în cadrul controlului sunt supuse verificării tranzacții privind respectarea principiului lungimii brațului la stabilirea prețului, durata

controlului nu va depăși 12 luni calendaristice. În cazuri excepționale, directorul/directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat poate decide prelungirea duratei controlului cu cel mult 6 luni calendaristice sau poate suspenda controlul. Controlul fiscal poate fi suspendat la apariția uneia dintre următoarele condiții ce țin de obiectul controlului:

a) necesitatea obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;

b) solicitarea efectuării expertizei;

c) solicitarea de la persoana supusă verificării a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare.

(5) La finalizarea controlului fiscal la faţa locului, se întocmeşte un act de control fiscal. La posturile fiscale, actul de control fiscal se va întocmi numai în caz de depistare a încălcării legislaţiei fiscale. În cazul depistării vreunei încălcări a legislației, organul care exercită controlul ia decizia corespunzătoare. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, dacă încălcarea legislației se depistează de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale, decizia respectivă se emite de Serviciul Fiscal de Stat, cu respectarea prevederilor de la art.159 alin. (2).

(6) Actul de control fiscal este un document întocmit de funcţionarul fiscal sau altă persoană cu funcţie de răspundere a organului care exercită controlul, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal. În act se va descrie obiectiv, clar şi exact încălcarea legislaţiei fiscale şi/sau a modului de evidenţă a obiectelor impunerii, cu referire la documentele de evidenţă respective şi la alte materiale, indicîndu-se actele normative încălcate. În act va fi reflectată fiecare perioadă fiscală în parte, specificîndu-se încălcările legislației depistate în ea.

(7) - *abrogat.*

(8) Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiţii adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui şi să semneze actul de control fiscal, chiar şi în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de pînă la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

(9) Prin derogare de la prevederile prezentului capitol, controlul fiscal la faţa locului al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se înregistrează şi se supraveghează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(10) Controlul la faţa locului efectuat la solicitarea contribuabilului în legătură cu restituirea impozitelor, taxelor şi altor plăţi de la bugetul public naţional se raportează numai în conformitate cu Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(11) Serviciul Fiscal de Stat are obligaţia să-şi planifice controalele anuale în coordonare cu Serviciul Vamal, precum şi să facă cu acesta schimb de informaţii în acest

sens. În cazul identificării unor coincidenţe în partea ce se referă la persoana supusă controlului, este obligatorie efectuarea controalelor comune.

(12) Înregistrarea deciziei privind inițierea controlului fiscal şi a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației în Registrul de stat al controalelor se efectuează on-line, prin interconexiunea dintre sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat şi Registrul de stat al controalelor.

(13) Decizia privind inițierea controlului fiscal se echivalează cu delegaţia de control prevăzută de Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, iar actul de control fiscal și decizia asupra cazului de încălcare a legislației se echivalează cu procesul-verbal de control prevăzut de aceeaşi lege.

Articolul 217. Verificarea faptică

(1) Verificarea faptică se aplică în cazul controlului fiscal la faţa locului şi constă în observarea directă a obiectelor, proceselor şi fenomenelor, în cercetarea şi analiza activităţii contribuabilului.

(2) Verificarea faptică are sarcina de a constata situaţiile care nu sînt reflectate sau care nu rezultă din documente.

Articolul 218. Verificarea documentară

Verificarea documentară se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît şi al celui la faţa locului şi constă în confruntarea dărilor de seamă fiscale, documentelor de evidenţă şi altei informaţii prezentate de contribuabil cu documentele şi cu informaţiile referitoare la acesta de care dispune organul care exercită controlul fiscal.

Articolul 219. Verificarea totală

(1) Verificarea totală se aplică în cazul controlului fiscal la faţa locului asupra tuturor actelor şi operaţiunilor de determinare a obiectelor (bazei) impozabile şi de stingere a obligaţiilor fiscale în perioada de după ultimul control fiscal.

(2) Verificarea totală este una documentară şi, în acelaşi timp, faptică a modului în care contribuabilul execută legislaţia fiscală.

Articolul 220. Verificarea parţială

Verificarea parţială se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît şi al celui la faţa locului şi constă în controlul asupra stingerii unor anumite tipuri de obligaţii fiscale, asupra executării unor alte obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală dintr-o anumită perioadă, verificîndu-se, în tot sau în parte, documentele sau activitatea contribuabilului.

Articolul 221. Verificarea tematică

Verificarea tematică se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît şi al celui la faţa locului şi constă în controlul asupra stingerii unui anumit tip de obligaţie fiscală sau asupra executării unei alte obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală, verificîndu-se

documentele sau activitatea contribuabilului.

Articolul 222. Verificarea operativă

(1) Verificarea operativă se aplică în cazul controlului fiscal la faţa locului, observîndu-se procesele economice si financiare, actele şi operaţiunile aferente, pentru a constata autenticitatea lor, pentru a depista şi a preveni încălcarea legislaţiei fiscale.

(2) Verificarea operativă se face inopinat, prin verificare faptică şi/sau documentară. Dacă se constată vreo încălcare a legislaţiei fiscale, iar verificarea circumstanţelor necesită mai mult timp, materialele se transmit subdiviziunilor respective ale organului cu atribuţii de control fiscal pentru efectuarea unui control fiscal prin alte metode tehnice.

Articolul 223. Verificarea prin contrapunere

Verificarea prin contrapunere se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît şi al celui la faţa locului şi constă în controlul concomitent al contribuabilului şi al persoanelor cu care acesta are sau a avut raporturi economice, financiare şi de altă natură, pentru a se constata autenticitatea acestor raporturi şi a operaţiunilor efectuate.

Articolul 224. Cumpărătura de control

(1) Cumpărătura de control este o modalitate de control, exprimată în crearea artificială de către funcţionarul fiscal a situaţiei de procurare a bunurilor materiale, de efectuare a comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor fără scopul de a le achiziţiona (consuma) sau de a le comercializa. Cumpărătura de control poate fi efectuată atît în monedă naţională, cît şi în valută străină.

(2) Contribuabilul (reprezentantul său în persoana vînzătorului, casierului sau altei persoane împuternicirile de a acţiona în numele contribuabilului la realizarea bunurilor materiale, la primirea comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor, care rezultă din situaţia sau din documente confirmative) este informat despre aplicarea cumpărăturii de control după efectuarea acesteia.

(3) Mijloacele băneşti, inclusiv valuta străină, obţinute de la comercializarea bunurilor materiale, de la primirea comenzii de executare a lucrărilor şi a serviciilor urmează a fi restituite funcţionarului fiscal care a efectuat cumpărătura de control. Bunurile materiale se restituie contribuabilului.

(4) Ca probe ale comiterii încălcării în timpul efectuării cumpărăturii de control pot servi înregistrările audio, foto, video, precum şi dispozitivele de înregistrare.

(5) Cumpărătura de control se efectuează din contul mijloacelor destinate pentru acest scop şi prevăzute în bugetul Serviciului Fiscal de Stat. Modul de utilizare a mijloacelor destinate cumpărăturii de control se stabileşte de către Ministerul Finanţelor.

Articolul 224[1]. Controlul fiscal în legătură cu lichidarea

agentului economic

(1) Serviciul Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic în baza criteriilor de risc de neconformare fiscală în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data prezentării în prealabil a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

(2) În cazul în care controlul fiscal nu este efectuat în termenul stabilit la alin.(1), obligaţiile fiscale înregistrate în contul curent al contribuabilului la data zilei imediat următoare expirării acestui termen se consideră recunoscute şi acceptate.

(3) Dacă agentul economic nu dispune de active pasibile repartizării între asociaţi/acţionari/membri/fondatori, Serviciul Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal cameral în legătura cu lichidarea acestuia în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data prezentării conform art.188^{1} alin.(2) a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

(4) În cadrul controalelor fiscale în legătură cu lichidarea, verificarea stingerii obligaţiilor fiscale ale agentului economic faţă de bugetul public naţional se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat prin recepţionarea informaţiilor în cauză de la autorităţile competente potrivit principiului ghişeului unic. Organele vamale, Casa Naţională de Asigurări Sociale, Compania Naţională de Asigurări în Medicină şi alte autorităţi sînt obligate să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informaţia privind obligaţiile fiscale ale contribuabilului faţă de bugetul public naţional, privind contribuţiile de asigurări sociale de stat, primele de asigurări medicale, după caz, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data solicitării.

(5) În termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data controlului fiscal efectuat conform alin.(1) şi (3) şi a stingerii de către contribuabil a tuturor obligaţiilor fiscale faţă de bugetul public naţional, Serviciul Fiscal de Stat prezintă informaţia cu privire la lipsa restanţelor contribuabilului faţă de buget către organul care a efectuat înregistrarea de stat a contribuabilului.

Articolul 225. Metodele şi sursele indirecte de estimare

a sumei obligaţiei fiscal și recalificarea

tranzacțiilor

(1) În cadrul controlului fiscal, pentru a determina corectitudinea calculării sumei obligaţiei fiscale, autoritatea care efectuează controlul fiscal poate folosi, în cazurile prevăzute la art.189 alin.(2) şi (3), metode şi surse indirecte, conform legii , precum și poate să nu accepte sau să recalifice tranzacțiile în cazurile prevăzute la art. 189^{1}. Metodele şi sursele indirecte de estimare a obligaţiilor fiscale se folosesc şi în cadrul administrării fiscale ca urmare a instituirii posturilor fiscale în conformitate cu art.146.

(2) Metodele şi sursele indirecte includ:

a) tipul şi natura activităţilor practicate de contribuabil;

b) mărimea capitalului contribuabilului;

c) veniturile din vînzări ale contribuabilului, inclusiv cele constatate în cadrul posturilor fiscale;

d) numărul de angajaţi ai contribuabilului, precum şi fondul de remunerare a muncii şi alte recompense;

e) categoria clienţilor contribuabilului şi numărul lor;

f) diferenţa dintre caracteristicile cantitative şi cele calitative ale materiei prime, ale altor materiale procurate şi ale celor folosite în producţie;

g) analiza schimbării valorii nete a proprietăţii contribuabilului;

h) chiria imobilului folosit de contribuabil în afaceri;

i) rulajul mijloacelor băneşti şi soldul lor pe conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului;

j) compararea cheltuielilor contribuabilului cu veniturile lui;

k) venitul altor persoane care activează în aceleaşi condiţii sau în condiţii similare cu cele ale contribuabilului;

l) proprietatea persoanei cu funcţie de răspundere (locuinţa, automobilul etc.) procurată sau folosită în scopuri personale, starea ei fizică, apartenenţa persoanei la diferite cercuri, numărul personalului ei casnic;

m) informaţii de la bănci (sucursale), societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică și/sau furnizorii de servicii poștale, birourile notariale, organele vamale, organele poliţiei, Agenţia Servicii Publice, bursele de valori privind tranzacţiile şi operaţiunile efectuate de contribuabil şi datele despre el;

m^1) indicatorii contoarelor de evidenţă a elementelor de costuri şi cheltuieli;

m^2) capacitatea normativă a utilajului de producţie/prelucrare;

n) alte obiective, procese şi fenomene, informaţii şi date care denotă suma obligaţiei fiscale a contribuabilului, prevăzute în prezentul cod.

Articolul 225[1]. Particularităţile estimării obligaţiilor fiscale

ca urmare a instituirii posturilor fiscale

(1) Drept bază pentru estimarea veniturilor din vînzări (prestări servicii) servesc livrările zilnice de mărfuri şi servicii.

Pentru aplicarea prevederilor din prezentul alineat este necesară respectarea cumulativă a următoarelor condiţii:

a) posturile fiscale au fost instituite cel puţin de două ori pe parcursul perioadei fiscale;

b) perioadele de funcţionare ale posturilor fiscale sînt de cel puţin 30 de zile calendaristice, iar diferenţa dintre perioadele de activitate este de cel puţin 60 de zile calendaristice;

c) livrările de mărfuri şi servicii în medie pe zi pînă la şi între perioadele de funcţionare a posturilor fiscale sînt mai mici de 70% faţă de livrările medii pe zi înregistrate în perioadele de funcţionare a posturilor fiscale.

(2) Estimarea veniturilor din vînzări se efectuează, avînd ca bază livrările zilnice de mărfuri şi servicii înregistrate pe perioada funcţionării posturilor fiscale, pentru perioada de la începutul perioadei fiscale pînă la instituirea primului post fiscal şi între perioadele de funcţionare a posturilor fiscale, pentru lunile în care media zilnică a livrărilor înregistrate în evidenţa agentului economic este mai mică de 70% din media zilnică a livrărilor înregistrate în perioadele de funcţionare a posturilor fiscale.

Articolul 226. Citaţia la Serviciul Fiscal de Stat, inclusiv

citaţia bancară, procedura de audiere

(1) Citaţia este un înscris în care persoana este invitată la Serviciul Fiscal de Stat ca să depună documente sau să prezinte alt gen de informaţie, relevante pentru administrarea fiscală, precum şi pentru realizarea tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte. Serviciul Fiscal de Stat este în drept să citeze orice persoană pentru a depune mărturii sau a prezenta documente. Serviciul Fiscal de Stat nu va solicita să fie prezentate documentele pe suport de hârtie dacă acestea sunt suficiente și pot fi transmise în formă de document electronic și/sau copii scanate ale documentelor existente pe suport de hârtie, prin aplicarea semnăturii electronice calificate, pe propria răspundere, a persoanei citate.

(2) Modelul citaţiei este stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. În ea se indică scopul citării, data, ora şi locul unde trebuie să se prezinte persoana citată, obligaţiile şi responsabilitatea ei.

(3) În cazul citării, trebuie respectate următoarele reguli:

a) citaţia să fie semnată de conducerea Serviciului Fiscal de Stat;

b) citaţia să se înmîneze cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de data la care persoana citată trebuie să se prezinte dacă legislaţia nu prevede altfel;

c) în citaţie să fie specificate documentele de evidenţă sau un alt gen de informaţii dacă urmează să fie prezentate;

d) la cererea persoanei citate, Serviciul Fiscal de Stat poate schimba data, ora sau locul de prezentare;

e) persoana citată are dreptul să depună mărturii în prezenţa reprezentantului său;

f) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să ceară persoanei citate să prezinte documentele existente, nu este însă în drept să ceară întocmirea şi/sau semnarea de documente, cu excepţia procesului-verbal.

(4) Înainte de audiere, se identifică persoana citată, i se expun drepturile, obligaţiile, precum şi răspunderea pe care o implică depunerea deliberată a unor mărturii false. Toate acestea se trec într-un proces-verbal, semnat, pentru conformitate, de persoana citată. La audiere, i se solicită să declare tot ceea ce cunoaşte despre cazul pentru care a fost citată. După ce persoana depune mărturii, funcţionarul fiscal îi poate adresa întrebări. Mărturiile se consemnează în procesul-verbal, semnat de cel care le-a depus.

(4^1) Dacă audierea persoanei citate are loc la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, iar persoana citată nu dispune de semnătură electronică calificată, procesul-verbal nu este semnat de persoana citată și funcționarul fiscal include în procesul-verbal mențiunea despre faptul că persoana audiată nu dispune de semnătură electronică calificată și, dacă este cazul, despre obținerea mărturiilor prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, cu indicarea datelor de identificare ale înregistrării video corespunzătoare, care se include la dosar pe un purtător de informație.

(5) Citaţia bancară reprezintă o cerere specifică, adresată în scris băncii (sucursalei), societății de plată, societății emitente de monedă electronică și/sau furnizorilor de servicii poștale prin intermediul sistemului informaţional automatizat de creare şi circulaţie a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat şi băncile, în care acesteia i se solicită să prezinte informaţii despre persoana supusă controlului fiscal ori pasibilă de el şi documentele referitoare la operaţiunile din conturile bancare ale persoanei.

(6) Citaţia bancară trebuie să întrunească următoarele condiţii:

a) să fie de un model aprobat de Serviciul Fiscal de Stat;

b) - *abrogată;*

c) să fie remisă, după caz, băncii sau sucursalei acesteia, societății de plată, societății emitente de monedă electronică și/sau furnizorului de servicii poștale în care contribuabilul are deschis cont bancar și/sau cont de plăți ori băncii dacă sucursala ei nu este cunoscută sau dacă contribuabilul are ori se presupune că are conturi bancare la mai multe sucursale ale acesteia;

d) să indice perioada examinării documentelor specificate în ea, perioadă care va dura cel mult 10 zile din data primirii documentelor.

(7) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea citaţiei bancare, banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale trebuie să asigure colectarea tuturor documentelor pe care le deţine referitor la contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului şi la operaţiunile efectuate în aceste conturi pentru perioada (perioadele) supusă examinării şi să le prezinte Serviciului Fiscal de Stat.

(8) În contextul implementării şi realizării tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, Serviciul Fiscal de Stat poate solicita tuturor persoanelor care cad sub incidenţa prevederilor tratatelor, prin intermediul unei citaţii specifice prevederilor tratatului respectiv, prezentarea informaţiilor prevăzute de acesta.

Capitolul 11[1]

METODELE INDIRECTE DE ESTIMARE A VENITULUI IMPOZABIL AL PERSOANELOR FIZICE

Articolul 226[1]. Noţiuni

În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Metodă indirectă de estimare* – metodă de determinare a venitului impozabil estimat prin intermediul analizei situaţiei fiscale a persoanei fizice, conform art.226[6] alin.(1).

2) *Sursă indirectă de informaţie* – orice sursă pasibilă să furnizeze documente, informaţii, explicaţii şi/sau alte probe referitoare la persoana fizică supusă verificării şi/sau referitoare la situaţii similare produse în condiţii similare relevante pentru estimarea venitului impozabil prin metode indirecte.

3) *Situaţie fiscală* – stare fiscală reală a persoanei fizice pe perioada verificată, care se exprimă prin totalitatea caracteristicilor cantitative, calitative şi/sau valorice ale elementelor enumerate la art.6 alin.(9) şi a relaţiilor cu bugetul public naţional.

4) Venit impozabil estimat – venit impozabil stabilit în conformitate cu prevederile prezentului cod prin aplicarea metodelor indirecte de estimare.

5) *Valoare mobiliară* – titlu financiar care confirmă drepturile patrimoniale sau nepatrimoniale ale unei persoane în raport cu altă persoană, drepturi ce nu pot fi realizate sau transmise fără prezentarea acestui titlu financiar, fără înscrierea respectivă în registrul deţinătorilor de valori mobiliare nominative ori în documentele de evidenţă ale custodelui acestor valori mobiliare.

6) *Mijloace băneşti* – sume de bani în monedă naţională şi/sau în valută străină aflate în proprietate, cu excepţia celor împrumutate, deţinute în numerar, în conturile din băncile naţionale şi din străinătate şi/sau împrumutate altor persoane.

7) *Mijloc de transport* – orice mijloc destinat transportului de bunuri şi pasageri pe toate căile posibile, inclusiv unităţile de transport utilizate în scopuri sportive şi de agrement.

8) *Bunuri imobiliare* – bunurile care corespund caracteristicii expuse la art.276 pct.2).

9) *Cheltuieli individuale* – plăţi efectuate pentru procurarea şi/sau schimbul bunurilor, lucrărilor şi/sau serviciilor pentru consum curent şi/sau pe termen lung, în scopuri personale sau în alte scopuri, exceptînd poziţiile expuse la pct.5)–8).

10) - *abrogat.*

Articolul 226[2]. Termenul de prescripție pentru

determinarea venitului impozabil

estimat

(1) Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat al persoanei fizice nu va depăși termenul stabilit la art. 264 alin. (1).

(2) În cazul în care în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare pentru o perioadă fiscală concretă se stabilesc legături cauzale cu alte perioade fiscale sau la solicitarea scrisă a contribuabilului supus controlului, Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului, care nu va depăși 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit.

Articolul 226[3]. Subiecţii estimării prin metode indirecte

Subiecţi ai estimării prin metode indirecte sînt persoanele fizice rezidente care depăşesc riscul minim acceptat, stabilit la art.226[13]. Persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare a căror construcţie a început pînă la 1 ianuarie 2012, iar înregistrarea la organul cadastral teritorial s-a efectuat după această dată nu vor fi consideraţi subiecţi ai estimării numai referitor la bunurile imobiliare menţionate.

Articolul 226[4]. Obiectele estimării prin metode indirecte

Obiecte ale estimării prin metode indirecte sînt orice venituri obţinute de subiecţii estimării începînd cu 1 ianuarie 2012.

Articolul 226[5]. Modalitatea impozitării

Impozitarea venitului impozabil estimat se efectuează în modul general stabilit de legislaţia fiscală pentru impozitarea pe venit a persoanelor fizice.

Articolul 226[6]. Metodele indirecte de estimare

(1) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să utilizeze următoarele metode indirecte de estimare a venitului impozabil:

a) metoda cheltuielilor;

b) metoda fluxului de mijloace băneşti;

c) metoda proprietăţii;

d) alte metode utilizate în practica internaţională.

(2) Selectarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil se face în funcţie de situaţia constatată, de sursele de informaţii şi de înscrisurile identificate şi/sau documentele obţinute.

(3) Utilizarea metodelor indirecte se efectuează individual sau combinat, în funcţie de complexitatea, dificultăţile, sursele de informaţii şi de perioada verificată.

(4) La determinarea venitului impozabil estimat se va ţine cont de veniturile neimpozabile conform art.20 obţinute după 1 ianuarie 2012 şi de veniturile ce au fost impozitate final la sursa de plată. La determinarea venitului impozabil estimat, veniturile obţinute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor şi afinilor de pînă la gradul III, se vor considera ca neimpozabile dacă:

a) sînt confirmate documentar prin declaraţiile vamale, documentele ce confirmă transferul bancar şi/sau prin societăţi de plată, societăți emitente de monedă electronică, furnizori de servicii poștale, documentele ce autentifică intrarea lor legală în ţară după 1 ianuarie 2012;

b) sînt prezentate documente ce confirmă gradul de rudenie sau de afinitate.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), se vor considera impozabile veniturile persoanelor fizice ce sînt stipulate la art.14 alin.(1) lit.c) şi/sau cele obţinute pentru activitatea în Republica Moldova.

(5^1) La determinarea venitului impozabil, venitul obţinut din activitatea în baza patentei de întreprinzător ce nu depăşeşte mărimea prevăzută la art.18 alin.(3) din Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, venitul obţinut din activitatea prevăzută în cap. 10^2 din titlul II al prezentului cod ce nu depăşeşte mărimea prevăzută la art.69^7 alin.(1) şi venitul obţinut din activitatea prevăzută în cap. 10^3 din titlul II al prezentului cod ce nu depăşeşte mărimea prevăzută la art.69^{15} alin.(1), proporţional perioadei de activitate, se vor considera venituri neimpozabile.

(6) - *abrogat.*

(6^1) - *abrogat.*

(6^2) Venitul impozabil estimat se va diminua cu suma luată ca împrumut de către contribuabilul supus controlului doar în cazul în care contribuabilul va prezenta probe care justifică că din sursa de venit a sumei împrumutate au fost achitate obligaţiile fiscale corespunzătoare la bugetul public naţional şi/sau că suma împrumutată reprezintă venit neimpozabil conform art.20.

(7) Obligaţia de a prezenta dovezi privind caracterul impozabil al venitului estimat se pune pe seama Serviciului Fiscal de Stat.

(8) Calcularea suplimentară a impozitului pe venit la buget se va efectua în baza diferenţei pozitive dintre impozitul pe venit determinat din venitul impozabil estimat şi impozitul pe venit declarat de subiectul estimării.

(9) Atribuţiile de aplicare a prevederilor prezentului capitol se pun în sarcina structurilor organizatorice ale Serviciului Fiscal de Stat prin ordin al conducerii Serviciului Fiscal de Stat. Serviciul Fiscal de Stat are competenţă în aplicarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor persoanelor fizice, potrivit prezentului capitol, pe întreg teritoriul ţării.

(10) În scopul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil al

persoanelor fizice, Serviciul Fiscal de Stat:

a) solicită, în condiţiile legii, informaţii de la sursele indirecte de informaţii enumerate la art.226[11], precum şi de la Comisia Electorală Centrală, de la consiliile electorale de circumscripţie, de la Comisia Naţională de Integritate, de la notari, executori judecătoreşti şi de la avocaţi;

b) analizează informaţiile, documentele şi alte probe referitoare la posibilii subiecţi ai estimării prin metode indirecte;

c) confruntă informaţiile obţinute din toate sursele de informaţii cu cele din declaraţiile cu privire la impozitul pe venit sau constată faptul nedepunerii acestei declaraţii;

c[1]) în timpul efectuării controlului fiscal, verifică sursele de proveniență a mijloacelor băneşti depistate la persoana fizică supusă controlului fiscal;

d) solicită, în condiţiile legii, informaţii, clarificări, explicaţii, documente şi alte probe de la persoana fizică supusă controlului fiscal şi/sau de la persoanele cu care aceasta a avut ori are raporturi economice sau juridice;

e) discută constatările Serviciului Fiscal de Stat cu persoana fizică supusă controlului şi/sau cu reprezentantul legal al acesteia;

f) stabileşte, după caz, venitul impozabil estimat prin metodele indirecte prevăzute de prezentul cod, precum şi obligaţiile fiscale corespunzătoare acestuia;

g) adoptă o decizie asupra cazului de încălcare a legislației în condiţiile prezentului cod;

h) utilizează informații și date obținute conform legislației și tratatelor internaționale.

Articolul 226[7]. - *abrogat.*

Articolul 226[8]. Metoda cheltuielilor

(1) Metoda cheltuielilor constă în compararea cheltuielilor individuale efectuate de către subiectul estimării cu veniturile declarate în perioada supusă verificării.

(2) Diferenţa pozitivă dintre cheltuielile individuale şi valorile elementelor expuse la art.226[6] alin.(4)–(6[2]) constituie venit impozabil estimat.

(3) Diferenţa pozitivă dintre venitul impozabil estimat şi venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

Articolul 226[9]. Metoda fluxului mijloacelor băneşti

(1) Metoda fluxului mijloacelor băneşti constă în compararea intrărilor/ ieşirilor de sume în/din conturile bancare şi/sau conturile de plăţi, precum şi a intrărilor/ieşirilor de sume în numerar, cu sursele de venit şi utilizarea acestora.

(2) Diferenţa pozitivă dintre, pe de o parte, intrările/ieşirile de mijloace băneşti în/din conturile bancare şi/sau conturile de plăţi şi/sau intrările/ieşirile de sume în numerar şi, pe de altă parte, valorile elementelor expuse la art.226^{6} alin.(4)–(6) constituie venit impozabil estimat.

(3) Diferenţa pozitivă dintre venitul impozabil estimat şi venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

Articolul 226^{10}. Metoda proprietăţii

(1) Metoda proprietăţii permite stabilirea venitului impozabil estimat, analizînd creşterea şi, respectiv, descreşterea proprietăţii subiectului estimării.

(2) Creşterea sau descreşterea valorii proprietăţii procurate sau înstrăinate se determină prin compararea valorii proprietăţii la începutul perioadei cu cea de la sfîrşitul perioadei. În scopul aplicării prezentului capitol, rezultatele reevaluării valorii proprietăţii nu au impact asupra creşterii sau descreşterii valorii proprietăţii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Diferenţa pozitivă dintre, pe de o parte, creşterea sau descreşterea valorii proprietăţii şi, pe de altă parte, valorile elementelor expuse la art.226^{6} alin.(4)–(6) constituie venit impozabil estimat. La stabilirea diferenţei se va ţine cont şi de normele care reglementează impozitarea creşterii de capital.

(4) Diferenţa pozitivă dintre venitul impozabil estimat şi venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

Articolul 226^{11}. Surse indirecte de informaţii

(1) În scopul determinării venitului impozabil estimat, pot fi utilizate următoarele surse indirecte:

a) informaţii de la bănci (sucursale), societăţile de plată, societăţile emitente de monedă electronică și/sau furnizorii de servicii poștale, persoane care desfăşoară activitate notarială, organe vamale, organe de drept, burse de valori şi/sau alte organe publice privind tranzacţiile şi operaţiunile efectuate de persoana fizică şi datele despre aceasta, precum şi privind tranzacţiile şi operaţiunile similare efectuate de către alte persoane fizice în condiţii similare;

b) informaţii deţinute de persoane fizice şi juridice referitoare la bunuri, lucrări, servicii şi mijloace băneşti comercializate şi/sau transmise cu titlu gratuit, referitoare la mijloacele băneşti sau bunurile materiale procurate şi/sau primite de persoana fizică supusă verificării;

c) informaţia disponibilă din sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat;

d) informaţia sau alte probe obţinute de Serviciul Fiscal de Stat prin utilizarea mijloacelor speciale, prin analize, măsurări, comparări, cercetări;

e) alte documente, informaţii, explicaţii şi/sau alte probe obţinute atît de la persoanele terţe, cît şi de la persoana fizică supusă verificării.

(2) În vederea executării prezentului capitol, persoanele fizice şi/sau juridice enumerate mai jos vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat următoarele informaţii:

1) Agenţia Servicii Publice:

a) informaţia privind datele personale;

b) informaţia privind documentarea mijloacelor de transport, inclusiv a celor transmise de către proprietari în folosinţă cu titlu oneros sau gratuit.

2) băncile – informaţia privind toate tipurile de conturi active pe parcursul unui an fiscal, inclusiv rulajele (mişcările) pe aceste conturi și tranzacțiile efectuate prin sisteme de remitere de bani;

3) Poliţia de Frontieră – informaţia privind trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova;

4) companiile turistice – informaţia privind serviciile turistice prestate;

5) companiile de asigurare – informaţia privind contractele de asigurare;

6) deţinătorii de registre ale deţinătorilor de valori mobiliare – informaţia privind tranzacţiile cu valori mobiliare efectuate în perioada anului fiscal;

7) Banca Naţională a Moldovei – informaţia despre persoanele cărora li s-a autorizat, conform legislaţiei valutare, deschiderea de conturi în străinătate, precum şi rapoartele privind conturile deschise în străinătate prezentate conform legislaţiei de titularii de conturi;

8) notarii şi alte persoane care desfăşoară activitate notarială:

a) informaţia privind contractele de vînzare-cumpărare, de schimb, de arendă a bunurilor imobiliare şi mobiliare;

b) informaţia privind contractele de împrumut şi de donaţii;

c) informaţia privind alte contracte aferente activelor de capital;

9) executorii judecătoreşti – informaţia privind realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare;

10) birourile istoriilor de credit – informaţia privind subiecţii istoriilor de credit persoane fizice şi informaţiile privind obligaţiile debitoriale;

11) persoanele care desfăşoară activitate de întreprinzător, cu excepţia deţinătorilor de patente de întreprinzător şi a persoanelor fizice care practică activitate independentă – informaţia despre cheltuielile efectuate de către persoanele fizice la procurarea, posesia sau folosința mijloacelor de transport;

12) persoanele care desfăşoară activitate de întreprinzător, cu excepţia deţinătorilor de patente de întreprinzător şi a persoanelor fizice care practică activitate independentă – informaţia privind împrumuturile contractate de la persoane fizice în perioada anului fiscal şi cele rambursate persoanelor fizice, precum și informația privind înregistrarea/stingerea datoriilor față de salariat pe parcursul unui an fiscal, cu excepția datoriilor privind retribuirea muncii;

13) societăţile de plată – informaţia privind activităţile sau tranzacţiile realizate de către persoanele fizice pe parcursul unui an fiscal;

14) societăţile emitente de monedă electronică – informaţia privind activităţile sau tranzacţiile realizate de către persoanele fizice pe parcursul unui an fiscal;

15) furnizorii de servicii poştale care activează în conformitate cu Legea comunicaţiilor poştale nr.36/2016 şi care prestează servicii de plată în conformitate cu Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică – informaţia privind activităţile sau tranzacţiile prin sisteme de remitere de bani de către persoanele fizice pe parcursul unui an fiscal.

(3) Persoanele indicate la alin.(2) sînt obligate să prezinte informaţiile gratuit, în modul şi în termenele stabilite de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Modul de prezentare şi structura informaţiei se stabilesc de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Informaţiile vor conţine date despre:

a) intrările şi/sau ieşirile pe parcursul unui an fiscal de mijloace băneşti în/din fiecare cont bancar şi/sau cont de plăţi şi/sau în/din conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale unei persoane fizice, precum și tranzacțiile efectuate prin sisteme de remitere de bani, dacă rulajul cumulativ debitor sau creditor al conturilor respective și al tranzacțiilor efectuate prin sisteme de remitere de bani, în decursul unui an fiscal, depăşeşte 300 mii de lei;

b) serviciile turistice procurate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depăşeşte suma de 100 mii lei;

c) primele de asigurare achitate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depăşeşte suma de 100 mii lei;

d) tranzacţiile cu valori mobiliare efectuate pe parcursul unui an fisca a căror valoare cumulativă depăşeşte suma de 100 mii lei pentru o persoană fizică;

e) contractele autentificate notarial pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depăşeşte suma de 300 mii lei pe numele unei persoane fizice;

f) realizarea drepturilor creditorilor efectuate pe parcursul unui an fiscal, care cumulativ depăşesc suma de 300 mii lei pentru o persoană fizică;

g) realizarea istoriilor de credit cu valoarea cumulativă a obligaţiilor executate pe parcursul anului fiscal care depăşeşte suma de 100 mii de lei;

h) efectuarea de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, a cheltuielilor legate de procurarea, posesia sau folosința mijloacelor de transport a căror valoare depăşeşte cumulativ pe parcursul unui an fiscal suma de 300 mii de lei;

i) contractarea/rambursarea împrumuturilor pe parcursul unui an fiscal, reflectate în contabilitatea întreprinderii, ce depăşesc cumulativ suma de 200 mii de lei;

i[1]) înregistrarea/stingerea datoriilor față de personal pe parcursul unui an fiscal, cu excepția datoriilor privind retribuirea muncii, al căror sold la finele anului depășește suma de 200 mii de lei;

j) operaţiuni menţionate la alin.(2) pct.13), 14) şi 15) efectuate pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depăşeşte suma de 100 mii de lei (sau echivalentul acesteia);

k) informațiile obținute în baza protocoalelor sau a acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte privind schimbul de informații în scopul efectuării administrării fiscale.

Articolul 226[12]. - *abrogat.*

Articolul 226[13]. Diferența semnificativă

Diferenţa este semnificativă dacă între veniturile impozabile estimate calculate în baza situaţiei fiscale şi veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit este o diferenţă mai mare de 100 de salarii medii pe economie prognozate pentru anul supus controlului. Diferenţa stabilită în sumă de până la 100 de salarii medii pe economie prognozate pentru anul supus controlului inclusiv se va considera risc minim acceptat.

Articolul 226[14]. - *abrogat.*

Articolul 226[15]. Controlul fiscal

(1) În baza deciziei de iniţiere a controlului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat citează persoana fizică supusă verificării pentru a o înştiinţa despre iniţierea controlului fiscal. Citaţia se va emite în conformitate cu prevederile art.226 alin.(1)–(3).

(2) Persoana citată este obligată să prezinte, în termen de 45 de zile din data înmânării sau comunicării deciziei privind inițierea controlului, declarația cu privire la proprietate conform formularului și modului stabilite de Ministerul Finanțelor.

La cererea motivată a subiectului, acest termen este prelungit cu cel mult 45 de zile, în baza deciziei Serviciului Fiscal de Stat.

(3) La data prezentării persoanei fizice citate, Serviciul Fiscal de Stat o va anunţa despre iniţierea controlului fiscal. În final se va întocmi un proces-verbal de înştiinţare, în care se va menţiona:

a) temeiul iniţierii controlului fiscal;

b) data inițierii controlului fiscal;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

d) posibilitatea de a solicita amînarea datei începerii controlului fiscal;

e) dreptul persoanei fizice de a fi reprezentată conform prevederilor art.244;

f) materialele anexate la procesul-verbal;

f[1]) obligaţia de a prezenta toate probele relevante pentru obiectul controlului fiscal pînă la iniţierea controlului fiscal sau pînă la finalizarea controlului fiscal;

g) alte date relevante.

(4) La procesul-verbal de înştiinţare se anexează:

a) - *abrogată;*

b) carta contribuabilului.

(5) Procesul-verbal de înştiinţare se contrasemnează de ambele părţi, un exemplar al căruia, cu anexe, se înmânează/se comunică persoanei fizice.

(6) Controlul fiscal se inițiază nu mai devreme de 15 zile de la data înmânării/comunicării procesului-verbal de înștiințare, cu prezentarea deciziei privind inițierea controlului fiscal, întocmit în prezența contribuabilului sau de la data când contribuabilul urma să se prezinte pentru a fi anunțat despre inițierea controlului fiscal.

(7) Amînarea datei de iniţiere a controlului fiscal se poate face o singură dată, la solicitarea scrisă a persoanei supuse verificării, pentru motive justificate. În solicitare persoana fizică prezintă motivele pentru care solicită amînarea şi, după caz, documentele justificative în susţinerea acestora.

(8) Cererea de amînare se examinează în termen de 5 zile de la data înregistrării acesteia. Decizia luată se comunică persoanei fizice în mod oficial. În cazul în care cererea a fost soluţionată pozitiv, în decizie se indică data la care a fost reprogramată iniţierea controlului fiscal.

(9) Controlul fiscal se efectuează la sediul Serviciului Fiscal de Stat cu respectarea prevederilor art. 216 alin. (1)–(8).

(10) Termenul-limită pentru prezentarea, de către subiectul supus controlului, a documentelor confirmative privind mijloacele bănești împrumutate este de 45 de zile calendaristice din data înmânării sau comunicării deciziei privind inițierea controlului. La cererea subiectului, acest termen poate fi prelungit cu cel mult 45 de zile calendaristice, la decizia Serviciului Fiscal de Stat. Nu se iau în considerare la examinarea cazului şi în cadrul procedurii de contestare documentele prezentate după expirarea termenului stabilit, precum și documentele aferente datelor/informațiilor care nu au fost indicate în declarația cu privire la proprietate sau dacă declarația respectivă nu a fost prezentată.

(11) Durata efectuării controlului fiscal este stabilită de Serviciul Fiscal de Stat şi, prin derogare de la prevederile art. 216 alin. (4), nu poate depăşi 3 luni de la data iniţierii. Persoana verificată poate solicita prelungirea termenului de control cu 45 de zile.

(12) Controlul fiscal poate fi suspendat la apariţia uneia din următoarele condiţii ce ţin de obiectul controlului:

a) necesitatea obţinerii de la terţi a unor documente, informaţii, explicaţii şi/sau probe suplimentare;

b) solicitarea efectuării expertizei;

c) solicitarea de la persoana fizică supusă verificării a unor documente, informaţii, explicaţii şi/sau probe suplimentare;

d) solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariţiei unei situaţii obiective, confirmate de Serviciul Fiscal de Stat, care duce la imposibilitatea continuării controlului fiscal.

Pe perioada unui control fiscal, persoana fizică poate solicita suspendarea acestuia doar o singură dată.

(13) Data de la care se suspendă controlul fiscal se comunică în scris persoanei fizice prin decizia de suspendare. După încetarea condiţiilor care au generat suspendarea, controlul fiscal va fi reluat, data acestuia fiind comunicată persoanei fizice prin citaţie cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de data reluării.

(14) Perioada suspendării controlului fiscal nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua iniţierii lui pînă la ziua semnării actului de control fiscal.

(15) În cazul în care Serviciul Fiscal de Stat apreciază că sînt necesare noi documente, informaţii, explicaţii şi/sau alte probe relevante pentru control, le poate solicita de la persoana fizică supusă controlului. În acest caz, Serviciul Fiscal de Stat va suspenda, conform prevederilor alin.(12), efectuarea controlului fiscal şi va stabili, de comun acord cu persoana verificată, un termen rezonabil, care nu poate fi mai mic de 10 zile şi nu poate depăşi 45 de zile calendaristice, pentru prezentarea documentelor, informaţiilor, explicaţiilor şi/sau altor probe solicitate. În cazul în care se atestă unele circumstanţe ce împiedică persoana fizică să se încadreze în termenul respectiv, la decizia Serviciului Fiscal de Stat acesta poate fi prelungit.

(15^{1}) Pe parcursul desfăşurării controlului, Serviciul Fiscal de Stat poate solicita instituţiilor şi autorităţilor publice implicate, persoanelor fizice sau juridice documentele şi informaţiile necesare pentru exercitarea atribuţiilor sale de control.

(15^{2}) La solicitarea motivată a Serviciului Fiscal de Stat, conducătorii instituţiilor, autorităţilor publice, persoanelor juridice, precum şi persoanele fizice au obligaţia să prezinte acestuia, în cel mult 15 zile lucrătoare, pe suport de hîrtie sau în format electronic, datele, informaţiile, înscrisurile şi documentele care ar putea conduce la soluţionarea

cauzei.

(15[3]) Documentele, informaţiile, explicaţiile şi/sau alte probe relevante pentru control sînt cele necesare stabilirii situaţiei fiscale a persoanei fizice după cum urmează:

a) situaţia cheltuielilor individuale;

b) situaţia bunurilor imobile şi mobile deţinute, intrările şi ieşirile de patrimoniu în cursul perioadei verificate;

c) situaţia valorilor mobiliare şi a cotelor de participare în societăţi comerciale sau alte entităţi;

d) bunuri aparţinînd unor persoane fizice sau juridice puse la dispoziţia persoanei fizice;

e) împrumuturi, credite acordate şi/sau contractate;

f) tranzacţii cu metale preţioase, obiecte de artă şi alte bunuri de valoare;

g) donaţii, sponsorizări şi/sau succesiuni;

h) alte precizări necesare stabilirii situaţiei fiscale.

(16) Pe parcursul efectuării controlului fiscal, persoana fizică are dreptul să colaboreze cu Serviciul Fiscal de Stat prin prezentarea suplimentară a oricăror documente, informaţii, explicaţii şi/sau altor probe relevante pentru stabilirea situaţiei fiscale. La prezentarea acestora, Serviciul Fiscal de Stat va întocmi un proces-verbal semnat de ambele părţi.

(17) Cu acordul persoanei fizice supuse verificării, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să efectueze controlul fiscal suplimentar la domiciliul acesteia. În caz de refuz, Serviciul Fiscal de Stat va întocmi un act de control fiscal, în baza căruia va înainta o acţiune în instanţa de judecată. După ce instanţa de judecată emite o hotărîre în favoarea Serviciului Fiscal de Stat, acesta, însoţit de colaboratorul poliţiei, va efectua controlul fiscal faptic la domiciliul persoanei fizice supuse verificării.

(18) Toate documentele, informaţiile, explicaţiile şi/sau alte probe cunoscute de Serviciul Fiscal de Stat ce ţin de obiectul controlului vor fi luate în considerare la stabilirea situaţiei fiscale a persoanei fizice.

(19) La finalizarea controlului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat prezintă persoanei fizice constatările şi consecinţele fiscale cu întocmirea unui act de control fiscal, în conformitate cu prevederile art.216 alin.(5), (6) şi (8), în care se vor menţiona constatările stabilite.

(20) La actul de control fiscal se anexează materialele ce au stat la baza rezultatelor stabilite.

(21) Examinarea cazurilor de încălcare a legislaţiei şi contestarea deciziei pronunţate se vor efectua în condiţiile generale stabilite de prezentul cod.

(22) Dacă documentele, informaţiile, explicaţiile şi/sau alte probe prezentate de persoana fizică sînt incorecte, incomplete, false, dacă persoana fizică refuză să prezinte documentele sau, prin orice alte acţiuni, împiedică efectuarea controlului fiscal, inclusiv prin neprezentarea neîntemeiată la controlul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat va determina valoarea estimată a obiectului impozabil în baza probelor reale acumulate şi va adopta decizia corespunzătoare.

(23) Dacă persoana fizică supusă controlului va fi de acord cu obligațiile fiscale estimate și le va achita, controlul fiscal va fi finisat prin emiterea deciziei corespunzătoare, fără aplicarea amenzilor fiscale.

(24) Controlul fiscal repetat se efectuează în conformitate cu prezentul cod, fiind omisă procedura prevăzută la art. 226[15] alin. (2)–(6) și (10).

(25) În cazul în care în procesul controlului fiscal se vor constata cheltuieli sau venituri comune ale persoanei supuse controlului cu alte persoane, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să iniţieze procedura de aplicare a metodelor indirecte de estimare a obligaţiei fiscale.

Articolul 226[16]. - *abrogat.*

Capitolul 11[2]

REGULI SPECIALE PRIVIND DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI

Articolul 226[17]. Noțiuni

(1) În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Persoană afiliată* – o persoană este considerată afiliată cu o altă persoană, inclusiv aflată în procedură de insolvabilitate, dacă relația dintre acestea este definită de cel puțin unul dintre următoarele cazuri:

a) o persoană fizică este afiliată cu altă persoană fizică dacă acestea sunt soț/soție sau rude până la gradul al II-lea inclusiv;

b) o persoană fizică este afiliată cu o persoană juridică dacă persoana fizică deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din participațiuni cu drept de vot ori dacă controlează în mod efectiv persoana juridică;

c) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă aceasta deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din participațiuni cu drept de vot ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică;

d) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă o persoană terță deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din

participațiuni cu drept de vot la prima persoană juridică, precum și la cea de-a doua ori dacă le controlează în mod efectiv.

Se consideră că o persoană controlează în mod efectiv o persoană juridică dacă se stabilește faptul că, atât din punct de vedere faptic, cât și legal, are capacitatea de decizie asupra activității persoanei juridice vizate prin:

– numirea ori revocarea majorității membrilor organului de supraveghere (consiliului) al persoanei juridice, organului executiv sau majorității membrilor organului executiv și/sau cenzorului ori majorității membrilor comisiei de cenzori;

– exercitarea controlului în temeiul unui contract încheiat cu persoana juridică, al unei clauze din actul de constituire ori din statutul persoanei juridice sau în temeiul unui acord încheiat cu alte persoane cu participațiuni cu drept de vot al persoanei juridice.

Se consideră că o persoană controlează în mod indirect dacă deține participațiuni cu drept de vot la o persoană juridică prin intermediul unei alte persoane fizice și/sau juridice sau prin intermediul mai multor persoane fizice și/sau juridice.

Se consideră persoană afiliată persoanei juridice și reprezentanța permanentă a acesteia.

2) *Persoană independentă* – altă persoană decât persoana afiliată.

3) *Preț de transfer* – condițiile, regulile, metodele stabilite sau impuse de formarea prețurilor în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate care diferă de cele care ar fi existat între persoane independente.

4) *Principiul lungimii brațului* – standard internațional care prevede că, în cazul în care condițiile în relațiile comerciale sau financiare dintre persoanele afiliate sunt diferite de cele între persoane independente, orice venit care s-ar fi acumulat, în lipsa acestor condiții, pentru una dintre persoane poate fi inclus în venitul acelei persoane și impozitat în mod corespunzător.

5) *Preț determinat conform principiului lungimii brațului* – prețul care ar fi fost plătit de o persoană independentă unei alte persoane independente în același moment și în același loc, pentru același bun sau serviciu ori pentru unul similar, în condiții de concurență loială.

6) *Tranzacție* – orice vânzare, cumpărare, prestare și primire de serviciu, cesiune, leasing, credit, împrumut sau orice alt transfer al oricărui interes sau dreptul de a utiliza orice proprietate corporală și necorporală.

7) *Tranzacție controlată* – tranzacție efectuată între persoane afiliate.

8) *Tranzacție comparabilă* – tranzacție efectuată între persoane independente, care, datorită similitudinii condițiilor, poate fi utilizată ca referință de comparabilitate pentru tranzacția controlată.

9) *Tranzacție locală* – tranzacție realizată între contribuabili rezidenți, în care unul sau ambii contribuabili sunt rezidenți ai zonelor economice libere/parcurilor pentru

tehnologia informației sau care aplică cote diferite și/sau au baza impozabilă diferită a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător.

10) *Tranzacție transfrontalieră* – tranzacție realizată între un contribuabil rezident și unul nerezident situat în afara teritoriului Republicii Moldova.

11) *Acord de preț în avans* – decizie emisă de Serviciul Fiscal de Stat prin care sunt stabilite și justificate condițiile, modalitățile de formare a prețurilor de transfer pe parcursul unei perioade determinate, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

12) *Acord de preț în avans unilateral* – acord emis de către Serviciul Fiscal de Stat la cererea contribuabilului, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

13) *Acord de preț în avans bilateral/multilateral* – acord emis de către Serviciul Fiscal de Stat și autoritățile străine competente din statele în a căror jurisdicție se află persoanele afiliate ale solicitantului, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

14) *Autoritate străină competentă* – autoritate fiscală competentă să emită acord de preț în avans pentru o societate străină afiliată.

(2) Noțiunile prevăzute la alin. (1) se completează cu noțiunile prevăzute de Liniile directoare privind prețurile de transfer pentru întreprinderile multinaționale, emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare (în continuare – *Liniile directoare OCDE privind prețurile de transfer*).

Articolul 226[18]. Dispoziții generale

(1) La determinarea venitului impozabil, contribuabilul urmează să respecte principiul lungimii brațului pentru tranzacțiile cu persoane afiliate.

(2) Prezentul capitol se aplică tranzacțiilor locale și tranzacțiilor transfrontaliere între persoane afiliate.

(3) În cazul în care prețul sau alte elemente care participă la formarea prețului obiectului tranzacției între persoane afiliate sunt reglementate/stabilite prin acte normative sau judecătorești, se consideră că acesta corespunde principiului lungimii brațului.

(4) Atribuirea în scopuri fiscale a veniturilor și/sau a cheltuielilor ce rezultă din ajustarea/estimarea efectuată de către Serviciul Fiscal de Stat, conform prezentului capitol, se asigură cu respectarea prevederilor titlurilor II și X.

(5) - *abrogat.*

(6) Ajustarea veniturilor și/sau a cheltuielilor efectuate în conformitate cu prezentul capitol nu afectează suma TVA aferentă livrărilor și procurărilor stabilite în conformitate cu titlul III.

(7) Sarcina probațiunii privind demonstrarea respectării principiului lungimii brațului aparține contribuabilului.

(8) La aplicarea prevederilor prezentului capitol se va ține cont de Liniile directoare OCDE privind prețurile de transfer.

Articolul 226[19]. Întocmirea și prezentarea informației

privind prețurile de transfer și a dosarului

privind prețurile de transfer

(1) Contribuabilul care înregistrează tranzacții cu persoane afiliate cu o valoare totală pe parcursul unei perioade fiscale, calculată prin însumarea valorii tranzacțiilor efectuate cu toate persoanele afiliate, fără TVA, egală sau mai mare de 20 000 000 de lei este obligat să întocmească informația privind prețurile de transfer și, la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat, dosarul prețurilor de transfer.

(2) Informația privind prețurile de transfer se prezintă nu mai târziu de data de 25 a lunii a șasea după finele perioadei fiscale de gestiune.

(3) Dosarul prețurilor de transfer este întocmit și prezentat de contribuabilul specificat la alin. (1), la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat, în termen de 120 de zile din momentul solicitării, dar nu mai devreme de termenul de depunere a informației privind prețurile de transfer.

(4) Tranzacțiile controlate care fac obiectul unui acord de preț în avans nu participă la stabilirea pragurilor și documentării tranzacțiilor prevăzute la alin. (1).

(5) Contribuabilul are dreptul să prezinte informația privind prețurile de transfer corectată, în conformitate cu art. 188.

(6) Contribuabilul are dreptul să prezinte dosarul prețurilor de transfer corectat în termen de până la 30 de zile din data comunicării deciziei Serviciului Fiscal de Stat privind ajustarea/estimarea prețurilor de transfer.

(7) În scopul determinării pragului și al documentării tranzacțiilor prevăzute la alin. (1) nu se iau în considerare avansurile primite/acordate, diferențele de curs și diferențele de reevaluare a activelor și a datoriilor reflectate în evidența contabilă ca rezultat al tranzacțiilor efectuate cu persoanele afiliate, cu excepția tranzacțiilor de schimb valutar. În scopul determinării pragului pentru tranzacții legate de leasing, credit, împrumut se iau în calcul exclusiv dobânzile prevăzute la art. 12 pct. 7), calculate pe parcursul perioadei fiscale.

(8) Forma, conținutul și modul de prezentare a informației privind prețurile de transfer și a dosarului prețurilor de transfer se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.

(9) Prezentul articol nu se aplică persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova care nu practică activitate de întreprinzător.

Articolul 226[20]. Metodele de verificare a prețurilor

de transfer

(1) În cazul în care principiul lungimii brațului nu este respectat, în cadrul unei tranzacții și/sau al unui grup de tranzacții între persoane afiliate, Serviciul Fiscal de Stat poate ajusta suma veniturilor și/sau a cheltuielilor oricăreia dintre părțile afiliate în baza prețului determinat conform principiului lungimii brațului.

(2) În cazul în care contribuabilul nu prezintă datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer respectă principiul lungimii brațului, Serviciul Fiscal de Stat poate estima suma veniturilor și/sau a cheltuielilor oricăreia dintre părțile afiliate în baza prețului determinat conform principiului lungimii brațului.

(3) La stabilirea formării prețului de transfer conform principiului lungimii brațului pentru tranzacțiile desfășurate între persoane afiliate sunt utilizate următoarele metode:

a) metoda comparării prețurilor;

b) metoda cost plus;

c) metoda prețului de revânzare;

d) metoda marjei nete tranzacționale;

e) metoda împărțirii profitului;

f) orice altă metodă recunoscută în Liniile directoare OCDE privind prețurile de transfer.

(4) La ajustarea/estimarea de către Serviciul Fiscal de Stat a prețului de transfer conform principiului lungimii brațului se utilizează metoda cea mai adecvată prevăzută la alin. (3).

(5) La stabilirea celei mai adecvate metode sunt utilizate următoarele criterii:

a) metoda este stabilită în funcție de conținutul tranzacției controlate, precum și în baza rezultatelor analizei funcționale a tranzacției controlate, inclusiv ținând cont de funcțiile îndeplinite, activele utilizate și riscurile suportate;

b) metoda este stabilită în baza informațiilor din surse veridice, inclusiv a informațiilor aferente tranzacțiilor între persoane independente;

c) metoda este stabilită ținând cont de documentele prezentate de către contribuabil;

d) metoda este stabilită în funcție de gradul de comparabilitate dintre tranzacțiile controlate și tranzacțiile între persoane independente;

e) metoda este stabilită în funcție de circumstanțele individuale ale cazului.

(6) Procedura de efectuare a controlului fiscal și de emitere a deciziei se efectuează

în conformitate cu cap. 11 din titlul V.

(7) În cazul în care face dovada că metoda utilizată de contribuabil la stabilirea prețului nu respectă principiul lungimii brațului, Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să aplice alte metode stabilite la alin. (3).

(8) Procedura de stabilire și aplicare a metodelor pentru determinarea formării prețului de transfer conform principiului lungimii brațului este aprobată de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226[21]. Procedura pentru eliminarea dublei

impuneri între persoane rezidente afiliate

(1) În cazul tranzacțiilor între persoane rezidente afiliate, ajustarea și/sau estimarea veniturilor și/sau a cheltuielilor efectuată de către Serviciul Fiscal de Stat uneia dintre persoanele afiliate este opozabilă și celeilalte persoane afiliate.

(2) În cazul ajustării și/sau estimării venitului și/sau a cheltuielilor persoanei rezidente afiliate supuse controlului, în vederea evitării dublei impuneri, după expirarea termenului prevăzut la art. 252 alin. (3), Serviciul Fiscal de Stat emite decizia de ajustare și/sau estimare celeilalte persoane rezidente afiliate.

(3) În temeiul deciziei de ajustare și/sau estimare, cealaltă persoană rezidentă afiliată este în drept să prezinte declarația corectată cu privire la impozitul pe venit. În cazurile stabilite la art. 188 alin. (4), contribuabilul este în drept să solicite Serviciului Fiscal de Stat efectuarea controlului în scopul eliminării dublei impuneri, în temeiul deciziei de ajustare și/sau estimare.

Procedura de emitere, modelul și conținutul deciziei de ajustare și/sau estimare se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226[22]. Procedura pentru eliminarea dublei

impuneri între persoane afiliate

rezidente și nerezidente

(1) Eliminarea dublei impuneri în rezultatul ajustării veniturilor și/sau a cheltuielilor între persoane afiliate rezidente și nerezidente, aferente unei tranzacții controlate, se realizează în temeiul acordului de evitare a dublei impuneri încheiat între statul persoanei afiliate nerezidente și Republica Moldova.

(2) Persoana afiliată rezidentă menționată la alin. (1) este în drept să depună cerere de ajustare la Serviciul Fiscal de Stat, cu anexarea actelor confirmative privind efectuarea de către persoana afiliată nerezidentă a ajustărilor/estimărilor obligațiilor fiscale conform principiului lungimii brațului.

(3) Serviciul Fiscal de Stat examinează cererea contribuabilului, prevăzută la alin. (2), în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii acesteia și ia una dintre următoarele

decizii:

a) confirmă posibilitatea ajustării;

b) respinge posibilitatea ajustării, dacă o astfel de ajustare este nefondată sau dacă documentele necesare nu sunt disponibile, cu justificarea obligatorie către contribuabil a motivelor refuzului;

c) dispune efectuarea unui control privind respectarea principiului lungimii brațului în raport cu tranzacția aferentă pentru care se solicită ajustarea.

Articolul 226[23]. Ajustarea benevolă

(1) În cazul în care nu respectă principiul lungimii brațului în cadrul tranzacțiilor, contribuabilul este în drept să efectueze ajustarea veniturilor și/sau a cheltuielilor.

(2) În cazul ajustării benevole aferente perioadelor anterioare, contribuabilul este obligat să prezinte informația corectată privind prețurile de transfer sau dosarul corectat privind prețurile de transfer și dările de seamă fiscale corectate în conformitate cu art. 188.

Articolul 226[24]. Surse de informație utilizate la stabilirea

respectării principiului lungimii brațului

în cadrul tranzacțiilor controlate

Contribuabilul și Serviciul Fiscal de Stat sunt în drept să utilizeze informații care să permită compararea condițiilor comerciale și financiare ale tranzacțiilor, în special:

a) informații privind tranzacțiile necontrolate comparabile ale contribuabilului, precum și informații despre tranzacțiile necontrolate comparabile ale celeilalte părți la tranzacția controlată;

b) orice surse care conțin informații și care oferă informații despre tranzacții, condiții și/sau persoane comparabile;

c) informațiile primite de Serviciul Fiscal de Stat în temeiul acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 226[25]. Emiterea/extinderea/revizuirea

acordului de preț în avans

(1) Acordul de preț în avans se emite în baza cererii contribuabilului. Cererea trebuie să fie însoțită de documente relevante și de dovada plății taxei de emitere. Acordul de preț în avans bilateral/multilateral se emite doar în cazul în care există acord de evitare a dublei impuneri încheiat între statul persoanei afiliate nerezidente și Republica Moldova.

(2) Un acord de preț în avans poate fi solicitat de către un contribuabil rezident sau de o reprezentanță permanentă/sucursală a persoanei juridice nerezidente înregistrată în

Republica Moldova.

(3) Nu poate fi emis un acord de preț în avans pentru tranzacțiile controlate care, la data depunerii cererii, au fost obiectul unui control fiscal în derulare sau finisat efectuat prin prisma determinării respectării lungimii de braț.

(4) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile finisate, în curs de derulare și/sau viitoare.

(5) Dacă tranzacțiile controlate au fost încheiate cu persoane afiliate nerezidente, Serviciul Fiscal de Stat, la cererea contribuabilului, comunică cu autoritatea străină competentă în scopul emiterii unui acord de preț în avans bilateral/multilateral.

(6) În cazul în care autoritatea străină competentă refuză încheierea unui acord de preț în avans bilateral/multilateral sau, în termen de 6 luni de la data depunerii cererii de către contribuabil, nu a fost recepționat un răspuns de la autoritatea străină competentă, Serviciul Fiscal de Stat informează contribuabilul despre acest fapt.

(7) În cazul prevăzut la alin. (6), contribuabilul este în drept, în termen de 30 de zile de la data comunicării:

a) să retragă cererea de încheiere a unui acord de preț în avans și să beneficieze de restituirea taxei de emitere;

b) să modifice cererea de încheiere a unui acord de preț în avans bilateral/multilateral prin solicitarea de a încheia un acord de preț în avans unilateral;

c) să modifice cererea de încheiere a unui acord de preț în avans multilateral prin solicitarea de a încheia un acord de preț în avans bilateral, dacă o autoritate străină competentă și-a manifestat acordul de a încheia un acord de preț în avans.

(8) În perioada de valabilitate, acordul de preț în avans poate fi modificat prin extindere sau revizuire la solicitarea contribuabilului deținător al acordului, prin depunerea unei cereri. Cererea poate fi depusă cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate, sub sancțiunea decăderii.

(9) Extinderea acordului de preț în avans poate avea loc în situația în care contribuabilul solicită includerea în acordul de preț în avans încheiat a altor tranzacții cu persoane afiliate, în limitele perioadelor fiscale pentru care a fost încheiat acordul.

(10) Revizuirea acordului de preț în avans poate avea loc în situația în care intervin circumstanțe, elemente de fapt și de drept ce nu au fost previzionate sau au fost inexact previzionate la momentul emiterii acordului de preț în avans și care pot influența termenii și condițiile acordului, în limitele perioadelor fiscale pentru care a fost încheiat acordul.

(11) Modelul și conținutul cererii, documentele ce urmează a fi anexate, modul de soluționare a cererii de emitere/modificare se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

(12) Modul, conținutul și termenul de emitere/modificare a acordului de preț în avans se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226[26]. Perioadele acoperite de acordul

de preț în avans

(1) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile controlate în derulare sau viitoare și nu poate depăși 5 perioade fiscale, inclusiv perioada fiscală în care este depusă cererea.

(2) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile controlate finisate în ultimele două perioade fiscale și nu va include perioada fiscală în care este depusă cererea.

Articolul 226[27]. Încetarea acordului de preț în avans

(1) Acordul de preț în avans încetează în următoarele cazuri:

a) expirarea termenului pentru care a fost emis, dacă nu a fost depusă o cerere de prelungire;

b) revocarea acordului de preț în avans de către Serviciul Fiscal de Stat;

c) anularea acordului de preț în avans de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Modul și temeiurile de revocare și anulare a acordului de preț în avans se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226[28]. Taxele de emitere/modificare

a acordului de preț în avans

(1) Emiterea acordului de preț în avans se supune taxei de emitere/modificare după cum urmează:

a) în cazul acordurilor de preț în avans unilaterale – 30000 de lei per tip de tranzacție;

b) în cazul acordurilor de preț în avans bilaterale/multilaterale – 50000 de lei per tip de tranzacție.

(2) Modul de percepere a taxei de emitere/modificare a acordului de preț în avans se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226[29]. Raportarea aplicării acordului

de preț în avans

(1) Contribuabilul care deține un acord de preț în avans este obligat să întocmească și să prezinte un raport anual privind modul de respectare și executare a acordului de preț pentru fiecare perioadă fiscală acoperită de către acesta. Raportul se depune până la data-limită stabilită pentru depunerea declarației pe venit.

(2) Forma, conținutul și modul de prezentare a raportului menționat la alin. (1) se

stabilesc de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226[30]. Verificarea aplicării acordului

de preț în avans

Verificarea respectării acordului de preț în avans se efectuează de către organul fiscal în cadrul controlului fiscal.

Capitolul 12

ASIGURAREA STINGERII OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 227. Măsurile de asigurare a stingerii

obligaţiei fiscale

(1) Stingerea obligaţiilor fiscale se asigură prin aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întîrziere (penalităţii) la impozite şi taxe, prin suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi, cu excepţia celor de la conturile de credit şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), prin sechestrarea bunurilor şi prin alte măsuri prevăzute de prezentul titlu şi de actele normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Stingerea obligaţiei fiscale poate fi garantată prin gaj legal şi convenţional, în conformitate cu legislaţia cu privire la gaj.

(3) În cazul trecerii frontierei vamale şi/sau al plasării mărfurilor în regim vamal, se aplică măsuri de asigurare a stingerii obligaţiilor fiscale în conformitate cu legislaţia vamală.

Articolul 227[1]. Stingerea obligaţiilor fiscale în cazul

lichidării agentului economic

(1) Obligaţiile fiscale ale agentului economic aflat în proces de lichidare, restante după lichidarea activelor, se sting de către asociaţi/acţionari/membri/ fondatori în limita răspunderii patrimoniale stabilite de legislaţie.

(2) Achitarea datoriilor faţă de bugetul public naţional de către agentul economic aflat în proces de lichidare se efectuează în ordinea de executare a creanţelor stabilită la art.36 din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi.

(3) Suma plătită în plus, apărută ca rezultat al achitării de către contribuabil a obligaţiilor fiscale, urmează a fi îndreptată la stingerea obligaţiilor fiscale prin compensare conform art.175 din prezentul cod. Dacă contribuabilul nu are restanţe faţă de bugetul public naţional, suma plătită în plus se restituie contribuabilului conform art.176 din prezentul cod.

Articolul 228. Majorarea de întîrziere (penalitatea)

(1) Majorarea de întîrziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcţie de cuantumul impozitului, taxei şi de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întîrziere este obligatorie, independent de forma de constrîngere. Majorarea de întîrziere reprezintă o parte din obligaţia fiscală şi se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul şi în bugetul stabilite conform legislaţiei fiscale se plăteşte o majorare de întîrziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii lor, pentru perioada care începe după scadenţa impozitului, taxei şi care se încheie în ziua plăţii lor efective inclusiv.

(2^1) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine greşeli sau omisiuni şi prezintă darea de seamă corectată, precum şi în cazul în care contribuabilul nu are obligaţia prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greşit calculul şi plata impozitelor şi taxelor, iar în urma acestora apar obligaţii fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întîrziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decît obligaţia fiscală corespunzătoare.

(3) Cuantumul majorării de întîrziere se determină anual în funcţie de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operaţiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărţită la numărul de zile ale anului şi aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.

(4) Pentru neplata în termen a impozitului şi a taxei înscrise de organul cu atribuţii de administrare fiscală în contul personal al contribuabilului, majorarea de întîrziere (penalitatea) se calculează fără a fi emisă vreo decizie. Procedura şi periodicitatea calculării (aplicării) majorării de întîrziere (penalităţii) şi reflectării ei în contul personal al contribuabilului se stabilesc de conducerea organului cu atribuţii de administrare fiscală respectiv, iar pentru impozitele administrate de serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale – de către autorităţile reprezentative ale administraţiei publice locale. În cazurile reflectării periodice a majorării de întîrziere (penalităţii) în contul personal al contribuabilului, se permite de a nu reflecta suma ei calculată pentru fiecare impozit şi taxă în parte în mărime mai mică de 10 lei.

(5) La cererea contribuabililor, în cazul prezentării documentelor confirmative, organele cu atribuţii de administrare fiscală nu vor aplica (nu vor calcula) majorări de întîrziere (penalităţi):

a) contribuabililor care au depus documentele pentru transferul, de pe un cont pe altul, al sumelor plătite în cadrul unui buget – pentru perioada de la data achitării şi pînă la data transferului efectiv, în limitele sumei achitate. Prevederile prezentei litere pot fi aplicate și la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, inclusiv în cazul stingerii obligației fiscale prin compensare la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat;

a^1) contribuabililor care au depus documentele pentru transferul sumelor plătite din contul unui buget (bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat şi

fondurile obligatorii de asistenţă medicală) la contul altui buget (bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat şi fondurile obligatorii de asistenţă medicală) – pentru perioada de la data intrării documentelor la organul respectiv şi pînă la data transferului efectiv;

a[2]) contribuabililor care au depus cerere pentru compensarea datoriilor faţă de buget din contul restituirii T.V.A. sau accizelor – pentru perioada de la data depunerii cererii privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești şi pînă la data transferului efectiv;

b) contribuabililor care efectuează cheltuieli compensate de la buget prin finanţare directă ori care furnizează mărfuri, execută lucrări şi/sau prestează servicii instituţiilor finanţate de la buget, în limitele alocaţiilor aprobate pentru aceste scopuri, – pe perioada existenţei datoriei faţă de contribuabil la obligaţiile fiscale care nu vor depăşi cuantumul acestei datorii.

(6) Pentru obligaţiile fiscale luate la evidenţă specială conform art.206, nu se calculează majorare de întîrziere (penalitate). Majorarea de întîrziere (penalitatea) se restabileşte în conturile contribuabilului odată cu parvenirea circumstanţelor indicate la art. 174 alin. (7).

(7) În cazurile în care termenul de stingere a obligaţiei fiscale coincide cu data încasării sumelor în numerar de către bancă (sucursala) în contul stingerii obligaţiei fiscale indicate, nu se aplică (nu se calculează) majorare de întîrziere (penalitate) pentru perioada de timp stabilită la art.171 alin.(6).

(8) - *abrogat.*

(9) Contribuabilii pentru care, potrivit alin.(5) lit.b), nu se aplică (nu se calculează) majorări de întîrziere (penalităţi) nu vor calcula penalităţi instituţiilor publice finanţate de la buget pentru neefectuarea în termen a plăţilor pentru mărfuri şi servicii în limitele bugetelor aprobate.

(10) Pentru sumele impozitelor şi taxelor solicitate de către contribuabil spre restituire şi restituite în mărimi mai mari decît suma calculată în condiţiile legii, inclusiv ca urmare a controlului repetat, se calculează majorare de întîrziere (penalitate) pentru suma restituită în plus pentru perioada care începe cu data restituirii efective la contul bancar și/sau la contul de plăți al agentului economic, sau în contul stingerii datoriilor acestuia ori ale creditorilor lui faţă de bugetul public naţional şi pînă la data recuperării acestora.

Articolul 229. Suspendarea operaţiunilor la conturile

bancare şi/sau conturile de plăţi

(1) Suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi, cu excepţia celor de împrumut, a conturilor bancare şi/sau conturilor de plăţi deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova şi donatorii externi şi a conturilor bancare şi/sau conturilor de plăţi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum şi celor ale

persoanelor fizice care nu sînt subiecţi ai activităţii de întreprinzător (în cazul executorilor judecătoreşti – numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislaţiei insolvabilităţii, este o măsură prin care Serviciul Fiscal de Stat limitează dreptul contribuabilului de a folosi mijloacele băneşti care se află şi/sau se vor depune la conturile lui bancare şi/sau de plăţi şi de a folosi noile conturi, deschise în aceeaşi sau în o altă bancă (sucursală), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale.

(1^1) Suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi deţinute de către notari, avocaţi, administratori autorizaţi şi mediatori se efectuează conform prevederilor prezentului articol.

(2) Dispoziţia privind suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului poate fi emisă în cazul comiterii oricărei încălcări din cele prevăzute la art.253 alin.(1), la art.255, la art.260 alin.(1), la art.263 alin.(1) şi (2), precum şi în cazurile nestingerii, în termenul stabilit, a obligaţiei fiscale şi urmăririi sumei debitoare a contribuabilului restanţier.

(2^1) Dispoziţia privind suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului, emisă pentru încasarea mijloacelor băneşti în contul stingerii obligaţiei fiscale, nu împiedică executarea ordinelor incaso sau a documentelor executorii emise de către executorul judecătoresc. În acest sens, Serviciul Fiscal de Stat se va alătura procedurii de executare conform art.92 din Codul de executare prin emiterea ordinelor incaso aferente dispoziţiilor de suspendare respective.

(2^2) După eliberarea sumelor realizate în faza de executare, executorul judecătoresc va prezenta, în termen de 3 zile, informaţii cu privire la sumele distribuite creditorilor în modul stabilit de Codul de executare. În cazul neexecutării prescripţiilor menţionate, precum şi în cazul nedistribuirii sumelor conform categoriilor de creanţe prevăzute la art.145 din Codul de executare, în partea ce ţine de obligaţia fiscală aferentă bugetului, faţă de executorul judecătoresc responsabil se va aplica, în baza deciziei Serviciului Fiscal de Stat, o sancţiune prevăzută la art.253 alin.(4^1) din prezentul cod cu obligarea executorului judecătoresc, în cazul în care nu a distribuit sau a distribuit incorect sumele băneşti, să le transfere în termen de 3 zile la bugetul respectiv.

(3) Dispoziţia privind suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului se emite de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat, aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, şi are valoare de document executoriu.

(4) Serviciul Fiscal de Stat remite atît băncii (sucursalei) în care contribuabilul are conturi bancare şi/sau conturi de plăţi, cît şi acestuia dispoziţia privind suspendarea operaţiunilor la conturile lui bancare şi/sau conturile de plăţi.

(5) Bancă (sucursală), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale execută necondiţionat dispoziţia privind suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului imediat după ce o primeşte, permiţînd trecerea la scăderi:

a) a oricăror sume în contul bugetului;

b) în contul creditorilor gajişti a sumelor băneşti încasate de la exercitarea dreptului de gaj;

c) a sumelor transferate de la contul de împrumut al întreprinderii în scopurile pentru care a fost acordat împrumutul;

d) a comisioanelor băncii (sucursalei), societății de plată, societății emitente de monedă electronică și/sau furnizorilor de servicii poștale, aferente executării parţiale sau totale de către aceasta a ordinelor incaso emise de către Serviciul Fiscal de Stat sau a ordinelor de plată emise în contul bugetului, care se încasează din contul contribuabilului neafectînd suma indicată în ordinul incaso sau în ordinul de plată.

(6) Limitarea dreptului contribuabilului de a utiliza noi conturi se exercită prin refuzul Serviciului Fiscal de Stat de a confirma primirea în evidenţa sa a noului cont bancar şi/sau cont de plăţi.

(7) Banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale care suspendă operaţiunile la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului în conformitate cu prezentul articol nu poartă răspundere pentru aceste acţiuni.

(8) Dispoziţia privind suspendarea operaţiunilor la conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului se anulează în cazul lichidării contribuabilului sau odată cu lichidarea încălcării pentru care a fost aplicată suspendarea sau în cazul satisfacerii de către organul competent a contestaţiei contribuabilului, a cererii contribuabilului (debitorului), ţinînd cont de motivele temeinice invocate de acesta, inclusiv constituirea de garanţii – bunuri libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, scrisoare de garanţie bancară, gaj, fidejusiune, precum şi în baza deciziei instanţei de judecată sau a contractului de amînare şi eşalonare.

Articolul 230. Sechestrarea bunurilor

Sechestrarea bunurilor ca măsură de asigurare a plăţii impozitelor, taxelor şi/sau amenzilor se exercită în modul şi în condiţiile prevăzute la capitolul 9.

Capitolul 13

DISPOZIŢII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA

PENTRU ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI

Articolul 231. Noţiunea şi temeiurile tragerii la răspundere

pentru încălcare a legislației

(1) În sensul prezentului cod, tragerea la răspundere pentru încălcare a legislației înseamnă aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat, în condiţiile prevăzute de legislaţia fiscală, a unor sancţiuni faţă de persoanele care au săvîrşit încălcări a legislației.

(2) Temeiul tragerii la răspundere pentru încălcare a legislației este însăşi încălcarea legislației.

(3) Încălcările a legislației se califică după cum urmează:

a) încălcare a legislației nesemnificativă;

b) încălcare a legislației semnificativă.

(4) Se consideră nesemnificativă încălcarea legislației dacă suma impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii constituie pînă la 500 de lei pentru contribuabilii specificaţi la art.232 lit.b) şi pînă la 5000 de lei pentru contribuabilii specificaţi la art.232 lit.a) şi c), inclusiv pentru fiecare perioadă fiscală în parte – în cazul nerespectării modului de declarare sau diminuării impozitului, a taxei şi/sau a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

(5) Se consideră semnificativă încălcarea legislației care nu cade sub incidenţa alin.(4).

Articolul 232. Persoanele pasibile de răspundere

pentru încălcare a legislației

Este tras la răspundere pentru încălcare a legislației:

a) contribuabilul persoană juridică a cărui persoană cu funcţie de răspundere a săvîrşit o încălcare a legislației;

b) contribuabilul persoană fizică, care nu practică activitate de întreprinzător, ce a săvîrşit o încălcare a legislației. În cazul în care acesta este lipsit de capacitate de exerciţiu sau are capacitate de exerciţiu restrînsă, pentru încălcarea legislației săvîrşită de el reprezentantul său legal (părinţii, înfietorii, tutorele, curatorul) poartă răspundere în funcţie de obiectul impozabil, de obligaţia fiscală şi de bunurile contribuabilului;

c) contribuabilul persoană fizică care practică activitate de întreprinzător, contribuabilul persoană fizică care desfăşoară activităţi independente, contribuabilul care desfăşoară servicii profesionale, contribuabilul care practică activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății și contribuabilul persoană fizică care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal care au săvîrşit o încălcare a legislației sau ale căror persoane cu funcţie de răspundere au săvîrşit o încălcare a legislației.

Articolul 233. Condiţii generale de tragere la răspundere

pentru încălcare a legislației

(1) Tragerea la răspundere pentru încălcare a legislației se face în temeiul legislaţiei fiscale în vigoare în timpul şi la locul săvîrşirii încălcării, cu excepţia situaţiilor cînd legea nouă prevede sancţiuni mai blînde, cu condiţia că încălcarea legislației, prin caracterul ei,

nu atrage după sine, în condiţiile legii, răspunderea penală.

(2) Procedura de tragere la răspundere pentru încălcarea legislației se aplică în conformitate cu legislaţia în vigoare în timpul şi în locul examinării cazului de încălcare a legislației.

(3) Tragerea la răspundere pentru încălcări a legislației conform prezentului titlu sau la o altă răspundere juridică pentru încălcarea legislaţiei fiscale nu exonerează persoana sancţionată de obligaţia plăţii impozitului, taxei, altor plăți şi/sau majorării de întîrziere (penalităţii), stabilite de legislaţie. Tragerea la răspundere pentru încălcare a legislației a contribuabililor specificaţi la art.232 nu eliberează de răspundere contravenţională, penală sau de altă răspundere prevăzută de legislaţie dacă există temeiurile respective.

Articolul 234. Absolvirea de răspundere pentru

încălcare a legislației

(1) Sancţiunea fiscală nu se aplică, în întregime sau parţial, iar în cazul în care a fost deja stabilită se anulează, în întregime sau parţial, dacă se prezintă dovezi ce confirmă legalitatea tuturor acţiunilor (inacţiunilor) sau a unor acţiuni (inacţiuni) considerate anterior ilegale. Veridicitatea şi autenticitatea dovezilor prezentate pot fi verificate de Serviciul Fiscal de Stat la sursă sau la alte persoane. Documentele prezentate cu încălcarea termenelor stabilite de Serviciul Fiscal de Stat sau după efectuarea controlului fiscal sînt verificate în mod obligatoriu.

(1^1) Amenda prevăzută la art.260 alin.(1) nu se aplică în cazul în care nu apar obligaţii suplimentare privind impozite, taxe şi/sau prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii.

(1^2) Impozitele, taxele şi majorările de întîrziere (penalităţile) nu se recalculează, sancţiunea fiscală nu se aplică în întregime sau, în cazul în care a fost deja stabilită, se anulează în întregime dacă contribuabilul a acţionat în conformitate cu soluţia fiscală individuală anticipată emisă în adresa sa potrivit prezentului cod.

(2) Persoana trasă la răspundere pentru încălcare a legislației beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate, cu excepţia amenzilor aplicate pentru comiterea repetată, în decurs de 6 luni consecutive, a încălcărilor a legislației prevăzute la art.254 şi 254^1, dacă respectă strict următoarele condiţii:

a) nu are restanţe la data adoptării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației sau le stinge concomitent cu acţiunile prevăzute la lit.b);

b) în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, stinge sumele impozitelor, taxelor, contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau 50% din amenzile indicate în decizie sau stinge obligaţia fiscală prin compensare conform art.175.

În cazul în care datele din sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat atestă

executarea cerinţelor prevăzute la lit.a) şi b), autoritatea abilitată să examineze cazurile privind încălcările legislației, de sine stătător, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare din data expirării termenului prevăzut la lit.b), adoptă o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50%.

c) în cazul în care datele din sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat nu atestă executarea cerinţelor prevăzute la lit.a) şi b), prezintă, în termenul prevăzut pentru executarea benevolă a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, documentele ce confirmă stingerea sumelor prevăzute la lit.a) şi b).

În baza documentelor prezentate conform lit.c), autoritatea abilitată să examineze cazurile privind încălcările legislației, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor, va adopta o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50%. În cazul în care, după adoptarea deciziei privind reducerea amenzilor, se constată nerespectarea cel puţin a uneia din condiţiile prevăzute la lit.a) şi b), autoritatea respectivă îşi va anula decizia, iar persoana nu va beneficia de reducerea cu 50% a amenzilor.

(3) Insolvabilitatea sau absenţa temporară din ţară a persoanei fizice sau a persoanei cu funcţie de răspundere a persoanei juridice, precum şi iminenţa unor evenimente pe care persoana ce a săvîrşit încălcarea legislației putea să le prevadă, dar nu le-a prevăzut nu constituie temei pentru neaplicarea sau anularea sancţiunii fiscale.

(4) Persoanele scutite de impozite şi/sau taxe, precum şi cele care au calculat greşit impozitul şi/sau taxa din cauza explicaţiilor greşite, prezentate în scris de Serviciul Fiscal de Stat, sînt absolvite de răspundere pentru diminuarea, calcularea incorectă sau neplata acestora.

(5) Persoanele care au calculat greşit impozitul şi/sau taxa, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la efectuarea repetată a controlului fiscal în condiţiile reglementate la art.214 alin.(8), sînt absolvite de aplicarea amenzilor şi penalităţilor pentru încălcările legislației depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.

Articolul 235. Scopul şi forma sancţiunilor fiscale

(1) Sancţiunea fiscală este o măsură cu caracter punitiv şi se aplică pentru a se preveni săvîrşirea, de către delincvent sau de către alte persoane, a unor noi încălcări, pentru educarea lor în spiritul respectării legii.

(1^1) Avertizarea se aplică pentru încălcarea legislației nesemnificativă.

(2) Pentru încălcarea legislației poate fi aplicată sancţiunea fiscală sub formă de avertizare sau amendă.

Articolul 236. Amenda

(1) Amenda este o sancţiune fiscală care constă în obligarea persoanei ce a săvîrşit o încălcare a legislației de a plăti o sumă de bani. Amenda se aplică indiferent de faptul dacă au fost aplicate sau nu alte sancţiuni fiscale ori plătite impozite, taxe, majorări de întîrziere

(penalităţi) calculate suplimentar la cele declarate sau nedeclarate.

(2) Amenda reprezintă o parte a obligaţiei fiscale şi se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(3) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine greşeli sau omisiuni şi prezintă darea de seamă corectată, precum şi în cazul în care contribuabilul nu are obligaţia prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greşit calculul şi plata impozitelor şi taxelor, iar în urma acestora apar obligaţii fiscale suplimentare şi acestea sînt achitate pînă la anunţarea unui control fiscal, amenda nu se aplică.

Articolul 237. - *abrogat.*

Articolul 238. Regulile generale de aplicare a sancţiunii

fiscale

(1) Sancţiunea fiscală se aplică în limitele stabilite de articolul respectiv din prezentul cod, în strictă conformitate cu legislaţia fiscală.

(1^1) Amenda se aplică în cazurile de încălcare a legislației semnificativă.

(2) În cazul în care o persoană a săvîrşit două sau mai multe încălcări ale legislației, sancţiunea fiscală se aplică pentru fiecare încălcare a legislației şi pentru fiecare perioadă fiscală în parte, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.188 alin.(2).

Capitolul 14

PROCEDURA DE EXAMINARE A CAZURILOR

DE ÎNCĂLCARE A LEGISLAȚIEI

Articolul 239. Scopul procedurii de examinare a

cazului de încălcare a legislației

Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare a legislației constă în: clarificarea promptă, multilaterală, exhaustivă şi obiectivă a circumstanţelor în care s-a produs, soluţionarea lui în strictă conformitate cu legislaţia, asigurarea îndeplinirii deciziei, precum şi stabilirea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la comiterea încălcării legislației, prevenirea încălcărilor, educarea în spiritul respectării legilor şi consolidarea legalităţii.

Articolul 240. Circumstanţele care exclud procedura de

examinare a cazului de încălcare a legislației

Procedura de examinare a cazului de încălcare a legislației nu poate fi iniţiată, iar procedura iniţiată urmează a fi încheiată dacă:

a) se constată că nu a avut loc nici o încălcare a legislației;

b) persoana căreia i s-a intentat procedura de examinare a cazului de încălcare a legislației a fost lichidată sau a decedat;

c) nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii necesare de a fi încasate conform legislaţiei fiscale;

d) încălcarea ce ţine de utilizarea serviciilor fiscale electronice este determinată de o defecţiune tehnică ce nu depinde de voinţa contribuabilului.

Articolul 241. Autoritatea abilitată să examineze cauzele

privind încălcările legislației

(1) Cauzele privind încălcările legislației sînt examinate de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Sînt în drept să examineze cauzele privind încălcările legislației şi să aplice sancţiuni fiscale, în numele autorităţilor abilitate, conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 242. Drepturile şi obligaţiile persoanei trase

la răspundere pentru încălcare a legislației

Persoana trasă la răspundere pentru încălcare a legislației are dreptul să ia cunoştinţă de dosarul său, să dea explicaţii, să prezinte probe, să formuleze cereri, să conteste decizia asupra cazului. Ea poate beneficia de asistenţa unui avocat căruia îi încredinţează exercitarea, în numele său, a drepturilor menţionate.

Articolul 243. Participarea persoanei trase la răspundere

pentru încălcare a legislației la examinarea

cazului

(1) Cazul de încălcare a legislației se examinează în prezenţa persoanei trase la răspundere pentru săvîrşirea încălcării. Serviciul Fiscal de Stat o anunţă în scris (prin citaţie) despre locul, data şi ora examinării cazului. Ședința de examinare a cazului de încălcare a legislației poate fi desfășurată fără întrunirea fizică a participanților, și anume prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, dacă participanții și persoana trasă la răspundere asigură, la aceeași dată și oră, prezența prin intermediul mijloacelor de comunicare respective. Pentru desfășurarea ședinței pot fi utilizate doar mijloace electronice de comunicare și programe informatice corespunzătoare, care asigură percepția vizuală și auditivă a tuturor participanților în timp real și permit efectuarea înregistrărilor video și audio.

(2) Cazul de încălcare a legislației poate fi examinat în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvîrşirea încălcării numai dacă există informaţii că a fost anunţată în modul stabilit despre locul, data şi ora examinării cazului şi dacă de la ea nu a parvenit un

demers argumentat de a fi amînată examinarea.

(3) Contribuabilul persoană fizică îşi exercită drepturile procedurale personal, printr-un reprezentant sau în comun cu reprezentantul, iar contribuabilul persoană juridică – prin intermediul conducătorului sau al reprezentantului său.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2), în cazul în care controlul fiscal a fost efectuat în conformitate cu prevederile art. 215^{1}, cazul de încălcare a legislației se examinează în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării și fără expedierea în adresa acesteia a citației, cu excepția cazului în care citarea este absolut necesară pentru derularea procedurii.

Articolul 244. Reprezentantul şi confirmarea

împuternicirilor lui

(1) Persoana lipsită de capacitate de exerciţiu sau cu capacitate de exerciţiu restrînsă este înfăţişată de reprezentantul ei legal (părinte, înfietor, tutore, curator). Acesta va prezenta autorităţii care examinează cazul certificatul împuternicirilor.

(2) Reprezentantul legal efectuează, personal sau prin reprezentant, toate acţiunile de care are dreptul, cu restricţiile prevăzute de lege.

(3) Împuternicirile reprezentantului altul decît cel legal trebuie să fie confirmate prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice calificate sau printr-o procură, eliberată în conformitate cu prezentul articol, sau printr-un document ce atestă funcţia ori împuternicirile pe care le deţine – în cazul conducătorului persoanei juridice.

(4) Procura dată de o persoană fizică se autentifică, după caz: de notar, de secretarul primăriei satului (comunei), de administraţia (conducerea) persoanei la care lucrează sau învaţă mandantul, de administraţia instituţiei curativ-profilactice staţionare în care mandantul se află pentru tratament, de comandantul (şeful) unităţii militare – dacă mandantul este militar – sau de şeful locului de detenţiune – dacă mandantul se află în detenţiune.

(5) Procura din partea unei persoane juridice se eliberează de conducătorul ei (locţiitorul acestuia).

(6) Împuternicirile avocatului se confirmă prin mandatul avocatului.

Articolul 245. Locul şi modul examinării cazului

de încălcare a legislației

(1) Cazul de încălcare a legislației este examinat la oficiul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat unde contribuabilul se află la evidenţă sau asistenţă ori în alt loc, stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Cazul de încălcare a legislației se examinează în regim închis de către autoritatea abilitată să examineze astfel de cazuri, cu condiţia respectării secretului fiscal. Pronunţarea

deciziei poate fi publică, la voinţa autorităţii care o adoptă, în cazul în care nu este contestată timp de 30 de zile de la momentul în care contribuabilul a luat cunoştinţă de această decizie.

Articolul 246. Termenele de examinare a cazului

de încălcare a legislației

(1) Cazul de încălcare a legislației se examinează în termen de 15 zile din data:

a) prezentării dezacordului – dacă a fost prezentat la timp;

b) expirării termenului de prezentare a dezacordului – dacă nu a fost prezentat sau dacă a fost prezentat cu întîrziere.

(2) În cazul prezentării unor argumente întemeiate, termenul menţionat la alin.(1) poate fi prelungit cu 30 de zile prin decizia organului abilitat să examineze cazurile de încălcare a legislației, inclusiv în baza demersului argumentat, prezentat de persoana trasă la răspundere pentru încălcare a legislației, conform art.243 alin.(2). În aceste cazuri, persoanei trase la răspundere pentru încălcare a legislației i se comunică din timp, conform art.243 alin.(1), data examinării cazului.

(2^1) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la solicitarea scrisă a contribuabilului cu menţiunea că este de acord cu rezultatele controlului, precum și în cazul în care controlul fiscal a fost efectuat în conformitate cu prevederile art. 215^1, examinarea cazului de încălcare a legislației poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin.(8).

Articolul 247. Clarificarea circumstanţelor cazului

de încălcare a legislației

Persoana care examinează cazul de încălcare a legislației este obligată să clarifice dacă:

a) a avut loc într-adevăr o încălcare a legislației;

b) trebuie să fie trasă la răspundere persoana respectivă pentru săvîrşirea de încălcare a legislației;

c) există alte circumstanţe importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Articolul 248. Decizia asupra cazului de încălcare a legislației

După examinarea cazului de încălcare a legislației, Serviciul Fiscal de Stat emite o decizie, care trebuie să conţină:

a) denumirea organului în al cărui nume se pronunţă decizia;

b) funcţia, numele şi prenumele persoanei care a emis decizia;

c) data şi locul examinării cazului;

d) remarca despre participarea persoanelor care au săvîrşit încălcarea legislației (reprezentanţilor lor);

e) denumirea (numele, prenumele), sediul (domiciliul), codul fiscal al persoanei care a săvîrşit încălcarea legislației;

f) descrierea încălcării legislației cu indicarea articolelor, alineatelor, punctelor din actele normative care au fost încălcate;

g) indicarea articolului, alineatului, punctului din actul normativ care prevede sancţiunea fiscală;

h) decizia asupra cazului;

i) termenul şi modul de contestare a deciziei;

j) alte date referitoare la caz;

k) semnătura persoanei care a emis decizia.

Articolul 249. Tipurile de decizii

(1) Asupra cazului de încălcare a legislației poate fi pronunţată una din următoarele decizii privind:

a) aplicarea de sancțiune în conformitate cu prevederile legislației și/sau încasarea de impozit, taxă sau alte plăți, calculate suplimentar, de majorare de întârziere;

b) clasarea cazului;

c) suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat;

d) modificarea/rectificarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației fiscale;

e) recalcularea obligației fiscale estimate.

(2) Decizia privind clasarea cazului se pronunţă în cazul în care:

a) există circumstanţe, prevăzute de prezentul cod, ce exclud sau absolvă de răspundere pentru săvîrşirea încălcării legislației şi nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) necesare de a fi încasate conform legislaţiei fiscale;

b) este adoptat, conform art.172, un act de anulare a sancțiunii în conformitate cu prevederile legislației, sumei impozitului, taxei sau altor plăți, majorării de întîrziere (penalităţii);

c) există, pentru acelaşi fapt, în privinţa persoanei trase la răspundere pentru încălcare a legislației, o decizie privind aplicarea unei sancţiuni fiscale şi/sau încasarea sumei impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) ori există o decizie de clasare a

cazului;

d) materialele cazului se transmit conform competenţei, dacă se constată că examinarea acestuia poate fi efectuată cu plenitudine de o altă autoritate abilitată să examineze cazurile de încălcare a legislației.

(3) Se pronunţă decizie privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat dacă există mărturii contradictorii care, la momentul examinării cazului, nu pot fi argumentate prin probe. După încheierea controlului repetat, reîncepe examinarea cazului.

(4) - *abrogat.*

Articolul 250. Pronunţarea deciziei asupra cazului

de încălcare a legislației şi înmînarea

unui exemplar al deciziei

(1) Decizia asupra cazului de încălcare a legislației se pronunţă imediat după încheierea examinării lui.

(2) În decursul a 3 zile după emiterea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, un exemplar al deciziei se înmînează sau se comunică conform modalităților prevăzute de prezentul cod persoanei vizate în ea.

Articolul 251. Propunerile de lichidare a cauzelor şi

condiţiilor săvîrşirii încălcării legislației

(1) Stabilind cauzele şi condiţiile săvîrşirii încălcării legislației, Serviciul Fiscal de Stat poate prezenta propuneri de lichidare a acestor cauze şi condiţii.

(2) În procesul examinării cazurilor de încălcare a legislației în care se constată semne ale componenţei de infracţiune, Serviciul Fiscal de Stat adoptă decizia asupra cazului de încălcare a legislației, în care se indică exact prejudiciul cauzat prin încălcările admise, măsurile de înlăturare a acestor încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin încălcare (achitarea la buget a sumelor de impozite, taxe, contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii şi/sau prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, calculate în procesul controlului).

(3) În cazul prevăzut la alin.(2), termenul de executare a măsurii de înlăturare a încălcării şi de restituire a prejudiciului cauzat nu poate depăşi 30 de zile.

(4) La sesizarea privind identificarea semnelor componenţei de infracţiune, în mod obligatoriu, se anexează actul de control, decizia asupra cazului de încălcare a legislației şi materialele ce ţin de controlul în cauză. În sesizare se face consemnarea privind executarea sau neexecutarea măsurii de înlăturare a încălcării stabilite şi privind restituirea sau nu a prejudiciului cauzat sau a contravalorii lui (achitarea la buget a sumelor de impozite, taxe, contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii şi/sau prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, calculate în procesul controlului).

Articolul 252. Executarea deciziei asupra cazului

de încălcare a legislației

(1) Persoana vizată în decizia asupra cazului de încălcare a legislației urmează să o execute în termen de 30 de zile din data comunicării. Pentru această perioadă nu se suspendă calcularea majorării de întîrziere.

(2) În caz de contestare, executarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nu se suspendă dacă autoritatea care examinează contestaţia nu dispune altfel.

(3) După expirarea termenului de 30 de zile, dacă nu a fost executată benevol sau nu a fost constituit gajul legal, decizia asupra cazului de încălcare a legislației este executată silit, în modul prevăzut de prezentul cod, de către Serviciul Fiscal de Sta.

Capitolul 15

TIPURILE DE ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAȚIEI

ŞI RĂSPUNDEREA PENTRU ELE

Articolul 253. Împiedicarea activităţii Serviciului

Fiscal de Stat

(1) Împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de producţie, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spaţiile comerciale şi în spaţiile cu o altă destinaţie, prin neprezentarea de explicaţii, date, informaţii şi documente, necesare Serviciului Fiscal de Stat, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acţiuni sau inacţiune se sancţionează cu amendă de la 4000 la 6000 de lei.

(1^1) - *abrogat.*

(2) - *abrogat.*

(3) - *abrogat.*

(4) Neexecutarea deciziei organului cu atribuții de administrare fiscală de suspendare a operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului ori anularea unilaterală a deciziei menționate de către prestatorul de servicii de plată se sancționează cu amendă de la 25% la 35% din suma trecută la scăderi în perioada de nesuspendare a operațiunilor.

(4^1) Neexecutarea sau executarea neconformă a prevederilor art.197 alin.(3^2) şi (3^3) şi ale art.229 alin.(2^2) se sancţionează, pentru fiecare încălcare, cu amendă de la 25% la 35% din suma încasată sau ce urma a fi încasată de la contribuabil în contul stingerii obligaţiei fiscale, dar nu mai puţin de 3000 de lei.

(5) Pentru neexecutarea cerinţelor din citaţia Serviciului Fiscal de Stat, contribuabilii specificaţi la art.232 lit.b) se sancţionează cu o amendă de la 400 la 600 de lei,

contribuabilii specificaţi la art.232 lit.a) şi c) – de la 4000 la 6000 de lei, iar neexecutarea cerinţelor din citaţia bancară se sancţionează cu amendă de 5000 de lei.

(5[1]) Amenzile prevăzute la alin.(5) nu se aplică în cazul în care persoanele prezintă documente justificative în partea ce ţine de imposibilitatea prezentării acestora la Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Prezentarea tardivă a informaţiei prevăzute la art.226[11] alin. (5) de către persoanele indicate la art.226[11] alin. (2) se sancţionează cu amendă de la 1,5% la 2,5% din suma indicată în informaţia prezentată tardiv, dar nu mai mult de 25 de mii de lei pentru fiecare perioadă fiscală în parte.

(7) Prezentarea informaţiei prevăzute la art.226[11] alin.(5) neautentice de către persoanele indicate la art.226[11] alin. (2) se sancţionează cu amendă de la 5% la 10% din diferenţa dintre suma care urma să fie indicată şi cea indicată în informaţie, dar nu mai mult de 50 de mii de lei pentru fiecare perioadă fiscală în parte.

(8) Neprezentarea informaţiei prevăzute la art.226[11] alin.(5) de către persoanele indicate la art.226[11] alin.(2) se sancţionează cu amendă de la 10% la 20% din suma care urma să fie indicată în informaţie, dar nu mai mult de 100 de mii de lei pentru fiecare perioadă fiscală în parte.

(9) Neexecutarea de către persoana fizică a condiţiilor prevăzute la art.226[15] alin. (2) se sancţionează cu amendă de la 2500 la 3000 de lei.

Articolul 254. Neutilizarea echipamentelor de casă

şi de control

(1) Încălcarea regulilor de utilizare a echipamentului de casă şi de control (efectuarea încasărilor băneşti în numerar în lipsa echipamentului de casă şi de control în cazul în care actele normative în vigoare prevăd folosirea acestuia, efectuarea încasărilor băneşti în numerar fără utilizarea echipamentului de casă şi de control existent, neasigurarea emiterii la echipamentul de casă şi de control a bonului de casă de valoarea sumei real încasate/primite, neasigurarea bilanţului numerarului în echipamentul de casă şi de control, care constă în formarea unui excedent de numerar nejustificat documentar mai mare de 150 de lei, utilizarea echipamentului de casă şi de control defectat, care constă în neactivarea memoriei fiscale sau imposibilitatea de identificare a softului instalat, utilizarea echipamentului de casă şi de control care nu este sigilat de Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit, utilizarea echipamentului de casă şi de control care nu este înregistrat la Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit, utilizarea echipamentului de casă și de control fără a emite bonul fiscal/documentul fiscal) se sancţionează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei.

(2)- (8) - *abrogate.*

Articolul 254[1]. Nerespectarea reglementărilor din domeniul

transporturilor auto de călători. Neeliberarea

biletelor de călătorie

(1) Efectuarea transporturilor auto de călători prin servicii ocazionale, inclusiv turistice sau în regim de taxi, fără a dispune de actul permisiv pentru acest gen de activitate (copia autorizată a acestuia), listă de control sau contract de prestări servicii pentru traficul intern de călători şi documente de plată care confirmă achitarea serviciilor de către beneficiar, în cazul în care achitarea a fost efectuată la oficiu în numerar sau prin alt instrument de plată, inclusiv bon de casă emis de echipamentul de casă şi de control al agenţilor transportatori, al agenţiilor de vânzare a biletelor, al agenţiilor turistic sau copie a dispoziţiei de plată, constituie activitate ilicită, care se sancţionează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei aplicată persoanei fizice – conducător al mijlocului de transport.

(2) Efectuarea de către agentul transportator a transporturilor auto de călători prin servicii regulate în trafic urban, suburban, interurban, raional sau internaţional fără emiterea şi/sau raportarea biletelor (bilet – bon de casă emis de echipamentul de casă şi de control sau document de strictă evidenţă cu preţ fixat, confecţionat în mod tipografic sau electronic, ce confirmă dreptul la călătorie al persoanei, încheierea contractului de transport rutier între operatorul de transport rutier/întreprindere şi persoane, precum şi faptul asigurării obligatorii a persoanei) şi/sau biletelor de bagaje (bilet de bagaje – bon de casă emis de echipamentul de casă şi de control sau document de strictă evidenţă cu preţ fixat, confecţionat în mod tipografic sau electronic, ce confirmă plata şi primirea bagajelor pentru transport, precum şi faptul asigurării obligatorii a bagajelor) se sancţionează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei aplicată agentului transportator.

Articolul 255. Neprezentarea informaţiei despre sediu

Neprezentarea, prezentarea cu întîrziere sau prezentarea Serviciului Fiscal de Stat a unor informaţii neveridice despre sediul sau despre schimbarea sediului contribuabilului, al subdiviziunilor lui se sancţionează cu amenda de la 3000 la 5000 de lei. Sînt pasibile de amendă subdiviziunile care corespund noţiunii indicate la art.5 pct.29).

Articolul 256. Nerespectarea regulilor de evidenţă

a contribuabililor

(1)-(3) - *abrogate.*

(4) Încălcarea de către banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale a prevederilor art.167 se sancţionează cu amendă de la 2000 la 4000 de lei.

(5) Modificarea sau închiderea de către banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale a contului bancar şi/sau contului de plăţi al contribuabilului (cu excepţia conturilor de credit, de depozit la termen şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum şi a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecţi ai activităţii de întreprinzător) fără certificatul Serviciului Fiscal de Stat ori cu încălcarea regulilor stabilite de legislaţie sau neprezentarea ori prezentarea tardivă Serviciului Fiscal de Stat a informaţiei despre modificarea sau închiderea contului bancar şi/sau contului de

plăţi al contribuabilului (cu excepţia conturilor de credit, de depozit la termen şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum şi a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecţi ai activităţii de întreprinzător) se sancţionează cu amendă de la 5000 la 7000 de lei.

(6) Efectuarea de către banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale a unor operaţiuni pe contul bancar şi/sau contul de plăţi al contribuabilului (cu excepţia conturilor de credit, de depozit la termen şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum şi a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecţi ai activităţii de întreprinzător) fără ca Serviciul Fiscal de Stat să confirme luarea la evidenţă a contului bancar şi/sau contului de plăţi deschis se sancţionează cu amendă de la 25% la 35% din sumele înscrise în acest cont.

(7) Neînregistrarea sau înregistrarea tardivă în calitate de plătitor de T.V.A. sau de antrepozitar autorizat se sancţionează cu amendă de la 7% la 10% din volumul de livrări impozabile, exceptînd cazurile de livrări impozabile conform art.104. În cazul aplicării amenzii în conformitate cu prezentul alineat, amenda prevăzută la art.261 alin.(5) nu se aplică.

(8) Neprezentarea sau prezentarea tardivă la Serviciul Fiscal de Stat de către contribuabil a informaţiei despre contul bancar deschis în străinătate se sancţionează cu amendă de la 4000 la 6000 de lei pentru fiecare cont bancar.

Articolul 257. Încălcarea regulilor de ţinere a contabilităţii

şi a evidenţei în scopuri fiscale

(1) - *abrogat.*

(2) Folosirea formularelor tipizate de documente primare cu regim special de un alt model decît cel stabilit prin act normativ în vigoare, efectuarea livrării impozabile pe teritoriul țării cu eliberarea facturii fiscale, alta decât e-factura, de către agentul economic inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (e-factura) conform art. 117 alin. (1^1), precum şi folosirea formularelor tipizate de documente primare cu regim special plastografiate sau străine se sancţionează cu amendă în mărime de la 25% la 35% din suma operaţiunilor economice înscrise în astfel de documente.

(3) - *abrogat.*

(4) - *abrogat.*

(5) Neasigurarea păstrării documentelor de evidenţă şi/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat) şi/sau lipsa totală ori parţială a contabilităţii, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal, se sancţionează cu amendă de la 40000 la 60000 de lei, cu calcularea, după caz, a impozitelor şi taxelor respective conform art.189 alin.(2).

(6) - *abrogat.*

(7) Prin derogare de la alin.(2) şi (5), prevederile respective nu se aplică entităţilor care ţin contabilitatea şi întocmesc situaţiile financiare în baza IFRS, pe o perioadă de pînă la 2 ani de la data implementării standardelor menţionate.

(8) Efectuarea de către agentul economic, la care este instituit post fiscal şi care a fost înştiinţat despre aceasta conform prevederilor legislaţiei în vigoare, a intrărilor/ieşirilor de mărfuri/servicii fără informarea despre aceasta a inspectorului sau a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat responsabile de activitatea postului fiscal se sancţionează cu amendă în mărime de la 50% la 100% din suma operaţiunilor economice respective.

Articolul 257[1]. Neeliberarea facturii fiscale în cazul

bunurilor gajate

Se sancţionează cu amendă de la 20% la 30% din valoarea tranzacţiei debitorul gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia.

Articolul 258. - *abrogat.*

Articolul 259. Încălcarea de către bănci (sucursale) şi/sau

societăţi de plată şi alţi prestatori de servicii

de plată a modului de decontare

(1) Încălcarea termenelor stabilite de legislaţie pentru înregistrarea mijloacelor băneşti în conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale agenţilor economici se sancţionează cu amendă de la 7% la 10% din suma neînregistrată în termen.

(2) Înregistrarea mijloacelor băneşti, obţinute din comercializarea de mărfuri, executarea de lucrări şi prestarea de servicii, în conturile de depozit sau în alte conturi bancare şi/sau conturi de plăţi eludîndu-se conturile curente în monedă naţională sau în valută străină se sancţionează cu amendă de la 4% la 6% din suma înregistrată.

(3) Neexecutarea sau executarea tardivă a ordinului de plată şi/sau a ordinului incaso privind stingerea obligaţiei fiscale în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui dispune de mijloace băneşti la contul bancar şi/sau contul de plăţi se sancţionează cu amendă, pentru fiecare zi de întîrziere, de de la 1,5% la 2,5% din suma care trebuie plătită, dar nu mai mult decît suma care urma a fi executată.

(4) Încălcarea termenelor de înregistrare în conturile Trezoreriei de Stat de către bănci (sucursale) şi/sau societăţi de plată şi alţi prestatori de servicii de plată a sumelor încasate de la contribuabil se sancţionează cu amendă, pentru fiecare zi de întîrziere, de la 1,5% la 2,5% din suma neînregistrată în termen, dar nu mai mult decît suma care urma a fi transferată.

(5) Neprezentarea sau prezentarea tardivă de către bancă (sucursală), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorul de servicii poștale la Serviciul Fiscal de Stat a informaţiei despre înscrierea în contul bancar şi/sau contul de plăţi

al contribuabilului a mijloacelor băneşti, în cazul suspendării operaţiunilor la acest cont, se sancţionează cu amendă în mărime de la 0,8% la 1% din suma înscrisă în cont pentru fiecare zi de neprezentare sau de întîrziere, dar nu mai mult decît suma care urma a fi încasată.

(6) Neexecutarea sau executarea eronată de către bancă (sucursala) şi/sau societatea de plată şi alţi prestatori de servicii de plată a ordinelor de plată privind achitarea obligaţiilor fiscale faţă de bugetul public naţional în conformitate cu rechizitele indicate de contribuabil se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de lei pentru fiecare caz de ordin de plată neexecutat sau executat eronat.

(7) Refuzul băncii (sucursalei) şi/sau societăţii de plată sau al altor prestatori de servicii de plată de a recepţiona de la persoane fizice mijloace băneşti în numerar aferente bugetului se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de lei pentru fiecare caz de refuz.

Articolul 260. Nerespectarea modului de întocmire,

de prezentare a dării de seamă fiscale

şi a facturii fiscale

(1) Nerespectarea modului de întocmire şi de prezentare a dării de seamă fiscale se sancţionează cu o amendă de la 200 la 400 de lei pentru fiecare dare de seamă fiscală, dar nu mai mult de 2000 de lei pentru toate dările de seamă fiscale, aplicată contribuabililor specificaţi la art.232 lit.b), şi cu amendă de la 500 la 1000 de lei pentru fiecare dare de seamă fiscală, dar nu mai mult de 10000 de lei pentru toate dările de seamă fiscale, aplicată contribuabililor specificaţi la art.232 lit.a) şi c).

(2) - *abrogat.*

(3) - *abrogat.*

(4) Neprezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute la art. 117 și 1171 de către subiecții impunerii cu TVA, inclusiv pentru livrările ce se scutesc de TVA fără drept de deducere, se sancționează cu o amendă de la 3000 la 3600 de lei pentru fiecare factură fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 72000 de lei pentru toate facturile fiscale neprezentate.

(4^1) - *abrogat.*

(5) În cazul micşorării (diminuării) venitului impozabil declarat de către contribuabilul care a aplicat cota zero la impozitul pe venit în perioada 1 ianuarie 2008 – 31 decembrie 2011, se aplică o amendă de la 12% la 15% din suma nedeclarată (diminuată) a venitului impozabil.

(6) În cazul micșorării (diminuării) venitului impozabil declarat de către contribuabilul care a beneficiat de amânarea termenului de achitare a impozitului pe venit aferent profitului obținut pentru perioadele fiscale 2023–2026 inclusiv, conform prevederilor art. 87 alin. (1^1), se aplică o amendă de la 12% la 15% din suma nedeclarată (diminuată) a venitului

impozabil.

(7) Prezentarea tardivă a informației prevăzute la art. 226[19] se sancționează cu amendă de la 30 000 lei la 50 000 lei.

(8) Prezentarea informației prevăzute la art.226[19] neautentice care a determinat diminuarea sau eschivarea obligațiilor fiscale se sancționează cu amendă de la 60000 la 90000 de lei.

(9) Neprezentarea informației prevăzute la art.226[19] se sancționează cu amendă de la 100000 la 150000 de lei.

(10) Prezentarea tardivă a dosarului privind prețurile de transfer se sancționează cu amendă de la 30000 la 50000 de lei.

(11) Prezentarea dosarului privind prețurile de transfer cu informații neautentice care au determinat diminuarea sau eschivarea obligațiilor fiscale se sancționează cu amendă de la 150000 la 200000 de lei.

(12) Neprezentarea dosarului privind prețurile de transfer se sancționează cu amendă de la 300000 la 500000 de lei.

Articolul 260[1]. Încălcarea modului de prezentare de către

contribuabil a documentelor privind plăţile

şi/sau impozitele reţinute

Neprezentarea sau prezentarea tardivă, neconformă, neautentică beneficiarului plăţilor a informaţiei specificate la art.92 alin.(4) şi (4[1]) de către persoanele care sînt obligate să reţină impozitul la sursa de plată se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de lei pentru fiecare informaţie, dar nu mai mult de 5000 de lei.

Articolul 260[2]. Încălcarea modului de prezentare de către

rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei

a datelor ce ţin de efectuarea plăţilor salariale

Neprezentarea informaţiei specificate la art.374 sau prezentarea tardivă, neconformă şi neautentică a acesteia beneficiarului plăţilor de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei se sancţionează cu amendă în mărime de 200 de lei pentru fiecare informaţie, dar nu mai mult de 5000 de lei.

Articolul 261. Încălcarea regulilor de calculare şi de plată

a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare

obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor

de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în

cotă procentuală

(1)-(3) - *abrogate.*

(4) Diminuarea impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, prin prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a unei dări de seamă fiscale cu informaţii sau date neveridice se sancţionează cu amendă de la 20% la 30% din suma diminuată.

(4^1) Prevederile alin.(4) nu se aplică în cazul în care contribuabilul depune de sine stătător darea de seamă corectată în conformitate cu art.188, cu condiţia ca aceasta să nu conţină informaţii şi date neveridice.

(5) Eschivarea de la calculul şi de la plata impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, se sancţionează cu o amendă de la 80% la 100% din suma impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii nedeclarate, stabilite în cotă procentuală.

(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancţionează cu amendă în cuantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit şi data de prezentare a declaraţiei fiscale. Suma neplătită a impozitului pe venit se determină ca diferenţă dintre impozitul calculat şi plătit de contribuabil şi impozitul pe care acesta era obligat să-l plătească. Impozitul pe venit care urmează a fi plătit reprezintă cea mai mică mărime din impozitul calculat care urma să fie plătit în anul precedent sau 80% din suma definitivă a impozitului din perioada fiscală curentă, scăzîndu-se trecerile în cont (cu excepţia impozitului plătit în rate). Sancţiunea nu se aplică în cazul în care impozitul pe venit ce urmează a fi plătit este mai mic de 5000 de lei. Amenda nu se aplică contribuabililor menţionaţi la art.228 alin.(5) în ceea ce priveşte obligaţiile fiscale şi perioadele fiscale pentru care nu se aplică (nu se calculează) majorări de întîrziere (penalităţi).

Articolul 262. Încălcarea modului de utilizare

a timbrelor de acciză

(1) Lipsa timbrelor de acciză la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcare obligatorie sau utilizarea unor timbre de acciză falsificate ori nevalabile se sancționează cu amendă de la 25000 la 35000 de lei în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără timbre de acciză sau cu timbre de acciză falsificate ori nevalabile.

(2) Nerestituirea stocului timbrelor de acciză neutilizate pentru produsele prevăzute la art.123 alin. (5^1) în termenul stabilit se sancționează cu amendă în mărime de la 2500 la 10000 de lei.

Articolul 262^1. Nerespectarea regulilor de comercializare

a ţigaretelor

(1) Comercializarea ţigaretelor ce nu se regăsesc în listele ce cuprind preţurile maxime de vînzare cu amănuntul declarate de către agenţii economici producători şi importatori se sancţionează cu amendă de la 30% la 50% din valoarea ţigaretelor aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la preţul de comercializare, dar nu mai puţin de 1000 de lei.

(2) Comercializarea ţigaretelor la preţuri mai mari decît preţurile maxime de vînzare cu amănuntul declarate sau începînd cu 1 ianuarie 2009 fără data fabricării imprimată pe ambalaj (pe pachetul de ţigarete) se sancţionează cu amendă în mărime de la 30% la 50% din valoarea ţigaretelor aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la preţul de vînzare cu amănuntul, dar nu mai puţin de 1000 de lei.

(3) Înregistrarea prețului maxim de vânzare a țigaretelor la o valoare mai mică decât prețul de referință, comercializarea cu amănuntul a țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință se sancționează cu amendă în mărime de la 30% la 50% din valoarea ţigaretelor și/sau a țigărilor de foi (cigarillos) aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la preţul de referință.

Articolul 263. Nerespectarea regulilor de executare silită

a obligaţiei fiscale

(1) Pentru împiedicarea funcţionarului fiscal de a efectua executarea silită a obligaţiei fiscale prin alte metode decît cele prevăzute la alin.(2)-(4), persoanele fizice se sancţionează cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de lei, iar agenţii economici – în mărime de la 8000 la 12000 de lei.

(2) Neacceptarea spre păstrare de către contribuabil (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcţie de răspundere a bunurilor sechestrate se sancţionează cu amendă, aplicată persoanei fizice, de la 4000 la 6000 de lei, iar persoanei juridice – de la 8000 la 12000 de lei.

(3) Delapidarea, înstrăinarea, substituirea sau tăinuirea bunurilor sechestrate de către persoana căreia i-au fost încredinţate spre păstrare sau de către persoana obligată să le asigure integritatea, conform legii, se sancţionează cu amendă în mărime de la 80% la 100% valoarea bunurilor sechestrate, care au fost delapidate, înstrăinate, substituite sau tăinuite.

(4) Efectuarea de operaţiuni cu valori mobiliare sechestrate, după sistarea operaţiunilor, se sancţionează cu amendă, aplicată contribuabilului şi registratorului, în mărime de la 15% la 25% din suma operaţiunii.

Articolul 263[1]. Ruperea sau deteriorarea sigiliului

Ruperea sau deteriorarea, în mod intenţionat sau din neglijenţă, a unui sigiliu legal aplicat se sancţionează cu amendă în mărime de la 30000 la 60000 de lei.

Articolul 263[2]. Încălcarea obligaţiei de transferare a plăţilor

încasate de către executorii judecătoreşti

Pentru netransferarea sau transferarea tardivă de către executorii judecătoreşti a plăţilor încasate în folosul bugetului public naţional se calculează o majorare de întîrziere (penalitate) pentru fiecare zi de întîrziere, în conformitate cu prevederile art.228 din prezentul cod.

Capitolul 16

TERMENELE DE PRESCRIPŢIE

Articolul 264. Termenul de prescripţie pentru determinarea

obligaţiilor fiscale

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuţii de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întîrziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancţiunile fiscale aferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul şi taxa menţionată sau pentru plata impozitului şi taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancţiunile fiscale neaferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvîrşirii încălcării a legislației.

(2) - *abrogat.*

(3) Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului prevăzută la alin. (1), dar care nu va depăși 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale, în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite.

Articolul 265. Termenul de prescripţie pentru stingerea

obligaţiei fiscale

(1) Dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal

de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale.

(2) Termenul de prescripţie se suspendă în cazul în care:

a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privaţiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privaţiunii de libertate;

b) contribuabilul persoană fizică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

c) persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

d) a fost acordată o amînare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amînării sau eşalonării stingerii;

e) instanţa judecătorească a hotărît perceperea impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de pînă la stingerea obligaţiei fiscale sau pînă la caducitatea hotărîrii judecătoreşti;

f) contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate;

g) obligațiile fiscale sunt luate la evidență specială conform art. 206 alin. (1);

h) există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Termenul de prescripţie îşi reia cursul din ziua încetării circumstanţei care a servit drept temei pentru suspendarea lui.

(4) Termenul de prescripție se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil.

(5) După întreruperea termenului de prescripție începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea termenului de prescripție nu se include în noul termen de prescripție.

Articolul 266. Termenul de prescripţie pentru compensarea

ori restituirea sumelor plătite în plus sau a

sumelor care, conform legislaţiei fiscale,

urmează a fi restituite

(1) Cererea de compensare ori de restituire a sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite poate fi depusă de contribuabil în termen de 6 ani din data efectuării şi/sau apariţiei lor. Cererea depusă după expirarea termenului de 6 ani este nevalabilă. În acest caz, nu se va efectua nici o compensare ori restituire, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2). Depunerea cererii suspendă curgerea termenului indicat.

(2) Serviciul Fiscal de Stat poate repune în termen şi accepta cererea de compensare şi/sau de restituire a sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite dacă contribuabilul prezintă dovezi privind imposibilitatea respectării termenului de prescripţie prevăzut la alin.(1).

(3) Sumele plătite în plus şi sumele care urmează a fi restituite, care nu au fost solicitate în termenul indicat la alin.(1), se anulează în modul stabilit de Guvern.

Capitolul 17

CONTESTAŢIILE

Articolul 267. Dreptul de a contesta decizia Serviciului

Fiscal de Stat sau acțiunea

funcționarului fiscal

(1) Decizia Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunea funcționarului fiscal poate fi contestată numai de persoana vizată în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea ori de reprezentantul ei, în modul stabilit de prezentul cod.

(2) Contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal depusă de alte persoane decât cele indicate la alin. (1) va rămâne neexaminată de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Obligația de a dovedi incorectitudinea deciziei emise de Serviciul Fiscal de Stat se atribuie persoanei care contestă.

Articolul 267[1]. Termenul de depunere a contestației

(1) Contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă în decursul a 30 de zile de la data comunicării sau notificării privind decizia sau întreprinderea acțiunii contestate. Dacă persoana indicată la art.267 alin.(1), din motive independente de voința ei, nu a putut respecta termenul legal de depunere a contestației, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen de Serviciul Fiscal de Stat. Culpa reprezentantului legal se atribuie reprezentatului.

(2) Contestația depusă după expirarea termenului menționat la alin.(1) fără ca persoana vizată să fie repusă în termen în modul prevăzut la același alineat rămâne neexaminată.

Articolul 267[2]. Depunerea contestaţiei

(1) Contestaţia împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acţiunii funcţionarului fiscal se depune la Serviciul Fiscal de Stat şi se examinează de către acesta.

(2) În cazul unui dezacord cu decizia pe care Serviciul Fiscal de Stat a emis-o pe marginea contestaţiei, contribuabilul este în drept să se adreseze în instanţa de judecată competentă.

Articolul 267[3]. Examinarea contestaţiei

(1) Serviciul Fiscal de Stat examinează contestaţia în termen de 30 de zile de la data primirii, cu excepţia cazurilor în care conducerea acestuia emite o decizie cu privire la prelungirea termenului menționat, fapt despre care este înştiinţat contribuabilul. Perioada cu care se prelungește termenul nu va depăși 30 de zile.

(2) La examinarea contestaţiei este invitat contribuabilul pentru a da explicaţii, având dreptul să depună documente confirmative. Contribuabilul este citat în conformitate cu art. 226 alin. (1), (2) şi alin. (3) lit. a)–e). Cazul poate fi examinat în absenţa contribuabilului dacă acesta a fost citat în modul stabilit şi, din motive neîntemeiate, nu s-a prezentat sau dacă a solicitat examinarea contestaţiei în absenţa sa.

(3) După examinare, conducerea Serviciului Fiscal de Stat emite o decizie pe marginea contestaţiei, un exemplar al căreia se comunică contribuabilului în decurs de 3 zile lucrătoare după emiterea deciziei.

Articolul 268. – *abrogat.*

Articolul 269. – *abrogat.*

Articolul 270. – *abrogat.*

Articolul 271. Decizia emisă pe marginea contestaţiei

(1) Pe marginea contestației împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat poate fi emisă una din următoarele decizii privind:

a) respingerea contestaţiei şi menţinerea deciziei contestate;

b) satisfacerea parţială a contestaţiei şi modificarea deciziei contestate;

c) satisfacerea contestaţiei şi anularea deciziei contestate;

c[1]) satisfacerea contestației și modificarea deciziei contestate;

d) suspendarea executării deciziei contestate şi efectuarea unui control repetat.

(2) Pe marginea contestației împotriva acţiunii funcţionarului fiscal poate fi emisă o decizie privind respingerea contestaţiei sau privind tragerea la răspundere a funcţionarului fiscal în conformitate cu legislaţia, cu restabilirea drepturilor lezate ale persoanei care a contestat acţiunea funcţionarului fiscal.

Articolul 272. Executarea deciziei emise pe marginea

contestaţiei

(1) - *abrogat.*

(2) Contestarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nu suspendă executarea deciziei contestate dacă legislaţia nu prevede altfel.

(3) Controlul în baza deciziei de suspendare a executării unei decizii contestate urmează a fi iniţiat în termen de 30 de zile calendaristice din ziua adoptării deciziei menţionate.

Articolul 273. Contestarea deciziilor şi acţiunilor privind

executarea silită a obligaţiei fiscale

(1) Decizia/hotărîrea Serviciului Fiscal de Stat şi acţiunile funcţionarilor fiscali privind executarea silită a obligaţiei fiscale pot fi contestate, în conformitate cu prezentul cod, numai de persoanele care cad sub incidenţa executării silite.

(2) Contestația împotriva deciziei/hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat şi acţiunilor funcţionarilor fiscali privind executarea silită a obligaţiei fiscale în conformitate cu prezentul cod se depune în decursul a 10 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei sau săvîrşirii acţiunilor contestate. Depunerea contestaţiei la Serviciul Fiscal de Stat nu sistează executarea silită a obligaţiei fiscale în conformitate cu prezentul cod, cu excepţia comercializării bunurilor sechestrate.

Articolul 273[1]. Contestarea în instanță de judecată

a deciziei Serviciului Fiscal de Stat

şi a acţiunilor funcţionarilor fiscali

Decizia Serviciului Fiscal de Stat şi acțiunile funcționarilor fiscali pot fi contestate, în modul stabilit de legislație, şi în instanța de judecată.

Articolul 274. - *abrogat.*

Articolul 274[1]. Examinarea contestaţiilor în cadrul

Consiliului de soluţionare a disputelor

(1) Orice persoană supusă controlului de către Serviciul Fiscal de Stat, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin actele administrative emise în cadrul procedurii de control, prin acţiunile sau inacţiunile Serviciului Fiscal de Stat sau ale funcţionarilor fiscali în cadrul acestor proceduri, este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la Serviciul Fiscal de Stat a unei contestaţii în scris, pe suport de hârtie sau în formă de document electronic.

(2) Contestaţia se examinează:

a) în cadrul Consiliului de soluţionare a disputelor (în continuare – *Consiliu*) – în cazul în care persoana supusă controlului a consemnat în cerere acordul cu privire la divulgarea datelor potrivit alin.(5) şi contestă acte administrative prin care s-a stabilit o obligaţie fiscală în sumă de peste 335000 de lei – pentru persoane juridice și peste 170000 de lei – pentru persoane fizice; sau

b) potrivit procedurii stabilite la art. 267–273[1] – în alte cazuri decât cele menționate la

lit. a) din prezentul alineat.

(3) Consiliul se constituie în cadrul Serviciului Fiscal de Stat din:

a) şefii direcţiilor cu atribuţii de elaborare sau implementare a metodologiilor de control fiscal, precum şi ai subdiviziunii juridice, desemnaţi de directorul Serviciului Fiscal de Stat;

b) reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri cu relevanță pentru domeniul fiscal, în proporție de cel puțin 50% din componența Consiliului, dar nu mai puțin de 3 reprezentanți. Reprezentant al asociaţiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociaţia aleasă în mod transparent şi public, conform procedurii stabilite de Guvern.

(4) Activitatea Consiliului este condusă şi asigurată de către directorul Serviciului Fiscal de Stat. Directorul Serviciului Fiscal de Stat este în drept să delege această funcţie altei persoane din cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

(5) Membrii Consiliului, precum şi ceilalţi participanţi la şedinţele Consiliului au obligaţia să păstreze secretul comercial, fiscal, bancar, să respecte regimul altor informaţii cu accesibilitate limitată şi să nu divulge informaţiile şi faptele care le-au devenit cunoscute în procedura de examinare a petiţiilor sau a contestaţiilor în cadrul Consiliului. Persoanele desemnate în calitate de membri ai Consiliului, inclusiv persoanele desemnate pentru reprezentarea, la şedinţa Consiliului, a asociaţiei din mediul de afaceri, membră a Consiliului, semnează o declaraţie de nedivulgare a informaţiilor şi a faptelor care le-au devenit cunoscute în procedura de examinare a contestaţiilor, fiind preîntîmpinate despre survenirea răspunderii juridice conform legislaţiei pentru divulgarea acestora. Persoanele indicate la prezentul alineat care nu au semnat sau refuză semnarea declaraţiei de nedivulgare nu se admit pentru participare la şedinţele Consiliului.

(6) La depunerea contestaţiei, în textul acesteia, se consemnează acordul sau dezacordul cu privire la divulgarea datelor care constituie secret comercial sau a altor date cu accesibilitate limitată din documentaţia supusă controlului şi/sau din actele administrative emise în cadrul procedurii de control.

(7) Şedinţele Consiliului se desfăşoară indiferent de absenţa la acestea a unor membri sau a persoanei care a depus contestaţia.

(8) Contestaţia se depune în termen de pînă la 30 de zile de la data primirii actului administrativ contestat. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, el poate fi restabilit de către Serviciul Fiscal de Stat, la cererea persoanei vizate în actul administrativ sau împotriva căreia a fost întreprinsă acţiunea.

(9) În cazul examinării contestaţiei în cadrul Consiliului, prevederile art. 267^3 alin. (2) şi ale art. 272 alin. (2) se aplică corespunzător.

(10) Decizia cu privire la contestaţia examinată de Consiliu conform art.271 se semnează de către persoana din cadrul Serviciului Fiscal de Stat care asigură conducerea Consiliului, în termen de cel mult 30 zile lucrătoare de la data depunerii contestaţiei. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat poate să prelungească termenul de 30 de zile cu încă

cel mult 30 de zile, cu informarea în termen de 3 zile a reclamantului şi cu prezentarea motivelor care au stat la baza prelungirii termenului de examinare a contestaţiei.

(11) Persoana care nu este de acord cu decizia cu privire la contestaţie este în drept să se adreseze în instanţa de judecată.

Capitolul 18

ACTELE NORMATIVE

Articolul 275. Actele normative ale Serviciului

Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat are dreptul, în limitele competenţei şi în conformitate cu legislaţia, să emită acte normative care determină mecanismul aplicării legislaţiei fiscale.

(2) Actele normative emise de Serviciul Fiscal de Stat se publică în modul stabilit.

(3) Actele normative se adoptă, se modifică şi se abrogă de Serviciul Fiscal de Stat, iar în cazurile prevăzute de legislaţie vor fi înregistrate la Ministerul Justiţiei.

(4) Actele normative emise de Serviciul Fiscal de Stat nu trebuie să contravină legislaţiei fiscale.

TITLUL VI

IMPOZITUL PE BUNURILE IMOBILIARE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 276. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Impozit pe bunurile imobiliare* – impozit local care reprezintă o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare.

2) *Bunuri imobiliare* – terenurile, clădirile, construcţiile, apartamentele şi alte încăperi izolate, a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinaţiei lor.

3) *Valoare estimată* – valoarea bunurilor imobiliare calculată la o dată anumită cu utilizarea metodelor de evaluare prevăzute de legislaţie.

4) - *abrogat.*

5) *Cotă maximă a impozitului* – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită în prezentul titlu, care poate să difere de cota concretă a

impozitului.

6) *Cotă concretă a impozitului* – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită de către autoritatea reprezentativă a administraţiei publice locale.

7) *Cadastru fiscal* – cadastru specializat ce include date sistematizate privind subiecţii impunerii, numerele cadastrale, tipurile şi adresa obiectelor ce constituie bunuri imobiliare, baza impozabilă, suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată, precum şi altă informaţie ce ţine de plata acestui impozit.

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ŞI BAZA IMPOZABILĂ A BUNURILOR IMOBILIARE

Articolul 277. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sînt persoanele juridice şi persoanele fizice rezidenţi şi nerezidenţi ai Republicii Moldova:

a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova;

b) arendaşii care arendează un bun imobiliar agricol proprietate privată, dacă contractul de arendă nu prevede altfel;

c) deţinătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune şi/sau de folosinţă) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;

d) arendaşii sau locatarii bunurilor imobiliare ale autorităţilor publice şi ale instituţiilor finanţate de la bugetele de toate nivelurile;

e) locatarii bunurilor imobiliare – în cazul contractului de leasing financiar;

f) arendaşii sau locatarii bunurilor imobiliare proprietate privată a nerezidenţilor Republicii Moldova, dacă contractul de arendă/locaţiune nu prevede altfel.

Autorităţile publice şi instituţiile finanţate de la bugetele de toate nivelurile sînt obligate să prezinte gratuit subiecţilor impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informaţia privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locaţiune.

(2) Faptul că persoanele specificate la alin.(1) nu deţin un document ce ar atesta dreptul de proprietate asupra bunurilor imobiliare, precum şi faptul neexecutării obligaţiei de înregistrare a drepturilor patrimoniale prevăzute de legislaţie nu pot constitui temei pentru nerecunoaşterea acestor persoane în calitate de subiecţi ai impunerii privind bunurile imobiliare respective, în cazul în care aceste persoane exercită, de fapt, dreptul de posesie, de folosinţă şi/sau de dispoziţie asupra acestor bunuri.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate (în folosinţă) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(4) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate comună în devălmăşie, subiect al impunerii este considerată, în baza acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz toţi proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligaţiilor fiscale.

Articolul 278. Obiectele impunerii şi baza impozabilă

a bunurilor imobiliare

(1) Obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcţiile, casele de locuit individuale, apartamentele şi alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcţiei de 50% şi mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcţie. Gradul de finalizare a construcţiei în scopul impozitării se determină de către experţii tehnici în construcţii sau de către agenţii economici cu activităţi în domeniul expertizei tehnice, sau de către autoritatea administraţiei publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul construcţiilor.

(2) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri.

Capitolul 3

EVALUAREA ŞI REEVALUAREA BUNURILOR

IMOBILIARE ÎN SCOPUL IMPOZITĂRII

Articolul 279. Evaluarea şi reevaluarea bunurilor

imobiliare

(1) Evaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale în baza unei metodologii unice pentru toate tipurile de bunuri imobiliare în modul şi în termenele stabilite de legislaţie.

(2) Evaluarea bunurilor imobiliare se efectuează pe calea evaluării în masă – în cazul obiectelor-tip ce constituie bunuri imobiliare şi pe calea evaluării individuale – în cazul obiectelor specifice (netipice).

(3) Metoda evaluării individuale a bunurilor imobiliare poate fi aplicată şi în baza deciziei instanţei judecătoreşti.

(4) La evaluarea bunurilor imobiliare, în dependenţă de destinaţia acestora, se aplică următoarele metode de determinare a valorii de piaţă:

a) metoda analizei comparative a vînzărilor;

b) metoda veniturilor;

c) metoda cheltuielilor.

(5) Reevaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale o dată la 3 ani în modul stabilit de Guvern.

(6) Finanţarea lucrărilor de evaluare a bunurilor imobiliare se efectuează de la bugetul de stat, bugetul local şi alte surse conform legislaţiei.

(7) Autoritatea administraţiei publice locale poate iniţia procesul de evaluare sau reevaluare a bunurilor imobiliare din unitatea administrativ-teritorială respectivă, inclusiv colectarea datelor iniţiale privind bunurile imobiliare, cu transmiterea ulterioară a datelor respective organelor cadastrale teritoriale pentru evaluarea în modul stabilit de legislaţia în vigoare. În aceste cazuri, finanţarea lucrărilor de evaluare şi reevaluare a bunurilor imobiliare se va efectua din bugetul local.

(8) Autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului bunurilor imobile este responsabilă de elaborarea politicii statului în domeniul evaluării și reevaluării bunurilor imobile.

Capitolul 4

COTELE, MODUL DE CALCULARE ŞI TERMENELE DE ACHITARE A IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 280. Cotele impozitului

(1) Cotele impozitului pe bunurile imobiliare:

a) pentru bunurile imobiliare cu destinaţie locativă (apartamente şi case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri); pentru garajele şi terenurile pe care acestea sînt amplasate, loturile întovărăşirilor pomicole cu sau fără construcţii amplasate pe ele:

– cota minimă – 0,05% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabileşte anual de către autoritatea reprezentativă şi deliberativă a administraţiei publice locale;

a[1]) pentru terenurile agricole cu construcţii amplasate pe ele:

- cota minimă – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabileşte anual de către autoritatea reprezentativă şi deliberativă a administraţiei publice locale;

b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinaţie decît cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele şi terenurile pe care acestea sînt amplasate şi loturile

întovărăşirilor pomicole cu sau fără construcţii amplasate pe ele – 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

(1[1]) Prin derogare de la prevederile alin. (1), consiliul local poate majora impozitul până la 300% pentru:

- clădirile și terenurile neîngrijite situate în intravilan. Criteriile de încadrare în categoria clădirilor și terenurilor neîngrijite se adoptă prin decizia autorității reprezentative și deliberative a administrației publice locale;

- terenul agricol nelucrat timp de doi ani consecutivi, impozitul fiind perceput începând cu al treilea an, în condițiile stabilite prin decizia autorității reprezentative și deliberative a administrației publice locale.

(2) Autoritatea executivă a administraţiei publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea impozitului pe bunurile imobiliare pe teritoriul administrat, le prezintă Serviciului Fiscal de Stat în termen de 10 zile de la data adoptării lor şi le aduce la cunoştinţă contribuabililor.

(3) Autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale, la stabilirea cotei concrete a impozitului, este obligată să se conducă de următoarele criterii şi principii:

a) *previzibilitatea* – contribuabilii, pentru planificarea cheltuielilor, vor cunoaşte din timp şi vor fi consultaţi, în modul stabilit, referitor la mărimea impozitului;

b) *principiul transparenţei decizionale* – autoritatea administraţiei publice locale, în mod prioritar, va informa şi va asigura accesul liber la proiectele ce vizează mărimea preconizată a impozitului;

c) *principiul echitabilităţii (proporţionalităţii) în raporturile dintre interesele unității administrativ-teritoriale şi ale contribuabilului* – autoritatea administraţiei publice locale, la stabilirea cotei concrete a impozitului, se va asigura că este respectată proporţionalitatea (echitabilitatea) între interesele colectivităţii locale şi ale contribuabililor, inclusiv nu va întreprinde acţiuni în exces sub pretextul atingerii interesului public/colectivităţii locale.

(4) În caz de divergențe la stabilirea cotei concrete a impozitului, autoritățile administraţiei publice locale efectuează o analiză a impactului de reglementare conform prevederilor art.13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activităţii de întreprinzător şi prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, adaptate şi aplicate corespunzător specificului local.

(5) Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, supune controlului de legalitate deciziile autorităţilor deliberative ale administraţiei publice locale privind stabilirea cotei concrete a impozitului, în scopul asigurării respectării prevederilor alin. (3) și (4).

Articolul 280[1]. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 281. Calcularea impozitului

(1) Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situaţiei de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale ale primăriilor. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal pînă la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal.

(1^1) Înştiinţarea subiecţilor impunerii specificaţi la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare.

(1^2) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății calculează de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare, pornindu-se de la baza impozabilă a acestora, conform situaţiei de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective.

(2) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, pentru noul subiect al impunerii impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobiliare sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosinţă şi/sau de dispoziţie asupra bunurilor imobiliare.

(2^1) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, subiectul anterior al impunerii este în drept să solicite/să efectueze calcularea (recalcularea) impozitului pe bunurile imobiliare proporţional perioadei în care a deţinut această calitate.

(3) În cazul în care subiectul impunerii primeşte bunurile imobiliare prin moştenire sau prin donaţie, obligaţia fiscală neexecutată de către subiectul precedent al impunerii este pusă în întregime pe seama noului subiect. Dacă obligaţia fiscală neexecutată depăşeşte valoarea estimată a bunurilor imobiliare primite prin moştenire, noul subiect al impunerii execută obligaţia fiscală în limite ce nu depăşesc valoarea estimată a acestui bun imobiliar.

(4) În cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosinţă şi/sau de dispoziţie asupra bunurilor imobiliare.

În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus

complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosinţă şi/sau de dispoziţie asupra bunurilor imobiliare.

Articolul 281[1]. Termenele de prezentare a calculului

impozitului

(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății sunt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare până la 25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective pentru bunurile imobiliare dobândite până la data de 31 august inclusiv. Pentru bunurile imobiliare dobândite după 31 august a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(2) Întreprinzătorii individuali, gospodăriile ţărăneşti (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi, pe parcursul perioadei fiscale, nu depăşeşte 5 unităţi şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune, o dare de seamă unificată.

(3) Calculul impozitului pe bunurile imobiliare specificat la alin.(1) al prezentului articol se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2[1]).

Articolul 282. Termenele achitării impozitului

(1) În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor juridice, ale persoanelor fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și ale persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății existente şi/sau dobândite până la data de 25 septembrie inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiectul impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai târziu de data de 25 septembrie a anului curent.

(1[1]) În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător existente şi/sau dobândite până la data de 31 martie inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiecţii impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai târziu de data de 30 iunie a anului curent.

(2) - *abrogat.*

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), întreprinzătorii individuali, gospodăriile ţărăneşti (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi, pe parcursul perioadei fiscale, nu depăşeşte 5 unităţi şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A. achită impozitul pe bunurile imobiliare pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății care dobîndesc bunurile imobiliare după 25 septembrie a perioadei fiscale respective achită impozitul pe bunurile imobiliare nu mai tîrziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(4^1) În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător existente şi/sau dobândite după data de 31 martie inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiecţii impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului de gestiune.

Articolul 282[1]. Norme speciale privind calcularea

şi achitarea impozitului pe bunurile imobiliare

de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia

informaţiei

(1) Contribuabilii rezidenţi ai parcurilor pentru tehnologia informaţiei nu au obligaţii privind impozitul pe bunurile imobiliare conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componenţa impozitului unic reglementat de cap.1 titlul X.

(2) În cazul în care pe parcursul anului calendaristic contribuabilul utilizează atît regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cît şi regimul special de impozitare stabilit la cap.1 titlul X, calculul, raportarea şi achitarea impozitului pe bunurile imobiliare se vor efectua conform prezentului titlu, proporţional numărului de luni în care s-a aplicat regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu.

Capitolul 5

ÎNLESNIRI LA PLATA IMPOZITULUI

PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 283. Scutirea de impozit

(1) De impozitul pe bunurile imobiliare sînt scutiţi:

a) autorităţile publice şi instituţiile finanţate de la bugetele de toate nivelurile;

b) societăţile orbilor, surzilor şi invalizilor şi întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale acestor societăţi;

c) întreprinderile penitenciarelor;

d) Centrul Republican Experimental pentru Protezare, Ortopedie şi Reabilitare al Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale;

e) obiectivele de protecţie civilă;

f) organizaţiile religioase – pentru bunurile imobiliare destinate riturilor de cult;

g) misiunile diplomatice şi oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum şi reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocităţii, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte;

h) persoanele de vîrstă pensionară, persoanele cu dizabilităţi severe şi accentuate, persoanele cu dizabilităţi din copilărie, persoanele cu dizabilităţi medii (participanţi la acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi independenţei Republicii Moldova, participanţi la acţiunile de luptă din Afghanistan, participanţi la lichidarea consecinţelor avariei de la C.A.E. Cernobîl), precum şi persoanele supuse represiunilor şi ulterior reabilitate);

i) familiile participanţilor căzuţi în acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi independenţei Republicii Moldova şi persoanele care au fost întreţinute de aceştia;

j) familiile militarilor căzuţi în acţiunile de luptă din Afghanistan şi persoanele care au fost întreţinute de aceştia;

k) familiile care au copii cu dizabilităţi în vîrstă de pînă la 18 ani şi membrii familiilor care au la întreţinere şi îngrijire permanentă persoane cu dizabilităţi;

l) familiile persoanelor decedate în urma unor boli cauzate de participarea lor la lucrările de lichidare a consecinţelor avariei de la C.A.E. Cernobîl şi persoanele care au fost întreţinute de acestea;

m) instituţiile medico-sanitare publice, cabinetele individuale ale medicului de familie şi centrele medicilor de familie, prevăzute la art.36^5 din Legea ocrotirii sănătăţii nr.411/1995, finanţate din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală;

n) Compania Naţională de Asigurări în Medicină şi agenţiile ei teritoriale;

o) Banca Naţională a Moldovei;

p) proprietarii sau deţinătorii bunurilor rechiziţionate în interes public, pe perioada rechiziţiei, conform legislaţiei;

r) - *abrogată;*

s) organizaţiile necomerciale care corespund cerinţelor art.52, în cadrul cărora funcţionează instituţiile de asistenţă socială.

(2) Categoriile de persoane indicate la alin.(1) lit.h)–l) beneficiază de scutire de plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru obiectele impunerii cu destinaţie locativă, unde acestea şi-au înregistrat domiciliul (în lipsa domiciliului − reşedinţa), în limita valorii (costului) stabilite de autoritatea administraţiei publice locale, precum şi pentru terenurile

neevaluate de către organele cadastrale teritoriale care sunt ocupate de locuinţe ce constituie domiciliul persoanei (în lipsa domiciliului – reşedinţa), pentru loturile de pământ de pe lângă domiciliul persoanei (în lipsa domiciliului – reşedinţa) (inclusiv terenurile atribuite de către autorităţile administraţiei publice locale ca loturi de pământ de pe lângă domiciliul persoanei (în lipsa domiciliului – reşedinţa) şi distribuite în extravilan din cauza insuficienţei de terenuri în intravilan).

(2^1) Prin derogare de la alin.(2), pînă la stabilirea de către autoritatea administraţiei publice locale a scutirii de plata impozitului pe bunurile imobiliare, persoanelor indicate la alin.(1) lit.h)–l) li se acordă această scutire în limita valorii (costului) imobilului-domiciliu (în lipsa acestuia – reşedinţă), conform anexei la prezentul titlu.

(3) În cazul în care dreptul la scutire de impozitul pe bunurile imobiliare se naşte sau se stinge pe parcursul anului fiscal, recalcularea impozitului se efectuează, începînd cu luna din care persoana are sau nu are dreptul la această scutire.

(4) De impozitul pe bunurile imobiliare (terenuri, loturi de pămînt) sînt scutiţi proprietarii şi beneficiarii ale căror terenuri şi loturi de pămînt:

a) sînt ocupate de rezervaţii, parcuri dendrologice şi naţionale, grădini botanice;

b) sînt destinate fondului silvic, în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător, cu excepţia întreprinderilor silvice la efectuarea tăierilor de reconstrucţie ecologică, a celor de conservare şi a celor secundare, la efectuarea amenajamentului silvic, a lucrărilor de cercetare şi de proiectare pentru necesităţile gospodăriei silvice, de lichidare a efectelor calamităţilor naturale, precum şi la efectuarea altor lucrări silvice legate de îngrijirea pădurilor;

b^1) sînt destinate fondului apelor în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător;

c) sînt folosite de organizaţiile ştiinţifice şi instituţiile de cercetări ştiinţifice cu profil agricol şi silvic în scopuri ştiinţifice şi instructive;

d) sînt ocupate de plantaţii multianuale pînă la intrarea pe rod;

e) sînt ocupate de instituţiile de cultură, de artă, de cinematografie, de învăţămînt, de ocrotire a sănătăţii; de complexele sportive şi de agrement (cu excepţia celor ocupate de instituţiile balneare), precum şi de monumentele naturii, istoriei şi culturii, a căror finanţare se face de la bugetul de stat sau din contul mijloacelor sindicatelor;

f) sînt atribuite permanent căilor ferate, drumurilor auto publice, porturilor fluviale şi pistelor de decolare;

g) sînt atribuite zonelor frontierei de stat;

h) sînt de uz public în localităţi;

i) sînt atribuite pentru scopuri agricole, la momentul atribuirii fiind recunoscute distruse, dar ulterior restabilite – pe o perioadă de 5 ani;

j) sînt supuse poluării chimice, radioactive şi de altă natură dacă Guvernul a stabilit restricţii privind practicarea agriculturii pe aceste terenuri.

(5) De impozitul pe bunurile imobiliare (terenuri, loturi de pămînt) sînt scutite administraţiile zonelor economice libere pe perioada aflării în gestiunea acestora a bunurilor imobiliare respective.

Articolul 284. Scutirea de impozit acordată de autorităţile

administraţiei publice locale

(1) Autorităţile deliberative şi reprezentative ale administraţiei publice locale sînt în drept să acorde persoanelor fizice şi juridice scutiri sau amînări la plata impozitului pe bunurile imobiliare pe anul fiscal respectiv, în caz de:

a) calamitate naturală sau incendiu, în urma cărora bunurile imobiliare, semănăturile şi plantaţiile multianuale au fost distruse sau au fost deteriorate considerabil;

b) atribuire a terenurilor pentru evacuarea întreprinderilor cu impact negativ asupra mediului înconjurător. În acest caz pot fi acordate scutiri de impozit pe durata normativă a lucrărilor de construcţie;

c) boală îndelungată sau deces al proprietarului bunurilor imobiliare confirmate prin certificat medical sau, respectiv, prin certificat de deces.

(1^1) Autorităţile deliberative şi reprezentative ale administraţiei publice locale sînt în drept să acorde scutiri la plata impozitului pe bunurile imobiliare pe anul fiscal respectiv persoanelor fizice deţinătoare de case de locuit sau de alte încăperi de locuit (folosite ca locuinţă de bază) în locaţiune din fondul public de locuinţe.

(2) Decizia adoptată de autoritatea reprezentativă a administraţiei publice locale privind acordarea de scutiri sau de amînări la plata impozitului pe bunurile imobiliare este remisă, în termen de 10 zile, subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat.

(3) Mărimea prejudiciilor cauzate de calamităţi naturale sau incendii se determină de către o comisie specială. Structura şi mecanismul de funcţionare a acestor comisii se stabilesc de Guvern.

Capitolul 6

ADMINISTRAREA IMPOZITULUI PE

BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 285. Furnizarea informaţiei

(1) Instituția publică Cadastrul Bunurilor Imobile prezintă, zilnic, Serviciului Fiscal de Stat informaţia cu privire la fiecare obiect şi subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Structura informaţiei şi modul de transmitere a acesteia se stabilesc de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) - *abrogat.*

(3) Organele cadastrale teritoriale sînt în drept să solicite informaţia necesară referitoare la obiectul impunerii de la persoanele care înfăptuiesc înregistrarea drepturilor patrimoniale sau a tranzacţiilor cu bunurile imobiliare (inclusiv de la birourile notariale, serviciile comunale, realteri, brokeri) şi de la proprietarii bunurilor imobiliare.

(4) Subiectul impunerii este obligat să prezinte organelor cadastrale teritoriale informaţia necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, care se efectuează în conformitate cu legislaţia.

(5) În cazul în care subiectul impunerii refuză să prezinte informaţia necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, evaluarea se efectuează în baza informaţiei deţinute de către organele cadastrale teritoriale în privinţa obiectelor analoage ce constituie bunuri imobiliare.

Articolul 286. Avizul de plată a impozitului

Avizul de plată a impozitului calculat pentru bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător este expediat fiecărui subiect al impunerii de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale al primăriei cel târziu până la 15 iunie a anului fiscal în curs, iar în cazul bunurilor imobiliare dobîndite după 31 martie a anului fiscal în curs – cel tîrziu pînă la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.

Articolul 287. Ţinerea cadastrului fiscal

Serviciul Fiscal de Stat, în baza datelor prezentate de organele cadastrale teritoriale, organizează ţinerea cadastrului fiscal şi monitoringul informaţiei privind fiecare subiect şi obiect al impunerii.

Forma şi metodele de ţinere a cadastrului fiscal, de eliberare a informaţiei pe care o conţine se stabilesc de către Serviciul Fiscal de Stat.

Anexă

Valoarea (costul) bunurilor imobiliare cu destinaţie locativă (apartamente şi case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din municipii, inclusiv din localităţile aflate în componenţa acestora, din oraşe şi sate (comune), valoare (cost) în limitele căreia se acordă scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare conform art.283 alin.(2^1)

Nr. crt.	Denumirea unităţilor administrativ-teritoriale*	Limita valorii bunurilor imobiliare scutite de impozitul pe bunurile imobiliare, lei
1	2	3

1.	municipiul Chişinău, inclusiv localităţile din componenţa acestuia	380000
2.	municipiul Bălţi, inclusiv localităţile din componenţa acestuia	156000
3.	oraşul Anenii Noi	53000
4.	oraşul Basarabeasca	43000
5.	oraşul Briceni	71000
6.	oraşul Lipcani	51000
7.	oraşul Cahul	138000
8.	oraşul Cantemir	31000
9.	oraşul Călăraşi	32000
10.	oraşul Căuşeni	77000
11.	oraşul Căinari	14000
12.	oraşul Cimişlia	66000
13.	oraşul Criuleni	55000
14.	oraşul Donduşeni	40000
15.	oraşul Drochia	84000
16.	oraşul Edineţ	80000
17.	oraşul Cupcini	49000
18.	oraşul Făleşti	49000
19.	oraşul Floreşti	84000
20.	oraşul Ghindeşti	23000
21.	oraşul Mărculeşti	24000
22.	oraşul Glodeni	40000
23.	oraşul Hînceşti	145000
24.	oraşul Ialoveni	185000
25.	oraşul Leova	35000
26.	oraşul Iargara	14000
27.	oraşul Nisporeni	39000
28.	oraşul Ocniţa	17000
29.	oraşul Otaci	24000
30.	oraşul Frunză	14000
31.	oraşul Orhei	100000
32.	oraşul Rezina	49000
33.	oraşul Rîşcani	29000
34.	oraşul Costeşti	15000
35.	oraşul Sîngerei	33000
36.	oraşul Biruinţa	15000
37.	oraşul Soroca	82000
38.	oraşul Străşeni	116000
39.	oraşul Bucovăţ	27000
40.	oraşul Şoldăneşti	23000
41.	oraşul Ştefan Vodă	45000
42.	oraşul Taraclia	26000
43.	oraşul Teleneşti	29000
44.	oraşul Ungheni	87000
45.	oraşul Corneşti	49000
46.	municipiul Comrat	122000
47.	oraşul Ceadîr-Lunga	61000
48.	oraşul Vulcăneşti	32000
49.	satele (comunele) ce nu se află în componenţa municipiilor Chişinău şi Bălţi	30000

Titlul VI[1]

IMPOZITUL PE AVERE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 287[1]. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Avere* – bunuri imobiliare cu destinație locativă și casele de vacanță care satisfac condițiile specificate în prezentul titlu.

2) *Impozit pe avere* – impozit de stat aplicat asupra averii contribuabilului;

3) *Bunuri imobiliare cu destinație locativă* – construcții și încăperi izolate destinate locuirii, care cuprind apartamente și încăperi izolate locative în case cu multe etaje; apartamente în case de locuit individuale; case de locuit individuale în localitățile urbane și în localitățile rurale.

4) *Casă de vacanță* – locuință ocupată temporar, ca reședință secundară, destinată odihnei și recreerii.

5) *Valoare estimată a bunurilor imobiliare* – valoare apreciată de către organele cadastrale în scopul impozitării și reflectată în registrul bunurilor imobile.

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII ŞI OBIECTUL IMPUNERII.

BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 287[2]. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sînt persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare cu destinaţie locativă, inclusiv casele de vacanţă (cu excepţia terenurilor), pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate (în folosinţă) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate comună în devălmăşie, subiect al impunerii este considerat, în baza acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz, toţi proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligaţiilor fiscale.

Articolul 287[3]. Obiect al impunerii şi baza impozabilă

(1) Obiect al impunerii îl constituie bunurile imobiliare cu destinaţie locativă, inclusiv casele de vacanţă (cu excepţia terenurilor), precum şi cotele-părţi, a căror totalitate întruneşte cumulativ următoarele condiţii:

a) valoarea estimată totală constituie cel puțin 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate și aprobate de Guvern pentru perioada pentru care se calculează impozitul;

b) suprafaţa totală constituie 120 m^2 şi mai mult.

(2) - *abrogat.*

(3) Nu constituie obiect al impunerii bunurile imobiliare cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță (cu excepția terenurilor), precum și cotele-părți, aflate în proprietatea persoanei, a căror valoare totală este mai mică de 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate și aprobate de Guvern pentru perioada pentru care se calculează impozitul și a căror suprafață totală este mai mică de 120 m^2.

(4) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri, apreciată de către organele cadastrale teritoriale.

Articolul 287[4]. Cota impunerii

Cota impozitului reprezintă 0,8% din baza impozabilă.

Articolul 287[5]. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 287[6]. Calcularea impozitului pe avere şi avizele

de plată

Calcularea impozitului pe avere şi prezentarea avizelor de plată se realizează de către Serviciul Fiscal de Stat în termen de pînă la 10 decembrie pentru situaţia existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.

Articolul 287[7]. Achitarea impozitului

Impozitul pe avere se achită la bugetul de stat în termen de pînă la 25 decembrie a anului de gestiune.

TITLUL VII

TAXELE LOCALE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 288. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Taxă locală* – plată obligatorie efectuată la bugetul local.

1^1) - *abrogat.*

2) - *abrogat.*

3) *Cota taxei locale* – cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori sumă absolută, stabilită de autoritatea administraţiei publice locale la adoptarea bugetului local respectiv.

4) - *abrogat.*

5) - *abrogat.*

6) *Producător de publicitate* – persoană care conferă publicității, în totalitate sau în parte, forma finală necesară pentru difuzare.

7) *Difuzor de publicitate* – orice persoană, inclusiv mass-media, care difuzează publicitate către consumatorii de publicitate.

8) *Dispozitiv publicitar* – sistem de comunicare vizuală pentru plasarea publicităţii exterioare, cum ar fi afişele, panourile, standurile, instalaţiile şi construcţiile (situate separat sau suspendate de pereţii şi de acoperişurile clădirilor), firmele tridimensionale, firmele luminoase, tablourile electromecanice şi electronice suspendate, alte mijloace tehnice.

9) *Mesaj de interes public* – publicitate ce are ca obiect promovarea unor valori, idei și/sau scopuri de interes public ori comunitar, difuzată în vederea creșterii gradului de conștientizare, schimbării atitudinii și a comportamentului social, prevenirii și contracarării viciilor sociale.

10) *Numărul mediu de salariaţi* – efectiv de salariaţi pentru o perioadă gestionară, determinat în funcţie de indicii numărului scriptic.

10^1) *Efectiv de salariaţi* – toate persoanele angajate cu contract de muncă pe durată determinată sau nedeterminată (încadraţi în serviciul permanent, sezonier, temporar pentru executarea anumitor lucrări), pe termen de o zi şi mai mult de la momentul angajării.

Nu se includ în efectivul de salariaţi:

– persoanele care execută lucrări conform contractelor de drept civil (contract de antrepriză, contract de prestări servicii, contract de transport etc.);

– persoanele care prestează muncă prin cumul (cumularzii externi);

– persoanele cu contractul individual de muncă suspendat şi cele aflate în concediu de

maternitate;

– persoanele care exercită unele activităţi necalificate cu caracter ocazional (zilieri).

11) *Parcare* – garare a autovehiculului pe un teritoriu special sau într-o construcţie specială, destinate garării şi păstrării mijloacelor de transport şi prestării de servicii aferente contra plată.

12) - *abrogat.*

13) *Simbolică locală* – stema unui oraş sau a unui alt tip de localitate, denumirea lui (în calitate de denumire a produsului fabricat) sau imaginea monumentelor de arhitectură, a monumentelor istorice.

14) *Unitate de transport* – orice autocar, autobuz, microbuz, autoturism, motocicletă, scuter, motoretă, camion, tractor, tractor cu remorcă, altă tehnică agricolă, vehicul cu tracţiune animală.

15) *Autoritate deliberativă a administraţiei publice locale* – autoritatea reprezentativă şi deliberativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale (consiliul local).

16) *Autoritate executivă a administraţiei publice locale* – autoritatea reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale şi executivă a consiliului local (primarul).

17) - *abrogat.*

17[1]) *Parcaj* – loc special amenajat, utilizat pentru staţionarea temporară a unităţilor de transport şi autorizat de autoritatea administrației publice locale.

Articolul 289. Relaţiile reglementate de prezentul titlu

(1) Prezentul titlu determină procedura şi principiile stabilirii, modificării şi anulării taxelor locale, modul lor de plată, criteriile de acordare a înlesnirilor fiscale.

(2) Sistemul taxelor locale reglementate de prezentul titlu include:

a) taxa pentru amenajarea teritoriului;

b) taxa de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale;

c) taxa de plasare (amplasare) a publicităţii (reclamei);

d) taxa de aplicare a simbolicii locale;

e) taxa pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii;

f) taxa de piaţă;

g) taxa pentru cazare;

h) taxa balneară;

i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, oraşelor şi satelor (comunelor);

j) taxa pentru parcare;

k) - *abrogată;*

l) - *abrogată;*

m) - *abrogată;*

n) - *abrogată;*

n^1) taxa pentru parcaj;

o) - *abrogată;*

p) taxa pentru salubrizare;

q) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(3) Taxele locale enumerate la alin.(2) se aplică de către autorităţile administraţiei publice locale.

Capitolul 2

SUBIECŢII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERI

ŞI BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 290. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt pentru:

a) taxa pentru amenajarea teritoriului – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător şi persoanele ce desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei, care dispun de bază impozabilă;

b) taxa de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-organizator al licitaţiilor şi loteriilor;

c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează publicitate prin intermediul mijloacelor cinematografice, video, al rețelelor telefonice, telegrafice, telex, al dispozitivelor de publicitate exterioară și al altor mijloace (cu excepția TV, a internetului, a radioului, a presei periodice, a tipăriturilor);

c^1) - *abrogată;*

d) taxa de aplicare a simbolicii locale – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care aplică simbolica locală pe produsele fabricate;

e) taxa pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii – persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător şi persoanele juridice, care dispun de obiecte ale impunerii;

f) taxa de piaţă – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-administrator al pieţei;

g) taxa pentru cazare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de cazare;

h) taxa balneară – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de odihnă şi tratament;

i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, oraşelor şi satelor (comunelor) – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, oraşelor şi satelor (comunelor);

j) taxa pentru parcare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de parcare;

k) - *abrogată;*

l) - *abrogată;*

m) - *abrogată;*

n) - *abrogată;*

n^1) taxa pentru parcaj – persoanele juridice sau fizice posesoare de autovehicule, care utilizează parcajul;

o) - *abrogată;*

p) taxa pentru salubrizare – persoanele fizice care, conform situației din 1 martie a anului în curs, sunt înregistrate la adresa declarată ca domiciliu sau sunt proprietari ai bunurilor imobile cu destinație locativă, conform situației din 1 martie a anului în curs. În cazul în care în calitate de subiecți ai impunerii sunt stabiliți proprietarii bunurilor imobile cu destinație locativă, pentru bunurile care se află în proprietate comună în devălmășie sau în diviziune, subiectul impunerii va fi determinat de autoritatea administrației publice locale;

q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător şi persoanele juridice, care deţin în posesie/folosinţă sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare destinate amplasării publicității proprii.

Articolul 291. Obiectele impunerii şi baza impozabilă

(1) Obiectul impunerii îl constituie:

a) la taxa pentru amenajarea teritoriului – numărul mediu scriptic semestrial al salariaţilor şi, suplimentar:

– în cazul întreprinderilor individuale şi gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) – fondatorul întreprinderii individuale, fondatorul şi membrii gospodăriilor ţărăneşti (de fermier);

– în cazul persoanelor care desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfăşurarea activităţii profesionale în sectorul justiţiei;

b) la taxa de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale – bunurile declarate la licitaţie sau biletele de loterie emise;

c) la taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)– serviciile de plasare și/sau difuzare a publicității prin intermediul mijloacelor cinematografice, video, al rețelelor telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, prin alte mijloace (cu excepția TV, a internetului, a radioului, a presei periodice, a tipăriturilor);

d) la taxa de aplicare a simbolicii locale – produsele fabricate cărora li se aplică simbolica locală;

e) la taxa pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii – unităţile care corespund tipologiei unităților comerciale stabilite conform nomenclatorului prevăzut în anexa nr. 5 la Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerţul interior;

f) la taxa de piaţă – suprafaţa terenului pieţei şi a clădirilor, construcţiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinaţiei lor;

g) la taxa pentru cazare – serviciile de cazare prestate de structurile cu funcţii de cazare;

h) la taxa balneară – biletele de odihnă şi tratament;

i) la taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, oraşelor şi satelor (comunelor) – unitatea de transport, în funcţie de numărul de locuri;

j) la taxa pentru parcare – parcarea;

k) - *abrogată;*

l) - *abrogată;*

m) - *abrogată;*

n) - *abrogată;*

n[1]) la taxa pentru parcaj – locul de parcaj special amenajat pe domeniul public şi autorizat de autoritatea administraţiei publice locale, utilizat pentru staţionarea unităţii de transport pe un anumit termen;

o) - *abrogată;*

p) taxa pentru salubrizare – numărul de persoane fizice care, conform situației din 1 martie a anului în curs, sunt înregistrate la adresa declarată ca domiciliu sau numărul de bunuri imobile cu destinație locativă deținute în proprietate, conform situației din 1 martie a anului în curs;

q) la taxa pentru dispozitivele publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar destinată (destinate) amplasării publicității proprii.

(2) Baza impozabilă a obiectelor impunerii este cea stabilită în anexa la prezentul titlu.

Capitolul 3

COTELE, MODUL DE CALCUL ŞI DE PLATĂ

A TAXELOR LOCALE

Articolul 292. Cotele şi termenele de plată

a taxelor locale

(1) Termenele de plată a taxelor locale, de prezentare a dărilor de seamă fiscale privind taxele locale pentru subiecţii impunerii sînt cele stabilite în anexa la prezentul titlu. Întreprinzătorul individual, gospodăria ţărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi, pe parcursul perioadei fiscale, nu depăşeşte 5 unităţi şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxele locale, cu excepţia taxei stipulate la art. 291 lit. n[1]), cu achitarea taxelor în acelaşi termen.

(1[1]) Persoanele fizice care practică activitate independentă, cu excepția celor care beneficiază de scutire conform art. 295 lit. g[1]), achită taxa stipulată la art. 29[1] alin.(1) lit.e), anual, în termen de până la data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune.

(2) Cota taxelor locale se stabileşte de către autoritatea administraţiei publice locale în funcţie de caracteristicile obiectelor impunerii.

(3) Dările de seamă aferente taxelor locale se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2[1]).

Articolul 293. Modul de calculare

(1) Calculul taxelor enumerate la art. 291, cu excepţia celor stipulate la lit. n[1]) şi p), se efectuează de către subiecţii impunerii, în funcţie de baza impozabilă şi de cotele acestora.

(1[1]) Evidența obiectelor impozabile specificate la art. 291 și calculul taxelor locale se efectuează în dependență de locul amplasării obiectelor impozabile, prin aplicarea cotelor corespunzătoare stabilite de autoritatea administrației publice locale.

(2) Calculul taxelor stipulate la art. 291 alin.(1) lit.e), în cazul persoanelor fizice care practică activitate independentă, lit. n[1]) şi p) se efectuează de către organele împuternicite de autoritatea administraţiei publice locale.

(2[1]) Perioada fiscală în cazul taxei pentru salubrizare este anul calendaristic.

(3) Plata taxelor enumerate la art. 291 se efectuează de către subiecţii impunerii.

(4) În cazul în care obiectul impunerii stipulat la art.291 lit.e) şi q) este amplasat parţial în zona drumului public şi/sau în zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor, taxa se calculează de contribuabil în mod individual, proporţional suprafeţei aflate pe teritoriul administraţiei publice locale.

(5) În cazul obiectelor impunerii stipulate la art.291 lit.e), i), j) şi q), taxele aferente acestora se calculează din ziua indicată de către autoritatea administraţiei publice locale în autorizaţiile/notificările/coordonările corespunzătoare, eliberate de către aceasta, şi pînă în ziua în care termenul de valabilitate a autorizaţiilor/ notificărilor/coordonărilor a expirat sau acestea au fost suspendate, anulate, retrase în modul stabilit de legislaţia în vigoare.

În scopul verificării termenelor de valabilitate a autorizaţiilor/ notificărilor/coordonărilor, autorităţile administraţiei publice locale le asigură organelor cu funcţii de control acces la resursele informaţionale în domeniul respectiv.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (4) din prezentul articol, calculul taxei stipulate la art.291 alin.(1) lit. e), în cazul persoanelor fizice care practică activitate independentă, se efectuează de către organele împuternicite de autoritatea administrației publice locale anual, cu înștiințarea acestora privitor la suma taxei ce urmează a fi achitată prin intermediul avizelor de plată, expediate cel târziu până la data de 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.

Articolul 294. Plata taxelor locale

(1) Subiecţii impunerii plătesc taxele locale la contul trezorerial de venituri al bugetului local, în dependență de locul amplasării obiectului impozabil.

(2) Taxele locale specificate la art. 289 alin. (2) lit. e), în cazul persoanelor fizice care practică activitate independentă, lit. n[1]) și p) pot fi achitate nemijlocit organului împuternicit de autoritatea administraţiei publice locale.

Articolul 294[1]. Norme speciale privind calcularea şi achitarea

taxelor locale de către rezidenţii parcurilor

pentru tehnologia informaţiei

(1) Contribuabilii rezidenţi ai parcurilor pentru tehnologia informaţiei nu au obligaţii

privind taxele locale conform prezentului titlu, taxele în cauză fiind incluse în componenţa impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(1^1) Antreprenorii independenți nu au obligații privind taxele locale conform prezentului titlu, taxele în cauză fiind incluse în componența impozitului unic achitat la bugetul autorităților administrației publice locale.

(2) Modificarea taxelor locale de către autoritatea administraţiei publice locale nu va avea impact asupra mărimii impozitului unic de la rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei și de la antreprenorii independenți.

(3) Dacă pe parcursul anului calendaristic agentul economic aplică atît regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cît şi regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, calculul, raportarea şi achitarea taxelor locale se vor efectua în modul general stabilit, proporţional numărului de luni în care s-a aplicat regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu pentru perioada fiscală respectivă.

Capitolul 4

ÎNLESNIRI LA PLATA TAXELOR LOCALE

Articolul 295. Scutirea de taxe

Se scutesc de plata:

a) tuturor taxelor locale – autorităţile publice şi instituţiile finanţate de la bugetele de toate nivelurile;

b) tuturor taxelor locale – misiunile diplomatice şi oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum şi reprezentanţele organizaţiilor internaţionale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocităţii, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte;

c) tuturor taxelor locale – Banca Naţională a Moldovei;

d) taxei de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale – organizatorii licitaţiilor desfăşurate în scopul asigurării rambursării datoriilor la credite, acoperirii pagubelor, achitării datoriilor la buget, vînzării patrimoniului de stat şi patrimoniului unităţilor administrativ-teritoriale;

e) taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – difuzorii de mesaje de interes public;

f) taxei pentru amenajarea teritoriului – fondatorii gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) care au atins vîrsta de pensionare;

g) taxei pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii – persoanele care practică activităţi de pompe funebre şi acordă servicii similare, inclusiv care confecţionează sicrie, coroane, flori false, ghirlande;

g[1]) taxei pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii – persoanele fizice care desfăşoară activităţi independente în cadrul pieţelor sau amplasamentelor create în condițiile Legei nr.231/2010 cu privire la comerţul interior;

g[2]) - *abrogată;*

h) - *abrogată;*

i) tuturor taxelor locale – proprietarii sau deţinătorii bunurilor rechiziţionate în interes public, pe perioada rechiziţiei, conform legislaţiei;

j) tuturor taxelor locale – subiecţii care desfăşoară activităţi conform cap. 10[3] din titlul II al prezentului cod;

k) taxei pentru dispozitivele publicitare și taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează publicitate cu mesaj de interes public, pentru perioada afișării mesajului de interes public.

Articolul 296. Scutirea de taxe locale şi înlesnirile

acordate de autoritatea administraţiei

publice locale

Autoritatea administraţiei publice locale, dacă efectuează concomitent modificările corespunzătoare în bugetul local, poate:

a) să acorde subiecţilor impunerii scutiri în plus la cele enumerate la art.295;

b) să acorde amînări la plata taxelor locale pe anul fiscal respectiv;

c) să prevadă înlesniri la plata taxelor locale pentru categoriile social-vulnerabile ale populaţiei.

Capitolul 5

ADMINISTRAREA TAXELOR LOCALE

Articolul 297. Atribuţiile autorităţii administraţiei

publice locale

(1) Autoritatea deliberativă a administraţiei publice locale poate aplica toate sau numai o parte din taxele locale, în funcţie de posibilităţile şi necesităţile unităţii administrativ-teritoriale.

(2) Autoritatea deliberativă a administraţiei publice locale nu are dreptul să aplice alte taxe locale decît cele prevăzute de prezentul titlu.

(3) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de taxe locale conform

prezentului cod sau anularea ori modificarea taxelor locale se permite numai concomitent cu modificarea bugetelor locale.

(4) Autoritatea executivă a administraţiei publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea taxelor locale pe teritoriul administrat, le prezintă Serviciului Fiscal de Stat în termen de 10 zile din data adoptării acestora şi le aduce la cunoştinţă contribuabililor.

(5) Autoritatea deliberativă a administraţiei publice locale nu este în drept să stabilească cotele taxelor locale:

a) nominal, pentru fiecare contribuabil în parte;

b) diferenţiat, în funcţie de forma organizatorico-juridică de desfăşurare a activităţii;

c) diferenţiat, în funcţie de genuri de activitate desfăşurate;

d) diferenţiat, în funcţie de amplasament;

e) diferenţiat, pe tipuri de obiecte ale impunerii.

(6) Prin derogare de la prevederile alin.(5), cotele impunerii se vor stabili:

a) în cazul taxei pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii – în funcţie de genul de activitate desfăşurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafaţa ocupată de unităţile de comerţ şi/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate şi a serviciilor prestate, regimul de activitate;

b) în cazul taxei de piaţă – în funcţie de tipul pieţei, locul amplasării şi regimul de activitate;

c) în cazul taxei pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, oraşelor şi satelor (comunelor) – în funcţie de numărul de locuri în unităţile de transport, itinerarul parcurs, periodicitatea circulaţiei pe itinerar, fluxul de călători pe itinerar;

d) în cazul taxei pentru dispozitivele publicitare – în funcţie de suprafaţa feţei (feţelor) dispozitivului publicitar şi locul amplasării.

(7) Pentru taxele locale specificate la art.289 alin.(2) lit. n^1) şi p), mecanismul de administrare a acestora se stabileşte de către autoritatea administraţiei publice locale. Pentru taxa locală specificată la art. 289 alin. (2) lit. p), autoritatea administrației publice locale este în drept să stabilească anual în calitate de subiect al impunerii o singură categorie de persoane dintre cele menționate la art. 290 lit. p).

(8) La stabilirea cotelor taxelor locale prevăzute la art.289 alin.(2), autorităţile administraţiei publice locale sînt obligate să se conducă de următoarele criterii şi principii:

a) *previzibilitatea activităţii de întreprinzător* – întreprinzătorii, pentru planificarea cheltuielilor, vor cunoaşte din timp şi vor fi consultaţi referitor la mărimea taxelor locale;

b) *principiul transparenţei decizionale* – autorităţile administraţiei publice locale, în mod prioritar, vor informa şi vor asigura accesul liber la proiectele ce vizează mărimea preconizată a taxelor locale;

c) *principiul echitabilităţii (proporţionalităţii) în raporturile dintre unitatea administrativ-teritorială şi întreprinzător* – autorităţile administraţiei publice locale, la stabilirea mărimii taxelor locale, se vor încredinţa că este asigurată proporţionalitatea (echitabilitatea) între interesele colectivităţii locale şi ale întreprinzătorilor, inclusiv nu vor întreprinde acţiuni în exces sub pretextul atingerii scopurilor societăţii/colectivităţii locale.

(9) În caz de divergenţe la stabilirea cotelor taxelor locale, autorităţile administraţiei publice locale vor efectua o analiză a impactului de reglementare conform prevederilor art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activităţii de întreprinzător şi prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, adaptate şi aplicate corespunzător specificului local.

(10) Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, va supune controlului de legalitate deciziile autorităţilor deliberative ale administraţiei publice locale privind stabilirea cotelor taxelor locale, în scopul asigurării respectării prevederilor alin.(8) şi (9).

Articolul 298. Responsabilitatea

(1) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele locale a taxelor locale, cu excepţia celor stipulate la art. 289 alin. (2) lit. e), în cazul persoanelor fizice care practică activitate independentă, lit. n^1) și p) şi pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale revine contribuabililor.

(2) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele locale a taxelor locale stipulate la art. 289 alin. (2) lit. e), în cazul persoanelor fizice care practică activitate independentă, lit. n^1) și p) revine organelor împuternicite de autorităţile administraţiei publice locale.

(3) Serviciul Fiscal de Stat exercită controlul asupra modului în care autorităţile administraţiei publice locale execută prezentul titlu, cu excepţia prevederilor art.297 alin.(8) şi (9).

(4) Taxele netransferate în termen sînt percepute conform legislaţiei.

Anexă

Taxele locale, termenele lor de plată şi de prezentare

a dărilor de seamă fiscale

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei şi de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecţii impunerii şi organele împuternicite
1	2	3	4
a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	Numărul mediu scriptic trimestrial al salariaţilor şi, suplimentar: – în cazul întreprinderilor individuale şi gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) – fondatorul întreprinderii individuale, fondatorul şi membrii gospodăriilor ţărăneşti (de fermier); – în cazul persoanelor care desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfăşurarea activităţii profesionale în sectorul justiţiei	Lei anual pentru fiecare salariat şi/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), de asemenea membrii acesteia şi/sau pentru fiecare persoană ce desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
b) Taxă de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale	Venitul din vânzări ale bunurilor declarate la licitaţie sau valoarea biletelor de loterie emise	%	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
c) Taxă de plasare (amplasare) a publicităţii (reclamei)	Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a publicității prin intermediul mijloacelor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, prin alte mijloace (cu excepția TV, a internetului, a radioului, a presei periodice, a tipăriturilor)	%	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
d) Taxă de aplicare a simbolicii locale	Venitul din vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolica locală	%	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
e) Taxă pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii	Unităţile de comerţ şi/sau de prestări servicii care corespund tipologiei unităților comerciale stabilite conform nomenclatorului prevăzut în anexa nr. 5 la Legea nr. 231/2010 cu privire la comerţul interior	Lei anual pentru fiecare unitate de comerţ şi/sau de prestări servicii	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
f) Taxă de piaţă	Suprafaţa terenului pieței şi a clădirilor, construcţiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinaţiei lor	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
g) Taxă pentru cazare	Venitul din vânzări ale serviciilor de cazare prestate de structurile cu funcţii de cazare	%	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei şi de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecţii impunerii şi organele împuternicite
1	2	3	4
h) Taxă balneară	Venitul din vânzări ale biletelor de odihnă şi tratament	%	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
i) Taxă pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, oraşelor şi satelor (comunelor)	Numărul de unităţi de transport	Lei lunar pentru fiecare unitate de transport, în funcţie de numărul de locuri	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
j) Taxă pentru parcare	Suprafaţa parcării	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar
n[1]) Taxă pentru parcaj	Locul de parcaj	Lei pentru fiecare loc de parcaj	Conform condiţiilor stabilite de autoritatea administraţiei publice locale
p) Taxă pentru salubrizare	Numărul de persoane fizice care, conform situației din 1 martie a anului în curs, sunt înregistrate la adresa declarată ca domiciliu sau numărul de bunuri imobile cu destinație locativă deținute în proprietate, conform situației din 1 martie a anului în curs	Lei anual pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă sau pentru fiecare bun imobil cu destinație locativă	Anual, până la data de 25 septembrie a anului în curs
q) Taxă pentru dispozitivele publicitare	Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară proprie	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Semestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare semestrului gestionar

Notă. În lipsa obiectului impunerii în perioada gestionară nu se prezintă darea de seamă fiscală.

TITLUL VIII

TAXELE PENTRU RESURSELE NATURALE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 299. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Resurse naturale* – apa captată din orice surse (izvoare), mineralele utile (zăcămintele), lemnul eliberat pe picior.

2) *Minerale utile* – acumulări, în subsol, de minerale naturale, hidrocarburi şi ape subterane, ale căror compoziţie chimică şi proprietăţi fizice permit folosirea lor în sfera producţiei materiale şi consumului imediat sau după prelucrare. La substanţe minerale utile se referă şi rămăşiţele biologice împietrite (fosile) aflate în subsol.

3) *Subsol* – parte a scoarţei terestre aflată sub stratul de sol fertil, iar în lipsa acestuia, sub suprafaţa terestră şi fundul bazinelor de apă şi apelor curgătoare, care ajunge pînă la adîncimi accesibile pentru cercetare geologică şi valorificare.

4) *Spaţii subterane pentru construcţii subterane* – peşterile, spaţiile subterane artificiale, minele din care au fost extrase minerale utile.

5) *Construcţii subterane* – minele din care se extrag sau au fost extrase minerale utile, alte construcţii (obiective) executate în subsol pentru activitatea de întreprinzător.

6) *Normă de extragere a apei* – volumul de apă extras în lipsa contorului, care se stabileşte de către organul de stat împuternicit de Guvern.

7) *Apă destinată îmbutelierii în sticle şi în alte recipiente, folosită în scopuri curative şi în calitate de apă minerală, potabilă* – apa atribuită la una din aceste categorii în baza certificatului de producere şi îmbuteliere a apei, conform standardelor internaţionale.

8) *Apa extrasă* – apa obţinută din obiectivele acvatice amplasate în graniţele Republicii Moldova.

9) *Ape de suprafaţă* – sursele (izvoarele) situate în obiective acvatice de la suprafaţa pămîntului (rîuri, lacuri naturale şi artificiale, iazuri, ape care se află temporar la suprafaţa obiectivelor acvatice).

10) Apă utilizată – apa folosită în scopul desfăşurării propriei activităţi de fabricare a producţiei, de executare a lucrărilor şi de prestare a serviciilor.

11) *Beneficiar al subsolului* – persoană juridică sau fizică care, în conformitate cu prevederile legislaţiei, are dreptul să desfăşoare activităţi legate de folosirea subsolului

Articolul 300. Relaţiile reglementate de prezentul titlu

(1) Prezentul titlu stabileşte tipurile de taxe pentru resursele naturale, cotele, modul de calculare şi achitare, precum şi înlesnirile la aplicarea acestora.

(2) Sistemul taxelor pentru resursele naturale reglementate de prezentul titlu include:

a) taxa pentru apă;

b) taxa pentru extragerea mineralelor utile;

c) taxa pentru folosirea subsolului.

Articolul 301. Termenele de achitare şi prezentare

a dărilor de seamă

(1) Plătitorii de taxe pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită taxele până la data de 25 a lunii următoare semestrului de gestiune, după cum urmează:

a) 50% din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivelul întâi;

b) 50% din cuantumul taxei se varsă la bugetul de stat.

(2) - *abrogat.*

(3) În lipsa obiectului impunerii, stabilit de prezentul titlu, darea de seamă privind calculul taxelor nu se prezintă.

(4) Întreprinzătorul individual, gospodăria ţărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariaţi, pe parcursul perioadei fiscale, nu depăşeşte 5 unităţi şi care nu sînt înregistraţi ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxa pentru apă, cu achitarea taxei în acelaşi termen.

(5) Dările de seamă aferente taxelor pentru resursele naturale se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2^1).

Capitolul 2

TAXA PENTRU APĂ

Articolul 302. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai taxei pentru apă sunt persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător şi persoanele juridice care:

a) extrag apă din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane;

b) utilizează apa potabilă din orice sursă în scopul îmbutelierii;

c) extrag apă minerală naturală;

d) utilizează apa la hidrocentrale.

Articolul 303. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii îl constituie:

a) volumul de apă extrasă din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane;

b) volumul de apă potabilă utilizată din orice sursă în scopul îmbutelierii;

c) volumul de apă minerală extrasă;

d) volumul de apă utilizată de hidrocentrale.

Articolul 304. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr.1 la prezentul titlu.

Articolul 305. Modul de calculare a taxei

(1) Taxa pentru apă se calculează de sine stătător de către subiecţii impunerii, pornindu-se de la volumul apei extrase şi/sau utilizate, conform datelor contoarelor sau, în lipsa acestora, conform normelor de extragere şi/sau utilizare.

(1^1) În cazul livrării apei în scopurile specificate la art.306 lit.b), c), d) şi e) prin intermediul unor agenţi economici, informaţia cu privire la volumul de apă livrată se prezintă subiectului impunerii de către agenţii economici respectivi semestrial, pînă la data de 5 a lunii următoare semestrului gestionar, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Elaborarea normelor de extragere și/sau de utilizare a apei se efectuează de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, iar controlul asupra cantității de apă extrasă se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Articolul 306. Înlesniri fiscale

Taxa nu se aplică pentru:

a) apa extrasă din subsol concomitent cu minereurile utile sau extrasă pentru prevenirea (lichidarea) acţiunii dăunătoare a acestor ape;

b) apa extrasă şi livrată direct sau prin intermediul unor agenţi economici populaţiei, autorităţilor publice şi instituţiilor finanţate de la bugetele de toate nivelurile;

c) apa extrasă pentru stingerea incendiilor sau livrată pentru aceste scopuri direct sau prin intermediul unor agenţi economici;

d) apa extrasă de întreprinderile societăţilor orbilor, surzilor, invalizilor şi instituţiile medico-sanitare publice sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenţi economici;

e) apa extrasă de întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenţi economici.

Capitolul 3

TAXA PENTRU EXTRAGEREA

MINERALELOR UTILE

Articolul 307. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sunt beneficiarii subsolului – persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător şi persoanele juridice care efectuează extragerea mineralelor utile.

Articolul 308. Obiectul impunerii şi baza impozabilă

Obiectul impunerii şi baza impozabilă constituie volumul mineralelor utile extrase în perioada fiscală.

Articolul 309. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr.2 la prezentul titlu.

Articolul 310. Modul de calculare a taxei

(1) Taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, semestrial, pornind de la volumul mineralului util extras şi cota corespunzătoare de impunere.

(2) În calcularea taxei nu se include volumul pierderilor suportate în procesul de extracţie a mineralului util şi al pierderilor tehnologice în pilonii de protecţie şi tavanul excavaţiilor miniere subterane care, conform proiectului, asigură securitatea oamenilor şi exclud prăbuşirea suprafeţei terestre.

Capitolul 4

TAXA PENTRU FOLOSIREA

SUBSOLULUI

Articolul 311. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sunt beneficiarii subsolului – persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător şi persoanele juridice care folosesc subsolul.

Articolul 312. Obiectul impunerii şi baza impozabilă

(1) Obiect al impunerii îl constituie spaţiile subterane folosite în scopul construcţiei obiectivelor subterane, precum şi construcţiile subterane exploatate de către subiecţii impunerii.

(2) Baza impozabilă o constituie:

a) valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcţie a obiectivelor subterane;

b) valoarea contabilă a construcţiilor subterane.

Articolul 313. Cota impunerii

Cota taxei se stabileşte în mărime de:

a) 3% din valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcţie a obiectivelor subterane;

b) 0,2% din valoarea contabilă a construcţiilor subterane.

Articolul 314. Modul de calculare şi achitare a taxei

(1) În cazul construcţiei obiectivelor subterane, taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, pornind de la valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcţie a obiectivelor subterane şi cota corespunzătoare de impunere. Taxa se achită până la iniţierea lucrărilor de construcţie.

(2) În cazul exploatării construcţiilor subterane, taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, semestrial, pornind de la valoarea contabilă a construcţiilor subterane şi cota corespunzătoare de impunere.

(3) În cazul exploatării construcţiilor subterane, taxa se calculează de către subiectul impunerii pornind de la valoarea contabilă a construcţiilor subterane conform situaţiei din 1 ianuarie a anului în curs, iar în cazul construcţiilor subterane dobândite de către subiectul impunerii în cursul anului – pornind de la valoarea contabilă la data dobândirii acestora.

Capitolul 5 - *abrogat.*

Capitolul 6 - *abrogat.*

Capitolul 7 - *abrogat.*

Capitolul 8 - *abrogat.*

Anexa nr.1

Cotele taxei pentru apă

Taxa pentru apă se percepe în următoarele mărimi:

1) pentru fiecare 1 m^3 de apă extrasă din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane (exceptând apa minerală naturală extrasă, apa potabilă extrasă şi/sau utilizată în scopul îmbutelierii) – 0,3 lei;

2) pentru fiecare 1 m^3 de apă minerală naturală extrasă în scopul îmbutelierii – 16 lei;

3) pentru fiecare 1 m^3 de apă minerală naturală extrasă şi utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute la pct.2) – 2 lei;

4) pentru fiecare 1 m^3 de apă potabilă extrasă din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane în scopul îmbutelierii – 16 lei;

5) pentru fiecare 1 m^3 de apă potabilă utilizată în scopul îmbutelierii – 15,7 lei;

6) pentru fiecare 10 m^3 de apă utilizată de hidrocentrale – 0,06 lei.

Subiecţi ai taxei prevăzute la pct.5) sunt persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător şi persoanele juridice care îmbuteliază apa potabilă extrasă de alt subiect.

Subiecţi ai taxei prevăzute la pct.2) şi 4) sunt persoanele fizice care desfăşoară

activitate de întreprinzător şi persoanele juridice care extrag şi îmbuteliază apă minerală naturală şi/sau potabilă.

Anexa nr. 2

Cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile

Nr. crt.	Categoria și tipul mineralului util	Unitatea de măsură	Cota taxei per unitate de măsură, lei
1	Argilă bentonitică	tonă	21
2	Calcar pentru producerea varului	m^3	12
3	Calcar silicios	tonă	12
4	Gaz combustibil (liber, dizolvat în petrol)	m^3	150
5	Ghips	tonă	21
6	Roci de nisip și prundiș	m^3	12
7	Materiale de formare (nisip, argilă)	tonă	18
8	Calcar pentru industria de zahăr	tonă	12
9	Materie primă silicioasă (diatomit, tripoli)	m^3	12
10	Materie primă pentru ceramică (argilă, argilă nisipoasă)	m^3	18
11	Materie primă pentru ciment (calcar, argilă)	tonă	12
12	Materie primă pentru producerea cărămizii și a țiglei (argilă, argilă nisipoasă, nisip degresant)	m^3	15
13	Materie primă pentru producerea sticlei (nisip)	tonă	15
14	Materie primă de cheramzit (argilă, argilit)	m^3	15
15	Nisip pentru produse de silicat	m^3	15
16	Petrol (rezerve geologice și extractibile)	tonă	150
17	Piatră de construcție (calcar, gresie, granit)	m^3	15
18	Piatră naturală de fațadă (calcar, gresie)	m^3	48
19	Calcar pentru tăierea blocurilor pentru pereți	m^3	21

anexa nr.3 - *abrogată.*

TITLUL IX

TAXELE RUTIERE

Capitolul 1

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 335. Sistemul taxelor rutiere

(1) Taxele rutiere sînt taxe percepute pentru folosirea drumurilor şi/sau a zonelor drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor.

(2) Sistemul taxelor rutiere include:

a) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

b) taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta);

c) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depăşesc limitele admise;

d) taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru efectuarea lucrărilor de construcţie şi montaj;

e) taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru amplasarea publicităţii exterioare;

f) taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere și a obiectivelor comercial- economice.

(3) Subiecţii impunerii achită taxele rutiere la conturile trezoreriale de venituri ale bugetului de stat, conform clasificaţiei bugetare.

(4) Taxele rutiere plătite se includ în componenţa cheltuielilor ce vor fi deduse în conformitate cu titlul II al prezentului cod.

Articolul 336. Noţiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni generale:

1) *Activitate agricolă* – activitate de producţie, prestare de servicii, executare de lucrări în domeniul fitotehniei, horticulturii şi zootehniei.

2) *Autovehicul* – sistem mecanic cu autopropulsie, cu excepţia celui care circulă pe şine, care serveşte în mod normal la transportul de pasageri, bagaje, mărfuri pe drumuri sau care execută orice alte lucrări şi servicii aferente transporturilor; această noţiune nu include tractoarele agricole.

2^{1}) Autoturism – vehicul rutier cu cel puţin patru roţi şi o viteză maximă constructivă mai mare de 25 km/h, care este construit şi echipat pentru transportul de persoane şi care are cel mult nouă locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto.

3) *Autovehicul mixt* – autovehicul destinat, prin construcţie, transportului de pasageri şi de mărfuri în compartimente separate.

4) *Autovehicul pentru utilizări speciale pe şasiu de autoturism sau de microbuz* –

autovehicul, altul decît cel conceput în principal pentru transportul de pasageri sau de mărfuri, care, prin construcţie şi echipare, este prevăzut pe şasiu de autoturism sau de microbuz (autovehicul de asistenţă medicală, autovehicul de asistenţă tehnică, autovehicul-generator, autovehicul-laborator, staţie radiologică, radiofurgon etc.).

5) *Autovehicul pentru utilizări speciale pe şasiu de autocamion* – autovehicul, altul decît cel conceput în principal pentru transportul de pasageri sau de mărfuri, care, prin construcţie şi echipare, este prevăzut pe şasiu de autocamion (automacara, autovehicul de asistenţă tehnică şi de intervenţie, de pompare, de curăţare a drumurilor, de curăţare a zăpezii, de depanare, de stingere a incendiilor, de curăţare a străzilor, de împrăştiere a materialelor, autobetonieră, autoatelier, unitate autoradiologică etc.).

6) *Autovehicul înmatriculat în Republica Moldova* – autovehicul care este supus în Republica Moldova înmatriculării de stat, pe baza şi din momentul căreia autorităţile abilitate ale Republicii Moldova autorizează participarea autovehiculului în traficul rutier sau în procesul tehnologic.

7) *Autovehicul care depăşeşte masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise* – autovehicul care depăşeşte masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise pentru efectuarea pe drumuri a transporturilor cu greutăţi şi/sau dimensiuni stabilite de normativele în vigoare.

8) *Folosire a drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova* – intrare pe teritoriul Republicii Moldova sau tranzitare a teritoriului Republicii Moldova cu autovehicule care nu au certificat de înmatriculare de stat eliberat de autorităţile abilitate ale Republicii Moldova.

9) *Mărfuri periculoase* – mărfuri stabilite prin hotărîre de Guvern, care, prin proprietăţile lor fizico-chimice, prezintă pericol pentru om şi pentru mediu.

10) Motocicletă – autovehicul cu două roţi, cu sau fără ataş, având motor electric sau motor cu capacitate cilindrică mai mare de 50 cm^3, precum şi autovehicul cu trei roţi simetrice faţă de axa sa longitudinală (motocar), având motor electric sau motor cu capacitate cilindrică mai mare de 50 cm^3 şi masă echipată mai mică de 400 kg.

10^1) Moped, scuter, motoretă – autovehicul cu două sau trei roţi a cărui viteză maximă prin construcţie este mai mare de 25 km/h, dar nu depăşeşte 45 km/h, care este echipat cu un motor electric sau motor cu ardere internă, cu aprindere prin scânteie, cu o capacitate cilindrică ce nu depăşeşte 50 cm^3, şi a cărui masă nu depăşeşte 350 kg.

11) *Posesor de autovehicul* – persoană fizică sau persoană juridică în a cărei posesie se află autovehiculul.

12) *Tranzit (tranzitare)* – trecere pe teritoriul Republicii Moldova a autovehiculului în cazul în care nici punctul de pornire/expediţie al autovehiculului, nici punctul de destinaţie al acestuia nu se află în Republica Moldova.

13) *Zonă drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor* – fîşie de teren adiacentă drumurilor din afara perimetrului localităţilor, a cărei

lăţime se stabileşte în funcţie de destinaţia şi amplasarea acestor drumuri.

14) *Vinietă* – taxă pentru folosirea drumurilor din Republica Moldova de autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova şi de remorcile ataşate la acestea, a cărei plată se atestă printr-o confirmare valabilă pentru o anumită perioadă.

15) *Obiective comercial-economice* – depozite, frigidere agricole.

Capitolul 2

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR

DE CĂTRE AUTOVEHICULELE ÎNMATRICULATE

ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Articolul 337. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt persoanele fizice şi persoanele juridice posesoare de autovehicule înmatriculate în Republica Moldova.

Articolul 338. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii sînt autovehiculele înmatriculate permanent, temporar sau provizoriu pentru probe în Republica Moldova: motociclete, mopede, scutere, motorete, autoturisme, autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe şasiu de autoturism sau de microbuz, autovehicule pentru utilizări speciale pe şasiu de autocamion, autoremorchere, remorci, semiremorci, microbuze, autobuze, tractoare, orice alte autovehicule cu autopropulsie.

(2) Nu constituie obiect al impunerii:

a) tractoarele şi remorcile folosite în activitatea agricolă;

b) autovehiculele pentru transportul în comun pe fir electric;

c) autovehiculele din dotarea forţei militare străine, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 339. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.1 la prezentul titlu.

(2) Pentru autovehiculele reutilate, cota taxei se stabileşte conform anexei nr.1 la prezentul titlu, pornind de la categoria autovehiculului reutilat şi caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.

Articolul 340. Perioada fiscală şi termenele de achitare a taxei

(1) Perioada fiscală este anul calendaristic.

(2) Taxa se achită pentru perioada fiscală printr-o plată unică şi în volum deplin, cu excepţia cazului stabilit la art.341 alin.(9).

(3) Subiecții impunerii achită taxa la data efectuării inspecției tehnice periodice anuale a vehiculului dacă, până la această dată, taxa nu a fost achitată.

(4) Inspecția tehnică periodică a vehiculului se efectuează doar cu achitarea taxei pentru anul curent.

Articolul 341. Modul de calculare şi de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, în funcţie de obiectul impunerii şi de cota impunerii.

(2) În cazul apariţiei divergenţelor privind aprecierea caracteristicilor tehnice ale autovehiculelor, inclusiv ale celor reutilate, concluziile de specialitate le prezintă organul abilitat al administraţiei publice centrale.

(3) Taxa se achită de către subiectul impunerii, cu întocmirea documentului de plată, în care se indică obligatoriu numărul de identificare (codul VIN), tipul şi marca autovehiculului.

(4) Taxa se calculează ţinîndu-se cont de caracteristicile tehnice ale autovehiculului, specificate în certificatul de înmatriculare al acestuia, şi se indică în documentul de plată.

(5) Taxa se achită pentru autovehiculele care se află în posesia subiectului impunerii la data apariţiei obligaţiei de achitare a taxei. Taxa nu se achită pentru:

– autovehiculele rebutate, precum şi pentru cele neexploatate provizoriu, scoase din circulaţie sau cele radiate din evidenţa organelor abilitate cu ţinerea evidenţei autovehiculelor;

– autovehiculele nefolosite de către persoanele fizice cetăţeni.

Dacă pentru aceste autovehicule taxa a fost achitată pînă la data radierii din evidenţă/scoaterii din circulaţie, taxa achitată nu se restituie.

(6) În cazul înstrăinării autovehiculului pentru care taxa pe perioada fiscală curentă a fost achitată, noul posesor nu achită taxa, iar fostului posesor nu i se restituie taxa achitată.

(7) Pentru autovehiculele care, în baza legii sau a unui act juridic, se află în posesia unei alte persoane decît proprietarul (uzufruct, uz, locaţiune, leasing, procură, gaj etc.), taxa se calculează şi se achită de către posesor, în condiţiile în care pentru perioada fiscală curentă nu a fost calculată şi achitată de către proprietar sau posesorul anterior.

(8) Pentru autovehiculele mixte, taxa se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.2, taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.6 şi taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.7 din anexa nr.1 la prezentul titlu, pornind de la categoria autovehiculului şi caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.

(8[1]) Dacă autovehiculul mixt, în urma reutilării, nu mai poate fi calificat ca microbuz/autobuz, taxa, în baza caracteristicilor tehnice ale autovehiculului, se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată, în conformitate cu cotele stabilite la pct.2 şi 6 din anexa nr.1 la prezentul titlu.

(9) Pentru autovehiculele care, conform legislaţiei, sînt supuse inspecției tehnice periodice de două ori pe an, subiecţii impunerii achită taxa, în rate egale, la data cînd autovehiculele sînt supuse inspecției tehnice periodice.

(10) Taxa se achită indiferent de rezultatele inspecției tehnice periodice. Dacă, în urma inspecției tehnice periodice, autovehiculul a fost interzis în exploatare, taxa nu se restituie. În cazul în care taxa a fost achitată şi autovehiculul nu a trecut inspecția tehnică periodică din cauza necorespunderii lui normelor stabilite, la supunerea repetată a autovehiculului inspecției tehnice periodice în aceeaşi perioadă fiscală de gestiune, taxa nu se achită.

(11) Suma taxei plătită în plus se trece în contul taxei pasibile de achitare în perioada fiscală următoare sau se restituie subiectului impunerii în modul stabilit.

Articolul 342. Darea de seamă privind achitarea taxei

[Art.342 al.(1) abrogat prin LP187 din 10.07.25, MO379-380/18.07.25 art.491; în vigoare 01.01.27]

[Art.342 al.(1[1]) abrogat prin LP187 din 10.07.25, MO379-380/18.07.25 art.491; în vigoare 01.01.27]

[Art.342 al.(2) abrogat prin LP187 din 10.07.25, MO379-380/18.07.25 art.491; în vigoare 01.01.27]

(3) Întreprinderile care efectuează inspecția tehnică periodică a autovehiculelor sunt obligate să țină evidența autovehiculelor care au fost supuse inspecției tehnice periodice și să transmită Agenției Servicii Publice informația necesară pentru completarea Registrului de stat al vehiculelor (conturul „G” – „Evidența executării legislației fiscale”).

(4) Agenţia Servicii Publice asigură accesul Serviciului Fiscal de Stat la datele Registrului de stat al vehiculelor în modul stabilit de comun acord cu Serviciul Fiscal de Stat.

Articolul 342[1]. Norme speciale privind calcularea şi achitarea

taxei de către rezidenţii parcurilor pentru

tehnologia informaţiei

(1) Contribuabilii rezidenţi ai parcurilor pentru tehnologia informaţiei nu sînt subiecţi ai impunerii cu taxa conform prevederilor prezentului capitol, aceasta fiind inclusă în componenţa impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(2) Rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei pot efectua înmatricularea şi

inspecția tehnică periodică a autovehiculelor cu condiţia prezentării extrasului din Registrul de evidenţă a rezidenţilor parcului pentru tehnologia informaţiei, eliberat de către administraţia parcului respectiv.

(3) În cazul în care pe parcursul anului calendaristic contribuabilul utilizează atît regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cît şi regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, calculul şi achitarea taxei se vor efectua conform prezentului capitol, proporţional numărului de luni în care s-a aplicat regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu.

[Art.342[1] al.(3) modificat prin LP187 din 10.07.25, MO379-380/18.07.25 art.491; în vigoare 01.01.27]

Articolul 342[2]. Norme speciale privind perioada

fiscală și modul de calculare

și achitare a taxei, în cazul

autovehiculelor înmatriculate

provizoriu pentru probe

În cazul autovehiculelor înmatriculate provizoriu pentru probe, prin derogare de la prevederile art. 340 alin. (1):

a) perioada fiscală se consideră perioada de 90 de zile din ziua achitării taxei;

b) cota taxei reprezintă 25% din cota taxei stabilite conform anexei nr. 1 la prezentul titlu;

c) la sfârșitul perioadei menționate la lit. a), pentru perioada fiscală rămasă din anul calendaristic respectiv subiecții impunerii achită taxa în mărime deplină, conform art. 339.

Articolul 343. Înlesniri

Sînt scutite de taxă persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor posesoare de autovehicule.

Capitolul 3

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA DE CĂTRE AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA (VINIETA)

Articolul 344. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sînt persoanele fizice şi persoanele juridice posesoare de autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova, care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu sînt subiecţi ai impunerii:

a) persoanele fizice şi persoanele juridice rezidente care plasează autovehicule în regim vamal de import;

b) posesorii de autovehicule înmatriculate în alte state, care dispun de autorizaţie de transport rutier internaţional tip "Scutit de plata taxelor";

c) misiunile diplomatice, oficiile consulare şi personalul acestora, în cazul autovehiculelor clasificate la poziţia tarifară 8703 şi remorcilor ataşate la acestea, clasificate la poziţia tarifară 8716.

Articolul 345. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este autovehiculul neînmatriculat în Republica Moldova care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu constituie obiect al impunerii autovehiculele din dotarea forţei militare străine, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

(3) Nu constituie obiect al impunerii autovehiculele din dotarea echipelor/modulelor internaţionale de intervenţie care participă la desfăşurarea exerciţiilor internaţionale de management al consecinţelor situaţiilor excepţionale, acordă asistenţă internaţională pentru lichidarea consecinţelor situaţiilor excepţionale produse pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriile altor state.

Articolul 346. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc în euro, conform anexei nr.2 la prezentul titlu.

(2) Pentru autovehiculele care transportă mărfuri periculoase, cota stabilită a taxei se dublează.

(3) În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova se depistează autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova fără vinietă sau se constată că perioada de valabilitate a vinietei a fost depăşită, organele abilitate cu funcţie de control în transport rutier întocmesc un proces-verbal de constatare a lipsei dovezii achitării vinietei sau privind depăşirea perioadei de valabilitate a vinietei, cu aplicarea sancţiunii în conformitate cu prevederile art.287^{3} din Codul contravenţional, iar Poliţia de Frontieră nu va permite ieşirea din ţară a mijloacelor de transport respective pînă nu se va prezenta dovada de achitare a vinietei pentru toată perioada aflării în Republica Moldova şi a amenzii aplicate.

Articolul 347. Modul de calculare şi de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează pentru fiecare obiect al impunerii pe perioada specificată la art.347^{1} alin. (1).

(2) Subiecţii impunerii achită taxa la punctele desemnate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în numerar şi/sau prin virament, în lei moldoveneşti sau în valută străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil în ziua efectuării plăţii. Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeaşi zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

(3) La achitarea vinietei se eliberează o confirmare care atestă plata taxei. Forma confirmării şi lista de documente în baza cărora se eliberează confirmarea se stabilesc de către organul central de specialitate al administraţiei publice din domeniul transporturilor rutiere.

(4) Subiecţii impunerii sînt obligaţi să aibă asupra lor confirmarea ce atestă achitarea vinietei pe întreaga perioadă de aflare pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) În cazul autobuzelor, camioanelor cu/sau fără remorcă, tractoarelor rutiere cu/sau fără semiremorcă (care nu depășesc sarcina masică pe osie maximă admisă), subiecţii impunerii sînt obligaţi să aibă asupra lor confirmarea ce atestă achitarea vinietei doar în cazul circulaţiei unităţilor de transport respective pe drumurile publice.

Articolul 347[1]. Perioada şi termenele de valabilitate

(1) Subiecţii impunerii pot achita vinieta pentru o perioadă de valabilitate de o zi, 7 zile, 15 zile, 30 de zile, 90 de zile, 180 de zile şi 12 luni.

(2) Perioadele de valabilitate se determină astfel:

a) o zi – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii;

b) 7 zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii şi următoarele 6 zile;

c) 15 zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii şi următoarele 14 zile;

d) 30 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii şi următoarele 29 de zile;

e) 90 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii şi următoarele 89 de zile;

f) 180 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii şi următoarele 179 de zile;

g) 12 luni – ziua corespunzătoare datei de început a valabilităţii şi următoarele 364 de zile.

(3) Perioada de valabilitate a vinietei începe de la ora 00:00 a zilei solicitate de utilizator şi expiră la ora 24:00 a ultimei zile a perioadei pentru care a fost achitată taxa.

(4) Dacă data de început a valabilităţii este ziua în curs, valabilitatea vinietei începe de la ora eliberării confirmării care atestă plata taxei şi expiră la ora 24:00 a ultimei zile a perioadei pentru care a fost achitată taxa.

Articolul 348. Înlesniri

(1) Prevederile prezentului capitol nu se aplică autovehiculelor înmatriculate în statele cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale sau multilaterale privind transportul rutier fără achitarea taxelor rutiere.

(2) Acordarea scutirilor în conformitate cu prezentul articol este condiţionată de acordarea unor drepturi reciproce de către statele respective.

(3) În cazul în care în statele cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale sau multilaterale privind transportul rutier fără achitarea taxelor rutiere sînt percepute taxe rutiere contrar prevederilor acordurilor încheiate, pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele înmatriculate în statele respective se percep taxe conform normelor general stabilite.

(4) Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va informa Serviciul Vamal şi Poliţia de Frontieră despre statele în care se percep taxe pentru folosirea drumurilor contrar acordurilor încheiate.

Capitolul 3[1]

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA DE CĂTRE AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA, CLASIFICATE LA POZIŢIA TARIFARĂ 8703, ŞI DE CĂTRE REMORCILE ATAŞATE LA ACESTEA, CLASIFICATE LA POZIŢIA TARIFARĂ 8716 (VINIETA) - *abrogat.*

Capitolul 4

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE AUTOVEHICULE CARE DEPĂȘESC MASA TOTALĂ, SARCINA MASICĂ PE OSIE SAU DIMENSIUNILE MAXIME ADMISE

Articolul 349. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt persoanele fizice (cetăţeni ai Republicii Moldova, cetăţeni străini, apatrizi) şi persoanele juridice (rezidente şi nerezidente) posesoare de autovehicule care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise.

Articolul 350. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii sunt autovehiculele înmatriculate, precum şi cele neînmatriculate în Republica Moldova, care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise şi care folosesc drumurile Republicii Moldova.

(2) Nu constituie obiect al impunerii:

a) autovehiculele deţinute de unităţile Ministerului Apărării;

b) autovehiculele deţinute de unităţile subordonate Ministerului Afacerilor Interne;

c) autovehiculele deţinute de unităţile subordonate Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerului Energiei;

d) autovehiculele specializate utilizate în exclusivitate pentru servicii de ambulanţă;

e) autovehiculele care efectuează transporturi de echipamente de prim ajutor şi ajutoare umanitare în cazul unor calamităţi sau dezastre naturale.

Articolul 351. Cotele impunerii

(1) Taxa pentru autovehiculele înmatriculate şi neînmatriculate în Republica Moldova care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise se achită conform cotelor stabilite în anexa nr.3 la prezentul titlu.

(2) - *abrogat.*

(3) În cazul în care şi masa totală, şi sarcina masică pe axă, şi dimensiunile depăşesc maximele admise, taxa se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată pentru fiecare indice în parte.

(4) Cotele stabilite ale taxei se dublează pentru autovehiculele care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise dacă aceste autovehicule circulă fără autorizaţie specială sau dacă masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizaţie.

Articolul 352. Modul de calculare şi de achitare a taxei,

de prezentare a dărilor de seamă

(1) Taxa pentru autovehiculele înmatriculate sau neînmatriculate în Republica Moldova se calculează de către organul de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului rutier conform anexei nr.3 la prezentul titlu.

(2) Modul de calculare a masei totale, a sarcinii masice pe axă şi a dimensiunilor se stabileşte de Guvern.

(3) Subiecții impunerii achită taxa pentru eliberarea avizului preliminar la depunerea cererii. Taxa pentru autorizație, în mărime deplină, se achită până la obținerea actelor ce permit transportul rutier cu autovehicule care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise.

(4) În cazul în care, la intrarea în ţară, se depistează, în baza analizei de risc, autovehicule înmatriculate sau neînmatriculate în Republica Moldova care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise, care circulă fără autorizaţie specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizaţia specială, organele vamale nu permit trecerea frontierei de stat pînă la prezentarea autorizaţiei sau regularizarea neconformităţii constatate.

(5) În cazul în care, la ieşirea din ţară, se depistează, în baza analizei de risc, autovehicule înmatriculate sau neînmatriculate în Republica Moldova care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise, care circulă fără autorizaţie specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizaţia specială, organele vamale calculează taxa conform art.351 alin.(4) şi nu permit trecerea frontierei de stat pînă la prezentarea confirmării care atestă plata taxei.

(6) În situaţia specificată la alin.(5), organul vamal întocmeşte un proces-verbal de constatare în două exemplare, un exemplar fiind înmînat reprezentantului agentului transportator, iar al doilea exemplar fiind remis organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului rutier.

(6[1]) În cazul în care, pe teritoriul țării, se depistează autovehicule care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise, care circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizație, Agenția Națională Transport Auto întocmește un proces-verbal privind calculul taxei pentru folosirea drumurilor în cadrul controlului masei totale, al sarcinii masice pe osii și al dimensiunilor și calculează taxa conform art. 351 alin. (4), inclusiv taxa pentru cântărirea autovehiculului sau măsurarea dimensiunilor, prevăzută în anexa nr. 3.

(7) - *abrogat.*

(8) - *abrogat.*

(9) Subiecţii impunerii achită taxa prin intermediul unei bănci. Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeaşi zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

(10) Organul specificat la alin.(1) din prezentul articol prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, informaţia privind sumele calculate, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Subiecţii impunerii rezidenţi ai Republicii Moldova care desfăşoară activitate de întreprinzător prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au fost obţinute actele necesare pentru circulaţia cu depăşirea limitelor admise, darea de seamă privind taxa calculată și achitată, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

Capitolul 5

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMULUI PUBLIC ŞI/SAU ZONELE DE PROTECŢIE A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂŢILOR PENTRU EFECTUAREA LUCRĂRILOR DE CONSTRUCŢIE ŞI MONTAJ

Articolul 353. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt persoanele fizice şi persoanele juridice care solicită autorizaţie pentru efectuarea, în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor, a lucrărilor subterane şi/sau supraterane de montare a comunicaţiilor inginereşti, a lucrărilor de construcţie a căilor de acces la drumuri, a parcărilor, a clădirilor şi amenajărilor, cu excepţia obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere.

Articolul 354. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de lucrări de construcţie şi montaj, lucrările subterane şi/sau supraterane de montare a comunicaţiilor inginereşti, lucrările de construcţie a căilor de acces la drumuri, a parcărilor, a clădirilor şi amenajărilor.

Articolul 355. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.5 la prezentul titlu.

Articolul 356. Modul de calculare şi de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către organul abilitat al administraţiei publice centrale şi locale în administraţia căruia se află drumurile, prin înmulţirea cotei taxei cu:

a) numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu;

b) fiecare metru pătrat de suprafaţă folosită, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 lit.a), pct.5 şi pct.6 din anexa nr.5 la prezentul titlu;

c) fiecare metru liniar de suprafaţă folosită, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 lit.b)-d) şi pct.4 din anexa nr.5 la prezentul titlu.

(2) Taxa se achită prin intermediul băncilor, printr-o plată unică:

a) la data depunerii proiectelor şi, respectiv, la data invitării specialistului la obiect, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu;

b) pînă la obţinerea autorizaţiei pentru efectuarea lucrărilor.

(3) Organul abilitat al administraţiei publice centrale şi locale în administraţia căruia se află drumurile eliberează actele necesare pentru efectuarea lucrărilor doar la prezentarea copiei documentului de plată ce confirmă achitarea taxei.

(4) Sumele taxelor achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a actelor necesare pentru efectuarea lucrărilor.

(5) Organul abilitat al administraţiei publice centrale şi locale în administraţia căruia se află drumurile prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informaţie privind subiecţii impunerii şi sumele calculate şi achitate ale taxei.

(6) Subiecţii impunerii prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au fost obţinute actele necesare pentru efectuarea lucrărilor, darea de seamă privind achitarea taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

Capitolul 6

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ŞI/SAU ZONELE DE PROTECŢIE A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂŢILOR PENTRU AMPLASAREA PUBLICITĂŢII EXTERIOARE

Articolul 357. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care dețin în posesie și/sau în folosință obiective de publicitate exterioară în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

Articolul 358. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de amplasare în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor a obiectivelor de publicitate exterioară, obiectivele de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor, inclusiv pe terenuri proprietate a subiectului impunerii: afişe, panouri, standuri, instalaţii şi construcţii (situate separat sau pe pereţii şi pe acoperişurile clădirilor), firme tridimensionale, firme luminoase, tablouri suspendate electromecanice şi electronice, alte mijloace tehnice publicitare.

Articolul 359. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.6 la prezentul titlu.

Articolul 360. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 361. Modul de calculare şi de achitare a taxei,

de prezentare a dărilor de seamă

(1) Pentru obiectivele de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor, taxa se calculează prin înmulţirea cotei taxei cu:

a) numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu;

b) fiecare metru pătrat de suprafaţă publicitară, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 din anexa nr.6 la prezentul titlu.

(2) La calcularea taxei se iau în calcul ambele suprafeţe publicitare ale obiectivului (recto şi verso).

(3) Sumele taxelor achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a autorizaţiei pentru amplasarea obiectivului de publicitate exterioară.

(4) Taxa se achită pînă la efectuarea acţiunilor specificate la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu şi pînă la eliberarea autorizaţiei pentru amplasarea obiectivelor specificate la pct.3 din această anexă.

(5) Pentru perioada fiscală în care a fost solicitată autorizaţia de amplasare a obiectivului de publicitate exterioară, taxa se calculează de către organul abilitat al administraţiei publice centrale, care prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informaţie privind subiecţii impunerii şi sumele calculate şi achitate ale taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Pentru perioadele fiscale următoare, subiectul impunerii calculează taxa de sine stătător şi o achită, prin intermediul băncilor, printr-o plată unică, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind suma taxei calculate pentru anul curent, precum şi privind sumele taxei achitate în anul precedent la eliberarea autorizaţiei, se prezintă de către subiectul impunerii anual, pînă la 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind taxa calculată se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2^1).

(7) Agenţii economici abilitaţi să exploateze sectoare ale drumurilor din afara perimetrului localităţilor în a căror zonă de protecţie sînt amplasate obiective de publicitate exterioară transmit, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, Serviciului Fiscal de Stat o informaţie privind fiecare obiect şi subiect al impunerii, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(9) Dacă obiectivul de publicitate exterioară a fost amplasat sau a fost retras pe parcursul perioadei fiscale, taxa se calculează din ziua în care a fost obţinută autorizaţia sau, respectiv, pînă în ziua în care obiectivul a fost retras în modul stabilit de organul abilitat al administraţiei publice centrale.

Capitolul 7

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ŞI/SAU ZONELE DE PROTECŢIE A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂŢILOR PENTRU AMPLASAREA OBIECTIVELOR DE PRESTARE A SERVICIILOR RUTIERE ȘI A OBIECTIVELOR COMERCIAL- ECONOMICE

Articolul 362. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care dețin în posesie și/sau în folosință obiective de prestare a serviciilor rutiere și obiective comercial-economice, amplasate în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

Articolul 363. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de amplasare în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor a obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere şi obiectivele de prestare a serviciilor rutiere, precum și obiectivele comercial-economice, amplasate în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor, inclusiv pe terenuri proprietate a subiectului impunerii: staţii de alimentare cu combustibil, staţii de deservire tehnică, puncte de vulcanizare, tarabe, unităţi de comerţ cu amănuntul, întreprinderi de alimentaţie publică, structuri de primire turistică cu funcţii de cazare şi de servire a mesei, obiective comercial-economice.

Articolul 364. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.6 la prezentul titlu.

Articolul 365. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 366. Modul de calculare şi de achitare a taxei,

de prezentare a dărilor de seamă

(1) Pentru obiectivele de prestare a serviciilor rutiere și obiective comercial-economice amplasate în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor, taxa se calculează prin:

a) înmulţirea cotei taxei cu numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii specificate la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu;

b) înmulţirea cotei taxei cu numărul:

- contoarelor de evidenţă a combustibilului livrat, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.a) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

- posturilor de prestare a serviciilor, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.b) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

- punctelor de vulcanizare, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.c) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

c) înmulţirea cotei taxei cu numărul de obiective amplasate, în cazul obiectelor impunerii specificate la pct.4 lit.d) şi e) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

d) înmulţirea cotei taxei cu fiecare metru pătrat de suprafaţă a terenului proprietate publică a statului din zona drumului folosit pentru amplasarea şi funcţionarea obiectivului, în cazul obiectelor impunerii de la pct.4 din anexa nr.6 la prezentul titlu.

(2) Taxa se achită pînă la efectuarea acţiunilor specificate la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu şi pînă la eliberarea autorizaţiei pentru amplasarea obiectivelor specificate la pct.4 din această anexă.

(3) Pentru perioada fiscală în care a fost solicitată autorizaţia de amplasare a obiectivului de prestare a serviciilor rutiere și obiectivului comercial-economic, taxa se calculează de către organul abilitat al administraţiei publice centrale, care prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informaţie privind subiecţii impunerii şi sumele calculate şi achitate ale taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Pentru perioadele fiscale următoare, subiectul impunerii calculează taxa de sine stătător şi o achită, prin intermediul băncilor, printr-o plată unică, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind suma taxei calculate pentru anul curent, precum şi privind sumele taxei achitate în anul precedent la eliberarea autorizaţiei, se prezintă de către subiectul impunerii anual, pînă la 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind taxa calculată se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187 alin.(2^1).

(5) Agenţii economici abilitaţi să exploateze sectoarele de drum în a căror zonă de protecţie sînt amplasate obiective de prestare a serviciilor rutiere și obiective comercial-economice transmit, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, Serviciului Fiscal de Stat o informaţie privind fiecare obiect şi subiect al impunerii, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) În cazul în care terenul ocupat de obiectivele de prestare a serviciilor rutiere (inclusiv căile de acces, parcările şi spaţiile verzi) este situat parţial în zona drumului public şi/sau zonele de protecţie ale acestuia din afara perimetrului localităţilor, taxa pentru teren se calculează doar pentru suprafaţa de teren proprietate publică a statului, delimitată şi stabilită în modul prevăzut de legislaţie, teren folosit pentru amplasarea şi funcţionarea obiectivului.

(7) Dacă obiectivul de prestare a serviciilor rutiere și obiectivul comercial-economic a

fost amplasat sau a fost lichidat pe parcursul perioadei fiscale, taxa se calculează, în modul stabilit, din ziua în care a fost obţinută autorizaţia pentru amplasare sau, respectiv, pînă în ziua în care obiectivul a fost lichidat. Se consideră că obiectivul a fost lichidat din data retragerii autorizaţiei de către organul abilitat al administraţiei publice centrale.

(8) Taxele achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 şi pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a autorizaţiei pentru amplasarea obiectivului.

(9) Organul abilitat al administraţiei publice centrale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, o informaţie cu privire la subiecţii impunerii cărora le-au fost retrase autorizaţiile, indicînd şi data retragerii autorizaţiilor.

(10) Organul abilitat al administraţiei publice centrale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, o informaţie cu privire la subiecţii impunerii care şi-au retras obiectivele, indicînd şi data la care obiectivele au fost retrase în modul stabilit de acesta.

Anexa nr.1

Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1.	Motocicletă, moped, scuter, motoretă cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de pînă la 500 cm³ inclusiv	unitate	300
	b) de peste 500 cm³	unitate	600
1¹.	Moped, scuter, motoretă, cu motor electric	unitate	300
	Motocicletă cu motor electric	unitate	600
2.	Autoturisme, autovehicule pentru utilizări speciale pe şasiu de autoturism cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de pînă la 2000 cm³ inclusiv	cm³	0,60
	b) de la 2001 la 3000 cm³ inclusiv	cm³	0,90
	c) de la 3001 la 4000 cm³ inclusiv	cm³	1,2
	d) de la 4001 la 5000 cm³ inclusiv	cm³	1,5
	e) de peste 5001 cm³	cm³	1,8
2¹.	Autoturisme, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism, complet electric, cu masa totală:		
	a) de până la 1500 kg inclusiv	unitate	0,60 lei/kg
	b) de la 1501 la 2500 kg inclusiv	unitate	0,90 lei/kg
	c) de la 2501 la 3500 kg inclusiv	unitate	1,20 lei/kg
	d) de la 3501 la 4500 kg inclusiv	unitate	1,50 lei/kg
	e) de peste 4501 kg	unitate	1,80 lei/kg
3.	Remorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare	tonă	270

4.	Semiremorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare:		
	a) de pînă la 20 t inclusiv	tonă	225
	b) de peste 20 t	unitate	4500
5.	Autoremorchere, tractoare	unitate	2250
6.	Autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe şasiu de autocamion, orice alte autovehicule cu autopropulsie, cu masa totală:		
	a) de pînă la 1,6 t inclusiv	unitate	1200
	b) de la 1,6 t pînă la 5,0 t inclusiv	unitate	2250
	c) de la 5,0 t pînă la 10,0 t inclusiv	unitate	3000
	d) de peste 10,0 t	unitate	4500
7.	Autobuze cu capacitatea*:		
	a) de pînă la 11 locuri	unitate	2925
	b) de la 12 la 17 locuri inclusiv	unitate	3600
	c) de la 18 la 24 locuri inclusiv	unitate	4275
	d) de la 25 la 40 locuri inclusiv	unitate	4725
	e) de peste 40 locuri	unitate	5400

* Numărul de locuri se calculează fără locul şoferului.

Anexa nr.2

Taxa

pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova

de către autovehiculele neînmatriculate

în Republica Moldova (vinieta)

Nr. crt.	**Obiectul impunerii**	**Perioada, zile**	**Taxa, euro**
1	Autovehiculele clasificate la poziţia tarifară 8703 şi remorcile ataşate la acestea	7	4
		15	8
		30	16
		90	45
		180	85
2	Autovehiculele clasificate la poziţia tarifară 8703 şi remorcile ataşate la acestea, introduse pe teritoriul vamal de către persoanele fizice cu domiciliul în orice stat străin şi care deţin permis de conducere emis în ţara în care au domiciliu, declarate prin acţiune, aflate pe teritoriul vamal al Republicii Moldova	peste 180	180 se achită pentru fiecare perioadă consecutivă de 180 de zile, inclusiv perioadele incomplete ce urmează după primele 180 de zile

3	Autobuze cu capacitatea:		
	a) de la 9 la 24 locuri inclusiv	1	6
		7	24
		30	48
		90	120
		12 luni	480
	b) de peste 25 locuri	1	7
		7	28
		30	56
		90	140
		12 luni	560
4	Camioane cu/fără remorcă, tractoare rutiere cu/fără semiremorcă (care nu depășesc sarcina masică pe osie maximă admisă), cu masă totală:		
	a) de pînă la 3,5 t inclusiv	1	5
		7	20
		30	40
		90	100
		12 luni	400
	b) de la 3,5 la 10 t inclusiv	1	8
		7	32
		30	64
		90	160
		12 luni	640
	c) de la 10 la 40 t inclusiv	1	11
		7	55
		30	112
		90	280
		12 luni	1120

Anexa nr. 3

Taxa pentru folosirea drumurilor

de către autovehiculele care depășesc masa totală,

sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise

Nr. crt.	**Obiectul impunerii**	**Taxa, lei**
1	Eliberarea avizului preliminar al autorizației speciale la cerere	100
2	Depășirea sarcinii masice pe osie admise:	
	a) până la 2 t inclusiv	3 pentru fiecare tonă depășire x km
	b) peste 2 t	6 pentru fiecare tonă depășire x km
3	Depășirea masei totale admise a autovehiculelor cu încărcătură (fără depășirea sarcinii masice pe osie)	1,6 pentru fiecare tonă depășire x km
4	Depășirea dimensiunilor admise cu respectarea condițiilor pentru sarcina masică:	
	a) lățimea sau înălțimea până la 50 cm ori lungimea până la 100 cm	4 pentru fiecare km
	b) lățimea sau înălțimea cu 51–100 cm ori lungimea cu 100–200 cm	6 pentru fiecare km
	c) lățimea sau înălțimea cu 101–150 cm ori lungimea cu 201–350 cm	10 pentru fiecare km
	d) lățimea sau înălțimea cu 151–200 cm ori lungimea cu 351–600 cm	14 pentru fiecare km
	e) lățimea sau înălțimea cu 201–250 cm ori lungimea cu 601–900 cm	18 pentru fiecare km
	f) lățimea sau înălțimea cu 251–300 cm ori lungimea cu 901–1200 cm	24 pentru fiecare km

	g) lățimea sau înălțimea cu peste 301 cm ori lungimea cu peste 1201 cm	30 pentru fiecare km
5	Cântărirea autovehiculului sau măsurarea dimensiunilor	140 pentru o operațiune

anexa nr. 4 - *abrogată.*

Anexa nr.5

Taxa pentru folosirea zonei drumului public şi/sau zonele de protecţie a acestuia din afara perimetrului localităţilor pentru efectuarea lucrărilor de construcţie şi montaj

Nr. crt.	**Obiectul impunerii**	**Unitatea de măsură**	**Taxa, lei**
1.	Examinarea şi perfectarea documentelor, coordonarea deciziilor de proiecte şi eliberarea de prescripţii tehnice	1 proiect	90
2.	Invitarea specialistului la obiect	1 proiect	108
3.	Eliberarea de autorizaţii pentru efectuarea lucrărilor subterane de montare a comunicaţiilor inginereşti:		
	a) prin metodă deschisă (de tranşee) peste drum	1 m^2	126
	b) prin metodă închisă (perforare, străpungere) pe sub drum	1 m	36
	c) de-a lungul drumurilor	1 m	18
	d) sub trotuare	1 m	27
4.	Eliberarea de autorizaţii pentru efectuarea lucrărilor supraterane de montare a comunicaţiilor inginereşti:		
	a) pe piloni de-a lungul drumurilor	1 m	18
	b) de-a lungul podurilor	1 m	72
	c) suspendate deasupra drumurilor	1 m	54
5.	Eliberarea de autorizaţii pentru construcţia căilor de acces la drumuri, parcărilor şi benzilor suplimentare	1 m^2	9
6.	Eliberarea de autorizaţii pentru construcţia de clădiri şi amenajări (cu excepţia obiectivelor pentru prestarea de servicii rutiere)	1 m^2	54
7.	Efectuarea de lucrări fără autorizaţia organelor de administrare rutieră (fără a se lua în considerare plata pentru eliberarea autorizaţiei)	1 obiectiv	1800

Anexa nr. 6

Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare și taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere și a obiectivelor

comercial-economice

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1	Examinarea și perfectarea documentelor, coordonarea deciziilor de proiecte și eliberarea de prescripții tehnice	1 proiect	90
2	Invitarea specialistului la obiect	1 proiect	108
3	Obiective de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților	1 m^2 de suprafață publicitară	500
4	Obiective de prestare a serviciilor rutiere în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților:		
	a) stații de alimentare cu combustibil	1 contor de evidență a combustibilului livrat	900
		1 m^2 suprafață teren*	16
	b) stații de deservire tehnică	1 post de prestare a serviciilor**	900
		1 m^2 suprafață teren*	16
	c) puncte de vulcanizare	1 punct	360
		1 m^2 suprafață teren*	16
	d) unități de comerț cu amănuntul, întreprinderi de alimentație publică, structuri de primire turistică cu funcții de cazare și de servire a mesei	până la 100 m^2	1800
		1 m^2 suprafață teren*	16
		100 m^2 și mai mult	3600
		1 m^2 suprafață teren*	16
	e) tarabe (puncte comerciale) amplasate în afara localităților	1 tarabă (punct)	180
		1 m^2 suprafață teren*	16
	f) obiective comercial-economice	până la 100 m^2	1800
		1 m^2 suprafață teren*	16
		100 m^2 și mai mult	3600
		1 m^2 suprafață teren*	16

* Pentru obiectivele prevăzute la pct. 4, suprafața terenului supusă taxării va fi suprafața terenului proprietate publică a statului din zona drumului (delimitată și stabilită în modul prevăzut de legislație), teren folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului cu toate construcțiile auxiliare, inclusiv pentru realizarea căilor de acces la drumuri, parcărilor și pentru amenajarea spațiilor verzi.

** Numărul de posturi se determină pornind de la numărul de autovehicule care pot fi deservite.

TITLUL X

ALTE REGIMURI FISCALE

Capitolul 1

REGIMUL FISCAL AL REZIDENŢILOR PARCURILOR PENTRU TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI

Articolul 367. Noţiuni

În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noţiuni:

1) *Impozit unic* – sumă datorată lunar la buget de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei conform art.15 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei.

2) *Regim standard de impozitare* – sistemul general de impozitare, prevăzut de prezentul cod, de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta, ce urmează a fi aplicat în modul general stabilit.

3) *Regim special de impozitare* – sistemul de impozitare prevăzut de prezentul capitol, precum şi de legislaţia cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei.

4) *Plăţi salariale* – orice plată efectuată angajaţilor sau în folosul acestora de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei în baza legislaţiei muncii şi actelor normative ce conţin norme ale dreptului muncii.

Articolul 368. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii cu impozitul unic sînt orice persoane juridice şi fizice înregistrate în Republica Moldova în calitate de subiecţi ai activităţii de întreprinzător şi care întrunesc cumulativ condiţiile specificate în legislaţia cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei.

(2) Pentru determinarea faptului dacă rezidentul parcului pentru tehnologia informaţiei desfăşoară activitate principală, care generează 70% sau mai mult din veniturile din vînzări, se calculează raportul dintre suma venitului obţinut din vînzarea serviciilor, lucrărilor permise în parc în conformitate cu art.8 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei şi suma totală a venitului din vînzarea produselor (mărfurilor), prestarea serviciilor, executarea lucrărilor. În acest caz, ambii indicatori ce ţin de mărimea venitului din vînzări se determină lunar, cu total cumulativ de la începutul anului calendaristic respectiv, dacă statutul de rezident al parcului a fost dobândit în anii calendaristici precedenți, sau de la aplicarea regimului special de impozitare, dacă statutul de rezident al parcului a fost dobândit în anul calendaristic curent.

(3) Nu se consideră încălcare a prevederilor alin.(2) neîndeplinirea indicatorului ce ţine de activitatea principală pe parcursul a cel mult oricăror 2 luni calendaristice ale anului calendaristic în curs, cu condiţia asigurării indicatorului de 70% calculat total pentru anul respectiv, dacă statutul de rezident al parcului a fost dobândit în anii calendaristici precedenți, sau pentru perioada de aplicare a regimului special de impozitare, dacă statutul de rezident al parcului a fost dobândit în anul calendaristic curent.

Articolul 369. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii cu impozit unic îl reprezintă venitul din vînzări, înregistrat lunar în evidenţa contabilă. Mărimea venitului respectiv se determină în conformitate cu prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate sau, după caz, ale IFRS, în condiţiile legislaţiei în vigoare.

(2) Suma minimă a impozitului unic se calculează în funcţie de numărul de angajaţi care, pe parcursul perioadei fiscale, au lucrat ori s-au aflat în orice tip de concediu plătit sau

altă situație în care, în regim standard de impozitare, ar fi realizat venit asigurat cel puțin o zi în baza unui contract individual de muncă încheiat cu rezidentul parcului pentru tehnologia informaţiei şi de cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală respectivă.

(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discontului (reducerii) va micşora mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discontul), inclusiv în cazul în care vînzările aferente au fost reflectate în anii precedenţi.

Articolul 370. Cota impozitului

(1) Cota impozitului unic constituie 7% din obiectul impunerii, dar nu mai puţin decît suma minimă stabilită la alin.(2).

(2) Suma minimă a impozitului unic se va determina lunar pentru fiecare angajat şi va constitui 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală.

Articolul 371. Perioada fiscală

(1) Perioadă fiscală pentru impozitul unic se consideră luna calendaristică.

(2) Impozitul unic se determină lunar, reieşind din mărimea obiectului impunerii, înregistrat în evidenţa contabilă pe parcursul lunii de gestiune, fără a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.

Articolul 372. Componenţa impozitului unic

(1) În componenţa impozitului unic sînt incluse următoarele impozite, taxe şi contribuţii:

a) impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;

b) impozitul pe venit din salariu;

c) contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajatori;

d) primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală datorate de angajaţi;

e) taxele locale;

f) impozitul pe bunurile imobiliare;

g) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.

(2) În componenţa impozitului unic nu se includ următoarele impozite, taxe şi contribuţii:

a) impozitul pe venit reţinut la sursa de plată, stabilit în conformitate cu prevederile

art.88 alin.(5), art.89, 90, 90[1] şi 91, contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii şi primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală calculate/reţinute la efectuarea plăţilor în folosul persoanelor fizice, altele decît plăţile salariale;

b) taxa pe valoarea adăugată;

c) accizele;

d) taxele rutiere, cu excepţia taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

e) alte impozite, taxe şi plăţi obligatorii nespecificate expres ca parte componentă a impozitului unic în conformitate cu alin.(1).

Articolul 373. Calculul, raportarea şi achitarea

impozitului unic

(1) Calculul şi raportarea impozitului unic se efectuează de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei lunar, prin prezentarea unei dări de seamă către Serviciul Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. Formularul şi modul de completare a acestei dări de seamă se aprobă de către Ministerul Finanţelor.

(1[1]) Calculul și raportarea impozitului unic ca rezultat al ajustării conform cap. 11[2] din titlul V se efectuează prin prezentarea unei dări de seamă cu privire la impozitul unic pentru tranzacții cu persoane afiliate către Serviciul Fiscal de Stat până la data de 25 a lunii a șasea după finele perioadei fiscale, stabilite în conformitate cu art. 12[1]. Formularul și modul de completare a dării de seamă se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(2) Impozitul unic se achită integral la bugetul de stat de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, la contul trezorerial conform codului IBAN corespunzător sediului acestora, generat de Ministerul Finanţelor în acest scop, şi ulterior se repartizează în conformitate cu prevederile art.14 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei. Contribuabilii rezidenţi ai parcurilor pentru tehnologia informaţiei care dispun de subdiviziuni în afara unităţii administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) calculează şi achită impozitul unic integral la bugetul de stat conform adresei sediului central (adresei juridice).

(3) Restituirea sumei plătite în plus a impozitului unic se efectuează, în modul şi în termenele stabilite la art.176, de către administratorii de venituri de la conturile la care a fost repartizat.

(4) Darea de seamă se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, conform art.187 alin.(2[1]).

Articolul 374. Prezentarea altor informaţii aferente

impozitului unic

(1) În afară de darea de seamă menţionată la art.373, rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei vor prezenta următoarele informaţii aferente impozitului unic:

a) nota informativă privind plăţile salariale efectuate de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei în folosul angajaţilor. Nota în cauză se prezintă Serviciului Fiscal de Stat anual, pînă la data de 25 ianuarie a anului următor anului calendaristic în care au fost efectuate plăţi în folosul angajaţilor, şi are scop informativ;

b) informaţia cu privire la plăţile salariale efectuate de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei în folosul angajaţilor, inclusiv date cu privire la numărul de luni pe parcursul cărora plăţile salariale achitate au fost impozitate prin aplicarea impozitului unic. Informaţia în cauză se prezintă de către rezidenţii parcurilor, anual, fiecărui angajat căruia i-au fost achitate plăţi salariale impozitate prin aplicarea impozitului unic, pînă la 1 martie a anului următor celui în care au fost efectuate asemenea plăţi;

c) darea de seamă privind impozitul pe venit, primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reţinute şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate.

Formularul notei de informare, cel al informaţiei cu privire la plăţile salariale şi cel al dării de seamă, menţionate în prezentul alineat, precum şi modul de completare a acestora se aprobă de către Ministerul Finanţelor.

(2) Dările de seamă, declaraţiile, alte rapoarte aferente impozitelor, contribuţiilor, altor plăţi obligatorii la buget care nu intră în componenţa impozitului unic în conformitate cu prevederile art.372 alin.(2) se prezintă autorităţilor corespunzătoare în modul general stabilit.

Articolul 375. Tranziţia de la regimul standard de impozitare

la cel special de impozitare

(1) Odată cu trecerea de la regimul standard de impozitare la cel special sau invers, noile prevederi se aplică începînd cu luna următoare lunii în care a fost obţinut titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informaţiei sau, respectiv, a fost retras acest titlu.

(2) În cazul în care plăţile salariale datorate angajaţilor sînt calculate în perioada în care a fost aplicat unul dintre aceste regimuri de impozitare (special sau standard), iar achitarea acestora se efectuează în perioada în care se aplică celălalt regim de impozitare, impozitul pe venit din salariu, precum şi primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală aferente acestor plăţi se vor determina şi se vor achita la data achitării acestor plăţi salariale, conform mecanismului aplicat la data calculării acestora.

Articolul 376. Norme speciale privind impozitul pe venit

din activitatea de întreprinzător

(1) Pe perioada aplicării impozitului unic, rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei nu au obligaţia de a ţine evidenţa şi de a calcula amortizarea mijloacelor fixe în scop fiscal conform modului prevăzut în titlul II. Evidenţa mijloacelor fixe se va efectua în

conformitate cu normele contabile stabilite.

(2) Veniturile realizate de rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei, altele decît cele obţinute din vînzări, se consideră ca fiind impozitate prin aplicarea impozitului unic şi nu se impozitează separat conform regimului standard de impozitare.

(3) Odată cu trecerea de la regimul special de impozitare la cel standard, pierderile suportate de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei pe perioada aplicării regimului special nu pot fi luate în considerare la determinarea mărimii pierderilor pasibile reportării în conformitate cu prevederile art.32.

(4) Rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei cu statut de persoană fizică (întreprinzătorii individuali) nu vor include în declaraţia anuală a persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit venitul obţinut din activitatea desfăşurată în parc.

(5) La achitarea prealabilă a dividendelor, rezidenţii parcurilor care aplică regimul special de impozitare nu vor avea obligaţia de achitare a impozitului pe venit în conformitate cu prevederile art.80.

Articolul 377. Norme speciale privind impozitul

pe venit din salariu

(1) Plăţile salariale obţinute de angajaţii rezidenţilor parcurilor pentru tehnologia informaţiei sînt considerate ca fiind impozitate final, fără necesitatea declarării şi achitării adiţionale a impozitului pe venit.

(2) Pentru perioada aplicării impozitului unic nu pot fi acordate, conform art.33–36, scutiri şi alte deduceri referitoare la plăţile salariale achitate de rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soţie (soţ).

(3) Pentru perioada aplicării impozitului unic, rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei nu au obligaţia de a completa fişa personală de evidenţă a veniturilor sub formă de salariu şi a altor plăţi efectuate de rezident în folosul angajaţilor săi.

Articolul 378. Consecinţele nerespectării regimului

special de impozitare

(1) În cazul în care organul abilitat cu atribuţii de administrare a impozitului unic constată că rezidentul parcului pentru tehnologia informaţiei a încălcat condiţiile regimului special de impozitare necesare pentru aplicarea impozitului unic, obligaţiile fiscale ale rezidentului, precum şi obligaţiile acestuia privind achitarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală vor fi recalculate în modul general stabilit începînd cu luna în care a fost comisă încălcarea.

(2) Plăţile ce rezultă din recalcularea, conform alin.(1), a impozitelor, contribuţiilor şi altor plăţi se achită din contul surselor rezidentului parcului pentru tehnologia informaţiei, fără a fi recalculate obligaţiile angajaţilor acestuia.

(3) Pentru încălcarea condiţiilor regimului special de impozitare necesare pentru aplicarea impozitului unic, rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei poartă răspundere conform titlului V. Prevederile art.228 nu se aplică în acest caz.

(4) Pentru încălcarea termenului de achitare a impozitului unic de către rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei, faţă de aceştia se aplică (se calculează) majorarea de întîrziere în mărimea stabilită în legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat. Majorarea de întîrziere se achită la acelaşi cont trezorerial de încasări ca şi impozitul unic, cu repartizarea proporţională a acesteia pe diferite componente ale bugetului public naţional.

(5) Amenzile aplicate şi calculate nu sînt parte componentă a impozitului unic şi se achită, în modul general stabilit, la contul trezorerial de încasări, altele decît impozitul unic, conform clasificaţiei economice separate.

Articolul 379. Organul abilitat cu atribuţii de administrare

a impozitului unic

(1) Administrarea impozitului unic se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat. În acest scop, administraţia parcului pentru tehnologia informaţiei este obligată să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informaţia privind agenţii economici înregistraţi în Registrul de evidenţă a rezidenţilor parcului pentru tehnologia informaţiei în modul stabilit de acesta.

(2) Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naţionale de Asigurări Sociale şi Companiei Naţionale de Asigurare în Medicină informaţii în modul şi în forma stabilite de comun acord.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Dumitru MOŢPAN

Nr.1163-XIII. Chişinău, 24 aprilie 1997.